

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ
ИСТОРИЈСКИ ИНСТИТУТ УНИВЕРЗИТЕТА ЦРНЕ ГОРЕ

СПОМЕНИЦА
Историјског института Универзитета Црне Горе
1948 – 2018.

UCG
Univerzitet Crne Gore

ИИ
1948
Историјски институт Црне Горе

СПОМЕНИЦА
ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА УНИВЕРЗИТЕТА ЦРНЕ ГОРЕ
1948 – 2018.

Библиотека ЈУБИЛЕЈИ
ПОВОДОМ 70 ГОДИНА ОД ОСНИВАЊА ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА

Издавач
Универзитет Црне Горе
Цетињска бр. 2, Подгорица
www.ucg.ac.me

Уређивачки одбор
др Радослав Распоповић
др Иван Лаковић
др Олга Пелцер-Вујачић
др Миљан Гогич

Главни и одговорни уредник
Предсједник Уређивачке комисије Историјског института
др Радослав Распоповић

За издавача
ректор Универзитета Црне Горе
проф. др Владимир Божовић

Стручни консултант за израду библиографија
Нада Драшковић

Лектура
Соња Живаљевић

Ликовно рјешење корица
Веско Зиндовић

Графичко обликовање
Веско Зиндовић

Штампа
Арт-графика

Тираж
300 примјерака

Објављивање ове универзитетске публикације одобрио је Уређивачки одбор на Универзитету Црне Горе одлуком бр. 01/9-3204/3 од 24. 11. 2021. године.

© Универзитет Црне Горе, 2020.

Сва права задржана. Забрањено је свако неовлашћено умножавање, фотокопирање или репродуковање публикације, односно њеног дијела, било којим средством или на било који начин.

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ
ИСТОРИЈСКИ ИНСТИТУТ УНИВЕРЗИТЕТА ЦРНЕ ГОРЕ

СПОМЕНИЦА

ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА УНИВЕРЗИТЕТА ЦРНЕ ГОРЕ
1948 – 2018.

ПОДГОРИЦА
2021.

САДРЖАЈ

Др Радослав Распоповић УЗ СПОМЕНИЦУ ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА УНИВЕРЗИТЕТА ЦРНЕ ГОРЕ – ПОВОДОМ СЕДАМДЕСЕТЕ ГОДИШЊИЦЕ ЊЕГОВОГ ПОСТОЈАЊА	13
<i>Оснивачки акти Историјског института</i>	
<i>Директори Историјског института и уредници Историјских записа</i>	
БИО-БИБЛИОГРАФИЈЕ ДИРЕКТОРА ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА	
НИКО С. МАРТИНОВИЋ	77
Биографија	77
Селективна библиографија. Посебна издања	78
Чланци, прикази и други прилози у књигама и зборницима радова	78
Чланци, прилози и прикази у часописима	83
Уредник. Приређивач. Редакција	93
Литература о др Нику С. Мартиновићу	94
ЈАГОШ ЈОВАНОВИЋ	99
Биографија	99
Селективна библиографија. Посебна издања	99
Чланци, прикази, предговори, поговори	100
Приређивач. Уредник	101
Литература о Јагошу Јовановићу	101
АНДРИЈА ЛАИНОВИЋ	103
Биографија	103
Селективна библиографија. Посебна издања	103
Преводилац	104
Чланци и прикази објављени у часописима, књигама и зборницима	104
Литература о Андрији Лаиновићу	108
ДИМИТРИЈЕ ДИМО ВУЈОВИЋ	113
Биографија	113
Селективна библиографија. Посебна издања	114
Чланци, прикази и други прилози у часописима, књигама и зборницима радова	115
Приређивач. Уредник	125
Литература о Димитрију Диму Вујовићу	125
СЛАВКО СТАНИШИЋ	129
Биографија	129
Селективна библиографија. Посебна издања (коаутор)	130

Чланци и други прилози у монографским публикацијама и часописима	130
Приређивач	133
Литература о Славку Станишићу	134
ЈОВАН Р. БОЈОВИЋ	135
Биографија	135
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	136
Чланци, прилози, прикази у монографским публикацијама, часописима и зборницима	137
Приређивач. Уредник	155
Литература о др Јовану Р. Бојовићу	158
БОЖИДАР НИКОЛИЋ	163
Биографија	163
БРАНИСЛАВ КОВАЧЕВИЋ	165
Биографија	165
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	166
Чланци, предговори, поговори и други прилози у књигама и зборницима радова	167
Чланци. Есеји. Прикази (у часописима)	173
Приређивач. Уредник. Члан редакционог одбора	187
Рецензент	190
Литература о Браниславу Ковачевићу	196
БОЖИДАР ШЕКУЛАРАЦ	199
Биографија	199
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	200
Студије. Чланци. Прикази у часописима, књигама и зборницима радова	201
Приређивач	209
Литература о Божидару Шекуларцу	209
ЂОРЂЕ БОРОЗАН	213
Биографија	213
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	214
Чланци. Прилози. Прикази (у књигама, зборницима и часописима)	215
Приређивач. Уредник. Рецензент	225
Литература о Ђорђу Борозану	226
ЗВЕЗДАН ФОЛИЋ	229
Биографија	229
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	230
Чланци. Прикази и други прилози у часописима, књигама и зборницима радова	230
Уредник	235
Литература о Звездану Фолићу	235
РАДОСЛАВ РАСПОПОВИЋ	237

МОМЧИЛО Д. ПЕЈОВИЋ	239
Биографија	239
Селективна библиографија. Посебна издања	240
Чланци и прилози у књигама, зборницима и часописима	240
Литература о Момчилу Пејовићу	242
РАДОСЛАВ РАСПОПОВИЋ	243
Биографија	243
Селективна библиографија. Монографске публикације	244
Зборници докумената (приређивач)	245
Уредник. Приређивач (монографских публикација и зборника радова)	246
Чланци и прилози у међународним часописима и зборницима радова	248
Чланци, прикази, рецензије и други прилози у националним часописима и зборницима радова	251
Литература о Радославу Распоповићу	258
<i>Признања, одликовања, печати Историјског института и награде на међународним сајмовима књига</i>	
БИО-БИБЛИОГРАФИЈЕ НАУЧНИХ РАДНИКА ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА	
МИРЧЕТА ЂУРОВИЋ	261
Биографија	261
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	262
Студије. Чланци. Прилози. Прикази у књигама, зборницима и часописима	264
Уредник. Приређивач. Рецензент. Члан редакције	267
Литература о Мирчети Ђуровићу	269
ИЛИЈА РАДОСАВОВИЋ	271
Биографија	271
Селективна библиографија	271
Чланци. Прилози. Прикази	271
Литература о Илији Радосавовићу	272
ЉУБО АНЂЕЛИЋ	273
Биографија	273
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	273
Чланци. Прилози. Прикази	273
Литература о Љубу Анђелићу	274
ГОЈКО П. ВУКМАНОВИЋ	275
Биографија	275
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	275
Чланци. Прилози. Прикази	276
Уредник	277
Литература о Гојку П. Вукмановићу	277

МИЛАН М. ИВАНОВИЋ	279
Биографија	279
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор)	279
Чланци и прилози у часописима	279
Литература о Милану М. Ивановићу	280
ЗОРАН ЛАКИЋ	281
Биографија	281
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор, Приређивач)	282
Чланци. Расправе. Студије (у књигама и зборницима радова)	284
Прилози у часописима	300
Литература о Зорану Лакићу	323
РАДОЈЕ ПАЈОВИЋ	325
Биографија	325
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	326
Чланци, прилози и прикази у часописима и зборницима радова	327
Приређивач. Уредник. Рецензент. Редакција	340
Литература о Радоју Пајовићу	346
НОВАК РАЖНАТОВИЋ	349
Биографија	349
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	349
Чланци. Прилози. Прикази (у књигама, зборницима и часописима)	350
Литература о Новак Ражнатовићу	356
НОВИЦА РАКОЧЕВИЋ	357
Биографија	357
Селективна библиографија. Посебна издања	358
Чланци. Прикази. Студије у књигама, зборницима и часописима	358
Литература о Новци Ракочевићу	369
ЂУРО ВУЈОВИЋ	371
Биографија	371
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор. Сарадник)	371
Чланци. Прилози. Прикази (у књигама и зборницима)	372
Уредник. Рецензент. Члан редакције	377
Литература о Ђуру Вујовићу	378
ДУШАН Б. ВУЧКОВИЋ	381
Биографија	381
Селективна библиографија. Посебна издања	381
Литература о Душану Б. Вучковићу	382
РАДОМАН ЈОВАНОВИЋ	385
Биографија	385
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор. Сарадник)	385

Чланци и прилози у часописима, књигама и зборницима	386
Приређивач. Рецензент. Члан редакције	394
Литература о Радоману Јовановићу	395
ЂОРЂИЈЕ ЂОКО ПЕЈОВИЋ	397
Биографија	397
Селективна библиографија. Посебна издања	398
Чланци. Прилози. Прикази	398
Уредник	405
Литература о Ђорђију Ђоку Пејовићу	405
ПАВЛЕ МИЛОШЕВИЋ	409
Биографија	409
Селективна библиографија. Чланци. Прикази	409
Литература о Павлу Милошевићу	410
ПЕРКО ВОЈИНОВИЋ	411
Биографија	411
Селективна библиографија. Посебна издања	411
Чланци. Прилози. Прикази (у часописима и зборницима)	411
Литература о Перку Војиновићу	414
СМАИЛ ЧЕКИЋ	415
Биографија	415
Селективна библиографија	415
Литература о Смаилу Чекићу	415
МИЛАН БАЈОВИЋ	417
Биографија	417
ВУКАЈЛО ГЛУШЧЕВИЋ	419
Биографија	419
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	419
Чланци у часописима и зборницима радова	419
Литература о Вукајлу Глушчевићу	421
ДРАГАНА РАДОЈИЧИЋ	423
Биографија	423
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	423
Научни и стручни радови и други прилози у часописима и зборницима радова	425
Радови у међународним зборницима и часописима	431
Уредник. Приређивач. Редакција	434
Литература о Драгани Радојичић	436
РАДОИЦА ЛУБУРИЋ	437
Биографија	437
Селективна библиографија	437
Чланци. Прилози. Прикази (у часописима и зборницима)	438
Приређивач. Уредник	439
Литература о Радоици Лубурићу	439

ЧЕДОМИР ЛУЧИЋ	441
Биографија	441
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	441
Научни и стручни радови. Прикази и други прилози у часописима и зборницима	442
Радови објављени у међународним часописима	448
Литература о Чедомиру Лучићу	449
ДРАГИЦА ЂУРАШЕВИЋ-МИЉИЋ	451
Биографија	451
Селективна библиографија	451
Литература о Драгици Ђурашевић-Миљић	452
ЛЕНКА БЛЕХОВА-ЧЕЛЕБИЋ	453
Биографија	453
Селективна библиографија. Посебна издања	453
Чланци и други прилози у часописима и зборницима радова	454
Приређивач	455
Литература о Ленки Блеховој-Челебић	455
ЈАСМИНА ЂОРЂЕВИЋ	457
Биографија	457
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	457
Чланци и прикази у часописима	458
Литература о Јасмини Ђорђевић	458
ЖЕЉКО ВУЈАДИНОВИЋ	461
Биографија	461
Селективна библиографија	461
БРАНИСЛАВ МАРОВИЋ	463
Биографија	463
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	463
Чланци. Прикази и други прилози у часописима и зборницима радова ..	464
Приређивач. Уредник. Рецензент	468
Литература о Браниславу Маровићу	468
НЕНАД ПЕРОШЕВИЋ	471
Биографија	471
Селективна библиографија. Посебна издања (Коаутор)	471
Чланци. Прикази и други прилози у часописима и зборницима радова ..	471
Радови у међународним публикацијама	473
Литература о Ненаду Перошевићу	474
ВАСИЉ ЈОВОВИЋ	475
Биографија	475
Селективна библиографија. Посебна издања (Коаутор)	475
Чланци у Историјским записима	476
Важнији радови објављени у часописима и зборницима радова	476
Уредник. Приређивач	479

МИРКО РИЛИ	481
Биографија	481
АДНАН ПЕПИЋ	483
Биографија	483
Селективна библиографија. Чланци и прикази у часописима и зборницима радова	483
Рецензент	484
ЖЕЉКО БЈЕЛЕТИЋ	485
Биографија	485
Селективна библиографија. Чланци	485
МИЛАН ШЋЕКИЋ	487
Биографија	487
Селективна библиографија. Посебна издања (Коаутор)	487
Чланци у часописима и зборницима радова	488
БИО-БИБЛИОГРАФИЈЕ САДАШЊИХ НАУЧНИХ РАДНИКА ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА	
СЕНКА РАСПОПОВИЋ	491
Биографија	491
Селективна библиографија. Посебна издања (Коаутор)	491
Чланци и прикази и други прилози у часописима и зборницима радова	492
Уредник, приређивач. Сарадник	495
Литература о Сенки Бабовић-Распоповић	496
ДРАГАНА КУЈОВИЋ	497
Биографија	497
Селективна библиографија. Посебна издања	498
Приручници. Рјечници. Лексикони	498
Чланци. Прикази. Предговори и други прилози објављени у часописима и зборницима радова	499
Преводи	503
Рецензент. Члан редакције. Сарадник	503
Литература о Драгани Кујовић	504
СЛАВКО БУРЗАНОВИЋ	507
Биографија	507
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	507
Чланци, прикази и други прилози у часописима и зборницима радова ..	508
Приређивач. Рецензент	511
ЖАРКО ЛЕКОВИЋ	513
Биографија	513
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	513
Чланци, прикази и други прилози у часописима и зборницима радова ..	513
Приређивач	520
Рецензент	520

ТАТЈАНА КОПРИВИЦА	523
Биографија	523
Библиографија. Посебна издања. Уџбеници (Аутор. Коаутор)	523
Чланци, прикази и други прилози у часописима и зборницима радова ..	525
ИВАН ЛАКОВИЋ	529
Биографија	529
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	529
Чланци. Прикази и други прилози у часописима и зборницима радова ..	530
Литература о Ивану Лаковићу	532
РАДЕНКО ШЋЕКИЋ	533
Биографија	533
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	533
Чланци, прикази и други прилози у часописима и зборницима радова ..	533
МИЉАН ГОГИЋ	543
Биографија	543
Библиографија	543
ОЛГА ПЕЛЦЕР-ВУЈАЧИЋ	545
Биографија	545
Библиографија. Посебна издања	545
Чланци, прикази у часописима и зборницима радова	545
БОЖЕНА МИЉИЋ	549
Биографија	549
Библиографија. Посебна издања (Коаутор)	549
Чланци	550
РУКОВОДИОЦИ БИБЛИОТЕКЕ ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА	
МАРКО ЦАМАЈ	551
Биографија	551
Селективна библиографија. Уџбеници	552
Чланци у књигама и часописима	552
Литература о Марку Цамају	553
МАРИЈАН МАШО МИЉИЋ	555
Биографија	555
Селективна библиографија. Посебна издања (Аутор. Коаутор)	555
Чланци, предговори, поговори и други прилози у књигама и зборницима радова	556
Чланци, прикази и други прилози у часописима	560
Приређивач (књига и чланака)	563
Литература о Маријану Машу Миљићу	565
СНЕЖАНА ЈОВАНОВИЋ	567
Биографија	567
Селективна библиографија. Чланци у часописима и зборницима радова	567

АДМИНИСТРАТИВНО И ТЕХНИЧКО ОСОБЉЕ ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА И БИБЛИОТЕКЕ	
Библиотечки радници	569
Радници Архива за раднички покрет	569
Администрација	569
ПОЛАЗНИЦИ ПОСТДИПЛОМСКИХ СТУДИЈА КОЈИ СУ МАГИСТРИРАЛИ У ИСТОРИЈСКОМ ИНСТИТУТУ	
571	
ПРОЈЕКТИ И МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ	
Пројекти из програма рада Историјског института 1970–2018.	573
Међународни уговори	587
ИЗДАВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА	
Преглед издања Историјског института (1948–2018)	589
Зборници докумената	611
Зборници радова са научних скупова	614
Зборници радова са округлог стола Историјског института	617
Фототипска издања	618
СПОЉНИ САРАДНИЦИ ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА	
619	
Регистар имена и географских појмова	
635	

Др Радослав Распоповић

УЗ СПОМЕНИЦУ ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА
УНИВЕРЗИТЕТА ЦРНЕ ГОРЕ – ПОВОДОМ СЕДАМДЕСЕТЕ
ГОДИШЊИЦЕ ЊЕГОВОГ ПОСТОЈАЊА

Публикације које се објављују поводом годишњица важних датума везаних за крупне догађаје из друштвеног, културног или научног живота неке земље, њених значајних личности или збивања, по правилу имају јубиларни карактер. Он је препознатљив већ у самом називу таквих издања: *споменице*, а логично произилази из чињенице да настају са намјером да подсјете на важност датума када се десила нека значајна промјена, основана нека институција, настало дјело трајне вриједности или када је потребно обиљежити годишњицу рођења неке личности, која је радом или стваралаштвом себе и своје дјело учинила познатим. На исти начин може бити упамћен и почетак рада на новим пословима, који до тада или нијесу обављани, или то није рађено на институционално организован и методолошки примјерен начин.

Споменице посвећене оснивању и раду установа, научних или других, као облик колективног сјећања, садрже не само податке о оснивачу, времену и мјесту оснивања, начину организовања, врсти послова по којима су те институције препознатљиве, већ и фактографске податке о свему осталом, важном, што је касније кроз њихов рад постигнуто. Ако је издавач таквог издања установа којој је споменица посвећена, онда она, по природи ствари, не може да претендује на коначну оцјену о друштвеном, културном и научном значају, или квалитету резултата остварених у раду те институције. То исто мислимо и за споменицу Историјског института Црне Горе, јер је Институт њен издавач, а у којој, поред осталог и због јединствености његовог дугог постојања, саопштене оцјене могу да садрже дозу субјективности.

Свакако да било који свеобухватни суд подразумева аналитичност, изнијансираност и прецизност у саопштавању ставова, нарочито у случајевима када, као у примјеру Историјског института, његово постојање обухвата вријеме које се протеже кроз два вијека, у коме је могуће разликовати и различите периоде. Логично је да су се током вишедеценијског постојања Историјског института дешавале бројне трансформације друштвених односа, које су се тицале политичких, економских социјалних прилика, а свакако и у организацији научног рада. Посматране на ширем плану, оне су некада биле на нивоу увођења новог модела државног управљања или промјене карактера политичког система, а некада облика друштвеног уређења или међународног статуса државних субјеката у оквиру којих је Институт егзистирао. Све то припада групи разлога због којих сви који су у Историјском институту сада запослени не могу избјећи опасност од субјективности у давању оцјена о његовом значају, можда и због јединствености јубилеја, 70-годишњице његовог постојања.

Али оцјене о којима је ријеч само су један сегмент садржаја оваквих издања. Важније од изрицања генералних вриједносних судова о институцијама којима је споменица посвећена, јесте да се покаже све што је у њиховој дјелатности било друштвено корисно, или, као у случају Историјског института, научно значајно. Да би се то постигло, потребно је кренути од тренутка оснивања Института, преко промјена у моделу његовог организовања, све до обухватног приказа разноврсности резултата који су у различитим областима његове научноистраживачке дјелатности остварени.

Таквим приређивачким приступом, закључци и судови о Историјском институту и његовом научном значају сами по себи ће се наметнути. Ипак, наклоњени смо опредјељењу да о свим питањима покренутим садржајем *Споменице Историјског института Црне Горе* и о његовом седмодеценијском постојању и раду најпотпунију, а тиме и најтачнију оцјену, тек треба да дају компетентни представници научне и стручне јавности. Дакле, како савремене тако и будуће.

Тај начелан став, ипак, не спречава нас да кажемо да публикације које називамо *споменицама* не настају ни случајно ни често. И што је можда важније, да овим нашим издањем, осим што његујемо културу сјећања, желимо да искажемо захвалност свима који су својом радном посвећеношћу уткали дио личног и стручног ауторитета у формирање институционалног и научног профила Историјског института. Тако су утицали на достизање незаобилазних резултата за даље изучавању историје Црне Горе.

Споменицом смо жељели да подсјетимо на вријеме оснивања Историјског института и његов рад, али и да покажемо да је без обзира

на различите политичке и друштвене моделе у оквиру којих је функционисао, Институт успијевао да одржи висок ниво научности и заслужи статус престижне научне институције у Црној Гори и на југословенским просторима. Истовремено, да бисмо пружили могућност за потпуније оцјене и свима осталима који се његовом дјелатношћу на компетентан начин буду бавили, у Споменици смо приказали резултате рада Института, надамо се потпуно и свеобухватно.

То је подразумевало показивање различитих облика институтских активности уз навођење научних библиографија свих његових научних радника, почев од оних из прве генерације запослених. Презентиран су, такође, и подаци о бројним каснијим публикацијама насталим кроз реализацију усвојених научних планова Института или заједничких научних пројеката са другим научним институцијама. Ту су и зборници радова у којима су штампани реферати са великог броја одржаних научних скупова, домаћих и међународних. Уз све то, из издавачке дјелатности Института није никако могуће искључити и вишедеценијско издавање познатог научног гласила *Историјских записа*. Колики је њихов научни значај са становишта врсте и броја објављених радова, из историје Црне Горе, Балкана и Југоисточне Европе, најбоље показује: *Библиографија Записи-Историјски записи 1927–2018*, која је публикована истим овим поводом, а коју је ауторски уобличила Нада Драшковић¹. Све претходно употпуњују и подаци о оствареном степену различитих облика међународне сарадње, заједно са библиографским подацима о неколико генерација стручних радника и спољних сарадника Историјског института, који су, сви заједно, стварали и одржавали научни дигнитет Историјског института.

Приказом богатства свих сегмената научноистраживачког рада и богатства остварених резултата, једино се може разумјети јединственост дугог трајања Историјског института. Свакако да без вриједних научних резултата не би било ни постојања Историјског института, током толиког броја деценија. А то опет, на свој начин, говори о његовом научном и друштвеном значају.

Но, да би читаoci боље разумјели ралогe због којих скрећемо пажњу на значај седмодеценијског постојања и рада Историјског института Црне Горе, као и његов допринос напретку историјске науке у Црној Гори, потребно је да, барем у форми кратког осврта, повежемо основне периоде у развоју историје, као образовне и научне дисциплине на простору савремене Црне Горе. А то значи да подсјетимо на прве примјере записивања „запамћене прошлости“, који су настајали много прије него што је основан Историјски институт. Јер ти „зачеци исто-

¹ Нада Драшковић, *Библиографија Записи-Историјски записи 1927–2018*, Подгорица 2019.

рије“ о Црној Гори, осим што могу да укажу на природу и значај најранијих историјских штива, једнако могу да објасне и шта је оснивање Историјског института значило за развој историјске науке у Црној Гори.

Почеци писане историје о Црној Гори

Упознавање о првим историјама о Црној Гори у претходна два вијека подразумијева казивање о времену у коме су настали најстарији писани радови о прошлости Црне Горе, за које се условно може казати да представљају почетке развоја црногорске историографије.

Као најранији историјско-политички спис из области историје, обично се наводи „Историја о Црној Гори“, владике Василија Петровића. Штампана је у Москви 1754. године². Њеним публикавањем владика Василије је остварио своје амбиције да јавности у Русији представи Црну Гору, што у претходним покушајима није успио.³ Више од седам деценија од појаве историје владике Василија, штампана је „Кратка историја Црне Горе“⁴, митрополита Петра I Петровића Његоша. Објављена је у првом броју црногорског часописа *Грлица*. Приредио ју је за штампу Димитрије Милаковић. Сем тога, штампани су и други његови литерарни списи (посланице, народне пјесме о појединим историјским догађајима, писма разне врсте).⁵

Посебно мјесто међу првим публикованим радовима о Црној Гори заузимају књижевни и политички списи Петра II Петровића Његоша. За нас је овом приликом вриједна пажње његова „Историја Црне Горе“. Њен наслов у оригиналу гласи: *Описание Черногории с кратким начертанием истории черногорского народа*.⁶ Дуго се није знало ко је

² *Историја о Црној Гори*, Митрополит Василије Петровић, репринт издање у преводу др Радмила Маројевића, Цетиње – Титоград, 1985; У књизи су, дакле, осим превода дати и факсимили руске штампане верзије књиге владике Василија *Историја о Црној Гори*; иначе, први превод *Историје о Црној Гори* сачинио је Марко Драговић, у књизи „Митрополит Василије Петровић Његош или Историја Црне Горе 1750. до 1766“. Књига је штампана на Цетињу 1884, а превод руског издања објављен је као прилог од 105. до 120. стране.

³ Да би се наметнуо руским званичницима и на свој их начин заинтересовао за проблеме Црне Горе, Василије је, посредством Стефана Ивановића Петровића, канцелару А. П. Бестужеву-Рјумину упутио двије рукописне историје Црне Горе, са жељом да се штампају у Русији. Не одустајући од ових намјера, он се и 20. фебруара 1746. обратио канцелару, желећи да га подсети на разлоге који оправдавају штампање ових рукописа. Видјети: Ј. Томић, *О историји Црне Горе црногорскога митрополита Василија Петровића, Прилог критици извора за историју српског народа*, Годишњица Николе Чупића, књига XXIII, Београд, 1904, 82.

⁴ Владика Петар I Петровић Његош, *Кратка историја Црне Горе*, Грлица 1835.

⁵ *Грлица, Календар црногорски за 1835.* / издао Димитрије Милаковић, у Црној Гори у Митрополитској Књигопечатњи, 6-87

⁶ Оригинал текста Његошеве историје, чији наслов у преводу гласи: „Приказ Црне Горе с кратким описом историје црногорског народа“, чува се у Архиву спољних

аутор овог текста.⁷ Од дјела осталих владара из династије Петровић, по обиму и значају посебну пажњу заслужују политички и мемоарски списи краља Николе I Петровића Његоша. Они су први пут публиковани у његовим сабраним дјелима у неколико књига.⁸

Из претходно казаног је видљиво да су аутори ових радова, којима се настојала обухватити цјелина историје Црне Горе, или до одређеног, не увијек истог, историјског периода, били црногорски владари, познати и као писци. Због тога се „историје Црне Горе“ из ове групе радова, због владарске позиције њихових аутора, називају и дворском историјом.

Мада ови радови немају научни карактер, они и данас представљају драгоцену историјску свједочанства, а у неким случајевима и важне историјске изворе. Оно што је важно споменути, у вези са историографским утицајем који су имали, јесте да је њихов настанак инспирисао бројне школоване извањце, као и ријетке ствараоце у Црној Гори, да се посвете писању историја о прошлости Црне Горе на вишем нивоу фактографске утемељености. Њихова имена су позната стручној јавности, али у контексту овог представљања најранијих резултата у развоју историје о Црној Гори, као дисциплини, њихово спомињање свакако сматрамо корисним.

По претензијама свеобухватног приступа у приказу ранијих периода постојања Црне Горе, сличне су историје које су писале личности изван црногорског владарског слоја, али на овај или онај начин блиске црногорској „политичкој елити“. У ову групу, идући хронолошки, могли бисмо сврстати: „Кратки опис Зете и Црне Горе“, из 1774. године, чији аутор није познат, али се вјерује да потиче из породичног круга Јована Радоњића.⁹ У литератури се наводи да је овај текст „по форми“ сличан *Историји о Црној Гори* владике Василија Петровића, мада је, с обзиром на број страна, већег обима.

послова Руске империје (АВПРИ). Транскрибована на савремено руско писмо објављена је у књизи: „Петар II Петровић Његош и Россия, Руско-црногорские отношения в 1830–1850-е г. ДОКУМЕНТИ, Москва 2013, 106–147; Академик Бранко Павићевић је заступао став да историјски дио Његошеве историје заправо проширена верзија *Кратке историје Црне Горе* Петра I Петровића Његоша. Видјети: Бранко Павићевић, *Историја црногорског народа - Припремљена за Николаја I*, Историјски записи 1992, 1–2.

⁷ Разлог ове недоумице произилазио је из чињенице да текст историје није написао, својом руком, сам Његош. Рукопис није ни потписан његовим именом. А и данас је присутно мишљење да је назив *Описаније...* дао неко из Његошевог окружења. Укупан историјски контекст, ипак, упућује на то да се ради о тексту о чијем је садржају Петар II не само био упознат већ и утицао на његово уобличавање.

⁸ Никола I Петровић Његош, *Аутобиографија, мемоари, путописи*, Цетиње 1969.

⁹ Рукопис је пронађен у архиву у Пешти. Факсимил рукописа на руском језику објавила је Српска академија наука и уметности, 1970. године. Рукопис је приредио за штампу Слободан Радовановић.

Од старије литературе о Црној Гори посебно значајни су радови Симе Милутиновића, Милорада Медаковића и Димитрија Милаковића. Сви они су неко вријеме били „у служби“ код митрополита Петра II Петровића Његоша.

Милутиновићева „Историја Црне Горе од искона до новијег времена“¹⁰ појавила се исте године када је у Грлици штампана *Кратка историја Црне Горе* Петра I Петровића Његоша. Мада је несумњиво значајна и фактографски утемељенија од претходних, историји Симе Милутиновића, који је у вријеме Петра II био „народни секретар“, дате су и различите примједбе. Руварац је наводио да он није „сасвим вјерно и тачно са оригинала преписивао грамате и писма“ које је приложио у књизи „у немалом броју“. Укупно је било „13 грамата и диплома и 7 народних пјесама“.¹¹ Незадовољство владике Петра II Милутиновићевом историјом изражено је и у одлуци да се за руског императора Николаја I напише историја Црне Горе, о којој је претходно било ријечи.

Од изласка из штампе Милутиновићеве историје, па до публикованих историја чији су аутори били Медаковић и Милаковић, прошло је 15 односно 26 година. У том периоду појавило се и неколико издања о прошлости Црне Горе, на која због садржаја и њихових аутора, као и чињенице да су утицала на концептуални оквир не само поменуте двије, касније написане историје, већ и на унапређење форми историјског памћења, свакако треба подсјетити.

У том смислу нарочито се истиче снажан утицај Вука Стефановића Караџића и његове књиге *Montenegro und Montenegriner (Црна Гора и Црногорци)*, штампане 1837. Она је утицала на писање будућих историја Црне Горе, не само у југословенским земљама већ и на ширим просторима. Слично се може казати и за Вукову књигу: *Црна Гора и Бока Которска*, која је такође 1837. објављена и на њемачком језику под насловом: *Montenegro und die Montenegriner ein Beitrag zur Kenntnis der europäischen Türkei und des serbischen Volkes*.¹²

Ако се томе дода да је 1838. (стр. 60–69) и 1839. (стр. 56–64) у *Српској Пчели* публикован рад „Црна Гора у XVIII вијеку“, онда не чуди што се тај замах повећаног интересовања за Црну Гору проширио и на руске писце Јегора Ковалевског¹³, Александра Попова¹⁴ који је 1842. боравио у Црној Гори, или Фјодора Чижова.¹⁵

¹⁰ Сима Милутиновић Сарајлија, *Историја Црне Горе од искона до новијег времена*, Београд 1875.

¹¹ *Повјесница црногорска*, Подгорица 1997, XIV.

¹² *Montenegro und die Montenegriner* - Црна Гора и Бока. Поговор / Љ. Д. - Садржај: Црна Гора и Црногорци; Ковчежић за историју, језик и обичаје Срба сва три закона.

¹³ Ковалевский Егор Петрович. *Собрание сочинений*. Том 5. *Черногория и славянские земли. Четыре месяца в Черногори*, Издательство ООО «ПРИЯТНАЯ КОМПАНИЈА», Москва 2018. 184

¹⁴ Попов А.Н. *Путешествие в Черногорию*, с. Петербург 1847.

¹⁵ Федор Василевич Чижов, *Воспоминания Ф.В. Чижова*, Исторический вестник, 1883.

Са претходним историјама о Црној Гори, уско су повезани историјски списи двојице секретара владике Петра II, Милорада Медаковића и Димитрија Милаковића. Први од њих штампао је своје дјело у Земуну 1850. године под насловом: *Повѣсница Црне Горе са законом од најстаријег времена до 1830.*¹⁶ Мада хваљена и оспоравана, добра страна ове књиге је та што је у њој Медаковић објавио: „један број оригиналних докумената од изузетног историјског значаја из архиве владике Петра I“¹⁷, заједно са Стегом и Законом Петра I.

Други владичин секретар, Димитрије Милаковић, објавио је у Задру 1856. године *Историју Црне Горе*. И ова, као и Медаковићева историја, написана је уз коришћење историјских извора: „углавном архивских на темељу неких важних мемоарских списа и старије литературе...“.¹⁸ Због утемељености на бројним архивским документима и критичности у њиховим интерпретацијама изношене су оцјене да је то до тада „најбоља црногорска историја“.¹⁹

За стварање шире слике о литерарној основи за изучавање прошлости Црне Горе, значајни су радови у којима су за њену прошлост интересовање исказали Виала де Сомиер,²⁰ Јован Вацлик,²¹ Константин Петкович,²² Павле Аполонович Ровински²³. Овом сумарном и непотпуним прегледу историјских радова треба додати и књигу Спиридона Гопчевића²⁴ на њемачком језику: *Montenegro und Montenegriner*, штампану у Лајпцигу 1877. Као и касније публикације: Митра Бакића²⁵, *Црна Гора под управом владика*, из 1878, а свакако и Ђорђија Ђорђа Поповића, *Историја Црне Горе*.²⁶

Сва побројана дјела, као и друга штива историографског карактера настала у вријеме конституисања модерне црногорске државе, тј. радови из периода постојања Црне Горе до Берлинског конгреса, као и други написани касније, до 1. децембра 1918. тј. до настанка Краљевства Срба,

¹⁶ Милорад Медаковић, *Повѣсница Црне Горе са законом од најстаријег времена до 1830.* Земун 1850. године.

¹⁷ Бранко Павићевић, *Предговор*, Повесница Црногорска, Одабране историје Црне Горе од краја XIX вијека“, Подгорица, 1997, XVI.

¹⁸ Исто.

¹⁹ Исто.

²⁰ Виала де Сомиер, *Историјско и политичко путовање у Црну Гору*, Цетиње 1994;

²¹ *La souveraineté du Monténégro et le droit des gens moderne de l'Europe*, par Jean Vaclik, F.A. Brockhaus, Leipzig, 1858.

²² Константин Петкович, *Черногорія и Черногорци*, Восточный сборник, том первый, Санктпетербургъ 1877.

²³ Ровински Павел Аполонович, *Черногория въ ея прошломъ и настоящемъ*, Географическаго Императорской академии наук, С. Петербург 1888.

²⁴ Спиридон Гопчевић, *Montenegro und Montenegriner*, Leipzig 1877.

²⁵ Митар Бакић, *Црна Гора под управом владика*, руско издање 1878.

²⁶ Ђорђе Поповић, *Историја Црне Горе*, Београд 1896.

Хрвата и Словенаца, савремена историјска наука углавном оцјењује као радове који припадају преднаучној фази црногорске историографије. При томе се као важна карактеристика овог „преднаучног ступња“ историографије о Црој Гори истиче њен романтичарски карактер.

Збирна оцјена која се даје у погледу радова из тога периода је да: „свима заједно недостаје израженији критички приступ у тумачењу прошлости“. Сем тога, истиче се и њихов „политичких дискурс“, тј. наглашено истицање улоге црногорског двора и дворских политичких кругова у њеном стварању. Као друга често спомињана особеност радова из ове фазе историографије у Црној Гори, наводи се „наративни (приповједачки) начин писања“, у приказивању црногорске прошлости.²⁷

Оцјене су и да је, свим тим радовима, заједничка особина изостанак аналитичких судова и научних оцјена о историјским догађајима и процесима. Али, како то није тема нашег рада, нећемо се задржавати на анализи претходно саопштених ставова. Ипак, сматрамо важним да истакнемо да су неки од побројаних радова, што смо већ рекли, или други касније публиковани, посебно Марка Драговића,²⁸ били засновани и на архивским изворима. Не само домаће већ и стране провенијенције и да су писани и са мање или више израженом дозом критичности.

То посебно можемо казати за бављење Марка Драговића историјским темама. У питању је марљив истраживач, истрајан у сакупљању и објављивању историјске грађе из руских архива. До појеве неких од резултата његовог рада, у црногорској историографији није постојала пракса критичког издавања извора. Ипак, и поред те чињенице, у црногорској науци и резултати његовог рада сврставају се у историографију преднаучног периода. При томе се М. Драговић и њему блиски истраживачи означавају као писци „патриотске школе“. Замјерка која се тим ауторима упућује јесте да њихови радови имају карактер „описивања историјских догађаја и појава“, односно да им недостаје утемељенији приступ у истраживању њихових узрока и посљедица.

²⁷ Др Миомир Дашић о томе пише: „Одрживост таквог поступка у приказивању прошлости Црне Горе да се објаснити чињеницом да је развој црногорске историографије у методолошком погледу заостајао за европском историографијом. Наиме, у европској историографији нарративна и прагматична (поучна) историја имала је значајно мјесто још од времена хуманизма и ренесансе, док је у црногорској историографији нарративно и прагматично писање почело средином 18. стољећа (*Историја о Црној Гори* владике Василија Перовића), што је даљим развојем било од значајног утицаја на формирање историјске свијести Црногораца“. Видјети: М. Дашић, *Од Записа до Историјских записа и од Цетињског историјског друштва до Друштва историчара Црне Горе*, Историјски записи, Година LXXX, 1–4. 2007. 14.

²⁸ Марко Драговић, *Документи о Шћепану Малом*, Споменик СКА XXII, Београд, 1893; Марко Драговић, *Материјал за историју Црне Горе*, Споменик Српске краљевске академије XXV, Београд, 1985. Марко Драговић, *Русија и Црна Гора од 1780–1790*. Гласник СУД, бр. 72.

Карактеристично за савремене ауторе који говоре о „преднаучном ступњу“ у развоју историографије о Црној Гори, јесте то да обично истичу да је: „први покушај раскида са некритичком концепцијом писања о прошлости Црне Горе учинио (је) Иларион Руварац²⁹ (крајем 19. вијека) који је као представник ерудицијско-генетичког правца у српској историографији – у својим полемичким расправама нарочито (*Montenegrini*)... извршио обрачун с романтичарским приказивањем историје Црне Горе и њеног народа“.³⁰

Неспорна је чињеница да је дјело Илариона Руварца веома значајно са становишта утврђивања принципа систематског истраживања прошлости Црне Горе, уз коришћење историјске грађе, са критиком додашњег начина њеног писања. Али, такође је тачно да је његов методолошки приступ представљао усамљен примјер. На тој чињеници су засноване и оцјене да његов научно-истраживачки рад није поставио темеље научној историографији, али да је он био путоказ за ствараоце из Црне Горе у проучавању њене историје.

Ипак, поменути спорења не могу да промијене чињеницу да Иларион Руварац својим дјелом „персонификује досљедни критицизам у једној значајној дисциплини друштвених наука код нас“.³¹ Због тога они који су се бавили проучавањем његовог дјела и историјског метода истичу „изванредан Руварчев допринос развоју модерне историографије“³². Оцјене такве врсте заснивају на чињеници да је његов обиман рад био посвећен: „’најтамнијим и најосјетљивијим’ питањима из ’прошлости Срба’ и то уз примјену метода задивљујућег научног критицизма“.³³

*Развој историјске науке у Црној Гори између два свјетска рата
Први период публикавања Записа*

Већ смо рекли да савремена историјска наука резултате остварене у Црној Гори од 1. децембра 1918. оцјењује са негативним предзнаком, тј. да они припадају преднаучној фази развоја црногорске историографије. С обзиром на стање у коме је „црногорска историографија“ до 1918. била, свакако да се у првим годинама након стварања прве југословенске државе није могао одмах десити крупнији напредак. За такве помаке је било потребно вријеме. Ипак, општа промјена друштвене климе, која се десила и у области научног живота, свакако је морала позитивно утицати да до позитивних помака дође.

²⁹ Иларион Руварац, *Montenegrina, Прилозици за историју Црне Горе*, Београд 1899.

³⁰ Миомир Дашић, *Од Записа до Историјских записа и од Цетињског историјског друштва до Друштва историчара Црне Горе*, Историјски записи, Година LXXX, 1-4, 12

³¹ Бранко Павићевић, *Предговор*, Повесница Црногорска, XVIII.

³² Исто.

³³ Исто.

При томе, поред осталог, мислимо и на утицај који су развијенији научни центри, из других дјелова Краљевине СХС, барем у смислу идејних струјања, могли имати и на развој научних прилика у Црној Гори.

Наиме, док је у прву југословенску заједницу Црна Гора ушла без научне или високошколске институционалне основе, другачија ситуација је била у другим дјеловима новоформиране државе. У некима од њих се: „одржао један низ установа из времена пре уједињења, које су раније, у извесним правцима и обимима, изграђивале историографију у свим покрајинама и областима које су се 1918. сјединиле“³⁴. Ријеч је о томе да су се осим старих установа појавиле и неке нове. Одраније су постојале двије академије наука: у Загребу (1867) и у Београду (1888), и два универзитета: Загребачки (1874) и Београдски (1905). Након уједињења, у Љубљани је основан универзитет (1919), као и *Знанствено друштво за хуманистичке веде*, које је било претеча *Академије знаности и умјетности у Љубљани* (1938). Такође је „Београдски универзитет проширен са Филозовским факултетом у Скопљу и Правним у Суботици“³⁵. У Скопљу је основано и *Скопско научно друштво*.

Сем тога, у југословенским покрајинама у Хрватској, Босни и Херцеговини постојала су различита археолошка, архивистичка друштва и музеји који су издавали своје часописе.

Ранија пракса у издавању часописа³⁶ и замах остварен оснивањима научних друштава и издавањем часописа, прије свега ради проучавања прошлости југословенских покрајина у којима су публиковани, утицали су на то да су и на Цетињу 1. јула 1927. почели да излазе *Записи*, часопис за науку и књижевност. У њему је посебна пажња посвећена историјској науци, као и публикавању архивских докумената о прошлости Црне Горе. *Записи* су излазили до априла 1933. Након прекида који је трајао од маја 1933. године, поново почињу да излазе у јануара 1935. и то ће трајати све до 1941. Уредник часописа у оба периода је био Душан Вуксан, а одговорни уредник Ристо Драгићевић.

Публиковање *Записа* 1927. године представљало је нову појаву у историографији о Црној Гори, којом почиње научни период њеног развоја.

У периоду од 1927. до 1941. године *Записи* су штампани у два одвојена временска периода. Прва серија бројева штампана је од 1927.

³⁴ Виктор Новак, *Југословенска историографија између два светска рата и њени савремени задаци*, Историјски часопис, Београд 1949, 200

³⁵ Исто.

³⁶ У југословенским покрајинама публиковани су различити часописи: *Nastavni vjesnik*, у Хрватској, *Гласник југословенског професорског друштва*, у Србији, *Архив правне и друштвене науке*, у Београду, *Мјесећник правничког друштва у Загребу*. И у Подгорици: *Правни зборник*. Видјети: В. Новак: *Југословенска историографија између два светска рата и њени савремени задаци*, 2009.

до 1933, а друга од 1935. до 1941. И поред прекида који ће се десити у његовом излажењу, појава Записа значила је увођење научног метода у истраживање политичке, друштвене и других области историје Црне Горе. Тек увођењем праксе публикавања Записа, историјска мисао у Црној Гори успоставила је корак са начином изучавања прошлости који се у то вријеме практиковао на ширим југословенским просторима. Циљ је био отклон од раније наративне историје са дозом апологетике, тј. оријентација ка историјској критици и извођењу научно утемељених закључака о „историјским законостима“ у развоју црногорског друшва.

Прихватање тековина развијених научних средина у погледу начина коришћења научних метода и технике научноистраживачког рада утицало је да Записи постану крупна научна и културна појава у историјској науци Црне Горе.³⁷

Записе су покренули и у првом периоду излажења уређивали угледни цетињски професори: Радосав Меденица, Видо Латковић, Милан Вукићевић, Илија Зорић. Одговорни уредник часописа био је Душан Вуксан, у то вријеме директор беранске гимназије. Часопис је излазио једном мјесечно, а бавио се историјским и књижевним темама.

Када је о историјским темама ријеч, треба нагласити да су са њима започела проучавања појединих раздобља прошлости Црне Горе, која су подразумијевала да она на сарадњу окупе: „научнике – историчаре, етнологе, правнике, књижевне историчаре и друге стручњаке, не само оне који су живјели и радили у Црној Гори, већ и оне изван њених граница, па и појединце из иностранства“.³⁸

Крупна улога Записа у просвјетно-културном и научном животу временом се прелила ван простора Црне Горе, тако да су они веома брзо стекли углед и престижно мјесто међу тадашњим научним гласилима у Краљевини Југославији. То је утицало да се током првих година излажења број сарадника који су публиковали радове у њему, а који су имали завидну научну репутацију ван граница Црне Горе, континуирано увећавао. Осим што су публиковани чланци, прилози из политичке, културне и економске историје Црне Горе, објављивани су и књижевни текстови. Сем тога, у публикованим свескама током овог периода излажења часописа значајно мјесто је заузимало објављивање архивских докумената, чему је посебан допринос давао уредник часописа Душан Вуксан. Тако су Записи постајали часопис доминантно историјског карактера.

³⁷ Миомир Дашић, *Од Записа до Историјских записа и од Цетињског историјског друштва до Друштва историчара Црне Горе*, Историјски записи, Година LXXX, 1-4, 16

³⁸ Исто, 17

Оно што се ипак може примијетити јесте да су у публикавању архивских докумената највише били заступљени они који су чувани у Цетињском архиву. То је била последица немогућности истраживања у архивима других земаља: Русије, Аустрије, Италије, Француске, Турске зашта је осим материјалних средстава био потребан и оспособљени стручни кадар.

Мада се, поред наведене, у вези са уређивачким концептом часописа могу изрећи и неке друге критички интониране опаске, несумњиво да су Записи: „објављивањем историјских докумената и разних других прилога, стварали темељ за студиозније и дубље проучавање историјских процеса у Црној Гори“.³⁹ Сем тога, својом тематском разноврсношћу, часопис је дао крупан допринос изучавању различитих аспеката друштвеног живота Црне Горе: привредних, културних, правних, просвјетних, вјерских и то уз примјену историографског метода који је под разумијевао објективност и научну критику у сагледавању историјских процеса из црногорске историје.

Зато су свакако тачне оцјене да су Записи били „окосница црногорске научне историографије“. Оне се једнако могу односити на први период излагања Записа до априла 1933. године, као и на вријеме поновног публикавања, од јануара 1935. до 1941. године.⁴⁰

Развој историјске науке у Црној Гори у вријеме другог периода публикавања Записа

Рад часописа *Записи* у периоду 1935–1941. године био је везан за *Историјско друштво на Цетињу*, односно *Друштво за проучавање историје Црне Горе*, основано 19. априла 1933. године.

Иницијатори оснивања Друштва за проучавање историје Црне Горе са сједиштем на Цетињу, и наставка излагања *Записа*, биле су исте личности које су биле ангазоване на публикавању часописа током првог периода његовог излагања. Заједно са њима били су и бројни други културни и јавни радници, свјесни крупних резултата остварених излагањем *Записа* у периоду од 1927. до 1933. Неподијељен став свих је био да су, током тог периода излагања, *Записи* својим садржајем дали не само крупан допринос бољој изучености историје Црне Горе, већ и подигли научни и књижевни реноме Црне Горе у ондашњој југословенској држави. Штавише, преовладала је свијест да су они својим свескама

³⁹ Исто, 18

⁴⁰ Видјети: Миомир Дашић, *Од Записа до Историјских записа и од Цетињског историјског друштва до Друштва историчара Црне Горе*, Историјски записи, Година LXXX, 1–4, 18–28. Проф. др Зоран Лакић, *Од „Записа“ до „Историјских записа“ (1927–1997)*, Историјски записи, Година LXX, бр. 4; 1–17

прокрчили пут од наративног и романтичарског концепта писања историје ка студиозном и систематском проучавању на научним основама.

Оснивањем *Друштва за проучавање историје Црне Горе*, односно *Цетињског историјског друштва*,⁴¹ *Записи* су постали његов орган. И у новом периоду излагања у часопису су штампани радови методолошки усаглашени са начином писања у другим научним центрима, али се, такође, наставило и са праксом објављивања архивске грађе, посебно оне из Државног архива на Цетињу која је била склона пропадању⁴².

Значајну улогу у смислу подршке у оснивању Друштва за проучавање историје Црне Горе, односно Цетињског друштва, дао је митрополит Црногорско-приморске митрополије и касније патријарх СПЦ (од 21. фебруара 1938. године) др Гаврило Дожић. И оснивачка скупштина Друштва за проучавање историје Црне Горе одржана је 19. априла 1934. у згради Митрополије под предсједништвом митрополита Дожића. Осим што је сматрао да је задатак Друштва „унапређење слабог познавање прошлости Црне Горе и заштита од пропадања драгоцене архивске грађе“, даљу сврху његовог рада и излагања *Записа*, на оснивачкој скупштини Друштва за проучавање историје Црне Горе митрополит Дожића је објаснио као „најбољи пут за научни начин проучавања прошлости Црне Горе“.

Да поменемо и то да је у Управи Друштва функцију предсједника имао митрополит др Гаврило Дожић, потпредсједника Друштан Вуксан, док су послови генералног секретара били повјерени Ристу Драгићевићу. У Управи Друштва на секретарским пословима био је ангажован и Јован Ражнатовић. Благајничке послове је обављао Милан Вујачић, а библиотекарске Марко Бошковић. Управу Друштва чинили су и други чланови.⁴³ Друштво је имало и Надзорни одбор, у који је скупштина

⁴¹ Да би се избјегли неспоразуми због постојања два друштва, у Београду и на Цетињу, са истим именом, послје друге сједнице Друштва, одржане 3. јула 1934. године на Цетињу, Управа Друштва је донијела одлуку да се оно преименује у Историјско друштво на Цетињу, које је називано и Цетињско историјско друштво. Ново име ушло је и у Правила друштва, усвојена на трећој годишњој скупштини друштва, одржаној 18. фебруара 1935. Правила Историјског друштва на Цетињу потврдила је и Банска управа Зетске бановине 2. марта 1935. Ристо Драгићевић *Записи-Гласник Цетињског историјског друштва (1935–1941)*, 407

⁴² У првом реду ријеч је о грађи: „Цетињске архиве, коју је још Његош издвојио из архиве Цетињског манастира, па је за вријеме Његошево и књаза Данила чувана у Биљарди, а за вријеме краља Николе у његовом двору“. Од окупације Црне Горе та грађа је била закопана „у дворишту краљевског двора“, до априла 1923. године, „када је откопано 16 великих сандука“. Исто, 405.

⁴³ Чланови Управе такође су били: библиотекар, професор Марко Бошковић, генерал у пензији Петар Мартиновић, Михаило Рајнван, професор, начелник Просвјетног одјељења Банске управе, Гавро Милошевић, адвокат и народни посланик, Мирко Меденица, професор, директор Државног музеја у Цетињу, Михаило Зорић, професор, и Андрија Јовићевић, учитељ у пензији, етнолог, сарадник Српске академије наука и Југословенске академије знаности и умјетности. Видјети: Миомир Дашић, *Од*

изабрала: др Милорада Шошкића, професора и директора учитељске школе на Цетињу, Михаила Вујисића, ректора Богословије и Сава Милуновића, управника филијале Народне банке, на Цетињу.⁴⁴

На оснивачкој скупштини *Друштва за проучавање историје Црне Горе* донијета је одлука о обнављању излажења *Записа*. Новооснованој управи наложено је да обави припреме за почетак издавања часописа. За те послове је формиран посебан редакциони одбор који су сачињавали: Душан Д. Вуксан, уредник, Ристо Дргићевић, одговорни уредник, док су остали чланови били: Мирко Меденица, Марко Бошковић, Милан Вујачић, Јован Ражнатовић и Михаило Зорић. *Записи* су поново почели да излазе из штампе јануара 1935.

У контексту објашњења значаја Цетињског историјског друштва, формираног на претходно наведени начин и другог периода излажења часописа *Записи*, потребно је објаснити да ли је и каквог карактера могла бити евентуална веза *Историјског друштва на Цетињу* и *Друштва за проучавање историје Црне Горе* основаног у Београду. Посебно због чињенице да је београдско друштво основано неколико мјесеци раније, у децембру 1933. године, те да ли се због тога може извести другачији закључак о томе: од кога је потекла иницијатива за оснивање Цетињског друштва.

Београдско друштво за проучавање црногорске историје основале су бивше високе државне, у првом реду војне личности из периода владавине краља Николе, поријеклом из Црне Горе. Према програму рада Београдског друштва, било је предвиђено да се слично друштво оснује на Цетињу, а такође на нивоу огранака и по осталим дјеловима Црне Горе. Осим проучавања историје Црне Горе, што је подразумијевало форме научноистраживачког рада, Београдско друштво је, према усвојеним Правилима, имало задатак да прикупља историјска документа, да их публикује, и на тај начин како архивске документе тако и њихов садржај заштити од пропадања.

Друштво је, дакле, било основано у Београду, али не од људи који су се бавили научним радом и који су припадали оној интелектуалној групи која је иницирала и помагала излажење часописа *Записи* у периоду од 1927. до 1933, нити су учествовали у каснијем оснивању *Историјског друштва на Цетињу*. Иако је у Београду било његово сједиште, простор ка којем је било усмјерено дјеловања овога друштва био је Црна Гора и њена историја.

У том смислу, између принципа прокламованих правилима овог друштва и оснивања Цетињског историјског друштва, које се десило че-

Записа до Историјских записа и од Цетињског историјског друштва до Друштва историчара Црне Горе, Историјски записи, Година LXXX, 1–4, 20.

⁴⁴ Исто, 21.

тири мјесеца касније, може се говорити о повезаности, у смислу сличности циљева ради којих су основани, али не и организационој повезаности.⁴⁵ Са више аргумената је могуће говорити о посредној вези, односно сличности прокламованих принципа, које су у својим Правилима усвојили, а са неједнаким успјехом спроводили Београдско и Цетињско историјско друштво.

Иако у научном смислу, као и са становишта оствариваних резултата и њиховог публикавања, дјелатност Историјског друштва основаног у Београду није било на нивоу Цетињског историјског друштва, његов значај се не може потцјењивати. На посебно видљив начин он је долазио до изражаја у критици дуго присутног романтичарског начина писања историје Црне Горе. Ранији практиковани приступ оцјењиван је негативно, зато што се кретао у распону од „подешавања писања“, сходно интересима црногорске династије, до још већег „унапређивања славне историје Црне Горе и Брда“. Оно што је у раду Београдског друштва истицано као принцип јесте објективност у сагледавању црногорске прошлости, уз ослонац на научну методологију и фактографске податке које су нудили историјски извори. Најкраће, чланови Београдског друштва, правилима о његовом раду и својим ставовима афирмисали су принципе историјске науке, иако међу њима није било научника, истраживача, у рангу оних који су утемељили научну историографију у Црној Гори у периоду првог периода излагања часописа *Затиси*, а онда, након прекида који је трајао нешто више од двије године, обновили његово излагање.

Оно што бисмо, такође, могли споменути као позитивну страну рада Београдског друштва, у коме су најистакнутији представници били Марко Цемовић, Томо Оравац и Петар Мартиновић, јесте идеја Управе Београдског друштва из јула 1935. године да се приступи писању и објављивању историје Црне Горе. У том смислу је упућен предлог Цетињском историјском друштву о заједничком раду. Има података да су упућена два таква предлога, за писање историје Црне Горе, али да од Цетињског историјског друштва није стигао никакав одговор.

Концепт писања историје Црне Горе је у Београдском друштву и детаљније разрађиван: са становишта периодизације⁴⁶, као и формирања одговарајућег тијела које би руководило овим послом. И поред свега тога, та идеја је остала на нивоу пројектног покушаја, и њена ре-

⁴⁵ На основу истраживања до којих је дошао, пишући о оба друштва, Токо Пејовић је изнио тврдњу да београдско друштво „није утицало на оснивање Цетињског историјског друштва ...“²⁷

⁴⁶ Усаглашена периодизација подразумијевала је проучавање четири периода историје Црне Горе: I – *Од доласка Словена на Балкан до Косовске битке 1389. године*; II – *Од Косовске битке до краја владавине Црнојевића*; III – *Од „владавине митрополита“ Петра II*; IV – *Од Петра II Петровића Његоша до уједињења 1918.*

ализација ни у једном облику, у смислу остварених резултата, није одмакла од почетне замисли. Но, усмјеравање пажње на ово веома важно питање, свакако је допринијело идејним струјањима и подстакло расправе, и оне научног карактера, о томе на који начин том послу треба приступити.

Рад Београдског друштва веома помно су пратили и критички оцјењивали на Цетињу. Критичке оцјене су се углавном базирале на ставу да су чланови Београдског друштва биле особе којима историја није била струка, већ су се њоме бавили узредно и непрофесионално, јер нијесу имале потребно образовање.

У историографској литератури значај Београдског друштва се истиче највише у смислу „популарисања црногорске историје“. Било путем држања предавања, или текстовима о значајним личностима и догађајима из црногорске прошлости. Но, то је чињено углавном „на основу усменог предања и народних пјесама, а не на изворној грађи“. Дакле, истим оним начином писања које је Београдско друштво подвргавало критици. Будући да нијесу коришћени историјски извори, ни резултати рада овог друштва нијесу били од већег значаја. То је био један од главних разлога због којих Београдско друштво за проучавање Црне Горе није имало значајнију улогу у развоју црногорске историографске мисли, нити се у том погледу могу правити паралеле са резултатима које је, до почетка Другог свјетског рата, остварило Цетињско историјско друштво.

*Институционално утемељење научне историографије у
Црној Гори послје 1945. године*

Радикалан помак у развоју историјске науке у Црној Гори десио се послје окончања Другог свјетског рата. Свакако да је све оно о чему је претходно било ријечи, посебно од покретања часописа Записа до оснивања Цетињског историјског друштва, представљало важну предисторију у усмјеравању даљег развоја научне мисли ка много организованијим облицима научног рада. При томе имамо у виду развој у организационо-институционалном смислу, али и са становишта научне методологије.

Када је у питању формирање институционалне основе за бављење научним радом, у периоду послје Другог свјетског рата, по правилу се полази од оснивања *Научног друштва НР Црне Горе*, које је обједињавало „двје самосталне научне институције које (су) радиле на испитивању прошлости Црне Горе и њеном популарисању“.⁴⁷ У оквиру

⁴⁷ Андрија Лаиновић, *Рад наших научних установа*, Записи, књига VII, свеска 1–3, јануар–март 1951, 123

Научног друштва, као посебне јединице почетно су егзистирали *Историјско друштво НР Црне Горе* и *Институт за проучавање историје црногорског народа*.

Тумачење података о томе када су основане ове институције, у радовима неких аутора, се разликују. Заснивају на једном од два критеријума. Да ли се сматра битнијим када је донесен званичан акт о њиховом оснивању или је важнији моменат конкретног отпочињања њиховог систематског научноистраживачког рада.

Пуна сагласност око питања тачног датума оснивања ових институција, по природи ствари, несумњиво је важна. Јасно је да се тек са превазилажењем дилема у вези с тим може пратити даљи хронолошки слијед активности на институционалном утемељењу историјске науке у Црној Гори. Штавише, подаци ове врсте, својом фактографском тачношћу могу да промијене формиране стереотипе о иницијалној улози *Института за проучавање историје црногорског народа* у тим процесима, а такође и да одреде право мјесто *Историјског друштва НР Црне Горе* у односу на *Историјске записе*.

Наведено реконструисање редосљеда догађаја неопходно је започети чињеницом да је прва међу основаним установама било *Историјско друштво НР Црне Горе*. Датум његовог настанка везује се за „оснивачку скупштину црногорских историчара“ која је одржана на Цетињу, 10. октобра 1947.⁴⁸ На оснивачкој скупштини Историјско друштво је добило задатак: „да испитује прошлост Црне Горе, да је научно расвјетљава, да помаже подизању квалитета наставе историје у школама и да резултате тога објављује преко научних публикација и часописа *Историјски записи*“.⁴⁹

Оснивањем Историјског друштва, *Историјски записи* су уведени у научни живот Црне Горе, са задацима који су саопштени у *Ријечи уредништва*, у његовој првој свесци, 1–2 (јануар-фебруар) публикованог 1948. године. Речено је да задатак Историјских записа треба да буде да се: „на основу вјерне архивске грађе (оригиналних архивских докумената и стручне литературе), освијетле прошлост црногорског народа и његова вјековна ослободилачка борба“.⁵⁰ У *Ријечи уредништва* првог броја *Историјских записа* даље је стајало да: „црногорска историја још није научно обрађена“, а да „данас имамо објективних услова да извршимо тај задатак“.⁵¹ Након што је Историјско друштво основано, сходно циљевима рада, утврђеним на оснивачкој скупштини ове институције, у сваком среском мјесту НР Црне Горе формиране су секције Друштва.⁵²

⁴⁸ Исто. Видјети: Ђоко Пејовић, *Историјски записи (1984-1966)* 423-429.

⁴⁹ Исто, 123–124

⁵⁰ Историјски записи, *Орган Историјског друштва Народне Републике Црне Горе*, књ.1 свеска 12, јануар–фебруар 1948.

⁵¹ Исто.

⁵² Историјско друштво је 1952, имало је 14 секција. Секретар Друштва био је Андрија

Наведени подаци говоре да је први број *Историјских записа*, као органа Историјског друштва, штампан готово пола године прије него што је основан *Институт за проучавање историје црногорског народа*, тј. данашњи Историјски институт УЦГ. Часопис је од оснивања Историјског друштва, као његово издање, излазио током наредних пет година. А онда се, као што ћемо видјети, промијенио његов издавач и број институција које су иза његовог публикавања стајале.

Но, најприје да прецизирамо сљедеће. *Институт за проучавање историје црногорског народа* формиран је тек након што је основано *Историјско друштво* и пошто су почели да излазе *Историјски записи* као његово гласило. У вези са датумом оснивања *Института за проучавање историје црногорског народа*, неспорно је да је Институт основан доношењем оснивачке *Уредбе Владе Народне Републике Црне Горе*, од 3. јула 1948. О оснивању које се везује за вријеме његовог фактичког отпочињања рада не може се говорити као о другом могућем оснивачком датуму.⁵³ Логично је претпоставити да је оснивање било које институције процес, који подразумијева одређено вријеме, од доношења оснивачког акта до почетка њеног рада. Но, то нису два датума оснивања. Напротив, ријеч је о различитим радњама у оквиру истог конститутивног процеса. У том смислу, неспорно је да је *Уредба Владе Црне Горе и Министарства просвјете* једино мериторна за утврђивање датума постанка ове научне институције. С друге стране, свакако је тачно да је тек након доношења оснивачког акта и извршених припрема, крајем 1948. Институт могао почети да ради. Тада је изабран први директор Института, Нико Симов Мартиновић (од 1948. до 1849) и први његови чланови.⁵⁴

Лаиновић. На Годишњој скупштини Историјског друштва изабрана је нова управа. За предсједника је изабран Јагош Јовановић, директор Историјског института НР Црне Горе. Послове секретара наставио је да обавља Андрија Лаиновић. *Годишња скупштина Историјског друштва Народне Републике Црне Горе*, Историјски записи, књига IX, бр 1, Цетиње 1953, 312–313

⁵³ Став да је *Институт за проучавање историје црногорског народа* основало Министарство просвјете НР Црне Горе, крајем 1948, са сједиштем на Цетињу износи др Андрија Лаиновић, тадашњи секретар *Историјског друштва НР Црне Горе*, у Историјским записима из 1951.

⁵⁴ Чланови су били: Јагош Јовановић, Ристо Драгићевић, др Јевто Миловић, Милутин Пламенац, Андрија Лаиновић, др Перо Шоћ, Ђорђе Радоичић, др Љубомир Дурковић - Јакшић, а научни сарадник Василије Лукић. Видјети: Андрија Лаиновић. *Рад наших научних установа*, Историјски записи, година IV, књига VII, свеска 1–3, јануар–март, Цетиње 1951, 123. У првом десетогодишњем периоду Институт углавном није имао професионални научни кадар, већ је своје задатке остваривао преко редовних чланова Института, који су бирани из круга научних радника и спољних сарадника. Од 1949. до 1957. функцију директора обављао је Јагош Јовановић. Славко Станишић, *Тридесет година Историјског института*, Историјски записи, година XXXI, књига XXXVII, 1978, бр, 4, 19

На друштвени значај, као и правно обавезујућу и конститутивну важност Уредбе, указује и политички ауторитет њених потписника. Чињеница да ју је потписао тадашњи председник Владе НР Црне Горе Блажо Јовановић, заједно са министром просвјете Ником Папићем, свакако јој је давала посебну тежину.⁵⁵ У Уредби су најприје саопштени мотиви оснивања *Института за проучавање историје црногорског народа*, уз објашњење да се то чини „у научно-истраживачком циљу“, ради проучавања „историје црногорског народа“.⁵⁶

Уредбом је утврђен статус Института као самосталне установе при Министарству просвјете, са сједиштем на Цетињу. У документу су основни задаци научно-истраживачког рада Института, одређени на област истраживању грађе: „од историјско-научног значаја о свим догађајима из политичког, друштвеног, привредног и културног живота црногорског народа, из најдубље прошлости до најновијег времена“. То је подразумевјало да: „све писмене радове, документа и споменике из тих области прибира, сређује, испитује и проучава правилном примјеном научних метода, ради ширења научне мисли, давања правилног суда и подизања научних кадрова“.⁵⁷ По Уредби, директора Института је постављао „министар просвјете, у сагласности са председником Владе“.⁵⁸

Првих година рада на Цетињу, Институт је имао оскудан кадар. Свега неколико запослених, укључујући директора и једног асистента, који су заједно чинили основ научног сектора. Већ смо рекли да је први директор Института био Нико Симов Мартиновић, а затим су тај посао обављали Јагош Јовановић, па Андрија Лаиновић.

Према подацима у литератури, Институт је у почетку, осим потребе кадровског кадровског јачања, имао тешкоће у погледу расположивих просторних капацитета и потребне опреме. Но, и поред тога већ током прве деценије постојања Институт је остварио значајне научне резултате. Не набрајајући шта је све све *Институт за проучавање историје црногорског народа* својом дјелатношћу остварио заједно са Историјским друштвом, Андрија Лаиновић је између осталог написао да је: „током првих 10 година рада већ 1948. Институт покренуо излажење часописа *Историјски записи*“, а онда објавио и 18 посебних публикација на укупно 3.600 страна.⁵⁹

Враћајући се на важност акта о оснивању Историјског института, можемо рећи да су прије нешто више од седам деценија постављене

⁵⁵ Службени лист Народне Републике Црне Горе, бр. 18. Цетиње 20. јул 1948.

⁵⁶ Исто.

⁵⁷ Исто.

⁵⁸ Исто.

⁵⁹ Андрија Лаиновић. *Рад наших научних установа*, 125.

нормативне основе институционалног проучавања црногорске прошлости, тј. темељи научне вертикале континуираног истраживања историје Црне Горе. На ниво аксиома уздигнута је научност и примјена историјског метода у изучавању црногорске прошлости. Тиме су биле створене неопходне претпоставке за културну, научну и сваку другу афирмацију историјског наслеђа Црне Горе, као федералне јединице у југословенској држави обновљеној после Другог свјетског рата. На тај начин је отворено важно поглавље у развоју научне мисли у Црној Гори, посебно у области друштвених, односно хуманистичких наука. Крупан научни помак који се десио оснивањем Историјског института неће бити умањен у касније мијењаним друштвеним и политичким условима. Историјски институт је својим постојањем и вишедеценијским радом његових научника досљедно чувао иницијалне циљеве постављене у оснивачком акту. Каснијим актима они су допуњавани, али је и у њима првобитни, основни смисао тих принципа, саопштених *Уредбом*, у основи остајао исти.

У сваком случају, од оснивања, средином 1948. године до данас, више од седам деценија Историјски институт Црне Горе није прекидао свој научни рад. Само по себи је разумљиво да је управо зато, за посленике историографске струке али и све оне који се баве хронологијом важнијих догађаја у повјесници Црне Горе, уношење 3. јула 1948. у календар важних датума у области хуманистичких наука у Црној Гори израз уважавања значаја оснивања прве научне институције у Црној Гори.

Можемо додати и то да је тај дан важан не само као датум оснивања *Института за проучавање историје црногорског народа*, већ и као датум којим почиње рачунање времена институционалног развоја науке у Црној Гори, не само историјске.

Ријеч је о датуму којим почиње процес институционалног развоја мреже научних установа у Црној Гори. Зато 3. јулу 1948. можемо дати и шири значај, у смислу позитивног утицаја на ток конституисања научних и високошколских институција, који је затим слиједио. Научни потенцијал, којим је након оснивања, у наредним годинама рада, располагао *Институт за проучавање историје црногорског народа* односно Историјски институт СР Црне Горе, допринио је раду Црногорске академије наука и умјетности (основане 12. октобра 1971. године, као Друштво за науку и умјетност Црне Горе), а такође и неких факултета, данас универзитетских јединица, попут Економског факултета у Подгорици или Филозофског факултета у Никшићу (Катедра за историју), као и Универзитета Црне Горе, основаног у априлу 1974. Такође, као што ћемо у наставку видјети, његов рад је био важан и за развој архивистичке струке у Црној Гори.⁶⁰

⁶⁰ Видјети у наставку текст на стр: 69.

*Историјски записи и Институт за
проучавање историје црногорског народа*

С обзиром на уобичајено спомињање Историјског института као покретача *Историјских записа*, у наставку ћемо потсетити како су *Историјски записи* од гласила Друштва историчара постали гласило *Института за проучавање прошлости црногорског народа*. Посебно јер се, често, статус Института као установе издавача часописа проширује и на вријеме када он такву позицију није имао.

Већ смо казали да су *Историјски записи* најприје били „орган Историјског друштва Народне републике Црне Горе“. Тек је на Скупштини Историјског друштва НР Црне Горе, одржаној 8. новембра 1953. године, одлучено да *Институт за проучавање историје црногорског народа* „преузме сва права и обавезе о уређивању, издавању и штампању часописа“.⁶¹

У наредних неколико година, до фебруара 1959, *Историјски институт НР Црне Горе* је имао цјелокупна права у уређивању и штампању часописа. Одлуком Савјета, тадашњег Историјског института Црне Горе, наведене 1959. године, *Историјски записи* су постали „заједнички орган Историјског института НР Црне Горе и Историјског друштва НР Црне Горе“.⁶² Пошто је неколико година након тога Историјско друштво НР Црне Горе преименовано у Друштво историчара Црне Горе, *Историјски записи* су постали орган Историјског института Црне Горе и Друштва историчара Црне Горе.

На титулном листу часописа, таква одредница о својству *Историјских записа* као органа два субјекта или двије институције стоји и данас. То наглашавамо због чињенице да Друштво историчара посљедњих десет година практично не постоји, односно да је престало да ради. Иако је идеја да се дјелатност Друштва историчара обнови, тј. да оно поново да почне да ради: у виду секција по појединим градовима и да има своје органе: скупштину, предсједника итд. и даље присутна, ипак до сада ништа није предузето да се рад Друштва историчара обнови. Осим неких од ранијих функција, оно би могло да буде и погодан организациони модел за реализовање континуираних активности у едукацији професора историје, уз упознавање нових научних резултата и савремене литературе, али и организовање школских такмичења ученика у познавању историје своје земље. Свакако да би, уз савремено осмишљен концепт рада, Друштво историчара требало обновити и да би оно могло корисно да послужи унапређивању наставе историје.

⁶¹ Маријан Миљић, *Уредници редакције „Запис“ и „Историјских записа“ – 1927-2007, Био-библиографске биљешке*, Историјски записи 1-4/, Подгорица 2008, 18

⁶² Исто.

Рекли смо да у првим годинама излагања Историјски записи нису били орган *Института за проучавање историје црногорског народа*. Ипак, не само са становишта истих личности које су биле ангажоване и у писању текстова за часопис и за рад у Институту, већ и по карактеру других задатака које су сходно оснивачким актима обављали *Историјско друштво* и *Институт за проучавање историје црногорског народа*, није спорно да су и Историјски записи били производ њиховог заједничког рада.

Након четврте године излагања *Историјских записа*, Редакциони одбор је организовао расправу: „у жељи да се преко једне свестране процјене добрих и слабих страна часописа добију сугестије за даље издавање“.⁶³ У закључцима са састанка истакнуто је да се „часопису поклони већа пажња у смислу редовног излагања; да се омогући научним радницима да проналазе и проучавају старе црногорске архиве не само у нашој држави него да проучавају документе из црногорске прошлости и у иностранству...“⁶⁴

Ако ове задатке Редакционог одбора Историјских записа као органа Историјског друштва упоредимо са задацима *Института за проучавање историје црногорског народа*, одређених Уредбом Владе односно Министарства просвјете НР Црне Горе, онда можемо уочити висок степен подударности. И без потпунијих упоредних анализа, видљиво је да су задаци *Историјског друштва* и *Института за проучавање историје црногорског народа*, у суштини били слични. Они су били одређени циљем да се сакупљањем и објављивањем историјске грађе из прошлости Црне Горе успоставе темељи модерног научног рада. То је, поред осталог, подразумевало да се он оспособи како би „примио стару архиву црногорске државе, која се чувала у Цетињском музеју“.⁶⁵ Грађа је сређивана и обрађивана по архивистичким принципима, а затим је коришћена „у научне сврхе“.⁶⁶ Осим тога, Институт се бавио: „откупом старих архива, докумената и библиотека од приватних лица као и сабирањем неких архива бивших државних установа.“⁶⁷

⁶³ Андрија Лаиновић, *Рад наших научних установа*, Историјски записи, књига VII, свеска 1-3, јануар-март 1951, 124.

⁶⁴ Исто, 124.

⁶⁵ Исто 125. Грађа је затим сређивана и обрађивана по архивистичким принципима

⁶⁶ Тада је члан Института др Јевто Миловић упућен у Задар, ради преписивања из тамошњих архива „свих докумената који се односе на црногорску прошлост“. У Задарском архиву, група од четири члана преписала је 8.203 документа која су обухватала 11.032 куцаних или писаних докумената, Исто 125.

⁶⁷ Андрија Лаиновић наводи да је 1951. године Историјски институт имао библиотеку од 7.430 примјерака књига „научно-историјске садржине“, међу којима је било доста раритета.

Институт је, надаље, имао задатак да контролише и води надзор над „архивским материјалом који се налази у појединим мјестима Републике“.⁶⁸ При томе је посебна пажња посвећена „Архиву у Котору и архивском одјељењу при Народном музеју у Херцег Новом“.⁶⁹

*Организационо-статусне промјене у раду Института
од краја педесетих година XX до доношења Устава
Социјалистичке Федеративне Републике Југославије 1963. године*

Послови сабирања, сређивања и чувања архивске грађе, били су само један од сталних задатака *Института за проучавање историје црногорског народа*. Да бисмо објаснили карактер каснијих облика рада, повезаних са организационим промјенама кроз које је од оснивања у наредних седам деценија Институт пролазио, неопходно је да обратимо пажњу на два облика реформских процеса, који су се током тог периода циклично дешавала. Мада су они уско међусобно повезани, превасходно због правне хијерархије аката на којима су били засновани, они се могу и издвојено посматрати.

Тако, на једној страни, имамо промјене уставног карактера на нивоу Народне Републике Југославије, односно Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, чије су уставне норме и савезни прописи били обавезујући и за Црну Гору, као једну од шест федералних јединица југословенске државе. Са друге стране, доношење републичких устава и других законских аката, и на нивоу Црне Горе, такође је генерисало ток и карактер процеса непосредно везаних за организацију и начин функционисања научних институција, у конкретном случају Историјског института Црне Горе.

Републички прописи су, осим тога, одређивали и садржај основних правних аката/статута научних установа, којима су начелна рјешења из Устава и других савезних прописа законског карактера, превођена у обавезујући систем унутрашњих правних правила, које је у унутрашњој организацији научног рада у њима требало поштовати.

Ако у том контексту посматрамо *Уредбу Владе Народне Републике Црне Горе* од 3. јула 1948. године, неспорно је да она припада правном поретку дефинисаном, најприје највишим правним актом тадашње југословенске државе, Уставом Федеративне Народне Републике Југославије од 31. јануара 1946. а онда и Уставом Народне републике Црне Горе из исте године.⁷⁰ У преамбули *Уредбе*, њен доносилац Влада НРЦГ се

⁶⁸ Андрија Лаиновић, *Рад наших научних установа*, 126.

⁶⁹ Исто.

⁷⁰ *Устав Народне Републике Црне Горе*, усвојен је на Уставотворкој скупштини Народне Републике Црне Горе 31. децембра 1946. Видјети: *Службени лист Народне*

најприје позвао на чл. 18. Закона о петогодишњем плану развитака народне привреде НРЦГ у годинама 1957–1951. а тек онда на члан 80 став 2 Устава НРЦГ и предлог министра просвјете. Све ово наглашавамо да бисмо указали на то какав је био карактер друштвено-политичког система у Федеративној Народној Републици Југославији односно и у НР Црној Гори, у вријеме када је основана прва научна институција у њој.

У наредном периоду, прије доношења новог највишег правног акта југословенске државе, на савезном нивоу донијет је *Уставни закон о основама друштвеног и политичког уређења Федеративне Народне Републике Југославије и савезним органима власти из 1953.* Њиме су измијењена бројна ранија рјешења која су била садржана у Уставу ФНР Југославије од 1946. године.

Усвајање *Уставног закона* имало је за циљ да се у материју уставне регулативе уведе појам друштвеног управљања, односно самоуправљања. То су били почечи оријентације ка успостављању социјалистичког самоуправног система власти у једнопартијском моделу политичког система савезне државе. Одлучна одређеност у промјени карактера система власти увођењем новог модела функционисања главних политичких субјеката у земљи, осим у бројним другим рјешењима, била је изражена и у укидању институције владе и њених ресорних министарстава. Умјесто њих су уведена извршна вијећа и државни секретаријати.

На основу *Уставног закона о основама друштвеног и политичког уређења Федеративне Народне Републике Југославије и савезним органима власти*, донијет је *Уставни закон о основама друштвеног и политичког уређења Народне републике Црне Горе и републичких органа власти*.⁷¹ У члану 14. Уставног закона Црне Горе је стајало: „Осим Савезним уставом утврђених права које радни народ повјерава федерацији Народна република врши власт самостално“.⁷²

За садржај наше *споменице* у овом случају је важно да обратимо пажњу на то да ли је, и на који начин, доношење *Уставних закона* утицало на организовање научног рада у Народној Републици Југославији и њеним федералним јединицама, у првом реду Црној Гори. О увођењу самоуправног модела односа у Црној Гори у области које су предмет нашег интересовања, прецизно је речено у члану 6 Уставног закона Црне Горе. У њему стоји да се: „Самоуправљање радног народа у области просвјете, науке и културе и социјалних служби остварује (се) путем

Републике Црне Горе, 15. јануара 1947. бр. 2.

⁷¹ *Уставни закон о основама друштвеног и политичког уређења Народне републике Црне Горе и републичких органа власти*, Службени лист НР Црне Горе 31. јула 1937. године, Збирка прописа НР Црне Горе 1957.

⁷² Исто, 14.

самоуправних установа, путем учешћа представника професионалних и других заинтересованих друштвених организација и грађана у органима државне управе у тим областима, као и путем других облика друштвеног управљања“.⁷³

У вези са овим прописима, превасходно *Уставним законом о основама друштвеног и политичког уређења Федеративне Народне Републике Југославије и савезним органима власти*, важно је нагласити да је на основу чл. 71 став 2 *Уставног закона*, Савезна народна скупштина, на сједници Савезног вијећа од 9. јула 1957. прогласила: *Закон о организацији научног рада*.⁷⁴ Послије „револуционарне смјене власти“ извршене у току Другог свјетског рата, и конституисања југословенске државе на новим принципима државног и друштвеног уређења, прокламованим на засиједањима Авноја и доношења републичких устава, поменути закон је први документ којим се, на cjеловит начин, приступило рјешавању питања организовања и начина функционисања научног рада у ФНР Југославији. У чл. 1 Закон је предвиђао да се: „Ради организовања и унапређења научног рада, развитка научне мисли и обезбјеђења услова научног стварања...“⁷⁵ оснивају научне установе и академије наука: „као и друге организације које предвиђа овај закон“.

За научне установе било је прописано да оне путем: „научних метода и поступака раде на проучавању, истраживању и рјешавању проблема одређене научне области“ (чл. 2, став 1).⁷⁶ Усвојени *Закон* се односио на „све научне установе и академије наука, и друге организације“ које је он предвиђао.⁷⁷ С обзиром на то да је у чл. 3 (став 2) *Закона* било одређено да се неке академије оснивају „републичким законом“, а друге путем посебног савезног закона (чл. 4), произилази да што се научних установа тиче није било предвиђено да се за његову примјену на републичке научне установе доносе прописи на нивоу федералних јединица. То значи да су се рјешења из овог закона директно односила и на рад Историјског институт НРЦГ, односно да није био предвиђено доношење посебног републичког закона о раду научних установа.

Сходно овом закону, научне установе су сматране: „самосталним установама којима се управља по начелима друштвеног управљања“ (чл. 5), а њима је: „у научног раду била зајемчена слобода научне мисли и научног стварања“ (чл. 6). Научне установе су имале својство правног лица уколико актом о њиховом оснивању није било другачије прописано (чл. 7). Закон је предвиђао да се: „ради подстицања, помагања и

⁷³ Исто, 9-10.

⁷⁴ *Службени лист Федеративне Народне Републике Југославије*, број 34; Београд 14. август 1957.

⁷⁵ Исто.

⁷⁶ Исто.

⁷⁷ Исто.

усклађивања научног рада од посебног значаја и општег друштвеног интереса“, оснује Савезни савјет за научни рад. Истим чланом (чл. 8, став 3) дата је могућност да се и у „народним републикама могу образовати савети за научни рад“, а њихов дјелокруг је био посебно утврђен законом.⁷⁸

Овим свеобухватним законом, са укупно 107 чланова, регулисана су бројна питања која су се тичала: оснивања и престанка рада научних установа, правила о њеним задацима, организацији, саставу, начину финансирања, организацији научног рада, рада научних сарадника и поступка њиховог избора у научно звање, задатака савезног Савјета за научни рад, његовог састава и организације, као и организације и дјелокруга републичких савјета за научни рад. Такође је правно уређен и начин оснивања фондова за научни рад, који су требали да финансирају извршење задатака које су научној установи повјерени.

Осим наведених, законом су била нормирана и питања, на која ћемо овом приликом обратити више пажње а тичу се задатака научне установе и начина вршења управе у њој.

Што се тиче првих од наведених питања, задаци научне установе дефинисани су чланом 11 *Закона*. Научна установа је требало: „да организује и врши научни рад и унапређује науку; усавашава истраживачке методе; помаже привредни, културни и друштвени развитак земље радом на актуелним научним и стручним проблемима и сарадњом са привредним културним и осталим организацијама; ради на усавшавању научног кадра и стварању научног подмлатка; објављује резултате свог научног и стручног рада и стара се о могућности њихове примене у пракси; сарађује са научним установама у земљи и иностранству...“⁷⁹ Дакле, овим законом дефинисање задатака научних установа спроведено је начелно, нормама важећим за све научне установе, без обзира на уже научно-истраживачке области којима оне припадају. Акцент је стављен на истицање потребе њиховог много ширег друштвеног утицаја, а њихова научна активност базирана на савременим и сложенијим формама рада од оних које су ранијим прописима истицане у поједностављеним облицима.

У погледу начина управљања у научној установи, чланом 34 је било предвиђено да њоме управљају савјет и директор. У већим научним установама „које имају развијену унутрашњу организацију“ као трећи орган била је предвиђена управа. Њу су чинили директор и чланови колектива. Директора је бирао оснивач установе, а потврђивао савјет.

⁷⁸ Исто.

⁷⁹ Исто.

Сходно *Закону о организацији научног рада*, на основу садржаја члана 13 Извршно вијеће Народне скупштине народне Републике Црне Горе (мада не у року од шест мјесеци како је било прописано Законом), 26. септембра 1958. године донијело је *Уредбу о Историјском институту НР Црне Горе*. Уредба је ступала на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу. А била је објављена у бр. 24. од 4. октобра 1958. Према новој законској регулативи, Уредба је имала карактер оснивачког акта, јер је у чл. 1 Уредбе из 1958. било прописано да се њоме: оснива *Историјски институт НР Црне Горе*, као самостална научна установа.⁸⁰ Сем тога, овом уредбом је стављена ван снаге *Уредба од 3. јула 1948.* То је експлицитно казано у чл. 22. нове уредбе тиме што је било речено, да њеним ступањем на снагу престаје да *важи Уредба о оснивању Института за проучавање историје црногорског народа.*

Свакако најважнија суштинска разлика између ова два правна акта, оба оснивачка, била је у чињеници да је новом уредбом *Историјски институт НР Црне Горе* дефинисан и основан као научна установа, иако се његово оснивање, али не у том статусу, већ било десило 1948. Сада је, међутим, то урађено на другачији начин, другим актом, са новим именом и научним статусом Института и новим мјестом његовог сједишта.

Уредбом из 1958, сједиште, сада *Историјског института НР Црне Горе*, пренијето је са Цетиња у Титоград (1. јануара 1959). Као и раније, и по новој уредби Институт је имао својство правног лица (чл. 5).

И у уредби из 1958. задаци Историјског института су дефинисани уз доста сличности, мада опширније, као и у уредби из 1948. Тачније, речено је да се они односе на то да Институт: „проучава историју црногорског народа, као и развитак друштвено-економског, културног и привредног живота Црне Горе; да објављује резултате свога научно-истраживачког рада; да развија научну сарадњу са одговарајућим установама и организацијама; да ради на усавршавању стручног кадра и стварању научног подмлатка.”⁸¹ Да би успјешно обавио набројане задатке, Институт је требало да „обезбјеђује материјалне и друге услове за студијски и истраживачки рад“.⁸²

У складу са оним што је било прописано савезним *Законом о организацији научног рада*, органи Института требало је да донесу правила о његовом раду: задацима, организацији, саставу, дјелокругу, овлашћењима у управљању и начину унутрашњег пословања. Услове за ступање на снагу правила о раду Историјског института потврђивало је Извршно вијеће Народне Скупштине Народне Републике Црне Горе (чл. 4).

⁸⁰ *Службени лист Народне Републике Црне Горе*, бр 24. 4. октобар 1958.

⁸¹ Исто.

⁸² Исто.

Као организационе јединице Институт је у првом реду имао одјељења и одсјеке, што је такође утврђивано правилима Института.

У свом саставу Институт је имао редовне и дописне чланове, научне, стручне и спољне сараднике. Редовни чланови могли су бити научни радници, а дописни: научни, стручни и други јавни радници. Рад редовних и дописних чланова и сарадника био је прописан правилима Института и морао је бити у складу са усвојеним задацима и плановима рада установе.

Према новој *Уредби*, у управној структури ове научне установе постојали су Савјет Института и директор. Савјет је имао 9 чланова од којих је Извршно вијеће Народне скупштине НРЦГ именовало четири члана, из реда научних стручних и других јавних радника. Историско друштво Народне Републике Црне Горе имало је једног представника у Савјету, док је четири члана Савјета бирао научно-стручни колектив Института. Директор је по положају такође био члан Савјета. Мандат чланова Савјета био је ограничен на двије године.

Прве чланове Савјета именовало је Извршно вијеће. А тако изабран Савјет, сходно Уредби из 1958, бирао је прве чланове Института, као научне установе.

Извршно вијеће је постављало и директора Института на основу избора које је претходно требало да обави Савјет. Директор је биран из реда научних радника „или лица која се баве научним радом у области за коју је основан Институт“. Његов мандат зависио је од тога како је било прописано правилима Института. Могао је бити 3 до 5 година. Било је предвиђено и да се на челу одјељења налазе секретари, које је бирао Савјет Института. Њихов задатак је био да организују рад одјељења и врше надзор над радом његових сарадника.

Средства за рад Института обезбјеђивало је Извршно вијеће. Сем тога Институт је могао и сам да обезбиједи дио прихода, од продаје својих публикација. По Уредби Институт је требало да има и Фонд за унапређивање научног рада и Фонд за награђивање.

Везано за наведене промјене у дефинисању програмских задатака сада Историског института НРЦГ, пада у очи да, иако Уредба од 23. септембра 1958. није садржала ту одлуку Извршног вијећа Скупштине Народне Републике Црне Горе, другом својом одлуком је ријешило да се Историском институту НРЦГ припоји Архив за историју ЦК Савеза комуниста Црне Горе.

Тако је Институт добио нову организациону јединицу, под називом Архив за раднички покрет Историског института НР Црне Горе. Тиме је у нову организационо-правну структуру, осим научног и правно-административног сектора, као и библиотеке, уведена новоустановљена организациона јединица: Архив за раднички покрет. Историски-

ски институт је такву организациону структуру главних организационих цјелина, уз повремена иновирања садржаја и форми њиховог рада, у основи задржао све до реформе архивске службе у Црној Гори 1992. године. Тада је *Законом* Архив за раднички покрет издвојен из састава Историјског института СР Црне Горе и припојен Државном архиву Црне Горе.⁸³

Прије преласка на питање промјена које ће се и у области организације научне дјелатности десити доношењем Устава СФРЈ из 1963. потребно је да подсетимо да је и у НР Црној Гори 1961. формиран орган који се тицао једне важне области за организовање научне дјелатности. Већ смо рекли да доношење *Закона о организацији научног рада*, од 9. јула 1957. није пратило доношење сличних законских прописа републичког карактера. Изузетак од тога начелног принципа, али са много мањим организационим и правним дометима, били су републички закони о формирању Фондова за научни рад⁸⁴.

У Црној Гори је, на основу чл. 71 тачка 11 *Уставног закона о основама друштвеног и политичког уређења Народне Републике Црне Горе и републичким органима власти*, 3. фебруара 1961. проглашен поменути Закон о републичком Фонду за научни рад. Његово доношење је значајно за наш рад због тога што је сходно чл. 5 новоосновани Фонд служио за: „допунско финансирање оних научних радова за које одговарајућа средства обезбјеђују научне установе, привредне и друге организације“. Фонд је могао и у цјелини преузети финансирање научних радова од општег научног значаја. Да би својим средствима вршио вишегодишње финансирање научног рада, Фонд је добијао дотације из буџета Народне Републике Црне Горе.

У вези са измјенама у начину организације рада фонда, 9. априла 1965. донијет је Закон о измјенама и допунама Закона о републичком Фонду за научни рад.

О правном статусу научних институција након доношења устава Социјалистичке Федеративне Републике Југославије из 1963. и 1974. године

У погледу нових промјена које су настале у законским рјешењима на савезном и републичком нивоу, доношењем Устава југословенске државе, од 7. марта 1963. године, најприје је неопходно подсетити на оне које су одмах спроведене.

⁸³ *Закон о архивској дјелатности*, Службени лист НР Црне Горе, бр. 25. Подгорица 1992.

⁸⁴ *Закон о републичком Фонду за научни рад*, усвојила је Народна скупштина Народне Републике Црне Горе, 3. фебруара 1961. Видјети: Службени лист НР Црне Горе, бр. 4, од 15. фебруара 1961.

Овим уставом је умјесто бивше ФНРЈ формирана Социјалистичка Федеративна Република Југославија. Уставне промјене, мада нису мијењале сам карактер државног уређења нити облик власти у земљи, имале су тенденцију да реформишу односе у федерацији, понајвише у смислу „јачања власти радничке класе“ и статуса федералних јединица, у смислу преузимања неких надлежности које су припадале савезној држави. Неки аутори овај устав називају „повељом самоуправљања“. Не улазећи у анализу карактера власти који је њиме успостављен, задржаћемо се само на највидљивијим спољним елементима уставних промјена.

Уставом из 1963. године југословенска држава дефинисана је као „заједница народа који су се ујединили у савезну републику слободних и равноправних народа и народности“. Уставним промјенама, осим што је промијењен назив југословенске државе, промијењена су и имена њених федералних јединица. НР Црна Гора је преименована у Социјалистичку Републику Црну Гору. Због истих разлога је и *Историјски институт Народне Републике Црне Горе* промијенио име у *Историјски институт Социјалистичке Републике Црне Горе*.

У духу главних принципа садржаних у Уставу СФР из 1963, на основу Устава СР Црне Горе, 10. априла 1963.⁸⁵ 12. новембра 1966. проглашен је *Закон о организовању научних дјелатности*, који је усвојила Скупштина СР Црне Горе.⁸⁶ Послије југословенског *Закона о организацији научног рада* из 1957. међу прописима доношеним на републичком нивоу, то је био први акт законског карактера којим је Скупштина СР Црне Горе, као законодавни орган власти, цјеловито регулисала област научне дјелатности у Црној Гори.

С обзиром на обимност овог документа, анализа његовог садржаја извела би нас из оквира нашег рада. Њиме су детаљно регулисана многа питања: дефинисана област научне дјелатности, утврђени начини њеног остваривања, као и организовања, укључујући и сарадњу и удруживање научних организација и начин управљања у научним организацијама. Такође, посебно поглавље посвећено је научним и стручним сарадницима, условима и поступку њиховог бирања у научна и стручна звања, од органа који су за то, сходно овом закону, били надлежни⁸⁷.

Напоменућемо да је, у складу са раније споменутом „самоуправном оријентацијом“ на нивоу државног организма у цјелини, поново израженој и у Уставу из 1963. у чл 6. став 1 Закона било прописано да се: „Удружени научни рад остварује у научним организацијама и у посебним истраживачким, студијским и другим облицима организовања на-

⁸⁵ *Службени лист СР Црне Горе*, бр. 14, Титоград 11. април 1963.

⁸⁶ *Службени лист републике Црне Горе*, бр. 27, Титоград 20. децембра 1966.

⁸⁷ Исто.

учних дјелатности“.⁸⁸ У наредном ставу истога члана одређено је да се у смислу закона под научном организацијом сматра: „научни институт, завод, станица, или научна јединица која се трајно бави научним радом као основном дјелатношћу“.⁸⁹ Сходно чл. 11 Закона, само институти, заводи, станице и друго могли су да буду научне установе. На ово законско рјешење желимо да скренемо пажњу, јер је по другом члану истог закона (чл. 15. став 1) још прецизније било прописано да се: „научне установе оснивају као самосталне и самоуправне радне организације које се трајно баве научним радом“.⁹⁰

У наставку цитиране законске норме речено је да: „радне организације из става 1. овога члана доносе свој статут којим се утврђује: унутрашња организација, дјелокруг и одговорност органа управљања, положај радних јединица и права радних људи у управљању тим јединицама, радни и други унутрашњи односи, начин пословања као и друга питања од значаја за самоуправљање у радној организацији“⁹¹. Статуте научних установа потврђивале су скупштине одговарајућих друштвено-политичких заједница. Послове управљања у научним установама, у складу са статутом, обављали су савјет, научно вијеће, управни одбор и директор односно управник научне установе.

Истога дана, 12. новембра 1966, када је проглашен *Закон о организацији научних дјелатности*, проглашени су и: *Закон о републичком савјету за координацију научних дјелатности* и *Закон о Републичком фонду за финансирање научних дјелатности*⁹² у Црној гори.

И једна и друга област које су овим пратећим законима регулисане биле су важне за рад Историјског института СР Црне Горе.

Осим других послова, *Републички савјет за координацију научних дјелатности* је у складу са циљевима и задацима утврђеним друштвеним плановима Републике: „доносио оквирни програм остваривања научних дјелатности и утврђивао научноистраживачке програме и задатке у чијем ће финансирању учествовати Република“.⁹³ Савјет је утврђивао критеријуме и друге опште услове за финансирање програма и задатака из области научних дјелатности, средствима обезбијеђеним издвајањима у Фонд. Предност су имали програми и пројекти за које је већ постојала одлука о финансирању од Републике издвајањима у *Републички фонд за финансирање научних дјелатности*.

⁸⁸ Исто.

⁸⁹ Исто.

⁹⁰ Исто.

⁹¹ Исто.

⁹² Исто.

⁹³ Исто.

Што се тиче законских норми о раду Фонда, њима је било прописано да својим финансијским планом Фонд одреди „распоред средстава“ која су могла бити намијењена финансирању: „научно-истраживачких програма и задатака и других научних активности“.⁹⁴ Такође, Фонд је утврђивао: „начин и услове коришћења средстава“, као и дио „средстава са којим непосредно располаже *Савјет за финансирање научних веза и сарадње са иностранством* и за објављивање научних публикација и радова од општег друштвеног и научног интереса“.⁹⁵ Из средстава којима је располагао Фонд је финансирао одржавање симпозијума и других скупова, а располагао је и средствима потребним за пословање Фонда.

Доношење ових закона, осим досљедног истрајавања на моделу социјалистичких самоуправних односа, отварало је простор за јачање републичке законодавне власти и у области научних дјелатности. То је подразумијевало и афирмацију значаја и пратећих институција, на нивоу републике, државног и научног карактера, које су радиле на спровођењу ових законских прописа и поступања по њима.

Нова рјешења у организацији дјелатности научног рада, десиле су се доношењем Устава СФРЈ 21. фебруара 1974. Претходно су током 1967, 1968. и 1971. били донијети амандмани на устав СФРЈ из 1963. Осим путем амандмана, посебно су Уставом из 1974. учињене значајне промјене у државном и друштвено-економском устројству односа у земљи.⁹⁶ Не улазећи у анализу тих питања, задржаћемо се на познатом ставу да су они водили ка формама децентрализације савезне државе, односно јачању државности федералних јединица. У оквиру тих процеса, ради констатовања главних промјена кроз које је пролазила организација научне дјелатности, дужни смо да поменемо доношење „Закона о самоуправним интересним заједницама за научну дјелатност“. Закон је усвојила Скупштина Социјалистичке Републике Црне Горе, 24. новембра 1974, а њиме је основана *Самоуправна интересна заједница за научне дјелатности*.⁹⁷ Законом је регулисана организација, као и бројни задаци Заједнице, утврђени извори средстава и начин остваривања самоуправљања у њој, а регулисана су и бројна друга питања.

⁹⁴ Исто.

⁹⁵ Исто.

⁹⁶ Највише контроверзи и недоумица изазвале су одредбе Устава о државном уређењу СФРЈ. Уставом СФР су извршене значајне промјене у државном и друштвено-економском уређењу земље. Одредбе Устава о државном устројству федералне државе, касније су коришћени као правни темељ за процес распада СФРЈ. Устав СФРЈ је тадашњим југословенским републикама (а посебно покрајинама унутар СР Србије - Војводини и Косову) дао широка права и овлашћења. Покрајине су чак добиле право вета на одлуке које би доносила Србија. Њиме су у друштвени и политички живот земље унијети и неки елементи конфедерализма.

⁹⁷ *Службени лист СРЦГ, од 24. новембра 1974, бр. 31.*

С обзиром на то да се радило о новом државном органу, обратићемо пажњу на дио његових задатака који су се тicali рада научних установа, а који су се могли односити и на рад Историјског института. Чланом 34 Закона, *Самоуправна интересна заједница за научне дјелатности* између осталог била је надлежна за послове какви су били: „праћење и проучавање стања и помагање развоја научно-истраживачке дјелатности (...) као и предузимање мјера за њихово унапређивање; давање иницијатива за рационализацију мреже организација удруженог рада из области научне дјелатности; подстицање, организовање и помагање самоуправног споразумијевања и друштвеног договорања; повезивање научно-истраживачког са другим областима научног рада; (...) организовање и потпомагање међурејубличке сарадње у области научноистраживачких дјелатности; организовање и потпомагање међународне научне сарадње; стварање услова за бјављивање резултата научне дјелатности и за популаризацију научног рада...“⁹⁸

Законом је такође било прописано да *Самоуправна интересна заједница за научне дјелатности*: „утврђује заједничку политику научних дјелатности, годишње и вишегодишње планове развоја научних дјелатности у Социјалистичкој републици Црној Гори, заједно са надлежним вијећем Скупштине Социјалистичке републике Црне Горе“.⁹⁹ Пословима Заједнице управљала је Скупштина, а Историјски институт је у њој имао свога представника/делегата.

Доношењем овог закона престале су да важе одредбе дијела IV Закона о научним дјелатностима. У наредним годинама, нормативном и стварном утемељењу и унапређењу надлежности и послова *Самоуправне интересне заједнице за научне дјелатности* посвећена је још већа пажња. То се може закључити и по доношењу *Закона о образовању и избору чланова делегација и избору делегата у скупштине самоуправних интересних заједница које равноправно одлучују са надлежним вијећима скупштина друштвено-политичких заједница*.¹⁰⁰ Изједначавање у одлучивању Скупштине Самоуправне интересне заједнице са надлежним вијећима скупштина друштвенополитичких заједница, свакако је говорило о, тада, растућем друштвеном значају самоуправних интересних заједница.

Но, без обзира и на такав могући закључак, евидентно се радило о процесима који су водили ка потпуном преношењу надлежности из ове области на ниво рејубличких органа самоуправних институција власти.

⁹⁸ Исто.

⁹⁹ Исто.

¹⁰⁰ Службени лист СРЦГ, бр. 4, од 8 фебруара 1978.

Ипак, таква оцјена би захтијевала дубљу анализу. Посебно крајем осамдесетих година XX вијека СФРЈ се налазила у дубокој економској и политичкој кризи. Приближавао се крај њеног постојања. Но, годину дана прије него што је започео процес дисолуције југословенске државе, у Црној Гори је након политичких промјена из јануара 1989, 16. маја донијет *Указ о проглашењу Закона о друштвеним дјелатностима*. Указ је усвојила Скупштина Социјалистичке Републике Црне Горе¹⁰¹. Јануарски догађаји у Црној Гори, без обзира на њихову важност и карактер промјена, нису довели до промјене облика власти нити угрозили институције система или постојање СФРЈ као државног организма.

Закон о друштвеним дјелатностима регулисао је веома широке области друштвеног живота. То потврђује и његов чл. 2 у коме је одређено да се под друштвеним дјелатностима подразумева: пружање услуга и стварање и промет материјалних, интелектуалних и културних добара у областима васпитања и образовања, науке и културе, физичке културе, јавног информисања, здравства, социјалне и дјечије заштите¹⁰². Очигледно је било да овај закон „друштвене дјелатности“ посматра и кроз нормативно регулисање основних принципа, у вези са радом надлежних институција у свим наведеним областима. Како њиме није посебно нормирана научна дјелатност и институције које се њоме баве, он за наш рад није од посебног значаја. Ми смо га ипак споменули јер је с позивом на његов чл 14, који регулише оснивање јавних установа, донијата *Одлука о организацији научних установа у Републици Црној Гори*.¹⁰³

Одлуку је донијела Влада Црне Горе на сједници од 6. јуна 1996. дакле након што се дисолуција СФРЈ већ десила. У члану 1 је речено да се постојеће „организације из области научних дјелатности у Републици Црној Гори организују (се) као научне установе“.¹⁰⁴ Пошто је прије доношења ове одлуке дошло до распада СФРЈ, отцјепљењем од ње 1991. најприје Словеније и Хрватске а потом Босне и Херцеговине и Македоније, од двије преостале републике бивше СФРЈ, Србије и Црне Горе, формирана је Савезна Република Југославија¹⁰⁵. Са новим називом

¹⁰¹ Указ о проглашењу Закона усвојен је на скупштинском вијећу СРЦГ, на сједници Вијећа удруженог рада као и на сједницама вијећа општина, и скупштине Самоуправне интересне заједнице за научне дјелатности СРЦГ, као и на неким другим скупштинама самоуправних интересних заједница: здравственог осигурања; образовања, културе, социјалне и дјечије заштите. *Службени лист СР Црне Горе*, бр.19, од 12. јуна 1990.

¹⁰² Исто.

¹⁰³ *Службени лист Републике Црне Горе*, бр. 19 од 20. јуна 1996.

¹⁰⁴ Исто.

¹⁰⁵ Распад Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ) започео је 1991–1992. године. Послије вишегодишње дубоке политичке кризе, најприје су започели ратни сукоби у Словенији, средином 1991, а онда у Хрватској (1991–1995). У Босни и Херцеговини ратни сукоби су такође дуго трајали (1992–1995). У свим

државе и бројем република које су је чиниле, дошло је и до промјене имена Историјског института и других научних организација у Републици Црној Горе.

*Начин остваривања дјелатности Историјског института
послије доношења Одлуке о организацији научних установа
у Републици Црној Гори*

Најзначајније промјене које су се у организацији научних установа, а тиме и раду Историјског института, десиле након формирања Савезне Републике Југославије, најексплицитније су биле представљене садржајем *Одлуке* из 1996.

Према дијелом већ цитираном чл. 1 *Одлуке*, у Црној Гори постојале су четири научне установе.¹⁰⁶ У тачки 4 поменутог члана наведено је да се: „Историјски институт Социјалистичке Републике Црне Горе организује (се) и послује под називом Историјски институт Црне Горе, са сједиштем у Подгорици“.¹⁰⁷ Дакле, свој ранији службени назив Историјски институт СР Црне Горе је промијенио тек 1996. Тада је, 17. јула 1996, донијет и Статут Историјског института Црне Горе, а престао је да важи Статут Историјског института СРЦГ из 1984. године.

У споменутом члану 4 *Одлуке* одређени су послови из надлежности Историјског института. Његова научна дјелатност била је:

- истраживање, проучавање, обрада историје Црне Горе;
- издавање научних публикација и историјске грађе,
- оспособљавање и усавршавање кадра за научни рад и
- други послови у складу са законом и Статутом Института.

Сходно *Одлуци*, сви институти у Црној Гори су имали својство правног лица. Њихову имовину су чиниле: ствари, права и обавезе ранијих организација, у каквом статусу су оне претходно биле, док нису постале научне установе новог типа.

наведеним случајевима они су имали карактер грађанских ратова, са великим бројем жртава. Ратни сукоб на Косову 1998–1999. може се посматрати као наставак грађанских ратова у Југославији и њеног насилног распада који је почео средином 1991. Распадом СФРЈ, републике Србија и Црна Гора 27. априла, 1992. године створиле су Савезну Републику Југославију. Она је постојала до фебруара 2003. године, када је створена државна заједница Србија и Црна Гора. Након референдума о независности Црне Горе, бивша југословенска Република Црна Гора добила је статус суверене државе, а претходна државна заједница престала да постоји. Статус нове државе дефинисан је Уставом Црне Горе од 10. октобра 2007.

¹⁰⁶ Према тексту *Одлуке* научне установе у Црној Гори биле су: *Институт за биологију мора - Котор*, са сједиштем у Котору; *Биотехнички институт – Подгорица*, са сједиштем у Подгорици; *Медицински институт – Подгорица*, са сједиштем у Подгорици и *Историјски институт Црне Горе*, са сједиштем у Подгорици. *Службени лист Републике Црне Горе*, б; *Службени лист Републике Црне Горе*, бр.19. од 20. јуна 1996.

¹⁰⁷ Исто.

Финансијска средства за рад института требало је да се обезбјеђују: из Буџета Републике, сопствених прихода и других извора у складу са законом. Орган управљања у институтима био је савјет. Савјет је имао пет чланова од којих су три бирали запослени а по два оснивач, у овом случају Влада републике Црне Горе, из реда истакнутих научних и стручних радника. Влада је именovala и разрјешавала директоре института, давала је сагласност и на њихове годишње планове рада које су подносили преко министарства надлежног за науку, које је било задужено и за обезбјеђивање средства за рад института, као и надзор над пословима које су они обављали.

Сходно *Одлуци*, до именовања директора свих института, за обављање дужности директора Историјског института именован је проф. др Бранислав Ковачевић, научни савјетник у Институту. На сличан начин је поступљено именовањем привременог Савјета Историјског института, који су чинили: др Радоје Пајовић (научни савјетник у Институту), председник, проф. др Петар Вукославчевић, проректор за науку Универзитета, др Божидар Шекуларец, научни савјетник у Институту, др Марко Цамај, научни сарадник у Институту и Миладин Вукчевић, самостални савјетник у Министарству просвјете и науке.

Владином *Одлуком о организацији научних установа у Републици Црној Гори*, промијењен је дотадашњи статус и начин обављања дјелатности Института. Он је престао да буде самоуправна организација и поново је добио статус научне установе. Сем тога, као што смо рекли, промијењено је име у *Историјски институт Црне Горе*. У дијелу текста Одлуке који се односио на послове Историјског института, његова дјелатност је одређена на „истраживање, проучавање и обраду историје Црне Горе“.¹⁰⁸

Пошто је садржај *Одлуке* био релативно кратак, многе од послова сва четири института требало је дефинисати њиховим унутрашњим актима / статутима. Рок у коме је требало да институти заврше избор органа управљања и донесу нове статуте био је утврђен на 30 дана од дана ступања на снагу *Одлуке*. У истом року требало је да буду уписани у судски регистар. За послове потпуне организације рада Института, и доношење осталих општих аката, *Одлуком* је одређен период од 60 дана од њеног ступања на снагу.¹⁰⁹

Ако бисмо вријеме након доношења *Уредбе о оснивању Института за проучавање историје црногорског народа*, из 1948, могли оз-

¹⁰⁸ Одлуком су дефинисани његови научни задаци који су сада одређени на: „истраживање, проучавање и обраду историје Црне Горе, издавање научних публикација и историјске грађе, оспособљавање и усавршавање кадра за научни рад и друге послове у складу са законом и Статутом Института“.

¹⁰⁹ Исто.

начити периодом институционалног конституисања тј. првим периодом његовог постојања и рада, онда би други свакако могао да обухвати вријеме његовог функционисања у оквиру организационог система утемељеног доношењем Уставног закона из 1953. године и каснијих највиших правних аката, укључујући и уставе СФРЈ из 1963. и 1974. Тим актима је Историјски институт СРЦГ био организован као самоуправна организација. Али, с обзиром на број пратећих закона, и материју која је њима регулисана, може се извести закључак да је и у самоуправном моделу друштвених односа крчен пут и афирмисана идеја о потреби подстицања и стварања што бољих услова за рад научних установа и развој научне мисли.

То је посебно видљиво у смислу непрекинутог континуитета научног рада Института у наредном периоду његовог постојања, у коме је такође мијењан институционални статус ове установе. У том смислу, доношењем *Одлуке* почиње хронолошки оквир коме припада и вријеме савременог трајања Историјског института. Али и поред тога, због посебности које су пратиле даљи институционални статус ове научне институције, у овом раду у методолошком смислу потребно га је издвојити у посебну цјелину.

Трансформација Историјског института у јединицу Универзитета Црне Горе

Доношењем *Одлуке о организацији научних установа* започео је нови период у организацији научноистраживачког рада у Црној Гори. Мада се такав закључак на основу претходно споменутих основних рјешења које је она садржала, на први поглед не би могао извести, временом се показало да је заиста било тако.

Наиме, рјешења формулисана у тексту *Одлуке* врло су штуро дата. Будући да је и садржај *Одлуке* био релативно кратак (свега 19 чланова) и да су се њене одредбе у начелу односиле на све научне установе/институте у Црној Гори (изузев оних које су конкретно дефинисале области рада сваке од њих), бројна питања из области научног рада, организовања и управљања, у свакој од научних установа, тек је требало уредити њиховим унутрашњим правним актима.

У вријеме доношења *Одлуке* у Историјском институту био је на снази Статут од 11. децембра 1978. године, са измјенама и допунама од 16. маја 1984. Зато је било неопходно донијети нови статут Историјског института, за који ће се показати да ће бити посљедњи такав, самостални правни акт, до почетка крупнијих промјена у погледу његовог статуса, које су укоро услиједиле.

Нови статут Историјског института Црне Горе донијет је 17. јула 1996. Његовим доношењем престао је да важи статут из 1984.

На сличан начин на који је нови организациони статус Института утврђен у *Одлуци*, и у члану 1. Статута је речено да је: „Историјски институт Црне Горе (је) научна установа која обавља научноистраживачки рад из области историјских наука у јавном интересу“.

Што се тиче дјелатности које је Институт требало да обавља, обим послова који су наведени у Одлуци проширен је у чл. 10 Статута. Тако је његова основна дјелатност проширена и на:

„ – прикупљање, обрађивање, чување и објављивање изворне архивске и друге грађе из области историјских наука;
– организовање научних скупова, научне и стручне расправе и сарадњу са научним радницима из земље и иностранства.“

Но, то, објективно, нису биле неке новине, у односу на раније садржаје рада Историјског института. Обављање тих врста послова било је прописано оснивачким уредбама, као и претходним статутима установе.

Наговјештај значајне новине, која ће у наредним годинама бити јасније формулисана и нормативно допуњена, био је чл. 3. Статута у коме је речено да је: „Институт (је) чланица Универзитета Црне Горе и има својство правног лица“. У свим ранијим статутима Института, као на примјер оном из 1984. (чл. 4) или претходном из 1978. (чл. 4) стајало је да: „Институт има својство правног лица и за своје обавезе према трећим лицима има потпуну одговорност и одговара средствима којима располаже“. ¹¹⁰ У ставу 3 чл. 4 у тим статутима је стајало да је: „Печат Института округло, пречника 28 мм и има текст: Историјски институт СР Црне Горе – Титоград“. У средини печата је звијезда петокрака.

Мада је и у статуту из 1966. године (чл. 4) стајало да Институт у правном промету са трећим лицима иступа самостално и за своје обавезе одговара свим својим средствима (потпуна одговорност), рјешење у погледу изгледа печата Института је промијењено. Према чл. 8 став 2: печат Института је био „округлог облика пречника 30 мм и садржао је текст: „Универзитет Црне Горе, Историјски институт Црне Горе“, са амблемом Универзитета у средини“. ¹¹¹ Иако су визуелна рјешења на печату Института на први поглед имала формалан карактер, она су била наговјештај скорашњих радикалнијих измјена у његовом статусу.

Мада је, као што смо рекли, и по статуту из 1996. Историјски институт имао својство правног лица, тј. самосталне научне установе, у њему је по први пут на нивоу основног документа Института изражена оријентација која његов посебан правни субјективитет није доводила

¹¹⁰ *Статути Историјског института СР Црне Горе*, из 1984, 1978, 1974.

¹¹¹ *Статут Историјског института Црне Горе* из 1996.

у питање, али која је његову стварну позицију усмјеравала ка статусу једне од универзитетских јединица.

Можемо казати да је увођење таквог рјешења у Статут Историјског института било у вези са члановима 6 и 15 Статута Универзитета Црне Горе, који је донијет нешто раније 1993. године. У чл. 6 Статута Универзитета је стајало да: „Универзитет и његове чланице имају својство правног лица“. Тако је и Универзитет имао својство правног лица, а исто тако и универзитетске јединице које су биле његове чланице. Међу побројаним чланицама Универзитета, њих 18, наведен је и „Историјски институт – Подгорица“.

Овакво рјешење о „двојном правном статусу“, тј. истовременом својству правног лица и Универзитета и његових јединица, могли бисмо назвати прелазним рјешењем од раније позиције Историјског института као самосталне научне установе ка статусу универзитетске јединице.

У сваком случају, наведена формулација о Институту као чланици Универзитета истовремено се појавила и у једном и у другом правном акту (први пут почев од времена његовог оснивања). То јест, била је садржана и у Статуту Универзитета и Статуту Института, који су донијети 1996. године. У ранијим статутима Института, из 1984. и 1978, одредбе о вези Института и Универзитета су такође постојале. Но, без обзира што су оне биле написане терминологијом примјереном самоуправном политичком систему који је тада постојао, њихова правна снага била је много мањег обима. У члану 5 и једног и другог статута Института било је речено да је: „У складу са слободно израженом вољом радника и на основу међусобне равноправности, а у циљу унапређења научне и образовне дјелатности и других бројних послова и задатака од заједничког интереса Институт (је) удружен у Универзитет „Вељко Влаховић“ у Титограду, као самосталну и самоуправну заједницу високошколских и научних организација удруженог рада“.

Без намјере да се задржавамо на језичком тумачењу или појединостима, везаним за сличности и разлике у дефинисању статуса Института у једном и другом документу, чињеница је да се његова статусна позиција од 1966. у значајној мјери почиње да мијења. Показало се да је статут Института из 1996. био последњи такав акт ове институције, као самосталне научне установе са својством правног лица, а да ће мјесто основног правног акта који регулише дјелатност Историјског института, ускоро заузети статути Универзитета.

Но, док се не позабавимо тим питањем, најприје ћемо указати на неке друге новине уведене Статутом Института из 1996. године. Свакако да се оне не могу свести само на нормативни карактер. Чињеница је да су иза њих стајале смјене политичких система, промјене концепата друштвеног уређења након распада СФРЈ, увођење вишепартијског политичког модела и тржишне економије у СР Југославији, а затим од

2007. наставак тих истих процеса у независној Црној Гори. Сем тога, несумњиво је да су промјене у концепту рада научних установа биле и резултат другачијих визија политичких субјеката, носилаца власти, посебно њених органа извршног карактера и њихових ресорних мнистарстава. Како у погледу мјеста и начина рада, тако и статуса и улоге научних институција у новом систему друштвених односа.

Већ смо рекли да је главни орган управљања Институтом по *Одлуци из 1996.* и Статуту Института Црне Горе из исте године, био Савјет. Будући да смо о њему и његовој улози већ говорили, посматраћемо га у контексту нове организације управе у Институту, коју је осим Савјета чинио још и директор Института, кога је сад именовала и разрјешавала Влада Републике Црне Горе.

До доношења ових аката, сходно статутима Института, у управној структури осим два претходна органа постојали су још и Збор радника, Извршни одбор института, и Научно-стручни колектив. Сасвим је природно да је по статуту из 1996. године, због карактера промјена које су се десиле, број органа управе требало да буде смањен. Ово истичемо због чињенице да су неки од њих превасходно били у функцији остваривања самоуправљања у Историском институту, као самоуправној организацији. Но, како је у међувремену, са распадом СФР Југославије, дошло до преоријентације у њеним бившим федералним јединицама са социјалистичког модела управљања на концепт либералне демократије и тржишне привреде, то је подразумијевало и укидање система социјалистичког самоуправљања радника. Посматрано на нивоу научних институција, у нашем случају Историског института, који је престао да буде самоуправна организација, то је подразумијевало и промјене у начину управљања овом устаномом.

Но, оно што се у самоуправном периоду подразумијевало у погледу начина управљања научним институцијама, њиховог функционисања у организационом, статусном, финансијском смислу, није се односило и на основне методе научно-истраживачког рада органа који су се бавили организовањем научне дјеланости. Зато су основни облици научног рада, као и начин вредновања остварених научних резултата, били изложени много мањем степену промјена.

Као и у вријеме функционисања самоуправног модела друштвених односа, и сада се рад научних органа одвијао сходно научним принципима и стандардима који су подразумијевали развој научне мисли и историјске науке, превасходно путем достизања савремених научних метода, практикованих у развијеним научним центрима. Тако је, можемо рећи, одржан континуитет у научном раду Института и критичком промишљању прошлости Црне Горе, уз афирмацију праксе достизања нових резултата на бази проширивања поља научноистраживачког рада,

у тематском смислу, али и са становишта коришћених и анализе нових извора и посебно иностране провенијенције.

Промјене су се десиле у погледу садржаја најзначајнијег органа научно-стручног карактера Института, Научног вијећа, које се, практично по истим принципима који су примјењивани и у другим научним установама бивше југословенске државе, деценијама старало о организовању послова научног рада установе. При томе, није ријеч о основним врстама дјелатности коју је по научним критеријумима обављало Научно вијеће Института, ваћ на промијењен степен његове независности у доношењу одлука. Ријеч је о измјени позиције Научног вијећа, које је у нивоу прописане надлежности сада имало редукован степен овлашћења у доношењу одлука о укупној научној дјелатности Института, као и избору у научна звања његових научних радника.

Наиме, по статуту Института из 1984, Научно вијеће је вршило послове избора у научна и стручна звања. Избор радника који су радили на научноистраживачким пословима у научна и стручна звања,¹¹² Научно вијеће је вршило сходно условима за избор прописаним Законом о научним дјелатностима. Осим што је спроводило прописану процедуру избора у научна звања радника из Историјског института СР Црне Горе, сходно Статуту Института из 1984. године (чланови од 78 до 90), односно Статута Института из 1978. године (чланови од 78 до 99), Научно вијеће је могло самостално да бира у научна звања, из области којом се бави, и лица која нијесу у радном односу у Институту, по истом поступку који се примјењивао на лица која су запослена у Институту. Наравно, подразумијевало се да и једни и други испуњавају услове прописане законом.

На одлуку о избору у научна звања Научног вијећа института сагласност је давао орган Самоуправне интересне заједнице за научне дјелатности СР Црне Горе, утврђен статутом те заједнице.

Према Статуту Историјског института из 1996, таква овлашћења Научно вијеће више није имало. Избор у наставна и сада „сарадничка“, а не стручна звања више није вршило *Вијеће* Института. (По овом статуту више није коришћен назив *Научно вијеће*, већ је тај орган преименован у *Вијеће*). Према чл. 66. Статута Историјског института из 1996, од дана његовог ступања на снагу, сада је послове избора у научна звања вршило: „Наставно-научно вијеће Универзитета Црне Горе у складу са законом и Статутом Универзитета, на предлог Вијећа Института“.

Сем тога, Вијеће Историјског института, овим статутом конципирано је на другачији начин. Поред научних радника Института, сада су

¹¹² Научна звања према поменутом закону била су: асистент, научни сарадник, виши научни сарадник и научни савјетник. Стручна звања су била: стручни сарадник, виши стручни сарадник и стручни савјетник.

га чинили и по један члан Црногорске академије наука и умјетности и Универзитета Црне Горе, из области којом се Институт бави. Представнике двије наведене институције бирали су њихови органи.

Од ранијих послова везаних за надлежност у избору у научна звања, Вијећу је преостало право одлучивања о расписивању конкурса за избор у научна и стручна звања и именовања комисије, за писање реферата о избору у звања. Сходно прописаним условима, Вијеће је разматрало реферате и заузимало ставове, сходно добијеним рецензијама, о избору у предложено научно звање. Остала процедура избора одвијала се на Универзитету и била је регулисана Статутом Универзитета.

Такође, дио промјена се огледао и у томе што су Статутом Историјског института из 1996. неке раније надлежности Вијећа ограничене, али су му са друге стране дата нека нова овлашћења. Она су се тичала права Вијећа да: „бира члана Института у Наставно-научно вијеће Универзитета и друга наставно-научна вијећа и предлаже кандидата за ректора Универзитета Црне Горе и извјештава о његовој подршци.“

Организационе и статусне промјене које су, у односу на раније статуте института, уведене у његовом посљедњем основном правном акту, у вријеме када је Институт још увијек имао својство правног лица, упућивале су на растућу тенденцију постепеног укључивања Института у састав Универзитета Црне Горе као једне од његових јединица. Мада се тај процес веома поступно одвијао, што је тема за неку другу прилику, која подразумијева и утврђивање разлога који су на то утицали, он је дефинитивно окончан доношењем нове *Одлуке о организовању Историјског института у Подгорици*.

Одлуку је донио Управни одбор Универзитета 20. априла 2004. године. У преамбули *Одлуке* стоји да је она донијета на основу Статута Универзитета Црне Горе, а ради усклађивања са новим Законом о високом образовању и Статутом Универзитета Црне Горе.

У чл. 1 *Одлуке* је речено да се: „Историјски институт у Подгорици организује као организациона јединица Универзитета Црне Горе, без својства правног лица“. У чл. 4, у погледу печата Института извршене су корекције у односу на формулацију садржану у посљедњем Статуту Института из 1996. Ставом један наведеног члана, прописано је да: „Историјски институт користи печат и штамбиљ Универзитета Црне Горе допуњен својим називом“. Став два истог члана садржао је и тумачење да: „Историјски институт може имати своје симболе и обиљежја, која се истичу и користе само уз обиљежја Универзитета Црне Горе“. За нови статус Института посебно је био важан чл. 6 у коме је речено да: „Даном уписа у Централни регистар Привредног суда у Подгорици непокретности и друга имовина Института у својини су Универзитета Црне Горе“.

Што се тиче дјелатности Института, Одлуком су преузета основна рјешења из његовог статута из 1996. Дјелатност Института је одређена чл. 5 *Одлуке* на: „истраживање, проучавање и обраду историју Црне Горе, издавање научних публикација, усавршавање и оспособљавање кадра за научни и стручни рад, прикупљање, обрађивање, чување и похрањивање архивске грађе из области историјског рада, организовање научних скупова, научних и стручних расправа и сарадњу са научним радницима из земље и иностранства“.

Поменути акт Управног одбора, Институт је дефинитивно промијенио ранији правни статус и постао јединица Универзитета Црне Горе. Основни правни акт Историјског института постао је Статут Универзитета.

Основни текст Статута Универзитета Црне Горе, о коме је ријеч, донијет је према одлуци Управног одбора Универзитета (бр. 01-253) од 6. 2. 2004. У вези са садржајем текста који је усвојио Управни одбор, Влада РЦГ дала је сагласност актом бр. 02-1497. од 25. марта 2005. Послије тога, новом одлуком Управног одбора Универзитета извршене су измјене и допуне Статута Универзитета (бр.01-417) 6. 2. 2006, на које је Влада Црне Горе дала нову сагласност (акт бр. 03-3378) 20. априла 2006.

Тако се дошло до пречишћене верзије Статута Универзитета Црне Горе, који је публикован као посебно издање¹¹³, у јуну 2006, и објављен на сајту Универзитета Црне Горе.

Ту основну верзију Статута Универзитета из 2004. са наведеним измјенама и допунама користили смо у овом раду. Текстом Статута, поред питања која се тичу свих осталих универзитетских јединица, начина руковођења њиховим радом, управе, избора у научна звања, кроз неколико његових чланова начелно су ријешена и питања везана за рад свих института који су били у саставу Универзитета.

Тако је у чл. 125 прописано да: „Даном ступања на снагу овог статута, постојећи институти:

Биотехнички институт – Подгорица

Институт за биологију мора – Котор

Историјски институт – Подгорица

настављају са радом, као организационе јединице Универзитета и дјелатностима према досадашњој регистрацији установа, до регулисања њиховог статуса у складу са посебним законом“.¹¹⁴

У наредном ставу истог члана је речено да: „Институт за стране језике наставља са радом као организациона јединица универзитета и

¹¹³ *Univerzitet Crne Gore, Dokumenti*, Podgorica jun 2006.

¹¹⁴ Исто, 79

дјелатностима према досадашњој регистрацији установа“.¹¹⁵ Регистрација дјелатности овог института формулисана је, дакле, на другачији начин него претходна три.

Од осталих одредби из цитираног Статута Универзитета важно је споменути и чл. 128, по коме су његовим ступањем на снагу престали да важе Статут Универзитета Црне Горе из 1993. са одлукама о његовим измјенама и допунама, из наредних година. Оно што је за нас значајније јесте да су његовим увођењем у правни живот Универзитета, престали да важе и „статути досадашњих чланица Универзитета“.¹¹⁶

У нашем случају то значи да је ван правне снаге стављен и статут Историјског Института Црне Горе из јула 1996, и да је карактер основног правног акта за рад ове установе имао Статут Универзитета.

Са новом организацијом рада ове научне установе, промијењен је назив института у: Историјски институт УЦГ.

*Дјелатност Историјског института као јединице
Универзитета Црне Горе са освртом на период 2012-2015.*

Доношењем већ цитиране *Одлуке о организовању Историјског института у Подгорици*, од 20. 4. 2004. (бр. 01-1623/2) одређен је статус и дјелатност Историјског института као универзитетске јединице. Институт је наставио рад по правилима која су била прописана статутом Универзитета из 2004, са измјенама и допунама које су слиједиле закључно са 2006. То је сада био основни правни документ којим су била регулисана сва питања везана за његов статус и рад. Нека од њих попут избора и именовања директора, чланова Вијећа, његове надлежности, избор у научна звања, била су регулисана нормама које су по карактеру биле такве да су на истовјетан начин регулисале поменута питања за све јединице универзитета. Оне су, дакле, биле правно обавезујуће и за Историјски институт.

У новој статусној позицији, Универзитет је запосленима у Институту, осим исплаћивања личног дохотка, давао право да равноправно са научним радницима других универзитетских јединица рјешавају своја егзистенцијална питања, попут стамбених, на примјер. Питање финансирања научноистраживачког рада остало је у надлежности Министарства за науку и Министарства за културу, зависно од оцјене квалитета понуђених научних пројеката са којима се на њихове расписане конкурсе пријављивао Историјски институт.

Ипак, поменути статут је осим тих општих норми садржао и друге које су се тицале и рада Института, и из којих су се могла извести

¹¹⁵ Исто.

¹¹⁶ Исто.

права и на организовање неких видова дјелатности који нису били познати у догађањима пракси Историјског института.

Такав примјер је био садржан у члану 66. став 2 пречишћеног текста Статута Универзитета, по коме су се институтима, као научним јединицама, чланицама Универзитета, осим обављања дјелатности из области научноистраживачког рада, одлуком Управног одбора Универзитета могли повјерити послови који су се односили на „реализацију студијских програма и учешће у настави“.¹¹⁷

У складу са овом статутарном могућношћу наведеном у пречишћеном тексту Статута из 2006, Историјски институт је 2009. започео активности на акредитацији постдипломских магистарских студија хуманистичких наука из области историје, историје културе и историјске антропологије, у двогодишњем трајању студијског програма (обима 120 ECTS кредита).

Опредјељујући се за проширење дјелатности Института, његово Вијеће се руководило идејом о корисности укључивања у образовни процес постдипломаца и резултата који су у свом раду остваривали његови запослени научни радници. Сем тога, да не би дошло до „узимања простора рада“ другим универзитетским јединицама, тежило се иновативности студијског програма Института, стављањем акцента на историју културе и историјску антропологију. Сем тога, намјера је била да се сарадњом са пронађеним партнером за рад на овом пројекту, Institutum studiorum humanitatis у Љубљани, обезбиједи већа заступљеност предмета који нису били дио наставних програма универзитетских јединица у Црној Гори.

Замисао је била да и дипломе које би добијали студенти имају карактер joint degree diploma и да, по принципу двојне матичности, дипломе издају два института и да буду важеће и у земљама Европске уније. Но, након промјене менаџмента у Институту у Љубљани, директорке Аље Брглез и деканице проф. др Светлане Слапшак, нова управа тог института није поступиила сходно закљученим уговорима. Тако да је касније, успјешним студентима постдипломцима Историјског института дипломе издао само Универзитет Црне Горе са потписом Ректора.

Претходно је на основу потребних одлука и достављене документације, Савјет за високо образовање донио Одлуку (бр: 05-1/5-103, од 23. априла 2012. године) којом је усвојио извјештај Комисије за акредитацију постдипломских академских магистарских студија хуманистичких наука из области историје, историје културе и историјске антропологије, у трајању од двије године, обима 120 ECTS кредита, у Историјском институту – Универзитета Црне Горе. Затим је Рјешењем

¹¹⁷ *Статут Универзитета Црне Горе*, Универзитет Црне Горе, Подгорица 2006, 62.

Министарства просвјете и спорта, издата допуна лиценце за рад Универзитета Црне Горе, Историјском институту у Подгорици, за постдипломске академске магистарске студије хуманистичких наука из области историје, историје културе и историјске антропологије.

Настава на постдипломским студијама у Историјском институту одвијала се сходно акредитованом студијском програму. Он је садржао двије групе предмета, посебно конципирана за два смјера студирања мастер студија које је програм предвиђао.

Обавезни предмети за смјер Историја и наставници који су требало да их изводе били су:

Назив предмета	Име и презиме професора и асистента
Црна Гора у међународним односима	Др Радослав Распоповић
Европска дипломатија од Бечког конгреса до I С. Р.	Dr. John D. Treadway
Црна Гора у II свјетском рату	Др Звездан Фолић
Историја хладног рата	Др Радослав Распоповић
Методологија научног рада	Проф. др. Ђуро Шушњић
Историја модерне Европе	Dr John D. Treadway и Др Момчило Пејовић

Обавезни предмети за смјер Историја културе и историјска антропологија и наставници који су их изводили били су:

Назив предмета	Име и презиме професора и асистента
Историја религије	Др Звездан Фолић
Културна историја Црне Горе у XIX и XX вијеку	Др Сенка Распоповић
Оријентално-исламска култура у Црној Гори	Др Драгана Кујовић
Историја школства и просвјете у Црној Гори XV-XX	Др Момчило Пејовић
Методологија научног рада	Проф. др. Ђуро Шушњић и др Звездан Фолић
Теорија и историја културе	Проф. др Дарко Штрајн

Сходно тада важећим правилима студирања на постдипломским студијама и акредитованом елаборату Историјског института о програму постдипломских магистарских студија хуманистичких наука из области историје, историје културе и историјске антропологије, осим категорије обавезних предмета за једну и другу област студирања постојала је и категорија изборних предмета. Ти предмети су били једнако „изборни“ за студенте који су похађали постдипломске студије из једне или друге области. Такав концепт је тад примјењиван и на осталим универзитетским јединицама УЦГ, с тим што је на неким предметима у Историјском институту настава имала менторски карактер.

Списак изборних предмета и наставници који су били одређени за њихово извођење:

Назив предмета	Име и презиме професора и асистента
Историја религије	Др Звездан Фолић, научни сарадник
Антропологија античких светова	Проф. др Светлана Слапшак, ред. проф.
Умјетност касне антике и раног хришћанства на тлу Црне Горе	Проф. др Иван Стевовић Мр Татјана Копривица
Антропологија Балкана	Проф. др Светлана Слапшак
Црна Гора у међународним односима	Др Радослав Распоповић, научни савјетник Мр Славко Бурзановић
Историја југоисточне Европе	Проф. др Бошко Бојовић, Мр Иван Лаковић
Central Europe and the Balkans in history	Dr. Christian Promitzer
European diplomatic history: from the congress of Vienna to World War I	Dr. John D. Treadway
American foreign policy in the 20th century	Dr. John D. Treadway
Стварање модерне црногорске државе	Др Радослав Распоповић, научни савјетник Мр Славко Бурзановић
Племенска структура црногорског друштва	Др Жарко Лековић, научни сарадник, Мирко Рили
Оријентално-исламска култура у Црној Гори	Др Драгана Кујовић, научни савјетник, Мр Аднан Пепић
Историја школства и просвјете у Црној Гори XV - XX вијек	Др Момчило Пејовић, виши научни сарадник
Антропологија родова и култура	Проф. др Светлана Слапшак
Културна историја Црне Горе у XIX и XX вијеку	Др Сенка Бабовић-Распоповић Мр Татјана Копривица, виши истраживач
Латинска палеографија	Др Ленка Челебић, научни сарадник, Миљан Гогић
Оријентално-исламска палеографија са епиграфиком	Др Драгана Кујовић, научни савјетник, Мр Аднан Пепић
Црна Гора у другом свјетском рату	Др Звездан Фолић, научни сарадник, Мр Иван Лаковић
Историја хладног рата	Др Радослав Распоповић, научни савјетник, Мр Иван Лаковић
Лингвистички говори и теорија комуникације	Проф. др Јанез Јустин, ред. проф.
Теорија филма и популарне културе	Проф. др Дарко Штрајн
Студије сексуалности и љубави	Проф. др Аља Адам, доцент, Проф. др Јелена Петровић, доцент

На поменути студијски програм постдипломских магистарских студија хуманистичких наука, по расписиваним конкурсима студенти су се уписивали на област историје културе и историјске антропологије. Током три студијске године: 2012/13, 2013/14. и 2014/15, уписано је укупно 28 кандидата. Од укупног броја уписаних магистрало је 20 студената,¹¹⁸ који су стекли звање *магистра наука из области историје, историје културе и историјске антропологије*.

Историјски институт УЦГ је тако, осим што се бавио пословима научноистраживачког рада кроз организовање постдипломских студија дао допринос и даљем квалитетном оспособљавању свршених високошколаца. Да такву оцјену можемо дати, тј. да је квалитет организованих постдипломских студија био заиста на завидном нивоу говоре и следеће чињенице.

Неки од бивших студената Историјског института, на основу резултата својих истраживачких мастер радова објавили су монографије. Пракса објављивања проширених или допуњених магистарских радова није честа на универзитетским јединицама и дешава се једино онда када они квалитетом заслуже пажњу издавача. А то се десило у случају неколико студената Историјског института УЦГ.

Тако је Александар Чогурић објавио 2018. године књигу *Авдо Међедовић Женидба Смаилагић Меха – одраз оријентално-исламскога културног обрасца у Црној Гори*, на основу мастер рада под менторством др Драгане Кујовић. Исте године, колегиница Љиљана Бајчетић објавила је публикацију *Култура свакодневнице Пљеваља тридесетих година XX вијека*, рађену на основу мастер рада под менторством др Сенке Бабовић-Распоповић. Недавно, у овој години (2021), колегиница Маша Јововић објавила је књигу *Петар Лубарда у Црној Гори: 1946-1951*. Књига је настала на основу мастер рада одбрањеног у Историјском институту под менторством др Сенке Бабовић-Распоповић.

Не набрајајући и друге примјере успјешности постдипломаца Историјског института, поменућемо да је и мр Зерина Ћатовић, сада докторанткиња историје и теорије културе на Justus Liebig Univerzитета у Њемачкој.

¹¹⁸ Током 2014. магистрирали су: 1. Бранко Вуковић, 2. Мирко Јовановић, 3. Александар Чогурић, 4. Марина Шоћ. У 2016. магистарске радове су одбранили: 5. Маша Јововић и 6. Зерина Ћатовић. У наредној 2017. број студената који су магистрирали био је већи у односу на претходне године. Своје радове те године су одбранили: 7. Зорица Стијеповић, 8. Тијана Вујовић, 9. Миле Баковић, 10. Милица Николић, 11. Ана Абрамовић, 12. Ирвин Масличкић, 13. Бошко Иковић, 14. Љиљана Бајчетић. У посљедњој групи студената који су магистрирали током 2018. били су: 15. Петар Лекић, 16. Бранкица Недовић, 17. Нада Баковић, 18. Марина Челебић, 19. Никола Поповић, 20. Бојана Шупељак.

Образовна мисија коју је осим своје редовне научноистраживачке дјелатности Историјски институт УЦГ имао током школских 2012/13, 2013/14. и 2014/15, иако се са становишта стечених искустава у Историјском институту показала корисном и у едукативном и у научном смислу, као и са становишта нових форми рада на Универзитету Црне Горе, ускоро је престала. Мада је наведени студијски програм од научних тијела Института оцјењиван веома позитивно и сматран друштвено корисним, због иновативности коју је нудио, како у погледу образовног концепта тако и повезивања научноистраживачког и наставног рада, нова законска рјешења, која су услједила, нису дала могућност да се таква врста научно-образовне дјелатности Институт и даље остварује.

Могућност реализације постдипломског студијског програма престала је доношењем новог Статута УЦГ, 4. фебруара 2015. У овом статутарном акту више није било раније цитираног рјешења која је садржао став 2 чл. 56 Статута УЦГ, (у пречишћеној верзији) из 2006. А наиме, да се по одлуци Управног одбора „институту може повјерити реализација студијских програма и учешће у настави“. На тај начин, доношењем новог Статута УЦГ је окончано још једно важно поглавље у раду Историјског института.

Статут УЦГ од 4. фебруара 2015. промијењен је одлукама о измјенама и допунама бр. 02-350/1 од 17. 12. 2018. године. У пречишћеној верзији Статута из 2018. није било посебних нормативних рјешења о статусу Историјског института. У чл. 1 Статута је стајало да се њиме уређује: „организација, дјелатност Универзитета Црне Горе и овлашћења и начин рада његових органа, статус организационих јединица, њихова овлашћења и органи, организација и извођење студијских програма, истраживачки, научни и умјетнички рад...“ Својство правног лица имао је само Универзитет, не и његове чланице, будући да је према чл. 13 Универзитет био: „интегрисана установа високог образовања, коју чине организационе јединице: факултети, умјетничке академије, институти и високе школе“. У ставу 3 истог члана експлицитно је казано да организационе јединице „немају својство правног лица“.

Осим што су факултети и умјетничке академије били организационе јединице Универзитета, такав статус су имали и институти. Сходно члану 17, за институте на Универзитету, а било их је три (осим Историјског института, Институт - Центар изврности и Институт за биологију мора у Котору), речено је да је „институт организациона јединица Универзитета која обавља научно-истраживачки рад, у складу са посебним законом“.

Такав, посебни закон, био је *Закон о научноистраживачкој дјелатности*, из децембра 2010.¹¹⁹ Мада је њиме дефинисана сама област научноистраживачког рада, начела на којима се она заснива и начин њеног остваривања, уз прописивање услова за оснивање научноистраживачких установа, поменути закон није садржао одредбе које би се тичале организације или задатака научних института, у нашем случају норме о раду Историјског института УЦГ. За дјелатност Института овај закон је значајан због норми о процедури избора у истраживачка и научна звања, као и њихове међусобне упоредивости.

Ни овај закон, као ни Статут УЦГ нису посебно регулисали питање организације и начина рада појединих јединица чланица Универзитета. Тако је у чл. 8 Статута Универзитета, на нивоу опште норме, речено да и организационе јединице имају свој печат, а да „печат Универзитета и печати организационе јединице имају облик неправилног круга и садрже назив Универзитет Црне Горе“, са знаком Универзитета у средини печата, а на печатима организационих јединица је придодат њихов назив. Сличан ниво општости и уједначене садржине рјешења у начину правног регулисања имале су норме Статута које се односе на друге области организације рада органа организационих јединица. Примјер такве врсте представља садржај поглавља IV, који носи назив Органи организационих јединица института, сходно коме је организован начин рада и одређена надлежност органа управљања универзитетских јединица утврђених Статутом УЦГ. Статут Универзитета који је и сада на снази има карактер основног правног акта за организацију и начин рада Универзитета Црне Горе у цјелини, али и за сваку његову организациону јединицу понаособ. Укључујући и Историјски институт УЦГ. Али не кроз посебну нормативну регулативу рада универзитетских јединица, већ путем норми у којима су садржана начела којима се дефинишу главни принципи функционисања Универзитета као интегрисане установе.

О раду научног сектора Историјског института

Већ смо рекли, и покушали да пратимо ток процеса кроз које је у оквиру различитих модела политичког организовања државних субјеката у оквиру којих је функционисао, Историјски институт мијењао на само име већ и статусни карактер, прелазећи пут од самосталне научне институције до универзитетске јединице без својства правног лица. При томе смо се дотицали и питања унутрашњих организационих форми које су, измијењени политички или научни оквири његовог рада, наметали.

¹¹⁹ *Закон о научноистраживачкој дјелатности*, Службени лист Црне Горе, бр. 80 од 31. децембра 2010.

На основу реченог није тешко закључити да се током седам деценија постојања унутрашња организација Историјског института мијењала. Промјене су по правилу биле условљене потребом прилагођавања адекватним нормативним оквирима остваривању циљева који су новим законским актима или његовим статутима мијењани или допуњавани. И док су поједине организационе јединице, као Архив за раднички покрет, осниване и престајале да раде, тј. улазиле па излазиле из састава Института, остали облици унутрашње организационе структуре, на нивоу посебних јединица, сектора или одјељења, у основи су имали елементе сталности. Некад су њихове организационе форме пратиле и промјене у погледу начина рада или начина дефинисања главних задатака појединих организационих цјелина.

О научном сектору Института и његовим основним задацима смо већ говорили. Тај организациони дио давао је пословни идентитет и био основни носилац активности на остваривању задатака ради којих је Историјски институт основан. Научним резултатима који су радом овог сектора постизани, Историјски институт је остваривао своју научну и друштвену мисију и градио научни кредибилитет по коме је као научна институција или научна установа, био друштвено препознатљив.

Научни сектор су чинили сви запослени научни радници, који су били и чланови *Научног вијећа* или *Вијећа* Института. Под једним или другим називом, Вијеће је било орган надлежан за послове из области научноистраживачке дјелатности, од организовања и праћења рада на реализацији научних пројеката, избора научних радника у научна звања (о чеми је претходно било ријечи), обављања послова из области издавачке дјелатности, међународне сарадње Института и сл. Чланови вијећа су, као што смо видјели, првобитно могла бити лица са или без титуле доктора наука, са или без научног звања, а затим, што је прописивано одредбама статута Института а касније статута Универзитета Црне Горе, само доктори наука са научним звањима, и одређен број асистената.

Након доношења Уредбе из 1948, у *Институту за проучавање историје црногорског народа* научни сектор је био организован у шест одјељења. Архивским одјељењем руководио је Јефто Миловић, Археолошко-умјетничким проф. Милутин Пламенац, одјељењем за XVIII вијек професор Ристо Драгићевић, одјељењем за XIX и XX вијек до Првог свјетског рата проф. Андрија Лаиновић, а одјељењем Другог свјетског рата професор Јагош Јовановић.¹²⁰

Научни сектор је касније, од првобитно наведеног почетног броја одјељења, најдуже функционисао организован у два одјељења: једним

¹²⁰ Исто.

за општу и другим за националну историју. Нажалост, тачне податке о руководиоцима који су се смјењивали на челу тих одјељења немамо. Рад Института се, у оквиру одјељења, одвијао преко изучавања тематских цјелина на нивоу пројеката, из раније и новије историје Црне Горе, као и писања радова ради редовног издавања часописа Историјски записи. Научно вијеће Института по правилу је доносило петогодишње програме рада, на којима се темељио научни рад у Институту, мада су многи научни сарадници били ангажовани и на темама изван ових програма.

Рад Историјског института на реализацији научних пројеката првобитно је финансирано Министарство просвјете, а онда Министарство науке заједно са Министарством културе. Током последњих десет година, Институт реализује и друге пројекте које су финансирани осим надлежних министарстава и страни донатори, наведени у прилогу који је у наставку ове споменице Историјског института.

У текстовима о раду Историјског института писаним и публикованим поводом годишњица сличних овој, забиљежено је и то да је од пресељавања у Титоград, Институт плански и кадровски јачао¹²¹, да је у научном сектору имао од пет до седам доктора наука, уз различити број научних сарадника.

За унапређивање институционалне организације, тј. повећање сталног научног кадра, заслуга свакако припада дугогодишњем директору Института Диму Вујовићу (1959–1978) и ондашњем одговорном уреднику Историјских записа Мирчети Ђуровићу. Посебно је академик Димо Вујовић дао велики допринос организацији и развоју научног рада у Институту.

Према *Споменици Историјског института Црне Горе 1948–1988*, публикованој 1992. године, у периоду од 1959. до 1980. године у Институту су радили, стално или у одређеним периодима, осим Дима Вујовића и Мирчете Ђуровића (до преласка на Економски факултет 1960), Новица Ракочевих, Радоје Пајовић, Зоран Лакић (прешао на рад у другу установу), Ђоко Пејовић, Душан Вукчевић, Новак Ражнатовић, Ђуро Вујовић, Радоман Јовановић, Славко Станишић, Павле Милошевић и Јован Р. Бојовић. Сем тога, у Институту су „краће вријеме“ били запослени и Гојко Вукмановић, Милан Ивановић и Љубо Анђелић.

¹²¹ Славко Станишић, *Тридесет година Историјског института*, Историјски записи, година XXXI, књига XXXVII, 1978, бр. 4, 19; Проф. др Зоран Лакић, *Од „Записа“ до „Историјских записа“ (1927–1997)*, Историјски записи, Година LXX, бр. 4; 1–17; Јован Бојовић, *Педест година Историјских записа, 1927–1977*; Историјски записи књ. 1–4, 1977; Ђорђе Борозан, *Осамдест година Историјских записа*, Историјски записи 1–4, 2007. Проф. др Зоран Лакић, *Од „Записа“ до „Историјских записа“ (1927–1997)*, *Историјски записи, Година LXX*.

Наведени научни радници, као и они прије њих, без правих узора у Црној Гори, прокрчили су пут развоју историјске науке у Црној Гори. Посебан допринос у томе почетно су дали: Нико Симов Мартиновић, Јагош Јовановић, Андрија Лаиновић, Ристо Драгићевић. Иако нису били запослени у Историјском институту, на истом задатку, као спољни сарадници, били су: Миомир Дашић, Бранко Павићевић, Глигор Станојевић, Томица Никчевића, Владо Стругар. Тако су поменути историчари из Црне Горе, уз значајан број спољних сарадника, из тадашњих југословенских република, поставили темеље савремене црногорске историографије и модерне научне мисли о Црној Гори.

Крајем 70-их година дошло је и до осипања научних кадрова у Институту, пошто су неки од до тада запослених прешли на рад у друге установе, а неки отишли у пензију. Зато је почетком 80-их година извршено кадровско подмлађивање Историјског института. Сходно и тада преовлађујућој научној пракси, и у Историјском институту су оцијенили да се прошлост Црне Горе мора изучавати интердисциплинарно, па да, сходно томе, поред историчара треба примити на рад у својству асистената: културологе, етнологе, правнике, социологе и палеографе. Тако је у вријеме директорског мандата др Јована Бојовића, током периода од 1980. до 1983. године, на рад у Институту примљено 10 асистената: Милан Бајовић, Сенка Бабовић, Момчило Пејовић, Смајо Чекић (сви историчари), Радослав Распоповић (правник), Вукајло Глушчевић (политиколог), Драгана Радојичић (етнолог), Марко Цамај (класични филолог), Божидар Шекуларец (ћирилски палеограф) и Радоица Лубурић (марксиста). Б. Шекуларец је примљен као магистар, три асистента су била уписала постдипломске студије (С. Чекић и Р. Распоповић у Београду и М. Бајовић у Сарајеву), а остали су уписали постдипломске студије након пријема, и то у Београду и један у Дубровнику. У радни однос је примљен и др Перко Војиновић. Касније (1989. и 1990) примљени су др Чедомир М. Лучић и асистент Драгица Ђурашевић-Миљић (историчар умјетности).

У марту 1994, последије двогодишњег периода током кога је вршилац директорске функције, као тадашњи ректор Универзитета, био проф. др Божидар Николић, за директора Историјског института именован је др Бранислав Ковачевић. На тој функцији је остао до 2001. Тада је за в. д. директора изабран др Божидар Шекуларец, а након шест мјесеци Ђорђије Борозан. На тој дужности др Борозан је остао до 20. јануара 2008. Након тога су, у трајању од по три мјесеца, послове директора обављали др Божидар Шекуларец и др Звездан Фолић. Послије истека њихових в.д. мандата, за директора је у марту 2009. изабран Радослав Распоповић, а онда од краја марта 2015. др Момчило Пејовић. Послије одласка М. Пејовића у пензију, 8. августа 2017. пословима руководица установе координирао

је др Живко Андријашевић, непуна два мјесеца. Након тога на дужност координатора, од септембра 2017. а онда од децембра исте године у статусу в.д. директора именован је др Радослав Распоповић. Распоповић је биран за директора Института поново у мају 2018.

У периоду од 1994. до краја 2018. настављено је са кадровским јачањем Института. У радни однос су примљени: Јасмина Ђорђевић (1993), филолог; Драгана Кујовић (1993), арабиста; Ленка Челебић (1994), филолог; Славко Бурзановић (1995), историчар; Жељко Вујадиновић (1995), историчар; др Бранислав Маровић (1995), историчар; Соња Петровић (1998) историчар; Жарко Лековић (1998), историчар; Звездан Фолић (1999), историчар; Ненад Перошевић (2000), историчар; Васиљ Јововић (2000) историчар; Аднан Пепић (2001) османиста-турколог; Мирко Рили (2001), историчар; Иван Лаковић (2001), историчар; Татјана Копривица (2001), историчар умјетности; Жељко Бјелетић (2001) историчар; Раденко Шћекић (2003), политиколог; Миљан Гогић (2010), историчар; Олга Пелцер-Вујачић (2013), историчар; Милан Шћекић (2017), историчар.

Почетком деведесетих година XIX вијека, са радницима који су радили у научном и правно-административном сектору, као и у Архиву за раднички покрет (7 до 8 радника) број стално запослених у Институту кретао се и до 28 радника.

Од оних који су у наведеном периоду примљени у научни сектор Института, неки су прешли на друге послове на Универзитету, или су престали да раде у Институту због других разлога. Како је Архив за раднички покрет престао да буде организациона јединица Института, број запослених у Институту се смањио.

Дошло је и до биолошког одлива кадрова, тако да су у Историјском институту, закључно са децембром 2018, у радном односу у оквиру свих сектора били сљедећи научни и административни радници: др Сенка Распоповић, др Радослав Распоповић, др Драгана Кујовић, др Вукајло Глушчевић, др Раденко Шћекић, др Жарко Лековић, др Татјана Копривица, др Иван Лаковић, др Славко Бурзановић, др Олга Пелцер-Вујачић, др Миљан Гогић, др Снежана Јовановић, мр Ранко Ракочевић, Јелена Ђукановић, Ана Калуђеровић, Милан Дамјановић, Перса Обреновић, Милена Лабовић.

Оно што што би сада значајно унаприједило рад Историјског института УЦГ јесте снажније кадровско јачање. Будући да се Историјски институт УЦГ бави научноистраживачким радом, издавачком дјелатношћу, да издаје часопис Историјски записи, организује међународне научне скупове којих је у посљедњих неколико година било више од 10, као и да има развијену међународну сарадњу и потписане прото-

коле о сарадњи са бројним институцијама,¹²² било би природно да број запослених буде већи. Осим наведених разлога, на потребу такве врсте упућује и неистраженост појединих периода историје Црне Горе, што подразумева отварање нових научноистраживачких простора и области рада.

Поводом седам деценија постојања Историјског института треба рећи и то да се, за све вријеме његовог научног рада, као и данас, научна дјелатност Института заснивала на постулатима струке. Захваљујући оствареним резултатима, непосредно након његовог оснивања и касније, Институт је веома брзо достигао висине на којима је била историографија других, знатно развијенијих историографских школа бивше југословенске државе.

Његови научни радници, сем што су били окосница научноистраживачког рада у Институту, од периода његовог оснивања су радили и

¹²² Споразум о сарадњи Архива Србије и Историјског института Црне Горе; (24. август 2009); Executive Protocol of the General Agreement for Cooperation Between the University of Rome "La Sapienza" (Italy) and the Montenegro University of Podgorica (Montenegro); (20. 10. 2009). Protocollo Esecutivo dell' accordo quadro tra associazione Culturale Indentita Europea (Italia), Istituto di Studi Storico politici Sanmarinesi-Isspos (San Marino), El Istituto Storico dell' Universita de Montenegro; (15. 10. 2012). Споразум о сарадњи са Архивом спољне политике руске империје и Институтом славистике Руске академије науке и Историјским институтом Црне Горе; Договор Универзитета Црне Горе и Кијевског националног универзитета Тарас Шевченко; (3. 12. 2009). Уговор о сарадњи Institutum studiorum humanitatis у Љубљани и Историјског института; (2. јун 2011). Споразум о сарадњи са Санктпетербуршким државним универзитетом и Универзитетом Црне Горе; (19. април 2011). Споразум о сарадњи Историјског института Црне Горе и Историјског института у Београду; (21. март 2011). Споразум о сарадњи Историјског института Црне Горе и хрватског Института за повијест; (19. маја 2011). Споразум о сарадњи Историјског института Црне Горе и Балканолошког института САНУ; (28. маја 2014). Споразум о сарадњи Историјског музеја Србије и Историјског института Црне Горе; (25. 5. 2012). Споразум о сарадњи Историјског института Универзитета Црне Горе и Тулског државног универзитета Руске Федерације; (11. јун 2012), (25. април 2014). Споразум о сарадњи Историјског института Црне Горе и Института за историју у Сарајеву; (12. јун 2006). Споразум о сарадњи Руског државног универзитета хуманистичких наука и Историјског института Црне Горе; (15. новембра 2013). Споразум Историјског института Црне Горе и Државне академије словенске културе из Москве; (26. април 2014). Споразум о сарадњи Историјског института Црне Горе и Математичког института САНУ; (28. мај 201). Протокол о научној сарадњи Историјског института Црне Горе и Института за народно памћење у Варшави; (10. маја 2012). Протокол о сарадњи Историјског института Црне Горе и Турске агенције за међународну сарадњу и развој (ТИКА) о реконструкцији и санацији зграде Историјског института Црне Горе (7. јун 2010); Протокол о сарадњи Историјског института Црне Горе и Фототеке Комбџере Маруби из Скадра (3. јун 2010); Споразум о академској сарадњи Лабораторије за просторне хуманистичке науке, Школе за архитектуру Универзитета Тианђин, Кина и Историјског института Универзитета Црне Горе (8. октобар 2018); Споразум о сарадњи Историјског института Универзитета Црне Горе и Центра за студије Југоисточне Европе Универзитета у Грацу, Аустрија (13. децембар 2018). Споразум о сарадњи Историјског института Универзитета Црне Горе и Санктпетербуршког државног универзитета Руске академије наука (15. април 2019).

као универзитетски професори, декани, ректори, академици, председници ЦАНУ, а неки и као амбасадори, министри или високи државни чиновници. Само чињеница да је шест научних радника Историјског института, закључно са 2018. годином добило Тринаестојулску награду довољно јасно говори о високом нивоу и квалитету научних дјела која су резултат реализације научних пројеката, односно програма рада Историјског института.

Листа наслова свих пројеката, националних и међународних, на чијој реализацији је рађено у Историјском институту, током протеклих седам деценија, наведена је у посебном дијелу *Споменице*. Дужни смо ипак рећи да се, осим научноистраживачког рада и издавачке дјелатности, која се није тицала само часописа Историјски записи, већ и бројних других издања монографског типа, научни рад Института одвијао и у оквиру других активности: организовању националних и међународних научних скупова, публиковању архивских извора и зборника радова са међународних и националних научних скупова, округлих столова и сл.

Теме које су обрађиване обухватале су веома широк временски лук, од античког периода и раног средњег вијека до краја двадесетог. Тицале су се простора савремене Црне Горе, што је природно условило и проширење проблемског оквира радова, не само на нововјековну историју Црне Горе већ и на историјска збивања и друштвене процесе који су се одвијали на просторима који до формирања југословенске државе нијесу били дио Црне Горе. Предмет пажње је била и спољна политика, монархистичке и државне везе династије Петровић са владајућим породицама и дворовима других земаља, али и бројне теме из политичког, војног, привредног, културног и социјалног живота народа у Црној Гори.

Библиотека и Архив за раднички покрет

За научни сектор организационо је увијек била везана библиотека института, која је почетно имала одлике приручне библиотеке, коју су могли користити само запослени научни радници. Иако је статус библиотеке јединице затвореног типа задржала и касније, с порастом расположивог књижног фонда библиотека је једнако била доступна и другим корисницима: студентима, публицистима, писцима и свима другима који су били заинтересовани за садржај њених књижних фондова.

На челу библиотеке био је њен руководилац, али се она никад није осамосталила у посебну јединицу, одвојену од научног сектора, тј. у самосталну организациону јединицу. Осим руководиоца, који је, првобитно, био неко од научних радника Института, библиотека је имала и једног књижничара. Све библиотечке послове тада је, заправо,

обављао књижничар, а руководилац библиотеке само надзирао његов рад. Послове књижничара обављали су: Босиљка Радовановић, од 1957. до 1960, Верица Стојановић, од 1960. до 1997, а Ана Калуђеровић, виши књижничар, те послове обавља од 1997.

Временом, крајем осамдесетих година XX вијека, десиле су се промјене. Стекли су се услови да руководилац библиотеке буде посебно систематизовано радно мјесто, на коме је радила, за тај посао стручно оспособљена особа. Тако су послове руководиоца, од почетка деведесетих година XX вијека вршили: Марко Цамај, а онда Маријан Миљић и др Снежана Јовановић.

Када је о библиотеци Института ријеч, морамо казати да она представља културно-историјско благо којим располаже Историјски институт и УЦГ. Ријеч је о богатству књижног фонда библиотеке, али и о архивској збирци која се у библиотеци чува. Библиотека спада међу старије библиотеке у Црној Гори и поседује старе и раритетне књиге. У основном фонду налази се око 35.000 књига, 192 наслова новина и 687 наслова часописа, што укупно чини 60.000 књижних јединица. Библиотека је укључена у информативни систем COBISS и до сада су у базу података COBISS-а унијети записи за више од 12.000 књижних јединица из књижног фонда библиотеке.

У саставу библиотеке је и архивска збирка са 534 фасцикле докумената. У њој се налази раритетна архивска грађа непроцјењиве историјске вриједности: оригинална писма Петра I и Петра II Петровића Његоша, гувернадуре из породице Радоњића, мемоарски списи државних службеника из периода Књажевине и Краљевине Црне Горе: сердара Рада Турова Пламенца, војводе Илије Пламенца, Илије Бјелановића Бјелоша, Вукашина Божовића, војводе Сима Поповића, Ника Хајдуковића и других. Много је и значајних архивских докумената друге врсте.

Већ смо казали да је до 1992. посебна организациона јединица института био Архив за раднички покрет. Он је чувао архивска документа која су се до 1959. налазила у Архиву ЦК КП Црне Горе. Почетком деведесетих година прошлог вијека, док је још била у саставу Института, и ова организациона јединица је кадровски ојачана.

У Архиву за раднички покрет су као архивски помоћници од краја педесетих година XX вијека најприје радили Спасоје Дурковић, архивски помоћници Драгица Лопичић, а од средине седамдесетих Јагода Радуловић и Јелка Јовановић. Почетком девете деценије примљени су архивисти: Драгослав Бојовић и Јадранка Селхановић, правници са завршеним архивистичким течајем, Војка Вујошевић и Нада Јововић са вишом школском спремом (архивски помоћници). Шеф Архива био је Славко Станишић.

Административно-рачуноводствени сектор

Изражене елементе сталности у погледу садржаја послова које обавља имао је административно-рачуноводствени сектор. Он је постојао од оснивања *Института за проучавање историје црногорског народа*, преко свих каснијих његових реорганизација, током којих је Историјски институт мијењао сједиште, назив, или унутрашње организационе форме. У најдужем периоду рада Института, овај сектор је по правилу имао једно лице правне струке које је било и секретар Института, и једног запосленог са образовним профилом економисте. Посебну важност административно-рачуноводствени сектор је имао у вријеме док је Историјски институт имао статус посебног правног лица, или самосталне научне установе и пословао као независна научна институција, која је средства за рад добијала из фондова или буџета Републике.

Управо на 70. годишњицу постојања Историјског института, с дужним поштовањем морамо се присјетити и оних који се нису бавили научноистраживачким радом, али који су својом административном или другом дјелатношћу дали крупан допринос његовом вишедеценијском успјешном постојању.

Ријеч је о административним радницима: Милосаву Бабићу, секретару Института од 1959; Шпиру Секулићу, секретару Института од 1966. до 1981; Вучићу Тодоровићу, в.д. секретара од 1981. до 1986; Рајку Чађеновићу, секретару Института од 1986. до 2005; Јелени Ђукановић, секретарки Института од 2005; Мирку Гајовићу, вршиоцу дужности секретара Института 2016–2017; Бранки Рогач, вршиоцу дужности секретара Института, 2017–2018.

Вучић Тодоровић био је шеф рачуноводства од 1950. до 1989, а Слободанка Ђоровић-Конатар руководитељка финансијско-рачуноводствене службе од 1989. до 1993. Наста Мијановић руководила је финансијско-рачуноводственом службом од 1998. до 2000. Мр Љиљана Вукчевић послове руководитељке финансијско-рачуноводствене службе обављала је од 2006. до 2016. Предраг Кркаловић је био руководилац финансијско-рачуноводствене службе од 2016. до 2017, а мр Ранко Ракочевевић руководилац финансијско-рачуноводствене службе од 2018.

Послове дактилографа обављале су: Вукица Поповић и Милева Вучинић, 1959, Слободанка Шћеповић, од 1959. до 1968, Милка Војиновић, од 1966. до 1980,

Милодарка Матовић-Радловић, од 1968. до 1996. и Душанка Петровић, од 1981. до 1992.

Радници на административно-секретарским пословима били су Станка Радловић, од 1959. до 1988, Милодарка Кокотовић, од 1988.

до 2016, а Перса Обреновић те послове обавља од 1996. до данас. На пословима у административно-техничкој служби ради Милан Дамјановић, од 1984.

На одржавању хигијене у просторијама Института радили су: Даница Ајковић, од 1955. до 1978, Нада Губеринић, од 1978. до 1991, Милена Секулић, од 1991. до 2016, а Милена Лабовић те послове обавља од 2017.

Послове курира обављали су: Саво Вукићевић од 1959, Михаило Вукчевић од 1964, Љепосава Булајић од 1966. до 1984.

Умјесто закључка

Споменица коју стављамо на увид јавности је друга публикација такве врсте послје *Споменице Историјског института Црне Горе 1948–1988*, из 1992.¹²³ Имајући у виду вријеме које је од објављивања претходне споменице прошло, као и промјене које су се у организацији рада и статуса Института десиле, али и то да је Историјски институт јединствена научна институција у Црној Гори, јер је ријеч о најстаријој научној установи у земљи, било је природно да се његов јубилеј, послје више од седам деценија постојања, обиљежи.

Посматрајући с дистанце од 70 година оснивање и научни рад Историјског института, чини нам се да се може казати да он представља важан институционални искорак у развоју историје као научне дисциплине и науке уопште у Црној Гори, и да је својим радом афирмисао бројне друштвено-историјске и културне вриједности из прошлости црногорске државе. Све што смо у Споменици казали, говори да њих треба и даље изучавати а научне резултате саопштавати путем нових научних радова: тематских монографија, зборника докумената, чланака, прилога, зборника радова са научних скупова и округлих столова. У томе је била једна од друштвених функција Института, које су успјешно оствариване током његовог вишедеценијског постојања и које се на сличан начин, у промијењеним условима, остварују до данас.

Сем тога, као што смо и на почетку овог текста рекли, сматрали смо да објављивање *Споменице* представља неку врсту дуга према свима који су у Историјском институту радили у протеклих седам деценија. То је и разлог што смо током посљедњих неколико година интензивно радили најприје на припремању *Библиографије Записа и Историјских записа*, за период 1927–2018, која садржи више од 5.000 библиографских јединица, а затим и на *Споменици Историјског института 1948–2018*.

¹²³ *Споменице Историјског института Црне Горе 1948-1988*, Подгорица 1992.

Посебно нам је значајно било да новом Споменицом Историјског института, сада Института УЦГ и новом библиографијом Историјских записа, без превише елаборирања прикажемо резултате рада оних који су у Институту били запослени, и све остало што је садржано у њиховим публикованим библиографијама. То се односи како на њихово лично представљање, тако и на библиографије радова публикованих у Историјским записима у посљедњих 70 година, као и на њихова научна дјела, нарочито она објављена у виду посебних издања у Историјском институту, или неким другим издавачким кућама.

Ако, пак, издвојено посматрамо радове публиковане у Записима и Историјским записима, од прве и каснијих генерација црногорских историчара, можемо рећи да је у њиховим свескама садржана историја Црне Горе. Отуда и оцјене да је ово научно гласило незаобилазна литература за све оне који се буду бавили било којим аспектом црногорске прошлости, из ранијих периода или новије историје. Било да је ријеч о политичким, правним, економским, војним, културним или неким другим темама.

Сматрајући да смо већ публикованом *Библиографијом Записа и Историјских записа 1927-1948-2018*. довољно истакли значај овог научног гласила, уз оно што смо у овом тексту претходно казали, сада о Историјским записима можемо додати само сљедеће.

Оцјену о значају Историјских записа можда је на најбољи начин формулисао трећи по реду њихов уредник и касније декан Економског факултета, па предсједник ЦАНУ, академик Мирчета Ђуровић. У тексту којим је у име Одбора за обиљежавање 60-годишњице Историјских записа отворио научни скуп: „Улога научне периодике у развоју историографије у Црној Гори” (Титоград, 20. децембра 1987). Угледни академик тада је написао: „Историјски записи представљају својеврсну историју Црне Горе, која обухвата готово све аспекте њеног друштвено-економског, политичког и културног живота у различитим временским раздобљима њене прошлости“.¹²⁴

Будући да Историјски записи чине посебан сегмент у издавачкој дјелатности Историјског института, дужни смо да кажемо и то да су уредници часописа, заједно са члановима редакција, настојали да обезбиједе висок научни ниво часописа, тако да је он током готово једног столећа излажења, постао широко познат у стручним и научним круговима широм Европе. Од 1927. до 1941. изашло је 146 свезака *Записа* на 9.280 страница, а од 1948. до данас објављено је 2.018 свезака Историјских записа на око 50.000 страна. У већ помињаној *Библиографији*

¹²⁴ Мирчета Ђуровић, отварање научног скупа „Улога научне периодике у развоју историографије у Црној Гори“, Историјски записи, Година LXIII, 19901-2, 7-8.

Историјских записа за период од 1927. до 2018. налазе се имена 1.433 сарадника – аутора.

На тако висок број научника који су своје радове објављивали на страницама Историјских записа, позитивно је могла да утиче и чињеница да је Редакција часописа 1998. конституисана у мјешовитом саставу, од домаћих и страних историчара, тако да је редакциони одбор добио међународни карактер. Вјерујемо да је и тим путем значајно увећан број сарадника, али и проширен простор интересовања, као и број заступљених тема. Чињеница да су од 2008. чланови међународних редакција (неколико пута мијењаних са истеком мандата) били научни радници не само из Црне Горе, већ и познати ствараоци из: САД, Италије, Француске, Словеније, Србије, Хрватске, Русије, Аустрије, СР Њемачке, свакако је утицала на међународну афирмацију часописа.

Часопис се од 2010. године налази и у двије међународне базе података: EBSCO и CEEOL, што свакако доприноси његовом већем регионалном рејтингу.

И то је поред осталог подизало углед и научни реноме Историјског института. Тиме је он постао препознатљив као престижни научни центар историјске науке, не само у Црној Гори и не само сада, на Универзитету Црне Горе.

Свакако да се успјеси Историјског института не могу вредновати само кроз издавање Историјских записа. Ту је и велики број других вриједних научних публикација, монографског карактера, зборника радова са националних и међународних научних скупова и округлих столова у организацији Историјског института, висок степен остварене међународне сарадње са партнерским институцијама у свијету, искуство у високошколском образовању. О свему томе, надамо се потпуни подаци наведени су на одговарајућим мјестима у овој Споменици. Они, као и награде и признања које је Институт током свога постојања добио, говоре о његовом успјешном научном раду, и усуђујемо се рећи, јединствености у научној пракси Црној Гори. А пут до таквог статуса ове установе, и одржавање несумњиво неупитног научног профила, као што смо видјели, није био нимало лак.

Историјски институт је добитник државне награде *орден заслуга за народ са сребрним зрацима*, док је *орден заслуга за народ са златном звијездом* додијелен часопису Историјски записи. Сем тога, поводом прославе седме деценије постојања Универзитет Црне Горе додијелио је *Плакету Историјском институту* „за 70 година успјешног научно-истраживачког рада и доприноса развоју науке на Универзитету Црне Горе“, што свакако представља не мало признање.

За свој рад Историјски институт и његови научни радници су добијали и друга друштвена и државна признања, од којих смо нека већ поменули. Овом приликом ћемо навести само награде које је на међународним сајмовима књига добијао за своја издања. На њима су она била научно уважена и конкурента, о чему свједоче одлуке компетентних сајамских жирија. Издања Историјског института добила су на сајмовима књига осам награда. Четири од њих додијељене су за издавачки подухват године (једна је добијена на међународном сајму књига у Београду, а остале три на међународним сајмовима књига у Подгорици).

Издања која су на сајмовима награђивана само су мали дио издавачке дјелатности Историјског института, која потврђује да је Историјски институт у свом раду постао равноправан партнер са другим научним институцијама у региону, али и знатно шире. Више од 200 посебних публикација, што се може видјети из библиографија аутора, публикованих у Споменици, објављено је током протеклих деценија у неколико едиција Историјског института: *Посебна издања, Јубилеји, Преводи, Округли столови, Дипломатске свеске*.

Све претходно речено говори о незаобилазном значају и крупном напретку који је радом својих запослених Историјски институт Црне Горе односно Институт УЦГ остварио у изучавању црногорске прошлости и саопштавању историографски утемељених одговора о историји Црне Горе. Ти резултати су га уграђивали у вертикалу развоја савремене научне мисли у Црној Гори, угледа Универзитета Црне Горе и земље у цјелини. То је и разлог за увјерење да је његово кадровско и стручно јачање, посебно подмлађивање, као и унапређивање начина рада, поред осталог и путем ангажовања нових профила научних радника, услов даљег континуитета у развоју црногорске научне историографије.

Једино тим путем може се одржати и у наредним деценијама продужити успјешност улоге коју је Историјски институт имао у проучавању богатог историјског наслеђа Црне Горе. Тако се могу увећати и резултати које су досадашње генерације запослених радника, примјеном научних метода, преточиле у крупно научно наслеђе. Оно ће свакако бити незаобилазно за све оне који ће у будућности у Историјском институту радити. Осим бројних научних студија, монографија, томова објављених архивских докумената, више стотина бројева најстаријег научног часописа, *Историјских записа*, развијене међународне сарадње, услова за даљи важан допринос Историјског института даљем развоју и напретку историјске науке и научне мисли у Црној Гори, осим у до сада оствареном је и у наставку даљег објективног и научно утемељеног тумачења историјских процеса из црногорске прошлости.

Данас запослени у Историјском институту УЦГ својим научним радом, на актуелном времену примјерен начин, треба да слиједе ту традицију и буду достојни настављачи крупне научне мисије својих претходника. Задатак им је и да одговоре изазовима тражења најбољих путева даљег, модерног развоја историјске науке и Историјског института УЦГ, те да за нове генерације оставе не само своје научне резултате, већ и отворе путеве за даљи развој историографије о Црној Гори, сходно савременим научним и друштвеним потребама земље.

Зграда Историјског института у Подгорици
осамдесетих година XX вијека

ОСНИВАЧКИ АКТИ ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА

ДИРЕКТОРИ ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА И
УРЕДНИЦИ ИСТОРИЈСКИХ ЗАПИСА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ

Службени лист излази три пута недељно. Укупно се не продају. — Одлази по тарифи. Број часописа рачуна 37-001138

Уторак, 20 јула 1948
Цетина

Годишња претплата 200, поштом, 120 дина
Уређивачко и административно, Вајков ул. 1.
Телефон број 44 — Цетина

Број 16

Година IV

144

На основу члана 18 Закона о петогодишњем плану развита народне привреде Народне Републике Црне Горе у годинама 1947-1951 у вези члана 80 став 2 Устава НРЦГ, Влада Народне Републике Црне Горе, на предлог Министра просвјете, прописује:

УРЕДБУ

о оснивању Института за проучавање историје црногорског народа

Члан 1

У научно-истраживачком циљу оснива се Институт за проучавање историје црногорског народа при Министарству просвјете са сједиштем у Цетињу.

Институт је самостална установа под непосредним надзором Министра просвјете.

Члан 2

Основни задаци Института су:

да истражује грађу од историјско-научног значаја у свим догађајима из политичког, друштвеног, привредног и културног живота црногорског народа из најдање прошлости до најновијег времена;

да сачува писмене радове, документа и списанике из те области прибира, сређује и испитује;

да сачува правилим кријаном научних метода ради ширења научне мисли, давање правилим суда и подизања научних кадрова.

Члан 3

Радам Института руководи директор, кога поставља Министар просвјете, у сагласности са Претједником Владе.

Ради постигања и извршења снаг задатих Институт има потребан број стручног, научног и административног особља.

Члан 4

Институт има посебан прѢдрачуи прихода и расхода, који узлази у састав прѢдрачуна прихода и расхода Министарства просвјете.

Члан 5

Друге одредбе за извршење ове Уредбе наиз одредбе о организацији и раду прописаће Министар просвјете.

Члан 6

Ова Уредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Народне Републике Црне Горе“.

Цетина, 3-VII-1948 године

Претједник Владе
Народне Републике Црне Горе,
Блажо Јовановић, с. р.

Министар просвјете,
Нико Пашић, с. р.

Уредба о оснивању Института за проучавање историје 1948. године

ИНСТИТУТ ЗА ПРОУЧАВАЊЕ ИСТОРИЈЕ
ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА
Број 1
Цетина, 11-VII-1948

Слободино танго

Министарству унутрашњих послова НРЦГ

ЦЕТИЊЕ

Предмет: Печат и штампби

На основу чл. 18 Закона о петогодишњем плану развита народне привреде НРЦГ у вези чл. 80 став 2 Устава НРЦГ, Влада НРЦГ, на предлог Министра просвјете прописала је Уредбу о оснивању Института за проучавање историје црногорског народа (објављена у Службеном листу НРЦГ број 16 од 20 јула 1948).

Обзиром на ту чињеницу молимо се да дате штампарија "Обод" вељог да изради печат и штампби Института према приложеном предлогу под 1) и 2).

С. Ф. - С. К.

ДИРЕКТОР,
Мико С. Мартиновић

Одлука о изради печата и штампби
Института 1948. године

НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЦРНА ГОРА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ
ПРЕДСЕДНИК
Број
ЦЕТИЊЕ

По укљученој потреби

РЕШАВАМ

да се поставе за чланове Завода за проучавање историје црногорског народа:

- 1/ЈАГОС ЈОВАНОВИЋ, директор Висше педагошке школе у Цетињу;
- 2/ПЕТАР КИМЕНИЋ, претједник Народне Скупштине НРЦГ;
- 3/ЈОВАН ИВОВИЋ, директор Музеја у Цетињу;
- 4/ВЕСТО ЦРАГИЋЕВИЋ, службеник Музеја у Цетињу;
- 5/АНДРИЈА ДАКОВИЋ, професор Висше педагошке школе у Цетињу;
- 6/МИЛУТИН ПЛАКШИЋ, директор Конзерваторског завода и
- 7/ВЕСТО НИКОЛИЋ, службеник Музеја у Цетињу.

МИНИСТАР
Гедомир Кометић

Чланови Завода за проучавање историје
црногорског народа 1948.

НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЦРНА ГОРА
ИНСТИТУТ ЗА ПИСМАНИВЉЕ ИСТОРИЈЕ
ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

Број 657
Цетиње, 19-ХИ-1948 год.
Предмет: Подаци о Архиву на
Цетињу.

МИНИСТАРСТВУ ПРОСВЕТЕ НРЦГ
Одјелаше VI

Ц Е Т И Њ Е

Повратком акта извјештава се Министарство, да се Цетињски архив дијели у два одјела: у једноме су пробрана документа која је држао код себе лично краљ Никола и оно се води као бивши ДВОРСКИ или ЛИЧНИ АРХИВ КРАЉА НИКОЛЕ, а друго садржи све сачувана акта ранијих црногорских министарстава и Сената и углавном садржи акта од формирања црногорских министарстава у марту 1879 године па до првих дана 1916 године, када су аустро-угарске трупе окупирале Црну Гору. ДВОРСКИ или ЛИЧНИ АРХИВ има регистрованих 10.443 документа, од којих су најстарија из XIV вијека, а ДРЖАВНИ АРХИВ има неколике стотине хиљада докумената, али се он тек почео сређивати и није могуће утврдити ни приближан број аката.

Бивши Дворски или Лични архив морао би по постојећим начелима бити у саставу Народног музеја, који је музеј историског карактера и створен је од ранијег Двора краља Николе, а и Државни архив би свакако требало издвојити из састава Народног музеја и из састава Историског института, па основати посебан ДРЖАВНИ АРХИВ на Цетињу.

С. ф. - С. н.

ДИРЕКТОР,
Janko Jovanović
(Јанко Јовановић)

Допис о издвајању Државног архива на Цетињу из састава Историјског института 1948. године

НАУЧНО ДРУШТВО НР ЦРНЕ ГОРЕ
Број 1
Цетиње, 1 децембра 1950 г.

МИНИСТАРСТВУ ПРОСВЕТЕ НРЦГ
СЕКРЕТАРИЈАТ

Ц Е Т И Њ Е

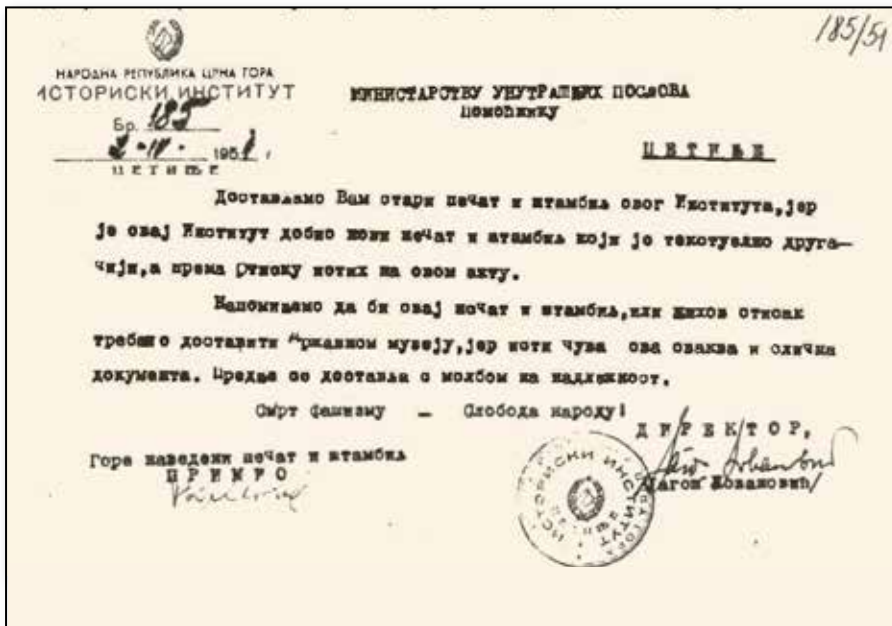
Претсједништво Владе НРЦГ одобрило је ванредни кредит од 250.000.- динара за оснивање Научног друштва на Цетињу.

Од те суме остало је у каси тога Министарства 33.302.- динара, па се моли Министарство за решење да се та сума уручи благајнику Научног друштва другу Ристу Драгићевићу, како би истом могао исплативати најнижије трошкове око уређења и чистиња просторија које је Градски народни одбор уступио Научном друштву. Истовремено се моли Министарство за решење да се друштвеном благајнику Драгићевићу уручи и преостала сума од 170.000.- динара, за коју мора Управа Научног друштва да набави најнижији канцелариски намјештај, како би се омогућило рад свога друштва.

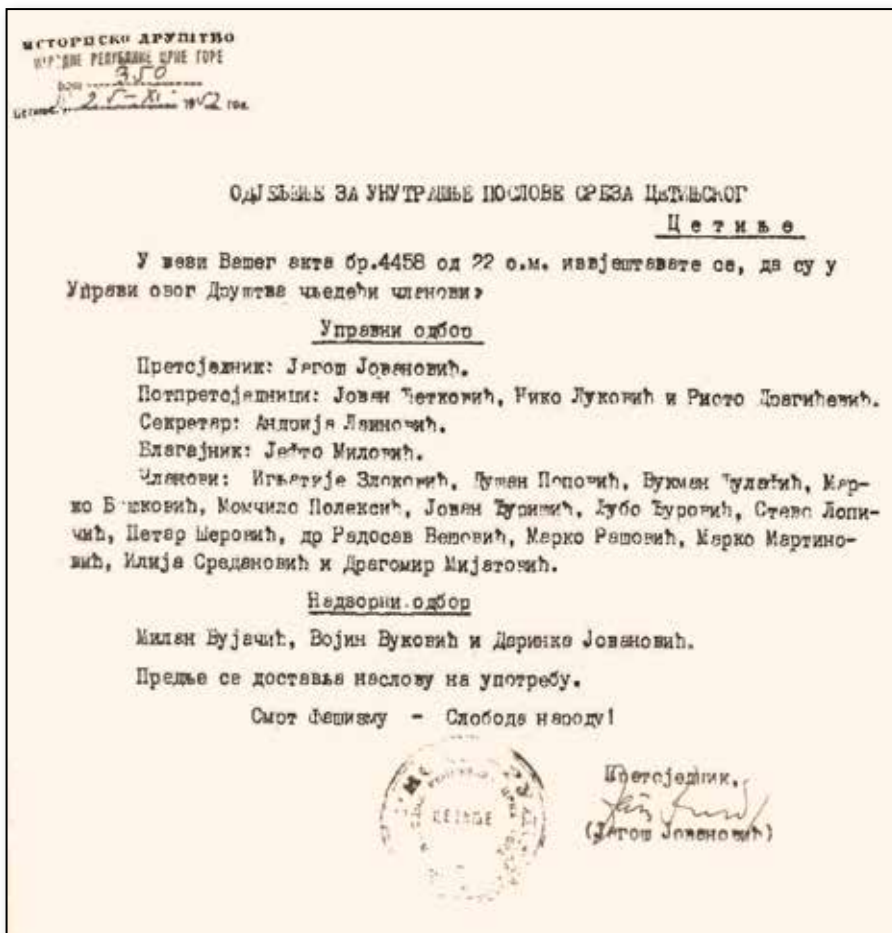
С. ф. - С. н.

ПРЕДСЈЕДНИК
НАУЧНОГ ДРУШТВА НРЦГ
Janko Jovanović
(Јанко Јовановић)

Одлука о кредиту за отварање Научног друштва на Цетињу 1950. године

Допис о враћању старог и изради новог печата Института 1951. године

Чланови Управног и Надзорног одбора Друштва из 1952. године

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ

„Службени лист“ излази три пута недељно. Рукопис се не враћају. —
Оглас по тарифи, а мали оглас по
днн. 300. Бр. чеков. рач. 304-044-325187-1

Субота, 4 октобар 1958

Титоград

Број 24

Година XIV

Годишња вредност днн. 400. Цијена о-
вом броју днн. 100. Уредништво и адми-
нистрација, зграда Извршног вијећа
НРЦГ, Титоград — Тех. бр. 321

172

На основу члана 50 и 52 Закона о државној управи („Службени лист ФНРЈ“, бр. 13/56) и члана 16 Закона о јавним службеницима („Службени лист ФНРЈ“, бр. 53/57), Извршно вијеће Народне скупштине Народне Републике Црне Горе доноси

УРЕДБУ

О ОСНИВАЊУ РЕПУБЛИЧКЕ КОМИСИЈЕ ЗА СЛУЖБЕНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

Члан 1

Оснива се Републичка комисија за службеничке послове (у даљем тексту: Комисија).

Члан 2

Комисија је самостални републички орган управе за обављање управних послова сталних у њену надлежност Законом о јавним службеницима.

Члан 3

Комисију сачињавају претседник и 8 сталних чланова.

Претседника и 6 чланова именује Извршно вијеће, а 2 члана делегира у Комисију као претставнике синдиката Републичко вијеће савеза синдиката Југославије за Црну Гору.

Комисија има потребан број повремених чланова које именује Извршно вијеће Народне скупштине Народне Републике Црне Горе из реда службеника појединих служби, односно које као претставнике синдиката делегира Републичко вијеће Савеза синдиката за Црну Гору.

Број повремених чланова именованих и делегираних одређује Извршно вијеће.

Члан 4

Комисија ради по одредбама члана 19 Закона о јавним службеницима.

Комисија доноси пословник о своме раду који потврђује Извршно вијеће.

Члан 5

Стручне и административне послове за Комисију обавља Секретаријат за општу управу Извршног вијећа Народне скупштине Народне Републике Црне Горе.

Средства за рад Комисије се обезбеђују у предрачуну Секретаријата за општу управу Извршног вијећа Народне скупштине Народне Републике Црне Горе.

Члан 6

Извршно вијеће Народне скупштине Народне Републике Црне Горе врши према Комисији права и дужности из члана 43 Закона о државној управи.

Члан 7

Ова уредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Народне Републике Црне Горе“.

Број 2642

Титоград, 26 септембра 1958 г.

ИЗВРШНО ВИЈЕЋЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ

Потпретседник,
Андрија Мугоша, с. р.

173

На основу члана 13 Закона о организацији научног рада („Службени лист ФНРЈ“, бр. 34/57), Извршно вијеће Народне скупштине Народне Републике Црне Горе доноси

УРЕДБУ

О ИСТОРИСКОМ ИНСТИТУТУ НР ЦРНЕ ГОРЕ

I Опште одредбе

Члан 1

Оснива се Историски институт НР Црне Горе (у даљем тексту: Институт) као самостална научна установа.

Сједиште Института је у Титограду.

Члан 2

Основни задаци Института су:

- да проучава историју црногорског народа, као и развитак друштвено-политичког, културног и привредног живота Црне Горе;
- да објављује резултате свог научно-истраживачког рада;
- да развија научну сарадњу са одговарајућим установама и организацијама;
- да ради на усавршавању стручног кадра и стварању научног подмлатка.

Члан 3

Ради остваривања својих задатака Институт обезбеђује материјалне и друге услове за студиски и истраживачки рад.

Члан 4

Институт има правила која доноси Савјет Института а потврђује их Извршно вијеће.

Правила Института садрже нарочито одредбе о његовим задацима, организацији, саставу, дјелокругу и овлашћењу органа управљања и унутрашњем пословању.

Члан 5

Институт има својство правног лица.

II Организација

Члан 6

Ради извршавања својих задатака Институт има одјељења, одсјеке и друге организационе јединице.

Које ће организационе јединице Институт имати, њихови задаци и дјелокруг одређује се правилима Института.

Члан 7

Институт има редовне и дописне чланове.

Редовни чланови могу бити научни радници чији објављени радови уживају опште признање и имају значај за историјску науку.

Дописни чланови могу бити научни, стручни и други јавни радници чији објављени научни и стручни радови или дјелатност доприносе историјској науци.

Члан 8

Редовне чланове Института бирају редовни чланови, а дописне чланове Института бирају редовни и дописни чланови.

Избор редовних и дописних чланова потврђује Савјет Института.

Члан 9

Редовни и дописни чланови учествују у раду Института у складу са његовим задацима и планом рада.

Ближе одредбе о правима и дужностима редовних и дописних чланова садрже правила Института.

Члан 10

Институт има потребан број научних и стручних сарадника.

Институт може имати спољне сараднике.

Спољни сарадници могу бити лица која својим радом користе у остваривању задатака Института.

III Управљање

Члан 11

Институтом управља Савјет Института и директор.

Члан 12

Савјет има девет чланова.

Савјет сачињавају три члана које именује Извршно вијеће из реда научних, стручних и других јавних радника, претставник Историјског друштва Народне Републике Црне Горе, четири члана које бира научно-стручни колектив Института и директор Института који је члан Савјета по положају.

Члан 13

Чланови Савјета Института бирају се односно именују на двије године.

Чланови Савјета могу се опозвати односно разријешити дужности и прије истека тог времена.

Начин и услови избора и опозива чланова Савјета одређују се правилима Института.

Члан 14

Директора Института поставља Извршно вијеће на основу избора од стране Савјета Института.

Директор се поставља из реда научних радника или лица која се баве научним радом у области за коју је основан Институт.

Директор се поставља на 3 до 5 година у складу са правилима Института.

Члан 15

На челу одјељења налазе се секретари. Секретара одјељења бира Савјет Института из редова редовних и дописних чланова.

Секретар одјељења организује рад у одјељењу и врши општи стручни надзор над радом сарадника одјељења.

Секретар одјељења, ако није члан Савјета, има право да учествује у раду Савјета Института кад су на дневном реду сједнице питања из односног одјељења са савјетодавним правом гласа.

IV Финансирање

Члан 16

Институт има свој прџрачун који доноси Савјет Института.

Наредбодавац за извршење прџрачуна је директор Института.

Члан 17

Средства за извршење задатака Института обезбјеђује Извршно вијеће.

Институт може имати и приходе од својих публикација.

Члан 18

О извршењу прџрачуна саставља се завршни рачун.

Завршни рачун доноси Савјет Института.

Члан 19

Институт има фонд за унапређење научног рада и фонд за награђивање.

Фонд за унапређење научног рада образује се из дијела средстава намијењених за извршење основних задатака Института, а фонд за награђивање образује се из дијела прихода научног рада.

Дно средстава из претходног става утврђује се прџрачуном Института.

V Завршне одредбе

Члан 20

Чланове првог Савјета Института именује Извршно вијеће.

Савјет из претходног става бира пре чланове Института.

Члан 21

Историјски институт прџлаже буџетска средства, инвентар као и сва права и обавезе Института за проучавање историје црногорског народа.

Члан 22

Ступањем на снагу ове уредбе прџлаје да важи Уредба о оснивању Института за проучавање историје црногорског народа („Службени лист НРЦГ”, бр. 16/48).

Члан 23

Ова уредба ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу Народне Републике Црне Горе”.

Број 2753

Титоград, 26 септембра 1958 године

ИЗВРШНО ВИЈЕЋЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ

Потпретједник,
Адрија Мугоша, с. р.

З А П И С Н И К

са састанка чланова Историског института НР Црне Горе одржаног
10 маја 1958 године у Никшићу.

Састанак је у Никшићу одржан поводом стогодишњице побједе на Граховцу и 15-годишњице битке на Сутјесци. Састанак је почео у 9 часова под претоједништвом директора Института др Андрије Лаиновича.

Сједници су присутни:

Др Андрија Лаинович
Ристо Ј. Дтагићевич
Јован Ивовић
Игњатије Злоковић
Др Нико С. Мартиновић
Др Томица Никчевић
Јован Вукмановић
Славко Мијушковић
Др Илија Радосавовић

Оправдано су отсутни:

Јагош Јовановић
Др Јевто Миловић
Петар Д. Шеровић
Борђе Д. Миловић
Милутин Пламенац

Д н е в н и р е д:

I дио посвећен

1. Стогодишњица побједе на Граховцу, -реферат Др А.Лаинович
2. Петнаестогодишњица побједе на Сутјесци, реферат Др Н.С. Мартиновића

II дио са дневним редом:

1. Читање законика са претходног састанка;
2. Преглед рада у Институту од 1. I. до 1. V. о. в. г.;
3. Читање реферата на рад Др Мирчета Ђуровића: Трговачки капитал у Црној Гори у II половини XIX вијека;
4. Извјештај о приспјелим радовима;
а/ Побједа на Граховцу у списима савременика, -Др А.Лаинович
б/ Карта средњевјековне Зете од др А.Шкриванића
в/ Рад Ђока Пејовића: Аграрна политика црногорске владе

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ

„Службени лист РЦГ“ - Подгорица Новака Милошева 10/1 Жиро рачун код Службе платног промета 50100-803-0-2281	Број 19 Подгорица, 20. јун 1996.	Година LII	Цијена овом броју је 8 динара Преплата за 1996. годину износи 230 динара (аконтација) Рок за рекламацију 10 дана
--	-------------------------------------	------------	---

206.

На основу члана 14 став 4 Закона о друштвеним дјелатностима („Службени лист РЦГ“ бр. 19/90, 8/91 и 21/95), Влада Републике Црне Горе, на сједници од 6. јуна 1996. године, донијела је

ОДЛУКУ

О ОРГАНИЗОВАЊУ НАУЧНИХ УСТАНОВА У РЕПУБЛИЦИ ЦРНОЈ ГОРИ

Члан 1

Постојеће организације из области научних дјелатности у Републици Црној Гори организују се као научне установе, и то:

1. Институт за биолошка и медицинска истраживања-Подгорица, организује се и послује под називом **ИНСТИТУТ ЗА БИОЛОГИЈУ МОРА - КОТОР**, са сједиштем у Котору,
2. Пољопривредни институт - Подгорица, организује се и послује под називом **БИОТЕХНИЧКИ ИНСТИТУТ - ПОДГОРИЦА**, са сједиштем у Подгорици,
3. Медицински институт Подгорица, организује се и послује под називом **МЕДИЦИНСКИ ИНСТИТУТ - ПОДГОРИЦА**, са сједиштем у Подгорици,
4. Историјски институт Социјалистичке Републике Црне Горе, организује се и послује под називом **ИСТОРИЈСКИ ИНСТИТУС ЦРНЕ ГОРЕ**, са сједиштем у Подгорици.

Члан 2

Дјелатност Института за биологију мора - Котор је:
- основна, примјенена и развојна истраживања из области марикултуре;
- искоришћавање, заштита и унапређење приобалног мора Црногорског приморја;
- неуробиолошка истраживања;
- истраживања биоактивних једињења екстрата флоре и фауне Црне Горе;
- океанографска истраживања;
- заштита животне средине;
- оспособљавање и усавршавање кадрова за научни рад и
- други послови у складу са законом и Статутом Института.

Члан 3

Дјелатност Биотехничког института - Подгорица је:
- основна, примјенена и развојна истраживања из области пољопривреде, ветерине и шумарства;
- проучавање шумских стањина и истраживање најповољнијих начина пошумљавања;
- заштита животне средине;

- оспособљавање и усавршавање кадрова за научни и стручни рад;
- издавање научних и стручних публикација;
- производња сјеменског и садног материјала у биљној и приплодног материјала у сточарској производњи;
- контрола квалитета пољопривредно-прехранбених производа и сточне хране, сјеменског и садног материјала, квалитета и плодности земљишта;
- савјетодавне и истраживачко-развојне услуге ради освајања нових или побољшања постојећих производа у биљној и сточарској производњи и
- други послови у складу са законом и Статутом Института.

Члан 4

Дјелатност Медицинског института - Подгорица је:
- основна, примјенена и развојна истраживања из области медицине, стоматологије и фармакологије;
- заштита животне средине;
- оспособљавање и усавршавање кадрова за научни и стручни рад и
- други послови у складу са законом и Статутом Института.

Члан 5

Дјелатност Историјског института Црне Горе - Подгорица је:
- истраживање, проучавање и обрада историје Црне Горе,
- издавање научних публикација и историјске грађе,
- оспособљавање и усавршавање кадрова за научни рад и
- други послови у складу са законом и Статутом Института.

Члан 6

Институт за биологију мора - Котор, Биотехнички институт - Подгорица, Медицински институт - Подгорица и Историјски институт Црне Горе - Подгорица (у даљем тексту: институти), имају својство правног лица.

Члан 7

Именовану институту чине ствари, права и обавезе досадашњих организација.

Члан 8

Средства за финансирање дјелатности института обезбеђују се из:
- Буџета Републике;
- сопствених прихода и
- других извора у складу са законом.
Средства из става 1 алинеја 1 овог члана обезбеђују се преко министарства надлежног за послове науке, на основу годишњег програма рада на који сагласност даје Влада Републике Црне Горе (у даљем тексту: Влада).

Члан 9

Орган управљања институтом је Савјет. Савјет института има пет чланова, од којих три члана бирају запослени у институту а два оснивач, из реда истакнутих научних и стручних радника.

Члан 10

Институт има директора којег именује и разрјешава Влада.

Члан 11

Право радника на штрајк може се остварити само под условом да се претходно обезбједе минимум остваривања послова и задатака ради којих је институт основан.

Начин обезбјеђивања минимума остваривања послова и задатака из става 1 овог члана утврђује се актом којег доноси савјет института.

Члан 12

Надзор над законитишћу рада института врши министарство надлежно за послове науке.

Члан 13

Доношење статута, избор органа управљања и упис у судски регистар института, извршиће се у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 14

Институту су дужни да своју организацију рада и општа акта донесу у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 15

До именовања директора института, дужност директора вршиће:

- у Институту за биологију мора – Котор, др Сретен Мандић, научни савјетник у Институту;
- у Биотехничком институту – Подгорица, др Љубомир Пејовић, научни савјетник у Институту;
- у Медицинском институту – Подгорица, др сци Божидар Распоповић, научни савјетник у Институту и
- у Историјском институту Црне Горе – Подгорица, проф. др Бранислава Ковачевић, научни савјетник у Институту.

Члан 16

До именовања Савјета, у складу са чланом 9 ове одлуке, именују се привремени савјети института у саставу:

Институт за биологију мора – Котор:

1. Проф. др Радомир Вукасојевић, помоћник министра за просвјету и науку, председник,
2. Проф. др Јанко Гођић, проректор за развој Универзитета,
3. Др Никола Ковачевић, научни савјетник у Институту,
4. Др Душан Вуканић, виши научни сарадник у Институту и
5. Др Дубравка Регнер, научни савјетник у Институту, чланови.

Биотехнички институт – Подгорица:

1. Проф. др Предраг Вуксановић, помоћник министра за пољопривреду, шумарство и водопривреду, председник,
2. Др Никола Ацић, научни савјетник у Институту,
3. Др Љубо Крговић, научни савјетник у Институту,
4. Др Момчило Радуловић, научни сарадник у Институту и
5. Мр Ђорђе Рајковић, директор Агротланџажа – Подгорица, чланови.

Медицински институт – Подгорица:

1. Др сци Ратко Радовић, научни савјетник у Институту, председник,
2. Проф. др Предраг Обрадовић, министар просвјете и науке,
3. Др сци Асим Диздаревић, научни сарадник,
4. Др Вуканшић Михајловић, директор Више физиотерапеутске школе Игало и
5. Др сци Станка Филиповић, научни савјетник у Институту, чланови.

Историјски институт Црне Горе – Подгорица:

1. Др Радоје Пајовић, научни савјетник у Институту, председник,
2. Проф. др Петар Вукославчевић, проректор за науку Универзитета,
3. Др Божидар Шекуларац, научни савјетник у Институту,
4. Др Марко Памај, научни сарадник у Институту и
5. Миладин Вучковић, самостални савјетник у Министарству просвјете и науке, чланови.

Члан 17

Даном уписа у судски регистар, институти преузимају средства, права, обавезе и раднике и то: Институт за биологију мора – Котор, Института за биолошка и медицинска истраживања – Подгорица; Биотехнички институт – Подгорица, Организације удруженог рада Пољопривредног института – Подгорица, Медицински институт – Подгорица, Организације удруженог рада Медицинског института и Више физиотерапеутске школе – Игало; Историјски институт Црне Горе, Организације удруженог рада Историјског института Социјалистичке Републике Црне Горе.

Члан 18

Распоређивање радника из члана 17 ове одлуке извршиће се у складу са актом о организацији и систематизацији радних мјеста института.

Радници који не буду распоређени у смислу става 1 овог члана остварују права у складу са општом прописима.

Члан 19

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Републике Црне Горе“.

Број: 02-1948

Подгорица, 6. јуна 1996. године

Влада Републике Црне Горе
Председник,
Мило Буџановић, с.р.

207.

На основу члана 38 Уредбе о ревизији рачуноводствених исказа („Службени лист РЦГ“, број 11/96) Влада Републике Црне Горе, на сједници од 6 јуна 1996. године, донијела је

**ОДЛУКУ
О ОБРАЗОВАЊУ И ИМЕНОВАЊУ САВЈЕТА ЗА
РЕВИЗИЈУ**

Члан 1

Образује се Савјет за ревизију рачуноводствених исказа при Министарству финансија Републике Црне Горе.

Na osnovu člana 11, u vezi sa čl. 3 i 125 Statuta Univerziteta Crne Gore, a radi uskladjivanja sa novim Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta na sjednici održanoj 20.04.2004 godine, donio je

ISTORIJSKI INSTITUT U CRNE GORE
ПОДГОРИЦА

Priloga	25.08.2004		
Str. broj	01	210	

ODLUKU O ORGANIZOVANJU ISTORIJSKOG INSTITUTA U PODGORICI

Član 1

Istorijski institut u Podgorici organizuje se kao organizaciona jedinica Univerziteta Crne Gore, bez svojstva pravnog lica.

Član 2

Sjedište Istorijaskog instituta je u Podgorici, ul. Bulevar Revolucije 3

Član 3

Istorijski institut u Podgorici zastupa i predstavlja direktor, dr Đorđe Borozan, pojedinačno u granicama ovlašćenja propisanih Zakonom i Statutom Univerziteta Crne Gore.

Član 4

Istorijski institut koristi pečat i štambilj Univerziteta Crne Gore dopunjen svojim nazivom.
Istorijski institut može imati svoje simbole i obilježja, koji se ističu i koriste samo uz obilježja Univerziteta Crne Gore.

Član 5

Djelatnost Istorijaskog instituta:

- istraživanja, proučavanje i obrada istorije Crne Gore;- 73201,73202,
- izdavanje naučnih publikacije istorijske radnje- 22110;22130;
- osposobljavanje i usavršavanje kadra za naučni i stručni rad ;- 80329
- prikupljanje, obrađivanje, čuvanje i pothranjivanje izvornog arhiva i druge gradje iz oblasti istorijskog rada ;-92511
- organizovanje naučnih skupova, naučne i stručne rasprave i saradnja sa naučnim radnicima iz zemlje i inostranstva;
- drugi poslovi u skladu sa Zakonom i Statutom

Pretežna djelatnost Instituta je -Istraživanje i razvoj u društvenim naukama.- 73210

Član 6

Danom upisa u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici nepokretnosti i druga imovina Instituta u svojini su Univerziteta Crne Gore.

Član 7

Zaposleni zatečeni na radu na poslovima u Institutu, na dan stupanja na snagu ove odluke, nastavljaju sa radom.

Član 8

Finansiranje Instituta vršiće se kao i od sada do obezbjedjenja namjenskih sredstava u Budžetu Univerziteta za finansiranje instituta.

Član 9

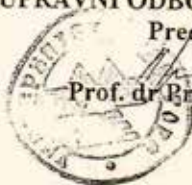
Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: *01-1623/2*
Podgorica, 20.04.2004.g.

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA

Predsjednik

[Signature]
Prof. dr. Predrag Ivanović

*Одлука о организовању Историјског института у Подгорици
као организационе јединице Универзитета Црне Горе 2004. године (наставак)*

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ
ИСТОРИЈСКИ ИНСТИТУТ ЦРНЕ ГОРЕ
ПОДГОРИЦА

Позиваче: 2. 07. 2012.			
Орг. јз.	Број	Лист	Датум
	01-271		

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ			
Позиваче: 28. 06. 2012.			
Орг. јз.	Број	Лист	Датум
01	1508	13	2011

Crna Gora

Ministarstvo prosvjete i sporta

UP I broj 07-339
Podgorica 26. jun 2012. godine

Na osnovu člana 25 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju («Službeni list RCG», broj 60/03 i «Službeni list CG», br. 45/10 i 47/11) i člana 196 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku («Službeni list RCG», broj 60/03 i «Službeni list CG», broj 32/11), Ministarstvo prosvjete i sporta donijelo je

RJEŠENJE

- I. Izdaje se dopuna licence za rad Univerzitetu Crne Gore, Istorijskom institutu u Podgorici, za postdiplomske akademske magistarske studije humanističkih nauka iz oblasti istorije, istorije kulture i istorijske antropologije, obima 120 ECTS.
- II. Institut, iz tačke I ovog rješenja, na postdiplomske akademske magistarske studije humanističkih nauka iz oblasti istorije, istorije kulture i istorijske antropologije može upisati najviše 21 studenta.
- III. Studenti koji završe studije Instituta, iz tačke I ovog rješenja, stiču diplomu o završenim postdiplomskim akademskim magistarskim studijama i stepen obrazovanja Magistar (M.Sc).
- IV. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Образложење

Univerzitet Crne Gore, Istorijski institut u Podgorici, podnio je zahtjev 29. maja 2012. godine Ministarstvu prosvjete i sporta za izdavanje dopune licence za rad za postdiplomske akademske magistarske studije humanističkih nauka iz oblasti istorije, istorije kulture i istorijske antropologije.

Postupajući po zahtjevu, ministar prosvjete i sporta je, Rješenjem broj: 01-351/2 od 25. juna 2012. godine, obrazovao Komisiju za utvrđivanje ispunjenosti uslova za izdavanje dopune licence za rad Univerzitetu Crne Gore, Istorijskom

Vuka Đurovića b.b. 81000 Podgorica
TEL: (+382) 20 410 100; FAX: (+382) 20 410 101
Web: www.nps.gov.me, E-mail: nps@gov.me

Rješenje Ministarstva prosvjete i sporta o dopuni licence Istorijskom institutu UCG u Podgorici za postdiplomske akademske magistarske studije humanističkih nauka iz oblasti istorije, istorije kulture i istorijske antropologije 2012. godine

institutu u Podgorici, za postdiplomske akademske magistarske studije humanističkih nauka iz oblasti istorije, istorije kulture i istorijske antropologije, sa zadatkom da utvrdi ispunjenost uslova za izdavanje dopune licence navedenoj ustanovi, u skladu sa članom 25 Zakona o visokom obrazovanju i da Ministarstvu prosvjete i sporta dostavi izvještaj o utvrđenom činjeničnom stanju, sa prijedlogom za licenciranje.

Komisija za utvrđivanje ispunjenosti uslova za izdavanje dopune licence za rad je 25. juna 2012. godine izvršila neposredni uvid u ispunjenost uslova navedene ustanove uvidom u osnivačka akta i ostalu dokumentaciju dostavljenu uz zahtjev za izdavanje dopune licence, a na osnovu člana 25 Zakona o visokom obrazovanju.

Komisija je dostavljena Odluka Savjeta za visoko obrazovanje, broj: 05-1/5-103 od 23. aprila 2012. godine, o usvojenom izvještaju Komisije za akreditaciju postdiplomskih akademskih magistarskih studija humanističkih nauka iz oblasti istorije, istorije kulture i istorijske antropologije u trajanju od dvije godine (120 ECTS), kojom se odobrava izdavanje Certifikata o akreditaciji postdiplomskih akademskih magistarskih studija humanističkih nauka iz oblasti istorije, istorije kulture i istorijske antropologije, u trajanju od tri godine, od dana donošenja Odluke.

Imajući u vidu navedeno, Komisija je utvrdila da Institut ispunjava uslove za izdavanje dopune licence u pogledu adekvatnosti prostora i opreme, broja i kvalifikacije akademskog osoblja, prostorija za vannastavne aktivnosti studenata i finansijskih sredstava, propisanih čl. 25 i 44 Zakona o visokom obrazovanju, i predložila da se Univerzitetu Crne Gore, Istorijskom institutu u Podgorici, izda dopuna licence za rad za postdiplomske akademske magistarske studije humanističkih nauka iz oblasti istorije, istorije kulture i istorijske antropologije, na kojim se stiče diploma postdiplomskih akademskih magistarskih studija i stepen obrazovanja Magistar (M.Sc), s tim da može upisati najviše 21 studenta.

Cijeneći navedeni izvještaj Komisije, riješeno je kao u dispozitivu Rješenja.

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda Crne Gore u roku od 30 dana od dana dostavljanja Rješenja.

Za ovo rješenje plaćena je administrativna taksa po tarifnom broju 9 tačka 3 Zakona o administrativnim taksama (»Službeni list RCG«, br. 55/03 i 81/04 i »Službeni list CG«, broj 22/08).

MINISTAR

Slavoljub STIJEPOVIĆ

www.vlada.me

Rješenje Ministarstva prosvjete i sporta o dopuni licence Istorijskom institutu UCG u Podgorici za postdiplomske akademske magistarske studije humanističkih nauka iz oblasti istorije, istorije kulture i istorijske antropologije 2012. godine (nastavak)

ДИРЕКТОРИ ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА

НИКО С. МАРТИНОВИЋ
директор Историјског института
1948–1949.

ЈАГОШ ЈОВАНОВИЋ
директор Историјског института
1949–1957.

АНДРИЈА ЛАИНОВИЋ
директор Историјског института
1958.

ДИМИТРИЈЕ ДИМО ВУЈОВИЋ
директор Историјског института
1959–1978.

СЛАВКО СТАНИШИЋ
вришилац дужности директора
Историјског института
од марта 1978. до јула 1979.

ЈОВАН Р. БОЈОВИЋ
директор Историјског института
1979 – децембар 1992.

БОЖИДАР НИКОЛИЋ
вршилац дужности директора
Историјског института
1991–1993.

БРАНИСЛАВ КОВАЧЕВИЋ
директор Историјског института
1994–2001.

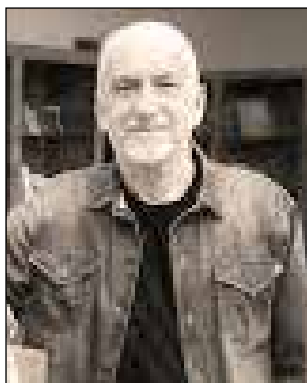
БОЖИДАР ШЕКУЛАРАЦ
вршилац дужности директора
Историјског института
2001–2002. и 2008.

ЂОРЂЕ БОРОЗАН
директор Историјског института
2002–2007.

ЗВЕЗДАН ФОЛИЋ
вршилац дужности директора
Историјског института
од децембра 2008. до марта 2009.

МОМЧИЛО Д. ПЕЈОВИЋ
директор Историјског института
2015–2017.

РАДОСЛАВ РАСПОПОВИЋ
директор Историјског института
2009–2015, вршилац дужности директора
Историјског института 2017–2018,
директор Историјског института
од 2018. –

„ЗАПИСИ“ - УРЕДНИК

ДУШАН ВУКСАН
уредник Записа
1927–1933, 1935–1941.

„ИСТОРИЈСКИ ЗАПИСИ“ - УРЕДНИЦИ

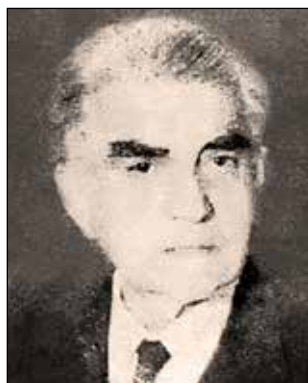
ЈАГОШ ЈОВАНОВИЋ
уредник Историјских записа
1948–1956.

АНДРИЈА ЛАИНОВИЋ
уредник Историјских записа
1957–1958.

МИРЧЕТА БУРОВИЋ
уредник Историјских записа
1959–1962.

БОРЋИЈЕ-ЂОКО ПЕЈОВИЋ
уредник Историјских записа
1963–1966.

РАДОМАН ЈОВАНОВИЋ
уредник Историјских записа
1967–1974.

ЈОВАН Р. БОЈОВИЋ
уредник Историјских записа
1975–1979, 1983–1993.

ЂУРО ВУЈОВИЋ
уредник Историјских записа
1979–1983.

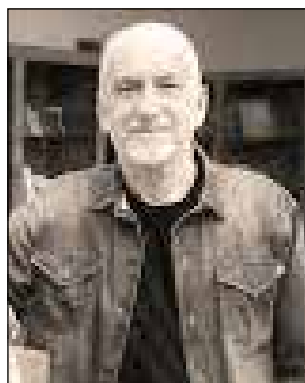
ЗОРАН ЛАКИЋ
уредник Историјских записа
1994–1998.

БОЖИДАР ШЕКУЛАРАЦ
уредник Историјских записа
2002–2006.

БОРЋЕ БОРОЗАН
уредник Историјских записа
2006–2008.

МОМЧИЛО Д. ПЕЈОВИЋ
уредник Историјских записа
2015–2017.

РАДОСЛАВ РАСПОПОВИЋ
уредник Историјских записа
1998–2001, 2009–2015, 2017–

БИО-БИБЛИОГРАФИЈЕ ДИРЕКТОРА
ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА

НИКО С. МАРТИНОВИЋ

*директор Историјског института Црне Горе
март 1948–1949.*

БИОГРАФИЈА

Рођен је на Цетињу 23. маја 1914, а умро у Сарајеву 10. јануара 1975. На Цетињу је завршио основну школу и гимназију 1933. Дипломирао је на Правном факултету у Београду 1938. Послије дипломирања радио је као адвокатски приправник на Цетињу. Још као ђак Цетињске гимназије Нико Мартиновић ступио је у напредни омладински покрет, а нарочиту револуционарну активност показао је у току студија на Београдском универзитету. Послије избијања Тринаестојулског устанка 1941. године у Црној Гори, Мартиновић је интерниран и у италијанским затворима и логорима био је све до капитулације фашистичке Италије 1943, када се прикључио партизанским јединицама у Италији и отуда се пребацио у Југославију.

Године 1948. постављен је за првог директора новооснованог Института за изучавање историје црногорског народа, касније Историјског института СР Црне Горе. Био је члан редакције Историјских записа и њихов дугогодишњи сарадник. Дуго је био директор Централне народне библиотеке „Ђурђе Црнојевић”. Докторирао је 1957. године на Правном факултету у Београду на теми „Валтазар Богишић. Историја кодификације имовинског права.” Изабран је за дописног члана Српске академије наука и уметности 1972. године.

Још у младим данима почео је да се бави писањем. У библиографији његових радова („Библиографски вјесник” бр. 1–2, 1976) налази се 469 јединица, од чега 8 посебних издања. Почео је да објављује 1930. Широко је био дијапазон његовог интересовања, а најзначајнији су његови радови из проучавања црногорске правне историје. Осим правном

историјом, бавио се и публицистиком, књижевношћу, политиком и културно-просвјетном историјом, етнографијом и фолклором, историјом револуционарног покрета. У предратној штампи он се често потписивао иницијалима, шифрама и псеудонимима. Био је члан редакција многих листова и часописа.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА¹ ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Из борбе за слободу : четири чланка. – Цетиње : Народна књига, 1949. – 107 стр.

Јанко Вукотић и капитулација Црне Горе 1916 године. – Цетиње : аутор, 1957. – 43 стр.

Валтазар Божишић. I, Историја кодификације црногорског имовинског права. Титоград : Историски институт, 1958. – 323 стр.

Раднички фолклор Југославије, Цетиње : [аутор], 1963. – 11 стр.

Развитак штампе и штампарства у Црној Гори 1493–1945, Београд : Југословенски институт за новинарство, 1965. – 263 стр.

ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У КЊИГАМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Данилов законик. – У: Енциклопедија Југославије. 2, Босна – Дио.–Загреб: Лексикографски завод ФНРЈ, 1956, стр. 663–664.

Журналистика (Црна Гора). – У: Енциклопедија Југославије. 2, Босна–Дио. – Загреб: Лексикографски завод ФНРЈ, 1956.

Публицистика (Црна Гора). – У: Енциклопедија Југославије. 2, Босна–Дио. – Загреб: Лексикографски завод ФНРЈ, 1956, стр. 450.

Спорт (Црна Гора). – У: Енциклопедија Југославије. 2, Босна–Дио. – Загреб: Лексикографски завод ФНРЈ, 1956, стр. 455.

Цетињска радничка друштва. – У: Енциклопедија Југославије. 2, Босна–Дио. – Загреб: Лексикографски завод ФНРЈ, 1956, стр. 374.

Штампарије (Црна Гора). – У: Енциклопедија Југославије. 2, Босна–Дио. – Загреб: Лексикографски завод ФНРЈ, 1956, стр. 478.

¹ При изради Селективне библиографије Ника С. Мартиновића коришћени су подаци из рада: *Др Нико С. Мартиновић : 1914–1975 : библиографија*, аутора Мирослава Лукећића, *Библиографски вјесник*, бр. 1–2, 1976, стр. 55–95.

Андрија Радовић. – У: Енциклопедија Југославије. 7, Р–Србија. – Загреб: Лексикографски завод ФНРЈ, 1958, стр. 28.

Бајо Секулић. – У: Енциклопедија Југославије. 7, Р–Србија. – Загреб: Лексикографски завод ФНРЈ, 1958, стр. 176.

Гимнастика у Црној Гори. – У: Енциклопедија Југославије. 7, Р–Србија. – Загреб: Лексикографски завод ФНРЈ, 1958, стр. 458.

Лазар Сочица. – У: Енциклопедија Југославије. 7, Р–Србија. – Загреб: Лексикографски завод ФНРЈ, 1958, стр. 425.

Филип Радичевић. – У: Енциклопедија Југославије. 7, Р–Србија. – Загреб: Лексикографски завод ФНРЈ, 1958, стр. 11.

Футбал у Црној Гори. – У: Енциклопедија Југославије. 7, Р–Србија. – Загреб: Лексикографски завод ФНРЈ, 1958, стр. 413.

Цетињска радничка друштва. – У: Музичка енциклопедија Југославије. Књ. 1. – Загреб : Лексикографски завод, 1958, стр. 250.

Цетињска читаоница. – У: Музичка енциклопедија Југославије. Књ. 1. – Загреб : Лексикографски завод, 1958, стр. 250.

Револуционарни фолклор у периоду шестојануарске диктатуре. – У: Рад Конгреса фолклориста Југославије, Блед, 1959. – Љубљана : Савез удружења фолклориста Југославије, 1960, стр. 239–250.

Борђе Лопичић. – У: Речи на делу : [зборник 76 писаца]. Књ. 2 / [приредио Живорад Стојковић]. – Београд : Савез књижевника Југославије, 1961, стр. 759–761.

Лаза Костић у Црној Гори. – У: Зборник прилога историји југословенских позоришта. – Нови Сад : Српско народно позориште, 1961, стр. 219–228.

Народно стваралаштво у устанку Црне Горе. – У: Рад VIII конгреса Савеза фолклориста Југославије. – Титово Ужице, 1961, Београд : [б. и.], 1961, стр. 207–220.

Књижевни и научни рад у у Цетињској гимназији 1881–1941. – У: Споменица Цетињске гимназије. – Цетиње : Обод, 1962, стр. 211–240.

Народне пословице из Црне Горе. – У: Збирка народних изрека / [сакупио] Јоксим Радовић. – Титоград : Графички завод, 1962, стр. 3–10.

Предговор.

Михаило Вуковић као фолклориста. – У: Рад IX конгреса Савеза фолклориста Југославије у Мостару и Требињу, 1962. – Сарајево : [б. и.], 1963, стр. 553–558.

Пјевање епских пјесама и балада о Црној Гори у колу. – У: Рад IX конгреса Савеза фолклориста Југославије у Мостару и Требињу, 1962. – Сарајево : [б. и.], 1963, стр. 539–544.

Захумље. – У: Музичка енциклопедија Југославије. 2. – Загреб : Лексикографски завод, 1963, стр. 825.

Мировоззрение черногорского народа по исследованиям П. А. Ровинског. Тезиси. – У: VII Международныи конгресс антропологических и этнографических наук, Москва, 1964.

Новинарство у народноослободилачкој борби (Црна Гора). – У: Сувермено новинарство. – Загреб : Стварност, 1964, стр. 283–285.

Коло у 'Горском вијенцу'. – У: Рад X конгреса Савеза удружења фолклориста Југославије, Цетиње, 1963. – Цетиње : [б. и.], 1964, стр. 137–145.

Павле Аполонович Ровински : 1831–1916. – У: Рад X конгреса Савеза удружења фолклориста Југославије, Цетиње, 1963. – Цетиње : [б. и.], 1964, стр. 211–228.

Фолклор и савремена наука. – У: Рад VII конгреса Савеза фолклориста Југославије. – Охрид, 1960. – Охрид : [б. и.], 1964, стр. 143–150.

Развој библиотекарства у Црној Гори од Петра II Петровића Његоша до 1945. године. – У: Проблеми библиотекарства у Црној Гори. – Цетиње : Друштво библиотекара Црне Горе, 1965, стр. 11–64.

Рад на билежењу анегдота у Црној Гори. – У: Такви су били / [приредно] Андрија Копривица. – Цетиње : Обод, 1966, стр. V–XI.

Предговор.

Саво Матов Мартиновић, сарадник Вука Караџића. – У: Рад XI конгреса Савеза фолклориста Југославије, Нови Винодолски, 1964. – Загреб : [б. и.], 1966, стр. 253–262.

Отпор народа у Црној Гори против анексије Босне и Херцеговине. – У: Југословенски народи пред Први светски рат : [зборник]. – Београд САНУ, 1967, стр. 499–512.

Сарадња и измјена искустава националних библиотека у раду на националним ретроспективним библиографијама. – У: Преглед рада Заједнице југославенских националних библиотека, Загреб : Заједница југославенских националних библиотека, 1967, стр. 135–141.

Завршне здравице у дјевојачкој кући. – У: Зборник XII конгреса југослованских фолклористов, Цеље, 1965, Љубљана : [СУФЈ], 1968, стр. 261–268.

Записи с Понце. – У: Отпор у жицама : зборник сјећања и чланака из НОР. Књ. 2. – Београд : Војно-издавачки завод, 1969, стр. 613–621.

Иван Милутиновић Милутин. Из акције у акцију. – У: Иван Милутиновић Милутин : зборник. – Београд : Предузеће за водне путеве „Иван Милутиновић”, 1969, стр. 75–86.

П. А. Ровинский и Л. Томанович. – У: От Слова о полку Игореве до Тихого Дона: (сборник ст. к 90–летию Н. К. Пиксанова). – Москва : АН СССР, Институт русской литературы, 1969, стр. 361–369.

Петр II Петрович Негош в Пскове. – У: Временник Пушкинской комиссии, 1966. – Ленинград : АН СССР, Отдел литературы и языков Пушкинской комиссии, 1969, стр. 59–61.

Прилог библиографији Николе Петровића Његоша. – У: Писма / Никола I Петровић Његош. – Цетиње: Обод, 1969, стр. 453–597.

Цетиње, Цетињски манастир, Ријека Црнојевић. – У: Црном Гором / [аутори текста Ђуровић Ратко ... ет ал.]. – Загреб : Биноза : Графички завод Хрватске, 1969, стр. 97–104.

‘Панчевац’ о Бокешком устанку 1869. године. – У: Устанак у Боки Которској 1869 : [зборник радова са научног скупа о устанку у Боки Которској 1869. – Котор : Центар за културу ; Будва, 1970, стр. 249–259.

Бар у анексионој кризи. – У: Споменица Барске гимназије : 1921–1971. – Бар : Гимназија „Нико Роловић”, 1971, стр. 245–254.

Ветеринарство у Црној Гори. – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 487.

Вешовић, Мирко. – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 482.

Вешовић, Радослав. – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 482.

Владиславић Сава Рагузинскиишко. – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 513.

Вукићевић Милан. – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 553.

Вуковић Радован. – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 602.

‘Записи’. – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 603.

Заштита Манастира Острога у случају рата као културног добра од великог значаја. – У: Свети Василије Острошки Чудотворац : споменица поводом 300-годишњице његовог представљења. – Београд : Управа Манастира Острога, 1971, стр. 47–53.

- Заштита споменика у Црној Гори.* – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 609.
- Зеновић Стјепан.* – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971.
- 'Зета' (1885).* – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 624.
- Змајевић Андрија.* – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 628.
- Стањевићи.* – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 127.
- Стијенски Радуле.* – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 150.
- Странке у Црној Гори.* – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 190–191.
- Томановић Лазар.* – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 349.
- Шеровић Петар.* – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 240.
- Шкеровић Никола.* – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 252.
- Шобајић Максим.* – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 256–257.
- Шоћ Перо.* – У: Енциклопедија Југославије. 8, Србија–Ж. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1971, стр. 257.
- Концепција развоја библиотекарства у Црној Гори.* – У: Библиотекарство Југославије : (1969–1971). – Љубљана : Звезда друштвеног библиотекарства Југославије, 1972, стр. 62–69.
- Проблеми заштите човјекове средине у Црној Гори.* – У: Животна средина и човек / уредник Душан Дукић. – Београд : Српско географско друштво, 1973, стр. 65–70.
- Црна Гора и хуманитарна права.* – У: Болница Данило I : споменица : 1873–1973. – Цетиње : Одбор за прославу стогодишњице Болнице „Данило I”, 1973, стр. 59–72.
- Потписано псеудонимом др Н. Дубравић.
- Два приступа проучавању Црне Горе : методологија у одређивању појмова народа и нација на подручју старе зетске државе.* – У: Симпозијум о методологији етнолошких наука, 18–20. децембар 1972. – Београд : САНУ, 1974, стр. 195–208.

Помоћ и ангажовање Михаила Пупина за здравствену заштиту Црногораца. – У: Зборник радова / VI научни састанак Научног друштва за историју здравствене културе Југославије, Секција САП Војводине, Панчево, 11–12. маја 1974. – Нови Сад : [б. и.], 1975, стр. 193–196.

Лењин и заштита културног наслеђа у револуцији. – У: Научни скуп „Лењин и наука”, 24–26. јануар 1974. – Београд : САНУ, 1976, стр. 247–253.

Новопазарски Санџак у анексионој кризи. – У: Велике силе и Србија пред Први светски рат : зборник радова приказаних на међународном научном скупу Српске академије наука и уметности, одржаном 13–15. септембра 1974. године у Београду. – Београд : Српска академија наука и уметности, 1976, стр. 541–550.

(Списак ученика, учитеља и управитеља Његошеве школе, Цетиње, 1834). – У: Зборник радова поводом 140–годишњице Његошеве школе из 1834. године. – Цетиње : Обод, 1976, стр. 261–263.

Трагом једне мисли Јована Ердељановића о генеалогима у Црној Гори. – У: Јован Ердељановић : темељи научне традиције наше етнологије : живот и дело : радови са II симпозијума етнолога СР Србије, Панчево, 1976. – Панчево : Народни музеј, 1976, стр. 43–52.

ЧЛАНЦИ, ПРИЛОЗИ И ПРИКАЗИ У ЧАСОПИСИМА

Његош и 1848, Стварање. – Год. 1, бр. 1 (1946), стр. 39–49.

Значај споразума на Бледу, Стварање. – Год. 2, бр. 7–8 (1947), стр. 254–256.

Седми новембар 1941. г. у Црној Гори, Стварање. – Год. 2, бр. 10 (1947), стр. 603–618.

Јагош Јовановић: ‘Стварање црногорске државе и развој црногорске националности’, Историјски записи. – Год. 1, књ. 1, св. 3–4 (1948), стр. 238–246.

Приказ.

Осврт на историју напредне штампе у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 1, књ. 2, св. 3–4 (1948), стр. 161–185.

Прва народна општина на Јадрану, Историјски записи. – Год. 1, књ. 2, св. 5–6 (1948), стр. 290–297.

Прослава четрдесетогодишњице смрти хрватског пјесника Силвија Ст. Крањчевића, Стварање. – Год. 3, бр. 9–10 (1948), стр. 492–493.

Револуционарни фолклор, Стварање. – Год. 3, бр. 11–12 (1948), стр. 497–510.

Родолуб Чолаковић: 'Кућа оплакана', Стварање. – Год. 3, бр. 1 (1948), стр. 78–80.

Приказ.

Стјепан Митров Љубиша: 'Приповијести црногорске и приморске', Стварање. – Год. 3, бр. 4–5 (1948), стр. 265–266.

Приказ.

Утицај КПЈ на нову црногорску књижевност, Стварање. – Год. 3, бр. 9–10 (1948), стр. 464–470.

Ал. К. Константинеску и Х. Дона: *Руминская народная республика географическое и политическое описание, Букурешт, 1948,* Историјски записи. – Год. 2, књ. 3, св. 1–2 (1949), стр. 108.

Приказ

Грађа за историју народне власти, Историјски записи. – Год. 2, књ. 3, св. 3–4 (1949), стр. 213–220; 5–6, стр. 323–330.

Држање партизана пред непријатељским судом, Историјски записи, Год. 2, књ. 3, св. 1–2 (1949), стр. 23–34.

О једном нерасвијетљеном покушају тровања Петра II Петровића Његоша, Историјски записи. – Год. 2, књ. 3, св. 3–4 (1949), стр. 113–119.

Одјек Париске комуне и Васа Пелагић у Црној Гори, Стварање. – Год. 4, бр. 3–4 (1949), стр. 124–134.

Рад Института за проучавање историје црногорског народа, Историјски записи. – Год. 2, књ. 3, св. 1–2 (1949), стр. 109–111.

Рад Историјског института Црне Горе. – Историјски записи. – Год. 2, књ. 3, св. 1–2 (1949), стр. 109–111.

'Сељачко братство', Историјски записи. – Год. 2, књ. 4, св. 1–3 (1949), стр. 37–48.

Како су Црногорци поздравили отварање Београдског универзитета, Стварање. – Год. 7, бр. 12 (1952), стр. 773–775.

Црногорски задружни покрет 'Сељачка самопомоћ' (1938–1941), Историјски записи. – Год. 5, књ. 8, св. 4–12 (1952), стр. 287–301.

Везе Светозара Ђоровића са Црном Гором, Стварање. – Год. 8, бр. 1–2 (1953), стр. 68–71.

Класици у 'Омладинском покрету', Сусрети. – Бр. 5–6 (1953), стр. 384–387.

Масовна политичка хапшења у Црној Гори и Белведерски догађај 1936. године, Историјски записи. – Год. 6, књ. 9, св. 1 (1953), стр. 138–152.

Никола Тесла и Змај Јован Јовановић, Стварање. – Год. 8, бр. 1–2 (1953), стр. 71–74.

Његош и Бранко као пјесници младости, Стварање. – Год. 8, бр. 6 (1953), стр. 372–376.

Пјесник Никола Ст. Љубиша, Стварање. – Год. 8, бр. 7–8 (1953), стр. 489–494.

Пупин и Црногорци, Зборник Матице српске, Одјелјење друштвених наука (Нови Сад). – Књ. 6 (1953), стр. 1–8.

Сретен В. Вукосављевић: 'Историја сељачког друштва, организовање сељачке земљишне својине'. Српска академија наука, Београд, 1953, Историјски записи. – Год. 6, књ. 9, св. 2 (1953), стр. 573–580.

Приказ

Урош Предић, Стварање. – Год. 8, бр. 3 (1953), стр. 122–130.

Бјекство Владимира Гађиновића из Херцеговине преко Црне Горе у Србију, Историјски записи. – Год. 7, књ. 10, св. 1 (1954), стр. 240–243.

Буковчеве слике у Сплиту, Стварање. – Год. 9, бр. 10 (1954), стр. 642–645.

Валтазар Богшић и Уједињена омладина српска, Зборник Матице српске. Одељење друштвених наука (Нови Сад). – Књ. 9 (1954), стр. 1–19.

Vjekoslav Maštrović: 'Jadertina Croatica' I dio knjige. Zagreb, 1949, II dio knjige, Zagreb, 1954, Историјски записи. – Год. 7, књ. 10, св. 2 (1954), стр. 650–653.

Годишњак Поморског музеја у Котору II, Котор, 1953, Историјски записи. – Год. 7, књ. 10, св. 1 (1954), стр. 298–299.

Приказ

Једна тешка исповијест поводом седамдесетогодишњице Вељка Петровића, Сусрети. – Год. 2, бр. 3 (1954), стр. 242–244.

Јосип Бадалић: 'Инкунабуле у Хрватској'. Загреб, 1952, Историјски записи. – Год. 7, књ. 10, св. 2 (1954), стр. 653–656.

Приказ

Мјесто Ободске штампарије у историји свјетске штампе, Сусрети. – Год. 2, бр. 10 (1954), стр. 677–682.

Прва година Цетињског позоришта, Сусрети. – Год. 2, бр. 8–9 (1954), стр. 587–595.

Просвјетно–научна и културна дјелатност у Црној Гори, Стварање. – Год. 9, бр. 10 (1954), стр. 647–650.

Пуниша Перовић: 'Са српским пролетерима', Сусрети. – Год. 2, бр. 8–9 (1954), стр. 644.

Краћи приказ.

Рад Историског института у Богшишевој библиотеци у Цавтату, Историски записи. – Год. 7, књ. 10, св. 1 (1954), стр. 300–302.

Штампарија Франћеска Андреоле, Историски записи, Год. 7, књ. 10, св. 2 (1954), стр. 514–523.

Годишњак Поморског музеја у Котору III, Котор, 1956, Историски записи. – Год. 8, књ. 11, св. 1–2 (1955), стр. 457–463.
Приказ.

За легализацију Имбра Ткалца, Стварање. – Год. 10, бр. 7–8 (1955), стр. 489–495.

Крсто В. Мартиновић: 'Прилог проучавању црногорског поморства', Поморство (Сплит). – Год. 10, бр. 6 (1955), стр. 191–192.
Приказ.

Миливој С. Милошевић: 'Наука о броду'. I дио. Цетиње, 1955, Историски записи. – Год. 8, књ. 11, св. 1–2 (1955), стр. 465–466.
Приказ

Републиканско–радничко–сељачки савез, Историски записи. – Год. 8, књ. 11, св. 1–2 (1955), стр. 275–292.

Годишњак Поморског музеја у Котору, IV, 1955, Котор, 1956, Историски записи. – Год. 9, књ. 12, св. 1–2 (1956), стр. 357–360.
Приказ.

Јевто Миловић: 'Извјештај Фридриха Орешковића о Црној Гори', Стварање. – Год. 11, бр. 9–10 (1956), стр. 659.
Приказ.

Комунистички омладински покрет у Црној Гори, Историски записи. – Год. 9, књ. 12, св. 1–2 (1956), стр. 207–228.

Марко Машановић, Савремена школа (Београд). – Бр. 5–6 (1956), стр. 391–400.

Недовршени књижевни замах у Црној Гори (1929–1941), Стварање. – Год. 11, бр. 9–10 (1956), стр. 547–564.

Радови проф. Јована Радоњића, Историски записи. – Год. 9, књ. 12, св. 1–2 (1956), стр. 353–355.
Приказ библиографије са допунама.

Сарадња Светислава Вуловића и Валтазара Богшишића на српској етнографији, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор (Београд). – Књ. 26, бр. 3–4 (1956), стр. 286–291.

Валтазар Богшишић и Стојан Бошковић, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор. – Бр. 1–2 (1958), стр. 140–147.

Вук Драговић: 'Српска штампа између два рата', САНУ, Стварање. – Год. 12, бр. 2 (1957), стр. 152–155.

Приказ.

Вукашин Марковић и књижевност, Стварање. – Год. 12, бр. 11 (1957), стр. 772–794.

Глигор Станојевић: 'Шћепан Мали', Београд, 1957, Историјски записи. – Год. 10, књ. 13, св. 1–2 (1957), стр. 367–371.

Приказ.

Један прилог проучавању Балканског рата, Историјски записи. – Год. 10, књ. 13, св. 1–2 (1957), стр. 320–325.

Једна пресуда аустријског Пријеког судау Колашину 1916. године, Историјски записи. – Год. 10, књ. 13, св. 1–2 (1957), стр. 329–333.

Конгрес фолклориста у Вараждину, Историјски записи. – Год. 10, књ. 13, св. 1–2 (1957), стр. 392–393.

Приказ рада 8. конгреса.

Валтазар Божишић и Чехословачка, Историјски записи. – Год. 11, књ. 14, св. 1–2 (1958), стр. 143–152.

Десет година Библиографског института ФНРЈ: 1948–1959, Београд, 1958, Библиотекар (Београд). – Год. 11, бр. 1–2 (1959), стр. 66–68.

Приказ.

Др Мирчета Ђуровић: 'Трговачки капитал у Црној Гори у другој половини XIX и почетком XX вијека'. Цетиње, 1958. – Историјски записи, Год. 11, књ. 14, св. 1–2 (1958), стр. 418–424.

Приказ.

Ко је увео слово Х у српску грађанску књижевност, Стварање. – Год. 13, бр. 4 (1958), стр. 375–379.

Проблеми рада на ретроспективној библиографији, Библиотекар. – Год. 10, бр. 4 (1958), стр. 291–295.

Проучавање побуне морнара у Боки Которској (1918), Годишњак Поморског музеја у Котору. – Бр. 7 (1958), стр. 7–14.

Решетарово мишљење о црногорском дијалекту, Стварање. – Год. 13, бр. 2 (1958), стр. 172–173.

У славу Сутјеске, Историјски записи. – Год. 11, књ. 14, св. 1–2 (1958), стр. 10–16.

Андрија Палташић – први југословенски штампар, Бока (Херцег Нови). – Књ. 1 (1959), стр. 13–14.

Вукова оставитина код Валтазара Божишића, Ковчежић : прилози и грађа о Доситеју и Вуку (Београд). – Књ. 2 (1959), стр. 105–124.

Једна научна апотеоза југословенству. Виктор Новак: 'Фрањо Рачки (1828–1894)', Стварање. – Год. 14, бр. 10 (1959), стр. 826–828.

Приказ.

Партизанска штампа у Црној Гори 1941–1945. године, Историјски записи. – Год. 12, књ. 15, св. 1 (1959), стр. 309–315.

Почеци радничког покрета у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 12, књ. 15, св. 1 (1959), стр. 7–30.

'Развршије' – књижевни критеријум једне генерације, Стварање. – Год. 14, бр. 5 (1959), стр. 455–460.

СКОЈ и омладински покрет 1919–1957: (грађа за библиографију) – уредно Жарко Ж. Протић, Библиотекар (Београд). – Год. 11, бр. 3–4 (1959), стр. 227–229.

Приказ.

Дон Антон Милошевић, Годишњак Поморског музеја у Котору. – Бр. 9 (1960), стр. 289–290.

Љубо Анђелић: 'Град на Тари', Стварање. – Бр. 11–12 (1960), стр. 976.
Краћи приказ.

Мјесто тужбалица у фолклору народне револуције и ослободилачког рата, Зборник Етнографског института САНУ (Београд). – Књ. 68 (3) (1960), стр. 463–477.

Синдикати у борби за колективне уговоре између два рата, Правни зборник. – Бр. 2 (1960), стр. 76–93.

Спасоје Меденица: 'Привредни развитак Црне Горе 1918–1941'. Титоград 1959, Историјски записи. – Год. 13, књ. 17, св. 1 (1960), стр. 173–180.

Приказ

Црногорско приморје у анексионој кризи, Годишњак Поморског музеја у Котору. – Бр. 9 (1960), стр. 211–220.

Будо Томовић, Правни зборник. – Год. 10, бр. 3 (1961), стр. 223–224.

Дискусија по реферату Бранка Вуковића: Кућна заједница у Црној Гори посматрана са становишта друштвеног развитка у нашој земљи, Правни зборник. – Год. 10, бр. 1 (1961), стр. 50–52.

Драгољуб Мајић: 1902–1933, Библиографски вјесник. – Год. 1, бр. 2–3 (1961), стр. 135–144.

Био-библиографски приказ.

Закон Ивана Црнојевића, Правни зборник. – Год. 10, бр. 3 (1961), стр. 193–198.

- Иван Вушовић*, Правни зборник. – Год. 10, бр. 3 (1961), стр. 224–225.
- Једна непозната публикација Његошеве штампарије на Цетињу*, Библиотекар. – Год. 13, бр. 4 (1961), стр. 316–317.
- Културне установе треба да постану далеко активније*, Културни живот. – Год. 6, бр. 6 (1961), стр. 504–505.
- Мирко Вешовић*, Правни зборник. – Год. 10, бр. 3 (1961), стр. 222–223.
- Народно стваралаштво у црногорским часописима од 1871–1912*, Гласник Етнографског музеја на Цетињу. – Књ. 1 (1961), стр. 197–217.
- Одјеци препорода у Црној Гори*, Задарска ревија. – Год. 10, бр. 4–5 (1961), стр. 292–297.
- Педесет година књижевног и научног рада Трифуна Ђукића (1910–1960)*, Библиографски вјесник. – Год. 1, бр. 1 (1961), стр. 13–24.
Био-библиографски приказ.
- Саво Оровић : био-библиографија*, Библиографски вјесник. – Год. 1, бр. 2–3 (1961), стр. 121–134.
- Александар Ивановић – пјесник људскости*, Стварање. – Год. 17, бр. 3 (1962), стр. 223–229.
- Валтазар Богшић и покретање међународног часописа за етнологију и фолклористику*, Народно стваралаштво (Београд). – Бр. 2 (1962), стр. 122–127.
- Изјава о Универзитетској библиотеци у Алжиру*, Библиотекар. – Год. 14, бр. 3 (1962), стр. 209–211.
- Нова пјесничка етапа Јанка Ђоновића*, Стварање. – Год. 17, бр. 1 (1962), стр. 60–62.
- Обичај уништавања градова пред непријатељем у Црној Гори*, Гласник Етнографског музеја на Цетињу. – Књ. 2 (1962), стр. 217–221.
- Позориште 'Зетски дом'*, Зборник Музеја позоришне уметности (Београд). – Књ. 1 (1962), стр. 264–272.
- Рад Историјског института Црне Горе*, Југословенски историјски часопис (Београд). – Бр. 2 (1962), стр. 138–141.
- Рваласи из хрисовуље Ивана Црнојевића*, Народно стваралаштво (Београд). – Год. 1, бр. 1 (1962), стр. 15–18.
- Сукоби Италијана и усташа на Јадрану*, Годишњак Поморског музеја у Котору. – Бр. 10 (1962), стр. 247–256.
- Толстој и Црногорци*, Библиографски вјесник. – Год. 2, бр. 1–3 (1962), стр. 13–28.

Б. А. Вальская: 'Путешествие Егора Петровича Ковальевского', стр. 200, Москва, 1956, Библиографски вјесник. – Год. 3, бр. 1–3 (1963), стр. 345–346.

Приказ.

Биљешке из Польске, Стварање. – Год. 18, бр. 2 (1963), стр. 215–227.

Богшишићево проучавање јадранске обале. – Годишњак Поморског музеја у Котору. – Бр. 11 (1963), стр. 131–141.

Владо Стругар: 'Југословенске социјалдемократске странке 1914–1918', ЈАЗУ, Загреб, 1963, стр. 322, Библиографски вјесник. – Год. 3, бр. 1–3 (1963), стр. 348–349.

Приказ.

Заклетва у народу и у 'Горском вијенцу', Стварање. – Год. 18, бр. 9–10 (1963), стр. 216–223.

'Станак' у Његошевим дјелима и у народу, Библиографски вјесник. – Год. 3, бр. 1–3 (1963), стр. 133–143.

Трагом једне Његошеве пјесме од старе српске до још древније словенске митологије : један прилог проучавању словенске митологије, Гласник Етнографског музеја Цетиње. – Књ. 3 (1963), стр. 357–369.

Три Његошева сарадника, Библиографски вјесник. – Год. 3, бр. 1–3 (1963), стр. 25–59.

Димитрије Милаковић, Милорад Медаковић и Ђорђе Срдић.

Четрдесет година. Зборник сјећања активиста југословенског револуционарног покрета. Књ. I–VII, Београд, 1960–1961, Библиографски вјесник. – Год. 3, бр. 1–3 (1963), стр. 358–360.

Приказ.

Валтазар Богшишић. II, Упитник анкете за описивање правних обичаја Црногораца, Гласник Етнографског музеја на Цетињу. – Бр. 4 (1964), стр. 385–448.

Виктор Новак: 'Српски научници и књижевници у преписци са Фрањом Рачким'. Зборник за историју, језик и књижевност српског народа, I, САНУ, Београд, 1964, Библиографски вјесник. – Год. 4, бр. 1–3 (1964), стр. 263.

Краћи приказ.

Виктор Новак: 'Тестаментарни планови Валтазара Богшишића'. Описак из Зборника Филозофског факултета, Књ. 8, Београд, 1964, Библиографски вјесник. – Год. 4, бр. 1–3 (1964), стр. 262–263.

Приказ.

Вукова правописна реформа и борба за књижевно јединство у Црној Гори, Библиографски вјесник. – Год. 4, бр. 1–3 (1964), стр. 1–49.

Вуковим трагом кроз Црну Гору, Старине Црне Горе. – Књ. 2 (1964), стр. 7–18.

Дискусија о Прегледу историје СКЈ, Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 2 (1964), стр. 237–247.

Миодраг Поповић: *‘Вук Стефановић Караџић 1787–1864’*, Нолит, Београд, 1964, Библиографски вјесник. – Бр. 1–3 (1964), стр. 263–264.

Раднички фолклор Црне Горе, Народно стваралаштво (Београд). – Бр. 12 (1964), стр. 891–898.

Фолклор и књижевност, Огледи : билтен Завода за унапређивање школства. – Год. 4, бр. 3–4 (1964), стр. 66–70.

Csuka Zoltan: ‘A jugoszlav neprek irodalmanak tortenete gondolat klado’, 1963, str. 557, Библиографски вјесник. – Бе. 1–3 (1964), стр. 260–262.
Приказ.

Прилог дискусији Регионалног плана Црногорског приморја, Старине Црне Горе. – Књ. 3–4 (1965/1966), стр. 159–172.

Књижевно друштво ‘Црногорски борац’ и балканска омладина, Стварање. – Год. 21, бр. 10 (1966), стр. 1204–1208.

Прослава Доситејејеве стогодишњице у Црној Гори, Ковчежић (Београд). – Књ. 7 (1966), стр. 122–123.

Радничка пјесма и раднички фолклор у Југославији, Народно стваралаштво. – Бр. 17–19 (1966), стр. 1369–1380.

Обчии наш прадзник, Нева (Лењинград). – Књ. 2 (1967), стр. 219–220.

Николај Кирјаковић Пиксанов, Стварање. – Год. 23, бр. 6 (1968), стр. 646–648.

Передовые писатели Черногории и Советской России, Русская литература (Ленинград). – Бр. 2 (1968), стр. 145–154.

Черногорский писатель Василий Петрович Негош и это важнее в истории литературы, Известия Академии наук СССР, Литературно–языковая серия (Москва). – Вып. 3 (1968), стр. 228–235.

Борба за аутономију Универзитета (1933–1938), Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 1–2 (1969), стр. 289–296.

Људскоћа, Народно стваралаштво (Београд). – Год. 8, бр. 29–32 (1969), стр. 335–337.

Наставни план и програм Цетињске гимназије по оцјени П. А. Ровинског, Годишњак Цетињске гимназије. – Бр. 1 (1969), стр. 19–28.

Поводом јубилеја Општег имовинског законика Црне Горе (1888–1968)., Правни зборник. – Бр. 3 (1969), стр. 1–29.

La Societe 'Crnogorski borac' et l'omladina Balkanique – editions de l'Academie Bulgare des Sciences, IV, Sofia, 1969, p. 191–194.

Јован Павловић као законодавац, Годишњак Цетињске гимназије. – Бр. 2 (1970), стр. 19–38.

Никшићки збор 1935, Споне. – Год. 2, бр. 4 (1970), стр. 93–97.

Друштвене акције за остваривање програма развоја библиотекарства, Заједница библиотека (Београд), Год. 2, бр. 3–4 (1971), стр. 22–24.

Заштита културних добара у рату, Одбрана и заштита (Београд). – Год. 7, бр. 5 (1971), стр. 11–14.

Петар II Петровић Његош у Пскову, Стварање. – Бр. 6 (1971), стр. 776–795.

Централна библиотека Социалистической Републики Чернгория им. Дзурдџа Црноевича. – Библиотековедение и библиографија за рубезом (Москва). – Випуск 39 (1971), стр. 3–14.

Алекса Шантић у старим црногорским часописима, Зборник радова Филозофског факултета Сарајево. – (1972), стр. 321–328.

Витомир Богвић на Цетињу, Театрон (Београд). – Бр. 2 (1972), стр. 112–113.

Ђорђе Лопичић, Годишњак Цетињске гимназије. – Бр. 4 (1972), стр. 5–25.

Милутин Пламенац у културном стварању Црне Горе, Годишњак Цетињске гимназије. – Бр. 4 (1972), стр. 79–84.

Фердо Чулиновић, Правни зборник. – Год. 21, бр. 1–2 (1972), стр. 87–89.

Живот и дјело сликара Сава Вујовића, Годишњак Цетињске гимназије. – Бр. 5 (1973), стр. 175–184.

Људско достојанство и сила, Глас САНУ, Одјељење душтвених наука (Београд). – Књ. 16 (1973), стр. 177–192.

Марксистичка литература у Црној Гори од париске комуне до ослобођења 1945. године, Глас САНУ, Одјељење душтвених наука. – Књ. 17 (1973), стр. 173–183.

Павле Аполонович Ровински (1831–1916), Народно стваралаштво. – Бр. 46 (1973), стр. 78–88.

Ристо Драгићевић у научном стваралаштву Црне Горе, Годишњак Цетињске гимназије. – Бр. 5 (1973), стр. 59–69.

Саво Оровић, Историјски записи, Год. 26, књ. 30, св. 1–2 (1973), стр. 496–499.

Некролог.

У спомен Милутину Иванушићу, Библиотекар (Београд). – Год. 25, бр. 5–6 (1973), стр. 536–542.

Ауторство Посланице сердару Јолу Пилетићу, Глас САНУ, Одјељење душтвених наука (Београд). – Књ. 18 (1974), стр. 115–130.

Ровински у Вуковом завичају, Народно стваралаштво. – Бр. 49–52 (1974), стр. 16–20.

Руђер Бошковић и Руска академија наука, Диалектика. – Књ. 9 (1974), стр. 63–66.

Прва продирања 'Хасанагинице' у свијету, Годишњак Одјељења за књижевност и језик у Сарајеву. – Бр. 3–4 (1975), стр. 379–383.

Предавања теорије и историје књижевности професора Јова Љепаве, Годишњак Одјељења за књижевност Института за књижевност и језик у Сарајеву. – Књ. 3–4 (1975), стр. 169–181.

Црногорски печалбари у Цариграду, Гласник Етнографског института САНУ. – Књ. 24 (1976), стр. 15–24.

УРЕДНИК. ПРИРЕЂИВАЧ. РЕДАКЦИЈА

Омладинска пруга Никшић – Титоград : зборник . – Цетиње : Народна књига, 1949. – 214 стр.

Нико С. Мартиновић – члан редакције.

Библиографски подаци о Црној Гори и Боки Которској. Књ. 1–3 / Нико С. Мартиновић ...и др, Цетиње : Централна народна библиотека СР Црне Горе, 1957–1958. – 95+129+188 стр.

Зборник грађе за историју радничког покрета Црне Горе. Т. 1, Књ. 1, Штампана : 'Радни народ', 'Глас Црне Горе' / [уређује редакциони одбор] – Титоград : Историски архив Централног комитета Савеза комуниста Црне Горе, 1958. – 530 стр. ; 25 cm

Издавачка дјелатност у Црној Гори 1945–1958 / уредник Нико С. Мартиновић. – Цетиње : Централна народна библиотека СР Црне Горе, 1959. – 117 листова.

Књижевни радови палих бораца : (материјал за академије и књижевне вечери у част 40–годишњице СКЈ) / средио и одабрао Нико С. Мартиновић. – Цетиње : Културно–просвјетни савез, 1959.

Споменица Цетињске гимназије : [1881–1961] / [уредили Ристо Драгићевић, Н. С. Мартиновић]. – Цетиње : Обод, 1962. – 256. стр.

Цетињски љетопис / припремио за штампу и увод написао др Нико С. Мартиновић. – Фототипско изд. – Цетиње : Централна народна библиотека, 1962, стр. 17 + (171).

Проблеми библиотекарства у Црној Гори : зборник / [уредник Нико С. Мартиновић]. – Цетиње : Друштво библиотекара Црне Горе, 1965. – 148 стр.

Предњегошевско доба / [приредили Нико С. Мартиновић ... [и др.]]. – Титоград : Графички завод, 1966. – 550 стр.
Предговор / Нико С. Мартиновић: стр. 7–29.

Свободијада / Петар II Петровић Његош ; [приредио за штампу и предговор написао Нико С. Мартиновић]. – Фототипско изд., према рукопису који се чува у Државној јавној библиотеци имена М. Е. Салтиков–Шчедрина, Лењинград. – Цетиње : Централна народна библиотека СР Црне Горе „Ђурђе Црнојевић” : Обод, 1967, (25). – 191 стр.

Еванђеље по народу : антологија црногорских пословица и изрека / [избор и предговор Нико С. Мариновић]. – Титоград : Графички завод, 1969. – 362 стр.
Предговор: стр. 7–25.

Цјелокупна дјела Николе I Петровића Његоша. Књ. 1–6 / редакциони одбор Ристо Драгићевић, Саво Вукмановић, Нико С. Мартиновић, Цетиње : Обод, 1969.

Књ. 1, *Пјесме*, 396 стр.

Књ. 2, *Спјегови*, 402 стр.

Књ. 3, *Драме*, 470 стр.

Књ. 4, *Говори*, 283 стр.

Књ. 5, *Аутобиографија ; Мемоари ; Путописи*, 778 стр. Књ. 6, *Писма*, 606 стр.

Црногорка : прилог 'Црногорцу' за забаву, књижевност и поуку. / [припремили за штампу Нико С. Мартиновић, Мирослав Лукетић]. – Фототипско изд. – Цетиње : Централна народна библиотека СР Црне Горе „Ђурђе Црнојевић”, 1977. – Разл. паг., VI стр.

ЛИТЕРАТУРА О ДР НИКУ С. МАРТИНОВИЋУ

[Ђуровић, Ратко]: *Н. С. Мариновић: 'Из борбе за слободу'*, Стварање. – Год. 4, бр. 1–2 (1949), стр. 76–77.
Краћи приказ.

Латковић, Видо: *Н. С. Мартиновић: 'Валтазар Божишић и Уједињена омладина српска'*, Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор. – Год. 23. св. 1–2 (1957), стр. 145.
Приказ.

Столарска, Хелена: *Н. Мартиновић 'Божишић и историја кодификације црногорског имовинског права'*, *Czasopismo Prawno-Historyczne*, t. XIII, Zeszyt 1 (1961), str. 209–212.

Опширна позитивна рецензија.

Гусјев, В.: *Проучавање антифашистичког фолклора у Југославији, Совјетска етнографија*. – Бр. 5 (1962), стр. 158.

Садржи и приказ рада Н. С. Мартиновића: *Мјесто тужбалица у фолклору народне револуције и ослободилачког рата*.

Живанов, Миодраг: *Научни и књижевни рад у Цетињској гимназији, Библиотекар*. – Бр. 3 (1963), стр. 200–201.

Приказ рада Н. С. Мартиновића.

Шарова, Крумка: *Срешти с југославски историци, Исторически преглед Института за историју БАН (Софија)*. – Бр. 5 (1963).

На стр. 137. о раду Валтазар Богишић.

Соколова, В. К.: *Фолклор и етнографија на V међународном конгресу слависта, Совјетска етнографија (Москва)*. – Бр. 1 (1964), стр. 144–150.

Садржи и приказ рада Н. С. Мартиновића: *Раднички фолклор у Југославији*. – Текст на рус. језику.

Гусјев, В.Е. – Путилов, Б. Н.: *Конгреси југословенских фолклориста, Совјетска етнографија*. – Бр. 5 (1965), стр. 112–114.

Садржи основне карактеристике радова Н. С. Мартиновића о револуционарном фолклору (на руском).

Иванушић, Милутин: *Н. С. Мартиновић: 'Развитак штампе и штампарства у Црној Гори 1493–1945'*, Вјесник библиотекара Хрватске. – Год. 11, бр. 3–4 (1965), стр. 159–164.

Приказ.

Јовановић, Радивоје: *Н. С. Мартиновић: 'Развитак штампе и штампарства у Црној Гори 1493–1945'*. – Новинарство. – Год. 1, бр. 3 (1965), стр. 158–159.

Приказ.

Лакић, Зоран: *Н. С. Мартиновић: 'Развитак штампе и штампарства у Црној Гори 1493–1945'*, Стварање. – Год. 20, бр. 10 (1965), стр. 1054–1057.

Приказ.

Перовић, Милутин: *Н. С. Мартиновић: 'Развитак штампе и штампарства у Црној Гори 1493–1945'*, Југословенски историјски часопис. – Бр. 3 (1965), стр. 113–118.

Приказ.

Плана, Ш.: *Рад VII конгреса фолклориста Југославије, Албанолошка испитивања*. – Књ. 1 (1965), стр. 342–343.

Садржи и приказ рада Н. С. Мартиновића: *Фолклор и савремена наука*.

Митровић, Јеремија: *'Проблеми библиотекарства у Црној Гори', Цетиње, Друштво библиотекара Црне Горе и ЦНБ, 1965, Библиотекар*. – Бр. 4 (1966), стр. 307–308.

Приказ рада Н. С. Мартиновића о прошлости црногорског библиотекарства.

Велецкаја, Н.: *Конгрес фолклориста Југославије*, Вопросы литературы (Москва). – Бр. 9 (1967), стр. 151.

О радовима Н. С. Мартиновића.

Перовић, Сретен: *Петар II Петровић Његош: 'Свободијада'*, Стварање. – Год. 23, бр. 2–3 (1968), стр. 289.

Приказ увода Н. С. Мартиновића.

Ђуровић, Војислав: *О пословицама данас (Н. С. Мартиновић: 'Еванђеље по народу')*, Стварање. – Год. 25, бр. 6 (1970), стр. 831–839.

Перовић, Сретен: *Цјелокупна дјела Николе I Петровића Његоша*, Стварање. – Год. 25, бр. 10 (1970), стр. 972–973.

Протић, Жарко Д.: *Др Нико С. Мартиновић, директор Централне народне библиотеке Црне Горе у пензији*, Библиотекар (Београд). – Год. 25, бр. 5–6 (1975), стр. 783–784.

Злоковић, Игњатије: *Др Нико С. Мартиновић (1914–1975)*, Годишњак Поморског музеја у Котору. – Бр. 23 (1975), стр. 205–206.
Некролог.

Нико С. Мартиновић: биографија и библиографија, Годишњак САНУ за 1972. г. – Књ. 79 (1975), стр. 733–747.

Никчевић, Томица: *Нико С. Мартиновићи његово стваралаштво у области културне, политичке и државно-правне историје*, Гласник Етнографског института САНУ. – Књ. 24 (1975), стр. 25–40.

Пејовић, Ђоко: *Др Нико С. Мартиновић (1914–1975)*, Историјски записи. – Год. 27, књ. 31, бр. 3–4 (1974), стр. 397–399.

Некролог.

Перишић, Радмила: *Нико С. Мартиновић*, Библиотекар (Београд). – Год. 27, бр. 1–2 (1975), стр. 195–196.

Некролог.

Пламенац, Саво Д.: *Др Нико С. Мартиновић (1914–1975)*, Acta historica medicinae, pharmaciae, veterinae. – Бр. 1 (1975), стр. 111–114.

Радовановић, Миљана: *У спомен Нику С. Мартиновићу, прегаоцу на проучавању борбеног фолклора*, Гласник Етнографског института САНУ. – Књ. 24 (1975), стр. 41–43.

Стругар, Владо: *Др Нико С. Мартиновић (1914–1975)*. – Југословенски историјски часопис. – Бр. 1–2 (1975), стр. 239–245.

Лукетић, Мирослав: *Др Нико С. Мартиновић: 1914–1975 : библиографија*, Библиографски вјесник. – Год. 5, бр. 1–2 (1976), стр. 55–95.

Пејовић, Чедомир: *Др Нико С. Мартиновић : ин мемориам.* – Библиографски вјесник. – Бр. 1–2 (1976), стр. 267–271.

Влаховић, Петар: *Допринос Ника С. Мартиновића проучавању нашег народног стваралаштва*, Народно стваралаштво (Београд). – Год. 21, бр. 1 (1983), стр. 1–29.

Мартиновић Нико С. (Цетиње 1914 – Сарајево 1970), правник, историчар. – У: Прилози за лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Цетиње : Централна народна библиотека СР Црне Горе „Ђурђе Црнојевић”, 1987, стр. 124–125.

Мартиновић, Душан: *Нико Симов Мартиновић као библиограф*, Библиографски вјесник. – Год. 19, бр. 3 (1991), стр. 5–14.

Нико С. Мартиновић : 1914–1975. / уредник Мијат Шуковић. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1994. – 79. стр. – (Споменица преминулим члановима академије)

Садржи и: *Био-библиографија др Ника С. Мартиновића* / припремили Мирослав Лукећић, Марија Аџић.

Мартиновић Нико Симов (Цетиње, 1914 – Сарајево, 1975), историчар и правник. – У: Историјски лексикон Црне Горе: К – Пер : Књ. 4 / [аутори Шербо Растодер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 859

Мартиновић Нико С. (Цетиње 1914 – Сарајево 1970), правник, историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица ДОБ, 2009, стр. 442.

Килибарда, Новак: *Импонујућа личност Ника С. Мартиновића*, *Lingua Montenegrina*. – Год. 10, бр. 20 (2017), стр. 545–552.

ЈАГОШ ЈОВАНОВИЋ

*директор Историјског института Црне Горе
1949–1957.*

БИОГРАФИЈА

Рођен 3. јула 1912. у Вељем Брду, Пипери. Умро 12. марта 1999. године у Београду, сахрањен у Подгорици.

Основну школу завршио у Спужу. Гимназију учио у Подгорици и Котору. Филозофски факултет завршио у Београду. Био професор у Трговачкој академији у Подгорици и у Дубровнику.

Учесник у рату од 1941. У току рата обављао одговорне дужности. Послије рата у Београду је био професор војне школе (1944–1947). Од септембра 1947. директор је Више педагошке школе на Цетињу.

Један од обновитеља ранијег часописа Записи под називом Историјски записи и њихов одговорни уредник (1948–1958). Први предсједник Историјског друштва Црне Горе (1947) и први предсједник Научног друштва Народне Републике Црне Горе (1948). Директор Историјског института (1949–1957). Од краја 1957. виши савјетник у Савезном извршном вијећу. Директор Енциклопедије Југославије за Црну Гору од 1950. до пензионисања 1965.

Предмет његовог научног интересовања је историја Црне Горе од почетка новог вијека.

Аутор неколико књига и око 300 библиографских јединица.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Стварање црногорске државе и развој црногорске националности : историја Црне Горе од почетка VIII вијека до 1918. године. – Цетиње : Обод, 1947. – 447 стр.

Двјестапедесетогодишњица веза Боке са Русијом. – Цетиње : Обод, 1948. – 32 стр.

Марко Миљанов : историска и књижевна студија. – Цетиње : Народна књига, 1952. – 221 стр.

Орао на Јанику : романсирана биографија једног револуционара. – Београд : Космос, 1963. – 276 стр.

На висинама чојства. – Титоград : Побједа, 1975. – 206 стр.

Историја Црне Горе. – 2. исправљено и допуњено изд. – Подгорица : ЦИД ; Цетиње : Издавачки центар „Цетиње”, 1995. – 455 стр.

Историја Црне Горе. – 3., исправљено и допуњено изд. – Подгорица : ЦИД, 1998. – 455 стр.

Никац од Ровина : славни витез црногорски осамнаестог вијека : романсирана биографија. – Београд : Стручна књига, 1995. – 265 стр.

Историја Црне Горе. – Подгорица : ЦИД, 2001. – 375 стр.

ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ, ПРЕДГОВОРИ, ПОГОВОРИ

Везе Црне Горе са Русијом од друге половине XVI вијека до данас, Историјски записи. – Год. 1, књ. 2, св. 3–4 (1948), стр. 139–160 ; св. 5–6 (1948), стр. 241–258.

Марко Миљанов : [предговор]. – У: Примјери чојства и јунаштва : одабране стране, са одломком из дјела *Племе Кучи у народној пјесми и причи* / Марко Миљанов. – Цетиње : Народна књига, 1948, стр. 7–19.

Оснивачки конгрес КП Црне Горе, Историјски записи. – Год. 1, књ. 2, св. 3–4 (1948), стр. 130–138.

Црна Гора у револуционарној 1848. години, Историјски записи. – Год. 1, књ. 1, св. 1–2 (1948), стр. 2–11.

Везе Црне Горе са Русијом од друге половине XVI вијека до данас. (III), Историјски записи, Год. 2, књ. 3, св. 3–4 (1949), стр. 120–133.

Предговор. – У: Спољна политика Петра I Петровића Његоша : (1784–1830) / Душан Лекић. – Цетиње : Народна књига, 1950, стр. 3–16.

Улога Вукотића и Вучићевића у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 4, књ. 7, св. 7–9 (1951), стр. 294–310.

Црна Гора према Светозару Милетићу, Годишњак Историјског друштва Војводине. – (1951), стр. 67–73.

Црногорско-српски односи за вријеме Првог српског устанка, Историјски записи. – Год. 6, књ. 9, св. 2 (1953), стр. 321–362.

Развитак позоришне умјетности у Црној Гори, Стварање. – Год. 9, бр. 7–8 (1954), стр. 417–433

Бранко Павићевић, 'Стварање црногорске државе', Издавачко предузеће „Рад”, Београд 1955, Историјски записи. – Год. 8, књ. 11, св. 1–2 (1955), стр. 430–448.

Умјесто одговора на два написа и једну 'посланицу' Бранка Павићевића, Историјски записи. – Год. 9, књ. 12, св. 1–2 (1956), стр. 395–398.

Поводом овог издања 'Горског вијенца'. – У: Горски вијенац / Петар Петровић–Његош. – Титоград : Графички завод, 1959, стр. V–XXI.

Марко Миљанов Поповић : [предговор]. – У: Одабране стране / Марко Миљанов ; за штампу приредио Трифун Ђукић. – Титоград : Графички завод, 1960, стр. VII–XXI.

Историја и роман, Савременик. – Год. 7, књ. 13, бр. 2 (1961), стр. 213–216.

Приказ књиге Душана Баранина Смаил–ага, Космос, Београд, 1960.

Два историјска романа, Савременик. – Год. 9, књ. 17, бр. 2 (1963), стр. 182–184.

Приказ књиге: Душан Баранин: Делиград, Космос, Београд, 1962. и Душан Баранин: Замке, Графички завод, Титоград, 1962.

ПРИРЕЂИВАЧ. УРЕДНИК

Петровић–Његош, Петар II: Горски вијенац / [приредили Јагош Јовановић и Ристо Драгићевић]. – Титоград : Графички завод, 1959. – XXIX, 236 стр.

Петровић–Његош, Петар II: Његошева биљежница / [редакциони одбор Јагош Јовановић ... и др.]. – Цетиње : Историјски институт, 1956. – 209 стр.

Вуксан, Душан Д.: Петар I Петровић Његош и његово доба / [одговорни уредник Јагош Јовановић]. –Цетиње : Народна књига, 1951. – 391 стр.

ЛИТЕРАТУРА О ЈАГОШУ ЈОВАНОВИЋУ

Јагош Ј. Јовановић: 'Стварање црногорске државе и развој црногорске националности', Цетиње, 1948, Историјски записи. – Год. 1, књ. 1, св. 3–4 (1948), стр. 238.

Краћи приказ.

Јовановић Јагош (Пипери, Подгорица 1911 – Београд, 1999), историчар. – У: Прилози за лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Цетиње : Централна народна библиотека СР Црне Горе „Ђурђе Црнојевић”, 1987, стр. 92.

Ковачевић, Бранислав: *‘Јагош Јовановић (1912–1999) : in memoriam’*, Историјски записи. – Год. 72, бр. 1–2 (1999), стр. 339–342.

Јовановић Јагош (Веље Брдо, Подгорица, 1912 – Београд, 1999), историчар, професор књижевности. – У: Историјски лексикон Црне Горе: Ч – Ј : Књ. 3 / [аутори Шербо Растодер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 720.

Миљевић, Маријан: *Уредници и редакције ‘Записа’ и ‘Историјских записа’ – 1927–2007 : биографије*, Историјски записи. – Год.81, бр. 1–4 (2008), стр. 17–66.

Садржи и биографију Јагоша Јовановића са фотографијом (стр. 28–30).

Јовановић Јагош (Путери, Подгорица 1911 – Београд, 1999), историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 308–309.

Јовановић Јагош. – У: *Личности црногорске просвјете : лексикон.* Књ. 1 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 307.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

Јовановић Јагош. – У: *Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић.* – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 286.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

АНДРИЈА ЛАИНОВИЋ

директор Историјског института Црне Горе
1958.

БИОГРАФИЈА

Рођен је 8. новембра 1903. у Грахову. Умро је 24. маја 1986. Основну школу и гимназију учио у Подгорици. На Филозофском факултету у Београду дипломирао 1927. Једну школску годину студирао на Сорбони, гдје је докторирао 1956.

Као професор радио је у гимназијама у Подгорици, Ливну, Никшићу, Бијелом Пољу, Беранама, Банату, Српској Црњи и Новом Бечеју. Године 1948. долази у Црну Гору и ради у Министарству просвјете Црне Горе, Вишој педагошкој школи на Цетињу и као директор Завода за унапређивање школства (1956–1957).

Предмет његовог научног интересовања је историја Црне Горе у XIX вијеку.

Директор Института (1958) и одговорни уредник Историјских записа. Крајем 1958. изабран је за професора на Филозофском факултету у Скопљу. Био је шеф катедре за историју.

Био је сарадник бројних листова и научних часописа. Библиографија његових радова има око 300 јединица. Одликован је орденом рада III степена и орденом рада са црвеном заставом.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Кратак поглед на прошлост Титограда : популарно–научна скица. – Цетиње : Научна књига, 1950. – 71 стр.

Побједа на Граховцу 1858. у стисима савременика. – Цетиње : Историјски институт Народне Републике Црне Горе, 1958. – 224 стр.

Подгорица и Андрија Лаиновић / уредник Јагош Батрићевић. – Подгорица : Народна библиотека „Радосав Љумовић“, 1995. – 101 стр.

Садржи: *Кратак поглед на прошлост Титограда : популарно–научна скица / Андрија Лаиновић.* – 2. изд.

Побједа на Граховцу 1858. у списима савременика. – [Никшић : Центар за културу : Коло, 1997]. – 224 стр.

Студије и огледи из историје дипломатије / [приредио Ђорђе Н. Лопичић]. – Београд : Ђ. Н. Лопичић, 2007. – 746 стр.

Побједа на Граховцу 1858. у списима савременика. – 2. изд. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2008. – 224 стр..

Кратак поглед на прошлост Подгорице / приредио Ђорђе Н. Лопичић. – 4., проширено изд. – Београд : Ђ. Лопичић ; Подгорица : Народна библиотека „Радосав Љумовић“, 2009. – 388 стр.

ПРЕВОДИЛАЦ

Три Француза о Црној Гори: (Виала, Делари, Ленорман) / предговор написао, превео и протумачио Андрија Лаиновић. – Цетиње : Историјски институт Н. Р. Црне Горе, 1949. – 157 стр.

Један новински допис о Грахову / превео Андрија Лаиновић, Историјски записи. – Год.36 (56), бр. 3–4 (1983), стр. 157–159.
Le Nord, француски лист.

Три Француза о Црној Гори: (Виала, Делари, Ленорман) / предговор написао, превео и протумачио Андрија Лаиновић ; [приредио Ђорђе Н. Лопичић]. – 2. репринт изд. – Београд : Ђ. Н. Лопичић, 2008. – VI, 157 стр.

ЧЛАНЦИ И ПРИКАЗИ ОБЈАВЉЕНИ У ЧАСОПИСИМА, КЊИГАМА И ЗБОРНИЦИМА

Илија Златичанин: ‘Омер-пашина година’, Подгорица, Записи. – Год. 5, књ. 9, св. 1 (1931), стр. 64.

‘Moniteur universel’ из 1858. године о Црној Гори и Црногорцима, Записи. – Год. 12, књ. књ. 21, св. 2 (1939), стр. 86–90; св. 3 (1939), стр. 161–165.

Штампа Западне Европе о Граховској бици 1858. године, Записи. – Год. 13, књ. 23, св. 5 (1940), стр. 297–300; св. 6, стр. 350–354; књ. 24, св. 1(1940), стр. 30–34; св. 2, стр. 94–100; св. 3, стр. 160–165; св. 4, стр. 227–232; св. 5, стр. 290–298; св. 6, стр. 348–352.

Осврт на једну стару књигу о Црногорцима, Историјски записи. – Год. 2, књ. 3, св. 3–4 (1949), стр. 156–182.

Viala de Sommiere: *Voyage historique et politique au Montenegro*, Paris, 1820.

Питање Скадра у првом балканском рату, Историјски записи. – Год. 2, књ. 4, св. 1–3 (1949), стр. 66–76.

Грађа из борби око Скадра 1913. године / објавио Андрија Лаиновић, Историјски записи. – Год. 3, књ. 5, св. 1–3 (1950), стр. 107–130.

Прилози о подгоричком покољу 1874. године, Историјски записи. – Год. 3, књ. 5, св. 4–6 (1950), стр. 248–251.

Једна страница из дипломатске историје Црне Горе, Историјски записи. – Год. 4, књ. 7, св. 10–12 (1951), стр. 511–528.

Рад наших научних установа, Историјски записи. – Год. 4, књ. 7, св. 1–3 (1951), стр. 123–126.

Стање и проблеми архива у НР Црној Гори, Архивист. – Год. 1, бр. 1 (1951), стр. 47–52.

Историјска издања у НР Црној Гори, Архивист. – Год. 2, бр. 1 (1952), стр. 95–98.

Нови број 'Историјског часописа' САН, Историјски записи. – Год. 5, књ. 8, св. 1–3 (1952), стр. 188–193.
Приказ II књ. за 1949 / 50.

Осврт на један француски историски часопис, Историјски записи. – Год. 5, књ. 8, св. 4–12 (1952), стр. 407–412.
Revue historique, јануар–март и април–јун 1952. г.

Питање заштите црногорских поданика у иностранству 1879. године, Историјски записи. – Год. 5, књ. 8, св. 1–3 (1952), стр. 124–128.

Из културне историје Црне Горе кнеза Данила, Стварање. – Год. 8, бр. 9 (1953), стр. 564–570.

Један прилог историји наше здравствене културе, Историјски записи. – Год. 6, књ. 9, св. 1 (1953), стр. 291–297.

Једна француска пјесма у славу Црне Горе, Стварање. – Год. 9, бр. 2 (1954), стр. 144–146.

Andrija Lainovic et E. G. Protopsaltis: *Les Rapports entre la Grèce et le Monténégro dans le passé*, L'Hellénisme Contemporain. – Бр. 4–5 (1954), стр. 318–341.

Број Омер–нашине војске приликом напада на Црну Гору 1852/53. године, Историјски записи. – Год. 8, књ. 11, св. 1–2 (1955), стр. 344–346.

Dix annes d'historiographie Yougoslave 1945–1955, Београд, 1955, Историјски записи. – Год. 8, књ. 11, св. 1–2 (1955), стр. 464–465.

Извјештај о проучавању архивске грађе о књазу Данилу, Историјски записи. – Год. 8, књ. 11, св. 1–2 (1955), стр. 466–474.

Мухамед А. Муџић: *'Положај Цигана у југословенским земљама под османском влашћу'*, Сарајево, 1953, Историјски записи. – Год. 8, књ. 11, св. 1–2 (1955), стр. 456–457.

Приказ.

Неки нови подаци о везама између Црне Горе и Русије, Историјски записи. – Год. 8, књ. 11, св. 1–2 (1955), стр. 385–389.

Француска штампа о Махмут–паши Бушатлији и Црној Гори с краја XVIII в, Историјски записи. – Год. 8, књ. 11, св. 1–2 (1955), стр. 339–344.

La France et le Monténégro au XIX siècle, Questions actuelles du socialisme, no 35, (mars–avril 1956), str. 121–135.

Француски архивски подаци о убиству књаза Данила, Годишњак Поморског музеја у Котору. – Бр. 5 (1956), стр. 147–156.

Француски конзул у Скадру Ијасент Екар и његова прва посјета Црној Гори, Историјски записи. – Год. 9, књ. 12, св. 1–2 (1956), стр. 191–206.

Једно Ваџликово гледиште из 1858. г. о независности Црне Горе, Историјски записи. – Год. 10, књ. 13, св. 1–2 (1957), стр. 302–309.

Мисија једног француског дипломате на Балкану уочи Кримског рата, Историјски записи. – Год. 10, књ. 13, св. 1–2 (1957), стр. 99–114.

Један црногорско–турски спор 1858. године, Историјски записи. – Год. 11, књ. 14, св. 1–2 (1958), стр. 354–358.

О наименовању првог црногорског министра спољних послова, Историјски записи. – Год. 11, књ. 14, св. 1–2 (1958), стр. 361–366.

Положај књегигње Даринке послје смрти књаза Данила, Историјски записи. – Год. 11, књ. 14, св. 1–2 (1958), стр. 311–319.

L'Influence de la politique Francaise au Montenegro (1853–1869), résumé de la thèse. Annales de l'Institut français de Zagreb. – Br. 8–9 (1960), str. 31–35.

Преглед чланака : са црногорском културно–просвјетном тематиком објављених у 'Стварању' од 1946 до закључно 1960 године, Библиографски вјесник. – Бр. 2–3 (1961), стр. 105–120.

Преглед рада Историјских записа 1948–1960, Библиографски вјесник. – Бр. 1–3 (1962), стр. 49–86.

Архивски материјал за историју наших народа у Шатијону на Сени = Dokumentation concernant l'histoire des peuples yougoslaves a Châtillon-sur-Seine, Годишен зборник на Филозофскиот факултет на Универзитетот во Скопје. – Књ. 15 (1963), стр. 41–49.

Монтенегрина у Шатијону на Сени, Библиографски вјесник. – Год. 3, бр. 1–2–3 (1963), стр. 305–308.

Неке француске мистификације о Црној Гори у првој половини XIX вијека. – Рад X конгреса Савеза фолклориста Југославије на Цетињу 1963. – Цетиње : Обод, 1964, стр. 229–240.

Нови подаци о Његовом животу и раду у једном француском чланку, Годишен зборник на Филозофскиот факултет на Универзитетот во Скопје. – Књ. 16 (1964), стр. 21–40.

Од старе Рибнице до данашњег Титограда, Комуна : часопис за питања теорије и праксе локалних заједница (Београд). – Год. 12, бр. 2 (1965), стр. 29–31.

Неки посмртни обичаји у старој Подгорици, данашњем Титограду. – У: Рад XI Конгреса Савеза фолклориста Југославије у Новом Винодолском 1964. – Загреб : [б. и.], 1966, стр. 397–403.

Француски научник Гијом Лежан о Његошу, Стварање. – Год. 21, бр. 10 (1966), стр. 1173–1177.

Прошлост Титограда до 1918. године / [Андрија Лаиновић]. – У: Титоград [монографија]. – Загреб : Епоха, 1967, стр. 14–25.

Војничке окупаторске песме из Првог светског рата у старој Подгорици (дан. Титоград), Народно стваралаштво – фолклор. – Год. 7, св. 26–27 (1968), стр. 158–160.

Турски напад на Црну Гору крајем 1852. и почетком 1853. године на основу архивског материјала, Годишњак Педагошке академије у Никшићу. – Год. 1, бр. 1 (1969), стр. 61–186.

Преписка црногорског књаза Данила са двором Наполеона III, Врањски гласник. – Књ. 8 (1972), стр. 321–348.

Југославика у Библиотеци за савремену меѓународну документацију у Паризу, Годишен зборник на Филозофскиот факултет на Универзитетот во Скопје. – Књ. 25 (1973), стр. 75–99.

Неке фолклорне црте старе Подгорице и сличности са другим крајевима. – У: Рад XIV конгреса Савеза фолклориста Југославије у Призрену 1967. – Београд : савез удружења фолклориста Југославије, 1974, стр. 491–499.

Марк Бриер, француски конзул у Скадру и његове песме у славу Наполеона I, Годишен зборник на Филозофскиот факултет на Универзитетот во Скопје ; кн. 1(27), 1975, стр. 99–113.

Бока Которска у условима француске окупације 1809. и 1810. године на основу једног непознатог архивског материјала, Годишен зборник на Филозофскиот факултет на Универзитетот во Скопје ; кн. 2(28), 1976, стр. 91–117.

Једна библиографска заоставитина у Библиотеци архива француског министерства спољних послова у Паризу, Библиографски вјесник. – Год. 5, бр. 1–2 (1976), стр. 48–53.

Скадарско или Зетско језеро? : (прилог нашој топономастици), Библиографски вјесник. – Год. 7, бр. 1–2 (1978), стр. 125–127.

Одјек устанка у Боки 1869. године у страниој штампи. – Годишњак Поморског музеја у Котору. – Бр. 27–28 (1979–1980), стр. 135–147.

Архивски материјал у Шатијону на Сени о одзиву Првог српског устанка на црногорско–брдска и бококоторска племена = Les Archives de Chatillon–sur–Seine sur les repercussions de la Premiere insurrection Serbe sur les tribus des Monts Montenegrins et des Bouches de Kotor. – У: Историски значај српске револуције 1804. године : зборник радова. – Београд : САНУ, 1983, стр. 121–133.

Један архивски податак из прошлости Подгорице. Историски записи. – Год. 36 (56), бр. 1–2 (1983), стр. 69–70.

Парискиот весник 'Le Siécle' (1853) за Његош, Историја : списание на Сојузот на друштвата на историчарите на СР Македонија. – Год. 19, бр. 2 (1983), стр. 309–323.

Еден белгиски став за битката кај Грахово, 1858 година = A belgium attitude about the Grahovo battle of 1858, Историја : списание на Сојузот на друштвата на историчарите на СР Македонија. – Год. 20, бр. 2 (1984), стр. 431–435.

Једна позоришна представа у старој Подгорици, Гласник [Народне библиотеке „Радосав Љумовиќ“]. – Год. 14–15, бр. 18–19 (2010/2011), стр. 107–109.

ЛИТЕРАТУРА О АНДРИЈИ ЛАИНОВИЋУ

Лаиновиќ др Андрија (8. XI 1903, Грахово – Никшиќ) редовни професор Филозофског факултета у Скопљу за предмет Историја народа Југославије у новог века. – У: Ко је ко у Југославији : југословенски савременици. – Београд : Хронометар, 1970, стр. 543.

Манојловски, Методија: Професор др Андрија Лаиновик : (по повод 80 години од раѓањето) ; Библиографија на објавени трудови на професорот др Андрија Лаиновик, Историја : списание на Сојузот на друштвата на историчарите на СР Македонија. – Год. 19, бр. 2 (1983), стр. 7–28.

Бојовиќ, Јован Р.: Проф. др Андрија Лаиновиќ 8. XI 1903 – 24. V 1986, Историски записи. – Год. 39 (59), бр. 4 (1986), стр. 251–254

Лаиновиќ Андрија (1903 –), историчар, проф. Филозофског факултета у Скопљу. – У: Мала енциклопедија Просвета. – 4. изд. – Београд : Просвета, 1986), стр. 441.

Кушевски, Војислав Д.: *Проф. др Андрија Лаиновић (1903–1986)*, Југословенски историјски часопис. – Бр. 1–2 (1987), стр.

Лаиновић Андрија (Грахово, 1903 – Скопље, 1986), историчар. – У: Прилози за лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Цетиње : Централна народна библиотека Црне Горе, 1987, стр. 109.

Малевски Христо: *Проф. др Андрија Лаинович (1903–1986)*, Годишен зборник на Филозофскиот факултет на Универзитетот во Скопје. – Књ. 14(40) (1987), стр. 307–308.

Некролог.

Аранитовић, Добрило: *Андрија Лаиновић : [био–библиографија]*. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : (1948–1988). – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 185–186.

Батрићевић, Јагош: Уз друго издање Лаиновићевог рада ‘Кратак поглед на прошлост Титограда : популарно–научна скица’. – У: Подгорица и Андрија Лаиновић / уредник Јагош Батрићевић. – Подгорица : Народна библиотека „Радосав Љумовић“, 1995, стр. 7–8.

Ковачевић, Бранислав: *У спомен Андрије Лаиновића.* – У: Подгорица и Андрија Лаиновић / уредник Јагош Батрићевић. – Подгорица : Народна библиотека „Радосав Љумовић“, 1995, стр. 67–79.

Милић, Радосав: *Библиографија објављених радова проф. др Андрије Лаиновића.* – У: Подгорица и Андрија Лаиновић / уредник Јагош Батрићевић. – Подгорица : Народна библиотека „Радосав Љумовић“, 1995, стр. 80–101.

Ристовић, М.: *Лаиновић Андрија (8. новембар 1903, Грахово – 24. мај 1986, Скопље).* – У: Енциклопедија српске историографије / приредили Сима Ћирковић, Раде Михаљчић. – Београд : Knowledge, 1997, стр. 459.

Миловић, Милорад: *Библиографија радова проф. др. Андрије В. Лаиновића*, Библиографски вјесник. – Год. 29, бр. 2–3 (2000), стр. 114–141.

Лаиновић Андрија (Грахово, 1903 – Скопље, 1986) – историчар. – У: Историјски лексикон Црне Горе: К – Пер : Књ. 4 / [аутори Шербо Раостодер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 825

Батрићевић Ђуро : *Биографија проф. др Андрије Лаиновића (1903–1986).* – У: Студије и огледи из историје дипломатије / Андрија Лаиновић ; [приредио Ђорђе Н. Лопичић]. – Београд : Ђ. Н. Лопичић, 2007, стр. 9–18.

Бојовић, Јован Р.: *Проф. др Андрија Лаиновић 8. XI 1903 – 24. V 1986.* – У: Студије и огледи из историје дипломатије / Андрија Лаиновић ; [приредио Ђорђе Н. Лопичић]. – Београд : Ђ. Н. Лопичић, 2007, стр. 33–36.

Ковачевић, Бранислав: *Андрија Лаиновић*. – У: Студије и огледи из историје дипломатије / Андрија Лаиновић ; [приредио Ђорђе Н. Лопичић]. – Београд : Ђ. Н. Лопичић, 2007, стр. 27–32.

Кушевски, Војислав Д.: *Проф. др Андрија Лаиновић (1903–1986)*. – У: Студије и огледи из историје дипломатије / Андрија Лаиновић ; [приредио Ђорђе Н. Лопичић]. – Београд : Ђ. Н. Лопичић, 2007, стр. 37–39.

Лаиновић др Андрија (8. XI 1903, Грахово – Никшић) редовни професор Филозофског факултета у Скопљу за предмет Историја народа Југославије у новог века. – У: Студије и огледи из историје дипломатије / Андрија Лаиновић ; [приредио Ђорђе Н. Лопичић]. – Београд : Ђ. Н. Лопичић, 2007, стр. 41.

Лаиновић Андрија (1903 –), историчар, проф. Филозофског факултета у Скопљу. – У: Студије и огледи из историје дипломатије / Андрија Лаиновић ; [приредио Ђорђе Н. Лопичић]. – Београд : Ђ. Н. Лопичић, 2007, стр. 43.

Лаиновић Андрија (Грахово, 1903 – Скопље, 1986), историчар. – У: Студије и огледи из историје дипломатије / Андрија Лаиновић ; [приредио Ђорђе Н. Лопичић]. – Београд : Ђ. Н. Лопичић, 2007, стр. 45.

Манојловски, Методија: *Професор др Андрија Лаиновић : (по повод 80 години од раѓањето) ; Библиографија на објавени трудови на професорот др Андрија Лаиновић*. – У: Студије и огледи из историје дипломатије / Андрија Лаиновић ; [приредио Ђорђе Н. Лопичић]. – Београд : Ђ. Н. Лопичић, 2007, стр. 19–25.

Миловић, Милорад: *Библиографија радова проф. др Андрије Лаиновића*. – У: Студије и огледи из историје дипломатије / Андрија Лаиновић ; [приредио Ђорђе Н. Лопичић]. – Београд : Ђ. Н. Лопичић, 2007, стр. 711–746.

Николић, М. М.: *Лаиновић, Андрија В. (Грахово, Црна Гора, 8. XI 1903)*. – У: Студије и огледи из историје дипломатије / Андрија Лаиновић ; [приредио Ђорђе Н. Лопичић]. – Београд : Ђ. Н. Лопичић, 2007, стр. 49–50.

Ристовић, М.: *Лаиновић Андрија (8. новембар 1903, Грахово – 24. мај 1986, Скопље)*. – У: Студије и огледи из историје дипломатије / Андрија Лаиновић ; [приредио Ђорђе Н. Лопичић]. – Београд : Ђ. Н. Лопичић, 2007, стр. 47–48.

Миљић, Маријан: *Уредници и редакције ‘Записа’ и ‘Историјских записи’ – 1927–2007 : биографије, Историјски записи*. – Год.81, бр. 1–4 (2008), стр. 17–66.

Садржи и биографију Андрије Лаиновића.

Дашић, Миомир: *Историјар европске културе : о проф. др Андрији Лаиновићу (1903–1986) : поводом зборника 'Студије и огледи из историје и дипломатије' (Београд, 2007, стр. 746), Историјски записи. – Год. 82, бр. 1–2 (2009), стр. 209–216.*

Ковачевић, Бранислав: *У спомен Андрије Лаиновића. – У: Кратак поглед на прошлост Подгорице / приредио Ђорђе Н. Лопичић. – 4., проширено изд. – Београд : Ђ. Лопичић ; Подгорица : Народна библиотека „Радосав Љумовић“, 2009.*

Лаиновић Андрија (Грахово, 1903 – Скопље, 1986), историчар. – У: *Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр.385–386.*

Миловић, Милорад: *Библиографија објављених радова проф. др Андрије Лаиновића. – У: Кратак поглед на прошлост Подгорице / приредио Ђорђе Н. Лопичић. – 4., проширено изд. – Београд : Ђ. Лопичић ; Подгорица : Народна библиотека „Радосав Љумовић“, 2009, стр. 347–388.*

Лаиновић Андрија. – У: Личности црногорске просвјете : лексикон. Књ. 1 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 407–408.

Кратка биографија. Са фотографијом.

Лаиновић Андрија. – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 372.

Кратка биографија. Са фотографијом.

ДИМИТРИЈЕ ДИМО ВУЈОВИЋ

*директор Историјског института Црне Горе
1959–1978.*

БИОГРАФИЈА

Рођен је 7. новембра 1922. у Добрској Жупи, Цетиње. Умро 27. маја 1995. у Подгорици. Основну школу и гимназију завршио је на Цетињу, а Филозофски факултет у Београду.

Био је учесник Народноослободилачке борбе од јулског устанка 1941. године. Послије Другог свјетског рата обављао је више функција: политичких (предсједник среског народног одбора, секретар среског комитета КПЈ, посланик Републичке и Савезне скупштине и др.), културних (директор и одговорни уредник Издавачког предузећа Народна књига, уредник листа Савеза бораца НОР-а Црне Горе „13. јул“), наставно-педагошких (предавач и директор средње политичке школе, професор филозофског факултета), научних (директор Историјског института СРЦГ, члан Предсједништва и секретар Одјељења друштвених наука ЦАНУ, као и предсједник и члан више њених одбора и комисија). Осим тога, био је члан многих републичких и савезних форума из области науке, културе и просвјете (Републички и Савезни савјет за научни рад, Комитет за историјске науке СФРЈ, Архивски савјет СФРЈ, Југословенски одбор УНЕСКО, предсједник Жирија за Тринаестојулску награду, члан Жирија за награду АВНОЈ-а, члан Савјета Музеја Цетиње итд.). Био је и предсједник Савеза друштава историчара Југославије, предсједник мјешовитих комисија историчара Југославије и СССР-а и Југославије и Француске, као и члан Мјешовите комисије историчара Југославије и Италије. Све до смрти био је члан Југословенског научног друштва за историју здравствене културе, као и члан неких међународних стручних удружења историчара (за историју историографије, за историју међународних односа).

Већ првих послеријатних дана, Вујовић се почео бавити публицистичким и научним радом и тај рад је трајао непрекидно више од 45 година. Углавном се бавио историјском науком. Одбранио је докторску тезу из историјских наука 1961. године. Радио је у свим већим архи-

вима и библиотекама СФРЈ, као и онима у Паризу и Риму, гдје је, на научноистраживачком раду, провео више од три године. Обрађивао је: проблеме настанка модерне црногорске државе, међународне односе Црне Горе, уједињење Црне Горе и Србије и стварање југословенске државе, црногорско национално питање, историју КПЈ и грађанских политичких партија, народноослободилачку борбу Црне Горе, теоријско-методолошке проблеме историјске науке. О тим проблемима написао је 9 и у коауторству 4 књиге, као и преко 200 мањих и већих радова, који су објављени у земљи и иностранству. На многим домаћим и међународним скуповима и конгресима поднио је о томе више научних саопштења.

Био је одговорни уредник или члан редакција посебних и периодичних публикација (вишетома Историја Црне Горе, Историјски записи, Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ), уредио је и припремио за штампу више од 20 посебних публикација и зборника радова.

Бавио се и организационо-педагошким радом у области науке. Реорганизовао је Историјски институт СРЦГ у модерну научну институцију са професионалним научним кадром и један је од првих чланова Црногорске академије наука и умјетности. Као дугогодишњи директор Историјског института СРЦГ и члан Црногорске академије наука и умјетности, радио је на окупљању и уздизању научних кадрова, утврђивању програма научног рада, организовању научних скупова и сарадњи са иностраним научницима. За свој рад добио је више ратних и мирнодопских одликовања (орден Републике са златним вијенцем, орден заслуга за народ са златном звијездом, орден за храброст и др.), а за научни рад награђен је Тринаестојулском наградом (1962) и Наградом Антифашистичког вијећа народног ослобођења Југославије (1987).

Умро је 27. маја 1995. године у Подгорици.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Уједињење Црне Горе и Србије. – Титоград : Историјски институт, Народне Републике Црне Горе, 1962. – 568 стр.

Године ратне: из борбе у Цетињу и италијанским логорима : 1941–1943. – Београд : Војноиздавачки завод, 1968. – 257 стр.

Књезиња Даринка : политичка активност : прилог историји Црне Горе : 1855–1867. – Цетиње : Обод, 1968. – 164 стр.

Црна Гора и Француска : 1860–1914. – Титоград : Историјски институт СРЦГ ; Цетиње : Обод, 1971. – 515 стр.

Црногорски федералисти : 1919–1929. – Титоград : Црногорска академија наука и умјетности, 1981. – 434 стр.

Прилози изучавању црногорског националног питања. – Никшић : Универзитетска ријеч, 1987. – 276 стр.

Podgorička skupština 1918. – Zagreb : Školska knjiga. Stvarnost, 1989. – 287 str.

Француски масони и југословенско питање : 1914–1918. – Београд : Књижевне новине – Енциклопедија, 1994. – 285 стр.

Ратна сарадња Црне Горе и Француске 1914–1916. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1994. – 319 стр.

ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА, КЊИГАМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Лењин: ‘Материјализам и емпириокритицизам’ – издање „Културе“ – Београд 1948, Стварање. Год. 3, бр. 7–8 (1948), стр. 388–393.

Зија Диздаревић: ‘Приповијетке’. Издање Свјетлост, Сарајево 1948, Стварање. – Год. 3, бр. 9–10 (1948), стр. 482–484.

Осврт на ‘Стварање’ у 1948. години, Стварање. – Год. 4, бр. 3–4 (1949), стр. 138–146.

Поводом 30–годишњице КПЈ, Историјски записи. – Год. 2, књ. 3, св. 5–6 (1949), стр. 225–232.

Марксизам–лењинизам о улози идеја у развоју друштва, Историјски записи. – Год. 3, књ. 5, св. 1 (1950), стр. 1–22 ; св. 4–6, стр. 154–167.

Одрази борбе против Информбироа у нашој књижевности, Стварање. – Год. 5, бр. 1–2 (1950), стр. 43–55.

Његошево дјело и наша народноослободилачка борба, Стварање. – Год. 6, бр. 5–6 (1951), стр. 300–306.

‘Црногорац’ о Париској комуни, Историјски записи. – Год. 4, књ. 8, св. 4–12 (1952), стр. 302–308.

Друга годишња скупштина Научног друштва Црне Горе, Стварање. – Год. 7, бр. 10 (1952), стр. 632–633.

Која издања спрема „Народна књига“ у овој години, Стварање. – Год. 8, бр. 4 (1953), стр. 213–214.

‘Латинска палеографија’ – од др Виктор Новака, Историјски записи. – Год. 6, књ. 9, св. 1 (1953), стр. 304–311.

Још једанпут о безидејности и песимизму, Сусрети. – Год. 4, бр. 1 (1956), стр. 71–74.

Полемика са Павлом Зорићем.

Првомајске демонстрације у Ријеци Црнојевића 1919. године, Историјски гласник. – Бр. 1–2 (1957), стр. 53–60.

Један извјештај ПК КПЈ за Црну Гору, Боку, Санџак, Косово и Метохију из 1935. године, Историјски записи. – Год. 12, књ. 15, св. 1 (1959), стр. 235–251.

Октобарска револуција и црногорска емиграција, Историјски записи. – Год. 12, књ. 15, св. 1 (1959), стр. 51–70.

Радничке и партијске организације у Црној Гори 1918–1919, Historijski pregled (Загреб). – Год. 5, бр. 3 (1959), стр. 201–224.

Неке примједбе на књигу Ф. Чулиновића: 'Државноправна хисторија југословенских земаља XIX и XX вијека', Историјски записи. – Год. 13, књ. 17, св. 2 (1960), стр. 391–398.

Ослобођење Скадра 1918. године и стање на црногорско-албанској граници, Историјски записи. – Год. 13, књ. 17, св. 1 (1960), стр. 93–128.

Рад српске владе у емиграцији на уједињењу Црне Горе и Србије, Историјски записи. – Год. 13, књ. 17, св. 4 (1960), стр. 681–703.

Партизански прогласи италијанским војницима у Црној Гори 1941, Историјски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 2 (1961), стр. 337–347.

Рад СКОЈ-а у цетињској гимназији од 1937. до 1941. – У: Споменица Цетињске гимназије. – Цетиње : Обод, 1962, стр. 137–157.

Молба доњих Васојевића 1860. да се припоје Црној Гори, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 2 (1963), стр. 303–307.

Састанак књаза Николе и Исмаил наше 4. маја 1867, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 4 (1963), стр. 686–689.

Спор окопротјеривања црногорског агента из Скадра 1872. год, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 4 (1963), стр. 585–600.

Црногорско-турски погранични проблеми и Пламенчева мисија у Цариграду 1866, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 2 (1963), стр. 181–228.

Борба Русије и Француске за утицај на спољну политику Црне Горе и кампања против књаза Николе 1867. године, Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 4 (1964), стр. 601–628.

Грађа о Црној Гори у Архиву Министарства спољних послова Француске у Паризу, Историјски записи. – Год. 17, књ. 20, св. 1 (1964), стр. 173–175.

О научноистраживачком раду на припремању историје радничког покрета Југославије, Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 2 (1964), стр. 191–201.

Односи између Црне Горе и Француске за вријеме Првог свјетског рата, Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 3 (1964), стр. 479–550.

Подизање споменика владици Данилу на Орловом кршу 1896, Старине Црне Горе. – Бр. 2 (1964), стр. 61–71.

Три документа о бављењу Вука Караџића у Црној Гори 1860. и 1862. године, Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 1 (1964), стр. 110–115.

(Дискусије о традицији), Пракса. – Год. 2, бр. 3 (1965), стр. 48–55.

Захтјев књаза Данила за успостављање директних дипломатских веза између Црне Горе и Турске, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 1 (1965), стр. 158–161.

Француски амбасадор у Риму о црногорско-италијанским односима 1898. године, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 3 (1965), стр. 506–508.

Француски документ о црногорско-бугарским односима, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 2 (1965), стр. 330–361.

Црногорски добровољци из САД у Првом свјетском рату, Војно-историјски гласник. – Бр. 1 (1965), стр. 53–65.

Једна молба Величана из 1864. француском конзулу у Скадру, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 1 (1966), стр. 138–139.

Још једном о уједињењу Црне Горе и Србије, Југословенски историјски часопис. – Бр. 1–2 (1966), стр. 131–141.

Састанак књаза Николе и Мустафа паше 1872. године, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 1 (1966), стр. 141–143.

Тин Ујевих. – стипендиста црногорске владе у емиграцији, Стварање. – Год. 21, бр. 6 (1966), стр. 668–670.

Цетиње у данима Тринаестојулског устанка, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 4 (1966), стр. 613–624.

Још једном о уједињењу Црне Горе и Србије, Југословенски историјски часопис. – Бр. 1–2 (1966), стр. 131–141.

О научноистраживачком раду у Црној Гори : (историјски осврт), Пракса. – Год. 4, бр. 5–6 (1967), стр. 71–82.

Острошка скупштина, Историјски записи. – Год. 20, књ. 24, св. 1 (1967), стр. 115–146.

Участие Вукашина Марковича в Октябрьской революции и её отклики в Черногории. – У: Научная сесия „Международное значение Октябрьской социалистической революции“. – Москва : Наука, 1967, стр. 3–31.

О научно-истраживачком раду у Црној Гори. – У: Црногорска култура и путеви њеног развоја, књ.1. – Титоград : Културно-просвјетна заједница Црне Горе, 1968, стр. 241–256.

Развитак црногорске културе и особености стваралаштва. – У: Црногорска култура и путеви њеног развоја, књ.2. – Титоград : Културно-просвјетна заједница Црне Горе, 1968, стр. 5–16.

Историјски институт у Титограду 1948–1969, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 3 (1968), стр. 337–366.

Учеиће Вукашина Марковића у Октобарској револуцији и њени одјеци у Црној Гори, Прилози за историју социјализма. – Књ. 5 (1965), стр. 489–514.

Ангажовање француске дипломатије у спору око Вељег и Малог брда 1869. и 1870. год, Годишњак Педагошке академије у Никшићу. – Бр. 1 (1969), стр. 187–199.

Грађанске политичке странке у Црној Гори у периоду формирања КПЈ, Историјски записи. – Год. 22, књ. 24, св. 2–3 (1969), стр. 189–222.

Жене Црне Горе у револуционарном покрету 1918–1929. – У: Жене црне Горе у револуционарном покрету 1918–1945. – Титоград : Историјски институт, 1969, стр. 25–53.

Јержи Сковранек: ‘Антинаполеоновске концепције Чарторијскога’, Варшава 1959, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 3–4 (1970), стр. 429–430.

Приказ.

Француски дипломати о Бокелском устанку 1869. – У: Устанак у Боки Которској 1869 : [зборник радова са научног скупа]. – Котор – Будва, Центар за културв, 1970, стр. 205–248.

Из историје Црне Горе од 1918. до 1941. године са посебним освртом на уједињење Црне Горе и Србије, Гласник Цетињских музеја. – Књ. 4 (1971), стр. 49–77.

О научном скупу поводом тридесетогодишњице устанка и револуције у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, св. 3–4 (1971), стр. 693.

Ауторизована дискусија.

Партизанска штампа и остала средства информисања у Црној Гори у првој години ослободилачког рата, Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, св. 1–2 (1971), стр. 154–175.

‘Црногорац’ о Париској комуни, Међународни раднички покрет. – Год. 14, бр. 3 (1971), стр. 106–111.

‘Црногорац’ о Париској комуни, Преглед (Сарајево). – Год. 61, бр. 3 (1971), стр. 257–262.

Политичке прилике у Црној Гори у вријеме Вуковарског конгреса КПЈ. – У: Други конгрес КПЈ : (Материјал са симпозијума одржаног 22. и 23. VI 1970. године поводом 50-годишњице Другог (Вуковарског) конгреса КПЈ 1920). Славонски Брод : Хисторијски институт Славоније ; Београд: Заједница институција за изучавање новије историје народа и народности Југославије, 1972, стр. 391–397.

Симпозијум о настави историје : дио програма Савеза историчара Југославије. – У: Први југословенски симпозијум о настави историје, Нови Сад, 1972 године. – Нови Сад : Друштво историчара САП Војводине, 1972, стр. 7–11.

Француска и источно питање у другој половини XIX и почетном XX вијека. – У: Споменица Више педагошке школе – Педагошке академије 1947–1972 : зборник радова. – Никшић : Педагошка академија, 1972, стр. 137–156.

1918. година у Црној Гори. – У: Прилози настави историје. Св. 1, (Црна Гора у XX вијеку). – Београд : Завод за уџбенике и наставна средства Србије, 1972, стр. 73–90.

Шпанија 1936–1939, Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 1–2 (1972), стр. 234–237.
Приказ зборника.

Још једном о илегалној јединици у Цетињу и бјекству из логора Колфјорито, Војно-историјски гласник. – Бр. 2–3 (1973), стр. 247–254.

Народна радикална странка у Црној Гори од избора за Уставотворну скупштину до Земаљске конференције у децембру 1921, Историјски записи. – Год. 26, књ. 30, св. 3–4 (1973), стр. 363–410.

Специфичности развитка црногорске државе, Југословенски историјски часопис. – Бр. 1–2 (1973), стр. 41–56.

Др Ђоко Пејовић – поводом шездесетогодишњице рођења, Историјски записи. – Год. 27, књ. 31, св. 3–4 (1974), стр. 205–208.

Француски љекари у Црној Гори у другој половини XIX вијека, Acta historica medicinae, pharmaciae, veterinae. – Бр. 2 (1974), стр. 77–88.

Црна Гора у Југославији (1918–1941). – У: Црна Гора. – Београд : Књижевне новине, 1976, стр. 193–327.

Зачеци црногорског федералистичког покрета (1919–1922), Гласник Одјељења друштвених наука. Црногорска ЦАНУ. – Бр. 2 (1977), стр. 35–62.

La France de Second Empire et le Montenegro.–Annales del’Institut français de Zagreb, 1977, pp. 97–106.

Црногорски федералиста у Народној скупштини 1923–1925, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 1 (1977), стр. 81–98.

Учешће црногорских федералиста на парламентарним изборима 1923. године, Зборник радова професора Наставничког факултета у Никшићу. – Свечани бр. (1) (1977), стр. 141–151.

Значај црногорско-турског рата 1876–1878. за друштвено-економски и национално-политички развитак Црне Горе. – У: Стогодишњица црногорско-турског рата 1876–1878, радови са научног скупа, Цетиње, 27. и 28. маја 1977. – Титоград, ЦАНУ, 1978, стр. 5–15.

Парламентарији избори 1925. и конституисање црногорске федералистичке странке, Историјски записи. – Год. 30, књ. 35, св. 1–2 (1978), стр. 119–139.

Утврђивање програмских начела и одржавање конгреса црногорске странке федералиста, Гласник Цетињских музеја. – Бр. 11 (1978), стр. 35–47.

Црногорски федералиста и Стјепан Радић, Гласник Цетињских музеја. – Бр. 12 (1979), стр. 35–96.

Редакција ‘Опће енциклопедије ЈЛЗ’ и обрада црногорске историје, Југословенски историјски часопис. – Бр. 3–4 (1979), стр. 133–150.

Отварање научног скупа. – У: Дурмиторска партизанска република [1941–1942], материјали са научног скупа одржаног у Жабљаку 1977. године. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1979, стр. 7–9.

О етногенези Црногораца и марксистичком опредељењу нације, Пракса. – Бр. 4 (1981), стр. 57–85.

За бољу климу интелектуалног стваралаштва, Пракса. – Бр. 4 (1983), стр. 155–162.

О историјату принципа националности, Гледишта. – Бр. 1–2 (1983), стр. 109–115.

Les relations du Montenegro et de la France de 1914 ä 1920. Les rapports entre la France et les Slaves du Sud. Premier Colloque historique franco-yougoslave, Paris 24–27 avril 1980. – Publications Langues’ O, 1983, pp.135–143.

Трећа француска република и Црна Гора (1871–1914). – У: Црна Гора у међународним односима. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1984, стр. 105–140.

Трећа француска република и Црна Гора (1871–1914), Историјски записи. – Год. 37 (57), бр. 3–4 (1984), стр. 105–140.

La Troisieme Republique Francaise et la Montenegro (1871–1914), Историјски записи. – Год. 37 (57), бр. 1–2 (1984), стр. 109–144.

Обрада међуратне историје на страницама 'Историјских записа', Историјски записи. – Год. 38 (58), св. 1 (1985), стр. 113–119.

Ријеч поводом отварања библиотеке – поклоне Арса и Војке Милатовић, Гласник Одјељења умјетности. ЦАНУ. – Књ. 6 (1985), стр. 245–247.

О развоју и проблемима историјске науке у Црној Гори / Димо Вујовић, Владо Стругар, Миомир Дашић, Јован Бојовић, Историјски записи. – Год. 38 (58), св. 3–4 (1985), стр. 133–145.

О развоју и проблемима историјске науке у Црној Гори / Димо Вујовић, Владо Стругар, Миомир Дашић, Јован Бојовић. – У: Стање, улога и развој науке у Црној Гори : рефератн и дискусије са научног скупа, Титоград, 4. и 5. марта 1985. – Титоград : ЦАНУ : Универзитет „Велько Влаховић“, 1986, стр. 199–212.

Савезници и црногорске финансије 1914–1921, Историјски записи. – Год. 39 (59), св. 3 (1986), стр. 45–98.

Француско-британске конвенције о снабдијевању српске војске за вријеме првог свјетског рата, Војноисторијски гласник. – Бр. 2 (1986), стр. 177–205.

Драгоцјености из Цетињског двора поклоњене италијанској краљици 1939. године, Гласник Цетињских музеја. – Књ. 15 (1987), стр. 25–55.

Збирка оружја књаза Данила Петровића, Гласник Цетињских музеја. – Књ. 15 (1987), стр. 57–62.

Како су Французи, током Првог свјетског рата, видјели проблем стварања југословенске државе, Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Књ. 5 (1987), стр. 77–102.

La convention franco-britannique relative au ravitaillement de l'armee serbe pendant la premiere guerre mondiale. – (In): Les relations entre la France et les pays yougoslaves du dix– huitieme au vingtieme siecle. Ljubljana, 1987, pp. 85–94. Et: Avertissement, pp. 1–2.

О контроверзама у схватањима уједињења Црне Горе и Србије, Историјски записи. – Год. 60, бр. 1 (1987), стр. 133–142.

Тезе о неким идејним и теоријско-методолошким проблемима изучавања историје Црне Горе. – У: Прошлост Црне Горе као предмет научног истраживања и обраде : [зборник радова научног скупа у Титограду, 26. и 27. априла 1985.]. – Титоград : ЦАНУ, 1987, стр. 85–126.

Француска и југословенски добровољци. – У: Научни скуп Србија 1916. године. – Београд : Историјски институт, 1987, стр. 209–229.

Непосредне припреме за уједињење Црне Горе и Србије 1918, Југословенски историјски часопис. – Бр. 3–4 (1988), стр. 77–100

Захтјеви краља Николе да се врати у Црну Гору и ставови савезника у вези са тим уочи Подгоричке скупштине 1918, Историјски записи. – Год. 61, бр. 3–4 (1988), стр. 179–196.

О југословенству (уз седамдесетогодишњицу формирања Југославије), Историјски записи. – Год. 61, бр. 3–4 (1988), стр. 7–9.

Осврт на један проглас растуран у селима Ријечке нахије 1933. године. – У: Револуционарни покрет у срезу цетињском 1918–1945. – Титоград, Историјски институт СР Црне Горе, Одбор за монографију „Револуционарни покрет у срезу цетињском 1918–1945“, 1988, стр. 173–176.

Цетиње у данима уједињења крајем 1918. и почетком 1919. године. – У: Револуционарни покрет у срезу цетињском 1918–1945. – Титоград, Историјски институт СР Црне Горе, Одбор за монографију „Револуционарни покрет у срезу цетињском 1918–1945“, 1988, стр. 1–41.

Андрија Јовићевић о Божихној побуни у Ријечкој нахији. – У: Зборник радова поводом педесетогодишњице смрти Андрије П. Јовићевића. Цетиње, Самоуправна интересна заједница основног васпитања и образовања, 1989, стр. 73–82.

Како је Јован Цвијић у фебруару 1916. године критиковао савезничку политику према Србији, Зборник радова Филозофског факултета (Никшић). – Бр. 10–11 (1989), стр. 215–220.

Непосредне припреме за уједињење Црне Горе и Србије 1918, Југословенски историјски часопис. – Год. 23, бр. 3–4 (1989), стр. 77–100.

Прилог историји федералистичке мисли у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 62, бр. 1–2 (1989), стр. 125–127.

Смисао југословенске кампање краља Николе у данима уједињења 1918. године. – У: Стварање југословенске државе 1918. – Београд, Научна књига, 1989, стр. 95–101.

Орган француске Социјалистичке странке L'Humanite о југословенском питању 1914–1918. – У: Зборник радова поводом 75 година живота-академика Енвера Реџића. – Сарајево : Академија наука и умјетности Босне и Херцеговине, 1990, стр. 265–281.

La question yougoslave et l'opinion publique française pendant la premiere guerremondiale. – У: Зборник радова Југословенско–француски односи. – Београд : Историјски институт Србије, 1990, стр.215–221.

Подаци о Црној Гори и Боки Которској у два рукописа на француском језику с почетка XIX вијека. – У: Уједињење Црне Горе и Боке Которске 1813–1814. године : зборник радова са научног скупа одржаног у Котору 10–12. новембра 1988. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991, стр. 207–215.

Да ли је мишљење А. Драшковића о четницима и партизанима 'критично суђење по мјерилима савјести, памети, аргумената и истине'? – У: Тринаестојулски устанак – предмет науке и умјетности : радови са научног скупа, Титоград, 11. и 12. јул 1991. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1992, стр. 387–399.

Завршна ријеч и закључивање скупа. – У: Тринаестојулски устанак – предмет науке и умјетности : радови са научног скупа, Титоград, 11. и 12. јул 1991. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1992, стр. 403–405.

Југословенска димензија 13-јулског устанка 1941. – У: Тринаестојулски устанак – предмет науке и умјетности : радови са научног скупа, Титоград, 11. и 12. јул 1991. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1992, стр. 43–52.

Неки проблеми изучавања 13-јулског устанка црногорског народа 1941. године. – У: Тринаестојулски устанак – предмет науке и умјетности : радови са научног скупа, Титоград, 11. и 12. јул 1991. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1992, стр. 9–17.

О термину да су четници покрет антифашистичке декларације. – У: Тринаестојулски устанак – предмет науке и умјетности : радови са научног скупа, Титоград, 11. и 12. јул 1991. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1992, стр. 371–373.

Штросмајер и Црна Гора, Гласник Одјелења друштвених наука ЦАНУ. – Књ. 7 (1992), стр. 7–43.

О положају и значају друштвених, а посебно историјских наука. – У: Могућности и перспективе развоја науке у Црној Гори : реферати и дискусије са скупа о науци, Подгорица, 29. и 30. октобар 1992. – Подгорица : ЦАНУ, 1993, стр. 411–413.

Страни извори о историји Црне Горе. – У: Извори и историографија о Црној Гори : радови са научног скупа, Титоград, 17. и 18. децембар 1990. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1993, стр.127–144.

Уводна напомена. – У: Могућности и перспективе развоја науке у Црној Гори : реферати и дискусије са скупа о науци, Подгорица, 28, 29. и 30. октобар 1992. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1993, стр. 5–6.

Политичка искушења историографије. – У: Историјска наука и настава историје у савременим условима : радови са научног скупа, Подгорица, 20. и 21. октобра 1993. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1994, стр. 45–92.

Политички живот у Цетињу и његовој околини 1918–1941. – У: Цетиње 1482–1982. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности ; Цетиње : Обод : Скупштина општине Цетиње, 1994, стр.161–188.

Послијератна научна активност (1945–1982). – У: Цетиње 1482–1982. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности ; Цетиње : Обод : Скупштина општине Цетиње, 1994, стр.463–467.

Цетиње 1982–1992. I Политички живот. – У: Цетиње 1482–1982. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности ; Цетиње : Обод : Скупштина општине Цетиње, 1994, стр.495–507.

‘Цетиње 1482–1982’, Цетиње 1994, Библиографски вјесник. – Бр. 3 (1994), стр. 177–181.

‘Цетиње 1482–1982’, Цетиње 1994, Историјски записи. – Год. 67, бр. 3–4 (1994), стр. 177–181.

Искусво из рада на уједињењу Црне Горе и Србије у свјетлости расправе о двочланој федерацији. – У: Савезна Република Југославија као двочлана федерација : зборник радова са научног скупа Подгорица, 29. и 30. септембар 1994. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1995, стр. 15–32.

Тринаестојулски устанак предмет науке и умјетности : зборник радова, Историјски записи. – Год. 68, бр. 1 (1995), стр. 206–212. Приказ зборника.

Подаци о Црној Гори и Боки Которској у два рукописа на француском језику с почетка XIX вијека, Гласник Народног музеја Црне Горе, нова серија. – Књ. 1 (2004), стр. 45–52.

Црногорски добровољци из Сједињених Америчких Држава 1914. и 1915. године, Добровољачки гласник : орган Удружења ратних добровољаца 1912–1918, њихових потомака и поштовалаца. – Год. 9, бр. 16 (2000), стр. 83–93.

ПРИРЕЂИВАЧ. УРЕДНИК

Сутјеска 1943–1953 : зборник / [приредили Димитрије Димо Вујовић, Чедо Вуковић]. – Цетиње, Народна књига, 1953. – 303 стр.

Црна Гора / [уређивачки одбор Димитрије–Димо Вујовић ... [и др.]. – Београд : Књижевне новине, 1976. – 995 стр.

Стогодишњица црногорско-турског рата : радови са научног скупа, Цетиње, 27. и 28. маја 1977 / уредник Димо Вујовић. – Титоград : ЦАНУ, 1978. – 298 стр.

Поглед на свијет : радови са научног скупа, Херцег-Нови, 9, 10. и 11. октобра 1978 / редакциони одбор Димитрије Димо Вујовић, Драгутин Лековић, Ернест Стипанић. – Титоград : ЦАНУ, 1984. – 386 стр.

Хајдуци у Боки Которској 1648–1718 / приредио Милош Милошевић : уредник Димитрије Димо Вујовић. – Титоград : Црногорска академија наука и умјетности, 1988. – 792 стр.

Тринаестојулски устанак : предмет науке и умјетности : радови са научног скупа, Титоград, 11. и 12. јул 1991 / уредник: Димитрије Димо Вујовић – Подгорица : ЦАНУ, 1992. – 410 стр.

Могућности и перспективе развоја науке у Црној Гори : реферати и дискусије са скупа о науци, Подгорица, 29. и 30. октобар 1992. / уредник Димитрије Димо Вујовић. – Подгорица : ЦАНУ, 1993. – 432 стр.

Цетиње 1482–1992 / одговорни уредници Ђоко Д. Пејовић, Димитрије Димо Вујовић. – Подгорица : ЦАНУ ; Цетиње : Обод : Скупштина општине, 1994. – 546 стр.

ЛИТЕРАТУРА О ДИМИТРИЈУ ДИМУ ВУЈОВИЋУ

Пејовић, Ђоко, *Др Димо Вујовић : ‘Уједињење Црне Горе и Србије’*. Издање Историјског института НР Црне Горе, Титоград, 1962, стр. 568, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 1 (1963), стр. 148–151.

Перовић, Милутин, ‘Уједињење Црне Горе и Србије’: (поводом књиге Д. Вујовића), Југословенски историјски часопис. – Бр. 3 (1965), стр. 83–90.

Јовановић, Радоман, *Др Димо Вујовић: ‘Књегња Даринка, политична активност’*, Обод, Цетиње 1968, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 4 (1968), стр. 672–673.

Вујовић, Ђуро: *Димо Вујовић: ‘Године ратне’*, Војноиздавачки завод, Београд 1968, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 1 (1969), стр. 159–160.

Алексић–Пејковић, Љиљана, *Др Димитрије–Димо Вујовић: 'Црна Гора и Француска 1860–1914', Цетиње, 1971*, Историски часопис. –Књ. 19 (1972), стр. 341–344.

Попов, Чедомир, *Др Димитрије–Димо Вујовић: 'Црна Гора и Француска 1850–1914'. Цетиње, 1971*, Југословенски историски часопис. – Бр. 3–4 (1972), стр.180–183.

Рашовић, Драгиша В., *'Црна Гора и Француска 1860–1914' – др Димитрије Димо Вујовић*, Завичај. – Год. 19, бр. 143–144 (1972), стр. 32.

Рашовић, Драгиша В., *'Црна Гора и Француска 1860–1914' – др Димитрије Димо Вујовић*, Пракса. – Бр. 3–4 (1972), стр. 76–77.

Дашић, Миомир. *Црногорско–француските односи во минатото (Др Димитрије–Димо Вујовић: 'Црна Гора и Француска 1860–1914'. – Историски институт во Титоград – „Обод“, Цетиње 1972)*, Гласник Института за национална историја. – Год. 17, бр. 1 (1973), стр.316–319.

Дашић, Миомир. *Др Димитрије–Димо Вујовић: 'Црна Гора и Француска 1860–1914'. – „Обод“, Цетиње, Историски институт Титоград 1972)*, Токови. – Бр. 1–2 (1973), стр. 207–209.

ПИСАРЕВ, Ю., Д. Д. Вујовић: *'Црна Гора и Француска 1860 1914'. Цетиње, 1971, 516 стр.* = *Димитрије–Димо Вујовић, 'Черногориа и Франциа, 1860–1914'*, Советское славяноведение. – Бр. 4 (1973), стр. 112–113.

РОРОВ, R., *Dimitrije Vujović, 'Crna Gora i Francuska (Le Montenegro et la France) 1860–1914', Cetinje, 1971*, Etudes balkaniques, 1973, № 2.

G(irault), R(ene), *Dimitrije–Dimo Voujovitch: 'Cerna Gora i Francuska 1860–1914', Cetinje, 1971, 514 pages (Le Monténégro et la France 1860–1914)*, Bulletin de la Société d'Histoire moderne, Série 74, Année n°13.

Stokes, Gale, *'Crna Gora i Francuska 1860–1914'. by Dimitrije–Dimo Vujović. Istorijski institut u Titogradu. Cetinje: Obod, 1971, 515 pp.*, Slavic Review, 1974, vol. 33, № 2, pp. 390.

Павићевић, Јован, *Др Димитрије Димо Вујовић: 'Црногорски федералисти 1919–1929'*, Југословенски историски часопис. – Год. 20, бр. 1–4 (1981), стр. 293–308.

Димитрије Димо Вујовић. – У: Црногорска академија наука и умјетности: 1973–1983. Титоград: ЦАНУ, 1983, стр. 85–95.

Садржи: [Библиографија Д. Вујовића] / Марија Аџић: стр. 87–95.

Лакић, Зоран, *Студија о црногорској федералистичкој странци. Др Димо Вујовић – 'Црногорски федералисти 1919–1929'*, Пракса. – Бр. 5 (1984), стр. 271–274.

Dašić, Miomir. *Dimitrije Vujović: 'Crnogorski federalisti 1919–1929'*. – *Titograd 1983*, 435 str, Časopis za savremenu povijest. – Br. 2 (1986), str. 115–121.

Dašić, Miomir, *Dimitrije–Dimo Vujović: 'Crnogorski federalisti 1919–1929'*, Socijalizam. – God. 29, br. 2 (1986), str. 142–146.

Вујовић Димитрије Димо (Добрска Жупа, Ријека Црнојевића 1922 – Подгорица, 1995). – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 213.

Војиновић, Перко, *Др Димитрије Вујовић: 'Подгоричка скупштина 1918'*. Загреб, стр. 287, Васпитање и образовање. – Бр. 1 (1991), стр. 111–113.

Ковачевић, Бранислав, *Димитрије Димо Вујовић 'Подгоричка скупштина 1918'*. Загреб 1989, стр. 287, Библиографски вјесник. – Год. 20, бр. 2–3 (1991), стр. 173–175.

Аранитовић, Добрило. *Димитрије Димо Вујовић директор Историјског института 1959–1978*. – У: Споменица Историјског института Црне Горе 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 168–170.

Лакић, Зоран, *Југословенство у научном дјелу Димитрија Дима Вујовића*, Стварање. – Год. 48, бр. 1–2–3 (1993), стр. 141–160.

Димитрије Димо Вујовић. – У: Црногорска академија наука и умјетности : 1973–1993. Подгорица, Црногорска академија наука и умјетности, 1993, стр. 61–62.

Кратка биографија Д. Вујовића.

Вујовић, Димитрије. – У: 'Ко је Ко у Црној Гори'. – Будва : 'Золак и Золак', Архе, 1993, стр. 63–64.

Лакић, Зоран, *Др Димитрије–Димо Вујовић : 'Француски масони и југословенско питање 1914–1918'*. – „Књижевне новине“, Београд 1994, стр. 273, Историјски записи. – Год. 67, бр. 1–2 (1994), стр. 211–214.

Научно дјело академика Димитрија Дима Вујовића : зборник радова – Подгорица, ЦАНУ, 1994. – 242 стр.

Ацић, Марија: *Димитрије Димо Вујовић : 1922–1995*. – Подгорица : ЦАНУ, 1995. – 65 стр.

Вукотић, Драгутин : *Уводна ријеч поводом представљања књиге 'Ратна сарадња Црне Горе и Француске 1914–1916. године' академика Димитрија Дима Вујовића и зборника радова 'Научно дјело академика Димитрија Дима Вујовића'*, Гласник Одјељења друштвених наука, ЦАНУ. – Књ. 8 (1995), стр. 177–178.

Дашић, Миомир. *Дјело трајне вриједности*, Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Књ. 8 (1995), стр. 179–184.

Лакић, Зоран, *‘Научно дјело Димитрија Дима Вујовића’* (ЦАНУ, Подгорица 1994, стр. 242), Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Књ. 8 (1995), стр. 185–189.

Приказ зборника.

Ковачевић, Бранислав. *Др Димитрије Димо Вујовић, ‘Француски масони и југословенско питање 1914–1918’*, Београд 1994, стр. 285, Васпитање и образовање. – Бр. 2–3 (1995), стр. 121–124.

Лакић, Зоран, *Научник за поштовање и памћење: академик Димитрије – Димо Вујовић (1922–1995)*, Историјски записи. – Год. 68, бр. 2 (1995), стр. 198–212.

In memoriam.

Вујовић Димитрије Димо (Добрска Жупа, Цетиње, 1922 – Подгорица, 1995) – историчар. – У: Историјски лексикон Црне Горе: Пер–Ж : Књ. 5 / [аутори Шербо Раходер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 1190.

Вујовић Димитрије Димо (Добрска Жупа, Ријека Црнојевића 1922 – Подгорица, 1995). – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 807–808.

Дашић, Миомир, *О историчарима Црногорске академије наука и умјетности : прилог историји историографије Црне Горе.* – Подгорица : ЦАНУ, 2011. – 460. стр.

Поред осталих и о Димитрију Диму Вујовићу.

Вујовић Димитрије Димо. – У: Личности црногорске просвјете : лексикон. Књ. 2 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 443–444.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

Вујовић Димитрије Димо. – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 784–785.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

СЛАВКО СТАНИШИЋ

*вршилац дужности директора Института Црне Горе
од марта 1978. до јула 1979.*

БИОГРАФИЈА

Рођен 11. октобра 1934. године у мјесту Поточило, општина Даниловград, од оца Стевана, учитеља и управитеља основне школе у Острогу и мајке Милке, домаћице.

Основну школу завршио у Жупи никшићкој, у Ливеровићима. Првих седам разреда гимназије завршио у Никшићу, а матурирао у Подгорици у Гимназији „Слободан Шкеровић“ 1954. године. Филозофски факултет завршио у Београду 1959. године.

Прво запослење добија као наставник у основној школи у Трубјели, општина Никшић, након чега служи војни рок у Словенији, а потом 1961. године ради у Београду, у Десетој београдској гимназији, као професор историје и латинског језика. Добија посао у Главном одбору ССРН Црне Горе, а у децембру 1962. године почиње да ради у Историјском институту Црне Горе као руководилац Архива за раднички покрет. Марта 1978. године преузима мјесто вршиоца дужности директора Института, на ком остаје до јула 1979. године, након чега, до одласка у пензију, остаје на мјесту руководиоца Архива за раднички покрет Црне Горе.

Био је вишегодишњи уредник часописа Архивски записи. Године 1973, указом председника СФРЈ, одликован је орденом рада са сребрним вијенцем за постигнуте радне успјехе. Учествовао у више међународних размјена делегација историчара. Сарађивао са Институтом за савремену историју у Београду, Војно-историјским институтом у Београду, Министарством унутрашњих послова Југославије и Министарством унутрашњих послова Црне Горе везано за истраживање и прикупљање грађе о Црној Гори. Објавио више десетина радова у часописима, зборницима, лексиконима и штампи.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА
ПОСЕБНА ИЗДАЊА (КОАУТОР)

Жене Црне Горе у револуционарном покрету 1918–1945. – Титоград : Историјски институт, 1969. – 301 стр.

ЧЛАНЦИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У
МОНОГРАФСКИМ ПУБЛИКАЦИЈАМА И ЧАСОПИСИМА

Скупштина Друштва историчара Црне Горе, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 4 (1963), стр. 697–699.
Одржана на Цетињу 24. и 25. XI 1963.

Проблеми архива за изучавање радничког покрета и неке фактографске грешке у Прегледу историје СКЈ, Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 2 (1964), стр. 300–305.

‘Библиографија издања о Народноослободилачком рату 1941–1945’, Београд, 1964, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 2 (1965), стр. 389–390.
Приказ.

Годишња скупштина Савеза друштава историчара Југославије, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22 (св. 2 (1965), стр. 387–388.
Одржана у Београду 17. IV 1965. г.

Др Иван Рибар: ‘Из моје политичке сурадње’, Загреб, 1965, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 3 (1965), стр. 555.
Приказ.

Зборник докумената и података о народноослободилачком рату југословенских народа, том I, књ. 21, Београд. 1965, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 3 (1965), стр. 554–555.

Приказ.

Зборник докумената и података о народноослободилачком рату југословенских народа, том IV, књ. 25, Београд. 1965, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 3 (1965), стр. 557.

Приказ.

Извјештај о раду Друштва историчара Црне Горе, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 4 (1965), стр. 700–704.

‘Неретва’: зборник радова, књ. 1, 2, 3, Београд 1965, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 4 (1965), стр. 705–706.

Приказ.

Скупштина Друштва историчара Црне Горе, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 4 (1965), стр. 698–700.

Одржана у Титограду 6. XI 1965. г.

Грађа о народноослободилачкој борби 1941 у Архиву Историјског института у Титограду, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 4 (1966), стр. 765–773.

Прославе годишњице Октобарске револуције у Црној Гори 1919–1924, Историјски записи. – Год. 20, књ. 24, св. 4 (1967), стр. 775–803.

Савјетовање о неким проблемима сакупљања и обраде историјске грађе из народноослободилачке борбе, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 4 (1968), стр. 679–681.

Одржано у Београду 23. и 24. децембра 1968. г.

Стварање Црногорске народне омладине, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 2 (1968), стр. 250–264.

Затвори у Никшићу : (историјат). – У: Отпор у жицама : сећања заоченика. Књ. 2. – Београд : Војноиздавачки завод, 1969, стр. 517–529.

Проширени састанак Покрајинског комитета КПЈ за Црну Гору и Боку од 17. августа 1943, Историјски записи. – Год. 21, књ. 26, св. 2–3 (1969), стр. 469–486.

Учеиће жена у Народноослободилачкој борби до капитулације Италије. У: Жене Црне Горе у револуционарном покрету 1918–1945. – Титоград : Историјски институт, 1969, стр. 121–209.

Др Милан Берковић: 'СКОЈ и омладински покрет у Србији 1941–1945. године', Београд, 1970, стр. 431, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 3–4 (1970), стр. 440–441.

Приказ.

Други конгрес УСАО–а Црне Горе и Боке, Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, св. 3–4 (1971), стр. 633–644.

Оснивање Уједињеног савеза антифашистичке омладине Црне Горе и Боке. У: Омладина у антифашистичком покрету Југославије 1936–1945 : зборник радова са научног скупа, Бихаћ, 24–26. 9. 1969. – Београд : Председништво СОЈ ; Бихаћ : Музеј Првог засједања АВНОЈ–а : Регионални музеј, 1972, стр. 273–286.

Скупштина Друштва архивских радника Црне Горе, Архивист. – Год. 22, бр. 1–2 (1972), стр. 208–209.

Др Зоран Лакић, 'Црногорска антифашистичка скупштина народног ослобођења 1944–1945', Титоград, 1975, Историјски записи. – Год. 28, књ. 32, св. 3–4 (1975), стр. 617–618.

Приказ.

Др Петар Качавенда: 'СКОЈ и омладина у Народноослободилачкој војсци и партизанским одредима Југославије 1941–1945', Београд 1975, Историјски записи. – Год. 28, књ. 32, св. 3–4 (1975), стр. 620–621.
Приказ.

'Народноослободилачки покрет Београда 1941–1944 : у сјећањима учесника', Београд, 1974, Историјски записи. – Год. 28, књ. 32, св. 1 (1975), стр. 198–199.

Приказ.

'Рударска чета', припремио Борислав Божовић, Београд, 1974, Историјски записи. – Год. 28, књ. 32, св. 1 (1975), стр. 192–193.

Приказ.

Велимир Радовић: 'Пет особености устаничке 1941. године у Боки' Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 640–641.

Приказ.

Идејнополитички рад омладине Црне Горе у првој години ослободилачког рата. – У: Ослободилачка борба народа Југославије као општенародни рат и социјалистичка револуција : зборник радова. [Књ. 1]. – Београд : заједница институција за изучавање новије историје народа и народности Југославије, 1977, стр. 123–139.

Тридесет година Историјског института (1948–1978), Историјски записи. – Год. 31, књ. 37, св. 4 (1978), стр. 19–32.

Војно-политичка активност СКОЈ-а у припремама за покретање народно-ослободилачке борбе. – У: Револуционарни омладински покрет Југославије. Актуелна политичка библиотека „Борбе“, Београд, св. 24, 20. 12. 1979, стр. 23–39.

Рад омладинских организација дурмиторског краја 1943–1945. – У : Дурмиторска партизанска република : зборник радова. – Титоград : Историјски институт ; Жабљак : Скупштина општине, 1979, стр. 855–862.

Комунистичка партија Југославије у Црној Гори у НОР-у. – У: Лексикон народноослободилачког рата и револуције у Југославији 1941–1945. Књ. 1 : А–Љ. – Београд : Народна књига; Љубљана : Партизанска књига, 1980, стр. 564–568.

Савез комунистичке омладине у Црној Гори у НОР-у. У: Лексикон народноослободилачког рата и револуције у Југославији 1941–1945. Књ. 2 : М–Ж. – Београд : Народна књига; Љубљана : Партизанска књига, 1980, стр. 996–998.

Црногорска народна омладина у НОР-у. – У: Лексикон народноослободилачког рата и револуције у Југославији 1941–1945. Књ. 1 : А–Љ. – Београд : Народна књига ; Љубљана : Партизанска књига , 1980, стр.168–170.

Биљешка о Архиву за раднички покрет са пописом фондова. – У: Архивски фондови и збирке у СФРЈ : Црна Гора. – Београд : Савез архивских радника Југославије, 1983, стр. 75–78.

Рад окружних комитета КП и СКОЈ-а за Боку 1944. године. – У: Раднички покрет, народноослободилачки рат и револуција у Боки Которској : (зборник радова са научног скупа одржаног у Херцег Новом, 26, 27. и 28. новембра 1981. године) , Књ. 1. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Херцег Нови : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција, 1983, стр. 325–332.

Омладина Црне Горе у преломним догађајима 1943. године. – У: Преломни догађаји народноослободилачког рата у Црној Гори 1943. године : (зборник радова са научног скупа одржаног 19. и 20. XII 1983). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе, 1985, стр. 70–79.

Документи Архива Историјског института о општинским изборима 1936.г., Историјски записи. – Год. 64, бр. 3–4 (1991), стр. 233–236.

Саопштење са научног скупа „Комунисти на општинским изборима у Црној Гори 1936. године”, који је одржан у Котору, 23. и 24. новембра 1987. године.

ПРИРЕЂИВАЧ

Јовановић, Блажо: *Народноослободилачки рат и револуција* / [припремили Радоје Пајовић, Вукалица Ђедо Милутиновић, Славко Станишић]. – Титоград : Побједа : Марксистички центар ЦК СК ЦГ : Историјски институт СР ЦГ, 1983. – 689 стр.

Први (оснивачки) конгрес Комунистичке партије Црне Горе : документи / приредили Бранислав Ковачевић, Славко Станишић. – Титоград : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе : Побједа, 1988. – 573 стр.

Други конгрес Савеза комуниста Црне Горе : стенографске биљешке / приредили: Бранислав Ковачевић, Славко Станишић, Миле Бакић. – Титоград : Републички центар за културно-умјетничку дјелатност : Историјски институт СР Црне Горе, 1990. – 201 стр.

Подгорички срез у народноослободилачком рату : 1941–1945 : зборник докумената. Књ. 1, Документа народноослободилачког покрета : 1941–1943 / приредио Славко Станишић ; сарадници Јагода Радуловић, Драгослав Бојовић. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе : Културно-просвјетна заједница ; Цетиње : Државни архив Републике Црне Горе, 1995. – 524 стр.

Подгорички срез у народноослободилачком рату : 1941–1945 : зборник докумената. Књ. 2, Документа народноослободилачког покрета : 1943–1945 / приредио Славко Станишић; сарадници Јагода Радуловић, Драгослав Бојовић. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе : Културно-просвјетна заједница; Цетиње : Државни архив Републике Црне Горе : Штампарија Обод, 1996. – 646 стр.

ЛИТЕРАТУРА О СЛАВКУ СТАНИШИЋУ

Аранитовић, Добрило, Славко Станишић, вршилац дужности директора Института : март 1978 – јул 1979. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 157–160.

Садржи кратку биографију и библиографију. – Са фотографијом С. Станишића.

Станишић, Славко (Поточило, Даниловград 1934), историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. Стр. 714.

ЈОВАН Р. БОЈОВИЋ

*директор Историјског института Црне Горе
1979 – децембар 1992. године*

БИОГРАФИЈА

Рођен је 13. новембра 1934. године у селу Градина, Шаранци (општина Жабљак). Умро је 26. децембра 1995. године. Основну школу завршио је у Брајковачи (1947), а осморазредну гимназију у Пљевљима, Никшићу, Цетињу и Бијелом Пољу (1955). Филозофски факултет, група за историју, завршио је у Београду (1960), гдје је и докторирао маја 1969. године.

Од септембра 1958. до децембра 1960. године предавао је латински језик и историју у Пљеваљској гимназији. Крајем 1960. године изабран је за асистента у Историјском институту СР Црне Горе у Титограду, гдје је поступно стицао научна звања: научни сарадник, виши научни сарадник (1973), ванредни професор (1979) и научни савјетник (1981). Као стипендиста иностраних влада ради стручног усавршавања и научних истраживања боравио је на Катедри за историју Јужних и Западних Словена Московског државног универзитета „М. В. Ломоносов“ и Лењинградског државног универзитета (шк. 1967/68. године) и на Катедри за словенска истраживања на Сорбони у Паризу (шк. 1973/74. и 1977/78. године). Године 1979. биран је за ванредног професора Историје држава и права на Правном факултету у Титограду (наставу из овог предмета изводио је од априла 1979. до октобра 1983. године). На Свесавезном правном институту у Москви одбранио докторат из правних наука. Школске 1980/81. и 1981/82. био је по позиву професор на Наставничком факултету у Никшићу. Године 1979. биран је за ванредног професора Историје држава и права на Правном факултету у Титограду (наставу из овог предмета изводио је од априла 1979. до октобра 1983. године). Школске 1980/81. и 1981/82. био је по позиву професор на Наставничком факултету у Никшићу.

Предмет његовог научног интересовања је историја Црне Горе у XIX и XX вијеку. Био је сарадник на капиталним пројектима као што су: „Историја Савеза комуниста Југославије“, „Историја Савеза комуниста

Црне Горе“, „Енциклопедија Црне Горе“, „Историја народа и народности Југославије“,

„Културно-историјски споменици у Црној Гори“, „Црногорско-руски односи“ и др. Руководилац је више научних пројеката чији је носилац Историски институт. Дугогодишњи је уредник Историских записа (1975–1979, 1983–1991), као и посебних издања Института. Члан је Савјета часописа „Правни зборник“ у Титограду, члан Савјета „Југословенског историјског часописа“, члан редакције „Зборника Правног факултета у Титограду“, члан редакције за „Историју Савеза комуниста Црне Горе“, члан Научног вијећа за „Историју народа и /народности Југославије“ и редакције, члан је Југословенског националног комитета за балканологију, члан редакције „Енциклопедије Црне Горе“, члан Савјета „Црногорске библиографије 1494–1994“, члан Одбора за историјске науке Црногорске академије наука и умјетности, члан Савјета „Побједе“ (1983–1986), предсједник је Одбора за обиљежавање значајних годишњица историјских догађаја, члан Комисије за историју (од 1986) и др.

За дугогодишњи интензиван и предан рад у разним видовима друштвене активности и научног стваралаштва, проф. др Јован Р. Бојовић је добио сљедећа признања и одликовања: Награду ослобођења Титограда (1971), орден рада са сребрним вијенцем (1971), орден заслуга за народ са сребрним вијенцем (1978), орден Републике са сребрним вијенцем (1987). Добитник је Тринаестојулске награде СР Црне Горе за 1987. годину.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Жене Црне Горе у револуционарном покрету : 1918–1945 / [Јован Р. Бојовић ... и др.]. – Титоград, Историски институт СР Црне Горе, 1969. – 301 стр.

Напредни омладински покрет у Црној Гори : 1918–1941. – Титоград, Историски институт СР Црне Горе, 1976. – 415 стр.

Осма покрајинска конференција КПЈ за Црну Гору, Боку, Санџак, Косово и Метохију. – Титоград : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе, 1980. – 203 стр.

Законик књаза Данила. – Титоград : Историски институт СР Црне Горе, 1982. – 188 стр.

Писана дјелатност Комунистичке партије Југославије у Црној Гори 1919–1926. – Титоград : Историски институт СР Црне Горе 1983. – 155 стр.

Хронологија радничког покрета и СКЈ 1919–1979. Том I, 1918–1941. Београд, Институт за савремену историју и Народна књига, 1981.

Законник князя Данилы : Теория и история государства и права ; История политических и правовых учений : Автореферат диссертации на соискание ученой степени доктора юридических наук. – Москва : Государственный комитет СССР по народному образованию, Всесоюзный юридический заочный институт, 1990. – 36 стр.

Избеглице из Албаније у Црну Гору 1991. године. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – 256 стр.

ЧЛАНЦИ, ПРИЛОЗИ, ПРИКАЗИ У МОНОГРАФСКИМ ПУБЛИКАЦИЈАМА, ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА

Партизанска болница у Жабљаку 1941–1942, Историјски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 3 (1961), стр. 443–474.

Diskusija. – U: Sedmi kongres ljudske mladine Slovenije. Ljubljana, 1962, str. 291.

Зоран Лакић, Радоје Пајовић, Гојко Вукмановић, Народноослободилачка борба у Црној Гори 1941–1945 : хронологија догађаја. Историјски институт СР Црне Горе, Титоград, 1963, стр. 764. *Југословенски историјски часопис* (Београд), 1963, 4, 131–132.

Милосава Максимовић-Вуковић: 'У вртлогу мука', Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 1 (1963), стр. 151–153.
Приказ.

Партизански губици на Пљевљима 1. децембра 1941, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 4 (1963), стр. 621–632.

'Прва пролетерска', књ. I и II, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 2 (1963), стр. 330–332.
Приказ.

Снабдијевање и евакуација партизанских болница у Пиви 1942. године, Војно–економски преглед (Београд). – Год. 9, бр. 1 (1963), стр. 54–60.

'ЗАВНО Црне Горе и Боке : збирка докумената', Титоград, 1963, Хисторијски преглед. – Год. 10, бр. 7 (1964), стр. 41–43.
Приказ.

Напредни југословенски студентски покрет у Прагу 1929–1935. године, Југословенски историјски часопис (Београд). – Бр. 4 (1964), стр. 37–52.

Осврт на развој СКОЈ-а у Црној Гори до 1929. године, Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 2 (1964), стр. 270–275.

Школе на окупираној територији Црне Горе 1941–1945, Историјски записи. – Год.17, књ. 21, св. 1 (1964), стр. 69–101 ; бр. 4 (1964), стр. 717–745.

Демонстрације на Цетињу 1932. године и суђење једној групи њихових организатора, Правни зборник. – Год. 13, бр. 2–3 (1965), стр. 131–138.

‘Радник’ о прослави првог маја 1924. године у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 1 (1965), стр. 185–190.

Учешће Комунистичке партије Југославије у Црној Гори на општинским изборима 1926. године, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 2 (1965), стр. 305–319.

Студентски априлски штрајк 1936. године, убиство Жарка Мариновића и њихов одјек у Црној Гори, Правни зборник. – Год. 14, бр. 1 (1966), стр. 29–46.

Неке непознате пјесме др Вукашина Марковића, Стварање . – Год. 22, бр. 9–10 (1967), стр. 1111–1116.

Политичке акције југословенских студената у Прагу против режима шестојануарске диктатуре (1929–1932), Правни зборник. – Год. 15, бр. 1–2 (1967), стр. 99–107.

Црногорска емиграција у Русији уочи и за вријеме Октобарске револуције, Историјски записи. – Год. 20, књ. 24, св. 4 (1967), стр. 713–732.

Црногорска интелектуална омладина у 1941. години, Правни зборник. – Год. 14, бр. 2–3 (1966), стр. 67–75.

Manifest СК КПЈ од јануара 1937. године и његов одраз на рад Партије у Црној Гори, Приспевки за zgodovino delavskega gibanja. – Год. 7, бр. 1–2 (1967), стр. 385–398.

Манифест ЦК КП Ј од јануара 1937. године и његов одраз на рад Партије у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 1 (1968), стр. 49–65.

Једно сјећање на побуну морнара у Боки Которској, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 1 (1968), стр. 143–150.

Учешће православног свјештенства у Црној Гори у ослободилачком покрету (1941–1945), Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 1 (1968), стр. 603–622.

Жене Црне Горе у револуционарном покрету 1918–1929. У: Жене Црне Горе у револуционарном покрету 1918–1945. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1969, стр. 25–53.

Забјело. У: Отпор у жицама : сјећања заточеника. Књ. I. – Београд : Војноиздавачки завод, 1969, стр. 319–326.

Обавијештеност совјетске јавности о смрти Бура Баковића : прилог питању, Прилози Института за историју радничког покрета (Сарајево). – Бр. 5 (1969), стр. 317–328.

Коаутор: Радоман Јовановић.

Радничка класа и њено организовање у Црној Гори до 1914. године. – У: Прво радничко друштво у југословенским земљама, Осиејек, 1967. – Славонски брод, 1969, стр. 317–339.

Формирање Комунистичке партије у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 2–3 (1969), стр.179–187.

Формирање СКОЈ-а у Црној Гори, Гласник Цетињских музеја. – Бр. 2 (1969), стр. 51–61.

Политика Черногоории по отношении к Турции во время Крымской войны (1853–1856). Deuxieme congres international des etudes du sud – est europeen. Athenas, 1970, Тот IV.

Популарисање Лењинових идеја у Црној Гори (1917–1929), Југословенски историјски часопис (Београд). – Бр. 3–4 (1970), стр. 7–21.

Солидарност студенатов балканских и других европејских стран с борьбой Югославских студенатов против шестиянварской диктатуры : (1929–1932). – У: Actes Du Premier Congres International Des Etudes Balkaniques Et Sud–EstEuropennes. – Sofia : Éditions de l’académie Bulgare des sciences, 1970, стр. 151–158.

Улога интелигенције у формирању Комунистичке партије у Црној Гори (1919–1920), Прилози за историју социјализма (Београд). – Бр. 7 (1970), стр. 475–493.

Штрајкови средњошколске омладине у Црној Гори 1935–1941, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, бр. 3–4 (1970), стр. 273–295.

Дискусија о ставу Комунистичке Партије у Црној Гори према рату 1940–1941, Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, св. 3–4 (1971), стр. 662–663.

Југословени на Комунистичком универзитету националних мањина Запада. – У: Токови револуције : зборник историјских радова Института за историју радничког покрета Србије, Музеја радничког покрета и народне револуције Војводине и Завода за историју Косова. V. – Београд : Институт за историју радничког покрета Србије, 1971, стр. 129–149.

Македонци на Комунистичкиот универзитет на националните малцинства од запад до 1929. година. – У: Материјали однаучнат средба одржана во Титов Велес на 8, 9. и 10. мај 1969. година п оповод 40. годишината од смрти на Васил Главинов и 50 годишинината на КПЈ. – Скопје : Институт за национална историја, 1971, стр.185–197.

Политичке активности Комунистичке партије у Црној Гори крајем 1940. и почетком 1941. године, Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, св. 1–2 (1971), стр. 7–20.

Прве организације СКОЈ-а у Црној Гори, Кораци (Титоград). – Год. 1, бр. 3 (1971), стр. 20 ; бр. 4 (1971), стр. 20.

Предговор. – У: Зоран Лакић, *Записи о револуцији*, Цетиње : Обод, 1971, стр. 7–10.

Развитак социјалистичке мисли и радничког покрета у Црној Гори до 1941. године, Гласник цетињских музеја. – Књ. 4 (1971), стр. 29–48.

Увијек у колони претходници, Исељенички календар Босне и Херцеговине, Сарајево, 1971, стр. 175–176.

О Ђоку Павићевићу.

‘Бока’, зборник радова из науке, културе и умјетности, 1971/3, Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 1–2 (1972), стр. 248–249.

‘Борба’, 1922. годиште, репринт издање, НИП „Борба”, Београд Либер, Загреб 1972, Југословенски историјски часопис (Београд). – Бр. 1–2 (1972), стр. 169–171.

Приказ

‘Годишњак Цетињске гимназије’ 1969/1, 1970/2, Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 1–2 (1972), стр. 234–244.

Грађа о дјелатности КПЈ у Босни и Херцеговини 1921–1941, Сарајево 1971, Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 3–4 (1972), стр. 555–556.
Приказ.

[*Дискусија*]. У: Други вуковарски конгрес КП Југославије : материјали са симпозијума одржаног 22. и 23. јула 1970. поводом 50–годишњице другог (Вуковарског) конгреса КПЈ 1920, Славонски Брод, 1972, стр. 427–429 ; 440–441.

[*Diskusija*]. – У: Peta zemaljska konferencija KP Jugoslavije. *Zbornik radova*. Zagreb : Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske, 1972, стр. 363–364.

Други конгрес Комунистичке партије Југославије Вуковар 1920, Славонски Брод 1972. Историјски записи. – Год. 25, књ. 30, св. 3–4 (1972), стр. 559–560.

Жарко Д. Протић, Милан Весовић, Милан Матић : *‘Социјалистички покрет и КПЈ 1867–1941. Библиографија посебних издања (1945–1969). Београд 1972’*, Историјски записи. – Год. 25, књ. 30, св. 3–4 (1972), стр. 558–559.

Приказ.

'Зборник Института за историју радничког покрета Далмације', Сплит 1970, Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 1–2 (1972), стр. 250–251.

Приказ.

'Зборник Института за историју радничког покрета Далмације'. Књ. 2, Сплит 1972, Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 3–4 (1972), стр. 557–558.

Приказ.

'Историја XX века зборник радова, књ. 12'. Београд 1972, Историјски записи. – Год. 25, књ. 30, св. 3–4 (1972), стр. 561.

Приказ.

О политичкој активности средњошколске омладине у Црној Гори (1935–1941). – У: Омладина у антифашистичком покрету Југославије 1935–1945 : zbornik radova naučnog skupa, Бићац 25–26. IX 1969, Бићац 1972, стр. 53–72.

О револуционарном покрету у Црној Гори у периоду парламентаризма (1918–1929), Прилози настави историје. – Бр. 1 (1972), стр. 91–117.

Политичка активност Комунистичке партије у Црној Гори (1919–1920). У: Други конгрес Комунистичке партије Југославије : материјали са симпозијума одржаног 22. и 23. VI 1970. поводом 50-годишњице Другог (Вуковарског) конгреса КПЈ 1920. – Славонски Брод : Хисторијски институт Славоније, 1972, стр. 17–24.

Политичка активност Комунистичке партије у Црној Гори уочи V земаљске конференције, Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 1–2 (1972), стр. 35–37.

Политичка активност Комунистичке партије у Црној Гори уочи Пете земаљске конференције КПЈ. – У: Пета земаљска конференција Комунистичке партије Југославије : зборник радова. – Загреб : Институт за историју радничког покрета Хрватске, 1972, стр. 155–174.

Положај SKOJ-a у Црној Гори у 1936. години. – У: Омладина у антифашистичком покрету Југославије 1936–1945 : zbornik radova naučnog skupa Бићац, 25–26. IX 1969, Бићац 1972, стр. 79–89.

Рад Цетињске гимназије школске 1941/42. године, Годишњак Цетињске гимназије. – Бр. 4 (1972), стр. 51–66.

Споменица Барске гимназије 1921–1971, Бар 1971, Историјски записи. – Год. 25, књ. 30, св. 3–4 (1972), стр. 556–557.

Приказ.

Стоја Марковић. – У: Анђа Ђурашковић, Казивања о Стоји Марковић, Цетиње : Обод, 1972, стр. 134.

- Суђење Адолфу Муку 1923. године*, Бока. – Бр. 4 (1972), стр. 117–135.
- Предговор*. У: Милорад Марковић, *Дивљан зодиак : Дувански комбинат Титоград 1903–1973*. – Титоград : Дувански комбинат, 1973, стр. 7–8.
- ‘Будо’*. *Титоград 1974*, Историјски записи. – Год. 27, књ. 31, св. 3–4 (1974), стр. 390–391.
- Приказ.
- [*Дискусија*], Прилози за историју социјализма (Београд). – Бр. 9 (1974), стр. 301–303.
- Др Надежда Јовановић: ‘Рифат Бурџевић Трио’, Београд 1973*, Историјски записи. – Год. 27, књ. 31, св. 1–2 (1974), стр. 179–180.
- Приказ.
- Откривање архиве Покрајинског комитета КПЈ за Црну Гору 1936. године*, Историјски записи. – Год. 27, књ. 31, св. 3–4 (1974), стр. 337–345.
- Почеци социјалистичке штампе на Балкану, Београд 1973*, Историјски записи. – Год. 27, књ. 31, св. 1–2 (1974), стр. 186–188.
- Из сјећања др Милорада Пипера на предратни револуционарни рад*, Токони. – Бр. 9–10 (1975), стр. 289–306.
- Нека сјећања Војислава Биљановића на револуционарни рад на Цетињу и у Загребу (1932–194Ј)*, Гласник цетињских музеја. – Бр. 8 (1975), стр. 151–171.
- Поводом 40–годишњице листа ‘Удар’*, Историјски записи. – Год. 28, књ. 32, св. 1(1975), стр. 87–92.
- Правила студентске економске задруге „Самопомоћ“ у Никшићу*. Споне. – Бр. 14–15 (1975), стр. 117–127.
- Сарадња Вељка Влаховића у ‘Димитровцу’*, Историјски записи. – Год. 28, књ. 32, св. 1(1975), стр. 139–150.
- ‘Бока’, зборник радова из науке, културе и умјетности, бр. 6–7, Херцег Нови 1975*, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 2 (1976), стр. 389.
- Приказ.
- Бранко Кркелјић, ‘Запис о црвеном граду’*, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 622–623.
- Приказ.
- XXII конгрес фолклориста Југославије*, Историјски записи. – Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 1 (1976), стр. 157–158.
- Мр Борислав Ускоковић: ‘Туризам као фактор привредног развоја Црне Горе’*, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 1 (1976), стр. 155–156.
- Приказ.

Народни хероји Југославије, Београд 1975, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 1 (1976), стр.150–152.

Приказ.

Неки ставови КПЈ о црногорском националном питању до 1929. године, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 521–532.

‘Одзиви’, часопис за књижевност, културу, науку и друштвени живот, бр. 14–15, Бијело Поље 1975, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 2 (1976), стр. 387–388.

Приказ.

Омладински покрет у Црној Гори у периоду диктатуре (1929–1932), Гласник цетињских музеја. – Бр. 3 (1976), стр. 77–130.

Организационо стање Комунистичке партије у Црној Гори 1932. године, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 2 (1976), стр. 291–307.

Павле Милошевић : (22. 5. 1932 – 23. 7. 1975), Библиографски вјесник. – Год. 5, бр. 1–2 (1976), стр. 273–275.

In memoriam.

‘Правни зборник’, орган Удружења правника СР Црне Горе бр. 2–3, 1975, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 2 (1976), стр. 383.

Приказ.

‘Пракса’, часопис за друштвена питања, бр. 1, Титоград 1976, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 2 (1976), стр. 379–380.

Приказ.

‘Стварање’, часопис за књижевност и културу, св. 3, Титоград 1976, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3 (1976), стр. 376–377.

Приказ.

Трећи научни скуп југословенско–чехословачких историчара, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 1(1976), стр. 657–658.

Један мало познати Титов рад из 1939. године, Библиографски вјесник. – Год. 6, бр. 1 (1977), стр. 154–159.

О дурмиторској партизанској републици (1941–1942), Споне. – Год. 9, бр. 27 (1977), стр. 112–122.

О раду Моше Пијаде у дурмиторском крају у првој години ослободилачког рата и револуције, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 3–4 (1977), стр. 707–729

Педесет година ‘Историјских записа’ 1927–1977, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 1 (1977), стр. 5–11.

Распис банске управе Зетске бановине из 1934. године за Јосипом Брозом, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 2 (1977), стр. 571–572.

Став балканских комунистичких партија према пројенама у Немачкој 1933. године, *Balkanica* (Београд). – Бр. 8 (1977), стр. 541–545.

Тито у Црној Гори 1940. године, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 1 (1977), стр. 385–395.

Титов први послјератни долазак у Црну Гору, Васпитање и образовање. – Год. 3, бр. 3 (1977), стр. 3–18.

Титови сусрети са црногорским комунистима и његов први долазак у Црну Гору, Бока. – Бр. 9 (1977), стр. 7–17

Уз овај број, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 2 (1977), стр. 287–288. Уводник уз број посвећен 40–годишњици доласка Ј. Б. Тита на чело Комунистичке партије Југославије.

Др Мирољуб Васић: 'Револуционарни омладински покрет у Југославији 1929–1941', Историјски записи. – Год. 31, књ. 35, св. 1–2 (1978), стр. 285–287.

Забилешка игумана Леонтија Нинковића о повлачењу из Црне Горе 1916. године, Историјски записи. – Год. 31, књ. 35, св. 4 (1978), стр. 91–102.

Писмо Василија Р. Поповића игумана Манастира св. Тројице и прото-презвитера пљеваљског Никифору архиепископу пећком и митрополиту рашко-призренском из 1903. године, Историјски записи. – Год. 31. – књ. 36, св. 3 (1978), стр. 99–101.

О обнављању манастира Довоље.

Допринос Покрајинске конференције КПЈ за Црну Гору и њен значај за припреме ослободилачке борбе. – У: Тито и револуција. – Београд : Експорт-прес, 1979, стр. 216–220.

О политичкој активности радника у Поморском арсеналу у Тивту 1918–1941. године, Историјски записи. – Год. 31, књ. 41, св. 4 (1979), стр. 127–137.

О синдикалном организовању радника у Црној Гори 1918–1941. – У: Тито, радничка класа и синдикати : саопштења са научног скупа. – Београд : Радничка штампа, 1979, стр. 285–320.

Титово присуство Покрајинској конференцији КПЈ за Црну Гору у Барама Жугића 1940. године. – У: Дурмиторска партизанска Република : материјали са научног скупа одржаног у Жабљаку 24, 25. и 26. августа 1977. године. Титоград, Историјски институт СР Црне Горе и Скупштина општине Жабљак, Шавник и Плужине, 1979, стр. 23–32.

Законодавни рад митрополита Петра I Петровића до доношења Закона 1785. године, Правни зборник. – Год. 28, бр. 1–4 (1980), стр. 181–232.

Одјек Минхенског споразума у црногорској иштампи. – У: Минхенскиот договор и југословенските и чехословачките народи. Скопје, Институт за национална историја, 1980, стр. 153–172.

Осврт на историју Црне Горе. – У: *Црна Гора.* – Зајечар : Графичко предузеће „Зајечар“ ; Београд : Центар за новинску издавачку делатност „Интерпреглед“, 1980, стр. 8–14.

Покрајинска конференција КПЈ у Барама Жугића и Титово виђење револуционарног покрета у Црној Гори 1940. године, Споне (Никшић). – Год.12, бр. 1 (1980), стр. 27–41.

Тито у Црној Гори, Пракса (Титоград). – Бр. 2 (1980), стр.113–133.
Коаутор: Радоје Пајовић

Титова посјета Црној Гори 1959. године, Токови (Иванград). – Бр. 15 (1980), стр. 86–100.

Titonë Maltë Zipërhërë të parë – Titonë Nonferencëne Tetë, Krahinoretë PKJ për Maltë Zi, Bokë, Sanxhak, Kosovë e Metohi, Коха (Титоград), – Бр. 3–4 (1980), стр. 17–31.

[*Дискусија*]. – У: Из револуционарног покрета никшићког краја. – Никшић : Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић“, 1981, стр. 290–293.

[*Дискусија*]. – У: Народна и војнопозадинска власт никшићког Среза у НОР–у : зборник радова. – Никшић : Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић“, 1981, стр.369–371.

О неким карактеристикама револуционарног покрета у никшићком крају 1919–1929. године : (тезе). – У: Из револуционарног покрета никшићког краја. – Никшић : Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић“, 1981, стр. 7–14.

О радовима Ђока Пајковића, Токови (Иванград). – Бр. 16 (1981), стр. 6.

Предговор. У: *Казивање Николе Ковачевића–Старог.* – Никшић : Центар за културу, 1981, стр. 5–21.

Примјена Законика књаза Данила, Правни зборник (Титоград). – Год. 29, бр. 1–4 (1981), стр. 97–110.

‘Глас Црногорца’ о приликама у Македонији (1875–1879). – У: Кресненското востание во Македонија 1878–1879. – Скопје : МАНУ, 1982, стр.133–146.

Законодавство и органи централне власти у Црној Гори у вријеме митрополита Петра I Петровића (1784–1830), Историјски записи. – 35 (55), бр. 1–2 (1982), стр. 5–120.

Садржи: Судебник Черногорскии. Законик митрополита Петра I.

In memoriam: Томица Никчевић (15. VIII 1920 25. XI 1982), Историски записи. – Год. 35 (55), бр. 3–4 (1982), стр. 213–217.

Са прегледом радова Томице Никчевића.

Предговор. – У: Владимир–Мујо Петрушић, *Лист 'Радни народ' (1927–1928)*, Библиографски вјесник. – Год. 11, бр. 2 (1982), стр. 39–41.

Рад на изradi Законика књаза Данила, Зборник Правног факултета у Титограду. – Бр. 8–9 (1982), стр. 169–178.

Један разговор са Антом Матковићем, Историски записи. – Год. 36, (56), св. 3–4 (1983), стр. 161–182.

О раду КПЈ у Боки Которској до 1937. године.

Један разговор са Костом Ђуфком, Историски записи. – Год. 36, (56), св. 1–2 (1983), стр. 109–148.

О раду КПЈ и револуционарног покрета у Црној Гори, са посебним освртом на дјеловање у Цетињу 1919–1939. године.

Комунистичка партија Југославије и питање власти у 1941. години : (прилог питању). – У: Народни одбор ослобођења среза беранског и развој нове револуционарне власти. – Иванград : Скупштина општине ; Титоград : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе У, 1983, стр. 233–244.

Неке карактеристике револуционарног покрета у Боки Которској између два свјетска рата (1918–1941) – У: Раднички покрет, народноослободилачки рат и револуција у Боки Которској, Књ. I. Зборник радова са научног скупа одржаног у Херцег–Новом 26, 27. и 28. новембра 1981. – Титоград : Историски институт СР Црне Горе ; Херцег Нови : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР–а, 1983, стр. 19–25.

О научном методу и научном моралу једног критичара. (Поводом текста др Новице Војиновића о књизи 'Законик књаза Данила'). Историски записи. – Год. 36 (56), бр. 1–2 (1983), стр. 149–182.

О предусловима стварања класно–револуционарног покрета у Црној Гори. У: Никшић у предратном револуционарном покрету и НОБ–у : (зборник радова). – Никшић : Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић“, 1983, стр. 7–14.

Отварање научног скупа. – У: Раднички покрет, народноослободилачки рат и револуција у Боки Которској, Књ. I. Зборник радова са научног скупа одржаног у Херцег–Новом 26, 27. и 28. новембра 1981. – Титоград : Историски институт СР Црне Горе ; Херцег Нови : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР–а, 1983, стр. 7–10.

Предговор. – У: Преломни догађаји народноослободилачког рата у Црној Гори 1943. године : (зборник радова са научног скупа одржаног 19. и 20. децембра 1983). – Титоград : Историјски институт Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе, 1983, стр. 5–7.

Уједињење Црне Горе и Боке Которске 1813. године, Историјски записи. – Год. 36 (56), бр. 3–4 (1983), стр. 69–76.

Валтазар Божишић као изучавалац обичајног права на Балкану, Гласник Института за национална историја (Скопје). – Год. 28, бр. 3 (1984).

Valtazar Bogišić, comme investigateur du droit coutumier dans les Balkans. – Actes Du Cinquieme Congres International Des Etudes Du Sud–Est Europeen, Beograd, 1984.

Два писма Дмитра Вурдеље из 1869. Валтазару Божишићу, Зборник Магице српске за друштвене науке (Нови Сад). – Бр. 77 (1984), стр. 201–204.

Notes introductoires sur le Monténégro dans les relation internationals, Историјски записи. – Год. 37 (57), бр. 1–2 (1984), стр. 7 – 13.

О Јовану Томашевићу : (поводом 60–годишњице смрти), Пракса (Титоград). – Бр. 4 (1984), стр. 7–20.

О револуционарном раду Божидара–Бошка Радановића до 1921. године, Бока (Херцег Нови). – Бр. 15–16 (1984), стр. 237–256.

Поводом 150–годишњице рођења Валтазара Божишића, Библиографски вјесник (Цетиње). – Год. 13, бр. 2 (1984), стр. 179–184.

Поводом 150–годишњице рођења Валтазара Божишића, Васпитање и образовање. – Бр. 4 (1984), стр. 93–97.

Предговор. У: Гојко П. Вукмановић, Библиографија о развиту радничког покрета КПЈ, народноослободилачког рата и револуције у општини Бар 1903–1945. године, Бар : Центар за марксистичко образовање, 1984, стр. 5–8.

Приликом промоције књиге ‘Раднички покрет, народноослободилачки рат и револуција у Боки Которској’ (Зборник радова) књига I и II, Херцег–Нови 1983, Бока. – Бр. 15–16 (1984), стр. 495–499.

‘Раднички покрет, народноослободилачки рат и револуција у Боки Которској’, Херцег Нови, 1981, Пракса (Титоград). – Бр. 1 (1984), стр. 275–277.

Приказ.

Уводне напомене о Црној Гори у међународним односима, Историјски записи. – Год. 37 (57), бр. 3–4 (1984), стр. 7–13.

La France et le Monténégro en décembre 1915 – janvier 1916, Историјски записи. – Год. 37 (57), бр. 1–2 (1984), стр. 143–166.

Француска и Црна Гора у децембру 1915 – јануару 1916, Историјски записи. – Год. 37 (57), бр. 3–4 (1984), стр. 141–162.

Црна Гора 1918–1941. – У: Енциклопедија Југославије. 3. – 2. изд. – Загреб: Југословенски лексикографски завод „Мирослав Крлежа“, 1984, стр. 109–113.

Валтазар Богишић као изучавалац обичајног права на Балкану, Бока (Херцег Нови). – Бр. 17 (1985), стр. 277–287.

Валтазар Богишић (поводом 150-годишњице рођења). Мостови (Пљевља). – Год. 17, бр. 86–85 (1985), стр. 119–122.

Валтазар Богишић : (поводом 150-годишњице рођења), Правни зборник (Титоград). – Бр. 1–2 (1985), стр. 171–174.

[Дискусија]. У: Народна и војнопозадинска власт никшићког среза у НОР–у : зборник радова. – Никшић : Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић“, 1985, стр. 369–371.

Из мемоара Нише Милановића, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 3–4 (1985), стр. 147–197.

Један Богишићев нацрт закона о организацији привремене земаљске управе у Херцеговини, Зборник Правног факултета у Титограду. – Год. 7, бр. 12–13 (1985), стр. 39–50.

‘Јован Цвијић и Дурмитор’, научни скуп, 12. октобра 1985. године, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 3–4 (1985), стр. 214–216. Приказ.

Југословенски и чехословачки народи у посљедњим годинама Другог свјетског рата. Долна, Крупа, 17–18. јун 1985, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 3–4 (1985), стр. 217–219.

Југословенско јавно мњење и етиопска криза 1935–1936. године, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 2 (1985), стр. 129–139.

‘La guerre d’Ethiopie et l’opinion mondiale 1934–1941’, Paris 1984, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 2 (1985), стр. 179–180. Приказ.

Милија Станишић: ‘Кадрови револуције Црногорци на руководећим дужностима у НОР-у народа и народности Југославије’, Титоград. 1984, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 3–4 (1985), стр. 199–201. Приказ.

О развоју и проблемима историјске науке у Црној Гори, Историјски записи (Титоград). – Год. 38 (58), бр. 3–4 (1985), стр. 133–145.

Коаутори: Димо Вујовић, Владо Стругар и Миомир Дашић

Поздрав учесницима научног скупа. – У: Јован Цвијић и Дурмитор : зборник радова са научног скупа 12. октобра 1985. – Жабљак : СО Жабљак ; Београд : Српско географско друштво, 1985, стр. 23–24.

Политичке, војне, економске и културне везе народа СФРЈ и СССР у периоду 1917–1945. Научни скуп, Крушево, 18–20. маја 1984, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 3–4 (1985), стр. 210–212.

Правни обичаји у Црној Гори, Херцеговини и Албанији, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 1 (1985), стр. 147–154.

Ступање Валтазара Божишића у црногорску службу 1893. године, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 1 (1985), стр. 65–70.

Борци Четврте црногорске бригаде. Секција бораца Четврт пролетерске ударне бригаде Београд, 1986, Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 4 (1986), стр. 232–235.

Приказ.

Велизар Петруновић, 'Казивања из колоне', друго допуњено издање, 1986, Историјски записи. – Год. 39(59), бр. 4 (1986), стр. 240–243.

Приказ.

Дискусија. – У: Петровачка комуна 1920. године прва комунистичка општина на Јадрану : зборник радова са научног скупа одржаног 23, 24. и 25. новембра 1984. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе ; Будва : Историјски архив, 1986, стр.376–378.

[*Дискусија*]. – У: Револуционарни покрет у срезу Цетињском 1918–1945. (зборник радова са научног скупа одржаног на Цетињу 14, 15. и 16. новембра 1984). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Цетиње : Скупштина општине, 1986.

Закључна ријеч. – У: Револуционарни покрет у срезу Цетињском 1918–1945. (зборник радова са научног скупа одржаног на Цетињу 14, 15. и 16. новембра 1984). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Цетиње : Скупштина општине, 1986.

Закључна ријеч на научном скупу у Петровцу. – У: Петровачка комуна 1920. године прва комунистичка општина на Јадрану : зборник радова са научног скупа одржаног 23, 24. и 25. новембра 1984. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе ; Будва : Историјски архив, 1986, стр. 394–396.

In memoriam : Андрија Лаиновић (8. XI 1903–24. V 1986), Историјски записи (Титоград). – Год. 39 (59), бр. 4 (1986), стр. 251–254.

L'opinion publique Yugoslave et la crise d'Ethiopia en 1935–1936. – In: *L'Guerre D'ethiopia Et L'opinion Mondal Le 1934–1941.* Paris. – Бр. 1 (1986), стр. 167–182.

Неки подаци Радована Зоговића о листовима 'Народној борби', 'Омладинском покрету' и 'Слободи', Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 2–2 (1986), стр. 199–205..

О Адолфу Муку. – У: Петровачка комуна 1920. године прва комунистичка општина на Јадрану : зборник радова са научног скупа одржаног 23, 24. и 25. новембра 1984. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе ; Будва : Историјски архив, 1986, стр. 241–266.

О Божидару Бошку Радановићу. – У: Петровачка комуна 1920. године прва комунистичка општина на Јадрану : зборник радова са научног скупа одржаног 23, 24. и 25. новембра 1984. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе ; Будва : Историјски архив, 1986, стр. 274–286.

О неким карактеристикама рада Комунистичке партије Југославије Црној Гори у периоду 1929–1941. године, Историјски записи. – Год. 39, књ. 59, св. 4 (1986), стр. 73–84.

О неким специфичностима револуционарног покрета у Црној Гори током 1919–1920. године. – У: Петровачка комуна 1920. године прва комунистичка општина на Јадрану : зборник радова са научног скупа одржаног 23, 24. и 25. новембра 1984. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе ; Будва : Историјски архив, 1986, стр. 49–55.

О почецима ширења социјалистичких идеја и формирању радничких друштава у Црној Гори до доношења Устава 1905. године, Васпитање и образовање (Титоград). – Бр. 3 (1986), стр. 69–80.

О развоју и проблемима историјске науке у Црној Гори. – У: Стање, улога и развој науке у Црној Гори : реферати и дискусије са научног скупа, Титоград, 4. и 5. марта 1985. – Титоград : ЦАНУ, 1986, стр. 199–212. Коаутори: Димитрије Вујовић, Владо Стругар и Миомир Дашић.

Отварање научног скупа. – У: Петровачка комуна 1920. године прва комунистичка општина на Јадрану : зборник радова са научног скупа одржаног 23, 24. и 25. новембра 1984. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе ; Будва : Историјски архив, 1986, стр. 38–39.

Поводом 50-годишњице Белведерских догађаја, Сусрети (Титоград). – Бр. 6 (1986), стр. 5.

Поводом 400. године Манастира Пива (1586–1986), Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 4 (1986), стр. 5–9.

Попис покретног споменичког фонда Манастира Пива из 1969. године, Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 4 (1986), стр. 85–138.

Преглед економског развитка и развитка социјалистичке мисли у Црној Гори у XIX вијеку. Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 3 (1986), стр. 19–48.

Предговор. – У: Петровачка комуна 1920. године прва комунистичка општина на Јадрану : зборник радова са научног скупа одржаног 23, 24. и 25. новембра 1984. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе ; Будва : Историјски архив, 1986, стр. 5–10.

Предговор. – У: Револуционарни покрет у срезу Цетињском 1918–1945. (зборник радова са научног скупа одржаног на Цетињу 14, 15. и 16. новембра 1984). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Цетиње : Скупштина општине, 1986.

Проф. др Андрија Лаиновић (8. XI 1903 – 24. V 1986), Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 4 (1986), стр. 251–254.

Уводне напомене. – У: Јевто М. Миловић, *Петар II Петровић Његош*. Грађа 1830–1854. Књига 4 (1845–1897). – Титоград, Историјски институт СР Црне Горе : НИО „Универзитетска ријеч“ ; Цетиње : Архив Црне Горе, 1986, стр. 5–6.

Уводно излагање на првој сједници Одбора за обиљежавање 60-годишњице 'Записа–Историјских записа', Историјски записи. – Год. 39, књ. 59, св. 4 (1986), стр. 208 – 216.

40 година Уставотворне скупштине Социјалистичке републике Црне Горе, Зборник Правног факултета у Титограду. – Нр. 14–15 (1986).
Приказ зборника докумената *Рад Скупштине Црне Горе 1945–1950*.

60 година 'Историјских записа', Одзиви (Бијело Поље). – Бр. 58–59 (1986), стр. 82–85.

Историја Савеза комуниста Југославије, Историјски записи. – Год. 60, бр. 2–3 (1987), стр. 209–211.

Поздравна ријеч на округлом столу о књизи *Историја Савеза комуниста Југославије*, одржаном 18. новембра 1986. године у Историјском институту у Титограду.

Неколико сјећања на учешће у Првом свјетском рату и у Октобарској револуцији, Историски записи. – Год. 60, бр. 2–3 (1987), стр. 157–182.

Отварање научног скупа. – У: Колашински четнички затвор 1942–1943 : (зборник радова са научног скупа одржаног 14. и 15. маја 1984). – Титоград : Историски институт СР Црне Горе, 1987, стр. 11–16.

Петњица – постојбина предака Вука Караџића. – Историски записи (Титоград). – Год. 60, бр. 4 (1987), стр. 51–62.

Предговор. – У: Колашински четнички затвор 1942–1943 : (зборник радова са научног скупа одржаног 14. и 15. маја 1984). – Титоград : Историски институт СР Црне Горе, 1987, стр. 9–10.

Уз 200-годишњицу рођења Вука Караџића, Историски записи. – Год. 60, бр. 4 (1987), стр. 5–9.

Уз шездесетогодишњицу ‘Записа’ – ‘Историских записа’ (1927–1987), Историски записи. – Год. 60, бр. 1 (1987), стр. 5–8.

Фототипско издање ‘Гласа Црногорца’ из 1873. године, Историски записи. – Год. 60, бр. 4 (1987), стр. 212–214.

Чедомир Перовић, Невенка Илић, ‘40 година Уставотворне Скупштине Социјалистичке Републике Црне Горе’, Зборник Правног факултета. – Год. 10, бр. 14/15 (1987), стр. 259–262.

Приказ.

Шездесетогодишњица ‘Историских записа’, Мостови. – Год. 19, бр. 96–97 (1987), стр. 85–92.

‘Историски записи’ и историја Црне Горе, Стварање (Титоград). – Год. 43, бр. 3 (1988), стр. 269–276.

Нека виђења савремених националиста у Црној Гори, Васпитање и образовање (Титоград). – Бр. 2 (1988).

О савременим национализима у Црној Гори, Историски записи. – Год. 61, бр. 3–4 (1988), стр. 153–162.

Скраћено излагање на проширеној сједници Предсједништва Централног комитета СК Црне Горе одржаној у Титограду 26. фебруара 1988.

Поводом 70-годишњице Југославије, Историски записи. – Год. 61, бр. 3–4 (1988), стр. 5–6.

Рад одбора за усвајање Општег имовинског законика за Књажевину Црну Гору. – У: Стогодишњица Општег имовинског законика за Књажевину Црну Гору : радови са научног скупа, Цетиње, 7. и 8. октобар 1988. – Титоград : ЦАНУ, 1989, стр. 125–145.

Разговор са Бранком Каћом Петричевићем о револуционарном покрету у Црној Гори у међуратном периоду. – Год. 61, бр. 1–2 (1988), стр. 195–252.

Руска терминологија у црногорској државној организацији до средине XIX вијека, Зборник Правног факултета у Титограду. – Год. 13, бр. 16/18 (1988), стр. 133–141.

Смиља Буровић: 'Државна интервенција у индустрији Југославије', Београд, Институт за савремену историју, 1986, 433 стр, Историјски записи. – Год. 61, бр. 3–4 (1988), стр. 235–237.
Приказ.

Почеци изучавања обичајног права у балканским државама, Историјски записи. – Год. 62, бр. 3–4 (1989), стр. 61–70.

Реферат поднесен на француском језику на Конгресу балканолога у Софији 3. – 5. 04. 1989.

Божо Лазаревић: 'Сјећање на рат и револуцију 1941–1945', Београд, Војно–издавачки и новински центар, 1987 / Јован Р. Бојовић, Историјски записи. – Год. 63, бр. 3–4 (1990), стр. 211–214.

Издавање на промоцији књиге у Дому ЈНА, 19. маја 1988. године у Титограду.

Закључна ријеч на научном скупу 'Улога научне периодике у развоју историографије о Црној Гори', Историјски записи. – Год. 63, бр. 1–2 (1990), стр. 267–269.

Национално питање у Југославији 1918–1990 : тезе, Зборник Правног факултета. – Год. 16, бр. 22/24 (1990), стр. 209–217.

О становништву словенског поријекла у Албанији, Историјски записи. – Год. 63, бр. 3–4 (1990), стр. 5–20.

Уводна ријеч на међународном научном скупу „Становништво словенског поријекла у Албанији” одржаном у Цетињу 21–23. јуна 1990.

О становништву словенског поријекла у Албанији, Стварање. – Год. 45, бр. 9 (1990), стр. 951–963.

Станислав Рако Вујошевић (14. X 1929 – 22. I 1987): in memoriam, Историјски записи. – Год. 63, бр. 3–4 (1990), стр. 231–233.

Уводне напомене, Историјски записи. – Год. 63, бр. 1–2 (1990), стр. 5.

О организовању научног скупа „Улога научне периодике у развоју историографије о Црној Гори”, поводом 60-годишњице издажења *Записа – Историјских записа.*

Улога 'Записа' – 'Историјских записа' у изучавању историје Црне Горе, Историјски записи. – Год. 63, бр. 1–2 (1990), стр. 9–20.

Васа Чубриловић (14. I 1898 – 11. VI 1990): In memoriam, Историјски записи. – Год. 64, бр. 1–2 (1991), стр. 233–235.

Историјски оквири уједињења Црне Горе, Паитровића, Будве и Боке Которске 1813. године. – У: Уједињење Црне Горе и Боке Которске : 1813–1814. године : (зборник радова са научног скупа одржаног у Котору 10–12. новембра 1988). – Подгорица : Историјски институт СР Црне Горе, 1991, стр. 17–21.

Уводне напомене, Историјски записи. – Год. 64, бр. 3–4 (1991), стр. 5.
О научној скупци „Комунисти на општинским изборима у Црној Гори 1936. године” (Котор, 23. и 24. новембар 1987). – У потпису: Уредник.

Црна Гора у 1936. години, Историјски записи. – Год. 64, бр. 3–4 (1991), стр. 7–12.

Саопштење са научног скупа „Комунисти на општинским изборима у Црној Гори 1936. године”, који је одржан у Котору, 23. и 24. новембра 1987. године.

Виктор Георгијевић Карасјов (3. II 1922–10. XI 1991): in memoriam, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 249–252.

Марко П. Цемовић: ‘Васојевићи, историјска истраживања’, Београд, Издавачки савјет Завичајног удружења Васојевића, 1992, 434 страна, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 263–267.
Издавање на представљању књиге у Беранама 2. октобра 1992.

Неки подаци војводе Марка Миљанова Поповића о обичајима у Кучима и неки документи о Кучима у Божишићевом архиву у Цавтату, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. / 187 / –201.

Саопштење на Међународном научној скупци „Живот и дјело Марка Миљанова Поповића” одржаном у Подгорици 8–9. маја 1991.

Предговор. – У: Васојевићи : историјска истраживања. – Београд : Издавачки савјет Завичајног удружења Васојевића, 1992, стр. 7–9.

Ријеч Редакције, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 5–6.
О финансијским проблемима, због којих долази у питање даље издавање часописа. – У потпису: Уредник.

Рукопис ‘Законика’ Митрополита Петра Првог Петровића, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 31–58.

Сима Ђирковић: ‘Становништво словенског поријекла у Албанији’ (Зборник радова са Међународног научног скупа одржаног 21, 22. и 23. јуна 1991. г. у Цетињу), Титоград, 1991, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 269–275.

Са промоције књиге која је одржана 25. марта 1992. године у Београду.

Документи о проналаску закопане архиве и црквених ствари у Цетињу 1923. године, Историјски записи. – Год. 64, бр. 1–4 (1993), стр. 175–200.

Извори за правну историју Црне Горе. – У: Извори и историографија о Црној Гори : радови са научног скупа, Титоград, 17. и 18. децембар 1990. – Подгорица : ЦАНУ, 1993, стр. 239–258.

Петсто година Октоиха, Стварање. – Год. 48, бр. 11–12 (1993), стр. 854–861.

Положај Српске православне цркве у Црној Гори средином XIX вијека, Историјски записи. – Год. 66, бр. 1–4 (1993), стр. 157–161.

Саопштење на руском језику, на међународном научном скупу „Улога цркве у историји народа централне и југоисточне Европе”, Москва, 16–18. јуна 1993.

Ријеч уредника, Историјски записи. – Год. 66, бр. 1–4 (1993), стр. 5–6.

Српски народ у југословенској федерацији 1945–1991, Историјски записи. – Год. 66, бр. 1–4 (1993), стр. 229–234.

Саопштење прочитано на руском језику на Међународном научном скупу „Русија и Југославија. Криза и судбине федерација”. Москва, 31. маја – 4. јуна 1993.

О поријеклу Муслимана у Црној Гори – тезе, Мостови. – Год. 27, бр. 137/138 (1995), стр. 75–88.

Предговор / Јован Р. Бојовић, Новица Ракочевић. – У: Мемоари / Симо Поповић. – Цетиње : Издавачки центар Цетиње ; Подгорица : ЦИД, 1995, стр. 5–21.

Историографија о мјесту рада Црнојевића штампарије. – У: Пет вјекова Октоиха – прве штампане ћириличне књиге на словенском југу: радови са међународног скупа, Цетиње, 24–25. јун 1994. – Подгорица : ЦАНУ, 1996, стр. 67–81.

Предговор. – У: Црногорски сенат : зборник докумената : (1857–1879) / при– купно и приредио Никола П. Рајковић. – Подгорица : ЦИД, 1997, стр. 7–13.

Напомене о архитектури у дурмиторском крају. – У: На извору Вукова језика, 2003, стр. 385–486.

Мисао Светога Саве у Црној Гори. – У: Светосавски зборник. – Бр. 1 (2011), стр. 22–46.

Предговор / Јован Р. Бојовић, Новица Ракочевић. – У: Мемоари / Симо Поповић. – 2. изд. – Подгорица : ЦИД, 2015, стр. 5–21.

ПРИРЕЂИВАЧ, УРЕДНИК

Извори за историју радничког покрета и револуције у Црној Гори : (1918–1945). Сер. 1. Књ. 1, (1918–1929) / одабрао и приредио Јован Р. Бојовић. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1971. – 636 стр.

Казивања Николе Ковачевића Старог / припремио др Јован Р. Бојовић. – Никшић : Центар за културу, 1980. – 335 стр.

Раднички покрет и народноослободилачки рат и револуција у Боки Которској : (зборник радова са научног скупа одржаног у Херцег Новом 26, 27. и 28. новембра 1981) / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Херцег Нови : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР–а општине, 1983. – 2 књ. (620 ; 692 стр.).

Црна Гора у међународним односима / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт Црне Горе, 1984. – 226 стр.

Le Monténégro dans les relations internationales / [rédacteur Jovan R. Bojović]. – Titograd : Institut d'Histoire de la R.S. de Monténégro, 1984. – 230 str.

Преломни догађаји народноослободилачког рата у Црној Гори 1943. године : (зборник радова са научног скупа одржаног 19. и 20. XII 1983.) / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе, 1985. – 547 стр.

Петровачка Комуна 1920. године – прва комунистичка општина на Јадрану / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе, 1986. – 410 стр.

Револуционарни покрет у Срезу Цетињском 1918–1945. (Зборник радова). Титоград, 1986.

Затвори и логори у Боки Которској и Бокелји у затворима и логорима ван Боке 1941 – 1945. : (зборник радова са научног скупа одржаног у Херцег–Новом, 20. и 21. децембра 1985. године) / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Херцег Нови : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР–а општине, 1987. – 661 стр.

Колашински четнички затвор : 1942–1943 : (зборник радова са научног скупа одржаног у Колашину 14. и 15. маја 1984) / [уредник Јован Р. Бојовић]. Београд : Стручна књига, 1987. – 869 стр.

Револуционарни покрет у срезу цетињском : 1918–1945. : зборник радова са научног скупа одржаног у Цетињу 14, 15. и 16. новембра 1984. године. Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Одбор за монографију „Револуционарни покрет у срезу цетињском 1918–1945“, 1988 / [уредник Јован Р. Бојовић]. – VIII, 590 стр.

Подгоричка скупштина 1918 : документа / [приредио] Јован Р. Бојовић. – Горњи Милановац : Дечје новине, 1989. – XXXII, 293 стр.

Паптровске исправе. Књ. 2 / приредили: Јован Бојовић, Мирослав Лукегић, Божидар Шекуларац. – Будва : Историјски архив ; [Никшић] : Универзитетска ријеч, 1990. – 245 стр.

На извору Вукова језика : (зборник радова са научног скупа одржаног у Шавнику 7. и 8. јула 1988) / (организатор Историјски институт Црне Горе ; уредник Јован Р. Бојовић. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – 501 стр.

Становништво словенског поријекла у Албанији : (зборник радова са међународног научног скупа одржаног у Цетињу 21, 22. и 23. јуна 1990) / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград: Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – 1120 стр.

Уједињење Црне Горе и Боке Которске 1813–1814. године (зборник радова са научног скупа одржаног у Котору 10–12. новембра 1988) / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – 422 стр.

Четиристо година Манастира Пива : (зборник радова са научног скупа одржаног у Плужинама] 16. и 17. јула 1987) / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – 235 стр.

Љетопис манастира Пива / [приредио] Јован Р. Бојовић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992. – 365 стр.

Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988 / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992. – 304 стр.

Усвајање текста Општег имовинског законика за Књажевину Црну Гору / [истражио, обрадио и приредио] Јован Р. Бојовић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992. – 200 стр.

Цемовић, Марко: Васојевићи : историјска истраживања / [рукопис припремио за штампу Јован Бојовић]. – Београд : Издавачки савјет Завичајног удружења Васојевића, 1992. – 434 стр.

Записници сједница Владе Народне Републике Црне Горе : 1945–1951 / [приредио] Јован Р. Бојовић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1994. – 293 стр.

Бјелопољска гимназија и друге средње школе / припремио Рајко Медојевић ; уредник и редактор Јован Р. Бојовић. – Бијело Поље : Гимназија „Милоје Добрашиновић“ : Информативни центар ; Никшић : Унирекс, 1995. – 455 стр.

Поповић, Симо: Мемоари / приредили и предговор написали Јован Р. Бојовић, Новица Ракочевић. – Цетиње : Издавачки центар Цетиње ; Подгорица : ЦИД, 1995. – 875 стр

Пламенац, Раде Т.: Мемоари / приредио Јован Р. Бојовић. – Подгорица : ЦИД, 1997. – 721 стр.

Јовановић, Илија Ф.: *На двору краља Николе : успомене из мог живота* / [приређивач Јован Р. Бојовић]. – Цетиње : Обод, 1998. – 194 стр.

Поповић, Симо: *Мемоари* / приредили и предговор написали Јован Р. Бојовић, Новица Ракочевећ. – 2. изд. – Подгорица : ЦИД, 2015. – 875 стр.

ЛИТЕРАТУРА О ДР ЈОВАНУ Р. БОЈОВИЋУ

Лакић, Зоран, *Др Јован Бојовић: Извори за историју радничког покрета и револуције у Црној Гори (1918–1945)*, Титоград, 1971, Социјализам (Београд), Год.15, бр. 3 (1972), стр. 377–379.

Лукач, Душан: *Извори за историју радничког покрета и револуције у Црној Гори (1918–1945)*, одабрао и уредио др Јован Р. Бојовић, издање Историског института СР Црне Горе, Титоград, 1971, 636, *Историски гласник* (Београд). – Бр. 1 (1972), стр. 223–224.
Приказ.

Милошевић, Павле, *Др Јован Р. Бојовић: ‘Извори за историју радничког покрета и револуције у Црној Гори (1918–1945)’*, Титоград, 1971, Историски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 1–2 (1972), стр. 244–245.

Ротковић, Радослав, *Поруке и поуке. (Др Јован Р. Бојовић: ‘Извори за историју радничког покрета и револуције у Црној Гори (1918–1945)’*, књ. I, *Историски институт, Титоград, 1972)*, Стварање. – Год. 27, бр. 10 (1972), стр. 940–942.

Батрићевић, Ђуро: *Допринос нашој историјској науци. Др Јован Р. Бојовић: ‘Напредни омладински покрет у Црној Гори 1918–1941’*. Цетиње, 1976, стр. 415, Стварање. – Год. 32, бр. 7–8 (1977), стр. 1155–1156.

Дашић, Миомир, *Јован Р. Бојовић: ‘Напредни омладински покрет у Црној Гори 1918–1941’*. Титоград–Цетиње, 1976, стр. 415, *Гласник на Институт за национална историја* (Скопје). – Год. 21, бр. 1 (1977), стр. 284–290.

Дашић, Миомир, *Јован Р. Бојовић: ‘Напредни омладински покрет у Црној Гори 1918–1941’*. *Историски институт СР Црне Горе у Титограду, Обод, Цетиње, 1976*, Југословенски историјски часопис (Београд). – Бр. 3–4 (1977), стр. 201–208.

Кркељић, Бранко Ј., *Др Јован Р. Бојовић: ‘Напредни омладински покрет у Црној Гори 1918–1941’*, Обод, Цетиње, 1976, *Историски записи*. – Год. 30, књ. 34, св. 3–4 (1977), стр. 843–844.
Приказ.

Кркелјић, Бранко Ј., *Прилог јубиларној прослави. Др Јован Р. Бојовић: 'Напредни омладински покрет у Црној Гори 1918–1941'*, „Обод“, Цетиње, 1976, Мостови. – Год. 10, бр. 40 (1977), стр. 183–185.

Приказ.

Милутиновић, Коста: *Др Јован Р. Бојовић: 'Напредни омладински покрет у Црној Гори 1918–1941'*, *Историјски институт у Титограду, 1976*, Васпитање и образовање. – Год. 3, бр. 1–2 (1977), стр. 299–305.

Приказ.

Кркелјић, Бранко Ј., *Др Јован Р. Бојовић: 'Напредни омладински покрет у Црној Гори 1918–1941'*, *Обод, Цетиње, 1976*, стр. 415, *Војноисторијски гласник (Београд)*. – Год. 29, бр. 2 (1978), стр. 161–162.

Лакић, Зоран, *Др Јован Р. Бојовић: 'Напредни омладински покрет у Црној Гори 1918–1941'*. *Историјски институт СР Црне Горе у Титограду, Обод, Цетиње, 1976*, стр. 415, *Пракса*. – Бр. 3 (1978), стр. 131–133.

Тесемников, В.А., Бойович, Й.: *'Прогрессивное молодежное движение в Черногории 1918–1941'*. = Бојовић Ј., *'Напредни омладински покрет у Црној Гори 1918–1941'*. *Цетиње „Обод“*, 1976, 415, *Реферативный журнал (Москва)*, Серия 5, № 1, 1978, (26. Ј), стр. 77–78.

Милутиновић, Коста: *Др Јован Р. Бојовић: 'Напредни омладински покрет у Црној Гори 1918–1941'*, *Титоград – Цетиње, 1976*, *Преглед (Сарајево)*. – Год. 69, бр. 7–8 (1979), 967–972.

Дашић, Миомир, *Др Јован Р. Бојовић: 'Покрајинска конференција КПЈ за Црну Гору 1940. године'*. *Титоград, Марксистички центар ЦК СК Црне Горе 1980*, Социјализам (Београд). – Год. 23, бр. 12 (1980), стр. 174–178.

Лакић, Зоран: *Др Јован Р. Бојовић: 'Покрајинска конференција КПЈ за Црну Гору 1940. године'*. *Титоград, 1980*, *Пракса*. – Бр. 5 (1980). стр. 135–138.

Пајовић, Радоје, *Др Јован Р. Бојовић: 'Покрајинска конференција КПЈ за Црну Гору 1940. године'* (*Титоград, 1980, издање Марксистичког центра ЦК СК Црне Горе*), *Историјски записи*. – Год. 33, књ.42, св. 2 (1980), стр. 184–187.

Мијушковић, В[еселин], *Проф. др Јован Р. Бојовић: 'Законик књаза Данила'*, *Зборник Правног факултета у Титограду*. – Год. 6, бр. 8–9, стр. 225–228.

Приказ.

Милутиновић, Коста, *Др Јован Р. Бојовић: 'Покрајинска конференција КПЈ за Црну Гору 1940. године'*. *Преглед (Сарајево)*. – Год. 72, бр. 1 (1982), стр. 107–108.

Батаковић, Душан, *Јован Р. Бојовић: 'Законик књаза Данила', Титоград, 1982*, Историјски гласник (Београд). – Бр. 1–2 (1983), стр. 130–131.

Вујошевић, Божо М., *Научно откриће (Проф. др Јован Р. Бојовић: 'Законик књаза Данила'. Историјски институт СР Црне Горе, 1982)*. Стварање. – Год. 38, бр. 8–9 (1983), стр. 1069–1072.

Јовановић, Надежда, *Др Јован Р. Бојовић: 'Писана дјелатност Комунистичке партије Југославије у Црној Гори 1919–1936', Историјски институт СР Црне Горе, Титоград, 1983*, Историјски записи. – Год. 36 (46), св. 1–2 (1983), стр. 194–195.

Ј[овановић], Н[овак], *Др Јован Р. Бојовић, Писана дјелатност Комунистичке партије Југославије у Црној Гори 1919–1936. године. Историјски институт СР Црне Горе, Титоград, 1983, стр. 159*. Библиографски вјесник. – Год. 12, бр. 3 (1983), стр. 289–290.

Лукић, Василије: *Студија вриједна пажње. ('Законик књаза Данила')*. Мостови. – Год. 16, бр. 75–76 (1983), стр. 99–101.

Миловић, Ђорђе, *Јован Бојовић: 'Законик књата Данила', Титоград, 1982*, Зборник Правног факултета у Ријечи. – Бр. 4 (1983), стр. 464–465.

Милутиновић, Коста, *О напредној штампи у Црној Гори 1919–1936. Др Јован Р. Бојовић: 'Писана дјелатност Комунистичке партије Југославије у Црној Гори 1919–1936'. Историјски институт СР Црне Горе, Титоград, 1983, стр. 157*, Зборник Матице српске за друштвене науке. – Књ. 75 (1983), стр. 178–182.

Jovan R. Bojović, Bilten Leksikografskog zavoda Crne Gore–Bulletin de L'Institut Lexicographique du Monténégro. – Бр. 2 (1984), стр. 57.

Кратки био–библиографски подаци.

Глушчевић, Вукајло: *Документом до непознатог. (Др Јован Р. Бојовић: 'Писана дјелатност Комунистичке партије Југославије у Црној Гори 1919–1936', Историјски институт СР Црне Горе, Титоград, 1983)*, Пракса. – Бр. 3 (1984), стр. 185–186.

Касаткин, Н. И., *Јован Р. Бојовић, 'Осма покрајинска конференција КПЈ за Црну Гору, Боку, Санџак, Косово и Метохију', Титоград, 1980, 240 с. = Ђован Р. Бойович. 'Восьмая конференция КПЮ в Черногории, Боке, Санџака, Косово и Метохија', Советское славянодедение (Москва), 1984, № 2, 107–108.*

Ковачевић, Бранислав, *Др Јован Р. Бојовић: 'Писана дјелатност Комунистичке партије Југославије у Црној Гори 1919–1936', Титоград, 1983*, Васпитање и образовање. – Год. 10, бр. 2 (1984), стр. 136–138.

Aubin, Michel: *Le Monténégro dans les relation internationales*, [rédacteur Jovan R. Bojović]. *Revedes Etudes Slaves* (Paris), Tom LVII, 1985, p.709.
Приказ књиге *Црна Гора у међународним односима*.

Милутиновић, Коста, *Др Јован Р. Бојовић: 'Законик књаза Данила'*. *Историјски институт СР Црне Горе*, Васпитање и образовање. – Год. 12, бр. 4 (1986), стр. 131–132.

Маргиновић, Душан: *Проф. др Јован Бојовић*, Библиографски вјесник. – Год. 16, бр. 1 (1987), стр. 261–281.

Рацковић, Никола: *Бојовић, Јован (Шаранци, 1934)*. – У: Прилози за лексикон црногорске културе, Цетиње, Централна народна библиотека „Ђурђе Црнојевић“, 1987, стр. 28.

Лучић, Чедомир М., *Јован Р. Бојовић: 'Подгоричка скупитина 1918. године'*, Зборник Правног факултета у Титограду. – Год. 15, бр. 19/21 (1989), стр. 331–338.
Приказ.

Лучић, Чедомир М.: *Јован Р. Бојовић, Мирослав Лукетић, Божидар Шекуларац: 'Паитровске исправе'*. Књига 2. – Будва, 1990, Историјски записи. – Год. 64, бр. 1–2 (1991), стр. 250–252.

Аранитовић, Добрило: *Јован Р. Бојовић: директор Историјског института 1979 – децембар 1992. године: био-библиографија*. – Подгорица: Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 89–114.

Влаховић, Петар, *Драгоцјени подаци (Јован Р. Бојовић: 'Избјеглице из Албаније у Црну Гору 1991. године')*, Стварање. – Год. 47, бр. 9–10 (1992), стр. 914–915.

Драшковић, Александар, *Јован Р. Бојовић: 'Избјеглице из Албаније у Црну Гору 1991. године'*, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 287–289.

Лучић, Чедомир М., *Јован Р. Бојовић: 'Љетопис манастира Пива'*, *Историјски институт Црне Горе, Подгорица, 1992*, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 303–304.
Приказ.

Чизмовић, Милисав, *Јован Р. Бојовић: 'Усвајање текста Општегимо-винског законика за Књажевину Црну Гору'*, [Подгорица], 1991, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 307–310.

Маровић, Бранислав, *Јован Бојовић: 'Записници сједница Владе народне републике Црне Горе 1945–1951'*, Подгорица, 1994, Историјски записи. – Год. 67, бр. 3–4 (1994), стр. 187–189.
Приказ.

Ковачевић, Бранислав: *In memoriam Јован Бојовић : (1934–1995)*, Библиографски вјесник. – Год. 25, бр. 1–2 (1996), стр. 215–218.

Бојовић, Јован (Шаранци код Жабљака 1934 – Београд 1995), историчар. – У: *Исторички лексикон Црне Горе: А – Црн : Књ. 1* / [аутори Шербо Раходер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 138–139.

Миљевић, Маријан: *Уредници и редакције ‘Записа’ и ‘Историчких записа’ – 1927–2007 : биографије, Исторички записи.* – Год.81, бр. 1–4 (2008), стр.17– 66.

Јован Бојовић – одговорни уредник у периоду 1975–1979. и 1983–1993. – Биографија Јована Р. Бојовића са фотографијом (стр. 42–44).

Бојовић, Јован Р. (Градина, Шаранци, Жабљак, 1934 – Београд, 1995), историчар. – У: *Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић.* – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 76.

Бојовић Јован. – У: *Личности црногорске просвјете : лексикон.* Књ. 1 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 80.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

Бојовић Јован. – У: *Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић.* – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 65–66.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

БОЖИДАР НИКОЛИЋ

*вршилац дужности директора Историјског института Црне Горе
1991–1993.*

БИОГРАФИЈА

Рођен је 1941. године у Озринићима, општина Никшић. Од 1950. године живио је у Сарајеву. У Титограду/Подгорици је живио све до смрти 2014. године.

Основну и средњу школу завршио је у Сарајеву. На Машинском факултету у Сарајеву дипломирао је 1967. године. На истом факултету је магистрирао јула 1973. године, а докторску дисертацију је одбранио марта 1978. године.

Више пута боравио је на специјализацији у Чехословачкој, гдје је држао и приступно предавање из области нестационарних режима рада дизел мотора. Боравио је на специјализацијама 1965. у Финској, 1966. у СССР–у и Њемачкој. Као Фулбрајтов стипендиста, 1985/86. боравио је у својству гостујућег професора на Универзитету Висконсин у Медисону, САД.

По завршетку факултета запослио се у Претису, Вогошћа, у сектору мотора и возила, као конструктор, а крајем 1967. године унапријеђен је у звање старијег конструктора. На Машинском факултету у Сарајеву на Катедри за моторе и моторна возила најприје је 1969. биран у звање старијег асистента на предметима Моторна возила и Мотори СУС, а у Заводу за моторна возила и моторе СУС изабран је за стручног сарадника у области мотора и моторних возила. Од 1970. до 1973. године био је шеф развојне лабораторије Машинског факултета у Сарајеву. У периоду од 1972. до 1978. био је члан тима међународног пројекта *Сагоријевање течних и гасовитих горива*, који је Машински факултет у Сарајеву радио за програм Насе. Изабран је за вишег стручног сарадника на Машинском факултету у Сарајеву 1972. године.

Од 1973. године је ангажован на Техничком факултету у Титограду, а касније Машинском факултету, на коме је биран у сва академска звања. Био је први декан Машинског факултета Универзитета „Вељко Влаховић“ у Титограду у периоду 1978–1982. године. На исту функцију поново је изабран 1988. године.

Изабран је за ректора Универзитета „Вељко Влаховић“ за мандатни период 1990–1992. године, а по промјени имена у Универзитет Црне Горе реизабран на период 1992–1995. године.

Одлуком Владе Црне Горе постављен је за в.д. директора Историјског института Црне Горе 1991–1993. године.

Био је потпредсједник Скупштине СИЗ образовања Црне Горе 1982–1986. године, па предсједник Скупштине СИЗ-а усмјереног образовања Црне Горе 1986–1990. године. Био је члан и предсједник Паритетне комисије за сарадњу Универзитета Црне Горе и Универзитета у Барију, Италија. Био је оснивач и руководилац Центра за моторе и мобилне машине Машинског факултета у Подгорици 1997. године. Покретач је Међународни научно-стручног скупа ИЗВОР И ПРЕНОС СНАГЕ ИПС, који је организован шест пута. Од 1992. до 1998. године био је директор Међународног научног Центра за екологију и здравље човјека – МЕНЕСО. Био је члан предсједништва југословенског друштва електро-машинских инжењера и техничара и члан Америчке асоцијације за моторе и возила САЕ.

Од 1979. до 1994. године био је члан Одбора за техничке науке ЦАНУ. Изабран је за редовног члана Дукљанске академије наука и умјетности.

БРАНИСЛАВ КОВАЧЕВИЋ

*директор Историјског института Црне Горе
од 1994. до 2001.*

БИОГРАФИЈА

Рођен је 7. децембра 1933. године у Подгорици, умро јуна 2009. године. Гимназију је завршио у Подгорици 1952, а Филозофски факултет, одсјек за историју, у Сарајеву 1959. године. По завршетку школовања вратио се у Подгорицу. Био је професор, замјеник директора, а затим директор у Грађевинском школском центру.

Постављен је најприје за помоћника, а затим за замјеника републичког секретара тј. министра за образовање, науку, културу и физичку културу, у неколико мандата. Магистрирао је 1977. године, а седам година касније и докторирао. Након тога изабран је за потпредседника ССРН Титоград, а потом за председника ССРН Црне Горе.

За професора историје јужнословенских држава у средњем вијеку са методиком наставе историје на Одсјеку за историју и географију Филозофског факултета у Никшићу изабран је године 1993. На том мјесту остао је до пензионисања 2000. године, па и касније. На том одсјеку је био и шеф Катедре за савремену историју.

За остварене резултате у области науке Научно вијеће Историјског института га је 1991. године изабрало у звање научног савјетника, за директора Историјског института марта 1994. године.

Његову библиографију и биобиблиографију објавио је Библиографски вјесник, орган Друштва библиотекара Црне Горе и Централне народне библиотеке „Ђурађ Црнојевић“, у троброју за 2008. годину. У њему се наводе 1243 биобиблиографске јединице.

Бато Ковачевић је био уредник свих посебних Институтових издања и руководиоца обновљеног пројекта „Историја Црне Горе“.

Ковачевић је био члан ДАНУ од њеног оснивања (1999) и члан Одбора за историјске науке ЦАНУ. У више наврата биран је за члана редакције Историјских записа, ЛИЧ-а, Наставе историје, више научних зборника и стручних публикација.

Био је члан Савјета Филозофског факултета у Никшићу и његов предсједник, члан Сената Универзитета ЦГ, члан Скупштине Универзитета, предсједник Издавачког савјета листа „Побједа“, члан Међурегионално-покрајинске комисије за културу, предсједник Друштва историчара Црне Горе, члан Предсједништва ЦДИЈ, члан Комисије за израду наставних програма из историје. Био је предсједник Фонда за културу и физичку културу Титоград, члан Републичке скупштине СИЗ-а усмјереног образовања.

Дуго је био члан управе фудбалског клуба „Будућност“. Био је члан Фудбалског савеза Црне Горе и потпредсједник Фудбалског савеза СФРЈ, предсједник Савеза за физичку културу Црне Горе, члан Скупштине ЈОК, учесник Конгреса ФИФА. Аутор је више радова из историје физичке културе и спорта. Заслужни је члан ФСЦГ (1975) и ФСЈ (1976). Добитник је више домаћих и међународних признања, плакета и диплома за рад у спорту.

За своје стваралаштво Бато Ковачевић је добио неколико значајних признања и одличја. Године 1977. добио је награду „Октоих“, Награду ослобођења Титограда, затим орден рада са златним вијенцем и друга признања.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР, КОАУТОР)

Комунистичка партија Црне Горе 1945–1952. године. – Титоград: Универзитетска ријеч, 1986. – 525 стр.

Комунистичка партија Црне Горе 1945–1952. године, 2. изд. – Никшић [Тј.] Титоград: Универзитетска ријеч, 1988. – 525 стр.

Црвена мрља : прве аутентичне исповјести о страдањима поводом сукоба са Информбироом – допуњени и прерађени фељтон „Свједочења и свједочанства“, Побједа од 12. јула 1989. до 25. јануара 1990. године / Рифат Растодер, Бранислав Ковачевић. – [1. изд.]. – Титоград : [Побједа], 1990. – 512 стр.

Билас херој – антихерој: искази за историју / Бранислав Ковачевић. – Титоград: Побједа: Републички центар за културно–умјетничку дјелатност, 1991. – 293 стр.

Од Везировог до Зиданог моста: трагична судбина црногорских четника у завршној фази рата: 1944–1945. – Београд: Службени лист СРЈ, 1993. – 207 стр.

Управљање просвјетом у Црној Гори: министарства и министри: (1882–1996) / Владета Цвијовић, Бранислав Ковачевић. – Подгорица: Културно-просвјетна заједница, 1996. – 301 стр.

Стругар, Бранислав, *Црна Гора на разгледницама = Montenegro in Picture Postcards* / [аутор текста (историја, географија) Бранислав Ковачевић]. – Београд : Студио Стругар, [2001]. – 96 стр.

Савезничко бомбардовање Црне Горе 1943–1944: грађа. – Подгорица : Побједа, 2003. – 757 стр.

Страдање црногорских четника : 1944–1945. – Подгорица : Графо Црна Гора, 2005. – 695 стр.

Билас херој – антихерој: искази за историју. – 2. проширено изд. – Подгорица : Побједа, 2006. – 548 стр.

100 година жељезнице Црне Горе / [аутори Славко Бурзановић, Бранислав Ковачевић ... ет ал. . – Цетиње : Обод ; Подгорица : Жељезнице Црне Горе, 2009. – 144 стр.

ЧЛАНЦИ, ПРЕДГОВОРИ, ПОГОВОРИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У КЊИГАМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

О неким облицима и садржајима агитационо–пропагандног рада Комунистичке партије Југославије у Црној Гори 1919–1941. – У: Из револуционарног покрета никшићког краја: зборник радова. – Никшић : Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић“, 1981, стр. 195–220.

Предговор. – У: Југославија 1941: зборник радова. – Титоград : Републички завод за унапређивање школства : Друштво историчара СР Црне Горе, 1982, стр. 5–7.

Бројно стање, развој и састав партијске организације никшићког среза у периоду социјалистичке изградње до 1954. године. – У: Никшић у предратном револуционарном покрету и НОР–у : зборник радова . – Никшић: Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић“, 1983, стр. 447–476.

О неким питањима револуционарног агитационо–пропагандног рада КПЈ у Црној Гори 1941. године с освртом на берански срез. – У: Народни одбор ослобођења среза беранског. – Титоград : [б. и.], 1983, стр. 200–212.

Црногорска партизанска штампа о НОР–у и револуцији у Боки Которској. У: Раднички покрет, народноослободилачки рат и револуција у Боки Которској: (зборник радова са научног скупа одржаног у Херцег–Новом 26, 27. и 28. новембра 1981. године). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, Херцег–Нови : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР–а општине Херцег–Нови, 1983, стр. 259–274.

Поговор. – У: „Гранит“ : часопис за књижевност и друштвена питања. – Фототипско издање. – Цетиње : Централна народна библиотека „Бурђе Црнојевић“, 1984, стр. I – V.

КПЈ и прва народна влада Црне Горе. – У: Народна и војнопозадинска власт никшићког среза у НОР–у: зборник радова. – Никшић : Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић“, 1985, стр. 105–117.

Допринос црногорског народа побједи над фашизмом 1941–1945 / Бранислав Ковачевић, Зоран Лакић. – У: *Dialektika vnitřniho a vnějšno faktory zaveročne etapy narodne – osvoboženeckheno boje narodov Československa a Jugoslavie (1941–1945)*, Praha, 1988, str. 146–154.

Оснивачки конгрес КП Црне Горе. – У: Оснивачки конгрес Комунистичке партије Србије : зборник радова. – [1. изд]. – Београд : Завод за уџбенике и наставна средства ; Нови Сад : Историјски институт Војводине; Приштина : Историјски институт Косова, 1988, стр. 61–73.

Црногорска штампа о словенском становништву у Албанији : (1871–1918). У: Становништво словенског поријекла у Албанији : (зборник радова са међународног научног скупа одржаног на Цетињу 21, 22. и 23. јуна 1990. године). – Титоград : Историјски институт Црне Горе, 1991, стр. 773–788.

Тринаестојулски устанак у емигрантској историографској литератури. У: Тринаестојулски устанак – предмет науке и умјетности : радови са научног скупа, Титоград 11. и 12. јул 1991. године. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1992, стр. 307–320.

Црна Гора у изворима Петог и Шестог конгреса КПЈ / СКЈ : 1948 – 1952. – У: Извори и историографија о Црној Гори : радови са научног скупа, Титоград 17. и 18. децембар 1990. године. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1993, стр. 259–270.

Рационална историјска свијест и претпоставке њеног савладавања. – У: Историјска наука и настава историје у савременим условима : радови са научног скупа, Подгорица 20. и 21. октобра 1993. – Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности, 1994, стр. 129–139.

Хрватски и црногорски погледи на федеративно уређење Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца : допринос академика Д. Вујовића упоредној анализи у историографији о југословенском федерализму. – У: Научно дјело академика Димитрија Дима Вујовића : зборник радова. – Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности, 1994, 153–166.

Карактер Другог свјетског рата у Србији и Црној Гори у емигрантској литератури. – У: Пола века од ослобођења Србије : зборник радова. – Београд : Институт за новију историју Србије : Институт за савремену историју : Војно-историјски институт, 1995, стр. 297–302.

Предговор. – У: Портрети : V / Душан Ј. Мартиновић. – Цетиње : Централна народна библиотека „Ђурђе Црнојевић“, 1995, стр. 5–6.

У спомен Андрије Лаиновића. – У: Подгорица и Андрија Лаиновић. – Подгорица : Народна библиотека „Радосав Љумовић“, 1995, стр. 67–79.

Репресије побједника у рату 1941–1945. – У: Историјска читанка : за осми разред основне школе / Зоран Лакић, Милош Старовлах. – Подгорица: Завод за уџбенике и наставна средства, 1996, стр. 157–158.

[*Предговор*]. – У: Казивања из прве линије / Вукалица Ђедо Милутиновић. – Подгорица: Културно-просвјетна заједница, 1996: стр. 5–9.

Бранко Петрановић – Саво Даутовић: ‘Југославија, велике силе и балканске земље 1945–1948 : (искуство „народне демократије” као партијске државе)’, Подгорица, 1994, стр. 427. – У: Историчар и савремена епоха : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 1. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1997, стр.191 – 195.

Дејства савезничког ваздухопловства у Црној Гори : 1943–1944. – У: Други свјетски рат – 50 година касније : радови са научног скупа, Подгорица 20–22. септемар 1995. Том 2. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности ; Београд : Српска академија наука и умјетности, 1997, стр. 201–213.

Историчар и рационална историјска свијест, У: Историчар и савремена епоха : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 1. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1997, стр. 177–178.

Материјалне штете Црне Горе у Првом свјетском рату. – У: Мојковачка операција 1915–1916: зборник радова са научног скупа. – Београд : Институт за савремену историју, 1997, стр. 210 –219.

Поговор. – У: Побједа на Граховцу 1858. године у списима савременика / Андрија В. Лаиновић. – [Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1997], стр. 1–10.

Поздравна ријеч директора Историјског института Црне Горе. – У: Историчар и савремена епоха : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 1. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1997, стр. 12–13.

Уводна ријеч. – У: Битка за Црну Гору: Мартинићи – Крусци 1796–1996: зборник радова са научног скупа . – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе: Културно-просвјетна заједница Подгорице, 1997, стр. 7–10.

Укидање Закона о заштити јавне безбједности и поретка у држави и Закона о државном суду за заштиту државе. – У: Допринос НОР–а Југославије побједи над фашизмом: зборник радова . 1 / Међународни научни скуп *Педесет година побједи над фашизмом*, [Београд, 15, 16. и 17. мај 1995]. – Београд : Савез удружења бораца народноослободилачког рата Југославије: Војска, 1997, стр. 273–280.

Друштвени живот у дурмиторском крају 1945–1948. – У: Дурмиторски зборник 2 : на извору Вукова језика : зборник радова са научног скупа који је одржан на Жабљаку 21 и 22. јула 1997. године. – Жабљак : Општина, Цетиње : Штампарија „Обод“, 1998.

Информбиро и Црна Гора : (прилог питању). – У: Голи оток: (1949–1956) : радови са округлог стола, Подгорица 27. јула 1995. – Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности, 1998, стр. 55–57.

О аустроугарском бомбардовању Црне Горе у Првом свјетском рату. – У: Црна Гора у Првом свјетском рату : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. – Подгорица: Историјски институт Црне Горе, 1998, стр. 181–192.

О Информбироу у Црној Гори, 1948. – У: Југославија и Коминформ: педесет година касније. – Београд: Међународна политика: Службени лист СРЈ: Архив Југославије: Правни факултет: Факултет политичких наука ; Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998, стр. 127–150.

О рационалној историјској свијести и настави историје. – У: Десети конгрес историчара Југославије, [Београд], 15. – 17. јануар 1998 : зборник радова. – Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1998, стр. 529–534.

Поздравна ријеч директора Историјског института Црне Горе. – У: Црна Гора у Првом свјетском рату : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. – Подгорица: Историјски институт Црне Горе, 1998, стр. 13–15.

Предговор. – У: Историја Црне Горе и Босне / Пјер Кокел. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе: ЦИД, 1998, стр. 7–38.

Завршна ријеч. – У: Међународно признање Црне Горе : зборник радова са научног скупа, Никшић 11–12. мај 1998. год. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности ; Никшић : Филозофски факултет, 1999, стр. 509–510.

Један поглед на двадесети вијек и мјесто Југославије у њему. – У: Југославија на размеђу епоха: радови са међународног научног скупа, Подгорица, 29–30. септембар 1998. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1999, стр. 241–246.

Контроверзе о Информбироу и Голом отоку. – У: Југословенска држава 1918–1998. : зборник радова са научног скупа [Београд, 1–3. децембра 1998.г.]. – [1. изд.] . – Београд : ... [итд.] : Институт за савремену историју : ... [итд.], 1999, стр. 773–778.

Поговор. – У: Политичке струје у Црној Гори у процесу стварања државе у XIX вијеку : (отпор стварању државе) / Томица Никчевић. – 2. изд. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе; Никшић: Центар за културу : Коло, 1999, стр. 237–248.

Поздравна ријеч директора Историјског института Црне Горе. – У: Парламентаризам у Црној Гори: историјски коријени и развој: зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 4. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1999, стр. 13 – 14.

Предговор. – У: Хронике / Илија Златичанин. – Подгорица : Културно–просвјетна заједница : Народна библиотека „Радосав Љумовић“, 1999, стр. 7–22.

Ријеч приређивача. – У: Из Црне Горе и Херцеговине: успомене војевања за народно ослобођење 1876: (са тридесет двије слике) / написао А[рса] Пајевић. – [Репринт изд.]. – Никшић: Никшићке новине, 1999, стр. V – XVII.

Уводна ријеч. – У: Међународно признање Црне Горе : зборник радова са научног скупа, Никшић 11–12. мај 1998. год. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности ; Никшић : Филозофски факултет, 1999, стр. 7 – 9.

Авиони над Подгорицом у Првом свјетском рату. – У: Сто двадесет година од ослобођења Подгорице: зборник радова са научног скупа, Подгорица, – 3. децембар 1999. – Подгорица: Историјски институт Црне Горе, 2000, стр. 93–97.

Албанија и Албанци у историјама Црне Горе до краја XIX вијека. – У: Krishterimi ndër Shqiptarë : Simpozium ndërkombëtar, Tiranë, 16–19 Nëntor 1999 = Christianity among the Albanians: International Symposium, Tirana, November 16–19., 1999 / editorë Dom Nikë Ukgjini, Willy Kamsi, Romeo Gurakuqi . – Shkodër : Revista Phoenix, 2000, str. 164–179.

Завршна ријеч. – У: Сто двадесет година од ослобођења Подгорице: зборник радова са научног скупа, Подгорица, 2–3. децембар 1999. – Подгорица: Историјски институт Црне Горе, 2000, стр. 707–708.

Поздравна ријеч. – У: Сто двадесет година од ослобођења Подгорице: зборник радова са научног скупа, Подгорица, 2. – 3. децембар 1999. – Подгорица: Историјски институт Црне Горе, 2000, стр. 5–6.

Ријеч приређивача. – У: Пад Црне Горе / Милош Живковић. – [3. ре-принт изд.]. – Подгорица : Унирекс, Никшић : Центар за културу, 2000, стр. 5–23.

Ријеч приређивача. – У: Црна Гора на савезничкој голготи / Новица Радовић. – Подгорица : Унирекс ; Никшић : Центар за културу, 2000, стр. I – X.

Ново ишчитавање старих текстова или Паштровићи у радовима Ј. Гелчића и Ф. Мадираце. – У: Научни скуп Паштровићи : (историја–култура–природа) : зборник радова. – Петровац на Мору–Свети Стефан : Одбор за сакупљање историјске грађе о Паштровићима, 2001, стр. 151–158.

Обманута генерација / Рифат Растодер, Бранислав Ковачевић. – У: Слобода као судбина: прилози за историју породице Вушовић. – Никшић : Ранко Вушовић, 2001, стр. 204 – 211.

Ријеч приређивача. – У: По Црној Гори : утисци са путовања. : скице. Скица 1 / М. Петровић. – Никшић : Центар за културу, 2001, стр. 5–8.

Ријеч приређивача / Бранислав Ковачевић, Живко Андријашевић – У: Државни савјет Књажевине / Краљевине / Црне Горе : 1879–1915 : документа. – Цетиње: Државни архив Црне Горе, 2001, стр. 5–16.

Слобода као судбина. – У: Слобода као судбина: прилози за историју породице Вушовић, 2001, стр. 234–236.

Слово уредника. – У: Monumenta Montenegrina. Књ. 1: Архиепископије Дукља Prevalitana Acta metropolitana / приредио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превела Ана Кликовац. – Подгорица: Историски институт Црне Горе, 2001, стр. I – V.

Црногорско питање као проблем међународне савјести и правде / Бранислав Ковачевић, Маријан Миљић. – У: Црногорско питање / Јозеф Бајза. – Подгорица : САРС, 2001, стр. 7 – 16.

Библиографија Вука Врчевића / саставили Бранислав Ковачевић, Маријан Машо Миљић. – У: Огранци за историју Црне Горе / Вук Врчевић; приредио и уводно слово написао Нико Мартиновић, – Никшић : Центар за културу; Подгорица : Октоих, 2002, стр. [248–257].

Допринос династије Петровић Његош проучавању и тумачењу црногорске прошлости. – У: Династија Петровић Његош: радови са међународног научног скупа, Подгорица, 29. октобар – 1. новембар 2001. Т. 1. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности: Универзитет Црне Горе, 2002, стр. 171–181.

Вук Врчевић : (1811–1882). – У: Живот Петра II Петровића Његоша, владике црногорскога од Вука Врчевића. – Подгорица : Октоих ; Никшић : Центар за културу, 2003, стр.123–125.

Југословенски ослободилачки рат и савременост. – У: Антифашистички народноослободилачки рат у Југославији и савременост: зборник саопштења и дискусија са истоименог округлог стола, Београд 26–28. новембар 2003. – Београд : Друштво за истину о антифашистичкој народноослободилачкој борби у Југославији 1941–1945, 2004.

Блажо Јовановић – симбол успостављања црногорског државног и националног идентитета. – У: Блажо Јовановић у свом времену. – Подгорица : Биро за односе с јавношћу, 2005, стр. 16–26.

Црногорско питање као проблем међународне савјести и правде / Бранислав Ковачевић, Маријан Миљић. – У: Црногорско питање = A montenegrói kérdés : (fakszimile) / Јожеф Бајза = Bajza József. – Нови Сад : Форум, 2006, стр. 5 – 18.

Врући мир хладног рата – непоновљива метафора XX. вијека: карикатура као историјски извор. – У: Врући мир хладног рата : хладни рат и сукоб Стаљин–Тито у карикатурама совјетске инфирмбировске и политемигрантске штампе / Радоица Лубурић. – 2. изд. – Подгорица : Побједа, 2007, стр. 221–251.

Нововјековна Црна Гора у научном дјелу академика Бранка Павићевића. – У: Изабрана дјела. Т. 1, Стварање црногорске државе / Бранко Павићевић. – Подгорица : ЦИД, 2007, стр. V – XXIX.

Посвећеност Томице Никчевића историјско–правном наслеђу Црне Горе. У: Изабрани радови / Томица Никчевић. – Подгорица : Правни факултет, 2007, стр. 5–32.

ЧЛАНЦИ. ЕСЕЈИ. ПРИКАЗИ (У ЧАСОПИСИМА)

‘Глас Црногорца’ о Призренској лиги, Kosova = Косово. – Год. 5, бр. 5 (1976), стр. 133–144.

Lëvizja kombëtare shqiptare në ‘Crnogorac’ dhe ‘Glas Crnogorca’ (1871–1912), Коћа. – Год. 2, бр. 1 (1979), стр. 56–68.

Борба за признање и независност нове Југославије, Библиографски вјесник. – Год. 9, бр. 2 (1980), стр. 223–226.

Приказ књиге Едварда Кардеља.

‘Партизанска Дурмиторска република’, Титоград, 1979, стр. 927, Библиографски вјесник. – Год. 9, бр. 2 (1980), стр. 178–181.

- Бранко Петрановић: 'Историја Југославије 1919–1978', Нолит – Београд, 1980, стр. 648, Библиографски вјесник. – Год. 10, бр. 2 (1981), стр. Значајан прилог проучавања НОР–а и социјалистичке револуције у Црној Гори. Милија Станишић: 'Токови револуције у Црној Гори'. – Никшић: Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић“, 1980. – Стр.288, Васпитање и образовање. – Год. 7, бр. 2 (1981), стр. 123–131.*
- Лексикон Народноослободилачког рата и револуције у Југославији 1941 – 1945, Историјски записи. – Год. 34, књ. 54, бр. 3–4 (1981), стр. 183–185.*
- Седма црногорска омладинска бригада „Будо Томовић“, Титоград, 1980, стр. 740, Библиографски вјесник. – Год. 10, бр. 1 (1981), стр. 143–144.*
- Веселин Ђуретић: 'Влада на беспућу. Интернационализација југословенских противрјечности на политичкој позорници Другог свјетског рата', Београд, 1982, Историјски записи. – Год. 35 (55), бр. 1–2 (1982), стр. 216–217.*
- Веселин Ђуретић: Народна власт у БИХ 1941 – 1945, „Народна књига“ – ИСИ, Београд и Институт за историју Сарајево, Београд 1981, стр. 360, Библиографски вјесник. – Год. 11, бр. 2 (1982), стр. 201–202.*
- Вриједно дјело о настанку, карактеру и развоју народне власти у Црној Гори (Др Зоран Лакић: Народна власт у Црној Гори 1941–1945, Обод Цетиње и Народна књига Београд, 1981.), Зборник радова – Музеји револуције Босне и Херцеговине, Меморијални музеји и национални паркови Босне и Херцеговине. – Год. 7, бр. 7 (1982), стр. 269–272.*
- Хронологија радничког покрета и СКЈ 1919–1979. Група (102) аутора, Београд, 1980, I, II, III том, страна 1238. Издавачи : Народна књига и Институт за савремену историју, Библиографски вјесник. – Год. 11, бр. 1 (1982), стр. 179–181.*
- Грађа о Албанцима у Црногорију и Гласу Црногорца (1871–1922), Библиографски вјесник. – Год. 12, бр. 2 (1983), стр. 83–180.*
- Милош Хамовић: Добровољачка војска Југославије у саставу оружаних снага НОП–а, Сарајево, 1983, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 1(1983), стр. 170–171.*
- Слободан Ненадовић, Бранко Петрановић: АВНОЈ и револуција, Народна књига, Београд 1983, стр. 927, Библиографски вјесник. – Год. 12, бр. 3 (1983), стр. 290–292.*
- Др Јован Бојовић, Писана дјелатност Комунистичке партије Југославије у Црној Гори 1919–1936., Титоград, 1983, Васпитање и образовање. – Год. 10, бр. 2 (1984), стр. 136–138.*

Милица Станишић: Кадрови револуције–Црногорци на руководећим мјестима у НОР-у народа и народности Југославије (1941–1945), Титоград, 1984, стр. 565, Васпитање и образовање. – Год. 10, бр. 4 (1984), стр. 107–108.

Од народноослободилачких одбора до прве владе федералне Црне Горе, Васпитање и образовање. – Год. 11, бр. 4 (1984), стр. 47–60.

Батрић Јовановић: Тринаестојулски устанак, Београд, 1984, 238 стр, Васпитање и образовање. – Год. 12, бр. 2 (1986), стр. 113–114.

Др Радомир Булатовић: Народна привреда Босне и Херцеговине у ослободилачком рату 1941–1945, Београд, 1984, Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 1–2 (1986), стр. 217–219.

Изворни текстови о сложеном времену : (Документи о спољној политици Социјалистичке Федеративне Републике Југославије 1946. (I и II том), Југословенски преглед, Београд 1985, стр. 928 (I том 456 и II том 472), Пракса . – Бр. 5 (1986), стр. 255–258.

Историја Савеза комуниста Југославије [1919–1980], Издавачки центар Комунист–а, [Народна књига], Рад, Београд, 1985, стр. 484, Васпитање и образовање. – Год. 12 бр. 3(1986) стр. 108–111.

Ранко Петковић: Несврстана Југославија и савремени свет (Спољна политика Југославије 1945–1985). – Школска књига , Загреб, 1985, 342 стр, Библиографски вјесник. – Год. 15, бр. 2 (1986), стр. 181–182.

Селективан приступ историјским изворима : Бранко Петрановић, Момчило Зачевић: Југославија 1918–1984, збирка докумената. Издавач „Рад“ Београд, 1985, стр. 1044, Библиографски вјесник. – Год. 15, бр. 1(1986), стр. 290–291.

Синтеза југословенске прошлости. Винко Плетерски: Нације, Југославија, револуција. – Издавачки центар Комуниста, Београд, 1985, стр. 535, Васпитање и образовање. – Год. 12 бр. 4 (1986) стр. 129–130.

Венцеслав Глишић: Ужичка република. – Београд, 1986. – Стр.288, Васпитање и образовање. – Год. 13, бр. 4 (1987), стр. 108–111.

Затвори у Подгорици и логор на Забјелу, Центар за марксистичко образовање „Милун Божовић“ . – Титоград, Титоград, 1986, стр. 279, Васпитање и образовање. – Год. 13, бр. 2 (1987), стр. 99–102.

Затвори у Подгорици и логор на Забјелу, Центар за марксистичко образовање „Милун Божовић“ , Титоград, 1986, 279 стр, Библиографски вјесник. – Год. 16, бр. 1 (1987), стр. 311–313.

Од народноослободилачких одбора до прве владе федералне Црне Горе, Југословенски историјски часопис. – Год. 22, бр. 1–2 (1987), стр. 141–154.

Потресно и научно фундирано дјело: (Антон Милетић : Концентрациони логор Јасеновац: 1941–1945, документи I и II, Народна књига, Београд и Спомен–подручје Јасеновац, Београд 1986), Пракса . – Бр. 2 (1987), стр. 209–213.

Бранислав Маровић: Друштвено–економски развој Црне Горе 1945–1953, Историјски институт СР Црне Горе и НИО Универзитетска ријеч, Титоград, 1987, стр. 353, Библиографски вјесник. – Год. 17, бр. 2 (1988), стр. 357–358.

Документи о спољној политици Социјалистичке Федеративне Републике Југославије – 1945, Југословенски преглед, Београд, 1985, стр. 428, Библиографски вјесник. – Год. 17, бр. 1 (1988), стр. 379–380.

И бројке су свјedoци времена: Југославија 1945–1985: статистички приказ, Београд, 1986, стр.245, Библиографски вјесник. – Год. 17, бр. 1 (1988), стр. 380–382.

Миомир Дашић: Увод у историју са основама помоћних историјских наука, Никшић, 1988, 328 стр, Библиографски вјесник. – Год. 18, бр. 1/2/3 (1989), стр. 269–270.

Владо Стругар: Велика буна Црне Горе: 1988–1989. – Београд: Књижевне новине; Никшић: Универзитетска ријеч, 1990, Васпитање и образовање. – Бр. 2 (1991), стр. 97–101.

Ђурђе Црнојевић и његов значај, Библиографски вјесник. – Год. 19, бр. 1/2 (1990), стр. 7–11.

Ђуро Вујовић: Организациони развој Комунистичке партије у Црној Гори 1941–1945, Титоград, 1989, стр. 330, Библиографски вјесник. – Год. 19, бр. 1/2 (1990), стр. 183–186).

Раде Михаљчић: Бој на Косову, Београд: БИГЗ, 1989, Историјски записи. – Год. 63, бр. 3–4 (1990), стр. 187–193.

Бранко Петрановић, Никола Жутић: 27. март 1941. Тематска збирка докумената, Београд, 1990, Историјски записи. – Год. 64, бр. 1–1 (1991), стр. 255–260.

Владо Стругар : Велика буна Црне Горе 1988–1989, Књижевне новине – Београд и НИП „Универзитетска ријеч“, Васпитање и образовање. – Бр. 2 (1991), стр. 97–101.

Димитрије Димо Вујовић: Подгоричка скупитина 1918, Загреб, 1989, стр. 287, Библиографски вјесник. – Год. 20, бр. 2/3 (1991), стр. 173–175.

Општински избори у Подгорици 1936. године, Историјски записи. – Год. 64, бр. 3–4 (1991), стр. 179–186.

Радомир Булатовић: Концентрациони логор Јасеновац с посебним освртом на Доњу Градину: историјско-социолошка и антрополошка студија. – Сарајево, Свјетлост, 1990, стр. 451, Васпитање и образовање. – Бр. 4 (1991), стр. 100–104.

Боко Слијепчевић: Историја Српске православне цркве I, II, III, Београд: Београдски издавачко-графички завод, 1991, 504+672+452=1628 страна, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 253–261.

Зоран Лакић: Партизанска аутономија Санџака 1943–1945 (ЗАВНО–Санџачка документа), Београд: Стручна књига; Универзитетска ријеч, Никшић; Либертас, Бијело Поље, 1992, 479 страна, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 311–313.

Милинко Б. Стојановић: Голи оток – анатомија злочина, Београд, 1991, 521 страна, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 299–302.

Бранко Петрановић: Србија у Другом свјетском рату 1939–1945, Београд, 1992, стр. 789, Васпитање и образовање. – Бр. 2–3 (1993), стр. 135–138.

Приказ.

Бранко Петрановић, Момчило Зечевић: Агонија две Југославије, Београд, 1991, 386 страна, Историјски записи. – Год. 66, бр. 1–4 (1993), стр. 266–270.

Грађанске и комунистичке концепције о федеративном уређењу Краљевине СХС, Југославије, Историјски записи. – Год. 66, бр. 1–4 (1993), стр. 221–227.

Историја 20. века, 1–2, 1992, 262 стр. Издавач: Институт за савремену историју. – Београд, Библиографски вјесник. – Год. 22, бр. 1 (1993), стр. 196–197.

Историја 20 века, 1–2, 1992, 262 стр. Издавач: Институт за савремену историју, Београд, Историјски записи. – Год. 66, бр. 1–4 (1993), стр. 280–281.

Јелена Ј. Гускова: Југославија у ватри: документи, факти, коментари: 1990–1992, Москва, 1992, Историјски записи. – Год. 66, бр. 1–4 (1993), стр. 253–257.

Југословенска криза – документи, факта коментари (Ј.Ј. Гускова: Југославија у ватри – документи, факта, коментари 1990–1992), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 1, бр. 1/2 (1993/1994), стр. 55–62.

Комплексна, велика књига (Др Милан Булајић, Мисија Ватикана у Независној држави Хрватској: „Политика Степинац“ разбијања југосло-

венске државе и покатоличавања православних Срба по цијену геноцида: стварање Civitas Dei–Antemurale Christianitatis, Београд, 1992), Стварање . – Год. 48, бр. 1/2/3 (1993), стр. 200–204.

Прошлост у оптици новог идеолошког просуђивања и настава историје, Васпитање и образовање. – Бр. 1 (1993), стр. 41–50.

Бранко Петрановић: Историчар и савремена епоха, Београд, 1994, Васпитање и образовање. – Бр. 4 (1994), стр. 196–209.

Да ли је Црнојевића штампарија државна, Архивски записи . – Год. 1, бр. 2 (1994), стр. 24–32.

Ђоко Пајковић: Ратна сјећања, Историјски институт Црне Горе, Титоград, 1992, стр. 550, Библиографски вјесник. – Год. 23, бр. 1–2 (1994), стр. 235–237.

Историја између функционалне идеологије и рационалне спознаје, Историјски записи. – Год. 67, бр. 3–4 (1994), стр. 69–81.

Католички клер и усташки злочини (Војно историјски институт, Злочини на југословенским просторима у Првом и Другом свјетском рату, зборник докумената. Том 1. Злочини Независне државе Хрватске 1941–1945, Београд, 1993, страна 1051. Одговорни уредник др Славко Вукчевић), Историјски записи. – Год. 67, бр. 1–2 (1994), стр. 185–193.

Љубомир Домазетовић, Петар Терзић: Ликови и дјела славних војсковођа свијета, Београд, Војноиздавачки и новински центар, 1992), 997 страна, Историјски записи. – Год. 67, бр. 3–4 (1994), стр. 174–176.

Милош Милошевић : Тестамент Ђурђа Црнојевића, Подгорица, 1994, Архивски записи . – Год. 1, бр. 2 (1994), стр. 173–178.

Бранко Петрановић, Сава Даутовић: Југославија, велике силе и балканске земље 1945–1948. (Искусство „народне демократије“, као партијске државе), Подгорица, 1994, стр. 427, Библиографски вјесник. – Год. 24, бр. 1 (1995), стр. 167–169.

Димитрије Димо Вујовић : Француски масони и југословенско питање 1914–1918, Београд, 1994, Васпитање и образовање. – Бр. 2–3 (1995), стр. 121–124.

Ђорђе Борозан: Велика Албанија: поријекло – идеје – пракса, Војноисторијски институт Војске Југославије, Београд 1995, стр. 570, Архивски записи. – Год.– 3, бр. 1–2 (1996), стр. 171–177.

Животна питања Црне Горе, Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 2, бр. 3 (1995), стр. 206 – 212.

Поводом књиге Шерба Растодера Социјално-економски основ политичких борби у Црној Гори 1918–1929. Животна питања Црне Горе 1918–1929.

Иво Јовићевић: О људима и догађајима–сјећања једног федералисте, приредили Владета Цвијовић, Никола Јовићевић, Цетиње: Обод, 1995, 218 страна, Историјски записи. – Год. 68, бр. 2 (1995), стр. 172–175.
Приказ.

Информбиро и Тито : писма страха подршке и кајања, Архивски записи. – Год. 2, бр. 1–2 (1995), стр. 155–172.

Милан Булајић: Разбијање југословенске државе 1991/1992 – злочин против мира. Одговорност Ватикана и Њемачке, Београд, 1994, 372 стране, Историјски записи. – Год. 68, бр. 3 (1995), стр. 187–193.

Милош Милошевић: Тестамент Ђурђа Црнојевића. Критичко издање са коментаром. – Подгорица–Цетиње, 1994, Библиографски вјесник. – Год. 24, бр. 2/3 (1995), стр. 187–190.

Митар Бакић : Црна Гора под управом владика, Подгорица, 1995, стр. 162, Архивски записи. – Год. 2, бр. 1–2 (1995), стр. 181–188.

Радоица Лубурић: Врући мир хладног рата, Историјски институт Црне Горе, Подгорица, 1994, Васпитање и образовање. – Бр. 5–6 (1995), стр. 168–172.

Записници са сједница Политбироа Централног комитета КПЈ (11. јун 1945 – 7. јул 1948). Приредио Бранко Петрановић, Београд, Архив Југославије, Службени лист СРЈ, 1995, 864 стр, Библиографски вјесник. – Год. 25, бр. 3 (1996), стр. 172–176.

Здравствена култура Подгорице (Др Бранислав Пешић : Здравствена служба и здравствена култура Подгорице. Подгорица, 1995), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 3, бр. 4/5 (1996), стр. 145–150.

Милош Хамовић: Избјеглиштво у Босни и Херцеговини 1941–1945. Београд, 1994, 503 стране, Историјски записи. – Год. 69, бр. 2 (1996), стр. 167–170.

Миодраг Зечевић – Јован П. Поповић : Документи из историје Југославије. Државна комисија за итврђивање злочина окупатора и његових помагача из Другог свјетског рата, Београд 1996, стр. 482, Архивски записи. – Год. 3, бр. 1–2 (1996), стр. 163–170.

Момчило Павловић, Верољуб Трајковић: Савезничко бомбардовање Лесковца 6. септембра 1944. Студија и документи, Лесковац, 1995, 342 стране, Историјски записи. – Год. 69, бр. 2 (1996), стр. 177–180.

Павел Аполонович Ровински: Записи о Србији: 1868–1869 (Из путничких бележака). С руског превео Драго Ђупић, Матица српска, Нови Сад, 1994. год. 266 стр, Библиографски вјесник. – Год. 25, бр. 3 (1996), стр. 165–167.

Укидање Закона о заштити јавне безбједности и поретка у држави и Закона о државном суду за заштиту државе, Историјски записи . – Год. 69, бр. 2 (1996), стр. 127–134.

Шербо Растодер: Политичке борбе у Црној Гори 1918–1929. – Београд, Задужбина Андрејевић 1996, 145 стр, Библиографски вјесник. – Год. 25, бр. 3 (1996), стр. 168–171.

Александар Матуновић: Енигма Броз: Ко сте Ви друже Тито?, Београд, 1997, 351 стр, Историјски записи. – Год. 70, бр. 4 (1997), стр. 311–315.

Виктор Кучан: Борци Сутјеске, Београд 1996, стр. 1218, Архивски записи. – Год. 4, бр. 1–2 (1997), стр. 166–169.

Владо Марковић, Радоје Пајовић : Сарадња четника са окупаторима у Црној Гори. Документа 1941–1945, Подгорица–Цетиње, 1996, Војноисторијски гласник. – Год. 46, бр. 2–3 (1997), стр. 270.

Драгутин Драго Ивановић : Људи и вријеме : 1941–1942., Историјски институт Црне Горе, Подгорица 1998, стр. 412, Архивски записи. – Год. 4, бр. 1–2 (1997), стр. 170–173.

Ђуро Вујовић: Црна Гора у народноослободилачком рату 1941–1945, Подгорица, Историјски институт Црне Горе, 1997, Историјски записи. – Год. 70, бр. 4 (1997), стр. 263–269.

Марко Ристић: Дипломатски списи. Приредио, предговор и коментар написао Миладин Милошевић, Просвета–Београд, 1996, стр. 446, Библиографски вјесник. – Год. 26, бр. 3 (1997), стр. 211–213.

На путу историјске истине (Миодрага Зечевић – Јован П. Поповић: Документи из историје Југославије : Државна комисија за утврђивање злочина окупатора и његових помагача из Другог свјетског рата, Београд 1996, стр. 482), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 4, бр. 6/7 (1997/98), стр. 227–228.

Од витешких игара до модерног спорта у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 70, бр. 4 (1997), стр. 97–116.

Односи Југославије и Русије (СССР) 1941–1945. Документи и материјали, Београд 1996, 975 стр, Историјски записи. – Год. 70, бр. 1 (1997), стр. 197–203.

Павле Радусиновић: Павел Аполонович Ровински – стазама његовог живота и рада, Подгорица, 1996, Историјски записи. – Год. 70. бр. 3 (1997), 219–222.

Павле С. Радусиновић о Павлу Аполоновичу Ровинском, Словенски гласник. – Год. 2, бр. 2 (1997), стр. 187–191.

Бранислав Маровић: Сточарство Црне Горе 1860–1953. Подгорица, Историјски институт Црне Горе, 1998, стр. 316, Библиографски вјесник. – Год. 27, бр. 2/3 (1998), стр. 217–218.

Бранко Павићевић, Радослав Распоповић: Црногорски законици, Правни извори и политички акти од значаја за историју државности Црне Горе, књ. I – V. Историјски институт Црне Горе, Подгорица, 1998, Војноисторијски гласник. – Год. 47, бр. 3 (1998), стр. 198–204.

Драгомир Лончар, Љубодраг Димић: Бранко Петрановић, библиографија и биобиблиографија. Београд 1996, стр. 264, Библиографски вјесник. – Год. 27, бр. 1 (1998), стр. 216–218.

Жарко С. Јовановић: Нова власт у Србији 1941–1945, Београд 1997, 396 стр. – Архивски записи. – Год. 5, бр. 1–2 (1998), стр. 125–129

Милан Б. Матић: Равногорска идеја у штампи и пропаганди четничког покрета у Србији 1941–1944, Београд 1995, 317 стр. – Архивски записи. – Год. 5, бр. 1–2 (1998), стр. 130–133.

Мултидисциплинарни осврт на Други свјетски рат. – Гласник Одјељења друштвених наука (ЦАНУ). – Књ. 12 (1998), стр. 197–200.

Научни скуп Међународно признање Црне Горе, Никшић, 11. и 12. мај 1998. године, Историјски записи. – Год. 71, бр. 1–2 (1998), стр. 321–323.

Никола Жутић: Римокатоличка црква и хрватство, од илирске идеје до великосрпске реализације 1453–1941. Београд, Институт за савремену историју, 1997; стр. 335, Библиографски вјесник. – Год. 27, бр. 2/3 (1998), стр. 212–217.

Почеци и фазе великог раскола у комунистичком поретку (прилог питању), Историјски записи. – Год. 71, бр. 3–4 (1998), стр. 33–49.

Ријеч на свечаној академији поводом прославе педесетогодишњице Историјског института Црне Горе, Историјски записи. – Год. 71, бр. 3–4 (1998), стр. 7–14.

Сукоб 1948. године у народној пјесми у Црној Гори, Зборник Филолошког факултета у Приштини. – Бр. 8 (1998), стр. 99–118.

Шербо Растодер: Скривена страна историје, Црногорска буна и одметнички покрет 1918–1929, Бар, 1998, Војноисторијски гласник. – Год. 47, бр. 3 (1998), стр. 190–194.

Богшишева грађа о родослову Муслимана у Подгорици и Зети, Алманах. – Бр. 5–6 (1999), стр. 195–210.

Живко М. Андријашевић: Нацрт за идеологију једне власти, Бар 1999, Војноисторијски гласник. – Год. 49, бр. 1/3 (1999), стр. 171–175.

Житије светог Петра Цетињског, уводно слово, превод и приређивање др Божидар Шекуларац, Службени лист Републике Црне Горе, Подгорица, 1999, Васпитање и образовање. – Бр. 3 (1999), стр. 243–247.

Константин Андрејевић Губастов : Црна Гора 1860–1900, Архивски записи. – Год. 6, бр. 1–2 (1999), стр. 81–101.

Међународни научни скуп „Југословенска држава 1918–1998“ Београд 1. – децембар 1998, Токови историје. – Бр. 1–4 (1999), стр. 438 – 440.

Момчило Павловић: Српско село 1945–1952. Откуп; Београд, 1997, 411 стр, Библиографски вјесник. – Год. 28, бр. 1/2/3 (1999), стр. 214–217.

Привредна политика Владе ФНРЈ. Записници Привредног савета Владе ФНРЈ 1944–1953, Књиге 1, 2, 3 и 4, Београд 1995, стр. 3274, Библиографски вјесник. – Год. 28, бр. 1/2/3 (1999), стр. 210–213.

Радоица Лубурић: Помирење Југославије и СССР-а 1953–1955. Тематска збирка докумената, Подгорица, 1999, Војноисторијски гласник. – Год. 49, бр. 1/3 (1999), стр. 168–171.

Свједочанства о саздању правне Црне Горе (Црногорски законици. Правни извори и политички акти од значаја за историју државности Црне Горе . Књига I – V, Историјски институт Црне Горе, Подгорица, 1998), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 5, бр. 8 (1999), стр. 187–195.

[Уједињење Црне Горе и Боке Которске 1813–1814. : зборник докумената: I. II], Архивски записи . – Год. 6, бр. 1–2 (1999), стр. 155–160.

Библиотекарство као суштинска инаугурација културе (Др Василије Јововић: Црногорско библиотекарство до 1941. године. – Подгорица–Цетиње, Универзитет Црне Горе, ЦНБ „Б. Црнојевић“, 1999, стр. 306), Библиографски вјесник. – Год. 29, бр. 1 (2000), стр. 213–218.

Дани словенске писмености и културе, Рјазан, 24. мај 2000, Историјски записи. – Год. 73, бр. 1–2 (2000), стр. 343–345.

Душан Ј. Мартиновић: Дивизијар Митар Бошков Мартиновић (1870–1954). – Подгорица, Културно–просвјетна заједница, 1998, Библиографски вјесник. – Год. 29, бр. 1 (2000), стр. 243–245.

Душан Оташевић: Његуши кроз вријеме (XIV – XX вијек), Подгорица 1999, 396 стр, Библиографски вјесник. – Год. 29, бр. 2/3 (2000), стр. 207–210.

Живко М. Андријашевић: Нацрт за идеологију једне власти, Бар 1999, стр. 395, Библиографски вјесник. – Год. 29, бр. 2/3 (2000), стр. 236–239.

Загонетно лице Подгоричке скупштине (Академик Мијат Шуковић: Подгоричка скупштина 1918. – Црна Гора у југословенској федерацији Ж. Перића), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 6, бр. 9 (2000), стр. 168–175.

Здравствена култура Подгорице (Др Бранислав Д. Пешић : Здравствена служба и здравствена култура Подгорице, Подгорица, 1995.), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 6, бр. 9 (2000), стр. 180–182.

Југословенско–совјетски односи (1953–1955) у свијетлу нових историјских извора (Поводом књиге Радоице Лубурића Помирење Југославије и СССР-а 1953–1955. Тематска збирка докумената, Подгорица, 1999, Историјски записи. – Год. 73, бр. 3–4 (2000), стр. 271–279.

Мијат Шуковић: Подгоричка скупштина 1918, Подгорица, 1999, 153 стр, Библиографски вјесник. – Год. 29, бр. 2/3 (2000), стр. 223–227.

Муслимани – Бошњаци између стварности и историјске свијести историјски грјех и вјечна кривица, Алманах. – Бр. 13–14 (2000), стр. 51–64.

Прва историја библиотека у Црној Гори: Др Василије Јововић : Црногорско библиотекарство до 1941. године, Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“ . – Год. 6, бр. 9 (2000), стр. 19–27.

Радоица Лубурић: Помирење Југославије и СССР-а 1953–1955. Тематска збирка докумената, Подгорица, 1999, стр. 790, Библиографски вјесник. – Год. 29, бр. 2/3 (2000), стр. 231–233.

Сула Радов–Костадин Радуловић: мистерија надимка у ореолу славе, Библиографски вјесник. – Год. 29, бр. 2/3 (2000), стр. 183–186.

Тематска збирка докумената (Радоица Лубурић: Помирење Југославије и СССР-а : 1953–1955, Историјски институт Црне Горе, Подгорица, 1999), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 6, бр. 9 (2000), стр. 333–340.

У процесу „убрзања историје“ (Живко М. Андријашевић: Нацрт за идеологију једне власти), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 6, бр. 9 (2000), стр. 411–416.

Хронике Илије Златичанина, Културни живот . – Бр. 8 (2000), стр. 10.

Човјек који је видио даље : Алекса Павићевић, Историјски институт Црне Горе, Подгорица, 1999, 245 стр, Библиографски вјесник. – Год. 29, бр. 2/3 (2000), стр. 243–246.

Видоје Жарковић: Стазама слободе, Васпитање и образовање. – Бр. 1 (2001), стр. 239–244.

Историографска вриједност Врхобрезничког љетописа (Монах Гаврило Тројичанин: Врхобрезнички љетопис; књига старосавна из 1650. – Подгорица 2000: Издавач Историјски институт ЦГ; фототипско издање приредили Владета Цвијовић и Бранислав Ковачевић), Библиографски вјесник. – Год. 30, бр. 1/2/3 (2001), стр. 195–198.

Јанко К. Лопичић: Лопичићи, братство у Цеклину (Црна Гора), Београд, Стручна књига, 2001), стр. 509, Историјски записи. – Год. 74, бр. 3–4 (2001), стр. 317–320.

Мисли и поруке (Академик Радослав Ротковић: Велика завјера против Црне Горе. Од Призрена до Версаја, Подгорица, 2001), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић”. – Год. 7, бр. 10 (2001), стр. 498–503.

О утицају британске политике на Црну Гору у XIX и почетком XX вијека нови погледи (поводом књиге мр Саше Кнежевића: Црна Гора и Велика Британија. Одабрани радови, Подгорица, Историјски институт Црне Горе, 2001), Историјски записи. – Год. 74, бр. 3–4 (2001), стр. 289–293.

Објективно и поштенo аутобиографско казивање (Радуле С. Брајичић : Моји мемоари), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић” . – Год. 7, бр. 10 (2001), стр. 295–300.

Освјежење у црногорској историографији (Саша Кнежевић: Црна Гора и Велика Британија. Одабрани радови, Историјски институт Црне Горе, Подгорица, 2001), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић”. – Год. 7, бр. 10 (2001), стр. 421–426.

Радуле С. Брајичић: Моји мемоари. – Подгорица, Историјски институт Црне Горе, 2001, Библиографски вјесник. – Год. 30, бр. 1/2/3 (2001), стр. 220–223.

Сложена и деликатна тема (Милован Ивановић : О хришћанској цркви у Црној Гори од IV до XX вијека, Подгорица, 2001), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић”. – Год. 7, бр. 10 (2001), стр. 341–346.

Сретен Зековић: Црногорска хрестоматија – наук(а) о самобитности Црногораца у 65 по(д)ука; I дио – од настанка до разура црногорске државе (1918). – Цетиње, ЈП Информативно издавачки центар, 1999, Библиографски вјесник. – Год. 30, бр. 1/2/3 (2001), стр. 207–212.

Сретен Зековић: Црногорска хрестоматија: наук(а) о самобитности Црногораца у 65 по(д)ука за свакога, од чобана до академика, I дио (течај) од настанка до разура црногорске државе 1918, ЈУ Издавачко-информативни центар Цетиње, 1999, Воспитање и образовање. – Бр. 3 (2001), стр. 245–247.

Даспер Ридли: Тито – биографија, Београд, 1999, 430 стр., Историјски записи. – Год. 74, бр. 3–4 (2001), стр. 309–311.

Академик Бранко Павићевић, *Историјски записи*. – Год. 75, бр. 1–2 (2002), стр. 213–216.

Гојко Вукмановић: *Барски логор 1942–1943, Подгорица, Историјски институт Црне Горе, 2002, Историјски записи*. – Год. 75, бр. 1–2 (2002), 248–250.

Милован Ивановић: *О хришћанској цркви у Црној Гори, од IV до XX вијека, Подгорица, 2001, стр. 320, Васпитање и образовање*. – Бр. 1 (2002), стр. 271–276.

Мира Шувар: *Владимир Велебит: свједок историје, Загреб, 2001, Историјски записи*. – Год. 75, бр. 1–2 (2002), стр. 251–253.

Monumenta Montenegrina (Том I – X, Историјски институт Црне Горе, 2001, приредио и предговор написао Војислав Д. Никчевић), Историјски записи. – Год. 75, бр. 1–2 (2002), стр. 197–202.

Радослав Ротковић: *Велика завјера против Црне Горе, од Призрена до Версаја, Подгорица, 2001, стр. 704, Васпитање и образовање*. – Бр. 2 (2002), стр. 178–183.

Свједок скорошње историје (Мира Шувар: Владимир Велебит, свједок историје, Загреб, 2001), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић”. – Год. 8/9, бр. 11/12 (2002/2003), стр. 281–285.

Бранислав Маровић: *Привредна комора Црне Горе 1928 – 2000. Подгорица 2002, стр. 286, Библиографски вјесник*. – Год. 32, бр. 1/2/3 (2003), стр. 336–338.

Вук Врчевић: *Огранци за историју Црне Горе, Никшић–Подгорица, 2002, 286 стр, Библиографски вјесник*. – Год. 32, бр. 1/2/3 (2003), стр. 320–324.

О Илинденском устанку у Гласу Црногорца, Историјски записи. – Год. 76, бр. 1–4 (2003), стр. 183–194.

Под заставом слободе. Споменица борцима погинулим у НОР-у и жртвама фашизма и рата 1941–1945, из никшићког среза, Никшић 2002, стр. 1026, Библиографски вјесник. – Год. 32, бр. 1/2/3 (2003), стр. 327–329.

Прилог црквеној историји Црне Горе. О Дукљанској архиепископији и њеној улози у формирању првих јужнословенских држава (по корпусу докумената „Monumenta Montenegrina”), Doclea. – Бр. 4 (2003), стр. 163–172.

Мисао Суле Радова, Матица. – Год. 5, бр. 17 (2004), стр. 327–338.
Поводом манифестације „У почаст Сули Радовом”, која се одржава у Команима.

Ретроспектива у подгоричку древност. Богумил Храбак: Подгорица до почетка XIX вијека; Београд 2000, стр. 223, Библиографски вјесник, Год. 33, бр. 1/2/3 (2004), стр. 271–277.

Блажо Јовановић историјска личност – симбол успостављања Црногорског друштва и националног континуитета, Гласник : информативни билтен СУБНОР-а Црне Горе. – Бр. 8 (2005), стр. 24–29.

Бранко Павићевић: Историја Црне Горе. Саздање Црногорске националне државе 1796–1878, Библиографски вјесник. – Год. 34, бр. 1/2/3 (2005), стр. 213–217.

Други свјетски рат у бројкама, Гласник : информативни билтен СУБНОР-а Црне Горе. – Бр. 10 (2005), стр. 65–69.

Значајно научно прегнуће, Историјски записи. – Год. 78, бр. 1–4 (2005), стр. 313–316.

Историја Црне Горе, Саздање црногорске националне државе 1796–1878, Бранка Павићевића.

Људи саградили град, Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић”. – Год. 10, бр. 13 (2005), стр. 53–60.

Уз шездесетогодишњицу завршетка Другог свјетског рата, Гласник : информативни билтен СУБНОР-а Црне Горе. – Бр. 10 (2005), стр. 58–61.

Драгољуб Драго Бољевић: Саво Вулетић: живот и рад (1871–1945); Подгорица 2004; стр. 349, Библиографски вјесник. – Год. 35, бр. 1/2/3 (2006), стр. 324–327.

Ко је био први герилац Европе, Васпитање и образовање. – Бр. 4 (2006), стр. 321–327.

(Не)заборављени темељи АВНОЈ-а, Гласник : информативни билтен СУБНОР-а Црне Горе. – Бр. 18 (2007), стр. 26–27.

Поколењима за памћење : Опитина Бар у НОР-у и револуцији 1941–1945 : Субнор Бар, 2005, Библиографски вјесник. – Год. 36, бр. 1–2 (2007), стр. 388–391.

Хладни рат и уравнотежени терор (1948–1990) : 60-годишњица почетка Хладног рата, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 129–146.

Црмница – родослови братстава, Вирпазар, 2005, Библиографски вјесник. – Год. 36, бр. 3 (2007), стр. 254–257.

Перојска енциклопедија : Црногорци у Пероју : 1657–2007, сабрао и приредио Маријан Машио Миљић; Подгорица, Центар за исељенике Црне Горе, 2007, 996 стр. + XXVII илд. с таблама, Библиографски вјесник. – Год. 37, бр. 1–2–3 (2008), стр. 368–370.

Монумента Монтенегрина, том XI – Крсташки ратови, припремио и предговор написао Војислав Д. Никчевић, Библиографски вјесник. – Год. 38, бр. 1/3 (2009), стр. 239–244.

Студија Превалитана и краљевство Словена (од петог вијека пр.н.е. до 1200. године) Војислава Д. Никчевића, Lingua Montenegrina. – Бр. 4 (2009), стр. 539–544.

ПРИРЕЂИВАЧ. УРЕДНИК. ЧЛАН РЕДАКЦИОНОГ ОДБОРА

Југославија 1941 : зборник радова / [уредник Бранислав Ковачевић]. – Титоград : Републички завод за унапређивање школства : Друштво историчара Црне Горе, 1982. – 123 стр.

Први (оснивачки) конгрес Комунистичке партије Црне Горе: документи / приредили Бранислав Ковачевић, Славко Станишић. – Титоград : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе : Побједа, 1988. – 573 стр.

Други конгрес Савеза комуниста Црне Горе: стенографске биљешке / приредили Бранислав Ковачевић, Славко Станишић, Миле Бакић. – Титоград : Републички центар за културно-умјетничку дјелатност: Историјски институт СР Црне Горе, 1990. – 201 стр.

Тринаестојулски устанак – предмет науке и умјетности : радови са научног скупа, Титоград, 11. и 12. јул 1991. / редакциони одбор Димитрије Димо Вујовић, ... Бранислав Ковачевић... [и др.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1992. – 410 стр.

Историјска наука и настава историје у савременим условима : радови са научног скупа, Подгорица, 20. и 21. октобра 1993. / редакциони одбор Миомир Дашић... Бранислав Ковачевић... [и др.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1994. – 352 стр.

Подгорица и Андрија Лаиновић / [редакција Батрић Јовановић (главни и одговорни уредник), Бранислав Ковачевић... [и др.]. – Подгорица : Народна библиотека „Радосав Љумовић”, 1995. – 101 стр.

Подгорички срез у народноослободилачком рату 1941–1945. : зборник докумената. Књ. 1, Документа народноослободилачког покрета: 1941–1943 / [уредник Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе: Културно-просвјетна заједница, Цетиње : Државни архив Републике Црне Горе, 1995. – IV, 504 стр.

Нолт, Алис, Есеј о Црној Гори / приредили Бранислав Ковачевић, Радосав Милић. – Подгорица : Народна библиотека „Радосав Љумовић”, 1996. – VI, 71 (VI, 69) стр.

Подгорички срез у народноослободилачком рату 1941–1945. : зборник докумената. Књ. 2, Документа народноослободилачког покрета: 1943–1945 / [уредник Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе: Културно-просвјетна заједница ; Цетиње : Државни архив Републике Црне Горе : Штампарија „Обод”, 1996. – II, 646 стр.

Битка за Црну Гору: Мартинићи – Круси 1796–1996: зборник радова са научног скупа / [редакција Бранислав Ковачевић (уредник), Радоје Пајовић, Радоман Јовановић] . – Подгорица : Историски институт Републике Црне Горе: Културно – просвјетна заједница Подгорице, 1997. – 375 стр.

Други свјетски рат – 50 година касније : радови са научног скупа, Подгорица, 20–22. септембар 1995. / редакциони одбор Владо Стругар, Бранислав Ковачевић...[и др.] – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности ; [Београд] : Српска академија наука и умјетности, 1997. – 2 књ. (719; 579 стр.).

Историчар и савремена епоха: зборник радова са округлог стола Историског института. Књ. 1 / главни и одговорни уредник Бранислав Ковачевић, [редакција Радослав Распоповић... Бранислав Ковачевић ...[и др.]]. – Подгорица : Историски институт Републике Црне Горе, 1997. – 205 стр.

Мојковачка операција : 1915–1916 : зборник радова са научног скупа / [одговорни уредници Петар Качавенда, Славко Вукчевић, Бранислав Ковачевић]. – [1. изд.]. – Београд. ИСИ – Институт за савремену историју: Војноисторијски институт Војске Југославије: Савез удружења ратника ослободилачких ратова Србије 1912–1920 и потомака; Подгорица : Историски институт Црне Горе, 1997. – 438 стр.

Кокел, Пјер, *Историја Црне Горе и Босне* / [приредили Бранислав Ковачевић, Владета Цвијовић]. – Подгорица : Историски институт Црне Горе: ЦИД, 1998. – 492 стр.

Краљ Никола – личност, дјело и вријеме : радови са међународног научног скупа, Подгорица 1–3. октобар 1997. Књ. 1–2 / редакциони одбор Миомир Дашић, Бранислав Ковачевић...[и др]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1998. – 2 књ. (699 ; 396 стр.).

Сјећања : казивања учесника / [Бранислав Ковачевић, члан редакционог одбора]. – Петровац на мору : Одбор за сакупљање историјске грађе о Паштровићима, 1998. – 447 стр.

Уједињење Црне Горе и Боке Которске : 1813–1814 : збирка докумената. Књ. 1–2 / [уредник Бранислав Ковачевић]. – Подгорица: Историски институт Црне Горе : Цетиње : Државни архив Црне Горе ; Котор : Историски архив, 1998. – XV, 681 стр. ; 716 стр.

Црна Гора у Првом свјетском рату : зборник радова са округлог стола Историског института. Књ. 2 / [главни и одговорни уредник Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историски институт Републике Црне Горе, 1998. – 246 стр.

Југославија на размеђу епоха: радови са међународног научног скупа, Подгорица, 29–30. септембар 1998 / [редакциони одбор Бранислав Ковачевић ... [и др.]] – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1999. – 559 стр.

Југословенска држава 1918–1998. : зборник радова са научног скупа [Београд, 1–3. децембра 1998.г.] / [Бранислав Ковачевић, члан редакционог одбора]. – Београд : ... [итд.] : Институт за савремену историју : ... [итд.], 1999. – 902 стр.

Међународно признање Црне Горе : зборник радова са научног скупа, Никшић 11–12. мај 1998. год. / [уредник Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности ; Никшић : Филозофски факултет, 1999. – 510 стр.

Пајевић, Арса, *Из Црне Горе и Херцеговине : успомене војевања за народно ослобођење 1876: (са тридесет и две слике)* / [приредили Бранислав Ковачевић, Живко М. Андријашевић]. – [Репринт изд.]. – Никшић : Никшићке новине, 1999. – XXVII, 456 стр.

Парламентаризам у Црној Гори : историјски коријени и развој : зборник радова са округлог стола Историјског института Црне Горе. Књ. 4 / [главни и одговорни уредник Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1999. – 334 стр.

Средњовјековна историја Црне Горе као поље истраживања: зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 3. / [главни и одговорни уредник Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1999. – 464 стр.

Двјеста година законика обичег црногорског и брдског : радови са научног скупа, Подгорица 30. октобар 1998. / [члан редакционог одбора] Бранислав Ковачевић. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2000. – 278 стр.

Живковић, Милош, *Пад Црне Горе* / [приредили Бранислав Ковачевић, Владета Цвијовић]. – [3. репринт изд.]. – Подгорица : Унирекс, Никшић : Центар за културу, 2000. – 230 стр.

Радовић, Новица, *Црна Гора на савезничкој голготи* / [приредили Бранислав Ковачевић, Владета Цвијовић]. – Подгорица : Унирекс ; Никшић : Центар за културу, 2000. – X, 137 стр.

Сто двадесет година од ослобођења Подгорице : зборник радова са научног скупа / уредник Бранислав Ковачевић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000. – 710 стр.

Тројичанин, Гаврило, *Врхобрезнички љетопис: књига староставна из 1650* / приредили Владета Цвијовић, Бранислав Ковачевић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000. – XXII, [656], 34 стр.

Бајза, Јожеф, *Црногорско питање* / [приредили Бранислав Ковачевић, Маријан Миљић] – Подгорица : САРС, 2001. – 67, 50 стр.

Државни савјет Књажевине / Краљевине / Црне Горе : 1879 – 1915 : документа / приредили Бранислав Ковачевић, Живко М. Андријашевић. – Цетиње: Државни архив Црне Горе, 2001. – 780 стр.

Научни скуп Паштровићи : (историја–култура–природа) : зборник радова / [Бранислав Ковачевић, члан редакционог одбора]. – Петровац на мору–Свети Стефан : Одбор за сакупљање историјске грађе о Паштровићима, 2001. – 302 стр.

Петровић, Михаил, *По Црној Гори : утисци са путовања. : скице. Скица I* / [приредили Бранислав Ковачевић, Владета Цвијовић]. – Никшић : Центар за културу, 2001. – 94 стр.

Споменица црногорским антифашистима / Одбор за обиљежавање Тринаестојулског устанка у Црној Гори ; [Бранислав Ковачевић, члан уређивачког одбора] – Цетиње: Обод, 2001

Династија Петровић Његош : радови са научног скупа, Подгорица, 29. октобар –1. новембар 2001. [3 књ.] / Бранислав Ковачевић, [члан редакционог одбора.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2002. – (567 ; 583 ; 499 стр.).

Дробњачке давије и пресуде : (1872–1902) / [приредили] Бранислав Ковачевић, Маријан Машо Миљић ; [рјечник Бранислав Ковачевић, Маријан Машо Миљић]. – Подгорица : Графо Црна Гора, 2005. – 564 стр.

Црна Гора и Црногорци у 'Новој Европи' / приредили Бранислав Ковачевић, Маријан Машо Миљић. – Подгорица : Побједа, 2005. – 654 стр.

Бајза, Јожеф, *Црногорско питање = A montenegrói kérdés : (faksimile)* / [приредили Бранислав Ковачевич, Маријан Миљић]. – Нови Сад : Форум, 2006. – 133 стр.

РЕЦЕНЗЕНТ

Затвори у Подгорици и логор на Забјелу / [редакција Војин Вуковић...и др.; рецензенти Ђуро Вујовић, Бранислав Ковачевић]. – Титоград : Центар за марксистичко образовање „Милун Божовић”, 1986. – 276 стр.

Седамдесет година КПЈ / СКЈ: водич кроз повијест Партије / приредио Петар Пожар ; [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Београд : Комунист, 1989.

Радоњић, Вукашин – Драгомир Петрић, *Историја : за VIII разред основне школе* [рецензенти др Бранислав Ковачевић ... и др.]. – 5. измијењено и допуњено издање. – Титоград : Републички завод за унапређивање васпитања и образовања, 1991. – 162 стр.

Партизанска аутономија Санџака: 1943–1945 (ЗАВНО Санџака – документа) / [приредио] Зоран Лакић ; [рецензенти Бранко Петрановић, Бранислав Ковачевић]. – Београд: Стручна књига ; Никшић: Универзитетска ријеч ; Бијело Поље : Либертас, 1992. – 479 стр.

Радоњић, Вукашин – Петрић, Драгомир, *Историја : за VIII разред основне школе* / [рецензент Бранислав Ковачевић... [и др.]]. – 7. прерађено изд. – Подгорица : Завод за школство, 1993 (Подгорица : Побједа). – 152 стр.

Лубурић, Радоица, *Врући мир хладног рата : хладни рат и сукоб Стаљин–Тито у карикатурама совјетске инфирмбировске и политемигрантске штампе* / [рецензенти Бранислав Ковачевић и Милан Ристовић]. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1994. – 233 стр.

Милошевић, Милош, *Тестамент Ђурђа Црнојевића: критичко издање са коментаром* / [рецензенти Симо Ћирковић, Бранко Ковачевић]. – Подгорица : YUGRAFIC; Цетиње : Централна народна библиотека „Ђурђе Црнојевић”, 1994. – 87 стр.

Петрановић, Бранко, *Историчар и савремена епоха* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Београд : Војска, 1994. – 426 стр.

Бољевић-Вулековић, Војислав, *Црмничко племе Бољевићи у прошлости Црне Горе: историјско-етнолошка студија* / [рецензенти Миомир Дашић, Бранислав Ковачевић, Милан Вуловић. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1995. – 680 стр.

Јовићевић, Иво, *О људима и догађајима (1892–1936) : сјећање једног федералисте* / приредили Владета Цвијовић, Нико Јовићевић [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић] . – Цетиње : Обод, 1995. – 218 стр.

Крстонијевић, Милош, *Трагом расутих варница : дневник судара таласа промјена* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Драгољуб Вуковић, Ратко Ђукановић]. – Никшић : Унирекс ; Нови Сад: Књижевна заједница Новог Сада, 1995. – 128 стр.

Лакић, Зоран, *Историја и историографија* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Божидар Шекуларац]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1995. – 319 стр.

Мартиновић, Душан Ј., *Портрети : V* / рецензенти Бранислав Ковачевић, Новак Јовановић. – Цетиње : Централна народна библиотека „Бурђе Црнојевић”, 1995. – 314 стр.

Рајовић, Видак, *Гњили поток и Трешњевик* / [рецензент историјског дијела Бранислав Ковачевић]. – Андријевица : Ступови, 1995. – 157 стр.

Растодер, Шербо, *Животна питања Црне Горе 1918–1929. Књ. 1: социјално-економски основ политичких борби у Црној Гори 1918–1929* / [рецензенти Бранко Петрановић, Бранислав Ковачевић]. – Бар : Културни центар, 1995. – 190 стр.

Милутиновић, Вукалица Ђедо, *Казивања из прве линије* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Културно-просвјетна заједница, 1996. – 239 стр.

Растодер, Шербо, *Политичке борбе у Црној Гори: 1918–1929.* / [рецензенти Бранко Петрановић, Бранислав Ковачевић]. – Београд: Задужбина Андрејевић, 1996. – 145 стр.

Вујовић, Ђуро, *Црна Гора у народноослободилачком рату 1941 – 1945* [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1997. – 421 стр.

Лакић, Зоран, *Историја и историографија* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Божидар Шекуларац]. – 2. изд. – Бијело Поље : Либертас, Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1997. – 318 стр.

Петрановић, Бранко, *Историчар и савремена епоха* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – 2. изд. – Подгорица : Универзитет Црне Горе, 1997. – 426 стр.

Ивановић, Драгутин Драго В., *Људи и вријеме : 1941–1942* / [рецензенти Радоје Пајовић, Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998. – 412 стр.

Маровић, Бранислав, *Сточарство Црне Горе : 1860–1953.* / [рецензенти Никола Гаћеша, Бранислав Ковачевић] . – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998. – 316 стр.

Пејовић, Чедомир, *Подгоричка гимназија 1919–1941: документи* / [рецензенти Радоман Јовановић, Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998. – 440 стр.

Бошковић, Петко Ђ. – Богавац, Томислав Л., *Бистричке школе : (1898–1998) : (вијек трајања и стварања)* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Павле Газивода]. – Бистрица : Основна школа „Вук Караџић”, 1999. – 448 стр.

Оташевић, Душан, *Његуши кроз вријеме: (XIV–XX вијек)* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић, Милан К. Вуловић]. – Подгорица : Музеји и галерије Подгорице, 1999. – 396 стр.

Помирење Југославије и СССР-а: 1953–1955 : тематска збирка докумената / приредио Радоица Лубурић ; [рецензенти Обрен Благојевић, Зоран Лакић, Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1999. – 790 стр.

Шекуларац, Божидар, *500 [Петсто] година Ободске штампарије : споменица* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Цетиње : Штампарија „Обод”, 1999. – 140 стр.

Шљиванчанин, Велимир Ж., *Братство Шљиванчанин: поријекло, сродници, сеобе и живот у Шаранцима* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Покрет, 1999 (Подгорица : Покрет). – 188 стр.

Андријашевић, Живко М., *Кратка историја Црне Горе : 1496–1918* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Шербо Растодер]. – Бар : Contesco, 2000. – 273 стр.

Ивановић, Драгутин Драго В., *Појединци заборављају – народи памте : (Италија виђена очима пријатеља)* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000. – 232 стр.

Ивановић, Драгутин Драго В., *Стазама ратног пријатељства* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Бранислав Маровић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000. – 304 стр.

Растодер, Шербо, *Политичке странке у Црној Гори: 1918–1929.* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Бар : Contesco, 2000. – 722 стр.

Шалетић, Момчило М., *Ждребаник: 130 година основне школе* / рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000. – 169 стр.

Шекуларац, Божидар Б., *Дукљанско–црногорски историјски обзори* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Цетиње : Централна народна библиотека „Ђурђе Црнојевић”, 2000. – 362 стр.

Брајичић, Радуге Симов, *Моји мемоари* / приредили Олга Брајичић, Нада Мартиновић ; [рецензенти Бранислав Ковачевић, Шербо Растодер]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2001. – 219 стр.

Ивановић, Милован, *О хришћанској цркви у Црној Гори : (од IV–XX вијека)* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Подгорица : Народна библиотека „Радосав Љумовић”: Културно-просвјетна заједница, 2001. – 319 стр.

Лаковић, Ђуро, *Стазама успона : Основна школа „Његош”, Спуж : 1870–2001* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Спуж : Основна школа „Његош”, 2001. – 227 стр.

Никчевић, Војислав П., *Истрага потурица – мит или стварност* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радослав Ротковић]. – Подгорица : Алманах, 2001. – 203 стр.

Пејановић, Ђуро, *Драме* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Културно-просвјетна заједница, 2001. – 291 стр.

Слобода као судбина : прилози за историју породице Вушовић / [приређивач Драгиња Вушовић; рецензенти Бранислав Ковачевић, Жарко Шобић]. – Никшић : Ранко Вушовић, 2001. – 234 стр.

Батрићевић, Ђуро, *Црногорци под сунцем Истре* / [рецензенти Ђорђије Борозан, Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Министарство културе Црне Горе, 2002. – 58 стр.

Врчевић, Вук, *Огранци за историју Црне Горе* / приредио и уводно слово написао Нико Мартиновић ; [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Никшић : Центар за културу, Подгорица : Октоих, 2002. – 258 стр.

Ивановић, Драгутин Драго В., *Рани дани* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историски институт Црне Горе, 2002. – 279 стр.

Маровић, Бранислав, *Привредна комора Црне Горе : 1928–2000* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Привредна комора Црне Горе, 2002. – 286 стр.

Љетописи основних школа у Књажевини Црној Гори: (1885–1908): зборник докумената / приредио Предраг Вукић ; [рецензенти Бранислав Ковачевић ... [и др.]]. – Цетиње : Државни архив Црне Горе, 2003. – 880 стр.

Подгорица : монографија / [редакција Михаило Бурић ... и др.; рецензенти Бранислав Ковачевић, Олга Перовић, Бранко Радојичић]. – Подгорица : Град Подгорица, 2003. – 258 стр.

Ивановић, Милован, *О хришћанској цркви у Црној Гори : (од IV–XX вијека)* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – 2. изд. – Подгорица : Народна библиотека „Радосав Љумовић”: Културно–просвјетна заједница, 2003. – 300 стр.

Шуковић, Радивоје, *Образовање наставника у Црној Гори : (1947–1977): Виша педагошка школа (1947–1963). Педагошка академија (1963–1977)* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Раде Делибашић]. – Никшић : Филозофски факултет, 2003. – 247 стр.

Зековић, Сретен, *Наук(а) о самобитности Црногораца(х) : црногорска хрестоматија. 6. Етнологија Црногораца, посебно Светога Петра Црногорскога : етнички појмовник Светога Петра Црногорскога* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Цетиње : Црногорски културни круг : Елемента монтенегрина, 2004. – 382 стр.

Павићевић, Бранко, *Историја Црне Горе. Књ. 4, Саздање црногорске националне државе: 1796–1878. , Том 1–2* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Побједа, 2004. – 431 ; 358 стр.

Шуковић, Мијат, *Подгоричка скупштина 1918* / рецензенти Бранко Павићевић, Бранислав Ковачевић – 2. допуњено и прерађено издање. – Подгорица : ДОБ, 2004. – 294 стр.

Бан црногорски Новица Церовић: (1805–1895) / приредили Драган Кујовић, Маријан Машо Миљић ; [рецензенти Бранислав Ковачевић, Јасмина Ђорђевић]. – Подгорица : Графо Црна Гора, 2005. – 558 стр.

Ивановић, Драгутин Драго В., *Осврти. Књ.1 : записи из година мира* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2005. – 444 стр.

Мартиновић, Нико, *Црна Гора : биографски записи. 1, Трагом историјских мијена* / [рецензент Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Цетиње : Обод, 2005. – 215 стр.

Мартиновић, Нико, *Црна Гора : биографски записи. 2, Луча слободе и трајања* / [рецензент Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Цетиње : Обод, 2005. – 255 стр.

Мартиновић, Нико, *Црна Гора : биографски записи. 3, У огледалу других* / [рецензент Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Цетиње : Обод, 2005. – 123 стр.

Терзић, Милан В., *Титова вјештина владања : маршал и маршалат : 1943–1953* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоица Лубурић]. – Подгорица : Побједа , 2005. – 324 стр.

Филиповић, Бранко Н., *Мртви не зборе : књигом на књигу* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Даниловград : Општински одбор СУБНОР-а, 2005. – 376 стр.

Ивановић, Драгутин Драго В., *Осврти. Књ.2 : записи из година мира* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2006. – 268 стр.

Остојић, Марко, *Из прошлости Црмнице и Бара* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Бар : Аутор, 2006. – 163 стр.

Терзић, Милан В., *Тито и Нобелова награда за мир* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоица Лубурић ; превод резимеа Драган Вугделић]. – Подгорица : Побједа, 2006. – 243 стр.

Ивановић, Драгутин Драго В., *Осврти – 3* / [рецензент Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2007. – 394 стр.

Лубурић, Радоица, *Врући мир хладног рата : хладни рат и сукоб Стаљин–Тито у карикатурама совјетске инфирмбировске и политемигрантске штампе* / Радоица Лубурић [рецензенти Бранислав Ковачевић, Милан Ристовић]. – 2. изд. – Подгорица : Побједа, 2007. – IX, 266 стр.

Помирење Југославије и СССР-а: 1953–1955 : тематска збирка докумената / приредио Радоица Лубурић ; [рецензенти Обрен Благојевић, Зоран Лакић, Бранислав Ковачевић. – 2. изд. – Подгорица : Побједа, 2007. – 809 стр.

ЛИТЕРАТУРА О БРАНИСЛАВУ КОВАЧЕВИЋУ

Петрановић, Бранко С., *Бранислав Ковачевић: Комунистичка партија Црне Горе 1945 – 1952., Титоград, 1986, стр. 525*, Југословенски историјски часопис. – Год. 21, бр. 1–4 (1986), стр. 244–247.
Приказ.

Растодер, Шербо, *Бранислав Ковачевић: Комунистичка партија Црне Горе 1945–1952, Титоград, 1986*, Историјски записи. – Год. 39, бр. 3 (1986), стр. 190–193.
Приказ.

Петрановић, Бранко, *Историја СКЈ у светлости методолошких проблема савремене историје (поводом књиге Б. Ковачевића Комунистичка партија Црне Горе 1945–1952.)*, Пракса. – Бр. 3 (1987), стр. 205–211.

Растодер, Шербо, *Рифат Растодер, др Бранислав Ковачевић : 'Црвена мрља', Титоград 1990, 512 стр.*, Архивски записи. – Бр. 3 (1990), стр. 101–104.
Приказ.

Ковачевић Бранислав. – У: Ко је Ко у Црној Гори / Мирослав Лукетић, Велибор Золак. – 1. изд.– Будва: „Золак и Золак”: „Архе”, 1993, стр. 151.

Лакић, Зоран, *Проф. др Бранислав Ковачевић: Ђилас херој–антихерој (исказ за историју), Титоград, 1991, стр. 293*, Библиографски вјесник. – Год. 22 бр. 2/3 (1993), стр. 186–187.

Приказ.

Растодер, Шербо, *Бранислав Ковачевић: Од Везировог до Зиданог моста (трагична судбина црногорских четника у завршној фази рата 1944–1945)*, Београд, Новинско-издавачка установа Службени лист СРЈ, 1993, 207 страна, Историјски записи. – Год. 67, бр. 1–2 (1994), стр. 215–217.

Приказ.

Рашовић, Драгиша, *Бранислав Ковачевић: Билас херој–антихерој*, Историјски записи. – Год. 67, бр. 3–4 (1994), стр. 190–191.

Приказ.

Бранислав Ковачевић: Билас херој–антихерој. – У: На стази слободе: одабрани записи. Књ. 2 / Драгиша Рашовић. – Подгорица : Културно–просвјетна заједница Подгорица, 1997, стр. 189–192.

Ковачевић, Бранислав. – У: Енциклопедија српске историографије / приредили Сима Ћирковић, Раде Михаљчић. – Београд : Knowledge, 1997, стр. 438.

Ковачевић Бранислав. – У: Ко је Ко у Црној Гори / Мирослав Лукетић, Велибор Золак. – 2. изд.– Будва: „Золак и Золак“: „Архе“, 1999, стр. 154.

Павићевић, Бранко, *Интересантна и важна публикација (проф. др Бранислав Ковачевић: Савезничко бомбардовање Црне Горе 1943–1944, НЈП „Побједа“, Подгорица, 2003)*, Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић” . – Год. 8/9, бр. 11/12 (2002/2003), стр.286–289.

Пајовић, Радоје, *Бранислав Ковачевић: Савезничко бомбардовање Црне Горе 1943–1944. Грађа, Подгорица, Васпитање и образовање*. – Год. 29, бр. 4 (2003), стр. 220–226.

Приказ.

Ковачевић Бранислав. – У: Ко је Ко у Црној Гори / Мирослав Лукетић, Велибор Золак. – Јубиларно издање, III издање. – Будва : АМС Communicationс Adriatik Management & Media Consulting d.o.o., 2004, стр. 153–154.

Кнежевић, Саша, *Бранислав Ковачевић и Маријан Машио Миљић : Дробњачке давије и пресуде 1872–1902, Графо Црна Гора, Подгорица, 2005*, Историјски записи. – Год. 78, бр. 1–4 (2005), стр. 351–353.

Приказ.

Ковачевић, Бранислав (1933 –). – У: Историјски лексикон Црне Горе: К – Пер : Књ. 4 / [аутори Шербо Растодер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 805.

Радојичић, Бранко, *Проф. др Бранислав Ковачевић: Савезничко бомбардовање Црне Горе 1943–1944*, Библиографски вјесник. – Год. 35, бр. 1/2/3 (2006), стр. 322–324.

Ковачевић Бранислав (Подгорица, 1933), историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 361.

Ковачевић Бранислав Бато. – У: Личности црногорске просвјете : лексикон. Књ. 1 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 382.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

Ковачевић Бранислав Бато. – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 348–349.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

БОЖИДАР ШЕКУЛАРАЦ

*вршилац дужности директора Историјског института
2001–2002. и 2008. године*

БИОГРАФИЈА

Рођен је 8. марта 1944. године у Горњим Селима (Курикуће), Беране. Дипломирао је 1972. године на Филозофском факултету у Новом Саду. Магистрирао је октобра 1980. године у Задру на тему *Комплекс повеља манастира Св. Николе на отоку Врањина на Скадарском језеру*. На истом факултету је, марта 1985. године, одбранио докторску дисертацију на тему *Валоризација и употреба дукљанско-зетских средњовјековних повеља као изворне грађе за историју црногорског народа*.

Више пута био на специјализацији у иностранству: по мјесец на Високој педагошкој школи у Москви (1972) и Лењинграду (1990) и три мјесеца на грузијском универзитету у Тбилисију. Био је и на студијском боравку у Кијеву (1998.).

У току свог радног вијека радио је као професор у средњим школама, у Оцацима и Мојковцу. Од децембра 1982. године радио је у Историјском институту СР Црне Горе, специјалност – средњовјековна историја Црне Горе. Првог августа 1991. године Влада Републике Црне Горе именовала га је за директора Републичког завода за школство СР Црне Горе до 1. октобра 1996. године, а потом је био помоћник министра просвјете и науке, Сектор за науку и универзитет од 1998. у једном мандатском периоду.

Универзитет Црне Горе изабрао га је 1989. год. у звање вишег научног сарадника, а јуна 1995. године у звање научног савјетника у Историјском институту. Обављао је и дужност директора Историјског института Црне Горе (у два наврата). Изводио је наставу на Филолошком и Филозофском факултету у Приштини, Војној академији у Титограду (1986–1990), као и на Филозофском факултету у Никшићу гдје је биран у сва академска звања.

Био је члан извршног одбора Скупштине Универзитета „Вељко Влаховић”; члан одбора за додјелу награде „Октоих“ 1994–1996. године и члан више стручних комисија, члан предсједништва Друштва историчара Црне Горе 1982–1987. године.

Био је главни уредник часописа Васпитање и образовање 1991–1996. године и одговорни уредник од 1998. године. Октобра 1987. године биран је за члана редакције за Историју народа Југославије.

Добитник је великог броја признања и награда, међу којима су најзначајније: Тринаестојулска награда, Повеља ДАНУ; Инсигније ДАНУ; Награда ослобођења Бера на за 2000. годину; Диплома општине Бера на 21. јул; признање Историјског института РЦГ, поводом 60 година Записа и Историјских записа – а за успјешну дугогодишњу сарадњу; Споменица Манастира Хиландара, 1985. године; Награда „Драган Кујовић”, коју додјељује „Просвјетни рад” за посебан допринос овом листу и образовању у црногорском школству (2011).

Током богатог стваралачког рада објавио је 24 књиге и више од 400 научних радова, прилога и стручних текстова у часописима, зборницима радова и листовима, домаћим и међународним.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Свети Ђорђе испод Горице Титоград. – Титоград : Српска православна црквена општина, 1985. – 20 стр.

Врањинске повеље XIII–XV вијек. – Титоград : Лексикографски завод Црне Горе, 1984. – 157 стр.

Дукљанско–Зетске повеље – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1987. – 292 стр.

Добриловина и добриловински катастик. – Мојковац : СИЗ за науку и културу, 1988. – 87, LXII стр.

Трагови прошлости Црне Горе : средњовјековни натписи и записи у Црној Гори крај VIII – почетак XVI вијека. – Цетиње : Државни архив Црне Горе : Штампарија Обод ; Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1994. – 387 стр.

Помоћне историјске науке / Марко Атлагић, Божидар Шекуларац. – Приштина : агенција „Феликс”, 1997. – 461 стр.

Дукљанско–црногорски историјски обзори. – Цетиње : Централна народна библиотека Црне Горе „Ђорђе Црнојевић”, 2000. – 360 стр.

Грбовник црногорски. – Цетиње : Централна народна библиотека Црне Горе “Ђорђе Црнојевић” ; Подгорица : Службени лист Републике Црне Горе, 2006. – 298 стр.

Коаутор: Александар Самарцић.

Беранска Бјеласица : Горња Села. – Бера на : В.М.В. Company, 2007. – 155 стр.

Коаутор: Вуксан Обрадовић.

Црна Гора у доба Војисављевића. – Цетиње : Штампарија Обод, 2007. – 181 стр.

Беране : општа монографија : поводом 150-годишњице Берана / Миљан Радовић, Радован Бакић, Божидар Шекуларац ...и др. – Беране : Општина Беране, 2012. – 669 стр.

Развој писмености у Црној Гори. – Цетиње : Факултет за црногорски језик и књижевност, 2014. – 512 стр.

Црна Гора у доба Башића. – Цетиње : Обод, 2011. – 318 стр.

Tragovi Vlahi u Crnoj Gori = Urme ale vlahilor în Muntenegru predgovor = prefața Kosta Roșu ; prevod = traducere Florin Ursulescu, Vasa Barbu. – Sebeș : Emma Book ; Zrenjanin : Zavod za kulturu vojvođanskih Rumuna, 2012. – XVI, 185 str.

Црногорско Полимље у средњем вијеку. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2017. – 304 стр.

Коаутор: Марјан Премовић.

Црна Гора у доба Црнојевића. – Цетиње : Државни архив Црне Горе, 2018. – 359 стр.

Черногорското печатане на кирилица : петстотин двадесет и пет години от отпечатването на 'Октоих Първогласник' : 500 години от отпечатването на 'Псалтир' и 'Служебник' – първите книги на Божидар Вукович Подгоричанин / [автори на текста Божидар Шекуларац, Аксинија Джурова]. – Подгорица : Матица черногорска, 2019. – 27 стр. Каталог.

СТУДИЈЕ, ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ У ЧАСОПИСИМА, КЊИГАМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Прилог познавању грађе о историји Црне Горе у XVIII вијеку, Историјски записи. – Год. 33, књ. 42, св. 2 (1980), стр. 125–129.

Писма, посланице и повеље из Црне Горе у заоставштини А. А. Ивановича у Казању.

Каснији препис фалсификоване повеље цара Душана Которској општини о поклону Грбља и Манастира св. Арханђела Михаила на Превлаци, Историјски записи. – Год. 34 (54), св. 3–4 (1981), стр. 57–70.

Двије повеље Балше III и Стефана Дечанског Врањинском манастиру. Гласник Одјељења умјетност ЦАНУ. – Књ. 4 (1982), стр. 149–160.

Манастир Св. Ђорђа у Добриловини, Библиографски вјесник (Цетиње). – Год. 11, бр. 3 (1982), стр. 139–143.

Симпозијум о животу и дјелатности Божидара Вуковића Подгоричанина, Историјски записи. – Год. 36 (56), бр. 1–2 (1983), стр. 204–205. Одржан у Титограду 29. и 30. септембра 1983. године.

Свети Ђорђе испод Горице у Титограду, Библиографски вјесник (Цетиње). – Год. 13, бр. 1 (1984), стр. 145–156.

Пјесник мира и тишине, Мостови. – Год. 16, бр. 77 (1984), стр. 38–41.
О Фјодору Ивановичу Гјучеву.

Извјештај о научном путовању у Хиландар и Свету Гору, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 1 (1985), стр. 189–192.

Морачка повеља, Гласник Одјељења умјетности ЦАНУ. – Књ. 6 (1985), стр. 217–232.

О Цетињу и Црној Гори, Стварање. – Год. 40, бр. 1 (1985), стр. 123–124.

Оснивачка повеља Балше III манастиру Прасквици, Бока (Херцег-Нови). – Књ. 17 (1985), стр. 203–219.

Сусрети библиографа у спомен др Георгија Михаиловића, Историјски записи. – Год. 37 (57), бр. 2 (1985), стр. 180–181.
У Инђији 18. X 1984. године.

Везе између Црнојевића штампарије и Вуковића штампарије, Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 1–2 (1986), стр. 117–122.

Дукали, о успостављању гувернадурства и Црној Гори и о давању властица, Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 3 (1986), стр. 5–17.

Народно библиотекарство у општини Мојковац. – У: 150 година библиотекарства у Црној Гори : зборник радова са научног скупа. Цетиње, Централна народна библиотека Црне Горе „Ђурђе Црнојевић”, 1986, стр.

Неке специфичности црквених текстова издања Божидача Вуковића Подгоричанина. – У: Штампарска и књижевна дјелатност Божидача Вуковића Подгоричанина : зборник радова. – Титоград : ЦАНУ, 1986, стр.

Дипломатичка интерпретација и правна вриједност повеља, Зборник Правног факултета у Титограду. – Год. 10, бр. 14–15 (1987), стр. 241–249.

‘Псалтир с посљедовањем Ђурђа Црнојевића 1494. г.’, репринт издање, Цетиње, 1986, Историјски записи. – Год. 60, бр. 4 (1987), стр. 216–218.
Приказ.

Средњовјековни споменици културе на подручју Бијелог Поља, Одзиви (Бијело Поље). – Бр. 60–61 (1987).

Споменици културе на подручју општине Пљевља, Мостови. – Год. 20, бр. 101–102 (1988), стр. 79–84.

Црна Гора и Далмација у контексту венецијанско–аустријских односа. (Архивска грађа у архивима Цетиња и Котора), Задарска ревија. – Год. 37, бр. 3 (1988), стр. 245–251.

Библиотека манастира Добриловине. – У: Скрипторији и манастирске библиотеке у Црној Гори : (зборник радова са научног скупа на Цетињу одржаног 26. и 27. октобра 1987. године). – Цетиње : Централна народна библиотека СР Црне Горе „Ђурђе Црнојевић”, 1989, стр. 307–311.

О ‘Псалтиру Ђурђа Црнојевића 1494 године’ (поводом репринт издања), Историјски записи. – Год. 62, бр. 1–2 (1989), стр. 207–210.

Превлачка исправа зетског митрополита Јевтимија, Задарска ревија. – Год. 38, бр. 3 (1989), стр. 276–280.

Прошлост Дуге, Историјски записи. – 62, бр. 3–4 (1989), стр. 71–75.
Манастир Дуга.

Александрида манастира Добриловине, Библиографски вјесник. – Год. 19, бр. 1–2 (1990), стр. 121–129.

Пива у записима и натписима, Стварање. – Год. 45, бр. 9 (1990), стр. 964–979.

Средњовјековна изворна грађа на страницама ‘Записа’, Историјски записи. – Год. 63, бр. 1–2 (1990), стр. 53–62.

Драгиња Кујовић: ‘Црквени споменици Колашина’, Никшић, 1989, Историјски записи. – Год. 64, бр. 1–2 (1991), стр. 261–262.
Приказ.

Неколико средњовјековних записа и натписа из Пљеваља и Бијелог Поља, Брезнички записи. – Год. 2, бр. 3 (1991), стр. 185–192.

Натписи из Ђоје у Италији у вези са Црном Гором, Историјски записи. – Год. 66, бр. 1–4 (1993), стр. 135–141.

Бошко Мијановић: ‘Пасхални циклус Ђурђа Црнојевића’, Цетиње, 1994, Историјски записи. – Год. 67, бр. 3–4 (1994), стр. 172–173.
Приказ.

Историјска неологија и историјско сазнање у настави и уџбеницима историје, Историјски записи. – Год. 68, бр. 3 (1995), стр. 107–117.

‘Споменица Учитељске школе у Беранама’, Беране, 1994, Историјски записи. – Год. 68, бр. 2 (1995), стр. 168–171.

Др Слободан Бобан Томић: ‘Споменица одликованих лица из Зетске бановине (Црне Горе), период 1912–1941. године’, Београд, Стручна књига, 1996, 526 стр, Историјски записи. – Год. 69, бр. 4 (1996), стр. 155–158,

Ријеч на промоцији књиге у Подгорици 20. децембра 1996.

Јевгениј Љвович Немировски: ‘Почеци штампарства у Црној Гори (1492–1996)’, Цетиње, 1996, Библиотекар (Београд). – Год. 46, бр. 1–2 (1996), стр. 71–74.

Приказ.

Нови прилози за родослов Црнојевића. – У: Пет вјекова Октоиха – прве штампане ћириличне књиге на словенском југу: радови са међународног скупа, Цетиње, 24–25. јун 1994. – Подгорица : Одбор за обиљежавање 500 година прве штампане ћириличке књиге на словенском југу : Црногорска академија наука и умјетности ; [Београд] : Српска академија наука и уметности, 1996, стр. 151–169.

Топономастика као помоћна историјска наука, Историјски записи. – Год. 70, бр. 4 (1997), стр. 57–73.

Бошко Мијановић: 'Цетињске вертикале', Цетиње, 1997, Библиографски вјесник. – Год. 27, бр. 1 (1998), стр. 201–204.
Приказ.

Рад Јевта Миловића као архивисте. – У: Зборник радова Живот и дјело академика Јевта Миловића. – Подгорица : ЦАНУ, 1998, стр. 143–147.

Едуард Перичић: 'Sclavorum regnum Груза Барског – Љетопис попа Дукљанина', Бар, 1998, Библиографски вјесник. – Год. 28, бр. 1–3 (1999), стр. 193–198.
Приказ.

Љубомир Каписода Стањевић: 'Манастир Стањевићи, стогодишњица резиденције династије Петровића', [Цетиње], 1998, Библиографски вјесник. – Год. 28, бр. 1–3 (1999), стр. 167–169.

Октоих књига првотипна. – У: Добитници награде „Октоих” : 1970–1998. – Подгорица : Просвјетни рад : Министарство просвјете и науке Црне Горе, 1999, стр. 11–14.

Рецензија. – У: Споменица Затонске школе : 1890–1990. – Бијело Поље : Основна школа „Браћа Рибар”, 1999, стр. 5.

Трагови старих народа у Црној Гори, Матаруге код Пљеваља, Брезнички записи. – Бр. 11/12 (1999), стр. 95–100.

А. Попов: 'Путовање у Црну Гору', Васпитање и образовање. – Бр. 4 (2000), стр. 245–249.
Приказ.

Историја Црне Горе и историјски извори у контексту школских програма и уџбеника, Васпитање и образовање. – Бр. 2 (2000), стр. 9–25.

Милорад Никчевић, 'На цивилизацијским исходитима (књижевни суднос и информације)': издавач: Црногорско културно друштво „Монтенегро–Монтенегрина”, Загреб, 1999., Васпитање и образовање. – Бр. 1 (2000), стр. 223–225.

Црква св. Ђорђа у Подгорици. – У: Сто двадесет година од ослобођења Подгорице : зборник радова са Научног скупа, Подгорица 2–3. децембар 1999. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000, стр. 259–275.

Извод из рецензије. – У: Марковић Душан Ј.: Родослов Марковића–Марковљана у Потарју. – Подгорица : Братство Марковића–Марковљана, 2001, стр. 5–6.

Павле Газивода: ‘Раскрића образовања’, Цетиње, 2001, Васпитање и образовање. – Бр. 3 (2001), стр. 262–265.

Приказ.

Развој средњег школства у Црној Гори, Васпитање и образовање. – Бр. 2 (2001), стр. 39–44.

Архиви на тлу Црне Горе. – У: Црна Гора у архивским документима кроз вјекове. – Цетиње : Државни архив Црне Горе, 2002, стр. 19–23.

‘Monumenta Montenegrina’. Едиција 10 томова историјске грађе, Историјски институт Црне Горе 2000–2002. год, Историјски записи. – Год. 75, бр. 1–2 (2002), стр. 193–196.

Ријеч на промоцији едиције.

Pasqyrë historike e zhvillimit të shkrim–leximit në Mal të Zi. – У: Mali i Zi nëpër dokumentet cirilike deri në vitin 1860. – Cetinë : Arkivi shtetëror i Malit të Zi, 2002, стр. 11–15.

Предговор. – У: Лековић, Крсто: „Библиографија Завода за уџбенике и наставна средства : 1993–2001”. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2002, стр. 3–5.

Трагови средњовјековних веза и односа Црне Горе и Босне, Историјски записи. – Год. 75, бр. 1–2 (2002), стр. 19–29.

Академик Обрен Благојевић о прошлости Пиве и Црне Горе. – У: Зборник радова са симпозијума одржаног у помен Обрену Благојевићу, Плужине, 31. 10–1. 11. 2002. – Подгорица : Редакција монографије *Пива и Пивљани*, 2003, стр. 89–92.

В. Пулевић и Н. Самарџић: ‘Фитоними и зооними у топонимији Црне Горе’, Подгорица, 2003, Историјски записи. – Год. 76, бр. 1–4 (2003), стр. 310–312.

Приказ.

Мираш Мартиновић: ‘Теута’, Београд, 2003, 230 стр, Историјски записи. – Год. 76, бр. 1–4 (2003), стр. 327–331.

Приказ.

Историја симбола у црногорском грбу, Историјски записи. – Год. 77, бр. 1–4 (2004), стр. 45–58.

Прошлост манастира Дуге, Гласник Народног музеја Црне Горе, нова серија. – Књ. 1 (2004), стр. 63–67.

Саво Лекић: 'Развој просвјете и школства у Барској општини', Обод, Цетиње, 2005, Васпитање и образовање. – Бр. 4 (2005), стр. 311–315.
Приказ.

Трагови Влаха у Црној Гори, Архивски записи. – Год. 12, бр. 1–2 (2005), стр. 7–16.

Грамоте руских царева и њихово кривотворење при објављивању, Библиографски вјесник. – Год. 35, бр. 1–2–3 (2006), стр. 209–218.

Ђорђевић Ојданић, '(Не)познате Лубнице', Подгорица 2006, Комови, Андријевица, стр. 346, Историјски записи. – Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 407–409.
Приказ.

Појам и генеза религије, Васпитање и образовање. – Бр. 4 (2006), стр. 23–28.

Традиција писмености у темељу црногорске културе, Матица. – Год. 7, бр. 27–28 (2006), стр. 87–102.

Будимска епископија, њени храмови и њихов значај за историју Црне Горе : два записа из Будимске цркве, Токови. – Бр. 1 (2007), стр. 7–20.

Мирослављево јеванђеље – темељ црногорске писмености, Васпитање и образовање. – Бр. 2 (2007), стр. 264–272.

Неколико страница из живота црногорске цркве. – У: Научни скуп Положај црногорске православне цркве у држави Црној Гори : зборник радова, Цетиње, 25. новембар 2006. – Цетиње : Црногорска православна црква, 2007, стр. 41–43.

Црногорско средњовјековље у 'Записима', Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 43–49.

Војислав Д. Никчевић: 'Превалитана и краљевство Словена', Подгорица, 2008. : (од V вијека прије н. е. до 1200. године, I и II књига), издавач ДАНУ и Побједа, Архивски записи. – Год. 15, бр. 1–2 (2008), стр. 139–144.
Приказ.

Зетски законик и Иловичка крмчија, Матица. – Год. 9, бр. 317–232.

Историјски институт Црне Горе – 60 година постојањаирада, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 9–16.

Рукописне књиге – praxis apostoli из бјелопольских скрипторија, Архивски записи. – Гд. 15, бр. 1–2 (2008), стр. 7–10.

Власи на црногорском приморју, Матица. – Год. 10, бр. 40 (2009), стр. 153–162.

Историја Василијева и Василије у историји Црне Горе, Архивски записи. – Год. 16, бр. 1 (2009), стр. 49–58.

Повеље дукљанских владара. – У: Хрватско-црногорски додири / црногорско–хрватски додири : идентитет повијесне и културне баштине Црногорског приморја : зборник радова. – Загреб : Хрватски институт за повијест : Матица хрватска, 2009, стр. 59–73.

Црногорско средњовјековље у Његошевом дјелу. – У: Његошеви дани 1 : зборник радова. – Никшић : Филозофски факултер, 2009, стр. 95–102.

Балшићи према Турцима, Архивски записи. – Год. 17, бр. 2 (2010), стр. 7–18.

Историјске личности у Његошевим дјелима, Васпитање и образовање. – Бр. 3 (2010), стр. 29–35.

Константин Порфирогенит: 'О управљању царством', ДАНУ, Подгорица, 2009, приредио Војислав Д. Никчевић, Васпитање и образовање. – Бр. 1 (2010), стр. 201–203.

Urme ale valahilor din Muntenegru, Piramida : revistă de cultură, investigație și atitudine. – An. 1, nr. 1 (2010), str. 134–142

Документарни и наративни подаци о Власима у Црној Гори, Матица. – Год. 12, бр. 46/47 (2011), стр. 253–268.

'Которски статут' : (издање Државног архива Црне Горе, 2011), Архивски записи. – Год. 18, бр. 2 (2011), стр. 207–211.
Приказ.

Муслимани Црне Горе. – У: Вјерско и културно у националном идентитету Муслимана Црне Горе : (зборник). – Подгорица : Матица муслиманска Црне Горе, 2011, стр. 9–28.

Муслимани Црне Горе, Токови. – Бр. 1–2 (2011), стр. 51–67.

Предраг Вукић: 'Библиографија књига и чланака насталих на основу архивске грађе ДАЦГ', књига 1, Цетиње, 2010, 222 стр., Архивски записи. – Год. 18, бр. 1 (2011), стр. 195–198.

Црнојевићи у изворној грађи. – У: Црнојевићи : зборник 1 : радови са скупа „Црнојевићи – значај за црногорску државу и културу”, Иванова Корита, 9–10. септембар 2010. – Подгорица : Матица црногорска, 2011, стр. 19–34.

Балшићи – од обласних господара до моћне династије. – У: Балшићи : зборник радова са скупа, Иванова Корита, 21–22. септембар 2011. – Подгорица : Матица црногорска, 2012, стр. 21–50.

Исељавање Црногораца у Румунију, Матица. – Год. 13, бр. 50 (2012), стр. 201–212.

Ријечи рецензента / Божидар Шекуларац, Саво Марковић. – У: Јововић, Иван: Прилози за историју Барске надбискупије. – Подгорица, Матица црногорска, 2012, стр. 277–284.

Црнојевићи између Венеције и Турске, Архивски записи. – Год. 19, бр. 1 (2012), стр. 7–24.

Гусињски молитвеник, Матица. – Год. 14, бр. 54 (2013), стр. 255–258.

Зетска (црногорска) династија Балшић, Црногорски анали. – Год. 1, бр. 3 (2013), стр. 89–107.

Његошево црногорство у документима, његовим дјелима и литератури, Архивски записи. – Год. 20, бр. 1 (2013), стр. 7–18.

Поименични протоколи издатих пасоша у Књажевини Црној Гори (1879–1883), књ. 2, Цетиње 2013, Архивски записи. – Год. 20, бр. 2 (2013), стр. 243–246.

Приказ.

Прва црногорска династија Војисављевића, Црногорски анали. – Год. 1, бр. 2 (2013), стр. 45–62.

Гусињски молитвеник : древне књиге, Комуна. – Бр. 10–11 (2014), стр. 247.

Историјски преглед развоја писмености у Црној Гори, Васпитање и образовање. – Год. 39, бр. 1 (2014), стр. 51–61.

Црнојевићи и Отоманско царство, Алманах. – Бр. 57–58 (2014), стр. 271–286.

Завјет ђаконисе Аузоније : уз један дукљански натпис с краја VIII вијека, Комуна. – Бр. 17 (2015), стр. 422.

Утицај Влаха на формирање и развој црногорских племена, Архивски записи. – Год. 22, бр. 1 (2015), стр. 9–26.

Друштвено–правни односи у Црној Гори у доба Црнојевића, Архивски записи. – Год. 23, бр. 2 (2016), стр. 7–20.

Аладин Хусић, 'Црна Гора у дукађинском дефтеру Скадарског Санџака, 1570. године', Цетиње–Сарајево, 2017, Васпитање и образовање. – Год. 43, бр. 3–4 (2018), стр. 165–168.

Приказ.

Властела, племићи и државотворци : гувернадури Радоњићи, Комуна : часопис за локалну самоуправу и његовање баштине Црне Горе. – Бр. 26–27 (2018), стр. 700.

Односи Црне Горе и Венеције у доба Црнојевића, Матица. – Год. 19, бр. 73 (2018), стр. 101–114.

Божидар Вуковић Подгоричанин у свом времену, Матица. – Год. 20, бр. 77 (2019), стр. 151–168.

ПРИРЕЂИВАЧ.

Паптровске исправе. Књ. 2 / приредили Јован Бојовић, Мирослав Лукетић, Божидар Шекуларац. – Будва : Историјски архив ; [Никшић] : Универзитетска ријеч, 1990. – 245 стр.

Цетињски љетопис / [приредио] Божидар Шекуларац. – Цетиње : Обод, 1993. – 259 стр.

Историја и књижевност / владика Василије ; приредио и превео Божидар Шекуларац. – Цетиње : Обод, 1996. – 231 стр.

Црногорски анали или *Цетињски љетопис* / превео и приредио Божидар Шекуларац. – 2., преведено изд. – Цетиње : „Цетиње”, 1996. – 197 стр.

Радоњић, Катарина – Радоњић, Јован: ‘Кратки опис о Зети и Црној Гори’ / превео и приредио Божидар Шекуларац. – Подгорица : ЦИД, 1998). – 199 стр.

Житије Светог Петра Цетињског / уводно слово, превод и приређивање Божидар Шекуларац. – Подгорица : ДОБ : Службени лист Републике Црне Горе 1999. – 141 стр.

Паптровске исправе. Књ. 3 / [приредио] Божидар Шекуларац. – Петровац на мору : Одбор за сакупљање историјске грађе о Паптровићима, 1999. – 228 стр.

500 година Ободске штампарије : споменица. – Цетиње : Штампарија „Обод”, 1999. – 137 стр.

ЛИТЕРАТУРА О БОЖИДАРУ ШЕКУЛАРЦУ

Мошин, Владимир: *Божидар Шекуларац: ‘Врањинске повеље’, Титовград, 1984. г.*, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 2 (1985), стр. 171–173.

Приказ.

Никчевић, Војислав П.: Божидар Шекуларац: *Врањинске повеље XIII–XV вијека*, Задар, 1980. *Библиографски вјесник* (Цетиње), 14/1985, 1, 340–342.

Рацковић, Никола: *Шекуларац, Божидар*. – У: Прилози за лексикон црногорске културе. – Цетиње : Централна народна библиотека Црне Горе, 1987, стр. 194.

Ракочевих, Новица: *Шекуларац Божидар: 'Добриловица и Добриловицки катастик'*, Историски записи. – Год. 62, бр. 3–4 (1989), стр. 179–180.

Приказ.

Лучих, Чедомир М.: *Јован Р. Бојових, Мирослав Лукетих, Божидар Шекуларац: 'Паитровске исправе'. Књига 2.* – Будва, 1990, Историски записи. – Год. 64, бр. 1–2 (1991), стр. 250–252.

Растодер, Шербо: *Божидар Шекуларац: 'Трагови прошлости Црне Горе, средњовековни натписи и записи у Црној Гори (крај VIII – почетак XVI вијека)'*, *Цетиње, 1994*, Библиографски вјесник. – Год. 25, бр. 1–2 (1996), стр. 187–189.

Шекуларац Божидар (Курикуће, Беране, 1944), слависта, историчар. – У: Историски лексикон Црне Горе: Пер – Ж : Књ. 5 / [аутори Шербо Растодер... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 1133.

Бакић, Миле: *Хералдичка монографија : (Проф. др Божидар Шекуларац, Александар Самарцић, 'Грбовник црногорски', Подгорица, 2006), Токови.* – Бр. 1 (2007), стр. 269–272.

Приказ.

Иванових, Здравко: *Др Божидар Шекуларац – Вуксан Обрадовић: 'Беранска Бјеласица. Горња села', Беране, 2007*, Историски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 343–344.

Приказ.

Миљих, Маријан: *Божидар Шекуларац: 'Црна Гора у доба Војислављевића', Цетиње, 2007, 184 стр.*, Историски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 335–337.

Приказ.

Фолић, Звездан: *Божидар Шекуларац, 'Црна Гора у доба Војислављевића', Цетиње, 2007, 184*, Васпитање и образовање. – Бр. 3 (2007), стр. 215–218.

Миљих, Маријан: *Уредници и редакције Записа и Историских записа – 1927–2007 : био-библиографске биљешке*, Историски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 17–66.

О Божидару Шекуларцу (стр. 161–164).

Рацковић, Никола: *Шекуларац, Божидар.* – У: Лексикон црногорске културе. Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 738.

Јовових, Васиљ: *Проф. др Божидар Шекуларац, 'Црна Гора у доба Балшића'*, Васпитање и образовање. – Бр. 3 (2011), стр. 197–199.

Павловић, Цветко: *Божидар Шекуларац: 'Трагови Влаха у Црној Гори' (Urme ale Vlahilor in Muntenegru)*, Васпитање и образовање. – Год. 37, бр. 3 (2012), стр. 233–234.

Рошу, Коста: *Нова књига академика Божидара Шекуларца: 'Трагови Влаха у Црној Гори'. Себеш (Румунија), 2012*, Архивски записи. – Год. 19, бр. 1 (2012), стр. 175–178.

Приказ.

Roșu, Costa: *Cărți noi la Editura ICRV*. – У: Anuar (Institutul de Cultură al Românilor din Voivodina). – 2012, стр. 250–253.

Приказ књиге: Božidar Šekularac: *Tragovi Vlaha u Crnoj Gori*.

Вујовић, Новица: *Капитална студија о развоју писмености у Црној Гори : (Божидар Шекуларца: 'Развој писмености у Црној Гори', Факултет за црногорски језик и књижевност – Цетиње, 2014)*, Васпитање и образовање. – Год. 40, бр. 1 (2015), стр. 187–190.

Терић, Маријана: *Божидар Шекуларца: 'Развој писмености у Црној Гори', ФЦЈК, Цетиње, 2014*, Lingua Montenegrina. – Год. 8, бр. 16 (2015), стр. 329–333.

Приказ.

Шекуларца Божидар. – У: Личности црногорске просвјете : лексикон. Књ. 2 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 362–363.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

Војвода, Снежана: *Божидар Шекуларца : био-библиографија*. – Цетиње : Национална библиотека Црне Горе „Бурђе Црнојевић”, 2016. – 206 стр.

Додеровић, Мирослав: *Божидар Шекуларца и Маријан Премовић, 'Црногорско Полимље у средњем вијеку', Завод за уџбенике и наставна средства, Подгорица, 2017*, Васпитање и образовање. – Год. 42, бр. 3–4 (2017), стр. 223–226.

Приказ.

Коњевић, Веселин: *Божидар Шекуларца и Маријан Премовић, 'Црногорско Полимље у средњем вијеку', (Завод за уџбенике и наставна средства, Подгорица, 2017)*, Архивски записи. – Год. 24, бр. 1–2 (2017), стр. 327–333.

Павловић, Цветко: *Проф. др Божидар Шекуларца: 'Црна Гора у доба Црнојевића', (Државни архив Црне Горе, Цетиње, 2018)*, Архивски записи. – Год. 24, бр. 1–2 (2017), стр. 337–340.

Шекуларца Божидар. – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 710.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

БОРЂЕ БОРОЗАН

директор Историјског института
2002–2007.

БИОГРАФИЈА

Рођен је 20. априла 1947. године у Бокову – Цетиње. Основну школу и гимназију завршио је на Цетињу, Филозофски факултет у Београду – група за општу и националну историју. Дипломирао је 1972. године. Тема његовог магистарског рада била је *Црна Гора и Дубровник у вријеме Шћепана Малог*, а докторске дисертације на Филозофском факултету у *Велика Албанија – поријекло – идеје – пракса*. У Београду је радио у Савезном секретаријату за иностране послове (Дипломатски архив), Институту за новинарство, као научни сарадник и одговорни уредник часописа „Новинарство”; у „Комунисту”, редакција за иностранство, уредник часописа „Questions actuelles du socialisme”; у Институту за савремену историју виши је научни сарадник и главни и одговорни уредник часописа „Историја 20. века”.

Од 2001. до 2008. године на Филозофском факултету у Никшићу ванредни је и редовни професор на Катедри за историју јужнословенских народа од XVI вијека до 1918, од 2002. до 2007. године директор је Историјског института Црне Горе. У то вријеме као научни савјетник, главни и одговорни уредник часописа *Историјски записи и издања Института* био је предсједник Научног вијећа Института; руководио је пројекатом: *Историја Црне Горе од 1878. године до савремености; Црна Гора и Албанци у XIX и XX вијеку*; био је члан Сената Универзитета Црне Горе; предсједник Комисије за историју Савјета Министарства просвјете и науке Црне Горе; уредник издања Универзитета Црне Горе за друштвене науке; предсједник Савјета Центра за историју Југоисточне Европе – Београд и Cold war studies centre LSE – Лондон; члан савјета и редакције за приређивање грађе књига: *Југословенско-совјетски односи 1945–1956. и Црна Гора у дипломатским списима руског Министарства иностраних дјела*. Био је професор на постдипломским студијама на Филозофском факултету у Никшићу на предмету Источно питање и Правном факултету у Подгорици на предмету Дипломатија

Црне Горе. Од 2007. редовни је професор на Универзитету „Доња Горица” и проректор. Био је декан Факултета хуманистичких наука.

Предмети његовог научног интересовања су: политичка и дипломатска историја Црне Горе; историја Европе у XIX и XX вијеку; југословенско-албански и црногорско-албански односи од краја XV до деведесетих година XX вијека; историја и историографија; едукативна функција историје у наставно-образовним програмима; питања историјског, етничког и духовног идентитета и проблеми савремене историје.

Објавио је више од 200 чланака, студија, расправа, осврта и прилога у тридесетак посебних издања у Црној Гори, Југославији и иностранству.

Од 2007. године предсједник је Одбора за историју ЦАНУ. За ванредног члана Црногорске Академије наука и умјетности изабран је 2006. године, а за редовног 2011. године. Био је секретар Одјељења хуманистичких наука ЦАНУ од 2012. до 2016. године. Потпредсједник Црногорске академије наука и умјетности је од 1. августа 2016. године. Од 2019. члан је European academy of Sciences and Arts.

Руководилац је академијиних пројеката Извори за историју Црне Горе из дубровачких архива и Лексикон дипломатије Црне Горе. Аутор је бројних рецензија и учесник великог броја промоција научних и публицистичких дјела са историјском тематиком.

Живи и ради у Подгорици.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР, КОАУТОР)

Велика Албанија : поријекло – идеје – пракса. – Београд : Војноисторијски институт Војске Југославије, 1995. – 570 стр.

Косово и Метохија у великоалбанским плановима 1878–2000 / (Ђорђе Борозан коаутор), Београд : Институт за савремену историју, 2001. – XIV, 316 стр.

Историја : за трећи разред гимназије / Ђорђе Борозан, Саша Кнежевић, Саит Шаботић. – 1. изд. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2003. – 163 стр.

Historia : për klasën III të gjimnazit / Gjorgje Borozan, Sasha Knezheviq, Sait Shabotiq. – Botim i 1. – Podgoricë : Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore, 2004. – 322 str.

Земља живих = The Land of the Living / Владимир Стојанчевић, Ђорђе Борозан, Љубодраг Димић. – 3. изд. – Београд : Агенција за издавање књига Цар Константин, 2005. – 371 стр.

Историја 3 : за трећи разред гимназије / Ђорђе Борозан, Саша Кнежевић, Саит Шаботић. – 3. прерађено изд. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2008. – 163 стр.

Историја 3 : за трећи разред гимназије / Ђорђе Борозан, Саша Кнежевић, Саит Шаботић. – 3. прерађено изд., 1. репринт. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2009. – 163 стр.

Historia 3 : për klasën e tretë të gjimnazit / Gjorgje Borozan, Sasha Knezheviq, Sait Shabotiq. – Podgoricë : Enti i teksteve dhe i mjeteve mësimore, 2009. – 163 str.

Историјски атлас / Ђорђе Борозан, Гојко Николић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства : ЦИД, 2009. – 1 атлас (162 стр.).

Историја 3 : за трећи разред гимназије / Ђорђе Борозан, Саша Кнежевић, Саит Шаботић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2014. – 163 стр.

Црногорске династије. [1], Војислављевићи – Балишићи – Црнојевићи : Дукља – Зета – Црна Гора. – Цетиње : Министарство културе Црне Горе, 2015. – 318 стр.

Црногорске династије – Војислављевићи, Балишићи, Црнојевићи. – Подгорица : ЦИД, 2017. – 410 стр.

ЧЛАНЦИ. ПРИЛОЗИ. ПРИКАЗИ (У КЊИГАМА, ЗБОРНИЦИМА И ЧАСОПИСИМА)

Революционарни покрет на Београдском универзитету и Први конгрес студената Југославије 1940. – У: Зборник радова о студентском и омладинском револуционарном покрету на Београдском универзитету. – Београд : Универзитетски одбор за прославу 50 година СКЈ и Скоја, 1970, стр. 223–255.

Везе и односи Дубровачке Републике са Црном Гором од 1750. до појаве Шћепана Малог у Мајинама, Историјски гласник (Београд). – Бр. 1–2, (1977), стр. 205–220.

Концепт ‘Велике Албаније’ у југословенско–албанским односима, Међународна политика. – Год. 46, бр. 1031 (1995), стр. 10–12, 25.

Питање ‘Велике Албаније’ у југословенско–албанским односима, Војно-историјски гласник. – Бр. 1 (1995), 87–96.

Сецесионистичка побуна на Косову и Метохији 1944–1945, Историја 20. века. – Бр. 1 (1995), стр. 63–76.

Ратна операција на фронту према Албанији и у Македонији током априлског рата 1941. године, Војно дело (Београд). – Бр. 2 (1996), стр. 119–194.

Југославија и Албанија – прва поратна искуства. – У: Балкан после Другог светског рата : зборник радова. – Београд : Институт за савремену историју, 1996, стр. 287–305.

Априлски рат и окупациони систем на Косову и Метохији 1941. године. – У: Значај југословенске 1941. у борби против фашизма, Београд : Главни одбор Социјалистичке партије Србије, Савет младих социјалиста Србије, 1997, стр. 61–78.

Историјско-епски смисао мојковачке епопеје. – У: Мојковачка операција 1915–1916 : зборник радова са научног скупа, Подгорица : Историски институт Црне Горе ; Београд : Институт за савремену историју, 1997, стр. 351–356.

Југославија и Албанија (смисао ратног искуства 1941–1945). – У: Други свјетски рат – 50 година касније : радови са научног скупа, Подгорица, 20–22. септембар 1995 Књ. 1. – Подгорица : ЦАНУ ; Београд : САНУ, 1997, стр. 555–560.

Југословенско-британски разговори у Лондону 1952. и Београду 1953. године, Историја 20. века, Бр. 2 (1997), стр. 113–128.

Косово и Метохија у великоалбанској стратегији. – У: Геополитичка судбина Косова и Метохије, Београд : Институт за геополитичке студије 1997, стр. 291–305.

Косово и Метохија у концептима територијалне и етничке Албаније, Југословенски историјски часопис. – Год. 30, бр. 1 (1997), стр. 169–178.

Косово и Метохија у пројекцијама великоалбанске идеологије, стратегије и пропаганде. – У: Косово и Метохија – изазови и одговори, Београд 1997, стр. 389–403.

Патерналистичка понашања албанских влада према Албанцима у Југославији током 20. вијека, Војно дело. – Бр. 2 (1997), стр. 28–40.

Посредник мира иза ‘звонених завјеса’ (разговори Тито–Хрушчов у Кремљу 1956. године), Војно-историјски гласник. – Бр. 1 (1997), стр. 94–114; бр. 2–3 (1997), стр. 133–153.

Радослав Распоповић: ‘Дипломатија Црне Горе 1711–1918’, Подгорица – Београд, 1996, Историја 20. века. – Год. 15, бр. 1 (1997), стр. 153–154. Приказ.

Биљешка о књизи. – У: Вукотић, Ђорђе, *Племе Чевљани или Озринићи.* – Београд : Књиготека, 1998, стр. 10–11.

Западна Македонија, Косово и Метохија у концептима територијалне и етничке Албаније, Војно дело. – Бр. 3 (1998), стр. 47–58.

Извештаји Министарства унутрашњих дела о злочину и терору на Косову, Метохији и Западној Македонији у првим месецима 1920 / Љубодраг Димић, Ђорђе Борозан, Годишњак за друштвену историју. – Год. 5, бр. 1–3 (1998), стр. 113–123.

Историчар пред изазовима савремене епохе, Историја 20. века. – Год. 16, бр. 1 (1998), стр. 169–174.

Миграције као последица исламизације и албанизације – на примјеру сјеверне Албаније. – Десети конгрес историчара Југославије, Београд 1998, стр. 129–144.

Преписка о арнаутским насиљима у Старој Србији 1898–1899, Београд 1998, стр. 3–149.

Сјеверна Албанија и Албанци у политичким плановима краља Николе. – У: Краљ Никола – личност, дјело и вријеме : радови са међународног научног скупа, Погорица, 1–3. октобар 1997. – Подгорица : ЦАНУ, 1998, стр. 299–324.

Судар три моћне идеологије, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 12 (1998), стр. 205–208.

Албанија у кампањи Коминформа против Југославије 1948–1950. – У: Југословенско-совјетски сукоб 1948 : зборник радова. – Београд : Институт за савремену историју, 1999, стр. 49–58.

Албанци у Краљевини Југославији и утицај пропаганде из Албаније од 1940. до априлског рата 1941. године, Токови историје. – Бр. 1–2 (1999), стр. 191–207.

Даница Мариновић-Пејовић: 'Цетиње у вријеме несигурно 1918–1945', Београд, 1998, Војно-историјски гласник. – Год. 49, бр. 1–3 (1999), стр. 183–184.

Приказ.

Југославија и Албанија у XX столитиш, „I”, Кијев 1999, 15, стр. 37–50.

Југославија и Албанија у XX вијеку, Историја 20. века. – Год. 17, бр. 1–2 (1999), стр. 9–20.

Југославија и Албанија у 20. вијеку. – У: Југословенска држава 1918–1998. – Београд : Београд : Институт за савремену историју : Институт за новију историју Србије : Војноисторијски институт ; Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1999, стр. 199–211.

Политичке и безбедоносне прилике на Косову и Метохији у првој половини 1920. године / Љубодраг Димић, Ђорђе Борозан, Историја 20. века. – Бр. 1–2 (1999), стр. 89–104.

Сепаратистички покрет Албанаца у Југославији и утицај пропаганде из Албаније од 1940. до априлског рата 1941, Токови историје. – Бр. 1–4 (1999), стр. 191–206.

Фалсификати албанске историографије, Гледишта : часопис Београдског универзитета. – Год. 40, бр. 3–4 (1999), стр. 98–101.
Коаутор Љубодраг Димић.

Црна Гора и Албанци у Источној кризи 1875–1878. – У: Међународно признање Црне Горе : зборник радова са научног скупа, Никшић, 11–12. мај 1998. – Подгорица : ЦАНУ : Историјски институт ; Никшић : Филозофски факултет, 1999, стр. 195–205.

Албанско питање, Војни информатор. – Бр. 1 (2000), стр. 5–24.

Албанци у Југославији у Другом свјетском рату, Историјски записи. – Год. 73, бр. 3–4 (2000), стр. 149–164.

‘Велика Албанија’ – некад и сад, Војно дело. – Год. 52, бр. 2 (2000), стр. 35–46.

Историјско и епско у Мојковачкој бици, Гласник Одјелења умјетности ЦАНУ. – Књ. 18 (2000), стр. 117–125.

Југословенско-британски односи 1948–1952, Историја 20. века. – Бр. 2 (2000), стр. 67–82.

Критичко преиспитивање националних идентитета Срба и Хрвата у југословенској држави, Југословенски историјски часопис. – Бр. 1–2 (2000), стр. 209–216.

Малкомово виђење Косова у XX вијеку. – Одговор на књигу Ноела Малкома *Косово – кратка историја*, Београд : САНУ, 2000, стр. 123–146.

Malcom’s view of Kosovo in the twentieth century. – U: Response to Noel Malcom’s book *Kosovo, a short history*, Belgrade 2000, str.127–150.

Основни принципи заштите мањина у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца 1919–1921. и Албанци у Југославији. – У: Дијалог повјесничара–историчара, Печуј, 19–21. новембар 1999, – Књ. 2 (2000), стр. 361–377.

Поводом „Платформе за решавање албанског националног питања”, Српска слободарска мисао. – Бр. 5 (2000), стр. 431–436.

Подгорица и њена околина у уговорима о разграничењу Црне Горе и Турске 1878–1912. – У: Сто двадесет година од ослобођења Подгорице : зборник радова са научног скупа, Подгорица, 2–3. децембар 1999. – , Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000, стр. 85–92.

Радоица Лубурић, 'Помирење Југославије и СССР-а 1953–1955, тематска збирка докумената', Историјски институт Црне Горе, Подгорица 1999, стр. 789, Историја 20. века. – Год. 18, бр. 1 (2000), стр. 156–157. Приказ.

Рана на тијелу Балкана : разорност концепта 'Велике Албаније', Војни информатор. – Бр. 2 (2000), стр. 5–12.

Великоалбанско питање. – У: Косово и Метохија у великоалбанским плановима : 1878–2000. – Београд : Институт за савремену историју, 2001, стр. 1–36.

Државноправни живот Србије 1918–1991 у најновијим историографским дјелима (Поводом књиге Љубодрага Димића: 'Историја српске државности, књига III, Србија у Југославији', Нови Сад, 2001), Историјски записи. – Год. 74, бр. 3–4 (2001), стр. 295–298. Приказ.

Косово и Метохија у 'границама протектората Велика Албанија' 1941–1944. – У: Косово и Метохија у великоалбанским плановима : 1878–2000. – Београд : Институт за савремену историју, 2001, стр. 103–132.

Никола Жутић: Ватикан и Албанци, Београд, 2000, Историја 20. века. – Год. 19, бр. 1 (2001), стр. 167–169. Приказ.

Великоалбанско питање 1878–1998, Гласник Одјелења друштвених наука ЦАНУ. – Књ. 14 (2002), стр. 7 – 64.

Монумената Монтенегрина, Историјски записи. – Год. 75, бр. 1–2 (2002), стр. 189–192.

Огледи из историје Црне Горе, Гласник Одјелења друштвених наука ЦАНУ. – Књ. 14 (2002), стр. 257–261. Промоција књиге Миомира Дашића „Огледи из историје Црне Горе”, у ЦАНУ 6. марта 2001. године.

Сјеверноалбанска племена у плановима и политици династије Петровић-Његош. – У: Династија Петровић-Његош : радови са научног скупа, Подгорица, 29. октобар – 1. новембар 2001. – Подгорица : ЦАНУ, 2002, стр. 69–87.

Црна Гора у рату против Османске империје од 8. до 18. октобра 1912. године, Историјски записи. – Год. 75, бр. 1–2 (2002), стр. 133–146.

Етнодемографичке особености југославског федерализма, в етнографија переписи – 2002, Москва 2003, п. 147–168.

Боково – село у старој Црној Гори. – Село у Црној Гори : радови са научног скупа, Подгорица, 18–20. децембар 2002. – Подгорица : ЦАНУ, 2004, стр. 403–411.

Срби и Хрвати у социјалистичкој Југославији—питање идентитета. — Дијалог повјесничара—историчара (Загреб). — Бр. 9 (2004), стр. 208–231.

Црна Гора и Први српски устанак 1804, Гласник одјељења друштвених наука ЦАНУ. — Књ. 16 (2004), стр. 205 — 216.

Косово и Метохија у пројекту 'Велика Албанија'. — У: Косово и Метохија у светлу етнологије. — Београд : Етнографски музеј, 2004, стр.451–464.

The Yugoslav–Albanian relations in the first decade of the cold war; Great powers and small countries in cold war 1945–1955 – Issue of the ex–Yugoslavia, London 2005, p. 122–143.

Југословенско–албански односи у првој деценији хладног рата 1945–1955. — Велике силе и мале државе у хладном рату : 1945–1955. : случај Југославије : зборник радова са Међународне научне конференције, Београд, 3–4. новембар 2003. — Београд 2005, стр. 131–145.

Montenegro (1500–1918), Osterreichische osthefte, Wien 2005, p. 177–193.

Предговор. — У: Видоје Жарковић, *Стазама слободе 1941–1945 : сјећања.* — Подгорица : Побједа : Историјски институт Црне Горе, 2005, стр. 5–6.

Црна Гора од XVI вијека до 1918, Родина (в Русија и Черногорија), Москва 2005.

Четврта књига 'Историје Црне Горе', Историјски записи. — Год. 78, бр. 1–4 (2005), стр. 313–316..

Др Живко Андријашевић и проф. др Шербо Раходер: 'Историја Црне Горе од најстаријих времена до 2003. године', Центар за исељенике Црне Горе, Историјски записи. — Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 405–406. Приказ.

Историографија и пропаганда, Историјски записи. — Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 317–329.

Предговор. — У: Шуковић, Мијат, *Нововјековна држава Црна Гора стварање и развој.* — Подгорица : ЦИД : Побједа, 2006, стр. V–XIV.

Предраг Илић, 'Српска православна црква и тајна Дахауа', Београд 2006, Историјски записи. — Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 437–438. Приказ.

Радмила Радић, 'Живот у временима: Гаврило Дожич 1881–1950', Београд 2006, Историјски записи. — Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 431–435. Приказ.

Разговор с прошлошћу, Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. — Књ. 17 (2006), стр. 331–336.

Промоција књиге Миомира Дашића *Незаобилазно у историографији Црне Горе*, у ЦАНУ 22. април 2003. године.

Саша Кнежевић : 'Велика Британија и анексиона криза', *Историјски институт Црне Горе, Подгорица 2005*, Историјски записи. – Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 423–425.

Приказ.

Британска политика у вријеме анексионе кризе : (Др Саша Кнежевић: 'Велика Британија и анексиона криза, студија', *Историјски институт Црне Горе, 2005*), Гласник [Народне библиотеке „Радосав Љумовић“]. – Год. 11, бр. 14–15 (2007), стр. 189–193.

Историографија пред изазовима савремености, 'Васпитање и образовање'. – Бр. 2 (2007), стр. 9–21.

Ковање сребрног и златног перпера и питање Монетарне конвенције између Црне Горе и Аустро-Угарске. – У: Новац у Црној Гори : радови са научног скупа, Цетиње, 19–20. април 2006. године. – Цетиње : Државни архив Црне Горе : Подгорива : Историјски институт Црне Горе, 2007, стр. 132–148.

Осамдесет година 'Историјских записа', Историјски записи. – Год. Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 37–41.

Ријеч уз четврту књигу. – У: Бранко Павићевић, *Саздање црногорске националне државе : 1796–1878*. – Подгорица : ЦИД, 2007, стр. I–III.

Богшић као историчар, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 421–428.

Гавро Вуковић – министар иностраних дјела Књажевине Црне Горе 1880–1905, скица за дипломатски портрет, Токови. – Бр. 1–2 (2008).

Др Звездан Фолић, 'Држава и вјерске заједнице у Црној Гори 1945–1965' – Историјски институт Црне Горе и ЦНБ „Ђурђе Црнојевић”, Подгорица, 2007, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 377–379.
Приказ.

Др Миле Бакић, 'Архивистика', Историјски институт Црне Горе, Подгорица, 2009, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 377–379.
Приказ.

'Црна Гора на старим разгледницама = Montenegro on old postcards', ЦАНУ, Подгорица, 2008, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 397–388.

Приказ. – Аутори су Петар Влаховић и Рајко Вујичић.

Шекулар и Шекуларци од помена до 1941. године, Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Књ. 19 (2008), стр. 289–294.

Богшић као историчар, Зборник Правног факултета у Подгорици. – Бр. 1–2 (2009), стр. 162–167.

Са научног скупа „120 година Општег имовинског законика у Црној Гори”.

Црна Гора у Првом свјетском рату, „Историски гласник”, 1–2, Београд, 2009.

‘Црногорско архивско законодавство’ др Мила Бакића, Правни зборник. – Бр. 1 (2009), стр. 377–379.
Приказ.

Црногорско приморје у вријеме млетачко-османских ратова током XVI, XVII и почетком XVIII вијека. – У: Хрватско-црногорски додири / црногорско-хрватски додири : идентитет повијесне и културне баштине Црногорског приморја : зборник радова. – Загреб : Хрватски институт за повијест : Матица хрватска, 2009, стр. 305–315.

Европска унија од оснивања до савремености, Зборник Школе еуроатлантизма, прва сесија (2010), стр. 29–44.

Знаменити Црногорац војвода Лазар Сочица : (скица за портрет). – У: На извору Вукова језика : зборник радова са VI научног скупа, Жабљак, 30–31. јул 2009. – Подгорица : Фондација Вукове задужбине Жабљак–Шавник–Плужине, 2010, стр. 289–295.

Настанак Европске уније и европског идентитета, Зборник Школе еуро-атлантизма, I сесија (2010), стр. 85–100.

Развој државне управе у Црној Гори 1879–1920, „Архивски записи”, 12, Цетиње 2010, стр. 7–23.

Црнојевићи. – У: Црна Гора од искона. – Подгорица : ДАНУ, 2010, стр. 105–119.

Шћепан Мали и Дубровник. – У: Трагање за истинитим животописом Шћепана Малог : зборник радова са научног скупа, Брчели, Црмница, 18. 10. 2009. – Подгорица : Удружење Црмничана „Црмница”, 2010, стр. 87–104.

Југоисточна Европа на путу Европске уније, Зборник Школе права Европске уније, Подгорица 2011.

Контроверзе црногорске историографије: (Радован Радоњић, ‘Гувернадурско-митрополитска контроверза у црногорској историографији’), Гласник [Народне библиотеке „Радосав Љумовић”]. – Год. 14–15, бр. 18–19 (2010/2011), стр. 171–176.
Приказ.

Његошево „дипломатическо дјејаније”, Архивски записи. – Год. 18, бр. 2 (2011), стр. 7–27.

Поглед на историју црногорско-руских веза и односа, Архивски записи. – Год. 18, бр. 1 (2011), стр. 7–30.

Секула Дрљевић у Народној скупштини Краљевине СХС – говори и дискусије. – У: Др Секула Дрљевић, личност, дјело и вријеме : зборник радова са конференције Будва, 2011. – Подгорица : ДАНУ, 2011, стр. 187–212.

Стефан (Стефаница) Црнојевић. – У: Црнојевићи : радови са скупа „Црнојевићи – значај за црногорску државу и културу”, Иванова корита 2010. – Подгорица : Матица црногорска, 2011, стр. 137–152.

Књаз Данило и велике силе. – Даниловград, зборник радова 2011.

Балшићи у црногорској и албанској историографији. – У: Балшићи : зборник радова са скупа „Балшићи”, Иванова Корита, 21–22. септембар 2011, – Подгорица : Матица црногорска, 2012, стр. 86–101.

И да ли су и прошлост и савременост тешка питања? : уводна ријеч. – У: Историјска наука, програми и настава историје : радови са округлог стола, Подгорица, 8. децембар 2010. – Подгорица : ЦАНУ, 2012, стр.

Уводна ријеч, Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Књ. 21 (2012), стр. 409–415.

Промоција књиге *О историчарима Црногорске академије наука и умјетности* академика Миомира Дашића, ЦАНУ, 28. новембар 2011. године.

Црногорско–италијански дипломатски односи, Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Књ. 21 (2012), стр. 93–106.

Политика и меморија на Балкану, Годишњак Матице црногорске. – (2008/2013), стр. 495–498.

Студија о драматичним поратним годинама : Драгутин Паповић: ‘Противници власти у Црној Гори (1945–1948)’, Годишњак Матице црногорске. – (2008/2013), стр. 172–175.

Црна Гора и Први свјетски рат, Архивски записи. – Год. 20, бр. 2 (2013), стр. 7–30.

‘Губици црногорске војске у Првом свјетском рату 1914–1916’ : (приредо: Вукота Вукотић, Цетиње, Државни архив, 2015), Архивски записи. – Год. 21, бр. 2 (2014), стр. 219–220.

Између идеала и стварности : улога Црне Горе у Првом свјетском рату, Црногорски гласник (Загреб). – Год. 15, бр. 90 (2014), стр. 6–7.

Његошева дипломатија. – Петар Други Петровић Његош – двјеста година од рођења (1813–2013) : радови са научног скупа Подгорица, 31. октобар – 1. новембар 2013. – Подгорица : ЦАНУ, 2014, стр. 173–190.

Нико Мартиновић: ‘Црна Гора и Хабзбуршка монархија 1715–1918’, Гласник [Народне библиотеке „Радосав Љумовић”]. – Год. 18–19, бр. 22–23 (2014/2015), стр. 247–250.

Приказ.

Стево Вучинић: 'Студије о антици у средњевјековној Црној Гори', Гласник [Народне библиотеке „Радосав Љумовић“]. – Год. 18–19, бр. 22–23 (2014/2015), стр. 263–265.

Приказ.

Државноправни и национални идентитет Црне Горе, Гласник Одјељења хуманистичких наука ЦАНУ. – Бр. 3 (2016), стр. 71–79.

Мојковачка битка и војна капитулација Црне Горе, Архивски записи. – Год. 23, бр. 1 (2016), стр. 43–60.

Његошева дипломатија, Хуманистичке студије. – Бр. 2 (2016), стр. 193–208.

Стефан (Стефаница) Црнојевић. – У: Црнојевићи : радови са скупа „Црнојевићи – значај за црногорску државу и културу“, Иванова корита 2010. – 2. изд. – Подгорица : Матица црногорска, 2016, стр. 137–152.

Црногорске династије – Башићи, Црногорски гласник (Загреб). – Год. 17, бр. 102 (2016), стр. 38–40.

Академик Петар Влаховић : (1927–2018) : in memoriam, Годишњак ЦАНУ. – Књ. 44 (2017), стр. 170–172.

Свети Владимир Дукљански – хиљаду година послје. – У: 1000–годишњица светог Јована Владимира : зборник радова са научне конференције 21. октобар 2016. – Подгорица : ЦАНУ, 2017, стр. 13–20.

Академик Момчило Зечевић (1935–2017) : In memoriam, Годишњак ЦАНУ. – Књ. 45 (2018), стр. 262–264.

Књаз Никола и Богшић. – У: *Општи имовински законик за Књажевину Црну Гору* : зборник радова. – Подгорица : ЦАНУ, 2018, стр. 167–182.

Људска права и религија у Црној Гори / Ђорђе Борозан, Милан Подунавац, Борислав Ђукановић, – У: *Социолошки пресјек црногорског друштва*. – Подгорица : ЦАНУ, 2018, стр. 443–457–

Његошева дипломатија, Освит : часопис за културу, науку и дрoштвена питања Муслимана Црне Горе. – Год. 8, бр. 9 (2018), стр. 60–78.

Држава и црква у историји Црне Горе, Гласник Одјељења хуманистичких наука ЦАНУ. – Бр. 5 (2019), стр. 5–16.

Историјат дипломатије Црне Горе. – У: Спољна политика Црне Горе – историја и савременост : (радови са научног скупа, Подгорица, 27. септембар 2018). – Подгорица : ЦАНУ, 2019, стр. 9–20.

Црна Гора 1918. године. – У: Црна Гора : 1878–1918 : [радови са округлог стола одржаног у Подгорици 22. новембра 2018. године]. – Подгорица : ЦАНУ, 2019, стр. 113–119.

ПРИРЕЂИВАЧ. УРЕДНИК. РЕЦЕНЗЕНТ

Тито : биографски подаци / [уредник Ђорђе Борозан]. – Београд : Актуелна питања социјализма, 1980. – 17. стр.

Југословенска држава и Албанци, Т. 1 / приредили Љубодраг Димић, Ђорђе Борозан. – Београд : Службени лист СРЈ : Архив Југославије : Војно-историјски институт, 1998. – 785 стр.

Југословенска држава и Албанци, Т. 2 / приредили Љубодраг Димић, Ђорђе Борозан. – Београд : Службени лист СРЈ : Архив Југославије : Војно-историјски институт, 1999. – 891 стр.

Петровић, Милић Ф: *Пљевља у документима : 1918–1941* / [рецензенти Ђорђе Борозан, Милош Старовлах]. – Пљевља : Скупштина општине, 2004. – 760 стр.

Ивановић, Здравко Н.: *Медун кроз вјекове : историјско-урбани преглед* / [рецензенти Ђорђе Борозан, Мирослав Додеровић]. – Никшић : Географски институт Филозофског факултета, 2006. – 223 стр.

Југословенско-совјетски односи 1945–1956 : зборник докумената / [приређивачи Љубодраг Димић ... Ђорђе Борозан ... [и др.]]. – Београд : Министарство спољних послова, 2010. – 1006 стр.

Советско-југославске одношенија 1945–1956 гг. : документи и материјали / [приређивачи Љубодраг Димић ... Ђорђе Борозан ... [и др.]]. – Новосибирск : Министерство иностраних дела Росијској Федерацији, 2010. – 842 стр.

Историјска наука, програми и настава историје : радови са округлог стола, Подгорица, 8. децембар 2010 / уредник Ђорђе Борозан. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2012. – 171 стр.

Чиликов, Александар: *Цркве и манастири басена Скадарског језера = Churches and Monasteries in the Lake Skadar basin* / [рецензенти Рајко Вујичић, Ђорђе Борозан]. – Подгорица : ЦАНУ, 2012. – 363 стр.

Ивановић, Јелена – Костић, Милица: *Братство Пејовић са Његуша : огранак протојереја Сава Пејовића. Књ. 1, Монографија, документа* / [рецензенти Миомир Дашић, Ђорђе Борозан]. – Цетиње : Државни архив Црне Горе, 2013. – 607 стр.

Брајовић, Саша: *Његошево велико путовање : медитације о визуелној култури Италије* / [рецензенти Драган К. Вукчевић, Ђорђе Борозан]. – Подгорица : ЦАНУ, 2015. – 328 стр.

Млади научници и истраживачи Црне Горе – актуелности у раду : радови са научног скупа, Подгорица, 13. новембар 2013. / уредник Ђорђе Борозан. Подгорица : ЦАНУ, 2015. – 196 стр.

Богићевић, Чедомир – Борета, Сања: *Врховни суд Црне Горе = Supreme Court of Montenegro* / [рецензенти Ђорђе Борозан, Милан Марковић]. – 2. изд. – Подгорица : Врховни суд Црне Горе, 2016. – 381 стр.

Вучинић, Стево: *Прилози проучавању Летописа попа Дукљанина и рано-средњовјековне Дукље* / [рецензенти Ђорђе Борозан, Александар Радоман]. Цетиње : Факултет за црногорски језик и књижевност, 2017. – 303 стр.

Дашић, Миомир: *Да се не заборави : оцјене, прикази и осврти* / [рецензенти Момчило Зечевић, Ђорђе Борозан]. – Подгорица : ЦАНУ, 2017. – 895 стр.

Килибарда, Весна – Кнежевић, Јелена: *Његошева библиотека* / [рецензенти Ђорђе Борозан, Радомир В. Ивановић]. – Подгорица : ЦАНУ, 2017. – 182 стр.

Лакић, Зоран: *Историја и историчари Црне Горе* / [рецензенти Ђорђе Борозан, Шербо Раходер]. – Подгорица : ЦАНУ, 2017. – 378 стр.

1000–годишњица светог Јована Владимира : зборник радова са научне конференције 21. октобар 2016. године, ЦАНУ, Подгорица / уредник Ђорђе Борозан. – Подгорица : ЦАНУ, 2017. – 335 стр.

Ивановић, Радомир В.: *Казалице Стефана Митрова Љубише* / [рецензенти Ђорђе Борозан, Ненад Вуковић]. – Подгорица : ЦАНУ, 2018. – 326 стр.

Томановић, Лазар: *Мемоари* / приредио Ђорђе Борозан. – Подгорица : ЦИД ; Цетиње : Народни музеј Црне Горе, 2018. – 598 стр.

Дашић, Миомир: *О историји : методолошки огледи* / [рецензенти Ђорђе Борозан, Нико Мартиновић]. – Подгорица : ЦАНУ, 2019. – 538 стр.

Спољна политика Црне Горе – историја и савременост : [радови са научног скупа, Подгорица, 27. септембар 2018.] / [рецензенти Ђорђе Борозан, Зоран Стојановић]. – Подгорица : ЦАНУ, 2019. – 334 стр.

Шћекић, Раденко: *Медији и геополитика* / рецензенти Ђорђе Борозан, Чедомир Чупић. – Никшић : Медијска култура, 2019. – 391 стр.

ЛИТЕРАТУРА О ЂОРЂУ БОРОЗАНУ

Стругар, Владо: *Ђорђе Борозан: 'Велика Албанија, поријекло – идеје – пракса', Београд, 1995*, Војно-историјски гласник. – Год. 44, бр. 2–3 (1995), стр. 238–248.

Приказ.

Глишић, Венцеслав: *Ђорђе Борозан: 'Велика Албанија, поријекло – идеје – пракса'*, Београд, 1995, Историја 20. века. – Год. 14, бр. 2 (1996), стр. 183–185.

Приказ.

Димић, Љубодраг: *Ђорђе Борозан: 'Велика Албанија, поријекло – идеје – пракса'*, Београд, 1995, Војно дело. – Год. 48, бр. 3 (1996), стр. 170–174.

Приказ.

Димић, Љубодраг: *Српско албански односи и историографија : (Ђорђе Борозан: 'Велика Албанија, поријекло – идеје – пракса')*, Београд, 1995, Гласник = Herald. – Бр. 31 (1997), стр. 256–260.

Југословенска држава и Албанци. Том 1 / приредили Љубодраг Димић, Ђорђе Борозан. – Београд : Службени лист СРЈ : Архив Југославије : Војноисторијски институт, 1998. – 785 стр.

Борозан Ђорђе (Боково, Цетиње, 1947), историчар. – У: Историјски лексикон Црне Горе: А – Црн : Књ. 1 / [аутори Шербо Растодер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 150.

Нови чланови ЦАНУ изабрани 15. децембра 2006 : Ђорђе Борозан, Го-дишњак ЦАНУ. – Књ. 34 (2006), стр. 135–141.

Садржи и: *Селективна библиографија*: стр. 136–139.

Миљевић, Маријан: *Уредници и редакције 'Записа' и 'Историјских записа' – 1927–2007 : биографије*, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 17–66.

Ђ. Борозан, директор (2002–2007), главни и одговорни уредник *Историјских записа* 2006–2009. – биографија са фотографијом: стр. 62–64.

Борозан Ђорђе (Боково, Цетиње, 1947), историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 82.

Перошевић, Ненад: *Ђорђе Борозан, Гојко Николић, 'Историјски атлас', Подгорица, 2009, Васпитање и образовање.* – Бр. 1 (2010), стр. 209–210. Приказ.

Димић, Љубодраг: *Борозан Ђорђе.* – У: Српска енциклопедија. Том 1, књ. 2 : Београд : Буштрање. – Нови Сад : Матица српска ; Београд : САНУ : Завод за уџбенике, 2011, стр. 383.

Енциклопедијска јединица.

Борозан Ђорђе. – У: Личности црногорске просвјете : лексикон. Књ. 1 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 85.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

Чагоровић, Небојша: *Црногорске династије I: Ђорђе Борозан: 'Дукља–Зета–Црна Гора: Војислављевићи – Балшићи – Црнојевићи'*, Цетиње 2015, Хуманистичке студије. – Бр. 2 (2016), стр. 265–267.

Борзан Ђорђе. – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 69–70.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

ЗВЕЗДАН ФОЛИЋ

*вршилац дужности директора Историјског института УЦГ
од децембра 2008. до марта 2009. године*

БИОГРАФИЈА

Рођен је 1963. године у Титограду, гдје је завршио основну и средњу школу. Студије историје и географије на Филозофском факултету Универзитета Црне Горе завршио је 1988.

Постдипломске студије уписао је 1994. године на Одсјеку за историју Филозофског факултета у Приштини. Магистрирао је 19. јуна 1998. године, одбраном теме *Аграрна реформа у Црној Гори 1945–1947.*

Докторску дисертацију одбранио је на Филозофском факултету у Никшићу, 22. јуна 2006. године а на тему *Држава и вјерске заједнице у Црној Гори 1945–1965.*

Истраживао је проблематику везану за историју Југославије и Црне Горе у XX вијеку. У центру његовог истраживачког интересовања је државна политика према вјерским заједницама, политички и социјални феномени, привредни живот након 1945. године.

У периоду 1990–1998. радио је као професору Хемијско-технолошкој школи „Спасоје Распоповић” у Титограду / Подгорици. За асистента (вишег истраживача) у Историјском институту Црне Горе изабран је у марту 1999. године. Држао је вјежбе (2002–2003) из предмета Историја Југославије на Филозофском факултету у Никшићу. Био је (2002–2003) члан Сената Универзитета Црне Горе. Једну годину (јул 2002–јул 2003) био је главни и одговорни уредник у ИП Побједа. Поново се запослио у Историјском институту Црне Горе у јуну 2004. године. Изабран је у научно звање научни сарадник у априлу 2007. године.

Био је члан Вијећа друштвених наука на Универзитету Црне Горе (2007–2008). Од децембра 2008. до марта 2009. године био је вршилац дужности директора Историјског института Црне Горе. У априлу 2009. постављен је за руководиоца Одјела за националну историју у Историјском институту Црне Горе. Од наставне 2009/2010. био је ангажован као професор на Одсјеку за историју на Филозофском факултету у Никшићу.

Умро је у Подгорици, јула 2014. године.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА
ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Вјерске заједнице у Црној Гори : 1818–1953 : прилози за историју, Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2001, стр. 214.

Историја за IV разред гимназије / Шербо Растодер, Радоје Пајовић, Звездан Фолић. – 1. изд. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2003. – 264 стр.

Historia : për klasën e katërt të gjimnazit / Sherbo Rastoder, Radoje Pajovic, Zvezdan Folic. – Podgoricë : Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore, 2004. – 264. стр.

Историјски лексикон Црне Горе / Шербо Растодер... Звездан Фолић... и др. – Подгорица : Daily Press – Vijesti, 2006. – Књ. 1–5.

Држава и вјерске заједнице у Црној Гори : 1945–1965. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Цетиње : Централна народна библиотека Црне Горе „Ђурђе Црнојевић”, 2007. – 519 стр.

100 година црногорске електропривреде / Живко М. Андријашевић, Звездан Фолић, Драгутин Паповић. – Никшић : Електропривреда Црне Горе, 2010, стр. 256.

Беране : општа монографија : поводом 150-те годишњице Берана / Миљан Радовић ...Звездан Фолић ...и др. – Беране : Општина Беране, 2012. – 669 стр.

Историја муслимана Црне Горе, књ. I (1455–1918) / Звездан Фолић, Веселко Копривица, Авдул Курпејовић. – Подгорица : Матица муслиманска Црне Горе, 2013. – 312 стр.

Историја : уџбеник за IV разред гимназије / Шербо Растодер, Радоје Пајовић, Звездан Фолић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2014. – 264 стр.

Историја муслимана Црне Горе, књ. II (1918–2007) / Звездан Фолић, Веселко Копривица, Авдул Курпејовић. – Подгорица : Матица муслиманска Црне Горе, 2015. – 408 стр.

ЧЛАНЦИ. ПРИКАЗИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА,
КЊИГАМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Елементи идеологизације у настави савремене историје, Историјски записи. – Год. 67, бр. 1–2 (1994), стр. 129–134.

'Историјска наука и настава историје у савременим условима'. Зборник радова, Подгорица, Црногорска академија наука и умјетности, 1994, стр 352, Историјски записи. – Год. 67, бр. 3–4 (1994), стр. 181–182.
Приказ.

Атеизам власти у Црној Гори 1945–1953 (Марксизам и религија), Историјски записи. – Год. 68, бр. 4 (1995), стр. 195–226.

Радмила Радић: 'Вером против вере (Држава и верске заједнице у Србији 1945–1953)', Београд, 1995, стр. 428, Историјски записи. – Год. 68, бр. 3 (1995), стр. 179–182.
Приказ.

Поводом књиге: Цефри Б. Расел: 'Принц таме', Београд, 1995, 273, Историјски записи. – Год. 69, бр. 3 (1996), стр. 23–27.

Дневник дон Антона Милошевића 1923–1950, Историјски записи. – Год. 70, бр. 1 (1997), стр. 155–168.

Католички свештеник которске бискупије.

Миле Бјелајац, Предраг Трифуновић: 'Између војске и политике. Биографија генерала Душана Трифуновића 1880–1942', Београд–Крушевац, 1997, стр. 33, Историјски записи. – Год. 70, бр. 4 (1997), стр. 287–290.
Приказ.

Органи за извођење аграрне реформе у Црној Гори 1945–1947, Историјски записи. – Год. 70, бр. 4 (1997), стр. 215–223.

Аграрна политика према црквеним посједима у Црној Гори 1945–1947, Југословенски историјски часопис. – Год. 31, бр. 1–2 (1998), стр. 135–156.

Которска бискупија и стварање југословенске државе 1918–1920, Архивски записи. – Год. 5, бр. 1–2 (1998), стр. 50–62.

Научни скуп 'Стот двадесет година од ослобођења Подгорице', Историјски институт Црне Горе, Подгорица, 2–3. децембар 1999, Историјски записи. – Год. 72, бр. 3–4 (1999), стр. 309–310.

Скидање зара и фереце у Црној Гори 1947–1953, Историјски записи. – Год. 72, бр. 3–4 (1999), стр. 73–89.

Архијерејско намјесништво у Подгорици/Титограду 1945–1948. – У: Сто двадесет година од ослобођења Подгорице : зборник радова са научног скупа, Подгорица, 2–3. децембар 1999. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000, стр. 169–179.

Богословија Св. Петар Цетињски 1921–1926, Историјски записи. – Год. 73, бр. 1–2 (2000), стр. 117–132.

Др Чедомир Пејовић (1928–2000): in memoriam, Историјски записи. – Год. 73, бр. 3–4 (2000), стр. 345–346.

Драгољуб Р. Живојиновић: 'Српска православна црква и нова власт 1944–1950'. Београд, 1998, стр. 199, Историјски записи. – Год. 73, бр. 1–2 (2000), стр. 337–338.

Приказ.

Стандарди из минулих времена : (анализа уџбеника историје за III и IV разред гимназије). – Год. 1, бр. 4/5 (2000/2001), стр. 123–134.

Исламска вјерска заједница у Црној Гори 1947–1953 : позиција и активност Исламске вјерске заједнице 1918–1945, Алманах. – Бр. 15–16 (2001), стр. 161–197.

Радоица Лубурић: 'Помирење Југославије и СССР – 1953–1955 : тематска збирка докумената', Подгорица, 1999, 790, Архивски записи. – Год. 8, бр. 1–2 (2001), стр. 111–115.

Црногорско–приморска митрополија 1941–1945, Матица. – Год. 2, Бр. 7/8 (2001), стр. 183–216.

Избор црногорско–приморског митрополита 1961. године, Историјски записи. – Год. 75, бр. 3–4 (2002), стр. 125–142.

Однос књаза/краља Николе према вјерским заједницама у Црној Гори 1878–1914. – У: Династија Петровић Његош : радови са научног скупа, Подгорица, 29. октобар – 1. новембар 2001. – Подгорица : ЦАНУ 2002, стр. 121–141.

О аутокефалности православне цркве у Црној Гори, Матица. – Год. 4, бр. 15/16 (2003), стр. 159–186.

Заштита сакралних објеката у Црној Гори 1945–1969, Матица. – Год. 6, бр. 21 (2005), стр. 165–164.

Положај бивших информбироваца у Црној Гори : 1957–1961, Матица. – Год. 6, бр. 24 (2005), стр. 297–322.

Свештеничка удружења у Црној Гори, Матица. – Год. 6, бр. 22/23 (2005), стр. 213–246.

Афера Ђилас и њен одјек у Црној Гори 1954. године, Архивски записи. – Год. 12, бр. 1–2 (2005), стр. 59–81.

Државно законодавство и вјерске заједнице у социјалистичкој Југославији 1946–1965, Историјски записи. – Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 163–191.

Ленка Блехова-Челебић: 'Хришћанство у Боки 1200–1500. : которски дистрикт', Подгорица 2006, 653, Историјски записи. – Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 393–396.

Приказ.

Божидар Шекуларац, 'Црна Гора у доба Војислављевића', Цетиње 2007, 184, Васпитање и образовање. – Бр. 3 (2007), стр. 215–218.

Држава и православна црква у Црној Гори 1878–2006. : битнији аспекти, Библиографски вјесник. – Год. 36, бр. 1–2 (2007), стр. 345–351.

Которска бискупија : (1945–1962), Матица. – Год. 8, бр. 31 (2007), стр. 203–232.

Драгана Кујовић, 'Траговима оријентално-исламског културног наслеђа у Црној Гори', Алманах, Подгорица 2006, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 329–330.
Приказ.

Сакрални објекти и свеиштенство у Црмници, Матица. – Год. 9, бр. 36 (2008), стр. 335–366.

Владика Петар Први и брдска племена. – У: Нови историографски подаци о Петру I Петровићу Његошу : (зборник радова са научног скупа). – Цетиње : Фондација „Свети Петар Цетињски”, 2009, стр. 57–68.

Допринос афирмацији државе, Ревизија Форум. – Год. 4, бр. 14 (2009), стр. 45–47.

Живко Андријашевић, 'Историја Црне Горе у 55 прича', Завод за уџбенике и наставна средства, Подгорица, 2009, Токови. – Бр. 2 (2009), 397–402.

Историјски развој беранског краја од 1700–1941, Токови. – Бр. 2 (2009), стр. 135–166.

Историјски развој Васојевића : 1700–1941, Матица. – Год. 10, бр. 39 (2009), стр. 247–282.

Которска бискупија 1945–1962 : (прилог питању). – У: Хрватско-црногорски додири / црногорско-хрватски додири : идентитет повијесне и културне баштине Црногорског приморја : зборник радова. – Загреб : Хрватски институт за повијест : Матица хрватска, 2009, стр. 557–576.

Кроз историју Црмнице. – У: Црмница : општи дио / [главни и одговорни уредник Бранислав Маровић]. – Вирпазар : Редакција Монографије о Црмници, 2009, стр. 91–234.

Од емпирије до поузданих знања : (Живко М. Андријашевић: 'Црногорска црква 1852–1918', Никишић, 2008), Токови. – Бр. 1 (2009), стр. 331–335.

Цетиње – огњиште црногорске државности, Матица. – Год. 10, бр. 37/38 (2009), стр. 289–316.

Књига о противницима власти : (Драгутин Паповић, 'Противници власти у Црној Гори (1945–1948)', Цетиње–Подгорица 2009), Токови. – Бр. 2 (2010), стр. 293–297.

Косовски мит у политичким пројекцијама XX вијека. – У: Његошеви дани. 2 : међународни научни скуп, Цетиње, 27–29. август 2009 : (зборник радова). – Никшић : Филозофски факултет, 2010, стр. 421–429.

Никола I Петровић Његош и митрополит Митрофан Бан, Историјски записи. – Год. 83, бр. 4 (2010), стр. 149–158.

Влада Краљевине СХС и подизање капеле на Ловћену 1925. – У: Његошеви дани 3 : зборник радова. – Никшић : Филозофски факултет 2011, стр. 433–447.

Зачеци електроенергетског система Црне Горе, Матица. – Год. 12, бр. 45 (2011), стр. 363–384.

Изградња хидроелектрана у Црној Гори 1950–1960, Гласник Народног музеја Црне Горе. – Год. 7, књ. 7 (2011), стр. 113–134.

Изградња термоелектрана у Црној Гори : 1948–1954, Библиографски вјесник. – Год. 40, бр. 1/3 (2011), стр. 249–260.

Просветитељско опхођење са историјом : ('Обнова црногорског краљевства и јубиларне свечаности 1910, зборник докумената', Цетиње 2010. и 'Бесједе и прогласи краља Николе', Цетиње 2010), Токови. – Бр. 1–2 (2011), стр. 519–523.

Самосвојност Зетско-цетињске митрополије у држави Црнојевића. – У: Црнојевићи : зборник 1 : радови са скупа „Црнојевићи – значај за црногорску државу и културу”, Ивановна Корита, 9–10. септембар 2010. – Подгорица : матица црногорска, 2011, стр. 211–224.

Вјерски фактор о спољној политици Совјетског Савеза 1945–1953, Матица. – Год. 13, бр. 51–52 (2012), стр. 381–394.

Неостварени хидроенергетски пројекти у Црној Гори у XX вијеку, Матица. – Год. 13, бр. 49 (2012), стр. 373–400.

Римокатоличке редовнице у Црној Гори : 1945–1965, Гласник Народног музеја Црне Горе. – Књ. 8 (2012), стр. 31–39.

Римокатоличке редовнице у Црној Гори 1945–1965, Croatica christiana periodica (Загреб). – Год. 36, бр. 70 (2012), стр. 169–177.

Дах свјежине у црногорској историографији : (Драгутин Паповић, 'Противници власти у Црној Гори (1945–1948)', Годишњак Матице црногорске. – (2008/2013), стр. 176–180.

Ријеч на промоцији, Историјски записи. – Год. 86, бр. 1–2 (2013), стр. 209–211.

Промоција зборника радова „Русија и Балкан у последња три стољећа” *Дукља и њена црквена организација у XI вијеку*. – У: Војисављевићи : зборник радова са научног скупа, Иванова Корита, 29. септембар 2012. – Цетиње ; Подгорица : Матица црногорска, 2015, стр. 95–131.

Уједињење Црне Горе и Боке 1813–1814, Годишњак Матице црногорске . – (2013/2015), стр. 221–223.

УРЕДНИК

Историјска читанка. 1, Османско царство / уредник издања на црногорском језику Звездан Фолић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства ; Солун : Центар за демократију и помирење у југоисточној Европи, 2012. – 135 стр.

Историјска читанка. 2, Нације и државе у југоисточној Европи / уредници серије издања на црногорском језику Драгутин Паповић и Звездан Фолић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства ; Солун : Центар за демократију и помирење у југоисточној Европи, 2012. – 135 стр.

Историјска читанка. 3, Балкански ратови / уредници серије издања на црногорском језику Драгутин Паповић и Звездан Фолић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства ; Солун : Центар за демократију и помирење у југоисточној Европи, 2012. – 133 стр.

Историјска читанка. 4, Други свјетски рат / уредник издања на црногорском језику Звездан Фолић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства ; Солун : Центар за демократију и помирење у југоисточној Европи, 2012. – 142 стр.

ЛИТЕРАТУРА О ЗВЕЗДАНУ ФОЛИЋУ

Фолић Звездан (Титоград, 1963), историчар. – У: Историјски лексикон Црне Горе: Ч – Ј : Књ. 3 / [аутори Шербо Растодер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 626.

Борозан, Ђорђе: *Др Звездан Фолић, ‘Држава и вјерске заједнице у Црној Гори 1945–1965’*, *Историјски институт Црне Горе и ЦНБ „Ђурђе Црнојевић”*, Подгорица, 2007, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 377–379.

Приказ.

Фолић Звездан (Подгорица, 1963), историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 234–235.

Шаботић, Саит: *Од фењера до електропривредног система : (Живко М. Андријашевић, Звездан Фолић, Драгутин Паповић: '100 година црногорске електропривреде', Никшић 2010, 253 стр.)*, Токови. – Бр. 1–2 (2011), стр. 533–541.

Гргуревић, Осман: *Др Звездан Фолић: Историја Муслимана Црне Горе 1455–1918*, Освит : глас Муслимана Црне Горе. – Год. 4, бр. 5 (2013), стр. 159–162.

Андријашевић, Живко: *Одлазак значајног историчара : др Звездан Фолић (1963–2014) : in memoriam*, Историјски записи. – Год. 87, бр. 3–4 (2014), стр. 205–208.

Андријашевић, Живко: *Одлазак значајног историчара : др Звездан Фолић (1963–2014)*, Васпитање и образовање. – Бр. 3 (2014), стр. 199–202.

Богићевић, Чедомир: *Др Звездан Фолић (1963–2014)*, Црногорски анали. – Бр. 7/8 (2014), стр. 473–474.

Богићевић, Чедомир: *Др Звездан Фолић (1963–2014) : in memoriam*, Токови. – Бр. 1 (2014), стр. 307–308.

Бориловић, Бранислав: *Проф. Др Звездан Фолић : in memoriam*, Библиографски вјесник. – Год. 43, бр. 1–2–3 (2014), стр. 329–330.

Љаљевић, Семир: *'Историја Муслимана Црне Горе (1918–2007)'*, књига II : аутори: др Звездан Фолић, Веселко Копривица и др Авдул Курпејовић, Освит. – Год. 6, бр. 7 (2015), стр. 115–120.

РАДОСЛАВ РАСПОПОВИЋ

*директор Историјског института УЦГ
од 2009. до 2015. године и од 2018. године*

БИОГРАФИЈА

Др Радослав Распоповић је у два мандатна периода обављао дужност директора Историјског института. Будући да је његов други мандатни период (започет 2018. године) у току, његова биографија и библиографија дати су у наставку, у дијелу књиге који се хронолошки поклапа са временом другог мандатског периода.

МОМЧИЛО Д. ПЕЈОВИЋ

директор Историјског института УЦГ
2015–2017.

БИОГРАФИЈА

Рођен је 1950. године у селу Ораси – општина Подгорица. Основну школу и гимназију завршио на Цетињу.

Дипломирао на Филозофском факултету у Сарајеву 1976. године, а магистрирао на Филозофском факултету у Београду 1987. године са тезом *Школовање црногорских студената на Београдском универзитету 1905–1915. године*. Докторску дисертацију под насловом *Школовање омладине из Црне Горе и Боке, њен утицај и дјеловање по повратку у земљу 1848–1918. године* одбранио на Филозофском факултету, одсјек историја, у Новом Саду 1993. године.

Од 1976. до почетка 1981. године ради као професор историје у Образовном центру за усмјерено средње образовање и Гимназији на Цетињу. У Историјском институту Црне Горе – Универзитет у Подгорици стално запослен од 1981. године.

Кратко, био је директор Државног архива Црне Горе на Цетињу (1996–1998). Од 29. марта 2015. године до 8. августа 2017. године, када је стекао услове за пензију, био је директор Историјског института Црне Горе.

У Историјском институту засновао стални радни однос 15. јануара 1981. године, као асистент приправник за изучавање историје Црне Горе у XIX вијеку. Биран у стручна и научна звања почевши од: асистента истраживача, вишег истраживача, научног сарадника и вишег научног сарадника.

У звање научног сарадника изабран је 1994. године, а у звање вишег научног сарадника 2002. године. Од школске 2002/3. до 2005/6. године хонорарно ангажован као ванредни професор на Филозофском факултету у Никшићу – одсјек социологија – за предмете Општа историја новог вијека, Историја Европе у XIX и XX вијеку, Социјална историја Европе и Балкана у XIX и XX вијеку.

На новоствореним постдипломским студијама у Историјском институту обављао је функцију продекана за наставу и уједно био професор на предметима опште–националне историје и историје културе.

Био је члан редакције Историјских записа, а за вријеме директорства и главни и одговорни уредник овог часописа.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА
ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Школовање Црногораца у иностранству 1848–1918. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000. – 674 стр.

Цетињска гимназија 1880–1920. – Цетиње : М. Пејовић, 2007. – 1104 стр.

ЧЛАНЦИ И ПРИЛОЗИ У КЊИГАМА,
ЗБОРНИЦИМА И ЧАСОПИСИМА

О школовању црногорских ђака у Цариграду крајем XIX и почетком XX вијека, Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 1–2 (1986), стр. 171–182.

Јевто Миловић: ‘Петар II Петровић Његош’, Грађа 1830–1851, књ. 4 (1845–1847). Титоград, 1986, Историјски записи. – Год. 60, бр. 4 (1987), стр. 223–225.

Приказ.

Школовање црногорских студената на Београдском универзитету 1905–1915. – У: Идеје и покрети на Београдском универзитету од оснивања до данас : саопштења и прилози са Симпозијума одржаног у Београду, 15–17. новембра 1988. године. Књ. 1. – Београд : Центар за марксизам Универзитета : Просвета, 1989, стр. 149–162.

Прилог проучавању школовања омладине из Боке у XIX вијеку и почетком XX вијека. – У: Уједињење Црне Горе и Боке Которске : 1813–1814. године : (зборник радова са научног скупа одржаног у Котору 10–12. новембра 1988). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991, стр. 257–265.

Међународни научни скуп ‘Миграциони покрети и етничке промјене у Македонији од антике до данас’, 7–9. јун 1994, у Скопљу, Историјски записи. – Год. 67, бр. 1–2 (1994), стр. 225–226.

Приказ скупа.

Школовање омладине из Црне Горе у средњим школама у XIX вијеку у Македонији. – У: Међународни научни скуп „Миграциони покрети и етничке промјене у Македонији од антике до данас”, 7–9. јун 1994. године.

Школовање црногорске омладине на техничким факултетима у иностранству у периоду друге половине XIX вијека па до краја друге деценије XX вијека, Пинус записи (Београд). – Бр. 1 (1995), стр. 107–118.

Прилог изучавању школовања ученика Подгоричке гимназије у земљи и иностранству од 1907–1918. године, Историјски записи. – Год. 68, бр. 4 (1995), стр. 157–179.

Кроз 'Записе – Историјске записе' о просвјети и образовању у Црној Гори и школовању црногорске омладине у земљи и иностранству, Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 51–63.

'Часно је живјети, другог не оштетити, сваком своје дати' (= *Honeste vivere, alterum non laedere, sum cuique tribuere*). – У: Међународни симпозијум Текућа црногорска историографија и повијесна лексикографија : зборник радова, Цетиње, 28–29. IX 2006. – Цетиње : Институт за црногорски језик и језикословље : Црногорски културни круг : Црногорски културни форум, 2007, стр. 377–400.

О иселавању и школовању Црногораца у Русији од XVIII вијека до краја друге деценије XX вијека, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 213–222.

Мр Павле Кондић, 'Цетињска богословија и њено духовно–просветно зрачење 1863–1945', Цетиње, 2005, 307 стр, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 321–324.
Приказ.

Анализа социјалног поријекла омладине из Црне Горе и Боке школоване у иностранству 1848–1918, Историјски записи. – Год. 82, бр. 2 (2009), стр. 33–52.

Научни скуп 'Руско-црногорске научне везе у минулом и нашем времену', Подгорица, 5–6. октобар 2009, Историјски записи. – Год. 82, бр. 1–2 (2009), стр. 223–225.
Приказ научног скупа.

Школовање Црногораца у Хрватској у другој половини XIX и у првим деценијама XX вијека. – У: Хрватско-црногорски додири / црногорско-хрватски додири : идентитет повијесне и културне баштине Црногорског приморја : зборник радова. – Загреб : Хрватски институт за повијест : Матица хрватска, 2009, стр. 521–530.

Историографско-библиографски оглед о Петру II Петровићу Његошу, Историјски записи. – Год. 83, бр. 1 (2010), стр. 33–53.
Поводом 180 година од ступања на власт Петра II Петровића Његоша.

Црногорци на школовању у иностранству као стипендисти страних влада и држава, Историјски записи. – Год. 83, бр. 2 (2010), стр. 147–165.

Школовање државних стипендиста и улога књаза (краља) Николе у додјели стипендија, Историјски записи. – Год. 83, бр. 4 (2010), стр. 123–140.

Саопштење на међународном научном скупу „Никола I Петровић Његош у друштвеном животу Црне Горе и Балкана”, Цетиње 25. и 26. октобар 2010. године.

Школовање ученика из Боке Которске у поморским школама од друге половине XIX па до краја XX вијека. – У: Међународни научни скуп „Дванаест вјекова Бокељске морнарице” : зборник радова. – Котор : Бокељска морнарица, 2010, стр. 357–365.

Montenegrins Studying Abroad as Scholarship Holders of Foreign Government and States (Црногорци на школовању у иностранству као стипендисти страних влада). – У: 130 Years of established diplomatic relations between Montenegro and Great Powers after it gained independence in 1878 : paper collection. – Podgorica : Historical Institute of Montenegro, 2011, Str. 164–185.

О исељавању Црногораца у Русију и школовању црногорске средњошколске и студентске омладине у периоду од XVIII вијека па све до краја друге деценије XX вијека. – У: Руско-црногорске научне везе у минулом и нашем времену : радови са научног скупа, Подгорица, 6. и 7. октобар 2009. – Подгорица : ЦАНУ, 2012, стр. 201–234.

Рецензија. – У: Фолић, Звездан: *Историја муслимана Црне Горе : 1455–1918. Књ. 1.* – Подгорица : Матица муслиманска, 2013, стр. 305–308.

ЛИТЕРАТУРА О МОМЧИЛУ Д. ПЕЈОВИЋУ

Момчило Д. Пејовић. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 139.

Кратка биографија.

Шћекић, Раденко: *Момчило Д. Пејовић: 'Монографија Цетињске гимназије 1880–1920', Обод, Цетње, 2007, Историјски записи.* – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 339–341.

Пејовић Момчило (Ораси, Подгорица, 1950), историчар. – Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 569.

Пејовић, Момчило. – У: Личности црногорске просвјете : лексикон. Књ. 2, [М–Ж] / Радован Дамјановић. – Подгорица: Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 136.

Биографија са фотографијом.

Пејовић, Момчило. – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица: Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 545–546.

РАДОСЛАВ РАСПОПОВИЋ

*директор Историјског института УЦГ
од 2009. до 2015. године и од 2018.*

БИОГРАФИЈА

Рођен је 1. децембра 1956. у Пљевљима, гдје је завршио основну школу. Гимназију и Правни факултет је завршио у Подгорици. На Правном факултету у Београду, магистрирао је 1987. са тезом „*Престанак међународноправног континуитета црногорске државе*”. На истом факултету, 1994. године је одбранио докторску дисертацију под називом: „*Дипломатија Црне Горе 1878–1918*”.

Од 1980. ради у Историјском институту Црне Горе. Најприје је обављао послове истраживача приправника, потом вишег истраживача, а затим је биран у научна звања: научног сарадника (29. 9. 1994), вишег научног сарадника (19. 12. 1999), а 26. 5. 2005. у звање научног савјетника.

За директора Историјског института Црне Горе изабран је крајем априла 2009. и ту дужност, у два мандата, обављао је до 29. априла 2015. За све то вријеме био је сенатор у Сенату Универзитета Црне Горе (6 година). Прије именованја на наведене функције, двије године био је члан Струковног вијећа Универзитета за друштвене науке. Најприје за координатора (од 23. 9. до 1. 12. 2017), потом в.д. директора (од 2. 12. 2017), а онда поново за директора Института, биран је 12. маја 2018. године. Члан Сената био је и од 2017. до априла 2019, а онда поново изабран 22. 4. 2019. године.

Ангажован је на Факултету политичких наука Универзитета Црне Горе од студијске 2006. до 2018. године на предметима *Историја дипломатије и Историја дипломатије Црне Горе*. У студијским 2012/19. био је предавач на предмету *Историја дипломатије Црне Горе*; у студијској 2013/14. години, на предметима *Спољна политика и Историја дипломатије Црне Горе*; а од 2016. до 2019. године изводи наставу на предмету *Историја дипломатије Црне Горе и Савремена политичка историја*.

На Факултету политичких наука изводио је наставу на постдипломским студијама, а затим у дипломатској школи „Гавро Вуковић”, која је радила на том факултету.

Сходно одлуци Владе Црне Горе, од 2015. до средине 2017. био је члан Комисије за полагање дипломатско-конзуларног испита, чијим радом руководи Дипломатска академија формирана од Министарства вањских послова и европских интеграција Црне Горе.

Од 2010. предсједник је Црногорског националног комитета AIESEE, међународне организације за проучавање историје југоисточне Европе. Као члан те научне асоцијације 2009. учествовао је на конгресу у Паризу, а 2012. у Варшави.

Обављао архивска истраживања у познатим архивским институцијама у Москви и Петрограду, Паризу, а такође радио и у познатим библиотекама, у Москви, Санкт Петербургу, у Руској националној библиотеци. Вријеме од 1998. до 2002. је први период у коме је обављао дужност главног и одговорног уредника водећег историјског часописа у Црној Гори *Историјски записи*, а потом поново од почетка 2009. до априла 2015. Од септембра 2017. траје трећи период у коме је главни и одговорни уредник овог часописа.

Од 1996. до 2002. руководио је *Редакцијом Округлог стола Историјског института*, био члан редакција: *Југословенског историјског часописа*, (1994–2000), *Часописа за историју XX века*, а затим и *Архива Југославије*.

Био је члан Одбора за издавање извора за историју Црне Горе, а затим је изабран за члана Одбора за друштвене науке ЦАНУ. Био је ангажован на пројекту ЦАНУ: *Енциклопедија Црне Горе*.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА МОНОГРАФСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

Дипломатија Црне Горе = Diplomatie du Monténégro : 1711–1918. – Подгорица : Историски институт ; Београд : Војска, 1996. – 696 стр.

Руски конзулат у Котору и Црна Гора 1804–1806. – Подгорица : Историски институт Црне Горе, 2005. – 217 стр.

Црна Гора и Русија : огледи и есеји. Београд : Службени лист Србије ; Подгорица : Историски институт Црне Горе : Санус. 2005. – 429 стр.

Istorija diplomatije Crne Gore 1711–1918. – Podgorica : Univerzitet Crne Gore, 2009. – 597 str.

Россия и Черногория в начале XIX века : русское консульство в Которе в 1804–1806 гг. – Санкт-Петербург : Институт за историју Русије (РАН), 2009. – 205 стр.

ЗБОРНИЦИ ДОКУМЕНАТА (ПРИРЕЂИВАЧ)

Међународни уговори Црне Горе 1878–1918. : зборник докумената с коментаром / Гавро Перазић, Радослав Распоповић. – Подгорица : Побједа, 1992. – 816. стр.

Црногорски законици : [1796–1916] : правни извори и политички акти од значаја за историју државности Црне Горе : зборник докумената. Књ. 1–5 / приредили Бранко Павићевић, Радослав Распоповић. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1998.

Књ. 1: XXIII, 690 стр.

Књ. 2: 1227 стр.

Књ. 3: 767 стр.

Књ. 4: 1225 стр.

Књ. 5: 925 стр.

Normativne osnove monetarnog i bankarskog sistema u Crnoj Gori : (1906–1916) : dokumenti štampani povodom 100 godina od kovanja prvog crnogorskog državnog novca. – Podgorica : Sanus, 2006. – 273 str.

Crna Gora i SAD : u dokumentima Nacionalnog arhiva u Vašingtonu 1905–1918 = Montenegro and the USA : in the documents of the National archives and record administration in Washington, D. C., 1905–1918. – Podgorica : Istorijски институт Crne Gore : Sanus, 2010. – 590 str.

Црна Гора и Русија, Материјали за историју односа Црне Горе и Русије у периоду владавине црногорских митрополита Саве и Василије Петровића 1742–1766. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Санус ; Москва : Институт за руску историју РАН : Амбасада Црне Горе у Русији, 2012. – 698 стр.

Петр II Петрович Негош и Россия : руско–црногорские отношения в 1830–1850–е гг. : документы / приредили Анисимов М. Ю., Аншаков Юрий Петрович, Распопович Радослав, Хитрова Н. И., Москва: Институт за историју Русије (РАН), 2013. – 748 str.

Crna Gora i Francuska : diplomatija u izbjeglištvu : u dokumentima iz diplomatskog arhiva kralja Nikole I i crnogorskih vlada u egzilu 1916–1920 = Le Montenegro et la France : diplomatie en exil : dans les documents provenant des archives diplomatiques du roi Nikola et des gouvernements Monténégrines en exil 1916–1920 / [priredio Radosav Raspopović]. – Podgorica : Istorijски институт Crne Gore : Sanus, 2014. – 2 sv. (813 str.; 1100 str.)

Црна Гора и Бугарска. Књ. 1, Црна Гора и Бугарска у документима Централног државног архива Републике Бугарске = Черна Гора и Българија. Кн. 1, Черна Гора и Българија в документите на Централния държавен

архив на Република Бугарија / [приредили Илиана Илијева, Сенка Бабовић-Распоповић и Радослав Распоповић]. – Подгорица : Санус ; Софија : Национални историјски музеј, 2015. – 979 стр..

Crna Gora i Njemački Rajh : dokumenti iz političkog arhiva Službe inostranih poslova u Berlinu 1906–1914. Tom 1, (1905–1910) = Montenegro und das Deutsche Reich : dokumente aus dem politischen archiv des Auswärtigen amts in Berlin 1906–1914. Bd. 1, (1905–1910) / [priredili Senka Raspopović, Konrad Clewing, Radoslav Raspopović]. – Podgorica : Univerzitet Crne Gore : SANUS ; Regensburg : Institut für Ost– und Südosteuropaforschung–, 2016. – 746 str.

Crna Gora i Njemački Rajh : dokumenti iz političkog arhiva Službe inostranih poslova u Berlinu 1906–1914. Tom 2 : (1910–1914) = Montenegro und das Deutsche Reich : Dokumente aus dem politischen Archiv des Auswärtigen Amts in Berlin 1906–1914. Band 2 : (1910–1914). – Podgorica : Univerzitet Crne Gore : Istorijski Institut Univerziteta Crne Gore ; [Regensburg] : Leibniz–Institut für Ost– und Südosteuropaforschung, 2019. – 567 str.

Montenegro und das Deutsche Reich: Dokumente aus dem Politischen Archiv des Auswärtigen Amts in Berlin, 1906–1914. Band 2: 1910–1914. – (German Edition). – Berlin : Frank & Timme, 2019. – (DigiOst. Band 8). – 587 str.

УРЕДНИК. ПРИРЕЂИВАЧ (МОНОГРАФСКИХ ПУБЛИКАЦИЈА И ЗБОРНИКА РАДОВА)

Pregled međunarodnih ugovora i drugih akata značajnih za međunarodne odnose Crne Gore 1700–1981. – Beograd : Institut za međunarodnu politiku i privredu ; Titograd : Istorijski institut SR Crne Gore, 1987. – XIV, 149 str.

Стега : 1796–1996 : [јубиларно издање поводом прославе дејестагодишњице модерне црногорске државе] / [приредили и написали текст о Стеги Бранко Павићевић, Радослав Распоповић. – [Подгорица] : Влада Републике Црне Горе, Министарство правде, 1996. – [12 стр.]

Историчар и савремена епоха : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 1 / [уредник Радослав Распоповић]. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1997. – 205 стр.

Црна Гора у Првом свјетском рату : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 2 / [уредник Радослав Распоповић]. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1998. – 246 стр.

Средњовјековна историја Црне Горе као поље истраживања: зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 3 / [уредник Радослав Распоповић]. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1999. – 464 стр.

Парламентаризам у Црној Гори – историјски коријени и развој : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 1 / [уредник Радослав Распоповић]. – Подгорица: Историјски институт Републике Црне Горе, 1999. – 334 стр.

Ведови, Тимелионе: *Статистички подаци о Црној Гори*. – Подгорица: Историјски институт Црне Горе : Санус, 2001. – 328 стр.

Н. М. Потапов: руски војни агент у Црној Гори. Т. 1, Извјештаји, рапорти, телеграми, писма : 1902–1915. г. / А. [Андреј] Н. [Николаевич] Сахаров, Р. [Радослав] Распоповић (одговорни уредници). – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Санус ; Москва : Институт за историју Руске академије наука : Руски државни војно-историјски архив: Научни савјет РАН за историју међународних односа и спољне политике, 2003. – 791 стр.

Н. М. Потапов, руски војни агент у Црној Гори, Том II: Дневник 1906–1907, 1912, 1914–1915 / А. Н. Сахаров, Р. Распоповић (одговорни уредници); приредио Радослав Распоповић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе: Санус ; Москва : Институт за историју Руске академије наука: Руски државни војно-историјски архив : Научни савјет РАН за историју међународних односа и спољне политике, 2003. – 838 стр.

Одговори црногорских судова на министарске наредбе Валтазара Богишића : анкета из 1893. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2005. – 153 стр.

Kirilič, E. M.: *Milica* / [priredio Radoslav Raspopović]; prevod sa ruskog jezika Aleksandar Terzić. – Подгорица : Grafo Crna Gora, 2007. – 100 стр.

Кенеди, Џ. Роберт, *Od Cetinja do Vindzora : opis posjete knjaza Nikole Njenom veličanstvu britanskoj kraljici Viktoriji 1898*. – Podgorica : Побједа, 2008. – 143 стр.

Стега : најстарији црногорски законски споменик = Старейший черногорский памятник законов = The Most ancient Montenegrin law Manuscript = La plus ancienne source de la loi Monténégrine. – Подгорица : Санус, 2008. – 88 стр.

General Property Code for The Principal of Montenegro : [prevod na engleski jezik *Opšteg imovinskog zakonik za Knjaževinu Crnu Goru*] / приредио и поговор написао Радослав Распоповић. – Подгорица : Санус, 2009. – VI, 248 стр.

Общий имущественный законник для Княжества Черногорскаго / [подготовил [и] редактор Радослав М. Распопович]. – Подгорица : Санус, 2009. – 263 стр.

Општи имовински законик за Књажевину Црну Гору / приредио Радослав М. Распоповић. – Подгорица : Санус, 2009. – VI, 242 стр.

Traité de Berlin = Berlinski ugovor : 1878. – Podgorica : Istorijски institut Crne Gore, 2009. – XLIII str.

Проглашење Николе I Петровића Његоша за краља 1910. и његова посјета Русији 1912 : фото-албум посвећен стогодишњици јубилеја / приредили др Радослав Распоповић и Оксана Игоревна Морозан. – Подгорица : Историски институт : Посол'ство Российской Федерации в Черногории : Санус, 2010. – 237 стр.

Глас Црногорца : 1910. : јубиларно издање поводом стогодишњице проглашења Црне Горе за краљевину. – Репринт изд. – Подгорица : Историски институт Црне Горе, 2010. – 57 бр.

General Property Code for The Principal of Montenegro / приредио и поговор написао Радослав Распоповић. – 2nd amended ed. in English. – Подгорица : Санус, 2011. – VI, 248 стр.

Наутика : предавања Марка Мартиновића руским морнарима у Перасту 1697–1698 / [приређивачи В. М. Згребин, Ж. Л. Левшина ; уредник Радослав Распоповић]. – Подгорица : Историски институт Црне Горе ; Москва : Фонд Поддржки Публичной дипломатији имени А. М. Горчакова ; Санкт Петербург : Российская национальная библиотека, 2015. – 292 стр.

Le Traité de Berlin = Berlinger vertrag = Berlinski ugovor : 1878. – Podgorica : Univerzitet Crne Gore : Istorijски institut Univerziteta Crne Gore, 2018. – 190 str.

Sadrži i: *Les Actes de ratification du Traité de Berlin = Ratifikationsakten des Berliner Vertrages = Akti o ratifikaciji Berlinskog ugovora.*

ЧЛАНЦИ И ПРИЛОЗИ У МЕЂУНАРОДНИМ ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Međunarodnopravno regulisanje pitanja nestanka ili teritorijalnog mijenjanja država, Jugoslovenska revija za međunarodno pravo, br. 2, Beograd 1978.

O proučavanju poslijeratne historije, saopštenje sa skupa „Metodologijski i znanstveno istraživački problemi u proučavanju poslijeratne historije”, Časopis za suvremenu povjest (Загреб). – Год. 17, br.1 (1985), стр. 62–66.

Став Црногорског одбора за народно уједињење према југословенском уједињењу. – У: Научни скуп Србија 1918. године и стварање југословенске државе. – Београд : Историски институт, 1989, стр. 213–221.

Pregovori o savezu između Crne Gore i Srbije 1911–1912, Prilog pitanju proučavanju političke i vojne konvencije, Jugoslovenska revija za međunarodno pravo br. 2/3, Beograd 1990.

Црна Гора и Србија и пројекат о стварању независне државе Мирдита и Дукађина, Војно-историјски гласник (Београд). – Бр. 2–3 (1995), стр. 140–163.

Русија и план Петра I Петровића Његоша о стварању славеносрпске државе на Балкану, рад је саопштен на међународном научном скупу: „Југоисточна Европа: политичке и културне концепције”, Београд 2001.

Црна Гора и Велике силе 1878–1903. – У: Европа и источно питање : (1878 – 1923) : политичке и цивилизацијске промене : међународни научни скуп, 9–11. децембар 1998. – Београд : Историјски институт САНУ, 2001, стр. 263–287.

Велике силе и проблем суверености балканских земаља у другој половини XIX вијека. – У: Национални идентитет и суверенитет у Југоисточној Европи : сусрет цивилизација на Балкану : међународни научни скуп 8–10. децембар 1999. – Београд : Историјски институт САНУ, 2002, стр. 141–169.

Задачи руске спољне политике на Балкану у другој половини XIX вијека и међународноправни значај одлука у Сан Стефану и Берлину за Србију и Црну Гору. – Историјски часопис (Београд). – Књ. 49 (2002), стр. 197–219.

Владика Василије и пресељавање Црногораца у Русију у другој половини XVIII вијека, Годишњак за друштвену историју (Београд). – Год. 10, бр. 1–3 (2003), стр. 9–26.

L'établissement du consulat français au Monténégro 1807–1808. – *Conflicts actuels Revue d'étude politique* (Париз). – Бр. 11 (2003), стр. 95–109.

Мисија Марко Ивелича в Черногорию (к истории русско–черногорских отношений в начале XIX века). – У: XXV Кирилло–Методиевские чтения: материалы к международной научно–методической конференции учителей, учителей и педагогов славянских народов, 6 июня 2002. года. – Самара : Самарский государственный университет, 2003, стр. 15–17.

Владика Василије и пресељавање Црногораца у Русију у другој половини XVIII вијека. – Исторические исследования (Самара). – Бр. 5 (2004), стр. 98–108.

Владика Василије Петровић и пресељавање Црногораца у Русију у другој половини 18. вијека. – У: Сеоба Срба у Руско царство половином 18. века зборник радова са међународног научног скупа у Новом Саду, 7–9. маја 2003. Нови Сад, 2003 – Нови Сад : Српско-украјинско друштво : Архив Војводине : Музеј града Новог Сада, 2005.

Р. Распоповић, Ю. Бичков, *Российское консульство в Которе. 1804–1806 г.г.*, Славяноведение (Москва). – Бр. 3 (2005), стр. 3–21.

Роль русской церкви в создании славянских государств – на примере Черногории, Славянский алманах. – Москва : Индирик, 2005, стр. 67–76.

Южнослонский мир на рубеже XX–XXI веков, Славянский алманах. – Москва : Индирик, 2005, стр. 349–354.

Распад Югославии – честь процессов в Восточной Европе или последствия внутреннего кризиса – результат действия национальных и конфессиональных факторов. – У: Международная научная конференция „Роль конфессий в развитии международных отношений: Россия – Балканы – на расстоянии”. – Москва : Институт истории России РАН, 2008, стр. 25–40.

Военная конвенция между Черногорией и Русией 1010 г., Российская история (Москва). – Бр. 2 (2009), стр. 54–68.

Первые официальные визиты Черногорцев к российскому двору: мисия владыки Данила 1715 г. – У: Черногорцы в России : [зборник]. – Москва : Индриг, 2011, стр. 10–28.

La Société monténégrine avant et après l'indépendance de 1878. – U: L'homme et son environnement dans le Sud–Est européen : actes / X–e Congrès de l'Association internationale d'études du Sud–Est européen, AIESEE, Paris, 24–26 septembre 2009. – Paris : Association „Pierre Belon”, 2011, str. 182–186.

Владика Василій III Петрович и проект переселення ченогорців Російські імперії у другій половині XVIII, Український історичний журнал, Київ 2012.

Osmanlı İmparatorluğunun Sonu ve Büyük Güçlerin Balkanlar'ın Politik Geleceği Üzerinde Etkileri, Studies of the Ottoman Domain. – Cilt 2, Sayı 2 (2012), str. 23–38.

Црна Гора на почетку Првог балканског рата према дневничким биљешкама руског војног агента у Црној Гори Н.М. Потапова. – У: Балкански ратови 1912/1913 : нова виђења и тумачења, Београд 2013, стр. 51–65.

Три мисије владике Василија у Русији. – У: Επιστημονική Επιθεώρηση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος „Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία”, Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών–Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, Τόμος Δ', Πάτρα, 2013.

Черногория и великие державы в первой мировой войне. – У: Россия в Первой мировой войне: Балканский аспект : итоги и перспективы, Тула 2013.

Мисија черногорског бригадира Митра Мартиновича в Петрограде в 1915. – У: Перваја мировая война. год 1914–й, Тула 2014.

Montenegro in the First World War 1914–1918. – У: „International Encyclopedia of the First World War”, Freie Universität Berlin Friedrich–Meincke–Institut. Berlin 1914.

Русија и преговори о савезу Србије и Црне Горе. – У: Први балкански рат 1912–1913 : историјски процеси и проблеми у светлости стогодишњег искуства. – Београд : САНУ, 2015, стр. 75–97.

Питање руске војне помоћи Црној Гори пред почетак Првог свјетског рата. – У: Срби и Први светски рат. – Београд : САНУ, 2015, стр. 255–266.

Russian Diplomacy in the Balkans before and after the Coup D'état in May 1903 with Special Reference to Montenegro. – У: Balkanološke studije–zbornik radova sa naučnog skupa, Varšava 2015.

Russian Military Aid to Montenegro on the Eve of the First World War, The Serbs and the First World War 1914–1918, SASA, Scientific Meetings, Volume CXLIX, Department of Historical Sciences, book 36, Belgrade 2015, pages 235–245.

Nikolai Mihailovich Potapov: Montenegrin Army Forces at the beging of XX century and its reorganization. – У: Svetoružija, Међународна научна конференција, Tula, 29. Novembar –1. Decembar 2017.

A Montenegrói külpolitika dilemmái a 19. század második felétől az első világháborúig, Világtörténet a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézetének folyóirata. – 7 (39), 2017, str. 443–465.

Possibilities of preservation and cosolidation of the Slavic indentiti under the disintegration of the Slavic states, Studia Slavica Et Balcanica Petropolitana, Saint Petersburg State University. – Бр. 2 (2017), стр. 77–84.

ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ, РЕЦЕНЗИЈЕ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У НАЦИОНАЛНИМ ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Анексија као осуђена међународноправна институција са посебним освртом на анексију црногорских територија у Другом свјетском рату. – Историјски записи. – Год. 33, књ., бр.1–2 (1980), стр. 141–156.

„Округли сто” о односима између Југославије и САД у току Другог светског рата. Плитвице 4–6. августа 1980. године, Историјски записи. – Год. 33, књ. 53, бр. 3 (1980), стр 155–158.

Гавро Перaziћ: 'Скадарско језеро и ријека Бојана у међународном праву'. Титоград, 1981, Историски записи. – Год. 34, књ. 54, бр. 2 (1981), стр. 183–186.

Драган Медведовић: 'Настанак совјетске федерације', Загреб 1980, Историски записи. – Год. 35, књ. 55, бр. 1–2 (1982), стр. 207–211.

Правно виђење италијанске окупације и анексије Боке Которске у току Другог свјетског рата. – У: Раднички покрет народноослободилачки рат и револуција у Боки Которској : (зборник радова са научног скупа одржаног у Херцег-Новом, 26, 27. и 28. новембра 1981. године). – Титоград : Историски институт СР Црне Горе ; Херцег Нови : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР-а општине, 1983, стр. 523–527.

Методолошки и знанствено-истраживачки проблеми у проучавању послјератне историје, Историски записи. – Год. 38 (58), бр. 3–4 (1985), стр. 220–222.

Владимир Стојанчевић: 'Лесковац и лесковачка нахија у XIX веку (1804–1878)', Историски записи. – Год. 61, бр. 1–2 (1988), стр. 261–263.

Прописи о изборима : [Саопштење са научног скупа „Комунисти на општинским изборима у Црној Гори 1936. године”]. – Историски записи. – Год. 64, бр. 3–4 (1991), стр. 35–43.

Руски конзулат у Котору 1804–1806. године. – У: Уједињење Црне Горе и Боке Которске : 1813–1814. године : (зборник радова са научног скупа одржаног у Котору 10–12. новембра 1988) / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историски институт СР Црне Горе, 1991, стр. 189–205.

О изворима и литератури за историју дипломатије Црне Горе. – У: Извори и историографија у Црној Гори : зборник радова са научног скупа, Подгорица : ЦАНУ, 1993, стр. 167–176.

О научним радовима др Димитрија Дима Вујовића од значаја за изучавање неких аспеката дипломатске историје Црне Горе почетком друге половине XIX вијека. – У: Научно дјело академика Димитрија Дима Вујовића : зборник радова са научног скупа, Подгорица : ЦАНУ, 1994, стр. 195–212.

Дипломатска представништва страних држава и њихов значај за спољнополитичке односе Црне Горе, Историски записи. – Год. 67, бр. 1–2 (1995), стр. 7–36.

Дипломатско представништво Црне Горе у Турској (1879–1912). – Гласник одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Бр. 9 (1995), стр. 93–120.

200 година од утемељења модерне црногорске државе–музејска изложба, Историјски записи. – Год. 69, бр. 4, (1996), стр. 67–72.

Стега, најстарији црногорски законски споменик / Бранко Павићевић, Радослав Распоповић. – У: *Стега : 1796–1996* : [јубиларно издање поводом прославе двјестагодишњице модерне црногорске државе], [Подгорица] : Влада Републике Црне Горе, Министарство правде, 1996. стр. 8–10.

О црногорско-руским односима (1711–1918). – У: *Crna Gora i Rusija : 1711–1917 : Petrovići i Romanovi : Cetinje, jul–avgust 1997*. – Cetinje : Narodni muzej Crne Gore, 1997, str. 19–25.

О црногорско–росијских одношењима (1711–1918 гг.). – У: *Crna Gora i Rusija : 1711–1917 : Petrovići i Romanovi : Cetinje, jul–avgust 1997*. – Cetinje : Narodni muzej Crne Gore, 1997, str. 25–32.

On Relation between Russia and Montenegro (1711–1918). – У: *Crna Gora i Rusija : 1711–1917 : Petrovići i Romanovi : Cetinje, jul–avgust 1997*. – Cetinje : Narodni muzej Crne Gore, 1997, str. 32–36.

Дипломатија краља Николе Петровића, послје проглашења Црне Горе за краљевишину. – У: *Зборник радова „Краљ Никола личност, дјело и вријеме”*. Књ. 1. – Подгорица : ЦАНУ, 1998, стр. 355–372.

Драгољуб Р. Живојиновић: ‘Италија и Црна Гора 1914–1925. Студија о изневереном савезништву’, Београд, *Службени лист Југославије*, 1998, 432 стране, Историјски записи. – Год. 71, бр. 1–2 (1998), стр. 279–285.

О спољнополитичким активностима Црне Горе у Првом свјетском рату. – У: *Црна Гора у Првом свјетском рату : зборник радова са округлог стола Историјског института*. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998, стр. 161–180.

Округли сто: ‘Парламентаризам у Црној Гори – историјски коријени и развој’, одржан у Подгорици 16–17. октобра 1998, Историјски записи. – Год. 71, бр. 3–4 (1998), стр. 269–271.

Ријеч приређивача / Бранко Павићевић, Радослав Ротковић. – У: *Црногорски законици : [1796–1916] : правни извори и политички акти од значаја за историју државности Црне Горе : зборник докумената*. Књ. 1, Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1998, стр. IV–XXIII.

Међународно-правни значај одлука Берлинског конгреса за Црну Гору. – У: *Међународно признање Црне Горе : зборник радова са научног скупа*, Никшић, 11–12. мај 1998. год. – Подгорица : ЦАНУ : Историјски институт Црне Горе ; Никшић : Филозофски факултет, 1999, стр. 141–150.

Нормативна основа изборног система за Црногорску народну скупштину. – У: Парламентаризам у Црној Гори : историјски коријени и развој : зборник радова са округлог стола Историјског института. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1999, стр. 293–316.

О дипломатским односима између Црне Горе и Грчке, Историјски записи. – Год. 72, бр. 3–4 (1999), стр. 61–71.

Прилике у пљеваљском крају уочи ослобођења 1912, Гласник Завичајног музеја (Пљевља). – Књ. 1 (1999), стр. 183–191.

О плановима за изградњу руске цркве на Цетињу, Историјски записи. – Год. 73, бр. 1–2, (2000), стр. 193–208.

Извјештај о раду редакције Историјских записа за период јун 1998–јун 2002, Историјски записи. – Год. 74, бр. 3–4 (2001), стр. 345–350.

Међународни научни скуп ‘Улога православне цркве у стварању и развоју руске државе’, Москва 10–11 децембар 2001, Историјски записи. – Год. бр. 3–4 (2001), стр. 341–344.

Милица Николаевна Романова као дипломатски заступник Црне Горе у Русији, Историјски записи. – Год. 74, бр. 1–2, (2001), стр. 223–238.

Неколико докумената о дипломатској активности војводе Станка Радоњића у завршној етапи Велике источне кризе. – Историјски записи. – Год. 74, бр. 3–4 (2001), стр. 265–278.

О војним губицима пљеваљског краја у Првом свјетском рату према подацима пуковника Вукашина Божовића. – Гласник Завичајног музеја (Пљевља). – Књ. 2 (2001), стр. 207–236.

Династија Романових и Петровића у спољнополитичком животу Црне Горе у другој половини XIX и почетком XX вијека. – У: Династија Петровић Његош : радови са научног скупа, Подгорица, 29. октобар – 1. новембар 2001, Књ. 2. – Подгорица : ЦАНУ, 2002, стр. 5–16.

Рецензија / Зоран Лакић, Радослав Распоповић. – У: Црногорска војска у 1916. години : одступање или ропство / Вељко Л. Сјеклоћа. – Цетиње : Обод, 2002, стр. 281–283.

Повјерљиви извјештај Лазара Томановића руском дипломатском представнику на Цетињу С.В. Арсењеву о стању манастира у пљеваљском крају, Гласник Завичајног музеја (Пљевља). – Књ. 3 (2003), стр. 119–128.

Војна конвенција између Црне Горе и Русије (1910) – прилог питању руске војне помоћи Црној Гори, Гласник Одјелјења друштвених наука, Књ. 15, 2003, стр. 51–77.

План Петра I о дјеловању црногорско-бокешке и руске војске у Херцеговини и пројект о стварању славено-српске државе под покровитељством Русије. – У: „Први српски устанак у Црној Гори и Херцеговини и хришћанска Европа (1804–1813)”, Острог–Подгорица, 8–10 октобар 2004 : научни скуп. – Цетиње : Православна митрополија црногорско-приморска, 2004, стр. 168–180.

О неким аспектима турског похода на Црну Гору 1712. у контексту црногорско-руских односа почетком XVIII вијека. – У: Царев лаз, Цетиње, 2005.

Мр Иван Лаковић, ‘Западна војна помоћ Југославији 1951–1958’, Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 345–348.

Законодавни рад Црногорске народне скупштине, Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Књ. 19 (2008), стр. 223–239.

Један архивски документ о судбини штампарије Црнојевића након пада Зете под турску власт, Гласник Народног музеја Црне Горе. – Бр. 5 (2009), стр. 5–16.

Montenegrin society before and after the cantry gained its independence in 1878, Историјски записи. – Год. 82, бр.1–2 (2009), стр. 203–208.

Pogovor = Épilogue. – У: *Traité de Berlin = Berlinski ugovor : 1878.* – Podgorica : Istorijски institut Crne Gore, 2009, str. [XXXI]–XLIII.

Покушај оснивања француског конзулата на Цетињу 1807/1808, Историјски записи. – Год. 82, бр. 3–4 (2009), стр. 65–84.

Préface [de la conférence in titulée „Le Monténégro, les Bouches de Kotor et les Provinces illyriennes : 1809–1813”], Историјски записи. – Год. 82, бр. 3–4 (2009), стр. 15–17.

Un projet manqué: l’ouverture du consulat Français à Cetinje 1807/1808. – Историјски записи. – Год. 82, бр. 3–4 (2009), стр. 54–63.

Уводна ријеч [На научном скупу „Црна Гора, Боко которски залив и Илирске провинције 1809–1813”], Историјски записи. – Год. 82, бр. 3–4 (2009), стр. 11–13.

Дипломатија у избјеглиштву : формулисање и остваривање спољне политике Црне Горе у егзилу 1916–1918. – Историјски записи. – Год. 83, бр. 4 (2010), стр. 31–50.

Значај међународног признања у процесу израстања државноправно-правног субјективитета Црне Горе. – Историјски записи. – Год. 83, бр.2 (2010), стр. 9–30.

О дипломатским односима између Црне Горе и САД 1905–1918. – Историјски записи. – Год. 83, бр. 3 (2010), стр. 45–66.

Отварање скупа [Сто пет година од успостављања дипломатских односа Црне Горе и САД]. – Историјски записи. – Год. 83, бр. 3 (2010), стр. 7–8.

Отварање скупа [Сто тридесет година од успостављања дипломатских односа Црне Горе са Великим силама, након стицања независности 1878. г.]. – Историјски записи. – Год. 83, бр. 2 (2010), стр. 7–8.

Отварање скупа [Никола I Петровић Његош у друштвеном животу Црне Горе и Балкана]. – Историјски записи. – Год. 83, бр. 4 (2010), стр. 7–8.

Петар II Петровић Његош у дипломатској историји Црне Горе тридесетих година XIX вијека. – Историјски записи. – Год. 83, бр.1 (2010), стр. 7–31.

Stogodišnjica zakona o državnom novcu = Centenary of the law on state money, Bankar. – God. 3, br. 12 (2010), стр. 102–112.

The Importance of international recognition the process of formation of state and legal subjectivity of Montenegro. – U: 130 Years of established diplomatic relations between Montenegro and Great Powers after it gained independence in 1878 : paper collection. – Podgorica : Historical Institute of Montenegro, 2011, стр. 11–34.

Неколико писама архимандрита Арсенија Гаговића из Архива спољних послова Руске империје, – У: Архимандрит Арсеније Гаговић и његово доба : зборник радова са научних скупова одржаних у Пивском манастиру 27. августа 2007. и 2009. године. – Подгорица : Удружење Пивљана, 2011, стр. 97–116.

Проглашење Николе I Петровића Његоша за краља 1910. и његова посјета Русији 1912.: фото албум посвећен стогодишњици јубилеја : промоција, Историјски записи. – Год. 84, бр. 1–2, (2011), стр. 155–159.

Велике силе и стварање савеза балканских држава 1912. Прилог питању преговора о савезу Црне Горе и Бугарске. – Историјски записи. – Год. 85, бр. 3–4 (2012), стр. 7–28.

О дипломатији Црне Горе након промјене облика владавине у земљи 1862. – Историјски записи. – Год. 85, бр. 1–2 (2012), стр. 7–24.

Отварање скупа. – У: Россия и Балканы в течение 300 лет : юбилейное издание, посвященное трехсотлетию черногорско–российских отношений 1711–2011 / Международная научная конференция, Бар, 17–18. Октябрь 2011; уредник Радослав Распоповић.– Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Москва : Фонд Поддержки Публичной дипломатии имени А. М. Горчакова : Институт Российской истории РАН : Институт Славяноведения РАН, 2012, стр. 17–18.

Россия и Международное признание и определение границ Черногории (1878–1882). – У: Россия и Балканы в течение 300 лет : юбилейное издание, посвященное трехсотлетию черногорско–российских отношений 1711–2011 / Международная научная конференция, Бар, 17–18. Октябрь 2011; уредник Радослав Распоповић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Москва : Фонд Поддержки Публичной дипломатии имени А. М. Горчакова : Институт Российской истории РАН : Институт Славяноведения РАН, 2012, стр. 183–202.

Историјски контекст уједињења Црне Горе и Боке. – Историјски записи. – Год. 86, бр. 1–2 (2013), стр. 223–230.

Обраћање поводом 65. годишњице од оснивања Историјског института Црне Горе, Историјски записи. – Год. 86, бр. 3–4 (2013), стр. 119–126.

Ријеч на промоцији зборника радова „Русија и Балкан у посљедња три стољећа”, Историјски записи. – Год. 86, бр. 1–2 (2013), стр. 207–208.

Јелена Ивановић, Милица Костић, ‘Братство Пејовића са Његуша. Ограник протојереја Сава Пејовића’, Историјски записи. – Год. 87, бр. 3–4 (2014), стр. 213–214.

Научна конференција Романови и Црна Гора историја и савременост, Подгорица 7. новембар 2014, Историјски записи. – Год. 87, бр. 3–4 (2014), стр. 199–201.

Први свјетски рат у историјској науци на крају двадесетог и почетком XXI вијека : о појавама ревизије историје или погледима на прошлост из „нове историјске перспективе”. – Историјски записи. – Год. 87, бр. 3–4 (2014), стр. 7–27.

Значај руских архивских извора за истраживање историје Црне Горе. – У: О стању и коришћењу архивске грађе за историју Црне Горе : радови са округлог стола, Подгорица, 24. септембар 2010. – Подгорица : ЦАНУ, 2015, стр. 179–184.

Једна од свесака из необјављеног рукописа Митра Мартиновића Ратна историја Црне Горе, Историјски записи. – Год. 88, бр. 3–4 (2015), стр. 227–261.

Источна обала Јадрана од мира у Кампоформију до Бечког конгреса, Историјски записи. – Год. 89, бр. 1–2 (2016), стр. 111–141.

Поздравна ријеч [на отварању Међународног научног скупа „Јадрански коријени : неизбрисиви историјско-културни темељи јединства”, Котор, октобар 2012], Историјски записи. – Год. 89, бр. 1–2 (2016), стр. 13–15.

Promjene u definisanju spoljnopolitičkih zadataka crnogorske diplomatije u drugoj polovini XIX i na početku XX vijeka, Humanističke studije. – Br. 3 (2017), стр. 115–137.

Ријеч на промоцији књиге: 'Црна Гора и Њемачки Рајх. Документи из политичког архива Службе иностраних послова у Берлину (from 1906. to 1914. Volume I, одржане на Хумболт (Humboldt) univerzitetu 28. februara 2018', Историјски записи. – Год. 91, бр. 1–2 (2018), стр. 257–259.

Die Völkerrrechtliche bedeutung des Berliner vertages von 1878 sowie der ratifizierungsurkunden der unterzeichnerstaaten. – U: Le Traite de Berlin = Berlinger vertrag = Berlinski ugovor : 1878. – Podgorica : Univerzitet Crne Gore: Istorijski institut Univerziteta Crne Gore, 2018, str. 159–176.

Importance juridique et internationale du Traité de Berlin (1878) et des instruments de ratification des pays signataires. – U: Le Traite de Berlin = Berlinger vertrag = Berlinski ugovor : 1878. – Podgorica : Univerzitet Crne Gore : Istorijski institut Univerziteta Crne Gore, 2018, str. 143–158.

Међународноправни значај Берлинског уговора 1878 и ратификационих инструмената држава потписница. – U: Le Traite de Berlin = Berlinger vertrag = Berlinski ugovor : 1878. – Podgorica : Univerzitet Crne Gore : Istorijski institut Univerziteta Crne Gore, 2018, str. 177–190.

Уз седамдесету годишњицу Историјског института Универзитета Црне Горе и Историјских записа. – Историјски записи. – Год. 91, бр. 1–2 (2018), стр. 7–24.

ЛИТЕРАТУРА О РАДОСЛАВУ РАСПОПОВИЋУ

Радослав Распоповић. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 139.

Кратка биографија.

Лопичић, Ђорђе Н: *Гавро Перaziћ – Радослав Распоповић: 'Међународни уговори Црне Горе 1878–1918', Подгорица, 1992*, Архив за правне и друштвене науке (Београд). – Год. 50, књ. 80, бр. 1 (1994), стр. 178–181. Приказ.

Ракочевић, Новица: *Гавро Перaziћ, Радослав Распоповић: 'Међународни уговори Црне Горе 1878–1918. Зборник докумената са коментаром', Подгорица, Побједа, 1992*, Историјски записи. – Год. 67, бр. 1–2 (1994), стр. 207–209. Приказ.

Никач, Жељко: *Гавро Перaziћ – Радослав Распоповић: 'Међународни уговори Црне Горе 1878–1918', Подгорица, 1992*, Анали Правног факултета у Београду. – Год. 43, бр. 5 (1995), стр. 604–606. Приказ.

Дашић, Миомир: *Радослав Распоповић: 'Дипломатија Црне Горе 1711–1918', Подгорица–Београд, 1996*, Војно–историјски гласник. – Год. 44, бр. 3 (1996), стр. 178–184.

Приказ.

Борозан, Ђорђе: *Радослав М. Распоповић, Дипломатија Црне Горе 1711–1918, Историјски институт Црне Горе и НИУ 'Војска', Подгорица–Београд 1996, стр. 696*, Историја 20. века. – Год. 15, бр. 1 (1997), стр. 153–154.

Приказ.

Војводић, Михаило: *Радослав М. Распоповић: 'Дипломатија Црне Горе 1711–1918', Подгорица–Београд, 1996*, Југословенски историјски часопис. – Год. 30, бр. 1 (1997), стр. 239–242.

Приказ.

Дашић, Миомир: *Продубљивање проучавања црногорско–руских односа*, Историјски записи. – Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 363–369.

Са промоције књига др Радослава Распоповића *Црна Гора и Русија – огледи и есеји* и *Руски конзулат у Котору 1804–1806*.

Распоповић Радослав (Пљевља, 1956) – правник, историограф. – У: Историјски лексикон Црне Горе: Пер – Ж : Књ. 5 / [аутори Шербо Раостер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 1081.

Аврамовић, Сима: *Стега – најстарији црногорски законски споменик, приредио Радослав Распоповић.* – У: Стега : најстарији црногорски законски споменик = Старейший черногорский памятник законов. – Подгорица : Санус, 2008, стр. 85–86.

Рецензија.

Богојевић-Глушчевић, Невенка: *Стега – најстарији црногорски законски споменик, приредио Радослав Распоповић.* – У: Стега : најстарији црногорски законски споменик = Старейший черногорский памятник законов. – Подгорица : Санус, 2008, стр. 87.

Рецензија.

Миљић, Маријан: *Уредници и редакције Записа и Историјских записа – 1927–2007 : био-библиографске биљешке*, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 17–66.

О Радославу Распоповићу: стр. 54–58. – Са фотографијом.

Распоповић Радослав (Пљевља, 1956), историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 674.

Мур, Родерик, *Црна Гора и САД у документима Националног архива у Вашингтону 1905–1918, (приредио др Радослав Распоповић), Историјски институт Црне Горе, стр. 590*, Подгорица, 2010, Историјски записи. – Год. 83, бр. 1 (2010), стр. 255–257.

Ријеч на промоцији књиге.

Кнежевић, Саша: *Др Сенка Распоповић, др Konrad Clewing и др Радосав Распоповић, 'Црна Гора и Њемачки Рајх – документи из политичког архива Службе иностраних послова у Берлину 1906–1914'*, Историјски записи. – Год. 90, бр. 3–4 (2017), стр. 193–195.

Приказ.

Клевинг, Конрад: *Књига о њемачко-црногорским историјским везама представљена у Берлину*, Историјски записи. – Год. 91, бр. 1–2 (2018), стр. 253–256.

Црна Гора и Њемачки Рајх : документи из политичког архива Службе иностраних послова у Берлину 1906–1914. Том 1 : (1905–1910) = Montenegro und das Deutsche Reich : Dokumente aus dem politischen Archiv des Auswärtigen Amtes in Berlin 1906–1914. Band 1 : (1905–1910), уредници Радослав Распоповић, Konard Clewing.

ПРИЗНАЋА, ОДЛИКОВАЋА,
ПЕЧАТИ ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА И
НАГРАДЕ НА МЕЂУНАРОДНИМ САЈМОВИМА КЊИГА

Univerzitet Crne Gore

odjeljuje

PLAKETU

ISTORIJSKOM INSTITUTU

*za 70 godina uspješnog naučno-istraživačkog rada
i doprinos razvoju nauke na Univerzitetu Crne Gore*

REKTOR

Prof. dr Danilo Nikolić

Плакета Универзитета Црне Горе Историјском институту за 70. година успјешно научно-истраживачког рада и доприноса развоју науке на Универзитету Црне Горе 2018. године

Орден заслуга за народ са златном звијездом
додијељен часопису *Историјски записи*

Плакета поводом 25 година од конституисања
ЗАВНО (15. XI 1943-1968)

Златна плакета Биотехничког института
додијелена 1997. Историјском институту
за вишегодишњу сарадњу и изузетан
допринос развоју института

Плакета Универзитета Црне Горе Историјском институту

(2010). Повеља (Грамота) амбаседе Русије Историјском институту за развој веза између Црне Горе и Русије.

(2011). Признање фонда Горчаков Историјском институту за развој руско-црногорских односа.

Награда *Caravaggio* Републике Италије додијељена Историјском институту 2016. године за велики допринос у ширењу и промовисању културе

Штамбиљ Историјског института, Цетиње

Печат Историјског института, Титоград

Штамбиљ Историјског института СР Црне Горе, Титоград, из шездесетих година XX вијека

Печат Историјског института СР Црне Горе, Титоград

Печат Редакције књиге „Жене Црне Горе у народној револуцији“, Титоград

Печат и штамбиљи Историјског института Универзитета Црне Горе, Подгорица

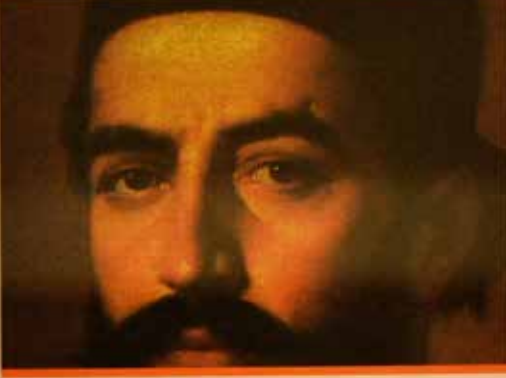
Награда за издавачки подухват године на 43. међународном београдском сајму књига 1998. године за зборник докумената *Црногорски законици*

Награда за издавачки подухват године на IV међународном подгоричком сајму књига за едицију *Монумента Монтенегрина* 2009. године

Награда за издавачки подухват године на 6. међународном подгоричком сајму књига 2011. године за зборник докумената *Црна Гора и САД у документима Националног архива у Вашингтону 1905-1918*

Što je čovjek, a mora bit čovjek!
Tvarca jedna te je zemlja vara,
a za njega, vidi, nije zemlja.
Je li javje od sna smućenije?

200 godina

Međunarodni podgorički sajam knjiga dodjeljuje nagradu za
Najbolje opremljenu ediciju
„Biblioteka Jubileji“
Istorijski institut Univerziteta Crne Gore, Podgorica

8 međunarodni
podgorički
sajam knjiga

od 8. do 14. maja 2013.
Garaza Delta city

Zin:
prof. dr. Slavica Perović
prof. dr. Jovica Jelučić
Marina Vuković, akademska slikarica

24. maj 2013. godine

Награда за најбоље опремљену едицију на
8. међународном подгоричком сајму књига
2013. године за *Библиотеку Јубилеји*

Награда за најбоље опремљену књгу на
9. међународном подгоричком сајму књига
2014. године за зборник докумената
Црна Гора и Француска

Ti i
Knjiga.

9 međunarodni
podgorički
sajam knjiga

Međunarodni podgorički sajam knjiga dodjeljuje nagradu za
Najbolje opremljenu knjigu
1. Crna Gora i Francuska,
priređivača dr Radosava Raspopovića
(Istorijski institut)

Zin:
prof. dr. Slavica Perović
prof. dr. Jovica Jelučić
Marina Vuković, akademska slikarica

13. maj 2014. godine

Награда за најбоље опремљену књгу на 10. међународном подгоричком сајму књига 2015. године за монографију *Наутика, Предавања Марка Мартиновића руским морнарима у Перасту 1697/1698*

Награда за најбоље опремљену књигу на 13. међународном подгоричком сајму књига 2018. године за монографију *Катуни Кучке планине*

БИО-БИБЛИОГРАФИЈЕ НАУЧНИХ РАДНИКА
ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА

МИРЧЕТА ЂУРОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 25. августа 1924. године у Даниловграду. Средњу школу је завршио на Цетињу 1945. године, а Економски факултет у Београду 1949. Постдипломске студије на Институту друштвених наука завршио је 1951. године, а докторирао је на Економском факултету у Београду 1956. године. Од 1951. до 1960. године радио је у Научном друштву и Историјском институту Црне Горе, као руководиоца одјељења и уредник часописа *Историјски записи*. За ванредног професора на Економском факултету за предмет Политичка економија изабран је 1960. године. Од оснивања 1960. до 1964. године био је декан Економског факултета, а затим шеф Катедре за економску теорију.

За редовног професора универзитета изабран је 1971. године. Академске 1970/71. године боравио је на научном усавршавању у САД. Био је први ректор Универзитета „Вељко Влаховић” у Титограду (1974–1978) и потпредседник Председништва Заједнице универзитета Југославије.

Био је секретар Одјељења друштвених наука (1981–1985) и члан Председништва ЦАНУ. Истовремено је био и члан Савјета академија наука и умјетности Југославије и председник Комисије за међународну сарадњу (1981–1985).

Председник Црногорске академије наука и умјетности био је од 1985. до 1989. године.

Објавио је већи број научних радова, студија и прилога из разних области економије. Обрађивао је проблеме привредне историје и економског развоја Црне Горе, социоекономских структура, појединих макроекономских проблема, затим процесе и појаве савременог капи-

тализма и питања економске теорије везане за наставу политичке економије и упоредних привредних система.

Био је уредник више периодичних публикација (*Историјски записи*, *Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ*, *Универзитет данас*, *Годишњак Економског факултета у Титограду*), као и члан издавачких савјета и других тијела. Био је члан редакција зборника радова неколико научних скупова које је организовала ЦАНУ и Савјет академија наука и умјетности СФРЈ. Био је председник Савјета часописа *Пракса*. Руководио је макропројектом *Развој производних снага Црне Горе*, који је реализован у оквиру програма ЦАНУ.

Обављао је и бројне друштвене функције: био је народни посланик Скупштине СР Црне Горе (1967–1971), члан ЦК СК Црне Горе (1974–1978) и члан ЦК СК Југославије (1979–1982), члан Одбора за награду АВНОЈ-а и председник Жирија за додјелу Тринаестојулске награде, председник Економског савјета Црне Горе, члан Економског савјета Југославије, председник Друштвеног савјета за питање друштвеног уређења Црне Горе, председник СИЗ-а за научне дјелатности Црне Горе, председник Савјета Економског факултета у Титограду и др. Редовни је био члан Југословенске академије економских наука. За научни и стручни рад добио је више друштвених признања (Тринаестојулску награду, награду „Октоих”), одликовања и плакета. Најважније објављене књиге: *Трговачки капитал у Црној Гори у другој половини XIX и почетком XX вијека* (1958); *Новчани заводи у Црној Гори* (1959); *О акционарским друштвима у Црној Гори* (1959); *Црногорске финансије 1860–1915* (1960); *Промјене у друштвено-економској структури Црне Горе* (1964); *Функционална способност средстава за рад радних организација у Црној Гори* (1967); *Политичка економија дио I–III* (1975); *Савремени капитализам* (1978); *Изабрана дјела, том I–III* (2008).

Приликом оснивања Друштва за науку и умјетност Црне Горе (6. марта 1973) изабран је за дописног члана, а за редовног члана Црногорске академије наука и умјетности 22. октобра 1981. године.

Умро је 16. октобра 2011. године.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Трговачки капитал у Црној Гори у другој половини XIX и почетком XX вијека. – Цетиње : Историски институт НР Црне Горе, 1958. – 277 стр.

Новчани заводи у Црној Гори. – Цетиње : Народна књига, 1959. – 87 стр.

О акционарским друштвима у Црној Гори. – Титоград : Историјски институт Народне Републике Црне Горе, 1959. – 53 стр.

Црногорске финансије: 1860–1915. – Титоград : Историјски институт НР Црне Горе, 1960. – 460 стр.

Промјене у друштвено–економској и социјалној структури Црне Горе / [Мирчета Ђуровић, Божидар Глушчевић, Бранко Булатовић]. – Титоград : Институт за друштвено–економска истраживања, 1964. – 158 стр.

Основи политичке економије (II дио) / Мирчета Ђуровић. – Титоград: Скриптарница Економског факултета, 1965. – 295 стр.

Функционална способност средстава за рад радних организација у Црној Гори / Бошко Глушчевић, Мирчета Ђуровић. – Титоград: Институт за друштвено–економска истраживања, 1967. – 104 стр.

Основи политичке економије. Трећи дио: Савремени капитализам / Мирчета Ђуровић. – Титоград: Савез студената Економског факултета, 1968. – 192 стр.

Техничко–технолошке основе индустрије у Црној Гори. – Титоград : Институт за друштвено–економска истраживања, 1968. – 22 стр.

Основи политичке економије. Дио I. – Титоград: Савез студената Економског факултета, 1969. – 231 стр.

Основи политичке економије. Дио II. – Титоград: Савез студената Економског факултета, 1970. – 321 стр.

Основи политичке економије. Дио III. – Титоград: Савез студената Економског факултета, 1970. – VI, 192 стр.

Политичка економија. Дио I. – Титоград: Савез студената Економског факултета, 1970. – 188 стр.

Политичка економија. Дио I. – Титоград: Савез студената Економског факултета, 1973. – 296 стр.

Политичка економија. Дио 3, Савремени капитализам. – Титоград : ССО Економског факултета, 1973. – 173 стр.

Политичка економија. Дио I. – Титоград: ССО Економског факултета, 1975. – 301 стр.

Политичка економија. Дио I. – Титоград: ССО Економског факултета, 1976. III + 324 стр.

Политичка економија. I. – Титоград : ССО Економског факултета, 1978. – 300 стр.

Политичка економија. 2. – Титоград : ССО Економског факултета, 1978. – 242 стр.

Политичка економија. Дио I. – Титоград: ССО Економског факултета, 1980. – 301 стр.

Политичка економија. 2. – Титоград: ССО Економског факултета, 1983. – 273 стр.

Студије и чланци. – Подгорица: ЦИД: Централна банка Црне Горе, 2008. – 266 стр.

Трговачки капитал у Црној Гори у другој половини XIX и почетком XX вијека. – Подгорица: ЦИД: Централна банка Црне Горе, 2008. – 431 стр.

Црногорске финансије. – Подгорица: ЦИД: Централна банка Црне Горе, 2008. – 431 стр.

СТУДИЈЕ. ЧЛАНЦИ. ПРИЛОЗИ. ПРИКАЗИ У КЊИГАМА, ЗБОРНИЦИМА И ЧАСОПИСИМА

Основица и облици зеленашења у Црној Гори и развитак зеленашког капитала у другој половини XIX вијека, Историјски записи. – Год. 6, књ. 9, св. 2 (1953), стр. 429–457.

Мијо Мирковић: 'Економска историја Југославије', издање Економског прегледа, Загреб, 1958, Историјски записи. – Год. 11, књ. 14, св. 1–2 (1958), стр. 431–435.
Приказ.

Покушај стварања акционарских друштава у Црној Гори до краја XIX вијека, Историјски записи. – Год. 11, књ. 14, св. 1–2 (1958), стр. 113–132.

Годишњак Поморског музеја у Котору, VII, Котор, 1958, 312 стр, Историјски записи. – Год. 12, књ. 16, св. 3–4 (1959), стр. 292–296.
Приказ.

Долазак Стевана Врчевића у Црну Гору и појава листа 'Невесинје' у Никшићу (1898), Стварање. – Год. 14, бр. 10 (1959), стр. 924–929.

Формирање акционарских друштава у Црној Гори почетном XX вијека: у појединим привредним гранама, Историјски записи. – Год. 12, књ. 16, св. 3–4 (1959), стр. 79–111.

Испитивање хидропотенција и пројектовање хидроенергетских објеката у Црној Гори (1898–1912), Годишњак Економског факултета у Титограду. – Бр. 1 (1963), стр. 89–106.

Неке карактеристике структуре инвестиционих улагања у Црној Гори, Пракса (Титоград). – Год. 1, бр. 1 (1964), стр. 17–33.

Основне карактеристике социјалне и економске структуре индивидуалног пољопривредног газдинства, Пракса. – Год. 2, бр. 2 (1965), стр. 95–116.

Претпоставке самоуправне интеграције друштва. – У: Социјализам и нација : (уводна излагања на семинару у Титограду). – [Титоград] : Одјељење ЦК СК Црне Горе за информације : Центар за идеолошко–политичко образовање у ЦК Црне Горе, 1971.

Пристапна ријеч ректора Универзитета. – У: Споменица Универзитета „Вељко Влаховић”. – Титоград : Универзитет „Вељко Влаховић”, 1976, стр. 30–41.

Поздравни говор ректора Универзитета „Вељко Влаховић” др Мирчете Ђуровића, на свечаној скупштини отварања Наставничког факултета, Зборник радова професора Наставничког факултета. – Бр. 1 (свечани број) (1977), стр. 13–16.

Суперконцентрација капитала у савременом капитализму. – У: Рикардо, Маркс, Лењин и савремена економска мисао: радови са научног скупа Херцег Нови, 26–28. октобра 1977. – Титоград: Црногорска академија наука и умјетности, 1980, стр. 176–192.

Неки проблеми екстра дохотка у систему расподеле самоуправног капитализма. – У: Проблеми самоуправног привредног система. Том 2: поводом 30-годишњице самоуправљања у Југославији: радови са научног скупа, Херцег Нови, 17–19. септембра 1980. – Титоград : Црногорска академија наука и умјетности, 1982, стр. 393–402.

Инвестициона потрошња и стабилизација. – У: Савремени проблеми економске стабилизације : привредни раст, запосленост, инфлација и спољно–економски односи : радови са научног скупа, Херцег Нови, 31. маја, 1. и 2. јуна 1983. – Титоград: Савјет академија наука и умјетности СФРЈ: Црногорска академија наука и умјетности, 1983, стр. 257–263.

Мјесто и улога Црногорске академије наука и умјетности у науци Црне Горе / Марко Улићевић, Љубо Павићевић, Мирчета Ђуровић, Јевто Миловић. – У: Стање, улога и развој науке у Црној Гори: реферати и дискусије са научног скупа, Титоград, 4. и 5. марта 1985. – Титоград : ЦАНУ : Универзитет „Вељко Влаховић”, 1985, стр. 67–77.

Стање и проблеми развоја економске науке у Црној Гори / Мирчета Ђуровић, Божидар Глушчевић, Ристо Вукчевић. – У: Стање, улога и развој науке у Црној Гори: реферати и дискусије са научног скупа Титоград, 4. и 5. марта 1985. – Титоград : ЦАНУ : Универзитет „Вељко Влаховић”, 1985, стр. 213–223.

Економски развој и осавремењење привредне активности. – У: Развој производних снага Црне Горе: период 1878–1916. Део 1 / руководиолац првог дијела истраживачког пројекта Жарко Булајић; аутори Петар Стојановић, Жарко Булајић, Душан Вучековић, Мирчета Ђуровић. – Титоград : Црногорска академија наука и умјетности, 1986. – стр. 83–132.

Отварање научног скупа 'Улога научне периодике у развоју историографије у Црној Гори' (Титоград, 21. децембар 1987. г.), Историјски записи. – Год. 63, бр. 1–2 (1990), стр. 7–8.

[*Говор на комеморативној сједници*]. – У: Александар Пријић: 1920–1986 / уредио Мијат Шуковић. – Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности, 1994, стр. 83–84.

[*Говор на комеморативној сједници*]. – У: Ђуза Радовић: 1906–1989 / [уредио Мијат Шуковић]. – Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности, 1994, стр. 53–54.

[*Говор на комеморативној сједници одржаној у ЦАНУ 6. јануара 1986.*]. – У: Радован Зоговић : 1907–1986. – Подгорица : ЦАНУ, 1994, стр. 143–144.

Економска проблематика у дјелима Дима Вујовића. – У: Научно дјело академика Димитрија Дима Вујовића: зборник радова / уредник Миомир Дашић. – Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности, 1994, стр. [107]–120.

Поздравни говор предсједника ЦАНУ академика Мирчете Ђуровића. – У: Црногорско–македонске књижевне, језичке и културне везе : радови са научног скупа, Титоград, 1. и 2. новембар 1988. – Подгорица: Црногорска академија наука и умјетности, 1994, стр. 9–10.

Научна мисао академика Бранислава Шошкића, Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Бр. 8 (1995), стр. 191–199.

Испитивање хидропотенција и пројектовање хидроенергетских објеката у Црној Гори (1898–1912), Годишњак Економског факултета у Подгорици : четири деценије. – (2000), стр. 115–132.

Однос трговачког и банковног капитала. – У: Економски анали: економска историја, привредни развој, привредни систем, економска политика: избор текстова: [(1960–2000) : четири деценије] / [приређивачки одбор Јанко Гогић...и др.]. – Подгорица : Економски факултет, 2000, стр. 5–19.

Црногорски новац – перпер. – У: Економски анали: економска историја, привредни развој, привредни систем, економска политика: избор текстова: [(1960–2000) : четири деценије] / [приређивачки одбор Јанко Гогић...и др.]. – Подгорица : Економски факултет, 2000, стр. 21–42.

Формирање акционарских друштава у Црној Гори почетком XX вијека : (у појединим привредним гранама), Историјски записи. – Год. 84, бр. 3–4 (2011), стр. 137–170.

УРЕДНИК. ПРИРЕЂИВАЧ. РЕЦЕНЗЕНТ. ЧЛАН РЕДАКЦИЈЕ

Преглед штампарско–издавачке дјелатности у Црној Гори 1494–1954 / [Мирчета Ђуровић члан редакције]. – Цетиње: Одбор за прославу четристороздесетогодишњице Ободске штампарије, 1955. – 307 стр.

Зборник грађе за историју радничког покрета Црне Горе. Т. 1, Књ. 1, Штампана : 'Радни народ', 'Глас Црне Горе' / [Мирчета Ђуровић члан редакционог одбора]. – Титоград: Историјски архив Централног комитета Савеза комуниста Црне Горе, 1958. – 530 стр.

Зборник грађе за историју радничког покрета Црне Горе. Књ. 2, Народна борба, Саопштење / [Мирчета Ђуровић члан Редакције]. – Титоград : Историјска комисија Централног комитета Савеза комуниста Црне Горе, 1959. – 425 стр.

Зборник грађе за историју радничког покрета Црне Горе. Књ. 3, Омладински покрет, Наша жена, Глас Санџака / [Мирчета Ђуровић члан Редакције]. – Титоград : Историјска комисија Централног комитета Савеза комуниста Црне Горе, 1960. – 407 стр.

Зборник грађе за историју радничког покрета Црне Горе. [Т. 1], Књ. 4, Ријеч слободе, Побједа / [Мирчета Ђуровић члан Редакције]. – Титоград : Историјска комисија Централног комитета Савеза комуниста Црне Горе, 1960. – 534 стр.

Историја Црне Горе. Књ. 1, Од најстаријих времена до краја XII вијека / [аутори Зарија Бешић ... [и др.] ; редакција Никола Банашевић ... Мирчета Ђуровић ... [и др.]]. – Титоград : Редакција за историју Црне Горе, 1967. – XIII, 508 стр.

Историја Црне Горе. Књ. 2, Од краја XII до краја XV вијека. Т. 1, Црна Гора у доба Немањића / [аутори Сима Ђирковић ... [и др.] ; редакција Димитрије Вујовић ... Мирчета Ђуровић ... [и др.]]. – Титоград : Редакција за историју Црне Горе, 1970. – XII, 350 стр.

Историја Црне Горе. Књ. 2, Од краја XII до краја XV вијека. Т. 2, Црна Гора у доба обласних господара / [аутори Сима Ђирковић ... и др.] ; редакција Димитрије Вујовић ... Мирчета Ђуровић ... [и др.]]. – Титоград : Редакција за историју Црне Горе, 1970. – 592 стр.

Потенцијали успона приобалног подручја СРЦрне Горе / [уредници Божидар Глушчевић, Мирчета Ђуровић]. – Титоград : Институт за друштвено–економска истраживања, 1970. – 414 стр.

Историја Црне Горе. Књ. 3, Од почетака XVI до краја XVIII вијека. Том 1. / [аутори Глигор Станојевић, Милан Васић ; редакција Димитрије

Вујовић ... Мирчета Ђуровић...[и др.]]. – Титоград : Редакција за историју Црне Горе, 1975. – 644 стр.

Марксизам, самоуправљање, образовање : зборник радова из програма марксистичког образовања наставника у СР Црној Гори / [редакција Бранко Павичевић, Мирчета Ђуровић ... и др.]. – Никшић : Центар за марксистичко образовање “Никола Ковачевић”, 1979. – 258 стр.

Рикардо, Маркс, Лењин и савремена економска мисао: радови са научног скупа Херцег Нови, 26–28. октобра 1977 / редакциони одбор Бранислав Шошкић, Мирчета Ђуровић... [и др.]. – Титоград: Црногорска академија наука и умјетности, 1980. – 2. књ. (667 ; 504 стр.)

Проблеми самоуправног привредног система: поводом 30–годишњице самоуправљања у Југославији : радови са научног скупа, Херцег Нови, 17–19. септембра 1980 / редакциони одбор Бранислав Шошкић, Мирчета Ђуровић... [и др.]. – Титоград : Црногорска академија наука и умјетности, 1982. – 2књ. (560 ; 604 стр.).

Савремени проблеми економске стабилизације : привредни раст, запосленост, инфлација и спољно–економски односи: радови са научног скупа Херцег Нови, 31. маја, 1. и 2. јуна 1983 / редакциони одбор Бранислав Шошкић, Мирчета Ђуровић... [и др.]. – Титоград: Савјет академија наука и умјетности СФРЈ : Црногорска академија наука и умјетности, 1983. – 565 стр.

Црногорска академија наука и умјетности: 1973–1983 / редакциони одбор Бранислав Шошкић, ... Мирчета Ђуровић, ... и др. – Титоград : Црногорска академија наука и умјетности, 1983. – 325 стр.
Биографије и библиографије чланова Академије.

Развој производних снага Црне Горе : (1878–2001) / Црногорска академија наука и умјетности, Институт за друштвено–економска истраживања Титоград ; [координатор истраживања Мирчета Ђуровић]. – Титоград : ЦАНУ, 1986. – 4. књ.

Књ. 1 : Привредни развој Црне Горе у другој половини XIX и почетком XX вијека : (1878– 1916) / аутори Петар Стојановић, Жарко Булајић, Душан Вучековић, Мирчета Ђуровић. – XXVIII, 132 листа

Књ. 2 : Привредни развој Црне Горе између два свјетска рата : (1918–1941) / аутор Спасоје Меденица. – 120 листова

Књ. 3 : Развој производних снага Црне Горе : период 1945–1980 / аутори Гвозденија Богетић ... [и др.]. – 321 лист

Књ. 4 : Развој производних снага Црне Горе : период 1981–2001 / аутори Божидар Глушевић ... [и др.]. – III, 269 листова.

Русија и анексиона криза 1908–1909 / приредио Бранко Павићевић ; уредници Мирчета Ђуровић, Јован Р. Бојовић. –Титоград : Црногорска академија наука и умјетности, 1984. – 749 стр.

Економске функције државе у условима наше тржишне привреде : радови са међуакадемијског научног скупа, Београд, 19. и 20. новембар 1990. / редакциони одбор Бранислав Шошкић, Мирчета Ђуровић и Бошко Глушчевић. – Подгорица : ЦАНУ, 1992. – 374 стр.

Стање, улога и развој науке у Црној Гори: реферат и дискусије са научног скупа Титоград, 4. и 5. марта 1985. / организациони одбор и редакциони одбор Слободан Благојевић, Мирчета Ђуровић... [и др.]. – Титоград : Црногорска академија наука и умјетности : Универзитет „Велько Влаховић”, 1985. – 446 стр.

Транзициони процеси – донети, ограничења и перспективе : (с посебним освртом на Црну Гору) : радови са научног скупа, Подгорица, 26–27. мај 2003 / редакциони одбор Бранислав Шошкић, Мирчета Ђуровић ... [и др.]. – Подгорица : ЦАНУ : Универзитет Црне Горе, 2004. – 545 стр.

Реформе и економска политика у документима и пракси Црне Горе : [радови са округлог стола, одржаног у Подгорици 14. децембра 2005. године, у организацији Црногорске академије наука и умјетности] / редакциони одбор Бранислав Шошкић, Мирчета Ђуровић ... [и др.]. – Подгорица : ЦАНУ, 2006. – 234 стр.

ЛИТЕРАТУРА О МИРЧЕТИ ЂУРОВИЋУ

Мартиновић, Нико С.: *Др Мирчета Ђуровић: 'Трговачки капитал у Црној Гори у другој половини XIX и почетком XX вијека'. Цетиње, 1958, Историјски записи. – Год. 11, књ. 14, св. 1–2 (1958), стр. 418–424.*
Приказ.

Пејовић, Ђоко: *Др Мирчета Ђуровић: 'Црногорске финансије (1860–1915)'. Титоград, 1960, Историјски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 3 (1961), стр. 518–524.*
Приказ.

Мирчета Ђуровић. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 180–181.

Кратка биографија и библиографија.

Ђуровић Мирчета (Даниловград, 1924), економиста, историчар. – У: Историјски лексикон Црне Горе: Ч – Ј : Књ. 3 / [аутори Шербо Растодер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 614.

Миљић, Маријан: *Уредници и редакције Записа и Историјских записа – 1927–2007 : био-библиографске биљешке, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 17–66.*

О Мирчети Ђуровићу: стр. 33–35. – Са фотографијом.

Буровић Мирчета (Даниловград, 1924), економиста. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 210.

Костић, Милица: *Академик Мирчета Буровић (1924–2011) : in memoriam*, Годишњак ЦАНУ. – Књ. 39 (2011), стр. 241–244.

Мирчета Буровић : 1924–2011 / [уредио Ранислав Булатовић]. – Подгорица : ЦАНУ, 2014.. – 45. стр.

У едицији: Споменница преминулим члановима Академије. – Садржи и: *Био-библиографија Мирчете Буровића редовног члана ЦАНУ.*

Буровић Мирчета. – У: Личности црногорске просвјете : лексикон. Књ. 1 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 222–223.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

Буровић Мирчета. – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 202.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

ИЛИЈА РАДОСАВОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен 1927. у Кучима, Титоград. Умро је априла 2007. Гимназију завршио у Титограду 1947, а Правни факултет у Сарајеву 1951. Докторску дисертацију одбранио на Правном факултету у Београду (Међународни положај Црне Горе у XIX вијеку).

Од 1951. до 1958. године ради у Историјском институту СР Црне Горе, а од 1958. до 1964. у Институту за изучавање радничког покрета у Београду. Предавао Основе науке о друштву на Одељењу Машинског факултета у Крагујевцу од 1966. до 1975. године.

Предмет његовог научног интересовања је правна историја.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

Међународни положај Црне Горе у XIX вијеку. – Београд : Сервис Савеза удружења правника Југославије, 1960. – 140 стр.

Гавро Вуковић – дипломата и државник : (1852–1928). – Београд, : [Б. и.], 1964.

Иван Милутиновић. – Београд : Глас, 1977. – 158 стр.

ЧЛАНЦИ. ПРИЛОЗИ. ПРИКАЗИ

Румелиска буна и једна акција Црногораца, Историјски записи. – Год. 6, књ. 9, св. 1 (1953), стр. 260–266.

Бранимир М. Јанковић: 'Увод у савремено међународно јавно право', Историјски записи. – Год. 6, књ. 9, св. 2 (1953), стр. 581–584.

Развој уређења судова у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 7, књ. 10, св. 2 (1954), стр. 498–513.

Један извјештај о привреди из 1878. и предлози за побољшање пољопривреде у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 8, књ. 11, св. 1–2 (1955), стр. 377–385.

Извјештај Илије Беаре црногорској влади.

Нека писма Стевана Перовића Цуце Душану Ламблу и нека писма Арса Пајевића Јосипу Холечеку, Историјски записи. – Год. 9, књ. 12, св. 1–2 (1956), стр. 333–340.

Четрдесет и седма конференција Свјетског удружења за међународно право, Историјски записи. – Год. 9, књ. 12, св. 1–2 (1956), стр. 401–407. Конференција одржана од 26. 8. до 2. 9. 1956. год. у Дубровнику.– Приказ.

ЛИТЕРАТУРА О ИЛИЈИ РАДОСАВОВИЋУ

Радусиновић, Милорад: *Илија Радосавовић, 'Иван Милутиновић'*, Глас, Београд, 1977, 160, Историјски гласник (Београд). – Бр. 1–2 (1979), стр. 176–177.

Приказ.

Илија Радосавовић. – У: Споменица Историјског института Црне Горе. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 201.

Кратки био-библиографски подаци.

Радосавовић, Илија (Кучи, Подгорица, 1927), правник и историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 649.

ЉУБО АНЂЕЛИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 15. октобра 1913. у Ријечи Мушовића, Колашин. Умро 10. августа 1966.

Основну школу и пет разреда гимназије завршио у Пљевљима. Гимназију завршио 1928. у Пећи. Филозофски факултет студирао у Скопљу. У НОР-у учествује са читавом породицом од 1941.

Обављао је разне руководеће функције у рату и послије рата. Од 1959. до средине 1964. радио у Историјском институту.

Област научног истраживања: Народноослободилачка борба, формирање власти.

Носилац је Партизанске споменице 1941. и више ратних одликовања. Добитник је Тринаестојулске награде.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Црвени газови 1943. – Цетиње : Народна књига, 1958. – 246 стр.

Град на Тари. – Титоград : Савез бораца НОР-а Општине Колашин, 1960. – 413 стр.

Ливањска легенда. – Титоград : Графички завод, 1963. – 179 стр. Титоград, 1963.

Мојковачка врата / Љубо Анђелић, Јеврем Брковић. – Цетиње : Обод, 1966. – 152 стр.

ЧЛАНЦИ. ПРИЛОЗИ. ПРИКАЗИ.

Зборник грађе за историју радничког покрета Црне Горе. Књига II. Титоград, 1959, Историјски записи. – Год. 12, књ. 16, св. 3–4 (1959), стр. 375–380.

Радован Лекић: 'Андријевички срез 1941–1944.' Цетиње, 1961, Историски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 2 (1961), стр. 367–371.

Приказ.

Тринаестојулски устанак и италијанско–квислинска офанзива на ослобођеној територији у Црној Гори, Боки и Санџаку (13. јул – 16. август 1941), Историски аписи. – Год. 14, књ. 18, св. 2 (1961), стр. 217–256.

Поводом одговора Батрића Јовановића на чланак 'Тринаестојулски устанак и италијанско–квислинска офанзива на ослобођену територију у Црној Гори, Боки и Санџаку (13. јул – 16. август 1941)', Историски записи. – Год. 15, књ. 19, св. 3–4 (1962), стр. 593–601.

Карактер првих одбора народне власти у Црној Гори, Историски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 2 (1964), стр. 349–354.

Дискусија о Прегледу историје СКЈ.

ЛИТЕРАТУРА О ЉУБУ АНЂЕЛИЋУ

Пајовић, Радоје: Љубо Анђелић, Историски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 3 (1966), стр. 585–587.

Љубо Анђелић. – У: Споменица Историског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историски институт Црне Горе, 1992, стр. 167.

Кратка биографија и библиографија.

Анђелић Љубо (Ријека Мушовића, Колашин, 1913–1966), публициста и књижевник. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 25.

ГОЈКО П. ВУКМАНОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 28. августа 1924. год. у селу Утрг, Црмница, општина Бар. Умро је 12. маја 2000. год. Основну школу завршио у Црмници. Због ратних околности прекидао је школовање. Тако је гимназију учио у Бару, Пећи и завршио на Цетињу 1947. год. У истом граду завршио је Вишу педагошку школу (историја и географија). У периоду од јула до новембра 1941. био је у заробљеништву у Каваји (Албанија), а затим је учествовао у НОР-у.

Као наставник радио је у Плаву, Иванграду и Бару, а од 1959. до 1962. у Историјском институту. Радио је у Скупштини општине Бар, Одјељењу за просвјету и културу, затим на Радничком универзитету. Од 1967. до 1990. био је запослен у Завичајном музеју у Бару као директор, кустос и музејски савјетник. Био је посланик Скупштине СР Црне Горе (1967–1971) и предсједник СУБНОР-а Бар.

Предмет његовог научног интересовања је Црна Гора у ослободилачком рату и социјалистичкој револуцији.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Народноослободилачка борба у Црној Гори : 1941–1945 : хронологија догађаја / Зоран Лакић, Радоје Пајовић, Гојко Вукмановић. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1963. – 764 стр.

Пали за слободу : борци и родољуби из барске општине погинули, стријељани и умрли у народноослободилачкој борби и социјалистичкој револуцији. Бар : Завичајни музеј, 1975. – 126 стр.

Библиографија о развоју радничког покрета, КПЈ, Народноослободилачког рата и револуције у општини Бар 1903–1945. године. – Бар : Центар за марксистичко образовање, 1984. – 155 стр.

Јован Томашевић : 1891–1924. – Бар : СИЗ за културу : Културни центар, 1984. – 38 стр.

Концентрациони логор у Бару 1942–1943, Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2002. – 490 стр.

ЧЛАНЦИ. ПРИЛОЗИ. ПРИКАЗИ

„Национални одбор” у Бару и његова активност за вријеме италијанске окупације 1942–1943. године, Историјски записи. – Год. 12, књ. 16, св. 3–4 (1959), стр. 151–162.

Неколико акција комуниста у Црмници (1932–1937). Историјски записи. – Год. 12, књ. 15, св. 1 (1959), стр. 204–225. 12/1959, 1, 204–225.

Годишња скупштина Историјског друштва Црне Горе, Историјски записи. – Год. 13, књ. 17, св. 1 (1960), стр. 203–206.

Положај радника на изградњи Солане у Улцињу (1927–1934), Историјски записи. – Год. 13, књ. 17, св. 3 (1960), стр. 535–551.

Батрић Јовановић: ‘Црна Гора у Народноослободилачком рату и социјалистичкој револуцији, I’, Београд, 1960, Историјски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 1 (1961), стр. 163–175.
Приказ.

Два документа Народноослободилачког одбора општине команске, Историјски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 2 (1961), стр. 347–354.

Фрањо Туђман: ‘Стварање социјалистичке Југославије’. Загреб, 1960, Историјски записи. – Год. 15, књ. 19, св. 1 (1962), стр. 141–146.
Приказ.

Два збора Удружене опозиције у срезу барском 1935. године, Историјски записи. – Год. 15, књ. 19, св. 2 (1962), стр. 302–314.

Формирање НОП батаљона „Јован Томашевић”, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 4 (1966), стр. 667–679.

Преговори у манастиру Прасквици између окупатора и паитровских партизана (30.X 1942), Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 2 (1968), стр. 297–305.

Број погинулих бораца Ловћенског батаљона у бици на Пљевљима 1. децембра 1941. године, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 3–4 (1970), стр. 405–408.

Ђурица Лабовић: ‘Отпор голоруких кроз логоре’. Београд 1970, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 3–4 (1970), стр. 421–425.
Приказ.

Прилике у срезу барском послуже одступања батаљона „Јован Томашевић”, и упад ударне групе батаљона у Црмницу децембра 1943. године, Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, св. 3–4 (1971), стр. 487–509.

Блажо С. Јанковић: ‘Четврта пролетерска црногорска бригада’, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 2 (1976), стр. 363–368.
Приказ.

‘Революционарни покрет у општини Титоград 1919–1945’. Титоград 1975, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 616–620.
Приказ.

Гдје је одржан састанак мјесног комитета КПЈ за срез барски 8. јула 1941. године, Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 4 (1986), стр. 201–208.

Општински избори у срезу барском 1936. године, Историјски записи. – Год. 64, бр. 3–4 (1991), стр. 64–70.

Саопштење са научног скупа „Комунисти на општинским изборима у Црној Гори 1936. године”, који је одржан у Котору, 23. и 24. новембра 1987. године.

УРЕДНИК

Сто година барске народне читаонице : (1881–1981) / [уредништво Гојко П. Вукмановић, Миленко Ратковић и Зарија Лекић]. – Бар : Народна библиотека и читаоница „Иво Вучковић“, 1981. – 127 стр.

ЛИТЕРАТУРА О ГОЈКУ П. ВУКМАНОВИЋУ

Бојовић, Јован Р.: *Зоран Лакић, Радоје Пајовић, Гојко Вукмановић, ‘Народноослободилачка борба у Црној Гори 1941–1945 : хронологија догађаја’*, Историјски институт СР Црне Горе, Титоград 1963, стр. 764, Југословенски историјски часопис. – Бр. 4 (1963), 131–132.

Рашовић, Драгиша: *Зоран Лакић – Радоје Пајовић – Гојко Вукмановић ‘Народноослободилачка борба у Црној Гори 1941–1945. Хронологија догађаја’*, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 4 (1963), стр. 690–692.
Приказ.

Лакић, Зоран: *Гојко П. Вукмановић : ‘Пали за слободу’*, Бар 1975, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 1 (1976), стр. 156–157.

Глушчевић, Вукајло: *‘Сто година Барске народне читаонице (1881–1981)’*. Приредили: Гојко Вукмановић, Миленко Ратковић и Зарија Алексић. Бар, 1981, Историјски записи. – Год. 34 (54), бр. 3–4 (1981), стр. 190–191.
Приказ.

Бајовић, Милан: *Гојко Вукмановић: 'Библиографија о развоју радничког покрета, КПЈ, народноослободилачког рата и револуције у општини Бар 1903–1945. године', Бар 1984* / Милан Бајовић, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 3–4 (1985), стр. 219–220.

Приказ.

Гојко П. Вукмановић. – У: споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 176–177.

Кратка биографија и библиографија.

Ковачевић, Бранислав: *'Барски логор 1942–1943', Историјски институт Црне Горе, Подгорица, 2002*, Историјски записи. – Год. 75, бр. 1–2 (2002), стр. 246–250.

Приказ.

Вукмановић Гојко П. (Подгор, Вирпазар, 1924 – Бар, 2000), публициста. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 821.

МИЛАН М. ИВАНОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен у Дољанима, 1. новембра 1926. Умро је 2001. године. Гимназију завршио у Титограду, а вишу педагошку школу у Сарајеву. Дипломирао на Филозофском факултету у Сарајеву 1956.

Радио као професор Учитељске школе у Никшићу, а од 1. септембра 1959. до 1. септембра 1961. као асистент у Историјском институту.

Предмет његовог научног интересовања је револуционарни покрет.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР)

Револуционарни покрет у подгоричком (титоградском) срезу : (1919–1945) : (хронологија догађаја и збивања). – Титоград : ОКСК [Тј. Општински комитет Савеза комуниста], 1970. – 319 стр.

ЧЛАНЦИ И ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА

‘Годишњак Историјског друштва Босне и Херцеговине’, година X (1949–1959). Сарајево, 1959, Историјски записи. – Год. 13, књ. 17, св. 4 (1960), стр. 848–851.

Приказ.

Др Жарко Булајић: ‘Аграрни односи у Црној Гори (1878–1912)’. Титоград, 1959, Историјски записи. – Год. 13, књ. 17, св. 2 (1960), стр. 398–406.

Приказ.

‘Хисторијски зборник’. Година XI–XII, 1958–1959, Загреб, 1960, Историјски записи. – Год. 13, књ. 17, св. 4 (1960), стр. 852–855.

Др Илија Радосавовић: ‘Међународни положај Црне Горе у XIX вијеку’. Београд, 1960, Историјски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 3 (1961), стр. 525–538.

Приказ.

'Радови Научног друштва НР Босне и Херцеговине'. Књига XIII. Сарајево, 1960, Историјски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 1 (1961), стр. 191–193. Приказ.

'Годишњак Друштва историчара Босне и Херцеговине'. – Година XI, Сарајево, 1961, Историјски записи. – Год. 15, књ. 19, св.м1 (1962), стр. 154–156.

ЛИТЕРАТУРА О МИЛАНУ М. ИВАНОВИЋУ

Аранитовић, Добрило: Милан М. Ивановић : [био-библиографија]. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 182.

*Ивановић Милан. – У: Личности црногорске просвјете : лексикон. Књ. 1 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 267–268.
Кратка биографија. – Са фотографијом.*

*Ивановић Милан. – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 251.
Кратка биографија. – Са фотографијом.*

ЗОРАН ЛАКИЋ¹

БИОГРАФИЈА

Академик, проф. емеритус, др Зоран Лакић је рођен 31. октобра 1933. године, у селу Доња Бијела код Шавника.

Основну школу завршио је у Даниловграду, а вишу реалну гимназију у Никшићу 1952. године. Дипломирао је на Филозофском факултету у Београду на катедри за историју 1958. године. Докторску дисертацију *Народна власт у Црној Гори 1941–1945*, одбранио је 1974. године на Филозофском факултету у Београду.

Након завршетка студија радио је у Архиву ЦК СКЈ за Црну Гору, до његовог припајања Историјском институту, 1959. године, а од 1963. године ради у Републичком секретаријату за образовање, науку и културу. У том периоду боравио је на стручном усавршавању у Паризу 1962. и у СССР-у 1965. године. Са Историјским институтом је сарађивао као спољни сарадник и био руководиоца одређених пројеката.

Изабран је у звање вишег научног сарадника 1975. године, а 1983. године у звање научног савјетника и редовног професора на Филозофском факултету у Никшићу. На Катедри за историју и географију је предавао *Историју Југославије* до пензионисања 2000. године.

Као шеф Катедре за историју и географију на Филозофском факултету у Никшићу, организовао је рад на отварању послједипломских студија и припремио програм студија. Био је, осамдесетих година двадесетог вијека, предсједник Друштва историчара Црне Горе.

За ванредног члана Црногорске академије наука и умјетности изабран је 19. новембра 1993. године, а за редовног члана 8. децембра 2000. године. У Академији је др Лакић био члан Предсједништва, секретар Одјељења друштвених наука, више година члан Одбора за подстицање развоја талентованог научног и умјетничког подмлатка, члан Одбора за историју, а и сада је на тој функцији, члан Комисије за издавачку дјелатност, члан Комисије за научне и умјетничке дјелатности, члан

¹ Избор за селективну библиографију академика Зорана Лакића урадила Вера Ђукановић. – Комплетна Био-библиографија академика Зорана Лакића, ауторке Вере Ђукановић, у издању ЦИД-а, 2017. године, садржи 1523 библиографске јединице

Уређивачког одбора за Енциклопедију Црне Горе, предсједник Одбора за израду пројекта о потреби проучавања голооточког времена и предсједник Редакције за издавање извора за историју Црне Горе.

На Универзитету Црне Горе је, 2005. године, добио титулу професор емеритус и сада је предсједник Удружења Емеритус.

За књигу *Народна власт у Црној Гори 1941–1945* добио је 1982. године југословенску награду „Четврти јул“. Одликован је и југословенским орденом рада са сребрним вијенцем и орденом рада са златним вијенцем. Од Црвеног крста Југославије одликован је златном плакетом, а од ЈНА (Југословенске народне армије) сребрном плакетом. За остварене изузетне резултате у области образовања и васпитања 1997. године добио је престижну награду „Октоих“.

Академик Лакић је добитник и значајних међународних признања за науку. По предлогу Биографског института у Њујорку, 1998. године је изабран за личност године и добио златну медаљу. Признање за стваралаштво др Лакић је добио и 2000. године од *Међународног библиографског центра* Универзитета у Кембриџу. Године 2009. године овјенчан је и америчким признањем које слави мир, част, достојанство, знање и савјесност Орденом легије части – Уједињене културне конвенције, а Међународни одсјек Историјског института Руске академије наука именовао га је специјалистом ове установе.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР. ПРИРЕЂИВАЧ)

Жене Црне Горе у револуционарном покрету 1919–1945. / Зоран Лакић, Боса Ђуровић, Боса Вуковић. – Титоград : Главни одбор Савеза женских друштава Црне Горе, 1960. – 62 стр.

Народноослободилачка борба у Црној Гори 1941–1945 : хронологија догађаја / Зоран Лакић, Радоје Пајовић, Гојко Вукмановић. – Титоград : Историјски институт, 1962. – 764 стр.

Земаљско антифашистичко вијеће народног ослобођења Црне Горе : збирка докумената. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1963. – 297 стр.; 24 см.

Жене Црне Горе у револуционарном покрету 1919–1945. / Јован Р. Бојовић, Зоран Лакић, Радоман Јовановић, Радоје Пајовић, Славко Станишић. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1969. – 301 стр. : илустр.

Записи о револуцији / Зоран Лакић. – Цетиње : Обод, 1971. – 308 стр.

ЦАСНО : Црногорска антифашистичка скупштина народног ослобођења : 1944–1945. : збирка докумената / одабрао и припремио Зоран Лакић. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1975. – 625 стр.

Историјски развој КПЈ–СКЈ : (1919–1979). – Титоград : Центар за марксистичко образовање Општинске конференције Савеза комуниста, 1980. – 56 стр.

Црвени крст Црне Горе : 1875–1975. – Титоград : Републички одбор Црвеног крста Црне Горе, 1980. – 260 стр.

Народна власт у Црној Гори : 1941–1945. – 1. изд. – Цетиње : Обод; Београд : Народна књига, 1981. – 547 стр.

Нове странице љетописа хуманизма : Црвени крст Црне Горе : 1944–1984 / [аутори Зоран Лакић, Боса Вуковић]. – Титоград : Црвени крст Црне Горе, 1984. – 79 стр.

Partizanska autonomija Sandžaka : 1943–1945. : (ZAVNO Sandžaka–dokumenta). – Београд : Стручна књига; Никшић : Универзитетска ријеч; Бијело Поље : Libertas, 1992 (Београд : Стручна књига). – 479 стр.

Историја и историографија. – Бијело Поље : Libertas; Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1995. – 328 стр.; 22 см.

Бој на Мартинићима : 1796. / [приредили Радоман Јовановић, Зоран Лакић]. – Даниловград : С. О.[Скупштина Општине], 1996. – 78 стр.

Историјска читанка : за 8. разред основне школе / [приредили] Зоран Лакић, Милош Старовлах. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 1996. – 274 стр.

Историја и историографија. – 2. изд. – Бијело Поље : Libertas; Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1997. – 318 стр. : слика аутора; 21 см

Ogledi iz istorije Jugoslavije. – Подгорица : Универзитет Црне Горе; Никшић : Филозофски факултет; Цетинје : Stamparija Obod, 1999. – 314 стр.

Crnogorske istorijske teme : ogledi, eseji, kritike, razgovori. – Подгорица [i.e.] Београд : Стручна књига; Цетинје : Stamparija Obod, 2001. – 370 стр. : илустр.; 25 см.

Јасеновац у Јерусалиму : забиљешке од суботе до суботе. – Подгорица : [б. и.], 2003. – 54 стр.

Црногорски ратни парламент : (1941–1945) : документа / одабрао и уредио Зоран Лакић. – (2. допуњено и проширено изд.). – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2003. – 410 стр.

Вријеме, политика, наука. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2005. – 489 стр. : ауторове слике ; 24 см. – (Посебни радови / Црногорска академија наука и умјетности, Подгорица ; књ. 22)

Дијалог у историографији. – Подгорица : Унирекс, 2008. – 490 стр.

Историја Пљеваља/ написали Милорад Васовић, Зоран Лакић ... [и др.]. – Пљевља : Општина Пљевља, 2009. – 785 стр.

Даниловград кроз историју : (историја кроз Даниловград – прилози). – Београд : Штампар ”Макарије”; Подгорица : Октоих, 2011. – 396 стр.

Токови историје у Црној Гори. – Подгорица : Књижевна задруга Српског народног вијећа, 2011. – 304 стр.

Црна Гора у књигама историографским. – Подгорица : Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, 2012. – 471 стр.

Из дана у дан – година : (дневни записи 2012). – Подгорица : Књажевна задруга Српског народног вијећа. – 375 стр.

Путовање кроз вријеме : (путописи). – Цетиње : Штампариија Обод, 2015 (Цетиње : Обод). – 289 стр.

Духовне вертикале Црне Горе. – Цетиње : Светигора, 2016. – 432 стр.

Историја и историчари Црне Горе. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2017. – 378 стр.

Учитељска школа у Даниловграду. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2018.

ЧЛАНЦИ. РАСПРАВЕ. СТУДИЈЕ (У КЊИГАМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА)

Narodnooslobodilački pokret u Crnoj Gori i Drugo zasijedanje AVNOJ-a. – У: Значење Другог засиједанја AVNOJ-a за социјалистичку револуцију у Југославији : материјали са симпозија одржаног на Факултету политичких наука у Загребу, 16. и 17. октобра 1963. – Загреб : Факултет политичких наука, 1963. – 211 стр.

Karakter narodnooslobodilačkih odbora u Crnoj Gori 1942. godine. – У: Прво засиједанје Антифашистичког вијећа народног ослобођења Југославије : зборник радова научног скупа : Бићац, 4–6. X 1966. – Бићац : Музеј AVNOJ-a и Ропња, 1967. – Стр. 367–376.

Kolašin – istorijat / Zoran Lakić, Petar Šuković. – У: Отпор у žicama : сећања заточенника / [одговорни уредник Радован Панић; редакција Руџа Баk, Зоран Лакић ... et al.]. – Београд : Војноиздавачки завод, 1969. – Стр. 441–450.

Острошка скупштина. – У: Мој завичај у прошлости и садашњости : приручник за ученике III, IV и V разреда основне школе / Крсто Бошковић, Мирко П. Вујовић. – Београд : Завод за издавање уџбеника Социјалистичке Републике Србије, 1970. – Стр. 14.

Из књиге „Народноослободилачка борба у Црној Гори 1941–1945”.

Предговор. – У: Которска секција Друштва историчара Црне Горе : 1948–1968 : зборник радова / [одговорни уредник Војислав Бољевић–Вулековић]. – Котор : Друштво историчара Црне Горе, Секција, 1970. – Стр. 5–8.

Црногорскиот печат на илинденското востание. – У: Илинден 1903. : материјали од симпозиумот по повод 65-годишнината од Илинденско востание одржан на 27, 28. и 29. мај 1968 год. во Охрид. – Скопје : Институт за национална историја, 1970. – Стр. 443–450.

[Borbeni put žena SR Crne Gore]/Zoran Lakić, Radoje Pajović. – У: Borbeni put žena Jugoslavije. – Београд : Лексикографски завод Свезнање, 1972. – Стр. 71–96.

Peta Zemaljska konferencija KPJ: diskusija. – У: Peta Zemaljska konferencija Komunističke partije Jugoslavije : zbornik radova sa znanstvenog skupa, Zagreb 22–23. listopada 1970. / [urednici Zlatko Čepo, Ivan Jelić]. – Zagreb : Institut za historiju radničkog pokreta Hrvatske : Školska knjiga, 1972. – Стр. 321–333.

Zemaljsko antifašističko vijeće narodnog oslobođenja Sandžaka : prilog proučavanju pitanja osnivanja i rada ZAVNO Sanžaka (20. XI 1943 – 29. III 1945). – У: AVNOJ i narodnooslobodilačka borba u Bosni i Hercegovini (1942–1943) / [urednik Dušan Papadopolos]. – Београд : Rad, 1974. – Стр. 678–694.

Od ideje do osnivanja Pokrajinskog NOO za Crnu Goru i Boku. – У: Užička republika. Knj. 1/ [organizatori naučnog skupa] Muzej ustanka 1941 – Titovo Užice, Institut za istoriju radničkog pokreta SR Srbije, i NIRO Eksport–pres – Београд. – Београд : Eksport–pres, 1978. – Стр. 267–274.

Začeci pionirske organizacije u Crnoj Gori. – У: Zbornik radova sa simpozija ”35 godina razvoja i delovanja Saveza pionira Jugoslavije”, Bihać, 23 i 24. 12. 1977. god. – Београд : Savez organizacija za vaspitanje i brigu o deci Jugoslavije : Savet Saveza pionira Jugoslavije, 1979. – Стр. 50–55.

Културно–историјски споменици и последице земљотреса 1979. године. – У: Образовање, наука, култура и физичка култура прије и послје земљотреса / [припремио Републички секретаријат за образовање, културу и науку]. – Титоград : Републички комитет за информације, 1979. – Стр. 17–26; 45–63.

Neka zapažanja o stanju i položaju naučnog podmlatka u Crnoj Gori. – У: Znanstveni podmladak u samoupravnom društvu: zbornik radova. – Zagreb : Savez udruženja univerzitetskih nastavnika i drugih naučnih radnika Jugoslavije, 1979.

Организациона структура и карактер власти у Црној Гори у вријеме Дурмиторске партизанске републике. – У: Дурмиторска партизанска република : материјали са научног скупа одржаног у Жабљаку 24, 25. и 26. августа 1977. године. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе; Жабљак : Скупштина општине; Плужине : Скупштина општине; Шавник : Скупштина општине, 1979 (Београд : Просвета). – Стр. 527–543.

Јавност во Црна Гора о НОП–у во Македонија : (1941–1945). – У: Оснивањето и развојот на Комунистичката партија на Македонија : материјали од Научниот собир одржан на 1, 2. и 3. ноембри 1979 / [редакција за издавање на материјалите од научниот собир Љупчо Арсов... и др.]. – Књ. 2. – Скопје : Комунист, 1980. – Стр. 224–231.

НОП у Црној Гори 1941–1945. године. – У: Хронологија радничког покрета и СКЈ : 1919–1979. Том 2, 1941–1945 / [одговорни уредник Душан Живковић; преводиоци Живко Аврамовски ... [и др.]. – Београд : Народна књига : Институт за савремену историју, 1980.

О концепту југословенског федерализма. – У: Vojvodina 1943. : (radovi i diskusija sa savetovanja održanog od 23. do 25. novembra 1978. u Novom Sadu). – Novi Sad : Institut za istoriju, 1980. – (Vojvodina u borbi). – Стр. 429–434.

Политичка платформа НОП–а и масовне антифашистичке организације у Црној Гори 1941. године. – У: Светозар Марковић о радништву и друштвено-историјска улога радничке класе : (зборник радова са научног скупа одржаног 22. и 23. септембра 1979. године у Светозареву) / [уредник Радојица Зиројевић]. – Светозарево : Клуб самоуправљача „Светозар Марковић” : Светозареви сусрети, 1980.

Столице и развитак НОП–а у Црној Гори 1941. – У: Војно-политичко саветовање у Столицама : значај и последице за НОП : [зборник радова] / [главни уредник Душан Малетић]. – Београд : Експорт прес, 1980. – Стр. 153–168.

Црвени крст у Црној Гори 1941–1944. и у првим годинама после ослобођења. – У: Црвени крст Црне Горе 1875–1975. – Титоград : Републички одбор Црвеног крста Црне Горе, 1980. – Стр. 113–150.

Конференције интелектуалаца у Црној Гори 1943–1944. године : са посебним освртом на конференцију интелектуалаца у Никшићу 26. марта 1944. године. – У: Из револуционарног покрета никшићког краја : зборник радова / [одговорни редактор Јован Бојовић, Слободан Мирјачић]. – Никшић : Центар за марксистичко образовање “Никола Ковачевић”, 1981. – Стр. 165–177.

Размјена ратних заробљеника код Градца (Никшић) у мају 1943. године. – У: Никшићки срез у НОР–у : зборник радова / [уредник Слободан Мирјачић]. – Никшић : Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић”, 1982. – Стр. 429–439.

Народни одбор ослобођења за срез берански у процесу развоја народне власти у Црној Гори, јула 1941. године. – У: Народни одбор ослобођења среза беранског и развој нове револуционарне власти : [зборник радова]. – Иванград : Скупштина општине; Титоград : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе, 1983. – Стр. 87–105.

Опредјелjenje народа Воке Которске за Црну Гору и саставу Демократске федеративне Југославије. – У: Раднички покрет, народноослободилачки рат и револуција у Бокви Которској: (зборник радова са научног скупа одржаног у Херцег-Новом, 26, 27. и 28. новембра 1981. године). Књ. 2. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Херцег Нови : Самоправни фонд за нјеговање и развјање револуционарних традиција НОР–а општине, 1983. – Стр. 71–74.

Основне карактеристике организације рада народне власти у Црној Гори у 1942. години. – У: Актуална '42. : зборник реферата и саопћења / Знанствени скуп "Изградња народне власти у 1942. години и улога Моше Пијаве". – Загреб : Радничко и народно свеучилиште „Моша Пијаве”, 1983. – Стр. 142–149.

Прва конференција просвјетних радника Црне Горе : (Никшић, 8. новембра 1944). – У: Никшић у предратном револуционарном покрету и НОР–у : зборник радова, [Округли сто, Никшић, 1982] / [редакција Вељко Зековић... и др.]. – Никшић : Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић”, 1983. – Стр. 297–307.

Активности црногорских интелектуалаца на популарисању одлука II засиједања АВНОЈ–а. – У: Култура и наука у народноослободилачком рату и револуцији: радови са научног скупа, Струга, 7–9. октобар 1981. – Скопје: Савет академија наука и уметности СФРЈ, 1984. – Стр. 167–176.

О дезинтеграцији историјске свјести. – У: Историја и савременост: идејне контроверзе. – [Загреб] : Центар СКН за идејно–теоријски рад „Владимир Бакарић” ; Лјубљана : Дело, ООУР Глобу–Загреб, 1984.. – Стр. 172–174.
Излагање на саветовању „Историографија, мемоарско–публицистичка и фељтонистичка продукција у свјетлу актуалних идејних контроверзи”, одржаног 7. и 8. октобра, 1983. у Загребу.

Просвјета у политици НОР–а у Црној Гори. – Education in the Policy of the People's Government in Montenegro : [rezime]. – У: Просвета и школство у народноослободилачком рату и револуцији народа и народности Југославије : радови са научног скупа, Нови Сад, 7–9. септембра 1983. – Нови Сад : Академија, 1984. – Стр. 83–95.

Formalno integrisanje Boke sa Crnom Gorom. – U: *Revolucionarni pokret i narodnooslobodilački rat u hercegnovskom kraju: 1918–1945.* : (hronologija događaja) / Đuro Vujiović ... [et al.]. – [Titograd]; Herceg-Novi : Samoupravni fond za njegovanje i razvijanje revolucionarnih tradicija NOR-a opštine, 1984. – Str. 161–162.

Crna Gora i AVNOJ. – U: *AVNOJ i savremenost / Naučni skup "Odluke AVNOJ-a – trajna osnova nacionalne ravnopravnosti, bratstva i jedinstva, socijalističkog samoupravnog zajedništva, razvoja i napretka naroda i narodnosti Jugoslavije"*, (Sarajevo, 16, 17. i 18. novembar 1983). – Sarajevo : Institut za proučavanje nacionalnih odnosa marksističkog studijskog centra CK SK BiH „Veljko Vlahović” : Oslobođenje, 1984. – Str. 167–176.

ЗАВНО Црне Горе и Боке : нови квалитет у развоју народне власти 1943. године. У: Преломни догађаји народноослободилачког рата у Црној Гори 1943. године : (зборник радова са научног скупа одржаног 19. и 20. XII 1983.). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе, 1985. – Стр. 54–69.

Основне карактеристике народне власти у Црној Гори 1941–1945. – У: Народна и војнопозадинска власт никшићког среза у НОР-у : зборник радова, [Округли сто, Никшић, 1984]. – Никшић : Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић”, 1985. – Стр. 25–37.

Преломни догађаји народноослободилачког рата у Црној Гори 1943. године. – У: Преломни догађаји народноослободилачког рата у Црној Гори 1943. године : (зборник радова са научног скупа одржаног 19. и 20. XII 1983.). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе, 1985. – Стр. 521–524.

Умјесто поговора/ Чедо Вуковић, Зоран Лакић, Мирослав Ђуровић. – У: *Неспокојна планина / Павле Караџић.* – Београд : “Четврти јул”, 1985 (Београд : БИГЗ). – 189 стр. : слика аутора; 20 см. – Стр. 188–189.

Свијест о Петровачкој комуни 1920. у револуционарном покрету Црне Горе. – У: *Петровачка комуна 1920. године – прва комунистичка општина на Јадрану* : (зборник радова са научног скупа одржаног 23, 24. и 25. новембра 1984.) / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе; Будава : Историјски архив, 1986 (Београд : Просвета). – (Посебна издања / Историјски институт СР Црне Горе, Титоград). – Стр. 130–138.

Економске прилике у Црној Гори у прољеће 1942. године. – У: *Колашински четнички затвор : 1942–1943* : (зборник радова са научног скупа одржаног у Колашину 14. и 15. маја 1984.). – Титоград [тј.] Београд : Стручна књига, 1987. – Стр. 32–42.

Класни чинилац народноослободилачке борбе Црне Горе (1914–1945). – У: Прошлост Црне Горе као предмет научног истраживања и обраде / уредник Владо Стругар. – Титоград : Црногорска академија наука и умјетности, 1987. – Стр. 273–283.

Оснивање националних комунистичких партија у Југославији. – У: Оснивачки конгрес Комунистичке партије Србије : зборник радова. – [1. изд.]. – Београд [итд.] : Завод за уџбенике и наставна средства [итд.], 1988. – Стр. 322–323.

Kulturno–prosjetne prilike u Cetinju nakon oslobođenja 1944. godine. – У: *Revolucionarni pokret u srezu cetinjskom : 1918–1945.* : zbornik radova sa naučnog skupa održanog u Cetinju 14, 15. i 16. novembra 1984. godine. – Titograd : Istorijski institut SR Crne Gore : Odbor za monografiju „Revolucionarni pokret u srezu cetinjskom 1918–1945“, 1988. – Стр. 529–535.

Комеморативни скупови погинулим шпанским борцима – студентима Београдског универзитета из Црне Горе. – У: Идеје и покрети на Београдском универзитету од оснивања до данас. – Београд : Центар за марксизам Универзитета : Просвета, 1989. – (Едиција Революционарни студентски покрет на Београдском универзитету). – Стр. 209–218.

Црногорска историографија о уједињењу 1918. године. – У: Стварање југословенске државе 1918. године / [уредник Васа Чубриловић]. – Београд : Научна књига, 1989. – Стр.473–482.

О народном стваралаштву у току НОР–а и револуције : (1941–1945). – У: На извору Вукова језика: [зборник радова са научног скупа одржаног у Шавнику 7. и 8. јула 1988]. – Титоград: Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – Стр. 363–367.

Положај југословенских мањина у Албанији 1945–1990: (зборник радова са међународног научног скупа, 21, 22. и 23. јун 1990, Цетиње) / Зоран Лакић, Томислав Жугић. – У: Становништво словенског поријекла у Албанији / [уредник Јован Р. Бојовић,]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – (Посебна издања). – (1991). – Стр. 941–967.

Територијално обликовање федералне Црне Горе и њен положај у демократској федералној Југославији. – У: Уједињење Црне Горе и Боке Которске / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – (Посебна издања / Историјски институт). – Стр. 375–384.

Историографија о 13-јулском устанку. – У: Тринаестојулски устанак – предмет науке и умјетности / уредник Димитрије Димо Вуловић. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1992. – (Научни скупови ; књ. 28. Одјелење друштвених наука; књ. 12). – Стр.295–306.

О материјалном и друштвеном положају науке. – У: Могућности и перспективе развоја науке у Црној Гори / уредник Димитрије Димо Вујовић. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1993. – (Научни скупови ; књ. 24). – Стр. 413–414.

Страдања културно–историјских споменика. – У: Ратни злочини и злочини геноцида 1991–1992 : научно саветовање Одбора САНУ за сакупљање грађе о геноциду против српског народа Југославије у XX веку и Државне комисије за ратне злочине и злочине геноцида, одржано од 6. до 8. августа 1992. године у Београду / приредио Милан Булајић. – Београд : Српска академија наука и уметности, 1993. – Стр. 275–281.

Књигом на књигу – масмедијска блокада, средство за остваривање прикривеног циља. – У: Систем неистина о злочинима геноцида 1991–1993. године / приредио Милан Булајић. – Београд : Српска академија наука и умјетности : Српска књижевна задруга, 1994. – Стр. 102–111.

Масмедији у настави историје. – У: Историјска наука и настава историје у савременим условима. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1994. – Стр. 301–315.

Миљан Вуков у свом и нашем времену. – У: Војвода Миљан Вуков Вешовић / [уредник Радомир В. Ивановић]. – Беране : Информативни центар, 1994. – Стр. 47–54.

Црногорски историчари о Балканским ратовима. – У: Области Старе Рашке крајем XIX и почетком XX века : (зборник радова са научног скупа поводом осамдесетогодишњице ослобођења милешевског краја од турске власти). – Пријепоље : Дом револуције, 1994.

Црна Гора у двочлавној југословенској федерацији. – У: Савезна Република Југославија као двочлана федерација. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1995. – Стр. [351]–359.

Будва у саставу Црне Горе и Југославије : (1918–1945). – У: Будва. – Београд : Октоих : Култура, 1996. – Стр. 59–63.

Nastanak SFR Jugoslavije – posljedica njenog raspada ili razbijanja. – У: Balkan posle Drugog svetskog rata / [odgovorni urednik Petar Kačavenda. – Београд : Institut za savremenu istoriju, 1996. – (Posebna izdanja). – Стр. 269–275.

Права мањина – од општег до посебног и од прокламованог до стварног : (држава, демократија и мањине). – У: Положај мањина у Савезној Републици Југославији. – Београд: САНУ, 1996. – Стр.109–117.

Традиција добровољства у Црној Гори. – У: Добровољци у ослободилачким ратовима Срба и Црногораца : зборник радова са научног скупа

одржаног у Кикинди 11. и 12. априла 1996. – 1. изд. – Београд : Институт за савремену историју : Удружење ратних добровољаца 1912–1918, њихових потомака и поштовалаца; Кикинда : Комуна, 1996. – Стр. 59–69.

Умирити Црногорце значило је исто што и орати море. – У: Ријечи свједоци / Милан Стојовић. – Никшић : Центар за информативну дјелатност, 1996. – Стр.87–98.

Комеморативни скупови погинулим шпанским борцима – студентима Београдског универзитета из Црне Горе. – У: Mărturisiri confluențe / Ioan Baba. – Timișoara : Ando tours; Uzdin : Tibiscus, 1997. – Стр. 209–218.

Mir kao neophodni uslov za razvoj društva i ličnosti čovjeka. – У: Vaspitanje za toleranciju, mir i humani razvoj. – Podgorica : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1997. – 153 str.; 24 cm.

О додирима историјске науке и политике. – У: Историчар и савремена епоха. Књ. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1997. – Стр. 57–62.

Поводом књиге проф. др Бранка Петрановића: „Историчар и савремена епоха“.

Сретен Вукосављевић у својим ратним записима (1941– 1945) : идеје научника и учинак политичара. – У: Симпозијум Сеоски дани Сретена Вукосављевића, 27. – Пријепоље : Установа за културу и образовање Дом револуције, 1997. – Стр.73–93.

Фашизам и антифашизам – 50 година касније : дефашизација и неофашизам. – У: Други свјетски рат – 50 година касније. Том 2. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности; Београд : Српска академија наука и уметности, 1997. – Стр.437–445.

Филозофија мира и рата у дјелу Св. Петра Цетињског. – У: Битка за Црну Гору : Мартинићи – Круси 1796–1996 : зборник радова са научног скупа. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе : Културно-просвјетна заједница, 1997. – Стр. 285–295.

Архивска фундираност научног дјела академика Димитрија Вујовића о Црној Гори у Првом свјетском рату. – У: Црна Гора у Првом свјетском рату. : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 2. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1998. – Стр.129–136.

Завршна ријеч председника Одбора проф. др Зорана Лакића. – У: Голи оток : (1949–1956) / редакција Зоран Лакић ... [и др.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1998. – (Научни скупови; књ. 48. Одјељење друштвених наука; књ. 20). – Стр.[349]–350.

Integracija Boke Kotorske u Crnu Goru u ratu 1941–1945. godine. – У: Ujedinjenje Crne Gore i Boke Kotorske: 1813–1814. godine : zbirka dokumenata. – Podgorica : Istorijски institut Crne Gore, 1998. – Str. 681–716.

Књаз и краљ Никола I Петровић у објављеним записима својих најближих сарадника. – У: Краљ Никола – личност, дјело и вријеме. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1998. – Стр. 399–410.

Контроверзе о голооточком времену. – У: Голи оток : (1949–1956) : радови са округлог стола, Подгорица, 27. јуна 1995. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1998. – Стр.17–22.

Миграције становништва у XX вијеку и права мањина у југословенским земљама. – У: Десети конгрес историчара Југославије, (15–17. јануар 1998), Београд : Завод за издавање уџбеника и наставних средстава, 1998. – Стр. 231–237.

Предговор. – У: Југославија на размеђу : (1945–1950). Књ. 2 / Бранко Петрановић. – Подгорица : Историски институт Републике Црне Горе, 1998. – Стр. 5–8.

У славу јунака Пека Павловића. – У: Дани Марка Миљанова, културна, научна и књижевна манифестација : зборник радова, Медун, Подгорици, Никшићу, Херцег Новом, [7. до 9. маја] 1997. – Подгорица: Културно–просвјетна заједница, 1998 (Подгорица: Штампа). – Стр.47–50.
Откривање спомен-плоче на кући Пека Павловића, Заврх, 8. маја 1997.

Фактор интеграције и дезинтеграције у Вуковом и нашем времену. – У: Дурмиторски зборник 2 : на извору Вукова језика : зборник радова са научног скупа, Жабљак, 21. и 22. јул 1997. године. – Жабљак : Општина Жабљак, 1997. – Стр.185–192.

Говор чињеница о Црној Гори и Југославији. – У: Југославија на размеђу епоха: радови са научног скупа, Подгорица, 29–30. септембра 1998. – Подгорица : ЦАНУ, 1999. – Стр. 557–559.

Jugoslovenska 1948. u memoaristici. – У: Jugoslovensko-sovjetski sukob 1948. godine / [urednik Đoko Tripković. – Beograd : Institut za savremenu istoriju, 1999. – Str. 301–307.

О континуитету ослободилачке борбе у 19. и 20. вијеку. – У: Међународно признање Црне Горе : зборник радова са научног скупа, Никшић, 11–12. мај 1998. године. – Подгорица : ЦАНУ : Историски институт; Никшић : Филозофски факултет, 1999. – Стр.47–54.

Партизанска култура као фактор интеграције југословенског друштва. У: Југословенска држава 1918–1998 : зборник радова са научног скупа [Београд, 1–3. децембар 1998. г.]. – Београд : Институт за савремену историју, 1999. – Стр. 703–706.

Разбијање или распад Југославије. – У: Југославија на размеђу епоха: радови са научног скупа, Подгорица, 29–30. септембра 1998. – Подгорица : ЦАНУ, 1999. – Стр. 475–493.

Дискусија. – У: Филм и југословенско друштво на крају вијека : радови са научног скупа, Подгорица, 22. и 23. децембра 1998. / редакциони одбор Здравко Велимировић ... и др.; уредник Здравко Велимировић. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2000 (Подгорица : Спектар). – Стр. 212–214.

Др Гаврило Дожих на историјским раскрићима. – У: Мемоари / Гаврило Дожих. – Цетиње : Обод, 2000. – Стр.7–42.

Компаративни приступ у истраживању историјских тема савременог доба. У: Комуникација социологије са филозофијом и историјом: научни скуп у спомен на Спасоја Пејовића. – Подгорица: Универзитет Црне Горе; Никшић: Институт за филозофију и социологију Филозофског факултета; Цетиње: Штампариа Обод, 2000.

Значајне личности у историји Паштровића. – У: Паштровићи : (историја, култура, природа) : зборник радова. – Петровац на Мору : Одбор за сакупљање историјске грађе о Паштровићима, 2001. – Стр.179–182.

Историчност у стваралаштву књижевника Душана Ђуровића. – У: Књижевно дјело Душана Ђуровића / уредник Ново Вуковић. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2001. – Стр.[217]–225.

Моја прича (kazivanja) о комунизму. – У: Poslije svega – komunizam i ja: (očevi, sinovi i unuci) / [priredio] Duško Vučković. – Podgorica: CID, 2002 (Beograd: Vojna štamparija). – (Biblioteka Posebna izdanja / CID, Podgorica). – Str. 619–622.

Српство и југословенство династије Петровића у Црној Гори. – У: Династија Петровић Његош. Књ. 1. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2002. – (Научни скупови ; књ. 60). – Стр. 254–272.

Црногорска војска у 1916. години – одступање или ропство : рецензија. – У: Црногорска војска у 1916. години : одступање или ропство / Вељко Л. Сјеклоћа. – Цетиње : Штампариа Обод, 2002. – Стр. 281–283.

Додире историје и етнологије у научном дјелу академика Петра Влаховића. – У: Зборник радова посвећен академику Петру Влаховићу / уредник Зоран Лакић. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2003. – Стр.117–125.

Вријеме и дихотомно биће историје. – У: Вријеме и прогрес : Црна Гора на размеђу миленијума : радови са научног скупа, Подгорица, 17. и 18. јун 2002. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности : Универзитет Црне Горе, 2003. – Стр. 335–341.

Пред вратима смрти. – У: Живот и дјело академика Нова Вуковића: радови са научног скупа ” Живот и дјело академика Нова Вуковића”,

одржаног у Жабљаку 21. и 22. јула 2003. године [у оквиру манифестације] „На извору Вукова језика”. – Жабљак: Скупштина општине, 2003. – (Дурмиторски зборник; 4). – Стр. 35–41.

Рецензија. – У: Радуновићи из Љешанске нахије / Миомир Радуновић. – Андријевица : Комови, 2003. – Стр. 263–266.

Рецензија рукописа Милоша Старовлаха ‘Књига о књигама’. – У: Књига о књигама / Милош М. Старовлах. – Пљевља : Књижевни клуб „Далма”, 2003. – Стр. 238.

Ријеч уредника. – У: Незаобилазно у историографији Црне Горе : прилози науци / Миомир Дашић. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2003. – Стр. 7–10.

Теоријски и практични рад др Обрена Благојевића на организовању власти у Црној Гори 1941–1945. – У: Зборник радова са Симпозијума у помен Обрена Благојевића, Плужине, 31. 10 – 1. 11. 2002. – Подгорица : Редакција монографије „Пива и Пивљани”, 2003. – Стр. 27–34.

Црна Гора и ‘великосрпски хегемонизам’. – У: Велика Србија : истине, заблуде, злоупотребе : зборник радова са Међународног научног скупа одржаног у Српској академији наука и уметности у Београду од 24–26. октобра 2002. године. – Београд : Српска књижевна задруга, 2003. – Стр. 261–173.

Дилеме НОП-а (у Санџаку) и Сретен Вукосављевић у (о) њима. – У: Симпозијум „Сеоски дани Сретена Вукосављевића” : зборник радова са XXI научног скупа ”Сеоски дани Сретена Вукосављевића” одржаног 27., 28. и 29. јуна 2003. године у Дому револуције Пријепоље. – Пријепоље : Дом револуције, 2005. – Стр. 61–71.

Jugoslovenski ratni federalizam i partizanska autonomija Sandžaka. – У: Sandžak juče, danas i sutra : naučni skup, Novi Pazar, 21–23 novembar 2003. : zbornik radova / [urednik Ramiz Crnišanin]. – Novi Pazar : Internacionalni univerzitet, 2005. – Str. [53]–60.

Академик Милан Васић – цијењени научник у земљи и ван ње. – У: Споменица Милана Васића / приредио Раде Михаљчић. – Бањалука: Академија наука и умјетности Републике Српске, 2005.

Од народне буне 1804. до српске револуције. – У: Одједи Првог српског устанка у Херцеговини, 17–19. 9. 2004.: [зборник радова] / Ћоровићеви сусрети прозних писаца у Билећи и Научни скуп у Гацку, приредио Никола Асановић. – Билећа; Гацко : Српско просвјетно и културно друштво Просвјета; Београд : Фонд „Светозар и Владимир Ћоровић”, 2005. – Стр. 349–354.

Дурмитор и његови ствараоци. – У: На извору Вукова језика : V научни скуп. – Жабљак : Општина Жабљак, 2006 (Подгорица: Новограф). – Стр. 214–220.

Значај историје као науке. – У: Промоција књиге Незаобилазно у историографији Црне Горе академика Миомира Дашића : [промоција одржана у ЦАНУ 22. априла 2004. год.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2006. – Стр. 321–322.

Историјске вертикале демографских кретања у Црној Гори. – У: Демографска кретања и популациони проблеми у Црној Гори. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2006. – Стр.[281]–300.

Монетарни хаос у Црној Гори : (1941–1945). – У: Новац у Црној Гори : зборник радова са научног скупа. – Цетиње : Државни архив Црне Горе, 2006. – Стр. 427–432.

Његошев дух и мјера : мисао као покретач животних мијена / Зоран Лакић, Жарко Ђуровић. – У: Друштвено–политичка мисао Његоша. – Београд : САНУ, 2006. – Стр.[121]–127.

Од првог Устава Црне Горе 1905. до Уставне повеље 2003. : (стремљења Црне Горе исказана кроз Устав за Књажевину Црну Гору). – У: Устав за Књажевину Црну Гору од 1905. године у свом времену. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2006. – Стр.[187]–192.

Diskusija o Nacrtu novog Ustava Crne Gore. – У: Prilog javnoj raspravi o nacrtu Ustava Crne Gore. – Podgorica : Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, 2007. – Str. 139–138.

Др Владимир Јовићевић – ‘Сабља и држава’ / Зоран Лакић, Радослав Распоповић. – У: Сабља и држава / Владимир Јовићевић. – Подгорица : Унирекс, 2007. – Стр. 298–299.

Завичај у историји, историја у завичају : историјски есеј. – У: Завичајна историја у Црној Гори. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2007. – Стр. 21–26.

Положај Косова и Метохије у саставу Југославије. – У: Косово и Метохија. Прошлост, садашњост, будућност. – Београд : САНУ, 2007. – Стр. [107]–116.

Допринос српских историчара БиХ развоју историографије послје 1945. године. – У: Сто двадесет пет година високог образовања у Босни и Херцеговини: филозофске и природно-математичке науке, зборник радова са научног скупа, (Пале, 19–20. маја, 2007); Том 2, књ. 2. – Пале : Филозофски факултет, 2008. – Стр. 125–132.

Завичај у стваралаштву Косте Радовића. – У: Поезијом против потопа. – Плужине : Центар за културу; Подгорица : Нијанса ЦГ, 2008. – Стр. 59–65.

Пива, хајдуци и хајдучија. – У: Поезијом против потопа. – Плужине : Центар за културу; Подгорица : Нијанса ЦГ, 2008. – (Библиотека Посебна издања). – Стр. 16–173.

Рецензија. – У: Српство Јанка Вукотића и Митра Мартиновића / Владо Стругар. – Подгорица : Књижевна задруга Српског народног вијећа, 2008. – Стр. 286–287.

Српско питање у Црној Гори – данас. – У: Научни скуп Како до заштите идентитета српског народа у Црној Гори. – Подгорица : Књижевна задруга Српског народног вијећа Црне Горе, 2008. – Стр. 60–67.

Стваралачка критика и медији у Црној Гори. – У: Образовање и медији. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2008. – Стр. 47–54.

Сумрак ничије земље. – У: Ничија земља / Љубомир А. Ђикановић. – Ријека Црнојевића : Ободско слово; Андријевица : Комови, 2008. – Стр. 177–178.

Узор који се слиједи : (умјесто уводне ријечи). – У: Ехо 2 : моја задушница : свједочанства – од спољне до домаће агресије / Михаило П. Миљанић. – Подгорица : Књижевна задруга Српског народног вијећа, 2008. – Стр. 5–7.

Андрија Јовићевић о положају Црне Горе у Југославији. – У: Личност и дјело Андрије П. Јовићевића, радови са научног скупа, Подгорица, 18. октобар 2006 године. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2009. – Стр. 25–31.

Пива, хајдуци и хајдучија. – У: Бајо Пивљанин у историји, књижевности и легенди. – Подгорица : Удружење Пивљана, 2009. – Стр. 29–32.

Поздравна ријеч. – У: Бајо Пивљанин у историји, књижевности и легенди. – Подгорица : Удружење Пивљана, 2009. – Стр. 5.

Из рецензије. – У: Под магнолијом / Смиљана Ђуровић. – Београд : Сова, 2010. – Стр.199–202.

Истином до мира и прогреса : стваралачки тестамент проф. др Перка Војиновића . (1935–2002). – У: На извору Вукова језика: зборник радова са VI научног скупа, Жабљак, 30–31. јун 2009. – Подгорица: Фондација Вукове задужбине Жабљак–Шавник–Плужине, 2010. – Стр. 265–279.

Узајамност зла у историји и поезији : (са опаскама о злу у поезији Жарка Ђуровића и у дјелима неких других стваралаца). – У: Зло као књижевна тема: радови са научног скупа / Други Лалићеви сусрети Подгорица, 12. децембра 2009. године. – Подгорица: Црногорска академија наука и уметности, 2010. – Стр.[89]–94.

Улога науке у утврђивању статуса Косова и Метохије. – У: Косово и Метохија у цивилизацијским токовима : међународни тематски зборник. Књ. 3, Историја. Историја уметности. – Косовска Митровица : Филозофски факултет, 2010. – Стр. 433–438.

Академик Богумил Храбак : (1927–2010). – У: Живот и дело Богумила Храбака : међународни тематски зборник. – Косовска Митровица : Филозофски факултет, 2011. – Стр.15–22.

[*Говор на комеморацији Душану Мартиновићу*]. – У: Душан Мартиновић : 1933–2010 : споменица. – Подгорица : Црногорска академија наука и уметности, 2011. – Стр.107–109.

International Position of Montenegro Throughout History and its Foreign Policy from the aspect of the Great and the Small. – У: 130 Years of established diplomatic relations between Montenegro and Great Powers after it gained independence in 1878 / [organizational comitee Radoslav Raspopović ...et al.] – Podgorica : Historical Institute of Montenegro, 2011. – Str. 307–314.

Spomenici kulture i turistička privreda. – У: Skadarsko jezero : stanje i perspektive / [Међународни начни skup, Skadar, 19–21. jun 2010. godine]. – Podgorica : Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, 2011. – Str. 183–187.

Триста лет межгосударственных отношений Черногории и России. – У: Россия и Балканы в течение последних 300 лет / Международная научная конференция, Бар, 17–18. октября 2011. года. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Москва : Фонд поддержки публичной дипломатии им. А. И. Горчакова : Институт Российской истории ран : Институт Славяноведения ран, 2012. – Стр.291–302.

Попис 2011. године у Црној Гори – неискоришћена шанса. – У: Заштита идентитета српског народа у Црној Гори. – Подгорица : Књижевна задруга Српског народног вијећа, 2012. – Стр.252–269.

Слободарски идеали у литератури НОБ-а. – У: Литература слободарских визија / редакциони одбор Жарко Ђуровић, Сениша Јелушић, Момир М. Марковић. – Подгорица : Црногорска академија наука и уметности, 2012. – Стр.82–89.

Science is beyond above politics. – У: Proceedings / International Conference Humanities and the Contemporary World, 7–9 June 2012, Podgorica, Montenegro. – Podgorica : Montenegrin Academy of Sciences and Arts, 2012. – Str. [169].

Увијек контровезни Балкан : медаља Црне Горе – освешћено Косово. – У: Косово и Метохија 1912–2012 : међународни тематски зборник. – Косовска Митровица : Филозофски факултет, 2012. – Стр.391–396.

Уставно–правни положај српског народа у Црној Гори : историјска вертикала. – У: Научни скуп Уставно–правни положај српског народа у Црној Гори. – Подгорица : Књижевна задруга Српског народног вијећа, 2012. – Стр. 32–36.

Ријечи рецензената / Владо Стругар, Миролуб Васић, Зоран Лакић. – У: Прилог родослову братства Поповић из Липе цуцке : Лазар (Манојлов, Михаилов, Мијајлов) Мутап Поповић–Мутаповић : (1770–1815) / Јован П. Поповић. – Цетиње : Обод, 2013 (Цетиње : Обод). – Стр.103–108.

Слободан Калезић : in memoriam. – У: Слободан Калезић: 1944–2007. – Подгорица: Црногорска академија наука и уметности, 2013. – Стр.89–91.

Човјек свога времена – проф. др Томислав Жугић : (1934–2011). – У: На извору Вукова језика : зборник радова са VII научног скупа, Жабљак, 30–31. јул 2012. – Жабљак; Шавник; Плужине : Фондација Вукове задужбине, 2013. – Стр.199–205.

Братоножићи кроз историју: рецензије / Зоран Лакић, Владо Стругар. – У: Братоножићи кроз историју : монографија / Милорад Марковић. – Подгорица : Невладино удружење Монографија Братоножића, 2014. – Стр.9–12.

Ethnic Localism and Orthodoxy. – У: Proceedings / International Conference Transition to a New Society, 20–22 March 2014, Podgorica, Montenegro; editor Momir Đurović; [organized by Montenegrin Academy of Sciences and Arts ... et al.]. – Podgorica : Montenegrin Academy of Sciences and Arts, 2014.

Зашто је Његошева мисао трајна и свевремена. – У: Петар Други Петровић Његош / редакциони одбор Радомир В. Ивановић ... [и др.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2014. – Стр. [201]–208.

Књига стихова о Гаврилу Принципу. – У: Принцип поново у Бечу: (зборник пјесама о Гаврилу Принципу): 1914–2014 / [зборник приредо] Слободан М. Чуровић. – 2. изд. – Бања Лука: Арт принт, 2014. – Стр.[7–11].

Његош и традиција Црне Горе. – У: Од косовског завета до Његошевог макроkozма: Петар Петровић Његош: (1813–2013): [међународни тематски зборник]. – Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини 2014. – Стр.47–51.

О "забрањеној" теми. – У: Покољ у Велици : 28. јула 1944. године / Бранко Јокић. – Подгорица : АП Принт, 2014. – Стр.5–8.

Сретен Вукосављевић о положају Санџака у заједничкој држави. – У: 26. Симпозијум „Сеоски дани Сретена Вукосављевића”. – Пријепоље : Дом културе, 2014. – Стр.19–24.

Борба за Балкан – сто година касније : Балкански ратови 1912–2012. године. – У: Први Балкански рат 1912/1913 / уредник Михаило Војводић. – Београд: Српска академија наука и уметности, 2015. – Стр.[395]–399.

Дискусија о архивима. – У: О стању и коришћењу архивске грађе за историју Црне Горе. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2015. – Стр.[373]–374.

Др Новица Ракочевић, 'О Црној Гори у Првом свјетском рату': предговор трећем издању. – У: Црна Гора у Првом свјетском рату: 1914–1918 / Новица Ракочевић. – 3. изд., фототипско изд.. – Подгорица: Унирекс, 2015. – Стр.6–21.

Завршна ријеч. – У: О стању и коришћењу архивске грађе за историју Црне Горе. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2015. – (Научни скупови; књ. 136. Одјељење хуманистичких наука; књ. 6). – Стр.: [379]–380.

Пљевља у антифашистичкој борби : (1941–1945). – У: На стазама живота: (ја о себи и други о мени) / Видоје Деспотовић. – Пљевља : В. Деспотовић, 2015. – Стр.74–75.

Са промоције књиге *Прошлост се не заборавља* – поводом 70 година побједи над фашизмом.

Уводна ријеч. – У: О стању и коришћењу архивске грађе за историју Црне Горе. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2015. – Стр.: [5]–7.

Трајна вриједност архивске грађе. – У: О стању и коришћењу архивске грађе за историју Црне Горе. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2015. – Стр.: [11]–15.

Шта је, заправо, идентитетско питање (некад и сад)? – У: О идентитету. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2015. – Стр.[137]–140.

Predgovor. – У: Njegoš i Albanci : studije / Kaplan Burović. – 2. dopunjeno izd. – Podgorica : Књижевна задруга Српског народног вијећа, 2016. – Стр. 7–11.

Споменица научнику и књижевнику Чедомиру М. Лучићу. – У: Споменица научника и књижевника Чедомира М. Лучића / Ћоровићеви сусрети [и] Научни скуп историчара, Гацко, 2016. – 1. изд. – Никшић : Епархија будимљанско-никшићка; Подгорица : Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори; Гацко : Просвјетно и културно друштво Просвјета; Требиње : Удружење књижевника Српске, 2016. – Стр. 383–385.

Школство у Црној Гори у вријеме аустроугарске окупације 1916–1918. године. – У: Век српске Голготе. Књ. 3, Друштвене науке / [главни уредник Урош Шуваковић. – Косовска Митровица : Филозофски факултет Универзитета у Приштини, 2016. – Стр. [283]–289.

Задња линија одбране : Спомен-књига. – У: *Задња линија одбране : спомен-књига* / [приређивач Удружење бораца ратова од 1990. године Црне Горе]. – Подгорица : Књижевна задруга Српског народног вијећа, 2018. – Стр.5–7.

ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА

Зборник грађе за историју радничког покрета Црне Горе. Књ 1, Титоград, 1958, Историски записи. – Год. 12, књ. 15, бр. 1 (1959), стр. 278–283.

Децембарске демонстрације у Даниловграду 1938, Историски записи. – Год. 13, књ. 17, бр. 3 (1960), стр. 641–650.

Љубо Анђелић: 'Град на Тари', Титоград, 1960, Историски записи. – Год. 13, књ. 17, бр. 3 (1960), стр. 658–664.

Мома Марковић и Иван Лаћа: 'Организациони развитак Комунистичке партије Југославије', Београд, 1960, Историски записи. – Год. 13, књ. 17, бр. 2 (1960), стр. 422–424.

Културно-просвјетна дјелатност органа народне власти на ослобођеној територији у Црној Гори: (1943–1944), Историски записи. – Год. 14, књ. 18, бр. 2 (1961), стр. [307] – 335.

Никола Миловановић: 'Војни пуч и 27. март', Београд, 1960, Историски записи. – Год. 14, књ. 18, бр. 1 (1961), стр. 175–178.

'Хронологија напредног радничког и народноослободилачког покрета Београда', (Београд, 1960), Историски записи. – Год. 14, књ. 18, бр. 2 (1961), стр. 363–367.

Др Михајло Огризовић: 'Просвјетни и културни рад с одраслима у Хрватској за НОБ-е', (Загреб, 1960), Историски записи. – Год. 15, књ. 19, бр. 1 (1962), стр. 150–154.

Радован Лекић: 'Андријевички срез 1941–1945', Цетиње, 1961, Војноисторијски гласник. – Год. 13, бр. 4 (1962), стр. 97–99.

Владо Стругар: 'Рат и револуција народа Југославије', Београд, 1962, Историски записи. – Год. 16, књ. 20, бр. 1 (1963), стр. 145–148.

Душан Пленча: 'Међународни односи Југославије у току II свјетског рата', Београд, 1962, Историски записи. – Год. 16, књ. 20, бр. 2 (1963), стр. 320–324.

Прво засиједање ЗАВНО-а Црне Горе и Боке, Историски записи. – Год. 16, бр. 4 (1963), стр. 509–530.

Savo Brković: 'Zapisano u ratu', Grafički zavod, Titograd 1963, str. 463, Jugoslovenski istorijski časopis. – 4 (1963), str. 126–127.

Проблем архива и архивске службе у Црној Гори, Архивист. – Год. 14, бр. 1–2 (1964), стр. 163–167.

Рад КПЈ међу женама до 1941. године, Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, бр. 2 (1964), стр. 284–290.

Др Нико С. Мартиновић: 'Развитак штампе и штампарства у Црној Гори од 1943–1945. године', Стварање. – Год. 20, бр. 10 (1965), стр. 1054–1057.

'Град борбе и слободе – Београд : 1941–1945.', Београд, 1964, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, бр. 2 (1965), стр. 380–381.

'Хронологија ослободилачке борбе народа Југославије 1941–1945', Београд, 1964, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, бр. 2 (1965), стр. 377–380.

Druga proleterska”, књ. I, II, III, Београд, 1965, *Vojnoistorijski glasnik*. – Год. 17, бр. 1 (1966), стр. 89–90.

Каквим стилем пишемо историјске текстове. – Пракса. – Год. 3, бр. 1 (1966), стр. 109–111.

'1941. година у Црној Гори', Пракса. – Год. 3, бр. 5–6 (1966), стр. 125–127. Са симпозијума, одржаног у Титограду, у организацији Историјског института и Друштва историчара Црне Горе.

Међународно право и размјена заробљеника у Црној Гори 1941. године, Правни зборник. – Год. 25, бр. 2–3 (1967), стр. 59–74.

Narodnooslobodilački pokret u Crnoj Gori i Drugo zasijedanje AVNOJ-a, *Jugoslovenski istorijski časopis*. – Бр. 1–4 (1967), стр. 171–186.

Октобарска револуција и народи Југославије, Историјски записи. – Год. 20, књ. 24, бр. 4 (1967), стр. 807–816.

Proslave Oktobarske revolucije u Crnoj Gori, *Vojnoistorijski glasnik*. – Бр. 3 (1967), стр. 47–55.

Razmjena ratnih zarobljenika u Crnoj Gori u toku narodnooslobodilačkog rata, *Vojnoistorijski glasnik*. – Год. 18, бр. 1 (1967), стр. 69–116.

'1941. година у историји наших народа', Историјски записи. – Год. 20, књ. 24, бр. 1 (1967), стр. 193–196.

Вијећници I и II засиједања АВНОЈ-а из Црне Горе, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, бр. 4 (1968), стр. 639–647.

Неке карактеристике народноослободилачких одбора 1941. године у Црној Гори, Правни зборник. – Год. 27, бр. 3 (1968), стр. 1–11.

Нова сазнања о легендарним биткама, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, бр. 3 (1968), стр. 495–499.

Научници о Неретви и Сутјесци.

'Октобар у Југославији 1918–1945', Београд, 1967, стр. 815, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, бр. 2 (1968), стр. 307–310.

'Историја Црне Горе'. Том I, Титоград, 1967, Настава историје. – Бр. 4 (1969).

Др Душан Живковић: 'Постанак и развитак народне власти у Југославији 1941–1942. године', Пракса. – Год. 8, бр. 4–5 (1971), стр. 130–134.

Неке карактеристике конституисања и рада ЦАСНО-а, Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, бр. 3–4 (1971), стр. 577–603.

NOR i revolucija u Srbiji 1941–1945, Prilozi za istoriju socijalizma. – Br. 8 (1971), str. 515–519.

О битним моментима за доношење оцјене о карактеру тринаестојулског устанка, Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, бр. 3–4 (1971), стр. 663–667.

'Отпор у жицама', Војноиздавачки завод, Београд, 1969, књ. I и II, Пракса. – Год. 8, бр. 6 (1971), стр. 69–71.
Приказ зборника сјећања (Београд, 1969).

Светозар Вукмановић–Темпо: 'Револуција која тече', Токови. – Год. 1, бр. 2–3 (1971), стр. 245–251.

Устанак и револуција у Црној Гори 1941–1945. године, Токови. – Год. 1, бр. 2–3 (1971), стр. 269–271.

Црна Гора у периоду 1943–1953, Гласник Цетињских музеја. – Бр. 4 (1971), стр. 167–175.

Историја међународног радничког покрета и идејно опредјељење младих/ Томислав Жугић, Зоран Лакић, *Роук zgodovine* = Настава по историја = *Nastava povijesti* = Настава историје. – Бр. 3 (1972), стр. 24–27.

Историографија и револуција, Гледишта. – Год. 13, бр. 1 (1972), стр. 50–55; стр. 76–78.

НОР и револуција у Србији 1941–1945, Историјски записи. – Год. 25, књ. 30, бр. 3–4 (1972), str. 547–551.

О положају позоришта и позоришне умјетности у Црној Гори, Пракса. – Бр. 3–4 (1972), стр. 65–70.

'Пета земаљска конференција КПЈ', Загреб, 1972, Пракса. – Год. 9, бр. 5–6 (1972), стр. 127–130.

Iz međurepubličke saradnje u oblasti kulture, Мостови. – Год. 5, бр. 18 (1973), стр. 147–157.

Julski organi vlasti u Crnoj Gori 1941. godine, Jugoslovenski istorijski časopis. – God. 12, br. 1–2 (1973), str. 99–119.

Нека искуства из међурепубличке сарадње у области културе, Споне. – Год. 5, бр. 9–10 (1973), стр. 54–60.

Оснивање и рад школа на ослобођеној територији школске 1944/1945. године, Зборник Которске секције Друштва историчара Црне Горе. – Бр. 1 (1973), стр. 155–162.

Оснивање Народноослободилачког фронта Црне Горе 1944. године, Историјски записи. – Год. 26, књ. 30, бр. 3–4 (1973), стр. 437–449.

Дјелатност органа народне власти у Црној Гори у јесен 1944. и прољеће 1945. године, Историјски записи. – Год. 27, књ. 31, бр. 3–4 (1974), стр. 261–315.

Земаљско антифашистичко вијеће народног ослобођења Санџака : прилог проучавању оснивања и рада ЗАВНО Санџака (20. XI 1943 – 29. III 1945), Мостови. – Год. 6, бр. 21 (1974), стр. 123–124.

Narodna vlast i obnovi Crne Gore, Vojnoistorijski glasnik. – Вр. 1–2 (1974).

Неке карактеристике у раду са женама у Црној Гори у вријеме Пете Земаљске конференције КПЈ, Споне. – Год. 6, бр. 1–2 (1974), стр. 10–20.

Оснивање ЗАВНО Санџака, Мостови. – Год. 6, бр. 21 (1974), стр. 123–144.

Црна Гора од устанка 1941. до АВНОЈ-а 1943, III Програм радио Сарајева. – Св. 3 (1974).

Класни и ослободилачки карактер народне власти у Црној Гори јула 1941. године, Зборник радова професора и сарадника Педагошке академије у Никшићу. – V–VI, бр. 5–6 (1975–1976), стр. 147–155.

Оживљавање народноослободилачког покрета у Црној Гори у прољеће 1943. године и организација народне власти, Историјски записи. – Год. 28 (48), бр. 2 (1975), стр. 253–264.

Тринаестојулски устанак 1941. године и његов одјек, Токови. – Год. 5, бр. 10–11 (1975), стр. 37–51.

Гојко П. Вукмановић: 'Пали за слободу', Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, бр. 1 (1976), стр. 156–157.

'Култура и умјетност у НОБ-у и социјалистичкој револуцији у Хрватској. Зборник радова', Загреб, 1975, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, бр. 2 (1976), стр. 368–370.

Некои карактеристике на НОВ и револуцијата во Црна Гора, Историја. – Год. 12, бр. 1–2 (1976), стр. 161–182.

'Савремена епоха и њене идеологије. Зборник радова', Титоград, 1975, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, бр. 1 (1976), стр. 154–155.

Specifičnosti organa vlasti u 13-julskom ustanku 1941, Treći program Radio Beograda. – God. 7, br. 28 (1976), str. 188–196.

Вера С. Гавриловић: 'Жене лекари у ратовима 1876–1945. на тлу Југославије', Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, бр. 3–4 (1977), стр. 858–859.

Др Али Хадри: 'Народноослободилачки одбори на Косову', Приштина, 1975, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, бр. 3–4 (1977), стр. 853–855.

Др Ђуро Вијовић: 'Lovčenski NOP odred i njegovo područje u narodnooslobodilačkoj borbi', Jugoslovenski istorijski časopis. – Br. 3–4 (1977), str. 181–183.

Др Ђарко Калезић: 'Strukturne promjene na crnogorskom selu u XX vijeku', Titograd, 1976, Jugoslovenski istorijski časopis. – God. 16, br. 1–2 (1977), str. 181–183.

Др Здравко Антонић: 'Устанак у источној и централној Босни 1941', Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, бр. 2 (1977), стр. 846–848.

Друга конференција родољуба Црне Горе и Боке на Тјентишту 16. јуна 1942. године, Зборник радова професора и сарадника Наставничког факултета. – Бр. 1 (1977), стр. 153–158.

Durmitorska partizanska republika, Jugoslovenski istorijski časopis. – Br. 3–4 (1977), str. 228–230.

Osvrt na istoimeni naučni skup, održan na Žabljaku, avgusta 1977. godine.

'Žene Bosne i Hercegovine u narodnooslobodilačkoj borbi', Sarajevo, 1977, Jugoslovenski istorijski časopis. – Br. 3–4 (1977), str. 216–218.

Културна политика и статистика културе, Пракса. – Год. 14, бр. 2 (1977), стр. 118–122.

Основне карактеристике развоја народне власти у Црној Гори 1941–1945, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, бр. 1 (1977), стр. 129–140.

Тито и револуционарни покрет у Црној Гори, Пракса. – Год. 14, бр. 5–6 (1977), стр. 142–146.

Научни скуп у Никшићу.

Форме и специфичности рада НОО у Црној Гори у јесен 1941. године, Историјски записи. – Год. 30 (50), бр. 2 (1977), стр. 515–569.

Др Јован Бојовић: 'Напредни омладински покрет у Црној Гори 1918–1941. године', Пракса. – Бр. 3 (1978), стр. 131–133.

Ж. Миновић, М. Матицки: 'Читанка самоуправљања', Београд, 1977, Историјски записи. – Год. 31, књ. 35, бр. 1–2 (1978), стр. 304–306.

Заштита културног наслеђа у НОР-у Црне Горе, Споне. – Год. 9, бр. 22–23 (1978), стр. 62–67.

Осма конференција загребачких комуниста и развој КПЈ–СКЈ као модерне партије радничке класе, Пракса. – Год. 15, бр. 6 (1978), стр. 105–107. Зборник радова, Загреб, 1978.

Политика заштите културног наслеђа у НОР-у, Старине Црне Горе. – Књ. 6 (1978), стр. 107–112.

Положај културе у новим законским прописима, Пракса. – Год. 15, бр. 5 (1978), стр. 77–99.

Упутства Покрајинског НОО за Црну Гору и Боку и Фочански прописи, Историјски записи. – Год. 31, књ. 37, бр. 4 (1978), стр. 103–116.

Др Душан Живковић: 'Народни фронт Југославије 1935–1945', Пракса. – Год. 16, бр. 3 (1979), стр. 153–154.

Конференција интелектуалаца у Црној Гори са посебним освртом на конференцију интелектуалаца у Никшићу, 26. марта 1944. године, Путеви. – Год. 6, бр. 17–18 (1979), стр. 161–171.

Положај културе у новим законским прописима, Пракса. – Год. 15, бр. 5 (1979), стр. 77–79.

Положбата на Црна Гора во Југославија међу двете светски војни, Гласник. – Бр. 2–3 (1979), стр. 131–151.

Стварање пионирске организације у Црној Гори и облици њенога рада, Историјски записи. – Год. 32, књ. 15, бр. 3 (1979), стр. 89–102.

Жене Црне Горе на путу еманципације, Жена. – Год. 38, бр. 5 (1980), стр. 47–49.

Историјски преглед о положају жене у Црној Гори.

Значајан историографски рад : др Јован Бојовић: 'Покрајинска конференција КПЈ за Црну Гору 1940', Побједа, Титоград, 1980, Пракса. – Год. 17, бр. 5 (1980), стр. 135–138.

Милева Филиповић: 'Радничка класа и ослобођење жене', Титоград, 1979, Историјски записи. – Год. 33, књ. 31, бр. 2 (1980), стр. 187–191.

Реферат Вељка Зековића на III засиједању ЦАСНО–а јула 1944. године, Историјски записи. – Год. 33, књ. 42, бр. 1 (1980), стр. 83–101.

Реферат под насловом: *Равноправна Црна Гора у слободној демократској федеративној Југославији*.

Титове иницијативе у развоју револуционарне власти у Црној Гори, Споне. – Год. 12, бр. 12 (1980), стр. 49–56.

'Хронологија радничког покрета и СКЈ: 1919–1979'. Том I, II и III, Београд, 1980, Историјски записи. – Год. 33, књ. 53, бр. 3 (1980), стр. 151–155.

Др Бранко Петрановић: *'Историја Југославије 1918–1978'*, Пракса. – Бр. 5 (1981), стр. 161–164.

'Југославија 1941. године', Пракса. – Год. 43, бр. 1 (1981), стр. 151–158. О научно–стручном семинару: „Југославија 1941. године”, одржаном у Будви 28. и 29. јануара 1981. године.

Казимир Прибиловић: *'Наоружани бродови НОВЈ'*, Сплит, 1980, Годишњак Поморског музеја у Котору. – Год. 29/30 (1981/1982), стр. 129–131.

Милева Филиповић: *'Радничка класа и ослобођење жене'*, Историјски записи. – Бр. 2 (1981), стр. 187–191.

Nova saznanja o istoriji narodne vlasti u Crnoj Gori, jula 1941. godine, Časopis za suvremenu povijest. – God. 19, br. 3 (1981), str. 219–221.

Нове научне истине о НОР-у и револуцији у Црној Гори : (Милица Станишић: 'Токови револуције у Црној Гори', Никшић, 1980), Споне. – Год. 13, бр. 4 (1981), стр. 129–131.

Др Слободан Милошевић: *'Избеглице и пресељеници на територији окупираних Југославије 1941–1945'*, Београд, 1981, Библиографски вјесник. – Год. 11, бр. 1 (1982), стр. 191–193.

Објављено и у: *Историјски гласник*. – Бр. 1–2 (1982), стр. 169–171.

Зора Мијушковић: *'Логорски записи'*, Никшић, 1982, Путеви. – Год. 9, бр. 31 (1982), стр. 81–84.

Јавност у Црној Гори 1941–1945. о НОП-у у Македонији, Зборник радова професора и сарадника Наставничког факултета. – Бр. 5–6 (1982), стр. 151–166.

Јован Војовић: *'Kazivanje Nikole Kovačevića – Staroga'*, Nikšić, 1981, Vojnoistorijski glasnik. – God. 30, br. 3 (1982), str. 277–280.

'Југославија 1941', Titograd, 1982, Časopis za suvremenu povijest. – God. 14, br. 3 (1982), str. 176–183.

'Колашин' – монографија, Београд, 1981, Пракса. – Бр. 4 (1982), стр. 139–143.

Лексикон – НОР и револуција у Југославији 1941–1945, Библиографски вјесник. – Год. 11, бр. 1 (1982), стр. 177–179.

Narodni odbor oslobođenja Berana 1941, Časopis za suvremenu povijest. – Br. 3 (1982).

Раде Вуковић: *'Био-библиографија Пунине Перовића'*, Цетиње, 1981, Библиографски вјесник. – Год. 11, бр. 1 (1982), стр. 189–190.

Др Веселин Ђуретић: *'Влада на беспућу'*, Пракса. – Бр. 3 (1983), стр. 203–206.

Др Драго Боровчанин: 'КПЈ и развој народне власти у Босни и Херцеговини 1941–1945', Сарајево, 1982, Историјски записи. – Год. 36, књ. 56, бр. 3–4 (1983), стр. 204–205.

Др Душан Ј. Мартиновић: 'Портрети', Цетиње, 1983, Историјски записи. – Год. 36, књ. 56, бр. 3–4 (1983), стр. 201–202.

Др Ђоко Пејовић: 'Просвјетни и културни рад у Црној Гори 1918–1941', Цетиње, 1982, Библиографски вјесник. – Год. 12, бр. 1 (1983), стр. 200–201.

ЗАВНО Црне Горе и Боке : нови квалитет у развоју народне власти 1943. године, Историјски записи. – Год. 36, књ. 57, бр. 3–4 (1983), стр. 43–53.

Zatvaranje u regionalne okvire pothranjuje kulturni provincijalizam, Novinarstvo. – God. 19, br. 4 (1983), str. 55–56.

Како се информисемо о култури, Пракса. – Год. 19, бр. 1–2 (1983), стр. 19–22.

Културнајна дејателностъ в период АВНОЈ. Социалистическая мысль и практика. – Бр. 12 (1983), стр. 110–124.

Kulturalle Tatikeit in der AVNOJ-zeit, Sozialistische Theorie and praxis. – N° 12 (1983), str. 113–127.

La actividad cultural en la epoca del AVNOJ, Question actueles des Socialismo. – N° 12 (1983), str. 108–122.

Les activités culturelles au temps de l'AVNOJ, Questions actualles du Socialisme. – N° 14 (1983), str. 108–123.

Однос према интелегенцији и интелектуалном раду, Пракса. – Бр. 4 (1983), стр. 147–153.

'Пета пролетерска – Зборник сјећања'. Књ. 3, Београд, Војноиздавачки завод, 1982, Историјски записи. – Год. 36, књ. 56, бр. 1–2 (1983), стр. 172–174.

Послијератни развој културе у Црној Гори : (1945–1980), Библиографски вјесник. – Год. 11, бр. 1 (1983), стр. 156–177.

'Просвјета и школство у НОР–у и револуцији народа и народности Југославије', Васпитање и образовање. – Год. 9, бр. 4 (1983), стр. 97–98. Поводом научног скупа у Новом Саду, од 7. до 9. септембра.

Svetozar Vukmanović – Tempo: 'Revolucija koja teče', Zagreb, 1982, Časopis za suvremenu povijest. – God. 15, br. 3 (1983), str. 183–190.

Blažo Jovanović: 'Izabrani radovi', Titograd, 1983, Časopis za suvremenu povijest. – God. 14, br. 1 (1984), str. 117–122.

- Бранко Петрановић: 'Револуција и контрареволуција у Југославији 1941–1945'. Књ. 1 и 2, Рад, Београд, 1983, Пракса. – Бр. 4 (1984), стр. 195–199.*
- Prosveta v politiki narodnoosvobodilnega gibanja v Černi Gori 1941–1945, Vores. – God. 36, br. 8–9 (1984), str. 535–541.*
- Просветната политика на народната власт во Црна Гора 1941–1945, Историја. – Год. 20, бр.1 (1984), стр. 279–292.*
- Слободан Нешовић, Бранко Петрановић: 'АВНОЈ и револуција', Београд, 1983, Пракса. – Бр. 2 (1984), стр. 151–153.*
- Студија о црногорској Федералистичкој странци: Димо Вујовић: 'Црногорски федералисти 1919–1929', Пракса. – Бр. 5 (1984), стр. 271–274.*
- Dr Slavko Vukčević, 'Borbe i otpori u okupiranim gradovima Jugoslavije 1941–1945', Istorija 20. veka. – 3, 2 (1985), str. 191–193.*
- Зора Мијушковић: 'Логорски записи', Никишић, 1982, Историјски записи. – Год. 38, књ. 58, бр. 2 (1985), стр. 174–175.*
- 'Култура и наука у НОР-у и револуцији', Скопје, 1984, Istorija 20. veka. – Br. 1 (1985), str. 193–195.*
- Милорад Марковић: 'Никола Ј. Лекић – Горанин', Бар, 1983, Историјски записи. – Год. 38, књ. 58, бр. 1 (1985), стр. 164–165.*
- Револуционарна традиција и историјска свијест, Марксистичка мисао. – Бр. 2 (1985), стр. 174–181.*
- Антун Милетић: 'Јасеновац 1941–1945 : документа', Београд, Народна књига; Спомен–подручје Јасеновац, 1986. Књ. 1 и 2, Васпитање и образовање. – Бр. 5 (1986), стр. 97–108.*
- Батрић–Баћо М. Ракочевић: 'Бјелопољски срез у рату и револуцији 1941–1945', Бијело Поље, 1984, Историјски записи. – Год. 39, бр. 1–2 (1986), стр. 211–212.*
- Војо Ковачевић, 'Pod otvorenim nebom', Beograd, 1985, str. 437, Jugoslovenski istorijski časopis. – God. 21, br. 1–4 (1986), str. 242–244.*
- Dr Branislav Kovačević: 'Komunistička partija Crne Gore 1945–1952', Nastava istorije. – Br. 4 (1986), str. 192–195.*
- Ејуп Мушовић: 'Тутин и околина', Историјски записи. – Год. 39, књ. 59, бр. 4 (1986), стр. 243–246.*
- 'Pegala u Podgorici 1941–1945', Titograd 1984, str. 258, Istorija 20. veka. – God. 4, br.1–2 (1986), str. 199–202.*
- 'Историја XX века': часопис Института за савремену историју, Историјски записи. – Год. 39, књ. 59, бр. 4 (1986), стр. 247–249.*

Свијест о Петровачкој комуни у револуционарном покрету Црне Горе, Зборник радова професора и сарадника Наставничког факултета у Никшићу. – Бр. 9 (1986), стр. 235–245.

Čedomir Perović, Nevenka Ilić: 'Rad Skupštine Crne Gore 1945–1950', Titograd, 1986, str. 983, Časopis za suvremenu povijest. – God. 18, br. 3 (1986), str. 133–135.

Бошко Ђуричковић, 'Сјећање на акције из студентских дана', Никшић 1986, стр. 131, Историјски гласник. – Год. 60, бр. 1–2 (1987), стр. 252–254.

Dr Branislav Marović: 'Društveno-ekonomski razvoj Crne Gore 1945–1953', Titograd, 1987, str. 353, Časopis za suvremenu povijest. – Br. 1 (1987), str. 202–204.

Др Венцеслав Глишић: 'Ужичка република', Београд, 1986, стр. 290, Социјализам. – Бр. 6 (1987), стр. 125–131.

Др Живко Аврамовски: 'Балканска антанта (1934–1940)', Београд, 1989, 383 стр, Историјски записи. – Год. 60, бр. 2–3 (1987), стр. 239–242.

Др Ристо Килибарда: 'Социјална отвореност вођства СК Црне Горе', Титоград, 1986, стр. 171, Марксистичка мисао. – Бр. 3–4 (1987), стр. 338–347.

Zdravstvena služba NOV u Crnoj Gori 1943–1945. godine, Jugoslovenski istorijski časopis. – God. 22, sv. 4 (1987), str. 101–113.

Књига о Моши Пијаде, Београд, 1987, стр. 304, Социјализам. – Бр. 5 (1987), стр. 153–155.

Mladi istoričari i interkatedarska konferencija istoričara Jugoslavije: kritički osvrt na tradicionalnu interkatedarsku konferenciju istoričara koja je održana u Nikšiću, Nastava povijesti. – Br. 4 (1987), str. 195–199.

Морални фактор Октобарске револуције у НОР–у и револуцији народа Југославије 1941–1945. године, Историјски записи. – Год. 60, бр. 2–3 (1987), стр. 33–45.

Незаборавна младост : (Бошко Ђуричковић: 'Сјећање на акције из студентских дана', Никшић, 1986, Путеви. – Год. 13, бр. 52 (1987), стр. 111–116.

Обичајно право у партизанском судству, Зборник радова Правног факултета. – Бр. 14–15 (1987), стр. 205–210.

'Prelomni događaji NOR-a u Crnoj Gori 1943. godine', zbornik radova, Titograd, 1985, str. 547, Jugoslovenski istorijski časopis. – 22, 3 (1987), str. 179–183.

Радомир Булатовић, Душан Никић: 'Партизански дјечји домови у Босни и Херцеговини 1941–1943', Сарајево, 1986, Васпитање и образовање. – Бр. 1 (1987), стр. 133–135.

Сусрет традиције и револуције, Зборник Правног факултета. – Бр. 14–15 (1987), стр. 225–228.

Третман народне власти у историји СКЈ: дискусија поводом објављивања књиге историје СКЈ, Историјски записи. – Бр. 2–3 (1987), стр. 231–235.

Doprinos crnogorskog naroda pobjedi nad fašizmom 1941–1945/ Branislav Kovačević, Zoran Lakić, Dialektika vnitriho a unejšno faktory zaveročne etapy narodne – isvoboženeckheno boje narodov Ćehoslovenska a Jugoslavie (1941–1945). – Praha, 1988. – Str. 146–154.

Zdravstvene prilike u Crnoj Gori 1943–1945. godine, Jugoslovenski istorijski časopis. – Бр. 1 (1988), стр. 101–113.

Југословенски федерализам у политици КПЈ: 1941–1945. године, Марксистичка мисао. – Бр. 1 (1988), стр. 66–72.

Још један успио састанак историчара Ćehoslovaĉke i Јugoslavije, Jugoslovenski istorijski časopis. – Бр. 1 (1988), стр. 271–273.

Partizanske stoĉne farme u Crnoj Gori 1942. godine, Acta historico–oecconomica Iugoslaviae. – Бр. 15 (1988), стр. 101–111.

Rade Vuković: 'Napredni učiteljski pokret u Crnoj Gori između dva rata (1918–1941)'. Beograd, 1985, Socijalizam. – God. 30, br. 7–8 (1988), стр. 178–182.

Устанак у Црној Гори 13. јула 1941. године, Васпитање и образовање. – Год. 14, бр. 3, (1988), стр. 20–36.

Гојко Миљанић: 'Велике битке на југословенском ратишту 1941–1945', Београд: Народна књига, 1987, Васпитање и образовање. – Бр. 1 (1989), стр. 82–85.

Драгољуб С. Петровић: 'Конституисање федералне Србије', Београд, 1988, Марксистичка мисао. – Бр. 5 (1989), стр. 300–303.

Жарко Јовановић: 'Црвене позорнице 'Абрашевић'', Београд, 1988, Обележја. – Год. 19, бр. 3 (1989), стр. 156–158.

Zalažem se za stalne pomake u historiografiji : primjer ujedinjenja Srbije i Crne Gore 1918, Jugoslovenski istorijski časopis. – 24, 1–4 (1989), стр. 115–119.

Југословенски раднички покрет и стварање Југославије 1918. године, Обележја. – Год. 19, бр. 1 (1989), стр. 71–89.

Југословенство у културно-просвјетним програмима НОР-а и револуције, Васпитање и образовање. – Бр. 2 (1989), стр. 21–31.

Класни чинилац као језгро народноослободилачке борбе Црне Горе, Зборник радова професора и сарадника Наставничког факултета. – Бр. 10–11, (1989), стр. 221–232.

Косово и Метохија у концепцији југословенског федерализма у току НОР-а: са посебним освртом на Бујанску конференцију, Историјски записи. – Год. 62, бр. 3–4 (1989), стр. 99–107.

Културно-просвјетна дјелатност у Црној Гори у народноослободилачком рату и револуцији (1941–1945) и главни правци њеног развоја до 1958. године, Историјски записи. – Год. 62, бр. 1–2 (1989), стр. 35–66.

Упоришта КПЈ на Косову: Милутин Фолић: 'Комунистичка партија Југославије на Косову 1919–1941', Приштина, 1987, стр. 441, Пракса. – Бр. 1 (1989), стр. 143–145.

О народном стваралаштву НОР-а и револуције 1941–1945, Мостови. – Бр. 110 (1989), стр. 87–92.

Прославе и јубилеји на страницама 'Просвјете', Васпитање и образовање. – Бр. 6 (1989), стр. 99–114.

Revolucija i kultura, Nastava povijesti. – Br. 3, (1989), str. 150–159.

Сарадња југословенских и чехословачких историчара, Историјски записи. – Год. 62, бр. 1–2 (1989), стр. 227–228.

У Прагу, октобра 1987. године одржан је састанак чехословачко-југословенске комисије историчара. – Проф. др Зоран Лакић је поднио саопштење: *Југословенски раднички покрет и уједињење 1918.*

150 година Филозофског факултета у Београду: (1838–1938), Историјски записи. – Год. 62, бр. 1–2 (1989), стр. 215–217.

Dimitrije Vujović, 'Podgorička skupština 1918', Zagreb 1989, str. 287, Istorijska 20. veka. – 8, 1–2 (1990), str. 234–236.

'Историјски записи' и научна критика, Историјски записи. – Год. 63, бр. 1–2 (1990), стр. [167]–180.

Југославија и покрет отпора на Балкану у другом свјетском рату, Обележја. – Год. 20, бр. 6 (1990), стр. 5–11.

Југословенски симпозијум историчара, Васпитање и образовање. – Бр. 5–6 (1990), стр. 173–174.

Петнаести сусрет историчара одржан је у Горњем Милановцу, крајем августа 1990. године.

Писма на смрт осуђених, Стварање. – Год. 45, бр. 11/12 (1990), стр. 1257–1264.

Покрет отпора 1939–1945 у Европи.

'Србија и Албанија од 1878–1945', књ. 1. и 2, Љубљана, 1989, Обележја. – Бр. 1 (1990), стр. 135–139.

Branko Petranović – Momčilo Zečević: 'Agonija dve Jugoslavije', Beograd, 1991, Vojnoistorijski glasnik. – God. 42, br. 2 (1991), str. 243–246.

Бранко Петрановић, Никола Жутић: '27. март 1941', Београд, 1990, Васпитање и образовање. – Бр. 3 (1991), стр. 106–109.

Историографија о Тринаестојулском устанку, Васпитање и образовање. – Бр. 5–6 (1991), стр. 19–28.

Југославија и покрет отпора на Балкану у другом светском рату, Обележја. – Год. 20, бр. 6, (1991), стр. 5–11.

Настава историје у плуралистичком друштву, Васпитање и образовање. – Бр. 4 (1991), стр. 94–99.

XVI научни скуп о настави историје одржан је августа 1991. године, у Зрењанину.

Novo viđenje 27. marta 1941. : prof. dr Branko Petranović – mr Nikola Žutić, '27. mart 1941', Beograd 1990, strana 691. U: Istorija 20. veka. – God. 9, br. 1–2 (1991), str. 221–224.

Општински избори у Даниловграду 1936. године, Историјски записи. – Год. 44, бр. 3–4 (1991), стр. 99–111.

Оспособљавање студената за наставу историје Југославије у плуралистичком друштву, Обележја. – Год. 21, бр. 5 (1991), стр. 39–53.

Velike i male teme zbornika radova 'Stanovništvo slovenskog porijekla u Albaniji', Titograd, 1991, str. 1120, Istorija 20. veka. – Br. 1–2 (1992), str. 221–225.

Људска права су бесконачан процес, Васпитање и образовање. – Бр. 5–6 (1992), стр. 114–118.

Област старе Раишке крајем XIX и почетком XX вијека: (научни скуп), Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. [317]–319.

Položaj jugoslovenskih manjina u Albaniji od 1945. do danas/ Zoran Lakić, Tomislav Žugić, Mostovi. – God. 24, br. 122–123 (1992), str. 141–165.

Смиља Аврамов: 'Геноцид у Југославији у свјетлости међународног права', Београд, 1992, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1/4 (1992), стр. 283–285.

Бранко Петрановић: 'Србија у II светском рату 1939–1945', Београд, 1992, 789 страна, Историјски записи. – Год. 66, бр. 1/4 (1993), стр. 262–265.

Извори и историографија о Црној Гори, Подгорица, 1993, Историјски записи. – Год. 66, бр. 1–4 (1993), стр. 278–279.

Приказ зборника.

Југословенство у научном дјелу Димитрија Дима Вујовића, Стварање. – Год. 48, бр. 1/3 (1993), стр. 141–160.

Mase slijede pobjedničku stranu = Masses Follow the Victorious Side, *Filozofija i društvo*. – Бр. 4 (1993), стр. 156–157.

Нови извори за савремену историју Југославије, *Васпитање и образовање*. – Бр. 1 (1993), стр. 51–58.

Pitanje o Sandžaku = The Question of Sandak region, *Filozofija i društvo*. – Бр. 4 (1993), стр. 127–128.

Проф. др Бранислав Ковачевић: 'Билас херој-антихерој', Титоград, 1991, стр. 293, *Библиографски вјесник*. – Бр. 2–3 (1993), стр. 186–187.

'13-julski ustanak – predmet nauke i umjetnosti', *Zbornik radova, Podgorica 1993, Istorija 20. veka*. – Год. 12, бр. 1 (1994), стр. 251–253.

Богољуб Шијаковић: 'Зоополитикон', Подгорица, 1994, стр. 296, *Историјски записи*. – Год. 67, бр. 3–4 (1994), стр. 179–180.

Бранко Петрановић: 'Историчар и савремена епоха', Београд, 1994, *Историјски записи*. – Год. 67, бр. 3–4 (1994), стр. 165–168.

Да ли је заиста дошао 'крај историје', *Историјски записи*. – Год. 67, бр. 1–2 (1994), стр. 109–119.

Др Димитрије-Димо Вујовић, 'Француски масони и југословенско питање 1914–1918', *Београд 1994*, *Историјски записи*. – Год. 67, бр. 1/2 (1994), стр. 211–214.

'Злочини независне државе Хрватске', књ. 1, Београд 1993, стр. 1051, *Васпитање и образовање*. – Бр. 4 (1994), стр. 103–105.

Историчар енциклопедијског знања и волуминозног дјела : проф. Бранко Петрановић : 1926–1994, *Васпитање и образовање*. – Бр. 5–6 (1994), стр. 153–163.

In memoriam.

Миладин Милошевић: 'Иво Андрић, Дипломатска активност', Београд, 1992, *Васпитање и образовање*. – Бр. 1–2 (1994), стр. 132–135.

Мр Радоица Лубурић: 'Врући мир – хладног рата', Подгорица, 1994, *Историјски записи*. – Год. 67, бр. 1–2 (1994), стр. 219–220.

Б. Петрановић, С. Даутовић: 'Југославија, велике силе и балканске земље 1945–1948', *Београд, 1994, 427 стр*, *Библиографски вјесник*. – Год. 24, бр. 1 (1995), стр. 171–175.

Бранко Петрановић, Сава Даутовић: 'Југославија, велике силе и балканске земље 1945–1948', *Београд, 1994*, *Војноисторијски гласник*. – Год. 44, бр. 1 (1995), стр. 347–351.

Владо Стругар: 'Црногорски сабор српске слоге', Београд, 1994, Историјски записи. – Год. 68, бр. 2 (1995), стр. 190–197.

Горан Секуловић, 'Драж фалсификата', Ободско слово – Ријека Црнојевића, 1994. 323 стр, Историјски записи. – Год. 68, бр. 1 (1995), стр. 227–231.

Др Ејуп Мушовић: (1931–1995) : in memoriam, Историјски записи. – Год. 68, бр. 4 (1995), стр. [303]–307.

Др Иво Кустудија: 'Извањци о Црној Гори и она о њима', Цетиње, Обод, 1995, Историјски записи. – Год. 68, бр. 4 (1995), стр. [252]–253.

Други свјетски рат – 50 година касније, Историјски записи. – Год. 68, бр. 4 (1995), стр. [252]–253.

О научном скупу, одржаном у Подгорици, 20–22. септембра 1995. године.

Духовни отпор фашизму : Југославија 1941–1945, Историјски записи. – Год. 68, бр. 2 (1995), стр. 110–117.

Ђуро Батрићевић: 'Др Анто Гвозденовић, генерал у три војске – Црногорци у Руско-јапанском рату', Цетиње, Обод, 1994, стр. 359, Историјски записи. – Год. 68, бр. 3 (1995), стр. 175–178.

Књига о рату и миру, Историјски записи. – Год. 68, бр. 3 (1995), стр. 195–199.

Књига *Доба разума*, приредио Небојша Спајић и др., Београд, 1994.

Научник за поштовање и памћење: академик Димитрије Димо Вујовић : (1922–1995): in memoriam, Историјски записи. – Год. 68, бр. 2 (1995), стр. 198–212.

Никола Ивановић: 'Речено или прећутано', Београд, 1993, Историја 20. века. – Год. 13, бр. 1 (1995), стр. 210–211.

Од народног учитеља – до универзитетског професора : професор др Жарко Шћепановић : (1926–1994), Васпитање и образовање. – Бр. 5–6 (1995), стр. 179–183.

Ријеч на комеморацији одржаној на Филозофском факултету у Никшићу 11. октобра 1995. године.

Положај мањина у вишенационалним државним заједницама : (искуства Југославије), Историјски записи. – Год. 68, бр. 3 (1995), стр. 159–173.

Положај универзитетске књиге у Црној Гори, Библиографски вјесник. – Год. 24, бр. 1 (1995), стр. 165–166.

Пук. Мишо Лековић: (1923–1995): in memoriam, Историјски записи. – Год. 68, бр. 3 (1995), стр. 227–234.

Војвода Анто Даковић: 'Мемоари', репринт издање Центра за културу Никшић и Унирекса, Подгорица, 1996, 119 стр, Историјски записи. – Год. 69, бр. 4 (1996), стр. [159]–161.

Vukašin Pešić: 'Patrijarhalni moral Crnogoraca', Podgorica, 1996, Vojnoistorijski glasnik. – Год. 44, бр. 3 (1996), стр. 187–190.

Драгомир Лончар, Љубомир Димић: 'Бранко Петрановић : библиографија и биобиблиографија', Београд, 1996, Историјски записи. – Год. 69, бр. 2 (1996), стр. 189–191.

Живот посвећен науци : др Јован Р. Бојовић : (1934–1995), Васпитање и образовање. – Бр. 1–2 (1996), стр. 118–122.

In memoriam.

Миливоје Брајовић: 'Четовођа', Подгорица, 1995, Стварање. – Год. 51, бр. 6/7 (1996), стр. 830–834.

Њемачка у огледалу Југословена – Срба и Црногораца : искуства из два свјетска рата и актуелно стање односа држава и народа, Историјски записи. – Год. 49, бр. 3 (1996), стр. 1–17.

Поруке за сва времена : Винстон Черчил и његови 'Мемоари', Историјски записи. – Год. 69, бр. 3 (1996), стр. 131–137.

Расколи, диобе, помирења, Историјски записи. – Год. 49, бр. 3 (1996), стр. 1–13.

Семинари историчара – значајан допринос настави историје, Историјски записи. – Год. 69, бр. 1 (1996), стр. 59–67.

Славко Станишић и др.: 'Подгорички срез у НОР–у 1941–1945': зборник докумената, књ. 1, Подгорица, 1995, стр. 504, Историјски записи. – Год. 69, бр. 1 (1996), стр. 203–206.

'Споменица о Херцеговачком устанку 1875. године', Никшић, Центар за културу, 1996, Историјски записи. – Год. 69, бр. 4 (1996), стр. 163–165. Репринт издање из 1928. године.

Темељита анализа поратне основне школе : Милош Старовлах: 'Основна школа у Црној Гори : 1944–1994', Подгорица, 1996, Васпитање и образовање. – Бр. 5/6 (1996), стр. 122–128.

Богумил Храбак: 'Никшић до почетка XIX века, Београд, 1997, стр. 248, Историјски записи. – Год. 70, бр. 1 (1997), стр. 173–177.

Бранко Петрановић: 'Историографија и критика', ЦИД, Подгорица, 1997, Историјски записи. – Год. 70, бр. 2 (1997), стр. 173–175.

Десимир Тошић: 'Стварност против заблуда – српско национално питање', Београд, 1997, стр. 269, Историјски записи. – Год. 70, бр. 4 (1997), стр. [307]–310.

'Добровољци у ослободилачким ратовима Срба и Црногораца', Београд, 1996, Историјски записи. – Год. 70, бр. 1 (1997), стр. 185–187.

Dr. Šerbo Rastoder: 'Političke borbe u Crnoj Gori 1918–1929', Beograd, 1996, Vojnoistorijski glasnik. – 46, 1 (1997), str. 173–177.

Драгољуб Петровић: 'Од Народног фронта до једнопартијског система', Београд, 1997, Историјски записи. – Год. 70, бр. 3 (1997), стр. 229–231.

Значајан сусрет црногорских и грчких историчара : осврт на научни скуп који је одржан на Филозофском факултету у Никшићу, маја 1997, Историјски записи. – Год. 70, бр. 2 (1997), стр. 187–188.

Историја као искуство о миру, Васпитање и образовање. – Бр. 2/3 (1997), стр. 91–95.

Јанко Вукотић, 'Успомене из три рата', Службени лист СРЈ, Београд, 1996, стр. 217, Југословенски историјски часопис. – Год. 30, бр. 1 (1997), стр. 246–248.

Миодраг Зечевић, Јован Н. Поповић: 'Документи из историје Југославије, Београд, 1996, стр. 482, Библиографски вјесник. – Год. 26, бр. 3 (1997), стр. 209–211.

Мир као неопходан услов за развој друштва и личности човјека, Васпитање и образовање. – Бр. 2/3 (1997), стр. 35–38.

Народни човјек и министар добротвор : Владимир Тусја Поповић: 1923–1996 : in memoriam, Васпитање и образовање. – Бр. 4 (1997), стр. 131–134.

Од „Записа” до „Историјских записа” : (1927–1997), Историјски записи. – Год. 70, бр. 4 (1997), стр. 7–17.

Св. Петар Цетињски као миротворац, Настава историје. – Год. 3, бр. 6 (1997), стр. 25–33.

Свједочења о нестанку претходне Југославије, Историјски записи. – Год. 70, бр. 2 (1997), стр. 147–155.

Догађај и људи : (Слободан Вујачић: 'Антидневник', Подгорица, 1996, стр. 367, Стварање. – Бр. 11–12 (1997), стр. 1398–1404.

Др Бранко Костић : '1991 – да се не заборави'. Београд, 1996, стр. 444, Васпитање и образовање. – Бр. 1 (1998), стр. 98–101.

Др Ђуро Вујовић : (1925–1998), Васпитање и образовање. – Бр. 2–3 (1998), стр. 133–136.

Записи о Марку Вујачићу у рату 1941–1945, Историјски записи. – Год. 71, бр. 1–2 (1998), стр. 133–138.

Истином о фашизму против неофашизма, Гласник Одјелења друштвених наука. – Књ. 12 (1998), стр. 187–192.

Kosovo kroz istorijske činjenice, *Nastava istorije*. – Год. 5, бр. 9 (1999), стр. 27–29.

Милица Станишић: 'Стратегијске вертикале народноослободилачког рата Југославије 1941–1945', Београд, 1999, стр. 318, *Историјски записи*. – Год. 72, бр. 3–4 (1999), стр. 279–282.

НАТО агресија на Југославију 1999 – годину дана касније, *Словенски гласник*. – Год. 3, бр. 3–4 (1998–1999), стр. 137–151.

Razbijanje ili raspad SFR Jugoslavije, *Nastava istorije*. – Год. 5, бр. 9 (1999), стр. 169–183.

Вељко Сјеклоћа: Крсто Поповић у историјској грађи и литератури", *Подгорица*, 1998, стр. 396, *Историјски записи*. – Год. 73, бр. 3–4 (2000), стр. [331]–333.

Ђуро Лаковић: 'Спуж на Главици и око ње', *Даниловград, Подгорица*, 1999, стр. 156, *Библиографски вјесник*. – Год. 29, бр. 2–3 (2000), стр. 250–251.

Живот и стваралачко дјело патријарха др Гаврила Дожића (1881–1950) : поводом 50 година смрти, *Историјски записи*. – Год. 73, бр. 1–2 (2000), стр. [141]–150.

Јован Ђаласан: 'Човјек Пиве', *Архивски записи*. – Год. 7, бр. 1–2 (2000), стр. 175–178.

Новица Војиновић: 'Геноцид Шинтара над српским народом : (на Косову и Метохији од 16. до 21. вијека)', *друго, допуњено издање, Подгорица*, 1999, стр. 616, *Историјски записи*. – Год. 73, бр. 1–2 (2000), стр. [333]–335.

Политичко мишљење или научни став, Стварање. – Год. 55, бр. 1–5 (2000), стр. 220–245.

Посланице у порукама и поруке у посланицама, Мостови. – Год. 31, бр. 163 (2000), стр. 71–76.

Радосав Зековић: 'Ђавоље вријеме : живот са Голим отоком', Београд, 2000, стр. 181, *Историјски записи*. – Год. 73, бр. 3–4 (2000), стр. [315]–317.

Совјетско-историјска тема : (Радоица Лубурић, 'Помирење Југославије и СССР-а', Историјски институт Црне Горе, Подгорица, 1999), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић”. – Год. 6, бр. 9 (2000), стр. 328–332.

Феномен југословенске интеграције 1918. и дезинтеграције у рату 1991–95. године, *Гласник Одјељења друштвених наука*. – Књ. 13 (2000), стр. 135–160.

Глобална политика НОР-а о њен утицај прилике у Пљеваљском крају, Гласник Завичајног музеја. – Књ. 2 (2001), стр. 237–244.

Драгојчени наук за будућност : (Милинко Стојановић : 'Вјечито на по-пришиту', Стручна књига, Београд, 2001, стр. 597, Васпитање и образовање. – Бр. 4 (2001), стр. 197–202.

Еманципација жене у Црној Гори : (поводом к њиге Руже Глиговић–Зековић: 'Сан и видици : жене никшићког краја у НОБ-у 1941–1945', Никшић, 2000, стр. 151, Васпитање и образовање. – Бр. 3 (2001), стр. 250–254.

Посланице у порукама и поруке у посланицама, Летопис Матице српске. – 177, 467, 3 (март 2001), стр. 398–403.

Поводом 80–годишњице стваралаштва академика Чеда Вуковића.

Радоица Лубурић: 'Помирење Југославије и СССР-а', Подгорица, Историјски институт Црне Горе, 1999, стр. 789. У: Мостови. – Год. 32, бр. 164 (2001), стр. 95–97.

Velike sile i kraj Kraljevine Crne Gore, Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini. – Бр. 32 (2002), стр. 367–377.

Диобе и сеобе кроз историју : с посебним освртом на Русију, Словенски гласник. – Год. 4–5, бр. 5–6 (2000–2002), стр. 81–85.

Др Душан Мартиновић: 'Генерали из Црне Горе у руској војсци', (ЦИД, Подгорица, 2002, стр. 326), Словенски гласник. – Год. 4–5, бр. 5–6 (2000–2002), стр. 243–244.

Интеграција Боке Которске у Црну Гору у рату 1941–1945. године, Гласник Одјелења друштвених наука. – Књ. 14 (2002), стр. 65–78.

Јасеновац у Јерусалиму: (забиљешке од суботе до суботе), Стварање. – Год. 57, бр. 8/12 (2002), стр. 168–195.

Маликовић Драги, 'Качачки покрет на Косову и Метохији 1918–1924', Лепосавић – Косовска Митровица, 2005, Зборник Филозофског факултета у Приштини. – Бр. 36 (2007), стр. 299–301.

Миомир Дашић: 'Огледи из историје Црне Горе', Историјски институт, Подгорица, 2000, стр. 405, Историјски часопис. – Год. 47 (2002), стр. 307–311.

Мондијализам и словенство – југословенско искуство, Словенски гласник. – Год. 4–5, бр. 5–6 (2000–2002), стр. 52–55.

Српство и југословенство династије Петровића у Црној Гори, Настава историје. – Год. 8, бр. 16 (2002), стр. 60–75.

Црна Гора и њено становништво : (поводом књиге Павла Радусиновића 'О Црној Гори и њеном становништву', Комови, Андријевица, 2002, стр. 370), Словенски гласник. – Год. 4–5, бр. 5–6 (2000–2002), стр. 235–239.

Вишевјековни летопис манастира Мораче, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 15 (2003), стр. [139]–141.

Уводна ријеч на трибини ЦАНУ: „Улога манастира Морача у културном наслеђу Црне Горе”, 23. 09. 2002.

Значајан историографски подухват : промоција књиге: '160 година Државне библиотеке Црне Горе (1838–1998)' др Душиана Матриновића, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 15 (2003), стр. [193]–196.

Историјска студија и правна анализа : Владимир Д. Јовићевић: 'Токови црногорске државности' Подгорица, 2002, Летопис Матице српске. – Год. 179, књ. 471, св. 4 (април 2003), стр. 592–595.

Краљ Александар у Црној Гори 1925. године : (Јован П. Поповић: 'Краљ Александар у Црној Гори 1925. године', Ново дело, Београд, 2003, стр. 245), Васпитање и образовање. – Бр. 1 (2003), стр. 196–200.

Нова истраживања – потврда старих научних сазнања: промоција књиге 'Мартинићи – остаци раносредњевјековног града', академика Војислава Кораћа, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 15 (2003), стр. [175]–176.

Поводом књиге проф. др Драгољуба Живојиновића, 'Крај краљевине Црне Горе (1918–1921)', Београд, 2002, Зборник радова Филозофског факултета Косовска Митровица. – Књ. 32 (2003), стр. 367–377.

Потешкоће у проучавању савремене историје, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 15 (2003), стр. [173]–174.

На промоцији књиге „Црногорске историјске теме“, у ЦАНУ, 29. априла 2002. године.

Скица за научни портрет академика Влајка Брајића, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 15 (2003), стр. [127]–126.

Геноцид у XX вијеку на простору југословенских земаља, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 16 (2004), стр. [163]–166.

Поводом трибине ЦАНУ, одржане 10. 2. 2003. године – портрет др Милана Булајића.

Грађанска (не)послушност је право и обавеза, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 16 (2004), стр. [217]–219.

Др Новак Ражнатовић : (1925–2004): in memoriam, Историјски записи. – Год. 77, бр. 1–4 (2004), стр. 259–262.

Ко је заправо Лажни цар Шћепан Мали, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 16 (2004), стр. [135]–136.

Научни портрет проф. др Момчила Зечевића, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 16 (2004), стр. [313]–117.

Поводом књиге: „Прошлост и време. Из историје Југославије”, Момчила Зечевића.

Научник међународног реномеа. У: Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 16 (2004). – Стр.165–166.

Уводна ријеч поводом предавања Милана Булајића на трибини у ЦАНУ, 10. фебруара 2003. године.

Од народне буне до српске револуције – поводом 200 година Првог српског устанка, Економика. – Књ. 50, бр. 3 (2004), стр. 11–12.

Оснивање и рад црногорског ратног парламента : (1941–1945), Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 16 (2004). – Стр.115–133.

Слојевита тема и угледни саговорник : Црна Гора и Први српски устанак, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 16 (2004), стр. [201]–204.

Уводна ријеч академика Зорана Лакића на Трибини ЦАНУ, 19. фебруар, 2004.

За модернији приступ у проучавању најновије прошлости пљеваљског краја, Гласник завичајног музеја. – Књ. 4 (2005), стр. 113–120.

Мондијализам и Словенство – југословенско искуство, Економика. – Књ. 51, бр. 3 (2005), стр. 19–22.

Бесједа о Мојковачкој бици 1916, Васпитање и образовање. – Бр. 2 (2006), стр. 209–216.

Др Ејуп Мушовић – друг за сва времена, Новопазарски зборник. – Бр. 29 (2006), стр. 35–43.

Драги Миликовић: ‘Качачки покрет на Косову и Метохији : 1918–1924’, Приштина, 2005, стр. 361, Зборник радова, Филозофски факултет Косовска Митровица. – Бр. 36 (2006), стр. [299]–301.

Значај историје као науке, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 17 (2006), стр. 321–322.

Персонализована историја и деперсонализована историографија, Гласник завичајног музеја. – Књ. 5 (2006), стр. 257–260.

Промоција зборника радова ‘Село у Црној Гори’, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 17 (2006), стр. [363]–364.

Проф. др Драги Маликовић, ‘Качачки покрет на Косову и Метохији 1918–1924’, Приштина, 2005, Историјски записи. – Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 427–429.

Стваралац волуминозног дјела, Библиолошки гласник. – Год. 4, бр. 1–2 (2006), стр. 17–24.

О др Душану Мартиновићу и његовом стваралаштву.

Црна Гора у научном дјелу академика проф. др Богумила Храбака : у поводу 80-то годишњице живота, Историјски записи. – Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 371–376.

Вјерско и национално у идентитету народа, Милешевски записи. – Књ. 7 (2007), стр. 215–220.

Завичају историји – историја у завичају : историјски есеј, Новопазарски зборник. – Књ. 30 (2007), стр. 115–120.

Између умјетничког и стварног : историјска димензија у књизи 'Вријеме што чека вријеме', Одзиви. – Год. 35, бр. 131 (2007), стр. 100–105. Приказ књиге Радоње Вешовића.

Пола вијека од оптужбе и осуде М. Ђиласа : (Десимир Тошић: 'Ко је Милован Ђилас'), Стварање. – Бр. 1 (2007), стр. 81–86.

Положај Косова и Метохије у саставу Југославије, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 18 (2007), стр. 41–53.

Путоказ кроз вријеме : бесједа о Светом Сави (1174–1235), Стварање. – Бр. 2 (2007), стр. 130–139.

Додири историје и литературе у дјелу Симе Матавуља, Гласник одјељења умјетности. – Књ. 26 (2008), стр. 197–205.

Допринос др Ива Андрића – књижевника и дипломате у спасавању пољских интелектуалаца у II свјетском рату, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 19 (2008), стр. 243–249.

Историјска вертикала односа цркве и државе у Црној Гори, Слово. – Год. 4, бр. 17 (2008), стр. 180–184.

Сједињеност историографског знања, филозофског промишљања и књижевне бесједе, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 19 (2008), стр. [305]–309.

Приказ књиге Влада Стругара: *Југославија у књигама историографским*.

Учитељска школа у Даниловграду, Васпитање и образовање. – Бр. 3 (2008), стр. 195–205.

Архивска грађа – суво злато за историчаре, Билтен „Међународни сајам књиге – Трг од књиге 2009”. – Св. 2 (2009), стр. 19–22.

Владо Стругар: 'Српство Јанка Вукотића и Митра Мартиновића', *Подгорица 2008*, Зборник Матице српске за историју. – 81 (2010), стр. 137–139.

Дневни записи из Бугарске, Стварање. – Бр. 1 (2009), стр. 170–193.

Историчар Владимир Ћоровић у свом и нашем времену, Гласник српски. – Год. 1, бр. 1–2 (2009), стр. 49–53.

Ријеч о књигама Горана Ж. Комара : ('Бока Которска. Ђирилски споменици 17, 18 и 19 вијека (Acta Serbica)'). Мјешовита грађа, Херцег Нови, 2009., изд. Друштва за архиве и повјесницу херцегновску), Слово. – Год. 6, бр. 24 (2009), стр. 205–207.

Господар у мемоаристици, Историјски записи. – Год. 83, бр. 4 (2010), стр. 251–257.
Краљ Никола I Петровић Његош.

'Историјски записи' о црногорско-америчким односима кроз историју, Историјски записи. – Год. 83, бр. 3 (2010), стр. 73–78.

Међународни положај Црне Горе кроз историју и њена међународна политика с аспекта односа великих и малих, Историјски записи. – Год. 83, бр. 2 (2010), стр. 271–277.

Записи о Косову и Метохији данас, Гласник Филозофског факултета Косовска Митровица. – Бр. 4 (2011).

Записи митрополита Амфилохија, Зборник Филозофског факултета у Приштини. – Бр. 41 (2011), стр. 641–645.

О књизи: „Поменик новог Косовског страдања” (2011) у четири тома – аутора црногорског митрополита др Амфилохија, објавила Светигора – Цетиње.

Књига која плијени пажњу и осваја повјерење читалаца, Времекази. – Бр. 15 (2011), стр. 366–367.

Приказ књиге: „Пуниша Рачић и/или о заблудама и диобама“.

Нова сазнања о међуратној Југославији, Летопис Матице српске. – Год. 187, књ. 488, св. 4 (окт. 2011), стр. 707–710.

Приказ књиге: Милић Ф. Петровић: „Државни родослов Краљевине Југославије/СХС 1918– 1941”, Просветни преглед, Београд, 2008.

Испунио године животом и стваралаштвом: уз јубилеј – 80 година живота и рада академика В. Крестића, Глас. – Том 420, књ. 16 (2012), стр. [1]–15.

Његошев српски народ, Црна Гора и Црногорци. – Summary. У: Његошев зборник Матице српске. – Бр. 2 (2014), стр. 99–108.

Политика, а не наука траже ревизију оцјена о Првом свјетском рату, Историјски записи. – Год. 88, бр. 1/2 (2015), стр. 233–237.

Проф. др Нико Миљанић – председник црногорског ратног парламента, Гласник Одјељења хуманистичких наука. – Кпј. 2 (2015), стр. [17]–29.

Тито и Дража за преговарачким столом, Гласник Одјељења хуманистичких наука – ЦАНУ. – Бр. 3 (2016), стр. 47–61.

'Стварање' на путу цивилизацијске мисије у Црној Гори : (текст је настао поводом великог јубилеја – 70 година часописа Стварање), Стварање. – Бр. 1 (2017), стр. 9–15.

Sporenja istoričara o kapitulaciji Crne Gore 21.01.1916. godine, Muzeografiја: zbornik radova JU Muzeji i galerije Podgorice. – Knj. 2 (2017), str. 5–8.

ЛИТЕРАТУРА О ЗОРАНУ ЛАКИЋУ

Лакић Зоран (Доња Бијела, Шавник, 1933), историчар. – У: Прилози за лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Цетиње : Централна народна библиотека СР Црне Горе „Ђурђе Црнојевић“, 1987, стр. 110.

Аранитовић, Добрило: *Зоран Лакић : [био-библиографија]*. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 187–190.

Зоран Лакић – био-библиографија, Годишњак ЦАНУ : 1993. – Књ. 21 (1995), стр. 147–171.

Михаљчић, Раде: *Зоран Лакић.* – У: Енциклопедија српске историографије. – Београд : Knowledge, 1997, стр. 459–460.

Зоран Лакић : добитник награде ‘Октоих’ за 1997. годину. – У: Добитници награде ‘Октоих’. – Подгорица : Просвјетни рад, 1999, стр. 197.

Лакић Зоран. – У: Ко је ко у Црној Гори / [аутори Мирослав Лукетић, Велибор Золак. – 2. изд. – Будва : Золак и Золак : Архе, 1999, стр. 170.]

Зоран Лакић. – У: Црногорска академија наука и умјетности : 1973–2003. – Подгорица : ЦАНУ, 2003, стр. 165–166.

Лакић Зоран (1933) – историчар. – У: Историјски лексикон Црне Горе : К–Пер. – Подгорица : Daily Press, 2006, стр. 826.

Академик проф. др Зоран Лакић. – У: Истакнуте личности. – Београд : Европски универзитет, 2008, стр. 59–61.

Миљевић, Маријан : *Уредници и редакције ‘Записа’ и ‘Историјских записа’ – 1927–2007 : био-библиографске биљешке*, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 17–66.

Зоран Лакић, одговорни уредник Историјских записа : (1994–1998). – Биографија, са фотографијом (стр. 50–52).

Зоран Лакић. – У: Црногорска академија наука и умјетности : 1971–2011. – Подгорица : ЦАНУ, 2011, стр. 132–133.

Лакић, Зоран. – У: Личности црногорске просвјете : лексикон / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 286–287.

Ђукановић, Вера: *Био-библиографија академика Зорана Лакића : поводом 60 година научног рада.* – Подгорица: ЦИД, 2017. – 298 стр.

Лакић, Зоран. – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 374–375.

РАДОЈЕ ПАЈОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 14. априла 1934. у Дреновштици, Никшић. Гимназију је завршио у Никшићу, а Филозофски факултет у Београду (1957). Докторирао је на Филозофском факултету у Београду (1970).

Од 1. марта 1957. До 31. децембра 1958. радио у Архиву за Историју при ЦК СКЦГ. У Институту од 1. јануара 1959, новембра 1983. изабран је за научног савјетника. Од средине 1979. године руководилац је Одјељења Института за историју радничког покрета и социјалистичке револуције. Пензионисан је 1998. године.

Предмет његовог научног интересовања су НОБ у Црној Гори, четнички покрет.

Био је предсједник Друштва историчара Црне Горе и члан Предсједништва Савеза историчара Југославије, секретар Комисије Предсједништва ЦК СКЦГ за историју Савеза комуниста, члан Комисије СДИЈ за сарадњу са историчарима Италије (два мандата), предсједник Извршног одбора Скупштине СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, члан Савјета за науку Црне Горе итд.

Добитник је Награде ослобођења Титограда за науку (1977) и Тринаестојулске награде (1978). Поводом шездесетогодишњице Записа – Историјских записа (1927–1987) добио је од Историјског института повељу за дугогодишњу сарадњу и допринос развоју историографије. Исте године (1987) одликован орденом Републике са сребрним вијенцем, а нешто раније орденом рада са златним вијенцем и орденом рада са сребрним вијенцем. Од Савеза резервних војних старјешина СФРЈ добио златну плакету, а од Савеза социјалистичке омладине Југославије добио двије дипломе за „велики допринос васпитању младе генерације у духу братства и јединства наших народа и народности, свијетлих традиција НОБ и самоуправног социјализма”.

Умро је у Подгорици, 2. јуна 2019. године.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА
ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Народноослободилачка борба у Црној Гори : 1941–1945 : хронологија догађаја / Зоран Лакић, Радоје Пајовић, Гојко Вукмановић. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1963. – 764 стр.

Жене Црне Горе у револуционарном покрету : 1918–1945 / [група аутора]. – Титоград : Историјски институт, 1969. – 301 стр.

Борбени пут пут жена Југославије / писци ... (Црна Гора) Зоран Лакић, Радоје Пајовић; ... ет ал.]. – 1. изд. – Београд : Свезнање, 1972. – 280 стр.

Црном Гором : 1941–1976 : Шести сусрет резервних војних старјешина Југославије “Братство–Јединство 76”, Црна Гора, 2–4. јула 1976. године. – Титоград : Републички одбор СРВС Црне Горе, 1976. – 87 стр.

Контрареволуција у Црној Гори : четнички и федералистички покрет : 1941–1945. – Титоград : Историјски институт Црне Горе ; Цетиње : Обод, 1977. – 616 стр.

Павле Буришић / Радоје Пајовић. Ловро Хаџин / Душан Жељезнов. Јурај Штилер / Бранислав Божовић. – Загреб : Центар за информације и публицитет, 1987. – 300 стр.

Стварање Титове Југославије / [аутори текстова Здравко Антонић... Радоје Пајовић...ет ал.]. – Опатија : “Отокар Кершовани”, 1988. – 589 стр.

Историја : за IV разред гимназије / Шербо Растодер, Радоје Пајовић, Звездан Фолић. – 1. изд. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2003. – 264 стр.

Подгорица / аутори прилога Бранко Бањевић ..., Радоје Пајовић... ет ал.]. – Подгорица : Град Подгорица, 2003. – 258 стр.

Podgorica / [contributing authors ... Radoje Rajović... et al.]. – Podgorica : Municipality, 2003. – 155 str. :ilustr.

Historia : për klasën e katërt të gjimnazit / Sherbo Rastoder, Radoje Rajoviq, Zvezdan Foliq. – Botim i 1. – Podgoricë : Enti i Teksteve dhe i Mjeteve Mësimore, 2004. – 264 str.

Црна Гора кроз историју. – Цетиње : Обод, 2005. – 44 стр.

Павле Буришић : контроверзни четнички војвода. – Подгорица : Графо Црна Гора, 2005. – 330 стр.

Историја : за IV разред гимназије / Шербо Растодер, Радоје Пајовић, Звездан Фолић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2010.– 264 стр.

Беране : општа монографија : поводом 150-те годишњице Берана / написали Миљан Радовић ... Радоје Пајовић ... [et al.]. – Беране : Општина Беране, 2012. – 669 стр.

Подгорица : монографија / [аутори прилога Бранко Бањевић ... Радоје Пајовић ... и др.]. – 2. изд.. – Подгорица : Главни град, 2013. – 183 стр.

Podgorica = Montenegro / [contributing authors ... Radoje Rajović... [et al.]. – 2. izd. – Podgorica : Podgorica municipality, 2013. – 183 str.

Историја : уџбеник за четврти разред гимназије / Шербо Растодер, Радоје Пајовић, Звездан Фолић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2014. – 264 стр.

ЧЛАНЦИ, ПРИЛОЗИ И ПРИКАЗИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Активност Народног фронта у Црној Гори 1935–1936, Историјски записи. – Год. 12, књ. 16, св. 3–4 (1959), стр. 125–150.

*‘Из историје Југославије 1918–1945. Зборник предавања’. Београд, 1958, Историјски записи. – Год. 12, књ. 15, св. 1 (1959), стр. 283–288.
Коаутор: Петар Ј. Ракочевић . – Приказ.*

Учешиће КПЈ у Црној Гори на парламентарним изборима, Историјски записи. – Год. 12, књ. 15, св. 1 (1959), стр. 87–122.

*Батрић Јовановић: ‘Комунистичка партија Југославије у Црној Гори 1919–1941’. Београд, 1959, Историјски записи. – Год. 13, књ. 17, св. 2 (1960), стр. 414–422.
Приказ.*

‘Зборник грађе за историју радничког покрета Црне Горе’. Књ. III и IV. Титоград, 1960, Историјски записи. – Год. 13, књ. 17, св. 3 (1960), стр. 664–667.

*Вељо Радовић–Марија Црнић: ‘Орјенски партизански батаљон’. Херцег-Нови, 1961, Историјски записи. – Год. 15, књ. 19, св. 1 (1961), стр. 146–150.
Приказ.*

Окупација Црне Горе 1941. године и планови око стварања „независне” црногорске државе, Историјски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 2 (1961), стр. 273–306.

Политичке прилике у Црној Гори у вријеме капитулације Италије 1943, Југословенски историјски часопис. – Год. 1, бр. 1 (1962), стр. 33–45.

Јанко Лопичић: ‘Ратни дневник 1941–1945. I и II’. Београд, 1962. и 1963, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 4 (1963), стр. 692–694.

Станко Ј. Перуновић (22. III 1886 – 23. I 1961), Библиографски вјесник. – Год. 3, бр. 1–3 (1963), стр. 171–180.

Неке примједбе на VI главу 'Прегледа', Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 2 (1964), стр. 314–323.
Дискусија о Прегледу историје СКЈ.

Формирање четничке Независне групе националног отпора : покушај Војислава Лукачевића да се отцијепи од Драже Михаиловића, Југословенски историјски часопис. – Год. 3, бр. 4 (1964), стр. 47–54.

'Зборник докумената Антифашистичког собрања народног ослобођења Македоније'. Скопје, 1964, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 1 (1965), стр. 206.
Приказ.

'Историја радничког покрета'. Зборник радова. Институт за изучавање радничког покрета. Београд, 1965, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 4 (1965), стр. 687–690.

Ликвидација црногорско-четничког вођства, с освртом на стање у четничком покрету у Црној Гори после битке на Неретви, Год. 18, књ. 22, св. 2 (1965), стр. 277–303.

Народноослободилачки фронт Црне Горе, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 4 (1965), стр. 607–622.

'Прилози за историју социјализм'а, бр. 1. Београд, 1964, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 2 (1965), стр. 394–395.

'Тајна преписка Черчил–Стаљин 1941–1945'. Загреб, 1965, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 3 (1965), стр. 556.
Приказ.

IV конгрес историчара Југославије, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 4 (1965), стр. 696–698.
Одржан у Сарајеву од 16. до 18. XI 1965. г.

Љубо Анђелић, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 3 (1966), стр. 585–587.

Радован Вукановић: 'На ратној стази'. Београд, 1965, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 2 (1966), стр. 366–367.
Приказ.

Формирање „националне” организације Баја Станишића, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 4 (1966), стр. 710–723.

Међународни научни скуп у Котору Октобарска револуција и народи Југославије, Пракса. – Год. 4, бр. 5–6 (1967), стр. 131–138.
Одржан од 24–28. октобра 1967. год.

Šerna Hora ve valce a revoluci (1941–1945), Slovansky přehled (Praha). – Вр. 1 (1968), стр. 26–34.

Антифашистички фронт жена Црне Горе : 1943–1945. – У: Жене Црне Горе у револуционарном покрету 1918–1945. – Титоград : Историјски институт, 1969, стр. 211–290.

Покољ Муслимана у Санџаку и дијелу источне Босне у јануару и фебруару 1943. године. – У: Неретва – Сутјеска 1943 : [зборник радова са научног скупа одржаног од 27. јуна до 2. јула 1968. у Сарајеву]. – Београд : Војноисторијски институт, 1969, стр. 510–519.

Политичке прилике у Црној Гори за вријеме битке на Неретви. – У: Неретва – Сутјеска 1943 : [зборник радова са научног скупа одржаног од 27. јуна до 2. јула 1968. у Сарајеву]. – Београд : Војноисторијски институт, 1969, стр. 454–462.

Проблеми око расформирања Главног одбора УРСС-а за Црну Гору и Боку, Историјски записи. – Год. 22, књ. 24, св. 2–3 (1969), стр. 297–310.

Четнички покрет и НОП у Црној Гори за вријеме битке на Сутјесци. – У: Неретва – Сутјеска 1943 : [зборник радова са научног скупа одржаног од 27. јуна до 2. јула 1968. у Сарајеву]. – Београд : Војноисторијски институт, 1969, стр. 395–403.

Политика НОП према контрареволуционим снагама у Црној Гори (1941–1945), Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 1–2 (1970), стр. 59–69.

Рад КПЈ на стварању легалне радничке партије с посебним освртом на Црну Гору (1935–1940), Гласник Цетињских музеја. – Год. 3, бр. 3 (1970), стр. 187–209.

Научни скуп Устанак и револуција у Црној Гори (1941–1945), Пракса. – Год. 8, бр. 3 (1971), стр. 81–86.

Одржан у Титограду од 21. до 23. јуна 1971. г.

Однос (сарадња) црногорских четника и њемачких окупатора од капитулације Италије до краја рата, Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, св. 3–4 (1971), стр. 623–631.

Односи Италијана и четника Драже Михаиловића у Црној Гори у другој половини 1942. године, Пракса. – Год. 8, бр. 4–5 (1971), стр. 89–102.

(Осврт на излагање П. Милошевића о пљеваљској бици и мишљење да је проблем виђен једнострано, и неке напомене у вези са метохијским избјеглицама), Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, св. 3–4 (1971), стр. 690–691.

Ауторизована дискусија на научном скупу поводом тридесетогодишњице устанка и револуције у Црној Гори. – Титоград 1971.

Политичка акција Секуле Дрљевића и његова сарадња са усташким вођством и њемачким посланством у Загребу (1943–1945), Часопис за савремену повијест. – Год. 3, бр. 1 (1971), стр. 75–89.

Црна Гора у ослободилачком рату и револуцији (1941–1945), Гласник Цетињских музеја. – Књ. 4 (1971), стр. 113–126.

Борбени пут жена Југославије : Црна Гора / Зоран Лакић, Радоје Пајовић. – У: Борбени пут жена Југославије. – 1. изд. – Београд : Свезнање, 1972, стр. 69–105.

Кратак преглед ослободилачког рата и револуције у Црној Гори (1941–1945). – У: Прилози настави историје. Св. 1, (Црна Гора у XX вијеку). – Титоград : Друштво историчара Црне Горе : Републички завод за унапређивање школства, 1972, стр. 118–142.

Рад КПЈ на стварању легалне радничке партије с посебним освртом на Црну Гору (1935–1940) : прилог питању. – У: Пета земаљска конференција Комунистичке партије Југославије / [уредници Златко Чепо, Иван Јелић]. – Загреб : Институт за историју радничког покрета Хрватске : Школска књига, 1972, стр. 175–195.

О сарадњи контрареволуционарних снага у Црној Гори и Херцеговини у 1941. и у првој половини 1942. године. – У: 1941 [Хиљаду деветсто четрдесет прва] у историји народа Босне и Херцеговине : научни скуп, одржан у Дрвару од 7. до 9. октобра 1971. године. – Сарајево : “Веселин Маслеша”, 1973, стр. 517–525.

Црна Гора и Друго засиједање АВНОЈ-а : (прилог проучавању утицаја националне компоненте на развитак народноослободилачког покрета). – У: АВНОЈ и народноослободилачка борба у Босни и Херцеговини (1942–1943) : материјали са научног скупа одржаног у Сарајеву 22. и 23. новембра 1973. године. – Београд : Рад, 1974, стр. 655–677.

Ослободилачки рат и револуција у Црној Гори (1941–1945). – У: Црна Гора. – Београд : Књижевне новине, 1976, стр. 328–368.

Поход црногорских четника на Неретву, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 451–491.

Борба КПЈ за масовност народноослободилачког покрета у Црној Гори. – У: Ослободилачка борба народа Југославије као општенородни рат и социјалистичка револуција. 2. – Београд : Заједница институција за изучавање новије историје народа и народности Југославије : Експорт–Пресс, 1977, стр. 202–216.

Допринос Јосипа Броза Тита развоју НОП-а у Црној Гори 1941–1942. године, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 2 (1977), стр. 397–411.

О неким аспектима развјатка црногорског националног питања у периоду 1919–1941, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 1 (1977), стр. 193–206.

Устанак и НОБ у Црној Гори. – У: Устанак и револуција народа и народности Југославије 1941–1945. – Београд : Народна армија, 1977, стр. 27–49.

Учешиће црногорских четника у Дурмиторској операцији у августу 1944. године. – У: Дурмиторска партизанска република : материјали са научног скупа одржаног у Жабљаку 24, 25. и 26. августа 1977. године. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Жабљак : Скупштина општине ; Плужине : Скупштина општине ; Шавник : Скупштина општине, 1979, стр. 863–871.

Др Јован Р. Бојовић: 'Покрајинска конференција КПЈ за Црну Гору 1940. године.' Титоград, 1980, Историјски записи. – Год. 33, књ. 42, св. 2 (1980), стр. 184–187.
Приказ.

Тито у Црној Гори / Радоје Пајовић, Јован Р. Бојовић, Пракса. – Бр. 2 (1980), стр. 113–133.

Црногорски комунисти спрема македонското прашање (1919–1941). – У: Основањето и развојот на Комунистичката партија на Македонија : материјали од Научниот собир одржан на 1, 2. и 3. ноември 1979. 1. – Скопје : Комунист, 1980, стр. 511–523.

Il Regime di occupazione Italiana nel Montenegro, – У: Atti del convegno Italo–Jugoslavo, Ancona 14–16. ottobre 1977, Urbino : Argalia Editore, 1981, str. 513–526.

Јачање Партије и њена активност у развјатку НОП-а у Црној Гори у другој половини 1943. године, Историјски записи. – Год. 36 (56), бр. 3–4 (1983), стр. 5–28.

Научни скуп југословенских и италијанских историчара о Првом свјетском рату, Историјски записи. – Год. 36 (56), бр. 1–2 (1983), стр. 202–203.
Херцег–Нови 22–25. IV 1981. године

Четничтво у Никшићу 1941. године. – У: Никшић у предратном револуционарном покрету и НОР–у : зборник радова . – Никшић : Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић”, 1983, стр. 213–218.

Догађаји сачувани од заборава, Путеви. – Год. 11, бр. 41 (1984), стр. 147–151.

Никшић у предратном револуционарном покрету и НОР-у, Никшић, 1983. – Приказ.

Дискусија. – У: Преломни догађаји НОР-а у Црној Гори 1943. године : (зборник радова са научног скупа одржаног 19. 20. 12. 1983). – Титоград : Историјски институте СР Црне Горе, 1985, стр. 507–508.

Јачање партије и њена активност на развоју НОП-а у Црној Гори у другој половини 1943. године. – У: Преломни догађаји НОР-а у Црној Гори 1943. године : (зборник радова са научног скупа одржаног 19. 20. 12. 1983). – Титоград : Историјски институте СР Црне Горе, 1985, стр. 31–53.

Дискусија. – У: Петровачка комуна 1920. године – прва комунистичка општина на Јадрану : (зборник радова са научног скупа одржаног 23, 24 и 25. новембра 1984). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе ; Будва : Историјски архив, 1986, стр. 378–379.

Неприхватљиво дјело, Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 3 (1986), стр. 167–181.

Др Веселин Ђуретић: *Савезници и југословенска ратна драма, I и II*, Београд 1985.

Општински избори у Црној Гори 1920. године, с посебним освртом на побједу комуниста у Петровцу на мору. – У: Петровачка комуна 1920. године – прва комунистичка општина на Јадрану : (зборник радова са научног скупа одржаног 23, 24 и 25. новембра 1984). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе ; Будва : Историјски архив, 1986, стр. 56–63.

Дискусија. – У: Колашински четнички затвор : 1942 – 1943 : (зборник радова са научног скупа одржаног у Колашину 14. и 15. маја 1984). – Титоград [тј.] Београд : Стручна књига, 1987, стр. 826–827.

Војно–политичке прилике на територији лимско–санџачких четничких одреда у вријеме формирања колашинског затвора. – У: Колашински четнички затвор : 1942–1943 : (зборник радова са научног скупа одржаног у Колашину 14. и 15. маја 1984). – Титоград [тј.] Београд : Стручна књига, 1987, стр. 21–41.

Капитулација италијанског окупатора. – У: Стварање Титове Југославије. Опатија : “Отокар Кершовани”, 1988.

О карактеру италијанске окупационе власи и окупационе политике у цетињском крају 1941–1943. – У: Револуционарни покрет у срезу цетињском : 1918–1945. : зборник радова са научног скупа одржаног у Цетињу 14, 15. и 16. новембра 1984. године. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Одбор за монографију „Револуционарни покрет у срезу цетињском 1918– 1945“, 1988, стр. 417–429.

Милија Станишић: ‘Токови револуције у Црној Гори, I–III’, Никшић, 1988, Историјски записи. – Год. 62, бр. 3–4 (1989), стр. 181–184.
Приказ.

Историја II свјетског рата на страницама ‘Историјских записа’, Историјски записи. – Год. 63, бр. 1–2 (1990), стр. 135–140.

Бока Которска у плановима италијанског војног гувернера Црне Горе Александра Пириција Биролија 1941. године. – У: Уједињење Црне Горе и Боке Которске : (зборник радова са научног скупа одржаног у Котору 10–12. новембра 1988). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991, стр. 369–374.

Црногорска народна омладина и општински избори 1936, Историјски записи. – Год. 64, бр. 3–4 (1991), стр. 45–50.

Саопштење са научног скупа „Комунисти на општинским изборима у Црној Гори 1936. године”, који је одржан у Котору, 23. и 24. новембра 1987. године.

Црногорска штампа о словенском становништву у Албанији 1918–1938. У: Становништво словенског поријекла у Албанији : (зборник радова са међународног научног скупа одржаног на Цетињу 21, 22. и 23. јуна 1990). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991, стр. 937–940.

О датуму изласка из штампе Октоиха, Архивски записи. – Год. 1, бр. 2 (1994), стр. 33–36.

Излагање на Округлом столу “Котор и старо штампарство”, поводом 500-годишњице Црнојевића штампарије, у Котору, децембра 1994. године.

Прилог упознавању сусједа: Др Весна Килибарда-Крстајић. ‘Италијанска књижевност у Црној Гори до 1918. године’, ИТП “Унирекс”, ДД Никшић, 1993, Дослеа. – Год. 1, бр. 1 (1994), стр. 74–75.
Прикази.

Професор др Драгоје Живковић (1927–1994) : In memoriam, Архивски записи. – Год. 1, бр. 1 (1994), стр. 197–201.

Допринос Црне Горе побједи над фашизмом 1941–1945, Историјски записи. – Год. 68, бр. 4 (1995), стр. / 61 / –73

Јован Радов Бојовић (1934–1995): in memoriam, Историјски записи. – Год. 69, бр. 1 (1996), стр. 235–240.

Црна Гора до краја XV вијека. – У: Црна Гора пред изазовима будућности : зборник радова са Нацртом програма Матице црногорске. – Цетиње : Матица црногорска, 1996, стр. 17–24.

Црна Гора у Краљевини Југославији. – У: Црна Гора пред изазовима будућности : зборник радова са Нацртом програма Матице црногорске. – Цетиње : Матица црногорска, 1996, стр. 25–33.

Дискусија. – У: Други свјетски рат – 50 година касније : радови са научног скупа, Подгорица, 20–22. септембар 1995. Том 2. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности ; [Београд] : Српска академија наука и уметности, 1997, стр. 545.

Јасмина Ђорђевић: ‘Драчевица и Риђани средином XVI вијека’, Београд, 1997, 131 стр, Историјски записи. – Год. 70, бр. 3 (1997), стр. 209–213.

Мијушко Шибалић: 'Јаглика. Приче и сјећања', Пљевља, Међурепубличка заједница за културно-просвјетну дјелатност, 1995, Историјски записи. – Год. 70, бр. 4 (1997), стр. 279–285.

Однос цркве и државе у доба Петра I. – У: Битка за Црну Гору : Мартињићи – Круси 1796–1996 : зборник радова са научног скупа. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе : Културно-просвјетна заједница, 1997, стр. 167–181.

Др Ђуро Вујовић (1925–1998): in memoriam, Историјски записи. – Год. 71, бр. 3–4 (1998), стр. 277–280.

Душан Мартиновић: 'Туга феникса : мирнодопско деградирање Цетиња : (са 19 карикатура Луке Лагатора)', Цетиње, Централна народна библиотека Црне Горе „Ђурђе Црнојевић“, 1997, Библиографски вјесник. – Год. 27, бр. 1 (1998), стр. 205–208.

Знаљачки саопштени резултати, Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 4, бр. 6/7 (1998), стр. 272–279.
Поводом књиге Јасмине Ђорђевић: Драчевица и Риђани средином XVI вијека, Београд, 1997.

Пуниша Марков Радуловић (1913–1998), Васпитање и образовање. – Бр. 2–3 (1998), стр. 137–138.
Некролог.

Јан Вацлик и међународно признање Црне Горе. – У: Међународно признање Црне Горе. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности : Историјски институте Црне Горе ; Никшић : Филозофски факултет, 1999, стр. 353–361.

О узроцима распада Југославије и перспективе. – У: Југославија на размеђу епоха / редакциони одбор Мијат Шуковић ... [и др.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1999, стр. 495–499.

Прилог историјској истини : (поводом књиге др Ђура Вујовића: 'Црна Гора у НОР-у 1941–1945'), Гласник [Народне библиотеке "Радосав Љумовић"]. – Год. 5, бр. 8 (1999), стр. 224–228.

Цјеловито сагледан научни проблем, Гласник [Народне библиотеке „Радосав Љумовић“]. – Год. 5, бр. 8 (1999), стр. 311–316.
Поводом књиге Приморска оперативна група аутора Митра Ђуришића.

Драгоју Живковићу у част : (поводом петогодишњице смрти). – У: Вријеме синтезе : округли сто Живот, научно и стручно дјело Драгоја Живковића, Цетиње, 2000. – Цетиње : Црногорски П.Е.Н. Центар, 2000, стр. 33–35.

Одговор на спорна питања (Драган С. Ненезић: 'Југословенске области под Италијом 1941–1943', Београд 1999), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 6, бр. 9 (2000), стр. 397–406.

Подгорица 1941. године у италијанским изворима. – У: Сто двадесет година од ослобођења Подгорице. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000, стр. 157–167.

Расправа о црногорској историји (Др Данило Радојевић: ‘Црногорци на лимесу’, Црногорски центар Међународног ПЕН-а, Подгорица, 1999), Гласник Народне библиотеке “Радосав Љумовић”. – Год. 6, бр. 9 (2000), стр. 369–374.

Слово о Назарију Фавенто, официру италијанске војске који је јула 1941. одбио да пуца у црногорске устанике, Doclea. – Бр. 2 (2000), стр. 65–72.

Ровачка Република у контексту положаја Црне Горе у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца. – У: Ровачка република : зборник радова. – Колашин : Форум Ровчана „За Црну Гору”, 2001, стр. 187–193.

Сопствена промишљања историјских процеса : (Милован Ивановић: ‘О хришћанској цркви у Црној Гори од IV до XX вијека, Подгорица, 2001), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 7, бр. 10 (2001), стр. 347–352.

Приказ.

Никшићки крај под заставом слободе 1941–1945. – У: Под заставом слободе : споменица борцима палим у НОР-у и жртвама фашизма и рата 1941–1945. из никшићког среза. – Никшић : Општински одбор СУБНОР-а : Скупштина општине, 2002, стр. 37–110.

Поглед Бранка Павићевића на научне проблеме савремене црногорске историје, Историјски записи. – Год. 75, бр. 1–2 (2002), стр. 217–222.

Хумани социјализам је будућност свијета. – У: Послије свега комунизам и ја : (очеве, синови и унуци) / Душко Вучековић. – Подгорица : ЦИД, 2002, стр. 209–213.

Историјски развој. – У: Подгорица / [редакција Михаило Бурић ... и др. – Подгорица : Град Подгорица, 2003, стр. 54–88.

О савременом затирању коријена црногорског народног бића и о новим подјелама у Црној Гори. – У: Зборник радова [Округли сто Како даље Црна Гора, Подгорица, 19. мај 2003. године]. – Подгорица : Удружење „Коријени“, 2003, стр. 94–102.

Historical development. – У: Podgorica / [editor in chief Dušan Ičević. – Podgorica : Municipality, 2003, str. 34–57.

Блажо Јовановић – непоновљива личност црногорске историје свога времена, Гласник : информативни билтен СУБНОР-а Црне Горе. – Бр. 8 (2004), стр. 18–23.

Вељко Милатовић, носилац Партизанске споменице 1941. и народни херој, Гласник : информативни билтен СУБНОР-а Црне Горе. – Бр. 7 (2004), стр. 75–76.

In memoriam.

Видоје Жарковић. – У: Знаменити људи Пиве / Јован Р. Паласан. – Нови Сад : Будућност, 2004, стр. 203–205.

Значајан јубилеј, Гласник : информативни билтен СУБНОР-а Црне Горе. – Бр. 7 (2004), стр. 42–43.

60 година од оснивања прве Бокељске НОУ бригаде.

Један историјски аспект личности Суле Радова, Матица. – Год. 5, бр. 17 (2004), стр. 321–326.

Најзначајније име црногорске географске науке, Doslea. – Бр. 4 (2003), стр. 304–305.

О књизи академика Бранка Радојичића *Географија Црне Горе – друштвена основа и регије*.

Павле Ђуришић – издаја као опсесија, Гласник : информативни билтен СУБНОР-а Црне Горе. – Бр. 4 (2004), стр. 60–66.

Реафирмација црногорске државности у НОР-у (1941–1945). – У: Антифашистички народноослободилачки рат у Југославији и савременост: зборник саопштења и дискусије са истоименог округлог стола, Београд, 26–28. новембар 2003. – Београд : Друштво за истину о антифашистичкој народноослободилачкој борби у Југославији 1941–1945, 2003, стр. 233–240.

Сарадници окупатора а не родољуби, Гласник : информативни билтен СУБНОР-а Црне Горе. – Бр. 8 (2004), стр. 33–39.

Поводом свечане сахране црногорских четничких вођа Блажа Ђукановића и Баја Станишића.

Сјећање на Луку Никчевића, директора и Мата Бацковића, секретара Гимназије. – У: Деведесет година Никшићке гимназије / уредник Бранко Радојичић. – Никшић : Гимназија “Стојан Церовић”, 2004, стр. 235–238.

Уочи 60. сусрета на Лазинама, Гласник : информативни билтен СУБНОР-а Црне Горе. – Бр. 6 (2004), стр. 15–17.

Човјек који је цијелог живота Црну Гору носио у себи, Гласник : информативни билтен СУБНОР-а Црне Горе. – Бр. 6 (2004), стр. 37–42.

Ријеч приликом отварања спомен-бисте Вељку Влаховићу.

Блажо Јовановић – непоновљива личност црногорске историје свога времена. – У: Блажо Јовановић у свом времену. – Подгорица : Биро за односе с јавношћу Општине Подгорица, 2005, стр. 5–15.

Боко Пајковић – политичар и државник (1917–1980), Гласник : информативни билтен СУБНОР-а Црне Горе. – Бр. 9 (2005), стр. 35–38.

Поводом 25. годишњице смрти.

Искорак црногорске историографије, Историјски записи. – Год. 78, бр. 1–4 (2005), стр. 327–329.

Ријеч на промоцији 4. тома *Историје Црне Горе*, под називом „Саздање црногорске националне државе 1796–1878“, аутора академика Бранка Павићевића.

Поход црногорских пролетерских бригаде у западну Босну, Гласник СУБНОР-а. – Бр. 10 (2005), стр. 70–73.

Повлачење црногорских четника под командом Павла Ђуришића у Словенију, Гласник : информативни билтен СУБНОР-а Црне Горе. – Бр. 9 (2005), стр. 42–45.

Споменик у Острогу, Гласник СУБНОР-а. – Бр. 10 (2005), стр. 51.

Блажо Јовановић (1907–1976) : поводом 30-годишњице смрти, Гласник СУБНОР-а. – Бр. 14 (2006), стр. 35–36.

Историјске основе црногорске државности, Новопазарски зборник. – Књ. 29 (2006), стр. 123–137.

Југословенско искуство Црне Горе (1918–2002), Гласник : информативни билтен СУБНОР-а. – Бр. 15 (2006), стр. 15–23.

Неприхватљиво је поређење квислиншке Петровданске скупштине (12. јула 1941) и тринаестојулског устанка, Гласник : информативни билтен СУБНОР-а. – Бр. 17 (2006), стр. 75–80

Подсјећање на историјске основе црногорске државности, Матица. – Год. 7, бр. 25/26 (2006), стр. 49–68.

Предреферендумска Црна Гора, Гласник СУБНОР-а. – Бр. 14 (2006), стр. 8–10.

Седамдесет година белведерских демонстрација (26. 6. 1936), Гласник : информативни билтен СУБНОР-а. – Бр. 17 (2006), стр. 85–88.

Државни континуитет Црне Горе, Матица. – Год. 8, бр. 29/30 (2007), стр. 431–440.

Реферат поднијет на округлом столу „Устав Црне Горе – потврда идентитета“, који је организовала Матица црногорска у Подгорици 26. јануара 2007. године.

Циркулисање новца у Црној Гори за вријеме италијанске и њемачке окупације. – У: Новац у Црној Гори : радови са научног скупа Цетиње, 19–20. април 2006. године. – Цетиње : Државни архив ; Подгорица : Историјски институт : Централна банка, 2007, стр. 419–426.

Божјићи устанак. – У: За право, част и слободу Црне Горе : (зборник радова са научног скупа поводом 90. годишњице Божјићег устанка црногорског народа). – Цетиње : Фондација „Свети Петар Цетињски“, 2009, стр. 159–168.

Народноослободилачки покрет у беранском крају 1941–1945, Токови. – Бр. 2 (2009), стр. 167–199.

Бранислав Бато Ковачевић : in memoriam, Историјски записи. – Год. 82, бр. 1–2 (2009), стр. 237–240.

Бесмртни витез и војсковођа : скица за херојев портрет. – У: Народни херој Милован Шарановић : поводом стогодишњице рођења : сјећања ратних другова и прилози других аутора. – Даниловград : СУБНОР, 2010, стр. 202–209.

Блажо Јовановић – народни трибун, Гласник СУБНОР-а. – Бр. 25 (2010), стр. 7.

Допринос Црне Горе побједи над фашизмом. – У: Црна Гора од искона : зборник радова. – Подгорица : Дукљанска академија наука и умјетности, 2010, стр. 199–215.

Историјски подсјетник : (Будимир Р. Драговић, 'Црна Гора и наше Југославије', Подгорица, 2010), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 14/15, бр. 18/19 (2011), стр. 177–178.
Приказ.

О грубом фалсификату у првом издању Законика књаза Данила из 1855. године. – У: Фалсификати црногорке прошлости : серијал : зборник радова. Подгорица : Дукљанска академија наука и умјетности, 2011. стр. 193 – 210.

О неким аспектима дјеловања Крста З. Поповића у Другом свјетском рату. – У: Научни скуп Ђенерал Крсто Зрнов Поповић : (1881–1947) : личност, дјело, вријеме : зборник радова, Цетиње, Владин дом, 1. и 2. јул 2011. – Подгорица : Дукљанска академија наука и умјетности, 2011. – 15 стр.
Текст није достављен до уласка Зборника у штампу, па је накнадно публикован.

Ослободилачки покрет у беранском крају 1941–1945. – У: Беране : општа монографија : поводом 150. годишњице Берана. – Беране : Општина Беране, 2012, стр. 251–287.

Слобода – највиши врх Црне Горе, Гласник СУБНОР-а. – Бр. 31 (2012), Додатак, стр. I–IV.

О тринаестојулском устанку народа Црне Горе.

Америка и распад Југославије из угла истоимене књиге Живорада Ковачевића. – У: Истина о разбијању Југославије у ратовима деведесетих : зборник радова : [са Округлог стола који је одржан 7, 8 и 9. јуна 2011. године]. – Београд : Друштво за истину о народноослободилачкој борби и Југославији, 2013.

Бранко Павићевић: 'Петар I Петровић Његош'. – У: Бранко Ђоков Павићевић : (1922–2012) : живот и дјело : зборник радова. – Подгорица : Савез удружења бораца НОР-а и антифашиста Црне Горе ; Никшић : Удружење бораца НОР-а и антифашиста, 2013, стр. 101–114.

Величанствени догађај европске историје : предавање Тринаестојулски устанак 1941. године, Годишњак Матице црногорске. – (2008/2013), стр. 230–232.

О Радоју – из личног угла : (мемоарски запис о човјеку који је видио даље). У: Радоје Радојевић : живот и дјело : зборник радова. – Подгорица : Институт за црногорски језик и књижевност, 2013, стр. 13–17.

Однос цркве и државе у Црној Гори у доба Петра I Петровића Његоша, Црногорски анали. – Год. 1, бр. 4 (2013), стр. 89–94.

Петар II Петровић Његош као државник, Матица. – Год. 14, бр. 55 (2013), стр. 493–512.

О неким контроверзама у Скадарској кризи 1912–1913. године, Алманах. – Бр. 59–60 (2014), стр. 107–109.

Јован Тиодоров, Матица. – Год. 16, бр. 62 (2015), стр. 479–496.

Књаз Данило Петровић Његош, 'Политички списи', приредио Живко М. Андријашевић, У: Годишњак Матице црногорске. – (2013/2015), стр. 256–262.

Приказ.

О студентском покрету Београдског универзитета (1934–1941), Матица. – Год. 16, бр. 60/61 (2014/2015), стр. 165–194.

Ријеч поводом 70-годишњице побједи над фашизмом, Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 18–19, бр. 22–23 (2014/2015), стр. 267–277.

О неким специфичностима развоја НОП-а у Бјелопољском срезу 1941–1945. : (поводом јубиларне 70. годишњице побједи над фашизмом), Годишњак Матице црногорске. – (2015 / 2016), стр. 120–130.

Блажо Јовановић – личност која је обиљежила једно вријеме, Матица. – Год. 18, бр. 70 (2017), стр. 347–358.

Ђорђе Борозан: 'Династије Војисављевићи, Балишићи, Црнојевићи', Цетиње, 2015, стр. 317, Гласник Народне библиотеке 'Радосав Љумовић'. – Год. 25, бр. 25 (2018), стр. 209–216.

Запис о почецима : (о мојим првим данима у Архиву ЦКСКЦГ за историју Савеза комуниста и Историјском институту СР Црне Горе), Историјски записи. – Год. 91, бр. 1–2 (2018), стр. 25–38.

Општенародни устанак који је задивио Европу, Матица. – Год. 19, бр. 74 (2018), стр. 141–158.

О узроцима Божићног устанка 1919. године и неким терминолошким одређењима, Правни зборник. – Бр. 2 (2019), стр. 143–150.

Излагање на научном скупу Коријени и последице црногорских подјела у свјетлу 100. годишњице Божићног устанка.

ПРИРЕЂИВАЧ. УРЕДНИК. РЕЦЕНЗЕНТ. РЕДАКЦИЈА

Зборник грађе за историју радничког покрета Црне Горе. Књ. 2 / [редакција] Зоран Лакић, Радоје Пајовић, Василије Лукић. – Титоград : Историјска комисија Централног комитета Савеза комуниста Црне Горе, 1959. – 425 стр.

Кадовић, Павле Р.: *Непокорни град : (изводи из мојих ратних записа – дневника, о илегалном партијском раду у окупираној Подгорици за вријеме НОБ-е.) : у 2. дијела / рецензенти Радоје Пајовић, Ђуро Вујовић.* – Београд : П. Р. Кадовић, 1974. – 183 стр.

Дурмиторска партизанска република : [1941–1942.] : материјали са научног скупа одржаног у Жабљаку 24, 25. и 26. августа 1977. године / [припремни одбор Мијушко Шибалић ... Радоје Пајовић... [и др.]]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Жабљак : Скупштина општине ; Плужине : Скупштина општине ; Шавник : Скупштина општине, 1979. – 924 стр.

Хронологија радничког покрета и СКЈ : 1919–1979. Том 1, 2 и 3 / [Радоје Пајовић, члан Издавачког одбора]. – Београд : БИГЗ, 1980. – 3 књ. (342 ; 407; 479 стр.)

Пета земаљска конференција КПЈ : (19–23. октобар 1940) / [Радоје Пајовић, члан Редакције]. – [1. изд.]. – Београд : Комунист, 1980. – 631 стр.

Пета пролетерска црногорска бригада : зборник сјећања. Књ. 3 / [приредили... Радоје Пајовић и др.]. – Београд : Војноиздавачки завод, 1981. – 685 стр.

Богичевић, Неђо: *Стазама партизанским / [Радоје Пајовић, уредник, приређивач].* – Титоград : Побједа, 1982. – 225 стр. ; 23 цм.

Југославија 1941 : зборник радова / [Радоје Пајовић, приређивач]. – Титоград : Републички завод за унапређивање школства : Друштво историчара СР Црне Горе, 1982. – 123 стр.

Други (Вуковарски) конгрес КПЈ : (20–24. јун 1920) ; Пленарне седнице ЦПВ [Централно партијско и синдикално веће] КПЈ : (фебруар–децембар 1920) / [Радоје Пајовић, члан Редакције]. – [1. изд.]. – Београд : Комунист, 1983. – 726 стр.

Јовановић, Благо: *Народноослободилачки рат и револуција* / [припремили Радоје Пајовић, Вукалица Ђедо Милутиновић, Славко Станишић]. – Титоград : Побједа : Марксистички центар ЦК СК ЦГ : Историјски институт СР ЦГ, 1983. – 689 стр.

Конгреси, конференције и седнице централних органа СКОЈ-а : (1925–1941). Књ. 2 / [Радоје Пајовић, члан Редакције]. – 1. изд. – Београд : Комунист, 1983. – 565 стр.

Максимовић, Миливоје Л.: *Бјекство из никшићког затвора* / приредио Радоје Пајовић. – Никшић : Центар за марксистичко образовање “Никола Ковачевић”, 1983. – 76 стр.

Раднички покрет народноослободилачки рат и револуција у Боки Которској : (зборник радова научног скупа одржаног у Херцег–Новом 26, 27. и 28. новембра 1981. године) / [редакција Јован Р. Бојовић, Ђуро Вујовић, Радоје Пајовић... и др.]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Херцег-Нови : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР-а општине, 1983. – 2 књ. (620 ; 692 стр.)

Шеста црногорска народно-ослободилачка ударна бригада : зборник сјећања / [Радоје Пајовић, члан Редакције]. – Титоград : Побједа, 1983. – 895 стр.

X [ДЕСЕТА] црногорска народноослободилачка ударна бригада / [Радоје Пајовић, члан Редакције]. – Титоград : Побједа, 1984. – 437 стр.

Револуционарни покрет и народноослободилачки рат у Херцеговском крају : 1918–1945. : (хронологија догађаја) / [Редакција Јован Р. Бојовић, Радоје Пајовић...[ет ал.]] – [Титоград] ; Херцег-Нови : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР-а општине, 1984. – 195 стр.

Четврти конгрес СКОЈ-а и заједнички конгрес СКОЈ-а и НОЈ : (1948) / [Радоје Пајовић, члан Редакције]. – [1. изд.]. – Београд : Издавачки центар Комунист, 1985. – 653 стр.

Петровачка комуна 1920. године – прва комунистичка општина на Јадрану : (зборник радова са научног скупа одржаног 23, 24 и 25. новембра 1984) / [уредник Јован Р. Бојовић ; редакција ...Радоје Пајовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе ; Будва : Историјски архив, 1986. – 410 стр.

Колашински четнички затвор : 1942–1943 : (зборник радова са научног скупа одржаног у Колашину 14. и 15. маја 1984) / [припремни одбор и редакција ... Радоје Пајовић...и др.]. – Титоград [тј.] Београд : Стручна књига, 1987. – 869 стр.

Затвори и логори у Боки Которској и Бокељи у затворима и логорима ван Боке 1941–1945 : (зборник радова са научног скупа одржаног у Херцег-Новом, 20. и 21. децембра 1985. године) / [редакција Јован Р. Бојовић... Радоје Пајовић...]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР-а општине, 1987. – 661 стр.

Револуционарни покрет у срезу цетињском : 1918–1945. : зборник радова са научног скупа одржаног у Цетињу 14, 15. и 16. новембра 1984. године / [уредник Јован Р. Бојовић ; припремни одбор и редакција Радоје Пајовић ...и др.]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Одбор за монографију „Револуционарни покрет у срезу цетињском 1918–1945“, 1988. – 590 стр.

Гргуревић, Томислав: *По вољи народа : хроника о црвеној рисанској комуни* / [рецензенти Радоје Пајовић, Душан Живковић]. – Котор ; Тиват ; Херцег Нови : Општински одбори СУБНОР-а, 1989. – 237 стр.

Пајковић, Ђоко: *Ратна свједочења* / за штампу приредио Радоје Пајовић. – Титоград : Историјски институт Црне Горе, 1992. – 550 стр.

Тринаестојулски устанак – предмет науке и умјетности : радови са научног скупа, Титоград, 11. и 12. јул 1991 / редакциони одбор Димитрије Димо Вујовић... Радоје Пајовић... [и др.]; уредник Димитрије Димо Вујовић. Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1992. – 410 стр.

Јовићевић, Иво: *О људима и догађајима : (1892–1936) : сјећања једног федералисте* / [приређивачи: Владета Цвијовић, Никола Јовићевић ; рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Цетиње : Обод, 1995. – 214 стр.

Никезић, Радомир: *Герила у Кучима : (1942–1943. године) / [рецензент Радоје Пајовић]. – Подгорица : аутор, 1996. – 176 стр.*

Подгорички срез у народноослободилачком рату : 1941–1945 : зборник докумената. Књ. 2, Документа народноослободилачког покрета : 1943–1945 / [рецензенти Радоје Пајовић, Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историјски Институт Републике Црне Горе : Културно–просвјетна заједница ; Цетиње : Државни архив Републике Црне Горе : Штампарија Обод, 1996. – 646 стр.

Сарадња четника са окупатором у Црној Гори : документи 1941–1945 / [приређивачи] Владо Марковић, Радоје Пајовић. – Подгорица : Републички одбор СУБНОР-а Црне Горе ; Цетиње : Штампарија Обод, 1996. – 509 стр.

Битка за Црну Гору : Мартинићи – Круси 1796–1996 : зборник радова са научног скупа / [редакција Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић, Радоман Јовановић]. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе : Културно-просвјетна заједница, 1997. – 375 стр.

Вујовић, Ђуро: *Црна Гора у народноослободилачком рату 1941–1945* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Подгорица : Историјски Институте Црне Горе, 1997. – 421 стр.

Други свјетски рат – 50 година касније : радови са научног скупа, Подгорица, 20–22. септембар 1995. Том 1 и 2 / редакциони одбор Владо Стругар ... Радоје Пајовић ... [и др.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности ; [Београд] : Српска академија наука и уметности, 1997. – 2 књ. (719 ; 579 стр.).

Зарубица, Миливоје: *Записи руке самоуке* / [рецензенти Обрен Благојевић, Звонко Дамјановић, Радоје Пајовић]. – Београд : Зенит, 1997. – 349 стр.

Ивановић, Драгутин Драго В.: *Људи и вријеме : 1941–1942* / [рецензенти Радоје Пајовић, Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998. – 403 стр.

Сјећања : казивања учесника / [редакциони одбор Мирослав Пантић ... Радоје Пајовић ...]. – Петровац на мору : Одбор за сакупљање историјске грађе о Паштровићима, 1998. – 447 стр.

Уједињење Црне Горе и Боке Которске : 1813–1814. године : збирка докумената / [рецензенти Радоман Јовановић, Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић, Божидар Шекуларац]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998. – 2 књ. (681; 716 стр.)

Живковић, Драгоје: *Историја црногорског народа. Том 3, (Владавина Књаза Данила (1851–1860) и прве године владавине Књаза Николе)* / [рецензент и приређивач Радоје Пајовић]. – Цетиње : Матица црногорска, 1998. – 260 стр.

Зековић, Сретен: *Наук(а) о самобитности Црногораца(х) у 65 по(д)ука : за свакога, од чобана до академика : II дио (течај) : (од настанка до разура црногорске државе – 1918)* / [рецензенти Радоје Пајовић, Радослав Ротковић, Рајко Церовић, Здравко Пејовић]. – Цетиње : Информативно-издавачки центар „Цетиње”, 1999. – 365 стр.

Оташевић, Душан: *Његуши кроз вријеме : XIV–XX вијек* / рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић, Милан Вуловић. – Подгорица : Музеји и галерије Подгорице, 1999. – 396 стр.

Шекуларац, Божидар: *500 [Петсто] година Ободске штампарије : споменица* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Цетиње : Штампарија Обод, 1999. – 137 стр.

Ивановић, Драгутин Драго В.: *Појединци заборављају – народи памте : (Италија виђена очима пријатеља)* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000. – 230 стр.

Шалетић, Момчило М.: *Ждребаник : 130 година основне школе* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000. – 169 стр.

Ивановић, Милован: *О хришћанској цркви у Црној Гори : (од IV–XX вијека)* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Подгорица : Народна библиотека „Р. Љумовић“ : Културно-просвјетна заједница, 2001. – 319 стр.

Никпрелевић, Ђорђе: *Устанак у Малесији 1911. године* / [рецензенти Бранко Павићевић, Радоје Пајовић]. – Подгорица : ДОБ, 2001. – 370 стр.

Споменица црногорским антифашистима : 1941/1945 / [уређивачки одбор Бранко Павићевић...Радоје Пајовић...[и др.]]. – Цетиње : Одбор за обиљежавање Тринаестојулског устанка у Црној Гори : Штампарија “Обод”, 2001. – 581 стр.

Вукмановић, Гојко П.: *Концентрациони логор у Бару : 1942–1943* / [приређивач Радоје Пајовић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2002. – 490 стр.

Кековић, Владимир: *Вријеме метежа : 1988–89* / [рецензенти Радоје Пајовић, Чедомир Божићевић]. – Подгорица : КПЗ–[Културно-просвјетна заједница], 2002. – 192 стр.

Орландић, Марко: *У предвечерје слома : (сјећања југословенског амбасадора у Москви 1979–1982)* / [рецензенти Радоје Пајовић, Радован Радоњић]. Подгорица : Побједа, 2002. – 543 стр.

Радојичић, Бранко: *Географија Црне Горе : друштвена основа и регије* / рецензенти Радован Бакић, Радоје Пајовић. – Подгорица : Дукљанска академија наука и умјетности, Одјељење природних наука, 2002. – 615 стр.

Павићевић, Бранко: *Историја Црне Горе. Књ. 4, Саздање црногорске националне државе : 1796–1878* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Подгорица : Побједа : Историјски институт Црне Горе, 2004. – 2 књ. (428 ; 360 стр.).

Црна Гора : биографски записи. Књ. 1, 2, 3 / приредио Нико Мартиновић ; [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Цетиње : Обод, 2005. – 3 књ. (215 ; 255 ; 123 стр.).

Дрљевић, Секула: *Политичка мисао : изабрана дјела / избор текстова и документарних прилога Данило Радојевић* ; [рецензент Радоје Пајовић]. – Подгорица : Д. Радојевић, 2007. – 495 стр.

Андријашевић, Живко М.: *Црногорска црква : 1852–1918 : [(студија са збирком докумената о Православној цркви у Књажевини / Краљевини Црној Гори)]* / [рецензенти Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић]. – Никшић : Филозофски факултет, 2008. – 509 стр.

Драговић, Будимир Р.: *Црна Гора и наше Југославије* / [рецензент Радоје Пајовић]. – Подгорица : Графо Црна Гора, 2010. – 181 стр.

Коњевић, Веселин: *Вранешка легенда : предање о Пави : између историје и легенде* / [рецензенти Радоје Пајовић, Божидар Шекуларац]. – Подгорица : Матица црногорска, 2010. – 126 стр.

Микић, Саво В.: *Сировач и Баре : ускочка села у Црној Гори* / [рецензенти Радоје Пајовић, Бранко Павићевић]. – Подгорица : Графо Црна Гора, 2011. – 672 стр.

Медојевић, Слободан Б.: *Црногорци у Војводини : колонизација 1919–1941* / [рецензенти: Милан Мицић, Радоје Пајовић]. – Подгорица : Матица црногорска, 2014. – 1006 стр.

О Црногорској цркви = On Montenegrin Church / [приређивач] Ранко Петровић ; рецензенти Радоје Пајовић, Предраг Малбаша. – 2. допуњено изд. Подгорица : Удружење Коријени, 2014. – 452 стр.

Симовић, Слободан: *Пипери у Балканским ратовима* / [рецензенти Радоје Пајовић, Маријан Машо Миљић, Драган Митов Ђуровић]. – Подгорица : Савез удружења бораца НОР-а и антифашиста Црне Горе, 2014. – 486 стр.

Симовић, Слободан: *Пипери у Првом свјетском рату* / [рецензенти Радоје Пајовић, Маријан Машо Миљић, Драган Митов Ђуровић]. – Подгорица : Савез удружења бораца НОР-а и антифашиста Црне Горе, 2014. – 486 стр.

Андријашевић, Живко М.: *Црногорске династије. [2], Династија Петровић-Његош* / [рецензенти Радоје Пајовић, Саша Кнежевић]. – Цетиње : Министарство културе Црне Горе, 2015. – 339 стр.

Борозан, Ђорђе: *Црногорске династије. [1], Војислављевићи – Балишићи – Црнојевићи : Дукља – Зета – Црна Гора* / [рецензенти Радоје Пајовић, Саша Кнежевић]. – Цетиње : Министарство културе Црне Горе, 2015. – 318 стр.

Ичевић, Душан: *Црногорска нација* / [рецензенти: Душан Јањић, Радован Радоњић, Радоје Пајовић]. – 2. изд. – Београд : Форум за етничке односе, 2015. – 386 стр.

Масоничић, Никола М.: *Друга страна рата : црногорски интернирци : 1941–1945* / [приређивач и рецензент Радоје Пајовић]. – Бар : Удружење бораца НОР-а и антифашиста, 2015. – 440 стр.

Бурзан, Данило: *Историја Подгорице : хронологија догађаја* / [рецензенти Радоје Пајовић, Хусеин–Цено Тузовић]. – Подгорица : Секретаријат за културу и спорт Главног града, 2016. – 486 стр.

Бурзан, Данило: *Историја Подгорице : хронологија догађаја до 2017. год.* / [рецензенти Радоје Пајовић, Хусеин Цено Тузовић]. – 2. допуњено изд. – Подгорица : Секретаријат за културу и спорт Главног града, 2017. – 493 стр.

Окружни комитет КПЈ Никишић у Народноослободилачком рату 1941–1945 : зборник докумената. Књ. 1, Документа 1941 – 1943 / приредили Јадранка Селхановић, Биљана Драшковић, Драгослав Бојовић ; [рецензент Радоје Пајовић]. – Цетиње : Државни архив Црне Горе, 2017. – 621 стр.

Радојевић, Данило: *Из црногорске повијести и литературе* / [рецензенти Милорад Никчевић, Радоје Пајовић]. – Подгорица : Црногорски ПЕН центар, 2019. – 207 стр.

ЛИТЕРАТУРА О РАДОЈУ ПАЈОВИЋУ

Бојовић, Јован: *Зоран Лакић – Радоје Пајовић – Гојко Вукмановић: 'Народноослободилачка борба у Црној Гори 1941–1945 : хронологија догађаја'*, *Историјски институт СР Црне Горе, Титоград 1963, стр. 764*, *Југословенски историјски часопис*. – Год. 2, бр. 4 (1963), стр. 131–132. Приказ.

Рашовић, Драгиша: *Зоран Лакић – Радоје Пајовић – Гојко Вукмановић 'Народно-ослободилачка борба у Црној Гори 1941–1945. Хронологија догађаја'*, *Историјски записи*. – Год. 16, књ. 20, св. 4 (1963), стр. 690–692. Приказ.

Цветковић, Славољуб: *Зоран Лакић – Радоје Пајовић – Гојко Вукмановић: 'Народноослободилачка борба у Црној Гори 1941–1945. Хронологија догађаја'*. *Историјски институт СР Црне Горе, Титоград, 1963, 764*, *Историјски гласник*. – Бр. 1 (1963), стр. 111–112. Приказ.

Вујовић, Ђуро: *Жене Црне Горе у револуционарном покрету 1918–1945'*, *Титоград, 1969*, *Историјски записи*. – Год. 22, књ. 26, св. 1 (1969), стр. 163–164.

Станишић, Милија: *Да ли је у табору црногорске контрареволуције 1941–1945. постојао 'федералистички покрет'*, Историјски записи. – Год. 31, књ. 36, св. 4 (1978), стр. 163–171.

Поводом књиге др Радоја Пајовића „Контрареволуција у Црној Гори – четнички и федералистички покрет 1941–1945”.

Петрановић, Бранко: *Радоје Пајовић, 'Контрареволуција у Црној Гори : четнички и федералистички покрет 1941–1945', Цетиње 1977, стр. 616, Часопис за савремену повијест. – Год. 11, бр. 2–3 (1979), стр. 159–164. Приказ.*

Ротковић, Радослав: *Анатомија контрареволуције, Стварање. – Год. 34, бр. 11 (1979), стр. 1759–1762.*

О књизи др Радоја Пајовића *Контрареволуција у Црној Гори – четнички и федералистички покрет 1941–1945.*

Пајовић Радоје (Дреновиштица, Никшић, 1934) – историчар. – У: Прилози за лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Цетиње : Централна народна библиотека СР Црне Горе „Ђурђе Црнојевић“, 1987, стр. 152.

Радоје Пајовић. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 131–138.

Биографија и библиографија.

Пајовић Радоје, историчар, научни савјетник Историјског института у Подгорици. – У: Ко је ко у Црној Гори / [аутори пројекта Мирослав Лукетић, Велибор Золак]. – 1. изд. – Будва : Золак и Золак : Архе, 1993, стр. 218.

Вујовић, Ђуро: *Владо Марковић – Радоје Пајовић: 'Сарадња четника са окупатором у Црној Гори. Документи 1941–1945', Подгорица–Цетиње, 1996, 509 стр, Историјски записи. – Год. 69, бр. 4 (1996), стр. 167–169.*

Приказ.

Ковачевић, Бранислав: *Владо Марковић, Радоје Пајовић: 'Сарадња четника са окупатором у Црној Гори. Документа 1941–1945'. Подгорица – Цетиње, 1996, Војноисторијски гласник. – Год. 46, бр. 2–3 (1997), стр. 230–232.*

Приказ.

Пајовић, Радоје (Дреновиштица, Никшић, 1934), историчар. – У: Књиге и писци Никшића : 1898–1998 : лексикон са библиографијом књига и брошура штампаних и издатих у Никшићу / Милан Стојовић, Чедомир Баћовић. – Никшић : Центар за информативну дјелатност Никшића, 1998, стр. 125.

Са фотографијом.

Пајовић Радоје, историчар, научни савјетник Историског института у Подгорици. – У: Ко је ко у Црној Гори / [аутори пројекта Мирослав Лукетић, Велибор Золак]. – 2. изд. – Будва : Золак и Золак : Архе, 1999, стр. 225

Пајовић Радоје (Дреновитица, Никишић, 1934). – У: Антифашистички народноослободилачки рат у Југославији и савременост: зборник саопштења и дискусије са истоименог округлог стола, Београд, 26–28. новембар 2003. Београд : Друштво за истину о антифашистичкој народноослободилачкој борби у Југославији 1941–1945, 2003, стр. 233–240. Биљешка о писцу.

Пајовић Радоје, историчар. – У: Ко је ко у Црној Гори / аутори пројекта Мирослав Лукетић, Велибор Золак. – 3. изд. – Будва : АМС Communications Adriatik Management & Media Consulting doo, 2004, стр. 226.

Пајовић Радоје (Дреновитица, Никишић, 1934) – историчар. – У: Историски лексикон Црне Горе. [Књ. 4] : К–Пер / [аутори Шербо Растодер ... [ет ал.] ; сарадници Нада Томовић ... [ет ал.]]. – Подгорица : Даилу Пресс – Вијести, 2006, стр. 958.

Пајовић Радоје (Дреновитица, Никишић, 1934) – историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 552.

Др Радоје Пајовић. – У: Био-библиографије академика Дукљанске академије наука и умјетности. – Подгорица : ДАНУ, 2012, стр. 67–70. Биографија и селективна био-библиографија.

Пајовић Радоје. – У: Личности црногорске просвјете : лексикон. [Књ.] 2 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 156.

Пајовић Радоје. – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 529.

Миљевић, Маријан: *Радоје Пајовић: (1934–2019) : in memoriam, Montenegrin Journal for Social Sciences.* – Год. 3, бр. 1 (2019), стр. 159–161.

НОВАК РАЖНАТОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 11. јануара 1925. године у селу Дујева, Ријека Црнојевића. Умро је 8. августа 2004. године. Основну школу завршио је у Риједи Црнојевића, а гимназију на Цетињу. Филозофски факултет, група историја, завршио у Београду 1951. Године 1973. докторирао је на Филозофском факултету у Београду на тему *Црна Гора и Берлински конгрес*.

Предмет његовог научног интересовања је историја Црне Горе у XIX вијеку.

Као професор гимназије радио у Сјеници, Бијелом Пољу и Цетињу (1954–1958). Од 1959. радио у Историјском институту и прошао кроз сва научна звања. Пензионисан је 1989. године. Био је члан редакције Историјских записа (1975–1979).

Одликован је орденом Републике са бронзаним вијенцем (1984).

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Црна Гора и Берлински конгрес. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Цетиње : Обод, 1979. – 337 стр.

Le Monténégro dans les relations internationales / [éditeur Jovan R. Vojović]. – Titograd : Institut d'Histoire de la R.S. de Monténégro, 1984. – 230 str.

Црна Гора у међународним односима / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1984. – 226 стр.

Преглед међународних уговора и других правних аката за Црну Гору 1700–1918. – Београд : Институт за међународну политику и привреду ; Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1987. – XXIV, 149 стр. Коаутори: Радоман Јовановић и Радослав Распоповић

ЧЛАНЦИ. ПРИЛОЗИ. ПРИКАЗИ
(У КЊИГАМА, ЗБОРНИЦИМА И ЧАСОПИСИМА)

Томица Никчевић: 'Политичке струје у Црној Гори у процесу стварања државе', Цетиње, 1958, Историјски записи. – Год. 11, књ. 16, св. 3–4 (1959), стр. 260–268.

Приказ.

Гласник Земаљског музеја у Сарајеву – Етнологија, св. XIV, Сарајево, 1959, Историјски записи. – Год. 13, књ. 17, св. 4 (1960), стр. 855–857.

Приказ.

Годишњак Поморског музеја у Котору, VIII, 1959, Историјски записи. – Год. 13, књ. 17, св. 3 (1960), стр. 669–676.

Приказ.

Јован Ђетковић: 'Карађорђе и Милош'. Београд, 1960, Историјски записи. – Год. 13, књ. 17, св. 4 (1960), стр. 842–847.

Приказ.

Из живота Љубе Ненадовића у Црној Гори 1874–1878, Стварање. – Год. 16, бр. 2 (1961), стр. 196–204.

Јозеф Холечек: 'Марко Миљанов'. Београд, 1960, Историјски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 3 (1961), стр. 513–517.

Митар Ђуришић: 'Први балкански рат 1912–1913'. Београд, 1960, Историјски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 3 (1961), стр. 538–544.

Приказ.

Положај и улога цркве у Црној Гори 1852–1878, Историјски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 4 (1961), стр. 581–621.

Динко Франетовић: 'Хисторија поморства и рибарства Црне Горе до 1918. Титоград, 1960, Историјски записи. – Год. 15, књ. 19, св. 1 (1962), стр. 115–119.

Приказ.

Руско посредовање у црногорско-српским односима од бомбашке афере до анексионе кризе, Историјски записи. – Год. 15, књ. 19, св. 3–4 (1962), стр. 540–562.

Извршење одлуке Берлинског конгреса о предаји Подгорице Црној Гори, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 1 (1963), стр. 71–89.

Покушај србијанске владе да успостави дипломатске односе са црногорском владом 1879. године, Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 4 (1964), стр. 762–764.

Др Славко Гавриловић: 'Грађа о Срему и његовим везама са Србијом 1804–1815'. Сремски Карловци, 1965, Историјски записи. – Год. 18, књ. 23, св. 3 (1965), стр. 553.

Женидба кнеза Петра Карађорђевића и црногорско-србијански односи, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 3 (1965), стр. 469–490.

Јозеф Холечек, Марко Миљанов, Београд 1960. *Историјски записи* (Титоград), 18/1965, I, 208–214.

Приказ

О доласку и боравку дабробосанског митрополита Саве Косановића у Црној Гори крајем XIX вијека, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 1 (1965), стр. 162–169.

Рад влада Црне Горе и Србије на постављању српских митрополита у Призрену и Скопљу 1890–1902. године, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 2 (1965), стр. 217–275.

Др Љиљана Алексић: 'Односи Србије са Француском и Енглеском 1903–1914'. Београд, 1965, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 2 (1966), стр. 368.

Приказ.

Књаз Никола и проглашење кнеза Милана Обреновића за краља Србије 1882. године, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 3 (1966), стр. 515–521.

О раду радикалне опозиције кнеза Петра Карађорђевића и књаза Николе против режима краља Милана у Србији 1883–1889. године, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 1 (1966), стр. 57–109.

Трговински односи између Црне Горе и Србије 1890–1903. године, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 2 (1966), стр. 321–342.

Књаз Никола и намјеснички режим у Србији 1889–1893, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 4 (1968), стр. 593–601.

Неке примједбе на чланак Али Хадрија 'Прилог расветљавању Призренске лиге (1878–1881)'. Приштина 1967, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 2 (1968), стр. 310–314.

Посјета књаза Николе Београду 1896. и краља Александра Цетињу 1897. године, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 2 (1968), стр. 197–224.

Скупштина Друштва историчара Црне Горе, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 2 (1968), стр. 323–326.

Скупштина одржана 27. априла 1968.

Црна Гора и питање јадранске жељезнице 1900–1902. године, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 1 (1968), стр. 113–127.

Др Новица Ракочевић: 'Црна Гора у првом свјетском рату 1914–1918'. Цетиње 1969, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 4 (1969), стр. 675–678.

Приказ.

Марко Цвјетковић: 'Организација поштанске службе у Црној Гори'. Цетиње 1968, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 1 (1969), стр. 161–162.

Приказ.

Црна Гора и Албанска лига 1878–1880, Југословенски историјски часопис (Београд). – Бр. 4 (1969), стр. 99–103.

Антун Којовић: 'Моје доба. Из мемоара, дневника и стихова'. Предговор, избор, превод и коментар др Славка Мијушковића. Титоград, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 1–2 (1970), стр. 187–188.

Приказ.

Спровођење XXIX члана Берлинског уговора о Црногорском приморју и ингеренцији Аустро-Угарске у луци Бар, Историјски записи. – Год. 25, књ. 30, св. 3–4 (1972), стр. 383–412.

Око успостављања дипломатских односа Црне Горе и Турске 1879. године, Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 3–4 (1972), стр. 453–462.

Покушај разграничења између Црне Горе и Турске 1880. путем компензације Плава и Гусиња територијом албанских племена Груда и Хота, Историјски записи. – Год. 26, бр. 1–2 (1973), стр. 33–71.

Црна Гора на Берлинском конгресу, Историјски записи. – Год. 26, књ. 30, св. 3–4 (1973), стр. 321–340.

Сукоб Црне Горе са Турском и Албанском лигом око извршења Берлинског уговора о предаји Плава и Гусиња. Гласник цетињских музеја, књ. 6 (1973), стр. 23–75.

Montenegro from 1850–1914. – In: The Historiography of Yugoslavia 1965–1975, Belgrade, pp. 276–283.

Андрија Раденић: 'Аустро-Угарска и Србија 1903–1918'. Београд 1973, Историјски записи. – Год. 28, књ. 33, св. 3–4 (1975), стр. 627–628.

Приказ.

Др Андрија Раденић: 'Прогони политичких противника у режиму Александра Обреновића 1893–1903'. Београд, 1973, Историјски записи. – Год. 28, књ. 32, св. 1 (1975), стр. 185–186.

Приказ.

Др Михаило Бјелица: 'Политичка штампа у Србији 1834–1872', Београд 1975, Историјски записи. – Год. 28, књ. 32, св. 3–4 (1975), стр. 622–623.

Приказ.

Др Олга Зиројевић: 'Турско војно уређење у Србији 1459–1683'. Београд 1974, Историјски записи. – Год. 28, књ. 32, св. 1 (1975), стр. 199–200.

Приказ.

Montenegro from 1850–1914. – In: The Historiography of Yugoslavia 1965–1975, Belgrade, 1975, pp. 276–283.

'Обичајно право и самоуправљање на Балкану и у суседним земљама'. Београд, 1974, Историјски записи. – Год. 28, књ. 32, св. 3–4 (1975), стр. 613–614.

Танасије З. Илић: 'Београд и Србија у документима Архиве земунског магистрата од 1789. до 1804. год'. књ. I, 1739–1788. Београд 1973, Историјски записи. – Год. 28, књ. 32, св. 3–4 (1975), стр. 618–620.

Приказ.

Андрија Раденић: 'Аустро-Угарска и Србија 1900–1918. – Документи из бечких архива' II, 1904, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 2 (1976) стр. 373–374.

Приказ.

Др Коста Милутиновић: 'Штросмајер и југословенско питање', Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 627–629.

Приказ.

Петар Петровић: 'Палеографија римских натписа у Горњој Мезији'. Београд. 1975, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 641–642.

Приказ.

Споменици за средовековната и поновата историја на Македонија, том. I Скопје 1975, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 645–646.

Приказ.

Црна Гора и Санстефански мир, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 390–450.

'Шајкашка (историја)' I, II, Нови Сад 1975, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 638–640.

Приказ.

Јанко К. Лопичић: 'Лопичићи братство у Цеклину 1450–1970'. Цетиње, 1973, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 3–4 (1977), стр. 835–838.

Коста Милутиновић: 'Војводина и Далмација 1760–1914'. Нови Сад 1973, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 3–4 (1977), стр. 857–858.

Приказ.

Спровођење одлука Берлинског уговора о Црној Гори. – У: Међународни научни скуп поводом 100–годишњице устанка у Босни и Херцеговини, другим балканским земљама и источној кризи 1875–1878. године, (Сарајево–Илица, 1–3. октобра 1975). – Сарајево : Академија наука и умјетности Босне и Херцеговине, 1977.

Црногорско–српски односи и питање престолонаслеђа у Србији 1900–1903. године, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 3–4 (1977), стр. 655–706.

Аустро–Угарска и одлуке Берлинског конгреса о Црној Гори. – У: Стогодишњица Црногорско–турског рата 1876–1878 : зборник радова . – Титоград : ЦАНУ, 1978, стр. 257–281.

О стогодишњици признања независности Црне Горе, Историјски записи. – Год. 31, књ. 36, св. 3 (1978) стр. 5–18.

L'exécution des décisions du congrès de Berlin sur les frontières du Monténégro et les relations Monténégro–Turques (1878–1883). Saopštenje na IV međunarodnom kongresu AIESSE u Ankari 18–20. VIII 1979. god.

Коаутор: Миомир Дашић.

Црна Гора и аустроугарска окупација Босне и Херцеговине. – У: Научни скуп „Отпор аустроугарској окупацији 1878. године у Босни и Херцеговини“, Сарајево, 23. и 24. октобра 1978 / уредник Милорад Екмечић. – Сарајево : Академија наука и умјетности Босне и Херцеговине, 1979, стр.311–324.

Питање Новопазарског санџака на завршетку велике источне кризе (1877–1878). – У: Србија у завршној фази источне кризе (1877–1878).

Зборник радова Историјског института у Београду. – Књ. 2 (1980), стр. 112–119.

Плавско–гусињска афера 1879. године и Марко Миљанов, Историјски записи. – Год. 35 (55), бр. 3–4 (1982), стр. 59–71.

Спор Црне Горе и Турске око спровођења одлуке Берлинског конгреса о њиховој граници на страни Албаније 1878–1880, Настава историје (Загреб). – Бр. 4 (1983), стр. 181–193.

Војни потенцијал Црне Горе 1856–1878. Саопштење на међународном научном скупу: *Друштво, ратови и револуције на Балкану 1870–1878*, Варна, Бугарска, 20–22. IX 1983.

Le Traité de Berlin et la demarcation entre le Monténégro et la Turquie (1878–1880). – У: *La Dernière Phase de la Crise Orientale et L'hellenisme (1878–1881)*. Athene, 1983, p. 431–439.

Саопштење на међународном скупу под горњим насловом одржаном у Волосу, Грчка, 27–30. септембра 1981. г.

Увод. – У: *Стругари Братство у Цеклину (Црна Гора) 1450–1980*. : прилог историји племена Цеклина / Блажо Андријин Стругар. – Титоград : издање аутора, 1983.

Коаутор: Јован Вукмановић.

Друштвени и историјски аспект вјерских изражавања у Црној Гори. – У: Марксов хуманизам и религија у Социјалистичком самоуправном друштву : зборник радова. – Титоград : Општински комитет Савеза комуниста, Центар за марксистичко образовање, 1984, стр. 92–102.

Политички односи Црне Горе и Србије у XIX вијеку, Историјски записи. – Год. 37 (57), бр. 3–4 (1984), стр. 73–88.

Политички односи Црне Горе и Србије у XIX вијеку. – У: Црна Гора у међународним односима : [зборник]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1984.

Relations politiques entre le Montenegro et la Serbie au XIXe siecle, Историјски записи. – Год. 37 (57), бр. 1–2 (1984), стр. 73–89.

Тенденциозно манипулисање историјским изворима, Пракса (Титоград). – Бр. 3–4 (1984), стр. 72–88.

Саопштење на скупу организованом од Марксистичког центра ЦК СК Црне Горе на тему „Етногенеза Црногораца и марксистичко одређење нације“.

Велике силе и одређење црногорско–турске границе по Санстефанском миру и Берлинском конгресу. Саопштење на V конгресу AIESSE, Београд, 11–16. IX 1984.

Велике силе и одлободилачка борба Црне Горе 1852–1880. – У: Великите сили и Балканите во ново и најново време. – Софија, 1985, стр. 84–96. Саопштење на међународном научном скупу на горњу тему одржаном у Софији 29–30. IX 1983.

О разграничењу Црне Горе и Турске (1881–1887), Историјски записи. – Год. 60, бр. 1 (1987), стр. 105–114.

Политичка улога Цетињске митрополије у историји Црне Горе. – У: Прошлост Црне Горе као предмет научног истраживања и обраде : [зборник радова научног скупа у Титограду, 26. и 27. априла 1985.]. – Титоград : Црногорска академија наука и умјетности, 1987.

Питање разграничења Црне Горе и Турске 1881–1883, Историјски записи. – Год. 67, бр. 3–4 (1994), стр. 27–44.

Разграничење Црне Горе и Турске (1883–1887), Историјски записи. – Год. 68, бр. 2 (1995), стр. 1–32.

Ослободилачка борба Црне Горе и Берлински конгрес, Историјски записи. – Год. 71, бр. 3–4 (1998), стр. 15–31.

Црногорско–приморска митрополија и настанак државе Црне Горе, Историјски записи. – Год. 73, бр. 1–2 (2000), стр. 55–69.

ЛИТЕРАТУРА О НОВАКУ РАЖНАТОВИЋУ

Дашић, Миомир: *Др Новак Ражнатовић, 'Црна Гора и Берлински конгрес'*, *Историјски институт СР Црне Горе*, „Обод“, Цетиње, 1979, стр. 334, *Југословенски историјски часопис* (Београд). – Бр. 3–4 (1979), стр. 159–163.

Новак Ражнатовић. – У: *Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988*. – Титоград : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 141–147.

Кратка биографија и библиографија.

Лакић, Зоран: *Др Новак Ражнатовић (1925–2004): in memoriam*, *Историјски записи*. – Год. 77, бр. 1–4 (2004), стр. 259–262.

Ражнатовић Новак (Дујева, Ријека Црнојевића, 1925 – Подгорица, 2004), историчар. – У: *Историјски лексикон Црне Горе: Пер – Ж : Књ. 5* / [аутори Шербо Растодер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 1083.

Ражнатовић Новак (Дујева, Ријека Црнојевића, 1925), историчар. – У: *Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић*. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 679.

НОВИЦА РАКОЧЕВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 1927. године у Требаљеву код Колашина гдје је завршио основну школу, а гимназију у Колашину и Беранама. Дипломирао је на Свеучилишту у Загребу 1952. године на студијама историје. Завршио је курс за палеографију при Југославенској академији знаности и умјетности у Загребу (1949). Од 17. фебруара 1952. до 1. септембра 1959. године, радио је као професор историје у гимназијама у Котору, Колашину и Бијелом Пољу.

Од 1. септембра 1959. до пензионисања 1. јула 1989. године радио је у Историјском институту у Титограду, најприје као асистент, затим као стручни сарадник, виши научни сарадник и научни савјетник. Докторирао је децембра 1965. године, на Филозофском факултету у Београду, са тезом „Црна Гора под аустроугарском окупацијом 1916–1918. године“. Дисертација је, у донекле проширеном и допуњеном облику доцније објављена под насловом Црна Гора у Првом свјетском рату 1914–1918. године (1969). Од 1981. до 1989. године у Историјском институту био је руководиоца одјељења за проучавање историје Црне Горе до 1918. године.

Био је члан редакције Историјских записа, Одбора за историјске науке Црногорске академије наука и умјетности и Друштва историчара Црне Горе.

Новица Ракочевић је учествовао у Народноослободилачком рату као борац Шесте црногорске бригаде. Одликован је медаљом за храброст, орденом заслуга за народ, прстеном рада са златним вијенцем и другим одликовањима и друштвеним признањима. Први је добитник новоустановљене повеље Друштва историчара Црне Горе (1997), у знак признања за изванредне резултате остварене у историографији и значајан допринос овој струковној организацији.

Умро је 14. јуна 1998. године у Подгорици.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА
ПОСЕБНА ИЗДАЊА

- Црна Гора у Првом свјетском рату 1914–1918.* – Цетиње : Обод, 1969. – 482 стр.
- Политички односи Црне Горе и Србије 1903–1918.* – Цетиње : Обод, 1981. – 314 стр.
- Црна Гора и Аустро-Угарска 1903–1914.* – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1983. – 206 стр.
- Црна Гора у Првом свјетском рату 1914–1918.* – Фототипско изд. – Подгорица : Унирекс, 1997. – 482 стр.
- Црногорска народна скупштина 1906–1914.* – Подгорица, Унирекс, 1997. – 382. стр.
- Вријеме књаза и краља Николе 1878–1918.* – Београд : Ваша књига ; Колашин : Скупштина општине, 2006. – 292 стр.
- Црна Гора у Првом свјетском рату : 1914–1918.* – 3. изд., фототипско изд. – Подгорица : Унирекс : Unireks grup, 2015. – 520 стр.

ЧЛАНЦИ. ПРИКАЗИ. СТУДИЈЕ У КЊИГАМА,
ЗБОРНИЦИМА И ЧАСОПИСИМА

- Уз четрдесетогодишњицу Мојковачке битке, Годишњак Бјелопољске гимназије.* – Бр. 2 (1956), стр. 61–64.
- Прилози историји аустроугарске окупације Црне Горе 1916–1918, Историјски записи.* – Год. 13, књ. 17, св. 3 (1960), стр. 611–641.
- Набавка оружја од стране Црне Горе у балканском и првом свјетском рату, Историјски записи.* – Год. 14, књ. 18, св.1 (1961), стр. 143–153.
- Став Црне Горе према уједињењу Бугарске и српско–бугарском рату 1885. године, Историјски записи.* – Год. 14, књ. 18, бр. 4 (1961), стр. 623–636.
- Исељавање муслимана и разграничење Црне Горе и Турске у области Колашина после Берлинског уговора, Историјски записи.* – Год. 15, књ. 19, св. 2 (1962), стр. 255–274.
- Стање на црногорско–турској граници уочи балканског рата (1908–1912), Историјски записи.* – Год. 15, књ. 19, св. 3–4 (1962), стр. 485–515.
- ‘Годишњак Поморског музеја у Котору’ XIII, Историјски записи.* – Год. 18, књ. 22, св. 4 (1965), стр. 708.
- Приказ.

Владимир Стојанковић: 'Милош Обреновић и његово доба'. Београд, 1966, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 1 (1966), стр. 176.
Приказ.

Др Перо Шоћ, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 3 (1966), стр. 385.
Некролог.

Ловћенски одред у првом свјетском рату 1914–1916. године, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 2 (1966), стр. 253–319.

Односи између Црне Горе и Аустро-Угарске од завршетка скадарске кризе 1913. године до сарајевског атентата. – [У]: Југословенски народи пред Први светски рат / уредник Васа Чубриловић. – Београд : научно дело, 1967, стр. 818–845.

Покушај нове административне подјеле Црне Горе на почетку 1910. године, Историјски записи. – Год. 20, књ. 24, св. 2 (1967), стр. 303–313.

Борбе Херцеговачког одреда црногорске војске у јануару 1916. године, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 2 (1968), стр. 223–250.

Др Мирослав Ђорђевић: 'Ослободилачки рат српских устаника 1804–1806.' Београд 1967, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 1 (1968), стр. 164–165.
Приказ.

Драгослав Јанковић: 'Југословенско питање и Крфска декларација 1917. године'. Београд 1967, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 1 (1968), стр. 165–166.
Приказ.

Миливоје Алимпић: 'Солунски фронт'. Београд 1967, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 3 (1968), стр. 487–489.
Приказ.

Саво Скоко: 'Други балкански рат 1913'. Књига прва. Београд 1968, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 4 (1968), стр. 667–669.

Узроци исељавања црногорског становништва у 1904. години. (Према аустроугарским документима), Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 3 (1968), стр. 483–486.

Ю. А. Писарев: 'Србија и Чернгория в Первой мировой войне', Москва, 1968, стр. 375, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 1 (1969), стр. 153–156.
Приказ.

Покрет за уједињење Црне Горе са Србијом међу интернираним Црногорцима и код комитског покрета у Црној Гори 1916–1918. – [У]: Научни скуп у поводу 50-годишњице распада Аустро-Угарске монархије и стварања југославенске државе, Загреб, 27–28. просинца 1968. године. – Загреб : Југославенска академија знаности и умјетности, 1969, стр. 173–180.

Митар Буришић: 'Битка на Дрини 1914'. Београд, 1969, стр. 470, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 1–2 (1970), стр. 183–186.

Приказ.

Политичка активност књаза Мирка Петровића у току аустроугарске окупације Црне Горе, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 3–4 (1970), стр. 251–271.

Борбе Васојевићког одреда од 17.12.1915. до 21.1.1916. и његово снабдијевање. – Токови. – Год. 1, бр. 1 (1971), стр. 93–118.

Стање у Васојевићима и Плавско-гусињској области посљедњих мјесеци 1918. године. – Токови. – Год. 1, бр. 1 (1971), стр. 19–33.

Др Никола Шкеровић, Историјски записи. – Год. 25, књ. 30, св. 3–4 (1972), стр. 563–568.

Избори за Црногорску народну скупштину у јануару 1914. године и програм владе генерала Јанка Вукотића, Историјски записи. – Год. 25, књ. 30, св. 3–4 (1972), стр. 413–430.

Нека новија издања о првом свјетском рату, Историјски записи. – Год. 25, књ. 30, св. 3–4 (1972), стр. 553–555.

Осврт.

Односи Црне Горе и Аустро-Угарске 1903–1914. – Прилози настави историје, 1972, 1, 53–72.

Томица Никчевић: 'Постанак и покушај прераде Грађанског законика кнежевине Србије'. Београд 1971, Историјски записи. – Год. 25, књ. 30, св. 3–4 (1972), стр. 560.

Приказ.

Др Драгован Шепић: 'Италија, савезници и југословенско питање'. Загреб 1970, Историјски записи. – Год. 26, књ. 31, св. 1–2 (1973), стр. 189–190.

Приказ.

Др Миливоје Перовић: 'Топлички устанак 1917'. Београд 1971, Историјски записи. – Год. 26, књ. 30, св. 1–2 (1973), стр. 188–189.

Приказ.

Љубомир Полексић, Историјски записи. – Год. 26, књ. 30, св. 1–2 (1973), стр. 209.

Некролог.

Неки подаци о стању у српској војсци у Црној Гори крајем 1915. године, Историјски записи, Год. 26, књ. 30, св. 1–2 (1973), стр. 131–141.

Црна Гора и уједињење. – У: Политички живот Југославије : 1941–1945 : зборник радова. – Београд : Трећи програм, 1973, стр. 75–92.

‘Радничке новине’ и Црна Гора. – [У]: Почещи социјалистичке штампе на Балкану. – Београд : Југословенски институт за новинарство : Институт за историју радничког покрета Србије, 1974, стр. 479–488.

Буне у пљеваљском санџаку и доњоколашинској кази 1905–1906. године. – Токови. – Бр. 10–11 (1975), стр. 73–102.

Montenegro from 1850–1914. – [In]: *The Historiography of Yugoslavia 1965–1975 : the Association of Yugoslav historical society, Belgrade, 1975, str. 276–282.*

Коаутор.

‘Велике силе и Србија пред први свјетски рат’, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976).

Међународни научни скуп. – Приказ.

Историјски гласник, 1975 / 1–2, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 650–651.

Историјски часопис, 1975, књ. XXII, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 654.

Приказ.

Национална политика и политичка мисао у Црној Гори у уставном периоду 1905–1914. – [У]: Ослободилачки покрет југословенских народа од 16. века до почетка Првог светског рата. Зборник радова са научног симпозиума. – Београд : Историјски институт, 1976, стр. 311–319.

Односи Црне Горе и Србије у периоду 1912–1914. године. – [У]: Велике силе и Србија пред Први светски рат. – Београд : Српска академија наука и уметности, 1976, стр. 577–586.

Развитак модерне државе и грађанског друштва у Црној Гори (1878–1918). – [У]: Црна Гора. – Београд : Књижевне новине, 1976, стр. 266–288.

Радосав Меденица: ‘Наша народна епика и њени творци’, Цетиње, 1976, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 620–622.

Приказ.

Ристо Ковијанић: ‘Которски медаљони’. Београд, 1976, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 642–643.

Приказ.

Аустроугарски покушај продора у Полимље у 18. и 19. вијеку, Токови. – Бр. 14 (1977), стр. 121–130.

Бомбашка афера и Црногорска народна скупштина, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 1 (1977), стр. 167–175.

О југословенској мисли у Црној Гори до Првог свјетског рата, Хисторијски зборник. – Бр. 29–30 (1976/1977), стр. 439–446.

Политичка основа проглашења Црне Горе за краљевину 1910. године., Valcanica. – Бр. 8 (1977), стр. 455–460.

Борбе Црногораца за Колашин и исељавање Муслимана из Колашина и околине 1878–1886. – [У]: Стогодишњица црногорско–турског рата 1876–1878. Прилози са научног скупа, Цетиње, 27. и 28. маја 1977. – Титоград, ЦАНУ, 1978, стр. 283–295.

Рецензија / Новица Ракочевић, Новак Ражнатовић. – У: Петар Ј. Татар: *Братство Татар у Цеклину.* – Титоград : [б. и.], 1978, стр. [3–4]

Санџак на страницама 'Цетињског вјесника' од младотурског устава јула 1908. до Балканског рата. – [У]: Симпозијум „Сеоски дани Сретена Вукосављевића VI, Пријепоље, 1978, стр. 131–145.

Вуксан Милић 1896–1979, Историјски записи. – Год. 32, књ. 39, св. 2 (1979), стр. 159–196.
Живот и рад.

Међународни научни скуп 'Живот и дело Михаила Идворског Пупина', Историјски записи. – Год. 32, књ. 40, св. 3 (1979), стр. 148–150.
Одржан у Новом Саду 4–6. октобра и 7. октобра 1979. године у Идвору. – Приказ.

Научни скуп 'Стварање југословенске државе 1918', Историјски записи. – Год. 32, књ. 39, св. 2 (1979), стр. 155–156.
Одржан у Илоку 17–20. маја 1979.

Ослобођење Пљеваља и Камене горе у Балканском рату. – [У]: Симпозијум „Сеоски дани Сретена Вукосављевића“ VII. – Пријепоље, 1979, стр. 137–147.

Др Жарко Шћепановић: 'Средње Полимље и Потарје'. Београд 1979, Историјски записи. – Год. 33 (53), бр. 4 (1980), стр. 195–196.
Приказ.

Љиљана Алексић Пејковић: 'Политика Италије према Србији до 1870. године'. Београд, 1979, Историјски записи. – Год. 33 (53), бр. 4 (1980), стр. 195.
Приказ.

Став Сретена Вукосављевића према разграничењу Црне Горе и Србије у области Пљеваља и Пријепоља. – [У]: Симпозијум „Сеоски дани Сретена Вукосављевића“ VIII. – Пријепоље, 1980, стр. 33–38.

Борбе црногорске војске у рејону Прибоја, Нове Вароши и Пријепоља 1915. године. – [У]: Симпозијум „Сеоски дани Сретена Вукосављевића“, IX. – Пријепоље, 1981, стр. 163.

Др Петар Опачић: 'Солунска офанзива 1918. године. Српска војска у завршном периоду првог светског рата', Београд, 1980, Историјски записи. – Год. 34. књ. 54, св. 1 (1981), стр. 163.
Приказ.

Колашински крај до стварања југословенске државе 1918. године. – [У]: Колашин. – Београд : Књижевне новине, 1981, стр. 49–221.

Боко Д. Пејовић: 'Црна Гора у доба Петра I и Петра II', Народна књига, Београд 1981, Историјски записи. – Год. 35 (55), бр. 3–4 (1982), стр. 205–207.

Приказ.

Прилози економској историји Санџака у међуратном периоду. – [У]: Симпозијум „Сеоски дани Сретена Вукосављевића“, X. – Пријепоље, 1982, стр. 261–269.

Дискусија.– У: Стварање југословенске државе 1918 : зборник радова поднетих на Научном скупу у Илоку од 16. до 19. маја 1979. – Београд, 1983, стр. 498–500.

Одјек Првог српског устанка у Морачи и неким сусједним племенима. – [У]: Историјски значај српске револуције 1804 : зборник радова са научног скупа одржаног 3–5. јуна 1980. – Београд, 1983, стр. 503–514.

Политичка и економска основа идеје уједињења у Црној Гори. – [У]: Стварање југословенске државе 1918 : зборник радова поднетих на Научном скупу у Илоку од 16. до 19. маја 1979. – Београд, 1983, стр. 47–58.

Први црногорски устав, Историјски часопис. – Бр. 29–30 (1982–1983), стр. 437–444.

Велимир Терзић, Историјски записи. – Год. 36 (56), бр. 3–4 (1983), стр. 207–209.

In memoriam.

Велимир Терзић: 'Слом Краљевине Југославије 1941. Узроци и посљедице пораза', Београд, 1982, Историјски записи. – Год. 36 (56), бр. 1–2 (1983), стр. 188–193.

Приказ.

Др Ђорђе-Ђоко Пејовић, Историски записи. – Год. 36 (56), бр. 3–4 (1983), стр. 211–213.

In memoriam.

У турском царству : политичке и друштвене прилике. – [У]: Историја српског народа. Књ. 6, Од Берлинског конгреса до уједињења 1878–1918. Том 1. – Београд : Српска Књижевна задруга, 1983, стр. 263–290.

Црна Гора. – [У]: Историја српског народа. Књ. 6, Од Берлинског конгреса до уједињења 1878–1918. Том 1. – Београд : Српска Књижевна задруга, 1983, стр. 208–259.

Les relations le Montenegro et Autriche–Hongrie 1777–1914, Историјски записи. – Год. 37 (57), бр. 1–2 (1984), стр. 55–72.

Les relations entre le Monténégro et Autriche–Hongrie 1777– 1914. – [In]: Le Montenegro dans les relations internationales. – Titograd : Institut d’histoire de la R.S. de Montenegro, 1984.

Les Relations entre le Montenegro et la Serbie 1903–1918, Историски записи. – Год. 37 (57), бр. 1–2 (1984), стр. 91–107.

Les relations entre le Montenegro et la Serbie 1903–1918. – [In]: Le Montenegro dans les relations internationales. – Titograd : Institut d’histoire de la R.S. de Montenegro, 1984.

Односи Црне Горе и Аустро-Угарске 1777–1914, Историски записи. – Год. 37 (57), бр. 3–4 (1984), стр. 55–71.

Односи Црне Горе и Аустро-Угарске 1777–1914. – [У]: Црна Гора у међународним односима. – Титоград : Историски институт СР Црне Горе, 1984.

Односи Црне Горе и Србије 1903–1918, Историски записи. – Год. 37 (57), бр. 3–4 (1984), стр. 89–104.

Односи Црне Горе и Србије 1903–1918. – [У]: Црна Гора у међународним односима. – Титоград : Историски институт СР Црне Горе, 1984.

Crna Gora u Prvom svjetskom ratu. – [У]: Enciklopedija Jugoslavije, 3. – Zagreb : Jugoslavenski leksikografski zavod, 1984, str. 106–109.

Политичка и војна сарадња Србије и Црне Горе у рату 1914. године. – [У]: Научни скуп Колубарска битка : ратни напори Србије 1914. године, Београд, 1985. – Београд : Историски институт, 1985, стр. 89–102.

Пупин и Црна Гора у Првом светском рату. – [У]: Живот и дело Михаила Идворског Пупина : зборник радова са научног скупа. – Нови Сад, 1985, стр. 339–344.

Србија 1916. године (Округли сто), Историски записи. – Год. 39 (59), бр. 4 (1986), стр. 249.
Приказ скупа.

Сретен Петковић : ‘Морача’, Београд, Српска књижевна задруга, ИРО „Просвета“ – едиција Уметнички споменици Југославије, стр. 286 (велики формат), Историски записи. – Год. 39 (59), бр. 4 (1986), стр. 229–231.
Приказ.

Црна Гора и Србија 1915. – [У]: Научни скуп Србија 1915. : зборник радова. – Београд : Историски институт, 1986, стр. 257–269.

Црна Гора од 1753–1797. – [У]: Историја српског народа. Књ. 4, Срби у XVIII веку. Т. 1. – Београд : Српска књижевна задруга, 1986, стр. 498–530.

Бјелопольски срез у народноослободилачком рату и социјалистичкој револуцији 1941–1945. – [У]: Бијело Поље. – Бијело Поље : Скупштина општине ; Београд : Стручна књига, 1987, стр. 343–216.

Голгота и васкрс Србије 1914–1918. године. – Београд, 1986, 2 тома 1450 стр, Историјски записи. – Год. 60, бр. 2–3 (1987), стр. 250.

Приказ.

‘Историјски часопис’, књига XXXI. – Београд, 1984, 336 стр, Историјски записи. – Год. 60, бр. 2–3 (1987), стр. 253–255.

Приказ часописа.

Историографски радови академика Обрена Благојевића, Економика. – Год. 34, бр. 5–6 (1987), стр. 55–56.

Ю. А. Писарев: ‘Велике државе и Балкани на кануне Првој светској ратној’, Москва, ‘Наука’, 1985, 286 стр, Историјски записи. – Год. 60, бр. 2–3 (1987), стр. 248–249.

Приказ.

Миомир Дашић: ‘Васојевићи од помена до 1860. године’, Београд, Народна књига, 1986, 502 стр, Историјски записи. – Год. 60, бр. 4 (1987), стр. 207–212.

Приказ.

Ристо Драгићевић, Историјски записи. – Год. 60, бр.1 (1987), стр. 213–216. Некролог.

Став краља Николе и црногорске владе у избеглиштву према Србији у току 1916. – [У]: Научни скуп Србија 1916 / уредник Љиљана Алексић. – Београд : Историјски институт, 1987, стр. 85–98.

Црногорска стварност послје 1878, Наше теме. – Год. 40, бр. 8–9 (1987), стр. 1095–1109.

Бјекство 17 Црногораца из окупиране Црне Горе 1917 године, Историјски записи. – Год. 61, бр. 3–4 (1988), стр. 211–213.

Нестанак комитског покрета у Црној Гори и одлазак комитске чете из округа колашинског Србију у јесен 1916, Лесковачки зборник. – Бр. 28 (1988), стр. 41–47.

Опредјелјивање Црногораца за уједињење у току рата 1914–1918. године, Историјски записи. – Год. 61, бр. 3–4 (1988), стр. 129–161.

Политичке борбе међу црногорском емиграцијом 1917. по питању уједињења Црне Горе са Србијом и осталим југословенским земљама. – [У]: Научни скуп Србија 1917 / одговорни уредник Љиљана Алексић. – Београд : Историјски институт, 1988, стр. 181–190.

Предговор. – [У]: Мијаило В. Ашанин: *И тада рекоше – неће проћи.* – Мојковац : Центар за културу „Ненад Ракочевић“, 1988, стр.3–5.

Прилог проучавању националне свијести Црногораца у периоду од 1878. године до почетка 20. вијека. – [У]: Екмечићев зборник. – Сарајево : Друштво историчара Босне и Херцеговине : „Веселин Маслеша“, 1988, стр.129–135.

Радосав Меденица (1897–1987): in memoriam, Историјски записи. – Год. 61, бр. 1–2 (1988), стр. 285–287.

Црногорски студенти на Универзитету у Београду. – [У]: Универзитет у Београду / одговорни уредник Андреј Митровић. – Београд : Универзитет : Савремена администрација, 1988, стр. 797–817.

Божидар Шекуларец: 'Добриловина и добриловски катастик', Мојковац – Котор, 1988, Историјски записи. – Год. 62, бр. 3–4 (1989), стр. 179–180.

Приказ.

Војна и политичка ситуација у Црној Гори од почетка августа 1918. године до засједања Подгоричке скупштине. – [У]: Научни скуп Србија 1918. године и стварање југословенске државе. – Београд : Историјски институт, 1989, стр.53–66.

Косовски култ у Црној Гори почетком 19. и на почетку 20. вијека. – [У]: Свети кнез Лазар : споменица о шестој стогодишњици Косовског боја 1389–1989. – Београд : Свети архијерејски синод Српске православне цркве, 1989, стр. 389–392.

Богумил Храбак: 'Арбанашки упади и побуне на Косову и у Македонији од краја 1912. до краја 1915.године', Врање, 1988, 235 стр, Историјски записи.– Год. 63, бр. 3–4 (1990), стр. 219–220.

Приказ.

Богумил Храбак: 'Силе Антанте и Сједињене Америчке Државе према Бугарској 1915–1918', Врање, 1990, 336 стр, Историјски записи. – Год. 63, бр. 3–4 (1990), стр. 222–223.

Приказ.

Предговор. – [У]: Рајко Раосављевић: *Морача, Ровца, Колашин. пријекло становништва и братственичке групе : ослободилачке борбе у даљој прошлости.* – Београд : Стручна књига ; Колашин : Скупштина општине, 1990, стр. 5–6.

Славко Мијушковић (1912–1989): In memoriam, Историјски записи. – Год. 63, бр. 3–4 (1990), стр. 235–236.

Црногорско-албански односи 1878–1914.– [У]: Срби и Албанци у 19. и почетком 20. века / уредник Владимир Стојанчевић. – Београд: Српска академија наука и уметности, 1990, стр. 123–197.

Црногорско и српско становништво у Скадру и његовој околини у 19. вијеку, Правни зборник. – Год. 35, бр. 1–2 (1990), стр. 39–50.

Академик Петар И. Поповић (1899–1987): In memoriam, Историјски записи. – Год. 64, бр. 1–2 (1991), стр. 229–231.

Ристо Ковијанић (1895–1990): In memoriam, Историјски записи. – Год. 64, бр. 1–2 (1991), стр. 237–238.

Црна Гора у Балканском рату : национални, политички и економски узроци. – [У]: Пред балкански рат / уредник Владимир Стојанчевић. – Београд : Српска академија наука и уметности, 1991, стр.17–24.

Уз осамдесетогодишњицу смрти Блажа Бошковића, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 233–237.

Дјело трајне научне вриједности. Миомир Дашић: Васојевићи у устанцима 1860–1878. године (Подгорица, 1992, стр. 707), Токови. – Бр. 1 (1993), стр. 141–146.

Црногорска војска : од племенске до савремене војне организације, Војска. – Год. 2, бр. 69 (1993), стр. 18 и 51.

Гавро Перaziћ–Радослав Распоповић: ‘Међународни уговори Црне Горе 1878–1918’, Подгорица, 1992, Историјски записи. – Год. 67, бр. 1–2 (1994), стр. 207–209.

Приказ.

Осамдесетогодишњица Првог свјетског рата, Историјски записи. – Год. 67, бр. 1–2 (1994), стр. 39–60.

У турском царству : политичке и друштвене прилике. – [У]: Историја српског народа. Књ. 6, Од Берлинског конгреса до уједињења 1878–1918. Том 1. – 2. изд. – Београд : Српска Књижевна задруга, 1994, стр. 263–290.

Цетиње од Берлинског конгреса до краја Првог свјетског рата. – У: Цетиње 1482–1982. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности ; Цетиње : Обод : Скупштина општине Цетиње, 1994, стр. 147–160.

Црна Гора. – [У]: Историја српског народа. Књ. 6, Од Берлинског конгреса до уједињења 1878–1918. Том 1. – 2. изд. – Београд : Српска књижевна задруга, 1994, стр. 208–259.

Црна Гора од 1753–1797. – [У]: Историја српског народа. Књ. 4, Срби у XVIII веку. Т. 1. – 2. изд. – Београд : Српска књижевна задруга, 1994, стр. 498–530.

Јавно мњење у Црној Гори у уставном периоду од 1905. године о приликама у Босни и Херцеговини. – [У]: Босна и Херцеговина. – Београд : Српска академија наука и уметности ; Нови Сад : Православна реч, 1995, стр. 349–355.

Предговор. – [У]: Симо Поповић: *Мемоари*, приредили Новица Ракочевић, Јован Р. Бојовић и Душан Мартиновић. – Цетиње : Издавачки центар Цетиње ; Подгорица : ЦИД, 1995, стр. 5–21.

Коаутор Јован Р. Бојовић.

Стојан Новаковић у документима Митра Бакића. – [У]: Стојан Новаковић личност и дело. – Београд : Српска академија наука и уметности, 1995, стр. 125–129.

Војнополитичка ситуација у Црној Гори 1914. – [У]: Мојковачка операција 1915–1916. – Београд : Институт за савремену историју, 1997, стр. 13–21.

Предговор. – [У]: Радомир Л. Ракочевић: *Родослов братства Ракочевића : огранка Јоковића.* – Подгорица : Унирекс, 1997, стр. 7–9.

Рецензија. – [У]: Милован Шћепановић: *Школе у колашинском крају.* – Подгорица : Унирекс, 1997, стр. 5.

Коаутор Крсто Пижурца.

Прилог питању капитулације црногорске војске. – [У]: Црна Гора у Првом свјетском рату. Књига 2. – Подгорица : Историјски институт, 1998, стр. 153–160.

Рецензија. – [У]: Лазар Рогановић: *Истина која бode очи.* – Подгорица : Књижевни клуб „Марко Миљанов“, 2000, стр. 171.172.

У турском царству : политичке и друштвене прилике. – [У]: Историја српског народа. Књ. 6, Од Берлинског конгреса до уједињења 1878–1918. Том 1. – 3. изд. – Београд : Српска Књижевна задруга, 2000, стр. 263–290.

Црна Гора. – [У]: Историја српског народа. Књ. 6, Од Берлинског конгреса до уједињења 1878–1918. Том 1. – 3. изд. – Београд : Српска Књижевна задруга, 2000, стр. 208–259.

Црна Гора од 1753–1797. – [У]: Историја српског народа. Књ. 4, Срби у XVIII веку. Т. 1. – 3. изд. – Београд : Српска књижевна задруга, 2000, стр. 498–530.

Миомир Дашић: Васојевићи од помена до 1860; Миомир Дашић : Васојевићи у устанцима 1860–1878. – [У]: Дјело академика Миомира Дашића у огледалу стручне и научне критике, приредио Добрило Аранитовић. – Подгорица : ЦИД, 2008.

Приказ.

ЛИТЕРАТУРА О НОВИЦИ РАКОЧЕВИЋУ

Ражнатовић, Новак: *Др Новица Ракочевић: 'Црна Гора у Првом свјетском рату 1914–1918'*. Цетиње, 1969, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 4 (1969), стр. 675–678.

Приказ.

П[еровић] С[ретен]: *Др Новица Ракочевић: 'Црна Гора у Првом свјетском рату 1914–1918'*. Титоград, Историјски институт; Цетиње, Обод, Стварање. – Год. 25, бр. 3 (1970), стр. 227–228.

Стругар, Владо: *Др Новица Ракочевић: 'Црна Гора у Првом свјетском рату 1914–1918'*. Титоград, Историјски институт; Цетиње, 1969, стр. 482, Југословенски историјски часопис. – Бр. 3–4 (1970), стр. 226–227.

Приказ.

Батаковић, Душан Т.: *Н. Ракочевић, 'Политички односи Црне Горе и Србије 1903–1918'*, Цетиње, 1981, 314, Историјски гласник. – Бр. 1–2 (1982), стр. 163–164.

Приказ.

Дашић, Миомир: *Новица Ракочевић: 'Црна Гора и Аустро-Угарска 1903–1914'*, Титоград, 1983. – Часопис за савремену повијест. – Год. 16, бр. 2 (1984), стр. 105–110.

Приказ.

Батаковић, Душан Т.: *Новица Ракочевић: 'Црна Гора и Аустро-Угарска 1903–1914'*, Титоград, 1983, Историјски гласник. – Бр. 1–2 (1985), стр. 180–181.

Приказ.

Рацковић, Никола: *Ракочевић, Новица*. – [У]: Прилози за лексикон црногорске културе, Цетиње, Централна народна библиотека Црне Горе „Ђурђе Црнојевић“, 1987, стр. 178.

Аранитовић, Добрило : *Новица Ракочевић: Био-библиографија*. –[У]: Споменица Историјског института Црне Горе 1948–1988, Титоград, Историјски институт СР Црне Горе, стр. 148–155.

Михаљчић, Раде: *Ракочевић, Новица (15. јануар 1927. Требаљево, Колашин)*. [У]: Енциклопедија српске историографије, Београд, 1997, стр. 615–616.

Кнежевић, Саша: *Ријеч на уручивању награда 25. XII 1997*, Историјски записи. – Год. 70, бр. 4 (1997), стр. 259–262.

Др Новици Ракочевићу, др Ђуру Вујовићу, Војиславу Бољевић-Вулековићу.

Дашић, Миомир: *Др Новица Ракочевић (1927–1998): in memoriam*, Историјски записи. – Год. 71, бр. 1–2 (1998), стр. 325–328.

Дашић, Миомир: *Новица Ракочевић (1927–1998)*, Југословенски историјски часопис. – Год. 31, бр. 1–2 (1998), стр. 267–270.

Некролог.

Лакић, Зоран: *Непролазне вриједности научног дјела. Др Новица Ракочевић 1927–1998*, Стварање. – Год. 53, бр. 4–8 (1998), стр. 310–314.

Распоповић, Радослав: *Округли сто 'Парламентаризам у Црној Гори – историјски коријени и развој', Подгорица 16–17. октобра 1998*, Историјски записи. – Год. 71, бр. 3–4 (1998), стр. / 269 / –271.

Повод за одржавање Округлог стола, била је књига др Новице Ракочевића *Црногорска народна скупштина 1906–1914*.

Дашић, Миомир: *О научном и животном дјелу др Новице Ракочевића (1927–1998)*. – [У]: Парламентаризам у Црној Гори. Историјски коријени и развој. Подгорица, Историјски институт, 1999, стр. 17–38.

Дашић, Миомир: *Др Новица Ракочевић*. – [У]: Новица Ракочевић: *Вријеме књаза и краља Николе 1878–1918. године*. Подгорица, 2006, стр. 264–277.

Дашић, Миомир: *Говор одржан на сахрани др Новице Ракочевића на гробљу Чепурци*. – [У]: Новица Ракочевић: *Вријеме књаза и краља Николе 1878–1918. године*. Подгорица, 2006, стр. 283–286.

Ракочевић, Новица (Требаљево, Колашин, 1927 – Подгорица, 1998), историчар. – [У]: Лексикон црногорске културе. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 670–671.

ЂУРО ВУЈОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 17. маја 1925. у Доњем Загарачу, општина Даниловрад. Умро је 25. јула 1998. године у Подгорици. Основну школу је завршио у Загарачу, нижу гимназију у Даниловграду, учитељску школу на Цетињу и у Херцег Новом. Године 1954. завршио је Вишу педагошку школу на Цетињу, а 1961. године Филозофски факултет у Сарајеву, група за историју. Марта 1970. године одбранио је, у Приштини, докторску дисертацију под насловом „Стара Црна Гора у народноослободилачкој борби“.

Од 1948. године живио је у Титограду, гдје је, до децембра 1960. године, радио као новинар и уредник Радио Титограда, службеник Народног одбора Титоград, функционер у Републичком вијећу синдиката. Децембра 1960. године прешао је у Историјски институт да ради као руководиоца Архива за историју радничког покрета, затим као асистент у научном сектору. Првог јануара 1987. године, пензионисан је у звању научног савјетника.

Предмет његовог научног интересовања је Црна Гора у народноослободилачком рату и социјалистичкој револуцији. Из те области објавио је три посебна издања и 40 научних чланака, расправа и прилога. Био је члан редакције Историјских записа, и одговорни уредник (1979–1983).

Учесник је НОП-а од 1941. године.

Добитник је Тринаестоновембарске награде ослобођења Цетиња, награде друштва историчара за животно дјело и био је носилац неколико одликовања, међу којима и ордена рада са црвеном заставом.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР. САРАДНИК)

Титоград у слободи : 1944–1974 / [аутори текстова Милан-Мишо Брајовић, Ђуро Вујовић ... [и др.]. – [Титоград] : Титоградска трибина, [1975]. – 136 стр.

Ловћенски НОП одред и његово подручје у народноослободилачкој борби 1941–1945. године. – Цетиње : Обод, 1976. – 765 стр.

Револуционарни покрет у општини Титоград : 1919–1945 / Ђуро Вујовић... [и др.]. – Титоград : Општински одбор СУБНОР-а, [1976]. – 889 стр.

Бар град под Румијом / Сима Ћирковић ... Ђуро Вујовић ... [и др.]. – 1. изд. – Бар : Избор, 1984. – 191 стр.

Револуционарни покрет и НОР у херцеговском крају 1908–1945 : (хронологија догађаја) / Ђуро Вујовић ... [и др.]. – Херцег-Нови : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР-а општине, 1984. – 195 стр.

Организациони развој Комунистичке партије Југославије у Црној Гори 1941–1945. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Никшић : Универзитетска ријеч, 1988. – 206 стр.

Црна Гора у народноослободилачком рату 1941–1945. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1997. – 421 стр.

Загарач кроз историју / Ђуро Вујовић ; [приредили Жељко Вујовић; Дејан Вујовић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2009. – 155 стр.

ЧЛАНЦИ. ПРИЛОЗИ. ПРИКАЗИ (У КЊИГАМА И ЗБОРНИЦИМА)

О једном покушају уништавања четничког упоришта у Загарачу у прољеће 1944. године, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 4 (1963), стр. 632–640.

О грешкама КПЈ у Црној Гори 1941–1942. године, Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 2 (1964), стр. 355–365.
Дискусија о Прегледу историје СКЈ.

О једном покушају формирања Недићеве војске у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 1 (1964), стр. 161–164.

Пораз четника и сепаратиста у Катунској нахији почетком марта 1944. и криза у квислиншком покрету у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 4 (1964), стр. 665–716.

Јово Михаљевић: 'Живи записници'. Београд, 1965, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 4 (1965), стр. 706–707.

Путови револуције, 1–2. Загреб, 1963, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 1 (1965), стр. 207.

Приказ часописа.

Стање у квислиничким јединицама у старој Црној Гори средином 1944, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 3 (1965), стр. 491–505.

Економске прилике на подручју Ловћенског одреда крајем зиме и почетком прољећа 1942, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 4 (1966), стр. 689–699.

О лијевим грешкама КПЈ у Црној Гори у првој години народноослободилачког рата, Историјски записи. – Год. 20, књ. 24, св. 1 (1967), стр. 45–113.

Покрајинско савјетовање КПЈ за Црну Гору, Боку и Санџак од 8. августа 1941. године, Историјски записи. – Год. 20, књ. 24, св. 2 (1967), стр. 315–322.

Јединице Ловћенског одреда у борби против четника на колашинском сектору 1942. године, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 4 (1968), стр. 623–637.

Везе народноослободилачких покрета у Црној Гори и Албанији крајем 1941. и почетком 1942. године, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 2–3 (1969), стр. 401–408.

Димо Вујовић: 'Године ратне', Београд 1968, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 1 (1969), стр. 159–160.
Приказ.

'Жене Црне Горе у револуционарном покрету 1918–1945'. Титоград 1969, Историјски записи. – Год. 21, књ. 26, св. 1 (1969), стр. 163–164.
Приказ.

Политичке и војне прилике на подручју Окружног комитетa за КПЈ Цетиње у првој половини 1943. године. – У: Неретва – Сутјеска 1943 : зборник радова, Београд, 1969.

Гојко Миљанић: 'Никишићки НОП одред', Београд 1970, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 3–4 (1970), стр. 438–440.
Приказ.

Развој НОП-а на подручју Ловћенског одреда од августа 1941. године до пљеваљске битке : антикомунистички талас послје устанка, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 1–2 (1970), стр. 11–58.

Дејства Ударне групе батаљона у старој Црној Гори крајем 1943. и почетком 1944. године, Војноисторијски гласник.– 1/1971.

Искусства из тринаестојулског устанка и неке карактеристике НОБ-а у Црној Гори 1941. године, Војно-историјски гласник. – Год. 22, бр. 2 (1971), стр. 205–223.

О неким проблемима проучавања историје НОП-а у Црној Гори од средине 1942. године до капитулације Италије, Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, св. 3–4 (1971), стр. 447–453.

О прожимању народноослободилачке борбе и социјалистичке револуције. О класном и националном...), Историјски записи. – Год. 24.књ. 28, св. 3–4 (1971), стр. 661.

Ауторизована дискусија на научном скупу поводом тридесетогодишњице устанка и револуције у Црној Гори, – Титоград 1971.

Подловћенска Црна Гора у НОБ 1941–1945. године, Гласник цетињских музеја. – Бр. 4 (1971).

Мишо Лековић: 'Бихаћка операција 1942'. Београд 1972, стр. 261, Историјски записи. – Год. 25, књ. 30, св. 3–4 (1972), стр. 551–552.
Приказ.

О неким проблемима у вези са питањем конституисања политичке платформе НОП-а у Југославији, Гледишта. – 1/1972.

Конституисање политичке платформе народноослободилачког покрета, Историјски записи. – Год. 26, књ. 30, св. 3–4 (1973), стр. 411–436.

Митар Ђуришић: 'Седма омладинска'. Београд 1973, Историјски записи. – Год. 26, књ. 30, св. 3–4 (1973), стр. 480–482.
Приказ.

Црногорско приморје у доба капитулације Италије, Зборник за историју радничког покрета Далмације. – 3/1974.

О специфичност иполитичког тренутка у Црној Гори у првој половини 1942. године, Наши разгледи (Љубљана). – 6/1975.

Листом у борбу кроз огањ за слободу. – У: Револуционарни покрет у општини Титоград 1919–1945. – Титоград: Општински одбор СУБНОР-а, [1976].

О елементима грађанског рата у народноослободилачком рату, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 1 (1976), стр. 119–126.

Пети конгрес историчара Југославије, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 4 (1976), стр. 685–688.

Моша Пијаде у Црној Гори 1941–1942. године, Историјски записи. – Год. 31, књ. 37, св. 4 (1978), стр. 59–83.

О поријеклу једног утицаја у неким специфичностима НОП-а на Косову, Косова–Косово. – 6/1978.

О неким аспектима положаја и рада гериле у Црној Гори 1942–1943. године. – У: Дурмиторска партизанска република : материјали са научног скупа одржаног у Жабљаку 24, 25. и 26. августа 1977. године.

– Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Жабљак : Скупштина општине ; Плужине : Скупштина општине ; Шавник : Скупштина општине, 1979, стр. 755–762.

Везе између Покрајинског комитета КПЈ за Црну Гору, Боку и Санџак и Централног комитета КПЈ и Врховног штаба од маја 1942. до маја 1943. године, Историјски записи. – Год. 33, књ. 52, св. 1 (1980), стр. 59–83.

Национална компонента народноослободилачке борбе (1941–1945), Историјски записи. – Год. 33, књ. 42, св. 1 (1980), стр. 113–124.

О неким карактеристикама устанка 1941. године у Црној Гори прије и после савјетовања у Столицама. – У: Војно–политичко саветовање у Столицама : значај и последице за НОП : [зборник радова]. – Београд : Експорт прес, 1980.

О учешћу албанске народности у Црној Гори у НОБ 1941–1945. – Оружане снаге НОП-а на Косову 1941–1945 : зборник радова, Приштина 1980.

Др Зоран Лакић: 'Народна власт у Црној Гори 1941–1945'. Цетиње–Београд, 1981, Историјски записи. – Год. 34 (54), бр. 3–4 (1981), стр. 186–187.

Приказ.

О условима и проблемима живота и рада гериле у никшићком крају у 1942. години, Никшићки срез у НОР-у : зборник радова. – Никшић : Центар за марксистичко образовање “Никола Ковачевић”, 1982.

Покрајински комитет КПЈ за Црну Гору и Боку и проблеми које је за герилу у Црној Гори доносила зима 1942 / 43, Историјски записи. – Год. 35 (55), бр. 3–4 (1982), стр. 193–194.

Герила у источној Боки 1942–1943. – У: Раднички покрет, народноослободилачки рат и револуција у Боки Которској : (зборник радова са научног скупа одржаног у Херцег-Новом, 26, 27. и 28. новембра 1981. године). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Херцег Нови : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР-а општине, 1983.

Једна веза Никшића са Цетињем почетком 1943. године. – У: Никшић у предратном револуционарном покрету и НОР-у : зборник радова. – Никшић : Никшић : Центар за марксистичко образовање “Никола Ковачевић”, 1983.

Моша Пијаде у раду на стварању НОО и војнопозадинских органа власти у Црној Гори 1941–1942. – У: Изградња народне власти у 1942. и Моша Пијаде, зборник радова. – Загреб, 1983.

О неким карактеристикама васојевићке гериле. – У: Народни одбор ослобођења среза беранског и развој нове револуционарне власти. – Иванград : Скупштина општине ; Титоград : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе, 1983.

Моша Пијаде у раду на стварању НОО и војнопозадинских органа власти у Црној Гори 1941–1942. – У: Изградња народне власти у 1942. и Моша Пијаде, зборник радова. – Загреб, 1983.

Поводом неких оцјена проширеног састанка ПК КПЈ за Црну Гору и Боку од 17. августа 1943. године. – У: Преломни догађаји народноослободилачког рата у Црној Гори 1943 : (зборник радова са научног скупа одржаног 19. и 20. дец. 1983). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СКЈ, 1985, стр. 120–126.

Илегални рад НОП-а у Боки Которској од прољећа 1942. до прољећа 1943. године. – У: Народноослободилачки рат и револуција у Боки Которској : у вријеме привремене кризе од априла 1942. до септембра 1943. године : (зборник радова са округлог стола одржаног у Рисну 20. јануара 1984. године). – Котор ; Херцег Нови ; Тиват : Марксистички центри : Фондови за његовање и развијање револуционарних традиција НОР-а општина, 1986.

О основним питањима организационог развоја КПЈ у Црној Гори у току народноослободилачког рата (1941–1945), Историјски записи. – Год. 60, бр. 1 (1987), стр. 187–198.

Дискусија. – У: Револуционарни покрет у срезу цетињском 1918.– 1945 : зборник радова са научног скупа одржаног на Цетињу 14, 15. и 16. новембра 1984. године. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1988, стр. 570–572.

Осврт на јулске догађаје у цетињском срезу 1941. године. – У: Револуционарни покрет у срезу цетињском 1918–1945 : зборник радова са научног скупа одржаног на Цетињу 14, 15. и 16. новембра 1984. године. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1988, стр. 289–291.

Тринаестојулски устанак у Црној Гори у односу на директиву ЦК КПЈ о устанку и на устанке осталих народа Југославије. – У: Тринаестојулски устанак – предмет науке и умјетности : радови са научног скупа Титоград, 11. и 12. јул 1991. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1992, стр. 89–97.

Црна Гора у изворима и историографији 1941–1945. – У: Извори и историографија о Црној Гори : радови са научног скупа, Титоград, 17. и 18. децембар 1990. – Подгорица : ЦАНУ, 1993, стр. 207–237.

Научно интересовање академика Дима Вујовића за НОР и револуцију у Црној Гори 1941–1945. – У: Научно дјело академика Димитрија Дима Вујовића : зборник радова. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1994, стр. 213–221.

Поглед на Народноослободилачки рат у Црној Гори 1941–1945. из данашње перспективе. – У: Историјска наука и настава историје у савременим условима : радови са научног скупа, Подгорица, 20. и 21. октобра 1993. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1994, стр. 163–180.

Цетиње у народноослободилачкој борби (1941–1945). – У: Цетиње 1482–1982. Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности ; Цетиње : Обод : Скупштина општине Цетиње, 1994, стр. 189–212.

Владо Марковић, Радоје Пајовић: 'Сарадња четника са окупатором у Црној Гори. Документи 1941–1945', Подгорица–Цетиње, 1996, 509 стр, Историјски записи. – Год. 69, бр. 4 (1996), стр. 167–169. Приказ.

Предговор. – У: Вукоман Џаковић: *У заробљеничким логорима : (сјећања и документа 1941–1945)* / за штампу припремила Јелисавка Комненић Џаковић. – Београд : Стручна књига ; Никшић : Центар за културу Никшић, 1996, стр. 5–9.

Кључно питање у нас за вријеме Другог свјетског рата : Југославија – да или не и како?. – У: Други свјетски рат – 50 година касније : радови са научног скупа, Подгорица, 20–22. септембар 1995. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1997, стр. 175–186.

Нека општа запажања о књизи проф. др Бранка Петрановића 'Историчар и савремена епоха'. – У: Историчар и савремена епоха : зборник радова са Округлог стола Историјског института. Књ. 1. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1997, стр. 99–101.

Жене Црне Горе у народноослободилачком покрету 1941–1945. – У: Десети конгрес историчара Југославије, Београд, 1998 : зборник радова. – Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1998, стр. 473–483.

УРЕДНИК. РЕЦЕНЗЕНТ. ЧЛАН РЕДАКЦИЈЕ

Вирпазар, Бар, Улицњ / [рецензент Ђуро Вујвић ... и др.]. – Цетиње : Обод, 1974. – 600 стр.

Раднички покрет народноослободилачки рат и револуција у Боки Которској : (зборник радова са научног скупа одржаног у Херцег-Новом, 26, 27. и 28. новембра 1981. године) / [уредник редактор Ђуро Вујовић].

– Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Херцег Нови : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР-а општине, 1983. – 2 књ. (620 ; 691 стр.)

Илегала у Подгорици (Титоград) : 1941–1945 / [редакција Здравко Ђуковић...Ђуро Вујовић... и др.]. – Титоград : Центар за марксистичко образовање „Милун Божовић” : Одбор за издавачку дјелатност из НОР-а и револуције 1941–1945, за срез подгорички ОК ССРН, 1984. – 258 стр.

Затвори у Подгорици и логор на Забјелу / [редакција Војин Вуковић, Ђуро Вујовић ... и др.]. – Титоград : Центар за марксистичко образовање “Милун Божовић”, 1986. – 276 стр.

Влаховић, Станко В. – Селић, Миодраг: *IX Црногорска народноослободилачка ударна бригада* / [Ђуро Вујовић, уредник и рецензент]. – Титоград : Побједа, 1987. – 414 стр.

Затвори и логори у Боки Которској и Бокељи у затворима и логорима ван Боке 1941–1945. : (зборник радова са научног скупа одржаног у Херцег-Новом, 20. и 21. децембра 1985. године). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР-а општине, 1987. – 661 стр.

Колашински четнички затвор : 1942–1943 : (зборник радова са научног скупа одржаног у Колашину 14. и 15. маја 1984) / Ђуро Вујовић, члан Редакције) – Београд : Стручна књига, 1987. – 869 стр.

Пајовић, Радоје: *Павле Ђуришић* / рецензенти Ђуро Вујовић, Петар Качавенда. – Загреб : Центар за информације и публицитет, 1987. – 114 стр.

Радуловић, Јован: *Приче и анегдоте загарачко-команске* / [рецензенти Драго Ђупић, Ђуро Вујовић]. – Подгорица : Дом омладине „Будо Томовић”, 1998. – 184 стр.

ЛИТЕРАТУРА О ЂУРУ ВУЈОВИЋУ

Петрановић, Бранко: *Неколико напомена у вези са дискусијом др Ђ. Вујовића о раду Покрајинског комитета КПЈ за Црну Гору*, Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, св. 3–4 (1971), стр. 674–676.

Ауторизована дискусија на научном скупу поводом тридесетогодишњице устанка и револуције у Црној Гори, Титоград 1971.

Ускоковић, Јагош: *Осврт на излагање др Ј. Бојовића и др Ђ. Вујовића у вези са општом политичком климом у периоду 1939–1941.године*, Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, св. 3–4 (1971), стр. 667–669.

Ауторизована дискусија на научном скупу поводом тридесетогодишњице устанка и револуције у Црној Гори, Титоград 1971.

Дашић, Миомир: *Др Ђуро Вујовић: 'Ловћенски НОП одред и његово подручје у народноослободилачкој борби 1941–1945'*. Цетиње, 1976, Историјски записи. – Год. 31, књ. 35, св. 1–2 (1978), стр. 275–279.

Аранитовић, Добрило: *Ђуро Вујовић : [био-библиографија]*. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 172–175.

Кнежевић, Саша: *Ријеч на уручивању награда 25. XII 1997*, Историјски записи. – Год. 70, бр. 4 (1997), стр. 259–262.

Др Новици Ракочевићу, др Ђуру Вујовићу, Војиславу Бољевић-Вулековићу.

Ковачевић, Бранислав: *Др Ђуро Вујовић: 'Црна Гора у народноослободилачком рату 1941–1945'*, Подгорица, Историјски институт Црне Горе, 1997, Историјски записи. – Год. 70, бр. 4 (1997), стр. 263–269.

Пајовић, Радоје: *Др Ђуро Вујовић (1925–1998): in memoriam*, Историјски записи. – Год. 71, бр. 3–4 (1998), стр. 277–280.

Ријеч на сахрани др Ђура Вујовића на гробљу Чепурци у Подгорици, 27. јуна 1998. год.

Вујовић Ђуро (Загарач, Даниловград, 1925 – Подгорица, 1998), историчар. У: Историјски лексикон Црне Горе: Пер – Ж : Књ. 5 / [аутори Шербо Растодер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 1190.

Миљић, Маријан: *Уредници и редакције Записа и Историјских записа – 1927–2007 : био-библиографске биљешке*, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 17–66.

О Ђуру Вујовићу: стр. 46–48. – Са фотографијом.

Вујовић Ђуро (Доњи Загарач, Даниловград, 1925 – [Подгорица, 1998]), историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица: ДОБ, 2019, стр. 808.

ДУШАН Б. ВУЧКОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен 12. јуна 1912. у Буту, Монтана, САД. Преминуо је у мају 2001. године.

Основну школу и гимназију завршио на Цетињу, а студије шумарства на Универзитету у Београду.

Од 1935. до 1941. радио у Банској управи на Цетињу, а од 1942. до 1945. био у цетињском затвору и у логорима у Италији и Њемачкој. Од доласка у домовину радио у републичким органима управе, Историјском институту (од 1960. до 1968. године) и привредним организацијама до пензионисања 1976.

Објавио неколико посебних издања и преко 100 чланака. Предмет његовог научног интересовања је привреда Црне Горе у XIX и XX вијеку. За научни рад добио Награду ослобођења Титограда и Тринаестојулску награду.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Дрвна индустрија у Црној Гори 1875–1941. – Титоград : Историјски институт, 1968. – 139 стр.

Капиталистичко искоришћавање шума у Црној Гори. – Титоград : Историјски институт, 1965. – 531 стр.

Шумарство и ловство у Црној Гори у другој половини XIX и почетком XX вијека. – Титоград : Историјски институт, 1972. – 253 стр.

ЧЛАНЦИ И ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА

О неким питањима односа између шумских газдинстава и предузећа за искоришћавање шума, Шумарски лист. – Бр. 8–10 (1951).

Шумско-узгојни радови наших шумских газдинстава у 1955. години, Наша пољопривреда. – Год. 2, бр. 3 (1956). – 18 стр.

Шумарство Црне Горе. – У: Развој шумарства и дрвне индустрије Југославије : 1945–1956. – Београд : Савез инжењера и техничара шумарства и дрвне индустрије Југославије, 1958, стр. 475–483.

Прилог упознавању капиталистичког искоришћавања шума у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 4 (1964), стр. 629–664.

Развој организације шумске привреде и шумарске службе у Црној Гори у раздобљу 1944–1954. године, Правни зборник. – Бр. 1–2 (1970), стр. 21–58.

Имовинско-правни односи у погледу шума и шуме комунице у бившој црногорској држави, Правни зборник. – Бр. 3–4 (1974), стр. 21–64.

Поводом једне пресуде Државног савјета из 1941. у предмету искоришћавања шума племена пољског у срезу колашинском, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 1 (1985), стр. 87–111.

Поводом чланка 'Историјат и начин искоришћавања шума и развој пиланарства у Црној Гори' : (сепарат) : [из историје шумарства и индустријске прераде дрвета], Шумарство и прерада дрвета (Сарајево). – Бр. 10–12 (1985), стр. 521–530.

Осврт на чланак Драгомира Остојића.

Поводом чланка 'Развој шумарства и дрвне индустрије у Црној Гори 1945 – 1956', Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 3 (1986), стр. 127–144.

Још једном о искоришћавању шума и развоју пиланарства у Црној Гори = More on Utilization of Forests and Development of Saw Milling in Montenegro, Шумарство и прерада дрвета (Сарајево). – Бр. 4–6 (1987), стр. 87.

Још једном о 'Развоју шумарства и дрвне индустрије у Црној Гори 1945 – 1956', Историјски записи. – Год. 40, бр. 2–3 (1987), стр. 193–208.

Поводом чланка Бранислава Маровића у истом броју часописа.

О неким питањима аграрних односа у Црној Гори 1878–1912, Историјски записи. – Год. 62, бр. 3–4 (1989), стр. 135–145.

Привреда до 1918. године. – У: Цетиње 1482–1982. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности ; Цетиње : Обод : Скупштина општине Цетиње, 1994, стр. 223–240.

ЛИТЕРАТУРА О ДУШАНУ Б. ВУЧКОВИЋУ

Ј. Р.: *Др Душан Вучковић: 'Капиталистичко искоришћавање шума у Црној Гори'. Титоград, 1965,* Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 2 (1965), стр. 385–396.

Пулевић, Вукић: *Др Душан Вучковић – поводом 40 година од објављивања првог научног рада*, Глас Републичког завода заштите природе. – Бр. 13 (1980), стр. 171–177.

Аранитовић, Добрило: *Душан Б. Вучковић : [био-библиографија]*. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стрр. 178–179.

Вучковић Душан (Бјут, Монтана, САД, 1912), инжењер шумарства. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 796.

РАДОМАН ЈОВАНОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 27. јула 1934. године у селу Мосори, Даниловград. Умро је 7. марта 2006. године. Основну школу учио је у родном селу, гимназију у Никшићу, Даниловграду и Титограду. Дипломирао је 1958. године на Филозофском факултету у Београду. Докторирао је 1972. на Филозофском факултету у Сарајеву.

Од 1958. до краја 1961. године радио је у Архиву Црне Горе на Цетињу. Од 1962. до 1990. радио је у Историјском институту. Од почетка школске 1984/85. предавао као ванредни професор на Филозофском факултету у Никшићу, а 1990. биран је у звање редовног професора. Предавао је Историју Црне Горе до 1918. године.

Био је одговорни уредник Историјских записа (1967–1974) и дугогодишњи члан редакције.

Предмет његовог научног интересовања била је историја Црне Горе у XIX вијеку.

Одликован је орденом рада са сребрним вијенцем и орденом рада са златним вијенцем. Добитник је Тринаестојулске награде (1984).

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР. САРАДНИК)

Жене Црне Горе у револуционарном покрету 1918–1945 / Јован Р. Бојовић, Радоман Јовановић ... и др. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1969. – 301 стр.

Црна Гора / [уређивачки одбор Димитрије Димо Вујовић и др.]. – Београд : Књижевне новине, 1976. – 995 стр.

Политички односи Црне Горе и Србије (1860–1878). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Цетиње : Обод, 1977. – 338 стр.

Историја српског народа. Књ. 5, Од Првог устанка до Берлинског конгреса : 1804–1878. Т. 1 / написали Владимир Стојанчевић, Јован Милићевић, Чедомир Попов, Радоман Јовановић, Милорад Екмечић. – Београд : Српска књижевна задруга, 1981. – 567 стр.

Црна Гора и велике силе (1856–1860). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1983. – 275 стр.

Црна Гора у међународним односима. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1984. – 226 стр.

Le Monténégro dans les relations internationales – Titograd, Institut d’Histoire de le R.S. Monténégro, 1984.

Преглед развоја међународноправних односа југословенских земаља. Св. 6, Преглед међународних уговора, и других аката значајних за међународне односе Црне Горе 1700–1918. године. – Београд : Институт за међународну политику и привреду ; Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1987. – XXIV, 149 стр.

Историја српског народа. Књ. 5, Од Првог устанка до Берлинског конгреса : 1804–1878. Т. 1 / написали Владимир Стојанчевић, ... Радоман Јовановић ... и др. – 2. изд. – Београд : Српска књижевна задруга, 1994. – 570 стр.

Острог / [аутори текстова Радоман Јовановић ... и др.]. – Београд : М. У. Чуљковић, 1997. – 254 стр.

Историја српског народа. Књ. 5, Од Првог устанка до Берлинског конгреса : 1804–1878. Т. 1 / написали Владимир Стојанчевић, Јован Милићевић, Чедомир Попов, Радоман Јовановић, Милорад Екмечић. – 3. изд. – Београд : Српска књижевна задруга, 2000. – 570 стр.

ЧЛАНЦИ И ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА, КЊИГАМА И ЗБОРНИЦИМА

Један инострани отпор продирању капитала у Црну Гору, Историјски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 3 (1961), стр. 14/1961, 3, 417–442.

Др Ђорђевић Д. Пејовић: ‘Исељавање Црногораца у XIX вијеку’. Титоград, 1962, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 2 (1963), стр. 325–327.

Приказ.

Покушај Аустро-Угарске да добије концесију за изградњу железнице у Црногорском приморју, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 2 (1963), стр. 311–315.

Став Црне Горе према анексији Босне и Херцеговине, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 1 (1963), стр. 91–121.

Црногорско-турски погранични односи и бој у Липову 1872. године, Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 4 (1963), стр. 563–583.

Бранко Павићевић: 'Црна Гора у рату 1862. године'. Београд, 1963, Историјски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 1 (1964), стр. 168–169.
Приказ.

Војислав Ј. Вучковић: 'Политичка акција Србије у јужнословенским покрајинама Хабзбуршке монархије 1850–1874'. Београд, 1965, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 3 (1965), стр. 554.
Приказ.

'Историја Југославији' в двух томах. Москва, 1963, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 1 (1965), стр. 207–208.
Приказ.

Сима Ђирковић: 'Историја средњовековне Босне', Београд 1964, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 2 (1965), стр. 389.
Приказ.

Др Васиљ Поповић: 'Источно питање'. Сарајево, 1965, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 1 (1966), стр. 177.
Приказ.

Из преписке Марка Миљанова са Сенатом црногорским, Стварање. – Бр. 9 (1966), стр. 978–987.

Најновији радови Н. И. Хитрове из историје Црне Горе, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 3 (1966), стр. 583.
Приказ.

Разграничење Црне Горе и Турске 1858. године, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 2 (1966), стр. 189–252; св. 3 (1966), стр. 377–437.

Успостављање руске војне мисије у Црној Гори, Војноисторијски гласник. – Бр. 1 (1966), стр. 81–87.

Љуба Ненадовић у Црној Гори 1857–1858, Историјски записи. – Год. 20, књ. 24, св. 2 (1967), стр. 351–362.

Црна Гора и источна Херцеговина за вријеме анексионе кризе 1908–1909. У: Југословенски народи пред први светски рат. – Београд : Научно дело, 1967, стр. 289–311.

Др Димо Вујовић: 'Књегинја Даринка : политичка активност'. Цетиње, 1968, стр. 164, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 4 (1968), стр. 672–673.
Приказ.

Мисија Ј. П. Ковалевског у Црној Гори 1854. године, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 1 (1968), стр. 22–48.

Савјетовање о проучавању историје Црне Горе, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 3 (1968), стр. 503–505.

Др Раде Петровић: 'Национално питање у Далмацији у XIX стољећу'. Сарајево 1968, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 1 (1969), стр. 160–161.

Приказ.

Др Хамдија Капичић: 'Босна и Херцеговина у вријеме аустроугарске владавине', Сарајево 1968, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 1 (1969), стр. 158–159.

Приказ.

Обавијештеност совјетске јавности о смрти Буре Ђаковића / Јован Р. Бојовић, Радоман Јовановић, Прилози Института за историју радничког покрета (Сарајево). – Бр. 5 (1969), стр. 317–328.

Политика Црне Горе према бокелском устанку 1869. године, Југословенски историјски часопис. – Бр. 4 (1969), стр. 88–94.

Положај и активност жена у Црној Гори до 1918. године. – У: Жене Црне Горе у револуционарном покрету 1918–1945 / [група аутора]. – Титоград : Историјски институт, 1969, стр. 9–21.

Други међународни конгрес балканолога, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 1–2 (1970), стр. 195–196.

Конгрес одржан у Атини 1970.

Извјештаји руског конзула у Дубровнику А. С. Јонина о бокелском устанку 1869–1870. године / Радоман Јовановић, Мирослав Лукетић. – У: Устанак у Боки Которској 1869 : [зборник радова са научног скупа]. – Котор ; Будва : Центар за културу, 1970, стр. 303–372.

'История Южных и Западных Славян'. Москва 1969, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 3–4 (1970), стр. 431–432.

Приказ

Политика Црне Горе према бокелском устанку 1869. године. – У: Устанак у Боки Которској 1869 : [зборник радова са научног скупа]. – Котор ; Будва : Центар за културу, 1970, стр. 120–169.

С. А. Никитин: 'Очерки по истории Южных Славян и руско-балканских связей в 50–70-е годы XIX в'. Москва, 1970, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 3–4 (1970), стр. 433–434.

Приказ.

'Советское славяноведение'. (Материали IV конференцији историков–славистов), Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 1–2 (1970), стр. 189–190.

‘Средњовековни статут Будве’. С италијанског превео и предговор написао Никола Вучковић. Будва 1970, стр. 117, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 3–4 (1970), стр. 427.

Приказ.

Црна Гора и предаја градова Србији. – У: Ослобођење градова у Србији од Турака 1862–1867. год. : зборник радова приказаних на научном скупу Српске академије наука и уметности, одржаном од 22. до 24. маја 1967. год. у Београду поводом прославе 100-годишњице ослобођења градова. – Београд : САНУ, 1970, стр. 251–261.

Црна Гора према предаји градова Србији 1867. године, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 1–2 (1970), стр. 129–139.

В. Н. Конгратева: ‘Руские дипломатические документи об аграрних одношенијах в Босни и Герцеговине (60–70-е годи XIX в.)’. Москва 1971, Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 1–2 (1972), стр. 242–243.

Приказ.

Которска секција Друштва историчара Црне Горе (1948–1968), Котор 1973. Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 1–2 (1972), стр. 245–246.

Покушаји изглађивања спорова између Црне Горе и Србије послје црногорско–турског рата 1962. године, Историјски записи. – Год. 26, књ. 30, св. 1–2 (1973), стр. 5–31.

Трговински центри Црне Горе средином XIX вијека и њихова друштвено–економска улога, Историјски записи. – Год. 26, књ. 30, св. 3–4 (1973), стр. 313–319.

К. Е. Кирова: ‘Италянская експанзия в восточном Средоземном море. Москва 1973’, Историјски записи. – Год. 27, књ. 31, св. 3–4 (1974), стр. 391–393.

Приказ.

Политички односи између Црне Горе и Србије 1866–1868, Гласник Цетињских музеја. – Књ. 7 (1974), стр. 5–52.

Прелазак Васојевића у Србију 1861. године у свијетлу нових извора, Токви. – Бр. 8 (1974), стр. 55–66.

Симпозијум о издавању извора за историју Црне Горе, Историјски записи. – Год. 27, књ. 31, св. 3–4 (1974), стр. 395–396.

Зборник Которске секције Друштва историчара Црне Горе, Котор 1973, Историјски записи. – Год. 28, књ. 32, св. 1 (1975), стр. 195–196.

Приказ.

Павле Милошевић (1932–1975), Историјски записи. – Год. 28, књ. 32, св. 3–4 (1975), стр. 631–632.

Некролог.

Чедомир Попов: 'Француска и Србија 1871–1878'. Београд, 1974. Историјски записи. – Год. 28, књ. 32, св. 1 (1975), стр. 187–188.

Приказ.

В. Г. Карасев, 'Сербски демократ Живоин Жуевич'. Москва, 1974, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 1 (1976), стр. 152–154.

Приказ.

Гласник Друштва за науку и умјетност Црне Горе, II, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 2 (1976), стр. 375–376.

Приказ.

Из сарадње Друштва историчара Црне Горе и Македоније, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3 (1976), стр. 658–659.

Токови, бр. 10, II, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 2 (1976), стр. 386–387.

Приказ.

'Рашка баштина', Краљево 1975, Историјски записи. – Год. 29, књ. 33, св. 3–4 (1976), стр. 630–632.

Приказ.

Црна Гора и Србија за вријеме анексионе кризе 1908–1909. године. – У: Велике силе и Србија пред Први светски рат : зборник радова приказаних на међународном научном скупу Српске академије наука и уметности, одржаном од 13–15. септембра 1974. године у Београду, Београд : САНУ, 1976, стр. 565–575.

В. В. Анিকেев: 'Документи великог Октобра'. Москва, 1977, стр. 239, Историјски записи. – Год. 330, књ. 34, св. 3–4 (1977), стр. 865.

Приказ.

'Ослободилачки покрети југословенских народа од XVI вијека до почетка првог свјетског рата'. Зборник радова, књ. 1. Историјски институт, Београд, 1976, стр. 356, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 3–4 (1977), стр. 855–857.

Приказ.

Сукоб утицаја Црне Горе и Србије у херцеговачком устанку 1875–1876. – У : Међународни научни скуп поводом 100-годишњице устанка у Босни и Херцеговини, другим балканским земљама и источној кризи 1875–1878. године, (Сарајево–Илица, 1–3. октобра 1975). (Т. 1). – Сарајево : АНУБИХ, 1977, стр. 95–100.

Велизар Перуновић: 'Казивања из колоне. Херцег–Нови', 1977, стр. 407, Историјски записи. – Год. 31, књ. 35, св. 1–2 (1978), стр. 289–291.

Приказ.

Војно-политичка сарадња Црне Горе и Србије у току црногорско-турског рата 1876–1878. године. – У: Стогодишњица црногорско-турског рата : 1876–1878 : радови са научног скупа, Цетиње, 27. и 28. маја 1977. – Титоград : Црногорска академија наука и умјетности, 1978, стр. 145–161.

Др Манол Пандевски: 'Илинденско востание во Македонија 1903'. Институт за национална историја, Скопје 1978, стр. 560, Историјски записи. – Год. 31, књ. 36, св. 4 (1978), стр. 187–188.
Приказ.

Научни скуп поводом стогодишњице црногорско-турског рата 1876–1878, Историјски записи. – Год. 31, књ. 34, св. 1–2 (1978), стр. 293–294. Одржан на Цетињу 27. и 28. маја 1977. године. – Приказ.

А. И. Хитрова: 'Черногория в национально-освободительном движении на Балканах и русско-черногорские отношения в 50–70-х годах XIX века'. Москва, 1979, стр. 336, Историјски записи. – Год. 32, књ. 39, св. 2 (1979), стр. 151–153.
Приказ.

Љиљана Алексић-Пејаковић, 'Политика Италије према Србији до 1870. године'. Београд, 1979, стр. 391, Историјски записи. – Год. 32, књ. 39, св. 2 (1979), стр. 153–154.
Приказ.

Извршење разграничења Црне Горе и Турске 1859–1860. године, Историјски записи. – Год. 33 (53), бр. 4 (1980), стр. 31–53.

Из преписке Марка Миљанова са Сенатом 1878. године, Историјски записи. – Год. 34 (54), бр. 3–4 (1981), стр. 97–101.

Балканские народы и европейские правительства в XVIII–начале XX в. (Документи и исследование) Балканские исследования, Вып. 8. Москва 1982, Историјски записи. – Год. 36 (56), бр. 1–2 (1983), стр. 196–197.
Приказ.

Caspar Heer: 'Territorialentwicklung und grenzfragen von Montenegro in der zeit seiner staatswerdung (1830–1887)', Bern 1981, Историјски записи. – Год. 36 (56), бр. 1–2 (1983), стр. 188–189.
Приказ.

'Первое сербское восстание 1803–1813. гг. и Россия. Книга вторая (1808–1813)', „Наука“ Москва 1983, стр. 400, Историјски записи. – Год. 36 (56), бр. 3–4 (1983), стр. 199–201.
Приказ.

Les relations politiques entre le Monténégro et la Russie (1711–1918), Историјски записи. – Год. 37 (57), бр. 1–2 (1984), стр. 15–54.

Црногорско-руски политички односи (1771–1917), Историјски записи. – Год. 37 (57), бр. 3–4 (1984), стр. 15–54.

Црна Гора и Србија за вријеме намјесништва Јована Ристића 1868–1872. године. – У: Живот и рад Јована Ристића : поводом 150-годишњице рођења : зборник прилога са научног скупа одржаног 17. и 18. XI 1981. године. – Београд : САНУ, 1985, стр. 149–156.

Ирма Львовна Фадејева, 'Официјалне доктрине в идеологији и политике Османској империји (османизам панисламизм) XIX начало XXв', „Наука“, Москва 1985, стр. 272, Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 4 (1986), стр. 235–237.
Приказ.

Нико С. Мартиновић (23. 5. 1914–20. 1. 1975), Историјски записи. – Год. 60, бр. 1 (1987), стр. 237–240.

Косовски мит у национално-политичкој идеологији и стратегији Црне Горе половином XIX вијека, Историјски записи. – Год. 62, бр. 1–2 (1989), стр. 5–9.

Поводом шестогодишњице Косовске битке (1389–1989).

Косовски мит у национално-политичкој идеологији и стратегији Црне Горе половином XIX вијека. – У: Косовски бој у историји, традицији и стваралаштву Црне Горе : зборник радова : радови са научног скупа одржаног у Титограду 25. октобр 1989. године. – Титоград : ЦАНУ, 1990, стр. 17–22.

Црногорско-руски односи настраницама 'Историјских записа', Историјски записи. – Год. 63, бр. 1–2 (1990), стр. 87–90.

Јевто Миловић, дописни члан ЦАНУ (10. XI 1908. – 14. I 1991): in memoriam, Историјски записи. – Год. 64, бр. 1–2 (1991), стр. 239–240.

Наде у Русију и уједињење Црне Горе и Боке Которске 1813–1814. године. – У: Уједињење Црне Горе и Боке Которске : 1813–1814. године : (зборник радова са научног скупа одржаног у Котору 10–12. новембра 1988). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991, стр. 59–62.

'Историја Црне Горе' Симе Милутиновића Сарајлије, Зборник радова професора и сарадника Филозофског факултета у Никшићу. – Бр. 12 (1992), стр. 143–149.

О руској архивској грађи за историју Црне Горе 1711–1878. године. – У: Извори и историографија о Црној Гори : радови са научног скупа, Титоград, 17. и 18. децембра 1990. – Титоград : ЦАНУ, 1993, стр. 145–155.

Друштвено-политички живот од 1852–1878. године. – У: Цетиње : 1482–1982. – Подгорица : ЦАНУ ; Цетиње : Скупштина општине : Обод, 1994, стр. 133–145.

Умјесто поговора. – У: Батрићевић Ђуро: Др Анто Гвозденовић : генерал у три војске ; Црногорци у руско-јапанском рату. – Цетиње : Обод, 1994, стр. 357–359.

Вук Шибалић, Стојан Караџић: 'Дробњак. Породице у Дробњаку и њихово поријекло (Дробњак, Језера, Ускоци и Шаранци)', Београд, 1995, стр. 517, Историјски записи. – Год. 68, бр. 4 (1995), стр. 255–258.
Приказ.

Проф. др Жарко Шћепановић (1926–1995): in memoriam, Историјски записи. – Год. 68, бр. 4 (1995), стр. 203–301.
Са библиографијом.

Знамење прегнућа и јунаштва (приказ књиге С. Томића 'Споменица одликованих лица из Зетске бановине'), Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Бр. 4–5 (1996), стр. 277–279.

Извори и историографија о бојевима 1796. године. – У: Бој Црногораца и Брђана с Махмут пашом 1796. : зборник радова о биткама на Мартинићима и Крусима. – Цетиње : Светигора, 1996, стр. 364–365.

Миливоје Брајовић: 'Четовођа'. Подгорица, 1996, 199 стр, Историјски записи. – Год. 69, бр. 3 (1996), стр. 139–140.

Снага народне правде : приказ књиге В. Јовићевића 'Снага државе'. Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Бр. 4–5 (1996), стр. 165–168.

Умјесто поговора. – У: Батрићевић Ђуро: *Црногорци у руско-јапанском рату.* – 2. допуњено изд. – Цетиње : Обод : ЈП ИИЦ „Цетиње“, 1996, стр. 131–133.

Бој на Мартинићима 22. јула 1796. године. – У: Битка за Црну Гору : Мартинићи – Круси 1796–1996 : зборник радова са научног скупа, Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе : Културно–просвјетна заједница, 1997, стр. 235–240

Богословско-учитељска школа. – У: Учитељска школа у Херцег-Новом 1945–1948. – Подгорица : Министарство науке и просвјете, 1997, стр. 15–18.

'Историја Црне Горе' Симе Милутиновића Сарајлије. – У: Милутиновић, Сарајлија Сима: *Историја Црне Горе.* – Цетиње : Светигора, 1997, стр. 127–137.

Краљ Никола у свјетлу црногорско-руских односа до 1910. г. – У: Краљ Никола – личност, дјело и вријеме : радови са међународног научног скупа, Подгорица, 1–3. октобар 1997. Т. 1. – Подгорица : ЦАНУ, 1998, стр. 129–135.

Црна Гора и ослободилачки покрет половином XIX вијека. – У: Међународно признање Црне Горе : зборник радова са научног скупа Никшић 11–12. мај 1998. год. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности : Историјски институт Црне Горе ; Никшић : Филозофски факултет, 1999, стр. 11–15.

Поговор. – У: Блажо Калезић: *Калезићи кроз вјекове : прилог историји братства.* – Подгорица : Удружење братства Калезића, 2002, стр. 383–386.

‘Спуж – на Главици и око ње’ аутора Ђура Лаковића. – У: Лаковић Ђуро: *Спуж – на Главици и око ње.* – Даниловград : Скупштина општине, 1999, стр. 7–8.

Ю. П. Аншаков: *‘Становление черногорского государства и Россия (1798–1856 гг)’*, Москва, 1998, стр. 388, Историјски записи. – Год. 64, бр. 1–2 (2001), стр. 299–300.
Приказ.

О Његошу као владару и Црној Гори његовог доба, Историјски записи. – Год. 74, бр. 3–4 (2001), стр. 7–28.

Проглашење књажевине 1852 – промјена облика владавине Петровића. – У: Династија Петровић Његош : радови са међународног научног скупа, Подгорица, 29. октобар – 1. новембар 2001. Т. 1. – Подгорица : ЦАНУ, 2002, стр. 97–100.

Успјешна замјена синтезе историја Црне Горе, Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Књ. 14 (2002), стр. 247–249.
Поводом књиге Миомира Дашића *Огледи из историје Црне Горе.*

ПРИРЕЂИВАЧ. РЕЦЕНЗЕНТ. ЧЛАН РЕДАКЦИЈЕ

Прилози настави исрорије. Св. 1, (Црна Гора у XX вијеку) / [редакција Зоран Лакић, Радоман Јовановић, Мило Стругар]. – Београд : Завод за уџбенике и наставна средства Србије, 1972. – 174 стр.

Бој на Мартинићима : 1796 / [приредили Радоман Јовановић, Зоран Лакић]. – Даниловград : С. О.[Скупштина Општине], 1996. – 78 стр.

Битка за Црну Гору : Мартинићи – Круси 1796–1996 : зборник радова са научног скупа / [редакција Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић, Радоман Јовановић]. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе : Културно-просвјетна заједница, 1997. – 375 стр.

Ђоковић, Милош О.: *Братства села Југовића : Бајовићи, Бацковићи, Вулићи, Зечевићи, Јаредићи, Маројевићи, Милутиновићи, Рончевићи, Ђоровићи, Филиповићи : (биографски подаци)* / рецензенти Радоман Јовановић, Петар Ненезић. – Никшић : М. О. Ђоковић, 2002. – 215 стр.

ЛИТЕРАТУРА О РАДОМАНУ ЈОВАНОВИЋУ

Кораћ, Милорад: *Др Радоман Јовановић: 'Политички односи Црне Горе и Србије 1860–1878'*. Цетиње, 1977, Историјски записи. – Год. 31, књ. 36, св. 3 (1977), стр. 165–167.

Приказ.

Жугић, Томислав: *Др Радоман Јовановић: 'Црна Гора и велике силе 1856–1860'*, *Титоград* 1983, Историјски записи. – Год. 36 (56), бр. 3–4 (1983), стр. 202–204.

Приказ.

Аранитовић, Добрило: *Радоман Јовановић : [био-библиографија]*. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 124–128.

Ђуровић, Војислав: *Јубиларно и подстицајно. Радоман Јовановић и Зоран Лакић: 'Битка за Црну Гору – Бој на Мартинићима'*, *Даниловград*, 1996, Историјски записи. – Год. 69, бр. 3 (1996), стр. 103–108.

Приказ.

Дашић, Миомир: *Радоман Јовановић (1934–2006) : in memoriam*, Историјски записи. – Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 459–464.

Јовановић Радоман (Мосор, Даниловград 1934 – Подгорица, 2006), историчар. – У: Историјски лексикон Црне Горе: Ч – Ј : Књ. 3 / [аутори Шербо Раостодер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 721–722.

Миљић, Маријан: *Уредници и редакције 'Записа' и 'Историјских записа' – 1927–2007 : биографије*, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 17–66.

Радоман Јовановић – одговорни уредник у периоду 1967–1974. – Биографија Радомана Јовановића са фотографијом (стр. 39–41).

Јовановић Радоман (Мосори, Даниловград, 1934 – Подгорица, 2006), историчар. – У: Лексикон црногорске културе (Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009), стр. 310.

Јовановић Радоман. – У: Личности црногорске просвјете : лексикон. Књ. 1 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 313.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

Јовановић Радоман. – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 291.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

ЂОРЂИЈЕ ЂОКО ПЕЈОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен у Горњем Цеклину (Цетиње) 29. октобра 1914. године. Основну школу је завршио у родном селу, нижу гимназију у Подгорици, а шесторазредну богословију на Цетињу. На Теолошком факултету у Београду дипломирао је у јулу 1940. године. Титулу доктора историјских наука стекао је на Филозофском факултету у Београду 1961.

Од завршетка рата до маја 1947. радио је као наставник Гимназије у Беранама и директор Гимназије у Даниловграду, а од тада до краја 1951. као секретар и предсједник Земаљског одбора синдиката просвјетних радника и као начелник Министарства просвјете, односно Савјета за просвјету и културу НР Црне Горе. Од 1952. до 1964. био је директор Државног архива, односно Архива СР Црне Горе на Цетињу, а од тада до краја 1980 (кад је пензионисан) – секретар I одјељења у Историјском институту СР Црне Горе у Титограду.

За члана Црногорске академије наука и умјетности, односно Друштва за науку и умјетност Црне Горе, изабран је 1973. године. Био члан Одбора за историјске науке, Одбора за издавање извора за историју Црне Горе, Одбора за етнологију, Одбора за филозофију и социологију, Одбора за критичко издање дјела Марка Миљанова Поповића, те предсједник Одбора за пројекат *Друштвени живот Старе Црне Горе* и Међуакадемијског одбора за проучавање патријархалних заједница и културе народа и народности Југославије. Организовао је научноистраживачки рад у оквиру пројеката и округли сто о темама крвне освете.

Одликован је: орденом заслуга за народ III реда (1955), орденом заслуга за народ са сребрном звијездом (1962), орденом братства и јединства са сребрним вијенцем (1966) и орденом рада са златним вијенцем (1973). Тринаестојулску награду добио је 1963. године.

Умро је 28. децембра 1983. у Подгорици.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА
ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Исељавање Црногораца у XIX вијеку. – Титоград : Историјски институт НР Црне Горе, 1962, 487 стр. + мапа.

Сто педесет година развоја и просвјете и културе у Црној Гори : информативни преглед – Титоград : Графички завод, 1963. – 43 стр.

Насељавање Никшића послје 1878. год. – Никшић : Заједница културних установа, 1969. – 64 стр.

Развитак просвјете и културе у Црној Гори 1852–1916. – Титоград : Историјски институт ; Цетиње : Обод, 1971. – 403 стр.

Политика Црне Горе у Затарју и Горњем Полимљу 1878–1912. – Титоград : Историјски институт, 1973. – 200 стр.

Друштвено-филозофски погледи у Црној Гори од почетка XIX до средине XX вијека : прилог проучавању теоријске мисли у Црној Гори. – Титоград : Црногорска академија наука и умјетности, 1980. – 245 стр.

Црна Гора у доба Петра I и Петра II : оснивање државе и услови њеног развитка. – Београд : Народна књига, 1981. – 495 стр.

Просвјетни и културни рад у Црној Гори 1918–1941. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Цетиње : Обод, 1982. – 283 стр.

ЧЛАНЦИ. ПРИЛОЗИ. ПРИКАЗИ

Однос земаља Инфорбирора према културним вриједностима наших народа, Стварање. – Год. 4, бр. 9–10 (1949), стр. 285–293.

Рад на просвети за вријеме књаза Данила, Стварање. – Год. 7, бр. 6 (1952), стр. 376–381.

Архиви у Црној Гори, Стварање. – Год. 8, бр. 9 (1953), стр. 572–576.

Два необјављена службена писма Сима Матавуља, Стварање. – Год. 8, бр. 7–8 (1953), стр. 494–496.

Биографски подаци о првим глумцима у Црној Гори, Стварање. – Год. 9, бр. 7–8 (1954), стр. 467–474.

Основано је Друштво архивских радника НР Црне Горе, Архивист, Београд. – Бр. 1 (1954), стр. 130–131.

Рад на истраживању и експлоатацији руда у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 7, књ. 10, св. 2 (1954), стр. 382–405.

Аграрна политика црногорске владе у крајевима ослобођеним у Балканском рату 1912. године, Историјски записи. – Год. 8, књ. 11, св. 1–2 (1955), стр. 215–242.

Архиви у Црној Гори. – [У]: *Енциклопедија Југолавије. Књ. 1*. – Загреб : Југославенски лексикографски завод, 1955, стр. 199–201.

Два необјављена приватна писма Сима Матавуља, Стварање. – Год. 10, бр. 1 (1955), стр. 373–378.

Неки подаци о истрази поводом крађе драгоцености из Дукље, Стварање. – Год. 10, бр. 3 (1955), стр. 180–181.

Прилог проучавања рудног богатства Црне Горе, Историјски записи. – Год. 8, књ. 11, св. 1–2 (1955), стр. 356–362.

Покушај исушења Улцињског Поља, Историјски записи. – Год. 9, књ. 12, св. 1–2 (1956), стр. 157–164.

Прилог проучавању Дукље, Стварање. – Год. 11, бр. 5 (1956), стр. 354–356. *О раду Државног архива на Цетињу*, Архивист. – Бр. 2 (1956), стр. 60–61. *Три сјећања*, Стварање. – Год. 12, бр. 1 (1957), стр. 61–61.

Др Хамдија Капиџић: 'Херцеговачки устанак 1882. године', Сарајево 1958, Историјски записи. – Год. 11, књ. 14, св. 1–2 (1958), стр. 424–431.

Из Државног архива НР Црне Горе, Архивски вјесник. – Књ. 1 (1958), стр. 612–613.

Четири прилога из историје КПЈ у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 12, књ. 15, св. 1 (1959), стр. 190–204.

Из посљедњих дана живота војводе Марка Миљанова, Стварање. – Год. 15, бр. 1 (1960), стр. 54–57.

Др Мирчета Буровић: 'Црногорске финансије (1860–1815)', издање Историјског института НР Црне Горе (Титоград, 1960), Историјски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 3 (1961), стр. 518–524.

Насељавање Горњег Колашина и Поља (1879–1886), Историјски записи. – Год. 14, књ. 18, св. 3 (1961), стр. 381–416.

Поводом педесетогодишњице смрти Лазе Костића, Стварање. – Год. 16, бр. 4–5 (1961), стр. 398–400.

Анкета 'Архиви и истраживачи', Архивист. – Бр. 1 (1962), стр. 87–88.

О раду Историјског друштва НР Црне Горе, Југословенски историјски часопис. – Бр. 1 (1962), стр. 130–133.

Узроци масовског иселјавања становништва из Црне Горе (1878–1916), Историјски записи. – Год. 15, књ. 19, св. 2 (1962), стр. 209–253.

Др Димо Вујовић: 'Уједињење Црне Горе и Србије'. Издање Историског института НР Црне Горе, Титоград, 1962, стр. 568, Историски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 1 (1963), стр. 148–151.

За што су Његошеви посмртни остаци пренесени с Ловћена на Цетиње 1916. године, Историски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 3 (1963), стр. 498–501.

Прослава стогодишњице Његошевог рођења, Стварање. Год. 18, бр. 9–10 (1963), стр. 224–230.

Протокол о разграничењу између Јовичића и Угања 1838. године, Историски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 3 (1963), стр. 473–476.

Владо Стругар, 'Југословенске социјалдемократске странке 1914–1918', Југославенска академија знаности и умјетности, Загреб 1963, стр. 322, Историски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 3 (1964), стр. 590–592. Приказ.

Дискусија о Прегледу историје СКЈ, Историски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 2 (1964), стр. 306–310.

О стогодишњици смрти Вука Стефановића Караџића 1864–1964, Историски записи. – Год. 17, књ. 21, св. 1 (1964), стр. 5–10.

Бранислав Ђурђев: 'Улога цркве у старијој историји српског народа'. Сарајево, 1964, Историски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 4 (1965), стр. 705.

XII Међународни конгрес историчара у Бечу, Историски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 4 (1965), стр. 694–696. Одржан од 29. VIII до 5. IX 1965.

Дискусија о традицији, Пракса. – Год. 2, бр. 3 (1965), стр. 55–59.

3. Лакић – Р. Пајовић – Г. Вукмановић: 'Народноослободилачка борба у Црној Гори 1941–1945. Хронологија догађаја', Историски институт СР Црне Горе, Титоград, 1963, стр. 764, Југословенски историјски часопис. – Бр. 1 (1965), стр. 123.

О личности и дјелу Душана Вуксана (поводом двадесетогодишњице смрти), Историски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 1 (1965), стр. 121–153.

Осврт на радове о народноослободилачкој борби у Црној Гори, Пракса. – Год. 2, бр. 3 (1965), стр. 97–112.

Ристо Ковијанић, 'Помени црногорских племена у которским споменицима (XIV–XVI вијека)', књ. I, Историски институт, Титоград 1963, стр. 260. – Југословенски историјски часопис. – Бр. 2 (1965), стр. 123–124.

Старине Црне Горе I (1963) и II (1964), Цетиње, Историјски записи. – Год. 18, књ. 22, св. 4 (1965), стр. 707.

‘Црногорске исправе XVI–XIX вијека’, уредили Т. Никчевић и Б. Павићевић, Архив Црне Горе. Историјска грађа, II, Цетиње 1964, стр. 286, Југословенски историјски часопис. – Бр. 1 (1965), стр. 120.

Албум ‘Црна Гора 1941–1945’, Титоград, 1966, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 2 (1966), стр. 365–366.

Георгије Острогорски, ‘Сербска област после Душанове смрти’. Издање Византолошког института, Београд, 1965. године, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 1 (1966), стр. 175.

Др Љубинка Ђирић Богетић, ‘Комунице у Црној Гори у XIX и почетном XX века’. Издање Историјског института у Титограду 1966. године, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 1 (1966), стр. 177–178.

Обрад Цицимил: ‘Дурмиторски НОП одред и његово подручје 1941–1945’. Београд, 1966, Историјски записи. – Год. 19, књ. 23, св. 3 (1966), стр. 581–582.

Приказ.

Развитак позоришне културе у Црној Гори. Први помени позоришне активности, Стварање. – Год. 21, бр. 10 (1966), стр. 1178–1194.

Симпозијум посвећен 25-годишњици устанка у Црној Гори, Југословенски историјски часопис. – Бр. 3–4 (1966), стр. 193.

Записи – часопис за науку и књижевност (1927–1933), Историјски записи. – Год. 20, књ. 24, св. 3 (1967), стр. 391–403.

Историјски записи (1948–1966), Историјски записи. – Год. 20, књ. 24, св. 3 (1967), стр. 423–439.

Јован С. Ивовић, Историјски записи. – Год. 20, књ. 24, св. 1 (1967), стр. 201–204.

О личности и дјелу П. А. Ровинског 1831–1916, Историјски записи. – Год. 20, књ. 24, св. 1 (1967), стр. 145–170.

Бранислав Ђурђев. ‘Два дефтера Црне Горе из времена Скендербега Црнојевића’ (Прва свеска). Издање Академије наука и умјетности Босне и Херцеговине, Сарајево, 1968, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 1 (1968), стр. 674–675.

Др Димо Вујовић, ‘Књегина Даринка – политичка активност’. Цетиње, 1968, стр. 164, Југословенски историјски часопис. – Бр. 3–4 (1968), стр. 207–208.

Др Јулка Меитеровић, 'Лекарев дневник'. Војноиздавачки завод, Београд 1968, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 3 (1968), стр. 491–493.

Личност и дјело Марка Драговића 1852–1918. Поводом педесетогодишњице смрти, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 3 (1968), стр. 425–453.

'Љетопис попа Дукљанина', Увод, превод и коментар др Славка Мијушковића, Графички завод – Титоград, 1967, Библиотека „Луча“ (19), стр. 282, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 4 (1968), стр. 671–672.

Петар II Петровић Његош: 'Изабрана писма', Графички завод – Титоград, 1962, Библиотека „Луча“ (21). Приредио за штампу др Јевто Миловић. Избор писама Бранка Бањевића, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 4 (1968), стр. 676–677.

Др Ружица Гузина, 'Општина у кнежевини и краљевини Србији', I дио 1804–1838; Издање Института за правну историју, Београд 1966, стр. 244, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 4 (1969), стр. 679–680.

Напредна штампа у Црној Гори 1918–1941, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 2–3 (1969), стр. 271–288.

Др Драго Петровић, 'Из историје здравствене службе у Црној Гори', Медицински записи XX, Титоград 1967, 9–111, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 3–4 (1970), стр. 432–433.

И. И. Лоциловская: 'Илиризм'. Москва 1968, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 3–4 (1970), стр. 430–431.

'Кратки опис Зете и Црне Горе'. За штампу припремио Слободан Радовановић, Београд 1970, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 3–4 (1970), стр. 428–429.

Приказ фототипског издања.

Насељавање околине Бара и Улциња и начин регулисања односа на земљи (послије 1878. године), Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 3–4 (1970), стр. 307–336.

Књажевна Црна Гора 1918–1941, Стварање. – Год. 26, бр. 7–8 (1971), стр. 984–995.

Личност и дјело Живка Драговића (1856–1928). – Годишњак Цетињске гимназије. – Бр. 3 (1971), стр. 5–22.

Марко Цвјетковић (1897–1971), Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 1–2 (1972), стр. 269–270.

О аграрним односима и дажбинама у Затарју и Горњем Полимљу 1878–1912, Токови. – Бр. 2 (1972), стр. 31–53.

Развитак просвјете и културе у Црној Гори у другој половини XIX и у почетку XX вијека, Прилози настави историје. – Бр. 1 (1972), стр. 33–52.

Насељавање Спужа и начин регулисања аграрних односа (послије 1878. године), Историјски записи. – Год. 26, књ. 30, св. 3–4 (1973), стр. 341–361.

Политика Аустро-Угарске, Италије и Србије у новопазарском Санџаку 1878–1912 и увођење реформе у Турској, Токови. – Бр. 1–2 (1973), стр. 1–38.

Расељавање Зете и непосредније околине Подгорице и начин регулисања односа на земљи исељеника – мухацира (послије 1878. године), Историјски записи. – Год. 26, књ. 30, св. 1–2 (1973), стр. 73–130.

Др Нико С. Мартиновић (1914–1975), Историјски записи. – Год. 27, књ. 31, св. 3–4 (1974), стр. 397–399.

Два документа из привредне историје, Пољопривреда и шумарство. – Год. 20, бр. 1 (1974), стр. 94–97.

History of Montenegrin and Brda (Hill) Tribes from the XV to XVII Centuries (According to turkish sources). – [In]: The Historiography of Yugoslavia 1965–1975, Belgrade, The Association of Yugoslav Historical Societies, 1975, pp.127–129.

Genesis of Montenegrin State (1796–1850). – [In]: The Historiography of Yugoslavia 1965–1975, Belgrade, The Association of Yugoslav Historical Societies, 1975, pp. 131–135.

Стварање државе и јачање јединства црногорских и брдских племена (Крај XVIII – средина XIX вијека). – У: Црна Гора. – Београд : Књижевне новине, 1976, стр. 217–247.

Изучавање природе и друштва у Црној Гори 1918–1941, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 1 (1977), стр. 99–127.

Вуко Павићевић (1914–1978), Годишњак Црногорске академије наука и умјетности. – Бр. 6 (1978), стр. 137–140.

Значај територијалног ширења Црне Горе за њен културни развитак. – У: Стогодишњица црногорско-турског рата 1876–1878 : радови са научног скупа, Цетиње, 27. и 28. маја 1977. –Титоград : Црногорска академија наука и умјетности, 1978, стр. 243–255.

Настава филозофије у Црној Гори до 1941. године, Васпитање и образовање. – Год. 4, бр. 1–2 (1978), стр. 223–239.

‘Предмет и метод изучавања патријархалних заједница и културе народа и народности Југославије’. Титоград 23. и 24. новембра 1978, Историјски записи, – Год. 31, књ. 35, св. 4 (1978), стр. 188–191.

Божо Ђ. Михаиловић 1902–1979, Историјски записи. – Год. 32, књ. 36, св. 3 (1979), стр. 155–157.

Из историје подручја Пљеваља и Бијелог Поља од краја XVIII до средине XIX вијека, Историјски записи. – Год. 32, књ. 41, св. 4 (1979), стр. 71–96.

Архиви. Црна Гора. – У: *Енциклопедија Југославије Књ. 1*, Загреб, Југославенски лексикографски завод, 1980, стр. 262–264.

Музички живот у Црној Гори 1918–1941. – Звук (Сарајево). – Бр. 1 (1980), стр. 81–92.

Сјећања на дон Ника Луковића, Зборник Которске секције Друштва историчара Црне Горе. – Бр. 2 (1980), стр. 205–206.

За научну истину и научни поступак, Пракса. – Бр. 4 (1981), стр. 155–167.

Ристо Драгићевић (1901–1980), Историјски записи. – Год. 34 (54), бр. 1 (1981), стр. 179–182.

Живот и рад. In memoriam.

Шта је побуђивало Марка Миљанова да се прихвати пера, Гласник Одјељења умјетности ЦАНУ. – Бр. 3 (1981), стр. 177–187.

Архиви и архивска грађа. – У: Цетиње : 1482–1982. – [Подгорица] : Црногорска академија наука и умјетности ; Цетиње : Скупштина општине : Штампарија Обод, 1994, стр. 387–390.

Књижевство. – У: Цетиње : 1482–1982. – [Подгорица] : Црногорска академија наука и умјетности ; Цетиње : Скупштина општине : Штампарија Обод, 1994, стр. 369–370.

Музичка умјетност. – У: Цетиње : 1482–1982. – [Подгорица] : Црногорска академија наука и умјетности ; Цетиње : Скупштина општине : Штампарија Обод, 1994, стр. 423–424.

Научна активност до 1941. године. – У: Цетиње : 1482–1982. – [Подгорица] : Црногорска академија наука и умјетности ; Цетиње : Скупштина општине : Штампарија Обод, 1994, стр. 457–462.

Оснивање и учвршћивање органа државне власти (од краја XVIII до средине XIX вијека). – У: Цетиње : 1482–1982. – [Подгорица] : Црногорска академија наука и умјетности ; Цетиње : Скупштина општине : Штампарија Обод, 1994, стр. 109–131.

Школство до 1918. и између 1918. и 1941. године. – У: Цетиње : 1482–1982. – [Подгорица] : Црногорска академија наука и умјетности ; Цетиње : Скупштина општине : Штампарија Обод, 1994, стр. 325–329.

Школство у Црној Гори : (1918–1941), Васпитање и образовање. – Бр. 2 (2002), стр. 153–179.

УРЕДНИК

Предмет и метод изучавања патријархалних заједница у Југославији : радови са научног скупа, Титоград, 23. и 24. новембра 1978. године / уредник Ђоко Пејовић. – Титоград : ЦАНУ, 1981. – 398 стр.

Добричанин Секула: *Доња Морача : живот и обичаји народни по традицији / уредник Ђоко Пејовић. – Титоград : Црногорска академија наука и умјетности, 1984. – 228 стр.*

Цетиње : 1482–1982 / одговорни уредници Ђоко Д. Пејовић, Димитрије Димо Вујовић. – [Подгорица] : Црногорска академија наука и умјетности ; Цетиње : Скупштина општине : Штампарија Обод, 1994. – 546 стр. : [70] стр. с таблама.

ЛИТЕРАТУРА О ЂОРЂИЈУ-ЂОКУ ПЕЈОВИЋУ

Јовановић, Радоман. *Др Ђорђије Д. Пејовић: 'Исељавање Црногораца у XIX вијеку' (Историјски институт, Титоград, 1962), Историјски записи. – Год. 16, књ. 20, св. 2 (1963), стр.325–327.*

Приказ.

Перовић, Милутин. *Др Ђорђије Ђоко Пејовић, 'Исељавање Црногораца у XIX вијеку', Титоград 1962, стр. 488, Југословенски историјски часопис. – Бр. 1 (1963), стр. 91–92.*

Приказ.

Павићевић, Вуко: *Др Ђоко Д. Пејовић: 'Развитак просвјете и културе у Црној Гори 1852–1916', Стварање. – Год. 27, бр. 11–12 (1972), стр. 1164–1168.*

Стругар, Владо: *Др Ђ. Пејовић, 'Развитак просвјете и културе у Црној Гори 1852–1916', Цетиње, 1971. Југословенски историјски часопис, Бр. 1–2 (1972), стр. 177–179.*

Шуковић, Радивоје. *Др Ђоко Пејовић: 'Развитак просвјете и културе у Црној Гори (1852–1916)', Титоград 1971, Историјски записи. – Год. 25, књ. 30, св. 3–4 (1972), стр. 545–547.*

Приказ.

Јовановић, Јован: *Историја школства и културе у Црној Гори (др Ђорђије Д. Пејовић: 'Развитак просвете и културе у Црној Гори 1852–1916'. Обод, Цетиње, 1971), Мостови. – Год. 5, бр. 20 (1973), стр. 139–142.*

Др Ђоко Пејовић, Историјски записи. – Год. 27, књ. 31, св. 3–4 (1974), стр. 205–211.

Прилог: *Библиографија радова Ђока Пејовића. Поводом шездесетогодишњице рођења.*

Ђуришић, Митар: *Ђоко Д. Пејовић, 'Политика Црне Горе у Затарју и Горњем Полимљу 1878–1912'*, Југословенски историјски часопис. – Бр. 3–4 (1974), стр. 257–259.

Шћепановић, Жарко: *Др Ђоко Пејовић: 'Политика Црне Горе у Затарју и Горњем Полимљу 1878–1912'*. Историјски институт у Титограду, Титоград 1973, Историјски записи. – Год. 27, књ. 31, св. 1–2 (1974), стр. 172–174.

Војиновић, Перко: *Ђоко Д. Пејовић: 'Друштвено-филозофски погледи у Црној Гори од почетка XIX до средине XX вијека. Прилог изучавању теоријске мисли у Црној Гори'*. Титоград, 1980, Историјски записи. – Год. 33, књ. 42, св. 2 (1980), стр. 179–184.
Приказ.

Ракочевећ, Новица: *Ђоко Д. Пејовић: 'Црна Гора у доба Петра I и Петра II', Народна књига, Београд 1981*, Историјски записи. – Год. 35 (55), бр. 3–4 (1982), стр. 205–207.

Шуковић, Радивоје: *Др Ђоко Пејовић: 'Просвјетни и културни рад у Црној Гори (1918–1941)'*, Титоград 1982, Историјски записи. – Год. 35 (55), бр. 1–2 (1982), стр. 213–215.
Приказ.

Ацић, Марија: *Ђоко Пејовић : био-библиографија*. – У: Црногорска академија наука и умјетности : 1973–1983. – Титоград : ЦАНУ, 1983, стр. 215–219.

Д. В.: *Ванредни члан др Ђоко Пејовић (1914–1983)*, Годишњак Црногорске академије наука и умјетности. – Бр. 11 (1983), стр. 175–177.

Лакић, Зоран: *Пејовић, др Ђоко: 'Просвјетни и културни рад у Црној Гори 1918–1941'*, Обод. Цетиње, 1982, стр. 283, Библиографски вјесник. – Год. 12, бр. 1 (1983), стр. 200–201.

Ракочевећ, Новица: *Др Ђорђије–Ђоко Пејовић*, Историјски записи. – Год. 36 (56), бр. 3–4 (1983), стр. 211–213.
In memoriam.

Аранитовић, Добрило: *Ђорђије–Ђоко Пејовић : [био-библиографија]*. – У: Споменица Историјског института Црне Горе 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 197–200.

Пејовић Ђорђије Ђоко (Горњи Цеклин, Цетиње, 1914 – Титоград, 1983), историчар. – У: Историјски лексикон Црне Горе: К – Пер : Књ. 4 / [аутори Шербо Растодер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 966.

Миљкић, Маријан: *Уредници и редакције 'Записа' и 'Историјских записа' – 1927–2007 : биографије*, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 17–66.

Ђорђевије Ђоко Д. Пејовић – одговорни уредник у периоду 1963–1966. – Биографија са фотографијом (стр. 36–38).

Пејовић Ђорђевије Ђоко Д. (Горњи Цеклин, Цетиње, 1914 – Подгорица, 1983), историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 568.

Дашић, Миомир: *О историчарима Црногорске академије наука и умјетности : прилог историји историографије Црне Горе.* – Подгорица : ЦАНУ, 2011. – 460 стр.

Поред осталих, дата је и биографија Ђорђевије Ђока Пејовића.

Пејовић Ђорђевије Ђоко. – У: Личности црногорске просвјете : лексикон. Књ. 2 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 174.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

Пејовић Ђорђевије Ђоко. – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 544.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

ПАВЛЕ МИЛОШЕВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 22. маја 1932. у Буковој Пољани код Колашина, гдје је завршио основну школу. Гимназију завршио у Иванграду. Дипломирао на Филозофском факултету (историја) у Београду 1960. Радио у школи у Соколцу код Сарајева, Крушеву код Пљеваља, Барама Краљским код Колашина и у Скупштини општине Титоград.

Од октобра 1966. радио у Архиву Историјског института, до 1975. године.

Предмет његовог научног интересовања била је историја НОБ-а у Црној Гори.

Умро је 23. јула 1975. у Београду.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

ЧЛАНЦИ. ПРИКАЗИ

Црногорски НОП одред за операције у Санџаку од напада на Пљевља до формирања Прве пролетерске бригаде, Историјски записи. – Год. 21, књ. 25, св. 1 (1968), стр. 131–141.

Боривој Пајовић, Милорад Радевић: 'Библиографија о рату и револуцији у Југославији', Београд 1969, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 4 (1969), стр. 681–682.

Приказ.

Борђе Момчиловић: 'Под једном заставом'. Нови Сад, 1968, стр. 989, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 4 (1969), стр. 683–684.

Приказ.

Организација и развој партизанске здравствене службе у Црној Гори 1941–1942. године, Историјски записи, – Год. 22, књ. 26, св. 4 (1969), стр. 521–552.

Оснивачки конгрес Комунистичке партије Црне Горе, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 2–3 (1969), стр. 487–496.

Покрајинско савјетовање КПЈ за Црну Гору и Боку од 7. децембра 1941. године, Историјски записи. – Год. 22, књ. 26, св. 1 (1969), стр. 81–88.

Др Михаило Војводић: 'Скадарска криза 1913. године', Београд 1970. Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св.3–4 (1970), стр. 436–438.
Приказ.

Ишчекивање совјетске помоћи на Дурмитору 1942. године, Историјски записи. – Год. 23, књ. 27, св. 3–4 (1970), стр.387–397.

Допуна саопштењу 'Одјек и посљедица пљеваљске битке', као одговор М. Ђуровићу и Р. Вукановићу, Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, св. 3–4 (1971), стр. 673–674.

Одјек и посљедице пљеваљске битке у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 24, књ. 28, св. 1–2 (1971), стр. 289–300.

Балкан и велике силе у XIX и XX вијеку, Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 3–4 (1972), стр. 562.

Др Јован Бојовић: 'Извори за историју радничког покрета и револуције у Црној Гори 1918–1945. Серија I, књ. 1918–1929'. Титоград 1971, Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 1–2 (1972), стр. 244–245.
Приказ.

Операције Источног одреда црногорске војске у Санџаку, Горњем Полимљу и Метохији 1912. године, Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 3–4 (1972), стр. 279–382.

Савремена епоха и њене идеологије. Семинар за наставнике друштвених наука у Будви, Историјски записи. – Год. 25, књ. 29, св. 1–2 (1972), стр. 255–256.
Осврт.

Комунистичка партија у Црној Гори од тринаестојулског устанка до краја 1941. године, Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 2 (1977), стр. 413–488.

ЛИТЕРАТУРА О ПАВЛУ МИЛОШЕВИЋУ

Аранитовић, Добрило: *Павле Милошевић : [био-библиографија]*. – У: Споменица Историјског института Црне Горе 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 195–196.

Милошевић Павле (Букова Пољана, Колашин, 1932 – Београд, 1975), историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 478.

ПЕРКО ВОЈИНОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен 22. јануара 1935. године у Жабљаку. Умро је 1. априла 2002. године. Основну школу завршио је у Жабљаку, а гимназију у Пљевљима. Дипломирао је историју на Филозофском факултету у Београду 1957. године. Радио је као професор у Јабланици, Српцу, Старом Петровом Селу и Јајцу. За професора на Педагошкој академији у Бањалуци изабран је 1970. године. Докторску дисертацију *Врбаска бановина у политичком систему Краљевине Југославије* одбранио је 1979. на Филозофском факултету у Сарајеву.

У Историјском институту у Титограду радио је, са краћим прекидом, до 1992, када се вратио у Бањалуку. За ванредног (1994) и редовног професора (2001) биран је на Филозофском факултету, гдје је био шеф Одсјека за историју (1994–1998), Одсјека за историју и латински језик (2001/02) и продекан за науку и издавачку дјелатност (1999–2001).

Предмет његовог научног интересовања је историја XIX и XX вијека, интелектуалци у Црној Гори.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Политичка и национална мисао црногорске интелигенције : (1918–1941). Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Београд : Научна књига ; Никшић : Универзитетска ријеч, 1989. – 210 стр.

Црногорска интелигенција : (од половине XVIII вијека до 1918. године). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Никшић : Универзитетска ријеч, 1989. – 315 стр.

ЧЛАНЦИ. ПРИЛОЗИ. ПРИКАЗИ (У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА)

'Житија' Вида Билановића као извор за проучавање организовања устанка у Босанској крајини, Историјски записи. – Год. 31, књ. 36, св. 3 (1978), стр. 127–131.

Владимир Дедијер: 'Документи 1948. књ. I, II, III', Београд, 1979, Историјски записи. – Год. 32, књ. 41, св. 4 (1979), стр. 193–195.

Приказ.

Врбаска бановина у концепцији споразума Цвјетковић–Мачек, Југословенски историјски часопис (Београд). – Бр. 1–2 (1980), стр. 85–105.

Боко Д. Пејовић: 'Друштвено-филозофски погледи у Црној Гори од почетка XIX до средине XX вијека. Прилог изучавању теоријске мисли у Црној Гори'. Титоград, 1980, Историјски записи. – Год. 33, књ. 42, св. 2 (1980), стр. 179–184.

Приказ.

Напредни недјељни лист 'Зета': (1930–1941), Библиографски вјесник. – Год. 9, бр. 3 (1980), стр. 125–134.

Политичке структуре према административно-територијалној подјели Југославије на бановине, с посебним освртом на њихов став према положају Црне Горе у Југославији, Историјски записи. – Год. 33, књ. 42, св. 2 (1980), стр. 61–100.

Могућност истраживања проблема интелигенције у Црној Гори између два свјетска рата, Историјски записи. – Год. 34, књ. 54, св. 2 (1981), стр. 146–166.

'Казивања Николе Ковачевића', Никшић, 1981, Пракса. – Бр. 4 (1982), стр. 145–149.

Приказ.

Марксово схватање интелигенције, Пракса. – Бр. 1 (1982), стр. 71–91.

Преглед издавачке дјелатности у Никшићу између два рата. – У: Никшић у предратном револуционарном покрету и НОР-у : зборник радова. – Никшић : Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић“, 1983.

Интелектуални и морални профил комунистичке интелигенције у Црној Гори између два свјетска рата, Споне (Никшић). – Год. 16, бр. 1 (1984), стр. 55–61.

'Напријед' – независни лист слободних Црногораца у Београду 1911. године, Библиографски вјесник. – Год. 13, бр. 3 (1984), стр. 307–314.

Допринос црногорске интелигенције културно-просвјетном животу крајем 1943. године. – У: Преломни догађаји народноослободилачког рата у Црној Гори 1943. године : (зборник радова са научног скупа одржаног 19. и 20. XII 1983). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе, 1985.

Из културно-просвјетне прошлости, Васпитање и образовање. – Год. 11, бр. 6 (1985), стр. 102–121.

'Народна мисао', Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 1–2 (1986) стр. 159–169.

Први независни, слободни политички лист у Црној Гори. Лист излазио у Никшићу 1906–1907. године.

Приказ.

Лука Вукчевић: 'Црна Гора у босанско-херцеговачкој кризи 1908–1909', Титоград, 1985, 320 стр, Историјски записи. – Год. 60, бр. 2–3 (1987), стр. 237–239.

Приказ.

Мијушко Шибалић: 'Устанак у Дробњаку 1805.године', Шавник, 1986, Историјски записи. – Год. 60, бр. 4 (1987), стр. 220–222.

Приказ.

Васа Пелагић и црногорска интелигенција, Провинција. – Год. 18, бр. 51 (1988), стр. 125–132.

XX засиједање Југословенско-чехословачке комисије за историју, Историјски записи. – Год. 61, бр. 3–4, (1988), стр. 239–241.

Дјеловање напредне интелигенције у културнополитичком животу Цетиња 1918–1941. – У: Революционарни покрет у срезу цетињском : 1918–1945. : зборник радова са научног скупа одржаног у Цетињу 14, 15. и 16. новембра 1984. године. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Одбор за монографију, 1988, стр. 60–73.

Марксистичка мисао црногорске интелигенције у области науке, морала и умјетности (1918–1941), Васпитање и образовање. – Бр. 1 (1988), стр. 74–97.

Миомир Дашић: 'Увод у историју са основама помоћних историјских наука', Никшић, 1988, Васпитање и образовање. – Бр. 1 (1989), стр. 85–87.

Приказ.

Погледи Андрије Јовићевића на положај Црне Горе у склопу Југославије 1918–1929. – У: Зборник радова поводом педесетогодишњице смрти Андрије П. Јовићевића. – Цетиње : Самоуправна интересна заједница основног васпитања и образовања, 1989, стр. 83–89.

Погледи Валтазара Божишића на структуру црногорског друштва у другој половини XIX вијека. – У: Стогодишњица Општег имовинског законика за Књажевину Црну Гору : радови са научног скупа, Цетиње, 7. и 8. октобар 1988. – Титоград : Црногорска академија наука и умјетности, 1989, стр. 85–95.

Обрада сељаштва у Црној Гори на страницама 'Записа' и 'Историјских записа', Историјски записи. – Год. 63, бр. 1–2 (1990), стр. 97–109.

Неки аспекти идеје југословенства. – У: Уједињење Црне Горе и Боке Которске : 1813–1814. године : (зборник радова са научног скупа одржаног у Котору 10–12. новембра 1988). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991, стр. 331–344.

Шербо Растодер – Јасмина Растодер – Никола Добречкић: ‘Арцибискуп барски и примас српски 1872–1955 : (живот и дјело)’, Васпитање и образовање. – Бр. 1 (1992), стр. 115–117.
Приказ.

Димитрије Вујовић: ‘Подгоричка скупштина 1918’, Загреб, 1989, Васпитање и образовање. – Бр. 1 (1992), стр. 111–113.

Мојковачка битка 1916. у уџбеничкој литератури, Историјски записи. – Год. 69, бр. 1 (1996), стр. 79–89.

ЛИТЕРАТУРА О ПЕРКУ ВОЈИНОВИЋУ

Дашић, Миомир: *Перко Војиновић: ‘Јајце – град музеј револуције’*. Сарајево 1974, Историјски записи. – Год. 27, књ. 31, св. 1–2 (1974), стр. 188–189.
Приказ.

Аранитовић, Добрило: *Перко Војиновић : [био-библиографија]*. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 119–122.

Војиновић Перко (Разврије, Жабљак, 1935), историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 788.

СМАИЛ ЧЕКИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 1953. у Крушеву, Плав. Дипломирао је историју на Филозофском факултету у Приштини 1976, магистрирао на Филозофском факултету у Београду 1980. г. а докторирао на Филозофском факултету у Задру 1990. и тиме стекао научни степен доктора хисторијских наука.

У Историјском институту СР Црне Горе у Титограду радио је од 1. новембра 1979. до 1. октобра 1983. године.

Од јуна 1985. године године ангажован је на Факултету политичких наука Универзитета у Сарајеву, прво као виши асистент, затим доцент, ванредни професор, а од 2001. године на истом факултету ради као редовни професор за предмет *Историја Босне и Херцеговине*, чиме је стекао највише универзитетско наставно звање.

Био је спољни сарадник Института за историју у Сарајеву. Од маја до октобра 1992. био је ангажован у Државној комисији за прикупљање чињеница о ратним злочинима на подручју Босне и Херцеговине (као руководиоца Експертне групе за прикупљање чињеница).

Октобра 1992. изабран је за директора новоформираног Института за истраживање злочина против човјечности и међународног права у Сарајеву, на чијем је челу био до 1. јуна 2014.

Бави се проучавањем савремене политичке и војне историје Босне и Херцеговине и других сусједних држава.

Члан је Бошњачке академије наука и умјетности.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

М. Ростовцев: 'Историја старог свијета'. Суботица, 1974, Историјски записи. – Год. 32, књ. 40, св. 3 (1979), стр. 147–148. Приказ.

ЛИТЕРАТУРА О СМАИЛУ ЧЕКИЋУ

Аранитовић, Добрило: *Смајо Чекић*. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 202.
Био-библиографска биљешка.

МИЛАН БАЈОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Милан Бајовић рођен је у селу Гарева, општина Гацко (Босна и Херцеговина), 18. 2. 1950. године. Основну школу завршио је у Автовцу, а гимназију у Гацку. Студије историје завршио је на катедри за историју Филозофског факултета у Сарајеву. Магистарски рад „Бијели терор у Црној Гори 1918–1941. године“ је одбранио на истом факултету 1989. год.

Послије завршених основних студија, радио је у Средњошколским центрима „Хамид Беширевић“ у Вишеграду и „Алија Алијагић“ у Бијелини, као и у Регионалном архиву у Тузли. У Историјском институту Црне Горе, за асистента примљен је 1980. године. У институту је обављао послове секретара часописа *Историјски записи*, а сарађивао је и са низом стручних гласила и дневних новина у Црној Гори, Србији и БиХ.

ВУКАЈЛО ГЛУШЧЕВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 4. марта 1952. године у Ђурђевића Тари, општина Пљевља. Основну школу завршио у Његовуђи, гимназију у Чајничу, Факултет политичких наука завршио је у Сарајеву, смјер Социологија, 1977. године. Радни однос у Историјском институту Црне Горе засновао 1980. године, на радном мјесту истраживача за проучавање НОР-а и револуције.

Као истраживач учествовао у реализацији истраживачких пројеката: *Затвори и логори у Црној Гори 1941–1945*; *Омладинске радне акције у Црној Гори 1945–1952*; *Културно-историјски споменици у Црној Гори*.

Постдипломске студије уписао је 1998. године на Правном факултету у Београду, смјер Социологија права, гдје је магистрирао на теми – „Миграција становништва Црне Горе у XIX вијеку“ маја 2000. године. У фебруару 2001. године изабран за вишег истраживача. У јануару 2001. године, на Филозофском факултету у Никшићу, пријавио докторску дисертацију „Социолошко-демографска анализа кретања становништва у подгоричкој општини 1945–1991. године. Докторирао априла 2005. године и стекао звање доктора социолошких наука. Априла 2007. године изабран у звање научног сарадника, 2012. реизабран у звање.

Учествовао на научним скуповима у организацији Историјског института и ЦАНУ из области историје, социологије и демографије.

Био је секретар и члан редакције Историјских записа. Уз научни рад бавио се и друштвено-политичким активностима.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Миграције становништва Црне Горе у XIX вијеку. – Подгорица : КПЗ–Културно–просвјетна заједница, 2000. – 144 стр.

Мост на Тари. – Подгорица : Графо Црна Гора, 2007. – 200 стр.

Социолошко-демографска анализа кретања становништва у подгоричкој општини 1945–1991. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2008. – 352 стр.

Мост на Тари. – 2. допуњено изд. – Подгорица : Графо Црна Гора, 2009. – 398 стр.

Мост на реке Таре / Вукајло–Мишо Глушчевич ; [превод на рускиј језик Слободанка Брајошковић]. – Подгорица : Графо Чернoгoрия, 2011. – 173 стр.

Мост на Тари. – 3. допуњено изд. – Подгорица : Графо Црна Гора, 2011. – 267 стр.

Тара и Тарани / Вукајло Мишо Глушчевић, Зоран Раонић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2014. – 563 стр.

Хероизам у рату и ентузијазам у слободи : чланци из НОБ–а и послје–ратне изградње. – Подгорица : Elit, 2015. – 309 стр.

ЧЛАНЦИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Др Момчило С Лутовац: 'Миграција радне снаге из Црне Горе на привремену рад у иностранству (1961–1974)'. Београд, 1980, Историјски записи. – Год. 34, књ. 54, св. 2 (1981), стр. 186–190.

Приказ.

'Сто година Барске народне читаонице (1881–1981)'. Приредили: Гојко Вукмановић, Миленко Ратковић и Зарија Алексић. Бар, 1981, Историјски записи. – Год. 34, књ. 54, св. 3–4 (1981), стр. 190–191.

Приказ.

Учешће омладине у изградњи жељезничке пруге Никшић–Титоград, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 3–4 (1985), стр. 113–132.

Затвори и логори у пљеваљском срезу 1941–1945, Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 1–2 (1986), стр. 183–197.

Социјални узроци развода брака у савременом друштву, Правни зборник. – Год. 10, бр. 14–15 (1987), стр. 41–51.

Четнички затвори у шавничком срезу (1942–1943), Историјски записи. – Год. 60, бр. 2–3 (1987), стр. 141–156.

Омладинске радне акције у Црној Гори у периоду обнове и изградње 1945–1952, Историјски записи. – Год. 61, бр. 1–2 (1988), стр. 55–76.

Општински избори у пљеваљском срезу 1936. године, Историјски записи. – Год. 64, бр. 3–4 (1991), стр. 199–202.

Саопштење са научног скупа „Комунисти на општинским изборима у Црној Гори 1936. године”, који је одржан у Котору, 23. и 24. новембра 1987. године.

Прилог проучавању миграција у подгоричком крају, Историјски записи. – Год. 75, бр. 3–4 (2002), стр. 145–153.

Подгорица као имиграциони центар руралног становништва Црне Горе. – У: Село у Црној Гори : радови са научног скупа, Подгорица, 18–20. децембар 2002. – Подгорица : ЦАНУ, 2004, стр. 353–382.

Фактори миграционих кретања становништва Црне Горе у XIX вијеку, Историјски записи. – Год. 78, бр. 1–4 (2005), стр. 81–91.

Фактори миграционих кретања становништва Црне Горе у XIX вијеку. У: Демографска кретања и популациони проблеми у Црној Гори : радови са научног скупа, Подгорица, 1. и 2. децембар 2004. – Подгорица : ЦАНУ, 2006), стр. 649–663.

Factors of migratory movements of population of Montenegro in XIX century, Историјски записи. – Год. 84, бр. 1–2 (2011), стр. 73–85.

Академик Милица Костић: 'Наука и развој науке у Црној Гори кроз вријеме', Подгорица, 2011, Историјски записи. – Год. 86, бр. 3–4 (2013), стр. 259–263.

Приказ.

Исламска вјера и моралне вриједности жене, Медијски дијалози. – Год. 6, бр. 15 (2013), стр. 415–420.

Наука о науци : Милица Костић: 'Наука и развој науке у Црној Гори кроз вријеме', Медијски дијалози. – Год. 6, бр. 17 (2013), стр. 885–890.

Утицај вјере на менталитет муслиманске жене (психоаналитички приступ), Освиг : глас Муслимана Црне Горе.– Год. 4, бр. 5 (2013), стр. 145–156.

Утицај вјере на менталитет муслиманске жене, Алманах. – Бр. 61/62 (2014), стр. 179–183.

Др Бранислав Маровић, 'Комунисти Црне Горе и црногорско национално питање 1919–1989', Центар за геополитику Филозофског факултета, Никшић, 2017, Историјски записи. – Год. 90, бр. 1–2 (2017), стр. 131–138.

Приказ.

ЛИТЕРАТУРА О ВУКАЈЛУ ГЛУШЧЕВИЋУ

Аранитовић, Добрило: Вукајло Глушчевић : [био-библиографија]. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 123

Глушчевић Вукајло Мишо (Ђурђевића Тара, Пљевља, 1952) историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 247.

Миљевић, Маријан Машо: *Вукајло Мишо Глушчевић: 'Мост на Тари'*, Подгорица, 2011, Медијски дијалози.– Год. 5, бр. 13–14 (2012), стр. 925–928.

Приказ.

Лековић, Жарко: *Вукајло Мишо Глушчевић, Зоран Раонић: 'Тара и Тарани'*, Историјски институт Црне Горе, Подгорица, 2014, Историјски записи. – Год. 87, бр. 3–4 (2014), стр. 217–220.

Приказ.

Шћекић, Раденко: *'Тара и Тарани' / Вукакло Мишо Глушчевић, Зоран Раонић, Историјски институт Црне Горе, Подгорица, 2014, Библиографски вјесник. – Год. 43, бр. 1–2–3 (2014), стр. 318–319.*

Приказ.

ДРАГАНА РАДОЛИЧИЋ

БИОГРАФИЈА

Проф. др Драгана Радојичић (научни савјетник) рођена је 1957. године у Херцег Новом. Радила у Архиву СР Црне Горе у Цетињу од 1972. до 1976. У Историјском институту радила од 1976. до 1992. године. Запослена је у Етнографском институту САНУ од 2001. године, а од 2002. обавља функцију директора Института.

Дипломирала је етнологију на Филозофском факултету у Београду на Одељењу за етнологију. На истом факултету магистрирала је на теми: *Одјевање и занати у служби одјевања у Херцег Новом у XVIII вијеку*, а потом, 1992, одбранила докторску тезу: *Топла – етничка и културно историјска заједница у XVIII вијеку*.

Била је запослена у Историјском институту Црне Горе од 1984. до 1994. године. Иницирала је увођење предмета: Етнологија на Филозофском факултету у Никшићу, *Пословне комуникације* на Факултету за поморство у Котору, те предмета *Етнографија Медитерана* на Универзитету Доња Горица. Била је дугогодишњи члан Сената Универзитета Црне Горе. Учествовала у раду Одбора за етнологију ЦАНУ као и у изради одредница из етнологије, за Енциклопедију Црне Горе.

Главни и одговорни уредник је издања Етнографског института САНУ, као и часописа „Гласник Етнографског института САНУ“.

Била је дугогодишњи члан редакције научног часописа Историјски записи, Историјског института Црне Горе у Подгорици, члан је редакције часописа „Бока – зборник за науку, културу и умјетност“, Херцег Нови. Коуредник је часописа *Traditione* 39 (2010) Института ZRC SAZU и *Češky Lid* (2011) Чешке академије наука.

Бави се проучавањима из области антропологије, комуникологије, етничких процеса и развоја културних и комуникативних процеса у склопу материјалне, социјалне и духовне културе, као и миграционим процесима у прошлости и садашњости, посебно на простору Боке Которске. Култури исхране, посебно на Медитерану, посветила је велики

дио истраживачког рада, а све уз примјену примарних извора (архивске грађе), литературе, теренских истраживања, уз коришћење и визуелне методе рада.

Добитник је двије прве међународне награде за сценарио два етнолошка филма (реализована у сарадњи са РТВ Црна Гора), Октобарске награде града Херцег Новог за монографију: *Крајина новска у судару свјетова*, Београд, Филозофски факултет, Одељење за етнологију 1994, и награде за научни рад Министарства науке и заштите животне средине Републике Србије. Добитник је бијеналне награде Етнографског института САНУ (2012) за ауторску монографију: *Дијалози за трпезом, антрополошка монографија о култури исхране*. Београд: Етнографски институт САНУ: Службени гласник, 2012.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Крајина новска у судару свјетова. – Београд : Филозофски факултет, Одељење за етнологију, 1994. – 289 стр.

Ношња и барокна одјећа у XVIII вијеку. – Подгорица : Историски институт Црне Горе ; Никшић : ИТП Унирекс Д.Д., 1995. – 58 стр.

Етнологија : скрипта. – Никшић : Универзитет Црне Горе, Филозофски факултет, 1998.

Пословне комуникације : скрипта. – Котор : Универзитет Црне Горе, Факултет за поморство, 1999. – 52 стр.

Између култура истока и запада : северозападна Бока Которска. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2006. – 275 стр.

Слике из Боке. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2008. – 168 стр.

Култура исхране у Војводини кроз обредну праксу: лингвистички и етнолошки аспект / Милина Ивановић Баришић, Софија Милорадовић, Љиљана Недељков, Драгана Радовановић, Драгана Радојичић, Биљана Сикимић. – Нови Сад : Матица Српска, 2011. – 50 стр.

Дијалози за трпезом : (антрополошки огледи о култури исхране). – Београд : Етнографски институт САНУ : Службени гласник, 2012. – 277 стр.

Медитерански свјети са мајстором приповедачем : антрополошко читање дела Симе Матавуља. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2014. – 231 стр.

Дијалози за трпезом : антрополошки огледи о култури исхране. – 2. издање. – Београд : Службени гласник : Етнографски институт САНУ, 2015. – 277 стр.

НАУЧНИ И СТРУЧНИ РАДОВИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У
ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Рибарство у Боки Которској од XIX вијека до наших дана, Бока : зборник радова из науке, културе и умјетности (Херцег Нови). – Бр. 15–16 (1984), стр. 193–235.

Деветнаесто савјетовање и XV редовна скупштина етнoлошких друштава Југославије, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 3–4 (1985), стр. 226–227.

На Цетињу 10. до 13. октобра 1985. године.

Прилог проучавања судова добрих људи у другој половини XIX вијека. Бока : зборник радова из науке, културе и умјетности (Херцег Нови). – Бр. 17 (1985), стр. 287–291.

Становништво херцеговачког краја према катастру из 1704. године, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 2 (1985), стр. 73–80.

Музеолошка валоризација традиционалне рибарске опреме у Боки Которској, Бока : зборник радова из науке, културе и умјетности. – Бр. 18 (1986), стр. 85–92.

Научни скуп „Културно-историјски споменици Боке Которске и туризам”, Историјски записи. – Год. 39 (59), бр. 3 (1986), стр. 197–199.

Одржан у Херцег-Новом 21. и 22. марта 1986. године.

Економски мотиви феудалне Босне за оснивање најмлађег средњевековног града на источној обали Јадрана. – У: Зборник радова са 20. засједања југословенско-чехословачке комисије. – Сарајево, 1987, стр. 185–189.

XXVII конгрес Антрополошког друштва Југославије, Историјски записи. – Год. 62, бр. 3–4 (1989), стр. 192–194.

Конгрес је одржан у Шкофјој Локи 31. 5. до 3. 6. 1988. године.

Етноантрополошки проблеми, Историјски записи. – Год. 62, бр. 1–2 (1989), стр. 229–230.

‘Зборник извјештаја о истраживањима Боке Которске’, Споменик Српске академије наука и уметности СХХVII – Одељења историјских наука, Историјски записи. – Год. 62, бр. 1–2 (1989), стр. 224–227.

Приказ.

Истраживања у етничкој антропологији, Етноантрополошки проблеми (Београд). – Бр. 4 (1989), стр. 25–28.

Прилог проучавању традиционалног накита на основу радова Андрије Јовићевића. – У: Зборник радова поводом 50-годишњице смрти Андрије П. Јовићевића. – Цетиње : Сиз основног васпитања и образовања, 1989, стр. 127–133.

Етнографска истраживања на страницама 'Просвјете'. – У: Зборник радова поводом стогодишњице просвјетно-педагошке периодике у Црној Гори. – Цетиње, 1990 стр. 168–172.

Срђан Мусић: 'Извјештаји генералног провидура Далмације и Албаније, Корнера, о заузимању Херцег Новог 1687.године', Херцег Нови, 1988, Историјски записи. – Год. 62, бр. 3–4 (1989), стр. 189–190.
Приказ.

Етнологија у посљератној научној периодици у Црној Гори, Историјски записи. – 63, бр. 1–2 (1990), стр. 185–188.

Занатлије одјевне струке XVIII вијека у Херцег-Новом, Историјски записи. – Год. 63, бр. 3–4 (1990), стр. 53–65.

Западна села Боке Которске након велике миграције. – У: XIII научни скуп Сеоски дани Сретена Вукосављевића, 16, 17. и 18. јуни 1989, Пријепоље. – Пријепоље : Фонд за културу, 1990, стр. 131–138

Миграциона кретања из Херцеговине у херцеговски крај крајем XVII и почетком XVIII вијека. – У: Миграције и Босна и Херцеговина : научни скуп. – Сарајево : Институт за историју : Институт за проучавање националних односа, 1990, стр. 101–107.

Везе становништва Боке Которске и Албаније у XVIII вијеку на основу података из архива Херцег Новог. – У: Становништво словенског поријекла у Албанији : (зборник радова са Међународног научног скупа одржаног у Цетињу 21, 22. и 23.јуна 1990). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991, стр. 417–423.

Вук у Боки и његови сарадници из Боке. – У: Дурмиторски зборник 1 : На извору Вукова језика : зборник радова са Научног скупа. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991, стр. 275–283.

Рад херцеговских зидара од 1797. до 1813. године на грађевинама у Боки Которској. – У: Уједињење Црне Горе и Боке Которске : 1813–1814. године : (зборник радова са научног скупа одржаног у Котору 10–12. новембра 1988). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991, стр. 247–251.

Прилог проучавању барокне моде у Херцег-Новом у XVIII вијеку, Годишњак Поморског музеја у Котору. – Књ. 39/40 (1991/1992), стр. 133–139.

Тканине у Херцег Новом у XVIII вијеку, Гласник Етнографског института САНУ. – Књ. 42 (1993), стр. 177–184.

Модернизација у приказивању архивске грађе, Историјски записи. – Год. 67, бр. 1–2 (1994), стр. 171–174.

Однос историје и етнологије у најновијим теоријским размишљањима. – У: Историјска наука и настава историје у савременим условима : радови са научног скупа. – Подгорица : ЦАНУ, 1994, стр. 281–289

Валоризација традиционалног рибарског прибора са аспекта заштите рибе млађи. – У: Истраживање и заштита Јадранског мора : зборник радова са југословенског саветовања у Котору. – Београд : Савез пољопривредних инжењера и техничара Југославије, 1995, стр. 95–99.

Накит у херцеговском крају у XVIII вијеку, Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Бр. 9 (1995), стр. 165–185.

Неке антрополошке одлике становника Боке Которске у XVIII вијеку, Гласник Етнографског института САН. – Књ. 44 (1995), стр. 310–313.

Прилог проучавању судова добрих људи током XVIII вијека у херцеговском крају, Правни зборник. – Бр. 2–3 (1995), стр. 263–268.

Др Милан Р. Милановић: 'Бајкове Крушевице', Библиотека Хроника села, Београд, 1997, 257 стр, Историјски записи. – Год. 70, бр. 4 (1997), стр. 271–273.

Приказ.

Значај проучавања становништва и етничке историје у дјелима Јована Вукмановића, Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Бр. 11 (1997), стр. 31–38.

Положај жене у Црној Гори за вријеме краља Николе – У: Краљ Никола – личност, дјело и вријеме : зборник радова. Т. 2. – Подгорица : ЦАНУ, 1998, стр. 37–41.

Визије о визуелној антропологији у Црној Гори, Гласник Антрополошког друштва Југославије. – Бр. 34 (1998/1999), стр. 43–46.

Проблем глади у XVIII вијеку у Херцег Новом, Бока : зборник радова из науке, културе и умјетности. – Бр. 21 (1999), стр. 335–341.

Традиција, стварност и очекивања у презентацији средњовјековне историје Црне Горе. – У: Средњовјековна историја Црне Горе као поље истраживања : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ.3. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1999, стр. 280–289.

Архитектура камених плоча : (село Жлијеби као примјер народног градитељства каменим плочама). – У: Традиционална народна култура у Црној Гори : зборник радова са научног скупа. – Подгорица : ЦАНУ, 2000, стр. 161–173.

Преглед занатства херцеговског краја током XVIII вијека, Гласник Етнографског музеја у Београду : 1901–2001. – Београд : Етнографски музеј, 2001, стр. 89–198.

Јубилеј Етнографског института Српске академије наука и уметности, Гласник Етнографског института САНУ. – Бр. 50–51 (2002/2003), стр. 7–14.

Tradicional Costume as a Migration Phenomenon on the Part of the Adriatic Coast in the 17(th) and 18(th) Century, Гласник Етнографског института САНУ. – Бр. 50–51 (2002/2003), стр. 55–60.

Етно-антропологија данас, Библиографски вјесник. – Бр. 1–2–3 (2003), стр. 63–67.

Савремена функција старих култова, култних места и објеката, Етно-културолошки зборник (Сврљиг). – Књ. 8 (2003), стр. 83–84.

Неки подаци о миграцијама из Црне Горе на Косово и Метохију почетком XX вијека. – У: Косово и Метохија у светлу етнологије : зборник радова. – Београд : Етнографски музеј : Музеј у Приштини : Центар за очување наслеђа Косова и Метохије – MNEMOSYNE, 2004, стр. 411–416.

Санитарни кордон, Гласник Етнографског института САНУ. – Књ. 52 (2004), стр. 301–310.

Тражење заједничких методолошких праваца : основе за дискусију, Етно-културолошки зборник (Сврљиг). – Књ. 9 (2004), стр. 79–82.

Архивски извори у реконструкцији живота. – У: Етнологија и антропологија : стање и перспективе. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2005, стр. 115–123.

Ауторизована дискусија са Осмог међународног симпозијума 'Методолошки проблеми проучавања традиционалне и савремене културе'. Етно-културолошки зборник. – Бр. 10 (2005), стр. 35–36, 43–44.

Кречане/клагине – занат који је изумро, Гласник Етнографског института САНУ. – Књ. 53 (2005), стр. 233–240.

Проучавање српске мањине у суседним земљама. – У: Положај и идентитет српске мањине у Југоисточној и Централној Европи : зборник радова са научног скупа. – Београд : САНУ, 2005, стр. 111–117

Трансформација услова неопходних за заснивање радног места – комуникативност. – У: Свакодневна култура у постсоцијалистичком периоду у Србији и Бугарској : балканска трансформација и европска интеграција : IV српско-бугарска конференција. – Београд : Етнографски институт САНУ ; Софија : Етнографски институт с музеј БАН ; Зрењанин : Народни музеј, 2005, стр. 10–12.

Urban Biorhythm of a Suburban Community. – У: *Urban Life and Culture in Southeastern Europe : abstract.* – Belgrade : University of Belgrade. School of Philosophy : International Association for Southeast European Anthropology, 2005 : 117.

Етнолошки филм и културна идентификација. – У: *Сусрет култура : зборник радова / 4. Међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура“*, Нови Сад, 2004. – Нови Сад : Филозофски факултет, 2006, стр. 259–265.

Институција судова добрих људи у 18. веку, Архив за правне и друштвене науке. – Год. 93, књ. 68, бр. 3–4 (2006), стр. 1721–1743.

Конкурси од ‘читуље’ до ‘рекламе’. – У: *Свакодневна култура у пост-социјалистичком периоду у Србији и Бугарској.* – Београд : Етнографски институт САНУ, 2006, стр. 135–149.

Ношња из Врчина, Гласник Етнографског института САНУ. – Књ. 54 (2006), стр. 259–270.

Наталитет у Топалској парохији у другој половини 18. века, Гласник Антрополошког друштва Југославије. – Год. 41, св. 41 (2006), стр. 65–73.

Научно истраживачка делатност Етнографског института Српске академије наука и уметности, Гласник Етнографског института САНУ. – Књ. 55 (2) (2007), стр. 9–25.

Србија између транзиционализма и модернизације – етнолошко и антрополошко проучавање културних процеса, Гласник Етнографског института САНУ. – Књ. 55 (2) (2007), стр. 57–58.

Етнолошка истраживања мањина у Србији : пројекти Етнографског института САНУ. – У: *Положај националних мањина у Србији : зборник радова са научног скупа одржаног 24–26. новембра 2005.* – Београд : САНУ, 2008, стр. 393–400.

Занимања становништва рисанског краја на основу Катастра из 1704. године, Гласник Етнографског института САНУ. – Књ. 56 (1) (2008), стр. 211–225.

Руси у Боки Которској – миграције без граница. – У: *Слике културе некад и сад.* – Београд : Етнографски институт САНУ, 2008, стр. 111–123

Судови добрих људи у Боки Которској у време аустријске владавине, Гласник Адвокатске коморе Војводине. – Год. 80. књ. 68, бр. 2 (2008), стр. 43–56.

Колонисти из Црне Горе на Косову и Метохији у првим деценијама 20. века. – Косово и Метохија у цивилизацијским токовима : међународни научни скуп. – Косовска Митровица : Филозофски факултет Универзитета у Приштини, 2009, стр. 93–94.

Кулинарско умеће у медијима, Гласник Етнографског института САНУ. – Књ. 57 (1) (2009), стр. 93–106.

Култура исхране у делу Павла Ровинског. – У: Павле Ровински и Црна Гора : радови са научног скупа.. – Подгорица : ЦАНУ, 2009, стр. 101–108.

Примена архивске грађе у етнологији. – У: Теренска истраживања – поетика сусрета. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2012, стр. 77–86.

Етнографски институт САНУ и сарадња са Српским институтом – Будимпешта. – У: Етнологија Срба у Мађарској : стање и перспективе. – Будимпешта : Српски институт : Београд : Етнографски институт САНУ, 2013, стр. 59–64.

Паитровићи – живот и обичаји. – У: Манастир Прасквица : 600 година од оснивања цркве Светог Николе 1413–2013. – Будва : Манастир Прасквица, 2013, стр. 173–187.

Аутентични говор хране. – У: Обредна пракса – речима о храни. – Нови Сад : Матица Српска, Одељење за књижевност и језик, 2014, стр. 83–95.

Верски, друштвени и културни аспекти руских миграција у Боку Которску : руско гробље и духовно заједништво. – У: Религија, религиозност и савремена култура : од мистичног до (и)ирационалног и vice versa. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2014, стр. 129–141.

Етнологија у образовном и научном процесу од Велике школе до данас. – У: Историографија и савремено друштво : зборник радова са међународног научног скупа Наука и савремени универзитет. Т. 1. – Ниш : Филозофски факултет, 2014, стр. 376–388.

Јован Цвијић и 'наука о народу'. – У: Јован Цвијић : живот, дело, време : поводом 150 година од рођења. – Београд : САНУ : Географски институт „Јован Цвијић“, 2015, стр. 205–209.

Нематеријално културно наслеђе у Србији : праксе, знања и иницијативе / Мирослава Лукић Крстановић, Драгана Радојичић, Гласник Етнографског музеја. – Књ. 79 (2015), стр. 165–178.

Russian Wave : migrations of Russian as a Global/Local Social Phenomenon = Ruski talas : migracija Rusa kao globalni/lokalni socijalni fenomen, Sociološka luča : časopis za sociologiju, socijalnu antropologiju, socijalnu demografiju i socijalnu psihologiju (Nikšić). – God. 8, br. 2 (2014), str. 92–104.

Архивски извори у служби нематеријалног културног наслеђа : примјери из херцеговског краја, Архивски записи : часопис за архивску теорију и праксу. – Бр. 1 (2016), стр.155–172.

Друштвено уређење и привредна делатност села северозападне Боке Которске у 18. веку. – У: Село Балкана : континуитети и промене кроз историју : међународни научни скуп. – Београд : Историјски институт ; Сирогојно : Музеј на отвореном „Старо Село“, 2016, стр. [9–10].

In memoriam: Академик Петар Влаховић (1927–2016), Гласник Етнографског института САНУ. – Књ. 64 (3) (2016), стр. 605–608.

Нова критичка разматрања о исхрани у социјализму – пример из Словачке : Rastislava Stoličná–Mikolajová: ‘Socializm u snatanieri (Социјализам на тањир)’, Bratislava : VEDA, 2015 : научна критика, Гласник Етнографског института САНУ. – Књ. 64 (3) (2016), стр. 596–599.

Од сировог до зготовљеног – мириси и укуси паптровске трпезе, Паптровски алманах (Свети Стефан). – Бр. 2 (2016), стр. 447–453.

Архив за будућност – дигитална призренска збирка Етнографског института САНУ. – У: Призори, звуци и речи заборављеног Призрена. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2017, стр. [6–7].

The Archival Concept in Ethnology and Anthropology. – У: Ретроспективе и перспективе етнологије и антропологије : књига апстраката. – Београд : Етнографски институт САНУ ; Сирогојно : Музеј на отвореном “Старосело“, 2017, стр. 38–39.

Одевање / Драгана Радојичић и Милина Ивановић Баришић. – У: Етнологија и антропологија : 70 изабраних појмова. – Београд : Службени гласник : Етнографски институт САНУ, 2017, стр. 281–290.

Филм / Драгана Радојичић и Бранислав Пантовић. – У: Етнологија и антропологија : 70 изабраних појмова. – Београд : Службени гласник : Етнографски институт САНУ, 2017, стр. 416–422.

Храна / Драгана Радојичић. – У: Етнологија и антропологија : 70 изабраних појмова. – Београд : Службени гласник : Етнографски институт САНУ, 2017, стр. 430–440.

‘Чули и видели својим очима’ / Драгана Радојичић и Милеса Стефановић-Бановић. – У: Право на незаборав : правни и антрополошки аспекти културе сећања на жртве НДХ у Другом светском рату. – Београд : Етнографски институт САНУ : Институт за упоредно право, 2017, стр. 170–192.

РАДОВИ У МЕЂУНАРОДНИМ ЗБОРНИЦИМА И ЧАСОПИСИМА

Визуелна антропологија у Србији : или, вишедеценијски рад на стварању визуелне антропологије у Србији. – У: Всекидневната култура на българите и сърбите в постсоциалистическия период : сборник доклади от Третата българо-сръбска конференция. София : Етнографски институт с музей БАН, 2005, стр. 44–50.

К истории сербско-русских отношений : которская бухта и Россия. – У: Меняющаяся Европа: проблемы этнокультурного взаимодействия. Москва : РАН, 2006, стр. 112–119.

Boka Kotorska: a Homeland of Vasa Brajovic and the Fighters for the Independent Greece. SIRIS : Periodikh Ekdosh tou Syndesmou Filologon Nomou Serron (Serres 2008) tomos 7 (2003–2007), стр. 25–35.

Права женщин – патриархальные традиции и современная практика. Наша повседневная жизнь : антропологические исследования ученых России и Сербии – Москва : Институт этнологии и антропологии им. Н. Н. Миклухо–Маклая РАН : Российский университет дружбы народов, 2008, стр. 253–266.

Cultural Influences of the East and West. Costume among Population of Boka Kotorska in the 18th Century, Traditiones (Ljubljana) 38/1(2009), стр. 243–255.

Миграция русских в Черногорию. – У: Европейская интеграция и культурное многообразие ; кн.1 : Идентичность и миграции. – Москва : Институт этнологии и антропологии им. Н. Н. Миклухо–Маклая РАН, 2009, стр. 135–146.

Новые русские эмигранты в культурном облике Черногории. – У: VIII конгресс этнографов и антропологов России. – Оренбург : Издательский центр ОГАУ, 2009, стр. 263–264.

Становање у тренду: сликање у кући и кроз кућу. – У: Общества – трансформации – култури : постсоциалистическата всекидневна култура в България и Сърбия. – София : Етнографски институт с музей БАН, 2009, стр. 150–162.

Visual Anthropology in Serbia, Slovensky Narodopis (Bratislava). – Бр. 5 (2010), стр. 628–636.

Srpski specijaliteti na slovenačkoj trpezi, Traditiones (Ljubljana). – 39/1 (2010), стр. 111–123.

Бокa Которская и Россия. – У: Черногорцы в России. – Москва : РАН Институт славяноведения, 2011, стр. 29–35.

Otradiční moděvu a módě v 18. století (na příkladech z Boky Kotorské. – У: Ikonografické prameny ke studiu tradiční kultury / Alena Křížová a kolektiv. Brno : Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav evropské etnologie, 2011, str. 60–74.

Социально – культурная сцена Черногории в контексте русских переселенцев. – У: IX Конгресс этнографов и антропологов России : культурное наследие – ресурс инновационного развития. Петрозаводск : Карельский научный центр РАН, 2011, стр. 23–25.

Этнологическое кино в Сербии сего = Ethnological Films in Serbia Today. – У: 8th Russian Festival of Anthropological Film. Ekaterinburg (Russia) : Ural Federal University : Institute of History and Archaeology : Ethnographic bureau, 2013, стр. 62–65.

Identidad cultural. La película etnográfica en Serbia. – У: Cuadernos del Centro de Estudios de Diseño y Comunicación, 2014, Centro de Estudios en Diseño y Comunicación. Facultad de Diseño y Comunicación. Universidad de Palermo. Buenos Aires, 52.

Menković Mirjana: 'Građanska nošnja Srba u Prizrenu u XIX i prvoj polovini XX veka' / Radojičić Dragana, Machova Barbora, Češky Lid. – 101 (3) (2014), стр. 276–278.

Vytváření nehmotného kulturního dědictví v Srbsku / Dragana Radojičić, Miroslava Lukić Krstanović. Národopisná revue (Stražnice, Brno). – Br. 3 (2015), str. 297–306.

Identidad cultural. La película etnográfica en Serbia. – U: Cuadernos del Centro de Estudios de Diseño y Comunicación. – Centro de Estudios en Diseño y Comunicación. Facultad de Diseño y Comunicación. Universidad de Palermo (Buenos Aires) 52 (2015). str. 215–224.

Naško Križnar's contribution to the development of visual anthropology in Serbia. – U: Vizualn antropologija–osebne izkušnje in institucionalni vidiki = Visual anthropology – personal experiences and institutional aspects. – Ljubljana : ZRC SAZU, Institut za slovensko narodopisje, 2015, str. 249–257.

Русские кладбища в Черногории и Сербии как хранители этничности и религиозности. – Контакты и взаимодействия культур : XI Конгресс антропологов и этнологов России : сборник материалов. – Москва ; Екатеринбург : ИЭА : РАН, 2015, стр. 138.

Čije je ovo jelo? Migracije i kultura prehrane u 21. stoljeću. – У: Migracije i etničnost napočetku 21. stoljeća : međunarodna znanstvena konferencija : knjiga sažetaka. – Zagreb : Institut za migracije i narodnosti, 2015, стр. 48.

Етнологишка прожимања између Србије и Македоније. – У: Традиција и современост во Македонија и Србија : апстракти са Меѓународната научна конференција, Скопје, 25. 11. 2016. – Скопје : Институт за фолклор „Марко Цепенков“, 2016, стр. 3.

Kultura folkloru – folklorni kultura :71.ročník MFF Strážnice, Národopisná revue (Stražnice, Brno). – Br. 3 (2016), стр. 254–255.

Current Serbian and Czech–Serbian Cooperation: Introduction to singletopic volume / Dragana Radojičić, Jana Pospíšilova, Jiri Woitsch, Češky Lid (Praha). – 3 (98) (2016), стр. 225–226.

Питание как символускорения, Вестник антропологии (Москва). – Br. 4 (36) (2016), стр. 165–174.

Русские кладбища в Черногории и Сербии как хранители этничности и религиозности. – У: Европа меньшинств – меньшинства в Европе : этнокультурные, религиозные и языковые группы. – Москва : Институт этнологии и антропологии РАН, 2016, стр. 251–270.

УРЕДНИК. ПРИРЕЂИВАЧ. РЕДАКЦИЈА

Традиционално и савремено у култури Срба : [зборник радова са научног скупа Етнографског института САНУ, одржаног децембра 2002. године у Београду] / уредник Драгана Радојичић. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2003. – 357 стр.

Етнологија и антропологија : стање и перспективе / главни и одговорни уредник Драгана Радојичић. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2005. – 287 стр.

Округли сто 'Актуелни пројекти Етнографског института САНУ (2006–2010) које финансира МНЗЖСС', национални скуп са међународним учешћем, Београд, 12. октобар 2006. / [главни и одговорни уредник Драгана Радојичић]. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2006. – 32 стр.

Свакодневна култура у постсоцијалистичком периоду : [балканска трансформација и европска интеграција] / главни и одговорни уредник Драгана Радојичић. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2006. – 447 стр.

Култура у трансформацији : [зборник] / главни и одговорни уредник Драгана Радојичић. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2007. – 235 стр.

Слике културе – некад и сад : 60 година Етнографског института САНУ : књига апстраката : Крушевац 16 – 19. октобар 2007 / главни и одговорни уредник Драгана Радојичић. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2007. – 51 стр.

Наша повседневна живот : антрополошке истраживања учених Русије и Србије / под редакцијом Марине Мартиновић и Драгана Радојичић. – Москва : Росијски универзитет дружбе народа, 2008. – 349 стр.

Спомен места – историја – сећања : примљено на V седници Одељења друштвених наука САНУ одржаној 30. јуна 2009. године на основу реферата академика Гојка Суботића / главни и одговорни уредник Драгана Радојичић. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2009. – 258 стр.

Теренска истраживања : (изазови – резултати – примена) = Field Work : (challenges – results – applications) : књига апстраката = book of abstracts], Sirogojno, 31. avgust – 3. septembar 2009. / главни и одговорни уредник Драгана Радојичић. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2009. – 104 стр.

Srbi v Sloveniji, Slovenci v Srbiji / uredili Ingrid Slavec Gradišnik in Dragana Radojičić. – Ljubljana : Založba ZRC, ZRC SAZU, 2010. – 320 стр.

Теренска истраживања–поетика сусрета / главни и одговорни уредник Драгана Радојичић. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2012. – 235 стр.

Културна прожимања: антрополошке перспективе / главни и одговорни уредник Драгана Радојичић. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2013. – 252 стр.

Косово и Метохија у издањима Етнографског института САНУ : (1951–1998) / приредила Драгана Радојичић. – Београд : Етнографски музеј : Етнографски институт САНУ, 2014. – L, 458 стр.

Округли сто Научно истраживање миграција у Србији: проблеми и иницијативе, Београд, 8. децембар 2014 : књига апстраката / главни и одговорни уредник Драгана Радојичић. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2014. – 95 стр.

Религија, религиозност и савремена култура : од мистичног до (и)рационалног и vice versa / главни и одговорни уредник Драгана Радојичић. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2014. – 216 стр.

Косово и Метохија у издањима Етнографског института САНУ : (1951–1998) / приредила Драгана Радојичић. – Београд : Музеј у Приштини : Службени гласник : Етнографски институт САНУ, 2015. – L, 458 стр.

[Научни скуп] Етнологија Срба у Мађарској: стање и перспективе / главни и одговорни уредници Пера Ластих, Драгана Радојичић]. – Београд : Етнографски институт САНУ ; Будимпешта : Српски институт, 2015. – 191 стр.

100 година Срба и Швајцараца : (1916–2016) / [уређивачки одбор Драгана Радојичић ... [и др.] = [Ein hundert] 100 Jahre Serben und Schweizer / [Redaktion Dragana Radojičić ... [et al.]]. – Београд : Етнографски Институт САНУ : Министарство спољних послова Републике Србије : Управа за цркве и верске заједнице, 2016. – 353 стр.

Ретроспективе и перспективе етнологије и антропологије / главни и одговорни уредник Драгана Радојичић. – Београд : Етнографски институт САНУ ; Сирогојно : Музеј на отвореном „Старо село“, 2017. – 123 стр.

Право на незаборав : правни и антрополошки аспекти културе сећања на жртве НДХ у Другом светском рату / [уредници Гидеон Грајф, Драгана Радојичић ... [и др.]]. – Београд : Етнографски институт САНУ : Институт за упоредно право ; Кфар Хароох, Израел : Шем Олам институт за холокауст ; Хобокен, САД : Институт за истраживање Јасеновца, 2017. – 235 стр.

Сећање на сећања : поводом 70 година Етнографског института САНУ : Галерија науке и технике САНУ Београд, 8–30. новембар 2017 / [главни и одговорни уредник Драгана Радојичић]. – 28 стр.

Влаховић, Петар: *Етнологија Црне Горе : огледи и чланци / приредила и предговор написала Драгана Радојичић. – Подгорица : ЦИД, 2018. – 226 стр.*

ЛИТЕРАТУРА О ДРАГАНИ РАДОЈИЧИЋ

Аранитовић, Добрило: *Драгана Радојичић : [био-библиографија]. – У: Споменица Историског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историски институт Црне Горе, 1992, стр. 140.*

Петровић, Ђурђица: *Драгана Радојичић: 'Крајина новска у судару свјетова', Београд, 1994, стр. 290, Историски записи. – Год. 67, бр. 1–2 (1994), стр. 201–203.*

Драгана Радојичић : [био-библиографија], Гласник Етнографског института САН. – Књ. 55, св. 2 (2007), стр. 163–170.

Радовић, Срђан: *Драгана Радојичић, 'Између култура Истока и Запада: Северозападна Бока Которска', Етнографски институт САНУ, Посебна издања – књига 56, Београд, 2006, 277 стр, Антропологија. – Св. 4 (2007), стр. 101–103.*

Приказ.

Радојичић Драгана (Херцег Нови, 1957), етнолог. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 645.

Скупштина за избор нових чланова / Српска академија наука и уметности, Одељење друштвених наука. – Београд : САНУ, 2012. – 1 књ. (разл. паг.). Садржи документацију (реферате) о кандидатима предложеним за редовне и дописне чланове САНУ. – Драгана Радојичић, кандидат за дописног члана.

Вуксановић, Миро: *Рецензија. – У: Драгана Радојичић: Медитерански свјети са мајстором приповедачем : антрополошко читање дела Симе Матавуља. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2014, стр. 230.*

Радојичић Драгана. – У: Личности црногорске просвјете : лексикон. Књ. 2 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 242–243.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

Радојичић Драгана. – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 603.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

РАДОИЦА ЛУБУРИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 12. августа 1959. у Плужинама. Завршио Наставнички факултет у Никшићу 1983. године. На Економском факултету Универзитета Црне Горе у Подгорици одбранио је рад из области економских наука, а на Филозофском факултету Универзитета у Београду из области историјских. На Економском факултету Универзитета Црне Горе у Подгорици докторирао је на тему „Управљање укупним квалитетом у функцији минимизирања оперативног ризика централних банака“.

Од 1984. до 1997. радио у Историјском институту.

Управљање организацијом, и посебно управљање квалитетом и управљање оперативним ризиком, економске су области којима се научноистраживачки бави.

Објавио је и већи број књига и научних и стручних радова из домена друштвене, економске и дипломатске историје, а књиге су му уврштене у наставне програме бројних домаћих и иностраних универзитета. У досадашњој професионалној каријери обављао је више значајних дужности, међу којима је директора Републичког завода за међународну научну, просвјетно-културну и техничку сарадњу, председника Управног одбора Радио-телевизије Црне Горе, министра културе у Влади Републике Црне Горе, директора Новинског јавног предузећа „Побједа“, председника Одбора директора Новинског, издавачког и графичког акционарског друштва „Побједа“, посланика у Скупштини државне заједнице Србија и Црна Гора и замјеника председника Одбора за европске интеграције, те посланика у Скупштини Црне Горе и члана Одбора за економију, финансије и буџет и Одбора за просвјету, науку, културу и спорт.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

Врући мир хладног рата : хладни рат и сукоб Стаљин–Тито у карикатурама совјетске, информбировске и политемигрантске штампе. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1994. – 233 стр.

Друштво Црне Горе у Другом свјетском рату : (1939–1949) : прилози за историју. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе : Културно–просвјетна заједница, 1995. – 209 стр.

Врући мир хладног рата : хладни рат и сукоб Стаљин–Тито у карикатурама совјетске, информбировске и политемигрантске штампе. – 2. изд. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Побједа, 2007. – X, 263 стр.

ЧЛАНЦИ. ПРИЛОЗИ. ПРИКАЗИ (У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА)

Народна и војнопозадинска власт никшићког среза у народноослободилачком рату, Историјски записи. – Год. 38 (58), бр. 3–4 (1985), стр. 227–228.

Округли сто, Никшић, 28. и 29. маја 1984. године.

Др Милан Весовић, мр Милан Матић, Јосип Вучковић : 'Вељко Влаховић, сећања – хронологија – библиографија', Београд 1985, Историјски записи. – Год. 39 (59), св. 1–2 (1986), стр. 221–223.

Приказ.

Радош Љушић: 'Кнежевина Србија (1830–1839)', Београд, Српска академија наука и уметности, 1986, 508 стр, Историјски записи. – Год. 60, бр. 4 (1987), стр. 226–227.

Приказ.

Зоран Лакић: 'Партизанска аутономија Санџака 1943–1945.', Београд, 1992, Васпитање и образовање. – Бр. 5–6 (1993), стр. 108–109.

Приказ.

Политичка емиграција из информбировских земаља у Југославији (1948–1953), Годишњак за друштвену историју. – Год. 3, бр. 3 (1996), стр. 215–228.

Владимир Д. Јовићевић: 'Црна Гора – капија православља : прилог црногорском питању', Подгорица, 1994, Архив за правне и друштвене науке. – Год. 52, књ. 82, св. 4 (1996)[шт. 1997], стр. 1149–1150.

Информбировска емиграција о неким догађајима и личностима из НОР.а и револуције у Југославији (1941–1945). – У: Други свјетски рат–50 година касније : радови са научног скупа. Подгорица : ЦАНУ, 1997.

Југословенска информбировска емиграција између илузија и стварности (1948–1953), Историјски записи. – Год. 70, бр. 1 (1997), стр. 1–25.

Коминтерна, југословенски комунисти и обнова Југославије (1941–1945). – У: Историчар и савремена епоха : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 1. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1997, стр. 135–139.

Историјско-политички оквир сукоба Југославије и СССР-а 1948. године. – У: Голи оток : (1949–1956) : радови са округлог стола, Подгорица, 27. јуна 1995. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1998, стр. 25–54.

Историјско-политички оквир сукоба Југославије и СССР-а 1948. године, Гласник Одјељења друштвених наука. – Књ. 20 (1998).

Школовање југословенских држављана у СССР-у и сукоб 1948. године, Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Књ. 12 (1998), стр. 153–179.

Југославија између истока и запада : 1945–1955, Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Бр. 14 (2002), стр. 79–96.

Хладни рат и сукоб Стаљин–Тито у совјетској, информбировској полиемигрантској штампи, Историјски записи. – Год. 77, бр. 1–4 (2004), стр. 87–106.

Хладни рат и сукоб Стаљин–Тито у совјетској, информбировској и политеемигрантској штампи. – У: Велике силе и мале државе у хладном рату : 1945–1955. : случај Југославије : зборник радова са Међународне научне конференције, Београд, 3–4. новембар 2003.– Београд : Филозофски факултет, Катедра за историју Југославије : Архив Србије и Црне Горе : Институт за новију историју Србије ; Лондон : Центар за истраживања хладног рата ЛСТ, 2005, стр. 169–181.

ПРИРЕЂИВАЧ. УРЕДНИК

Голи оток : (1949–1956) : радови са округлог стола, Подгорица, 27. јуна 1995 / редакција Зоран Лакић, Радоица Лубурић ... [и др.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1998. – 350 стр.

Помирење Југославије и СССР-а : 1953–1955. : тематска збирка докумената. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1999. – 789 стр.

Помирење Југославије и СССР-а : 1953–1955. : тематска збирка докумената. – . изд. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Побједа, 2007. – IX, 809 стр.

ЛИТЕРАТУРА О РАДОИЦИ ЛУБУРИЋУ

Аранитовић, Добрило: *Радоица Лубурић.* – У: Споменица историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 129.

Био–библиографска биљешка.

Лакић, Зоран: *Радојица Лубурић: 'Врући мир–хладног рата', Подгорица, 1994*, Историјски записи. – Год. 67, бр. 1–2 (1994), стр. 219–220.

Приказ.

Кнежевић, Саша: *Мр Радоица Лубурић: 'Друштво Црне Горе у Другом свјетском рату 1939–45'*, Историјски записи. – Год. 68, бр. 3 (1995), стр. 183–185.

Приказ.

Југословенско-совјетски односи (1953–1955) у свијетлу нових историјских извора (Поводом књиге Радоице Лубурића 'Помирење Југославије и СССР-а 1953–1955. Тематска збирка докумената', Подгорица, 1999), Историјски записи. – Год. 73, бр. 3–4 (2000), стр. 271–279.

Лубурић Радоица (Плужине, Никшић, 1959), историчар. – У: *Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић.* – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 410.

ЧЕДОМИР ЛУЧИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 25. октобра 1945. у Бањанима, гдје је завршио основну школу, средњу у Никшићу, а Вишу педагошку, група историја – географија, на Цетињу 1961. године. Потом је завршио три факултета: 1971. Природно-математички, 1975. Правни и 1982. Филозофски. На интеруниверзитетским постдипломским студијама магистрирао је из друштвено-хуманистичких наука.

Стекао је и три доктората: филологије, књижевности и историје, у Загребу, Београду и Новом Саду.

Предмет његовог научног интересовања је историја Црне Горе у новом вијеку.

За докторске тезе одабрао је врло сложене научне теме: Петар Први Петровић Његош у свом времену (1989), Живот и дјело Риста Ратковића (1993) и Успостављање власти и спољни утицаји у Црној Гори од 15. до средине 19. вијека (1997), све врло значајна тематика из богате историјске и културне прошлости Црне Горе.

Сем избора за редовног професора Опште историје средњег вијека, изабран је и за редовног професора Историје новог вијека.

Проф. др Чедомир М. Лучић радио је у Историјском институту Црне Горе у периоду 1989–2001, гдје је биран за научног савјетника.

Затим ради на Филозофском факултету у Никшићу. Од 2001. године запослен је на Филозофском факултету у Источном Сарајеву.

Умро је августа 2014. године.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Моћ ријечи Петра I : етичко-естетски аспекти. – Никшић : Универзитетска ријеч, 1987. – 156 стр.

Митрополит Петар Први Петровић. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – 249 стр.

Црногорско-руски односи : 1711–1918. = *Черногорско–русские отношения : 1711–1918 гг.* Књ. 1, *Руски извори о Црној Гори од краја XVII до средине XIX вијека* = *Русские архивные документы о Черногории (конец XVII в. – середина XIX в.)* / [група аутора] – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Москва : Институт славјановеденија и балканистики АН СССР, 1992. – 430 стр.

Црна Гора : географско-историјске основе туризма. – Београд : Стручна књига, 1993. – 160 стр.

Власт и спољни утицај у Црној Гори : 1499–1851. – Српско Сарајево : Филозофски факултет ; Подгорица : Историјски институт, 2002. – 582 стр.

Сенат Црне Горе и Брда. – Српско Сарајево : Универзитет Републике Српске, Филозофски факултет ; Подгорица : Универзитет Црне Горе, Историјски институт, 2003. – 234 стр.

Власт и спољни утицаји у Црној Гори : 1851–1918. – Српско Сарајево : Универзитет Републике Српске, Филозофски факултет ; Подгорица : Универзитет Црне Горе, Историјски институт, 2004. – 472 стр.

Косијереву у походе. – Никшић : Бањско братство Лучићи, 2011. – 119 стр.

Кроз времена. – Сарајево : Универзитет у Источном Сарајеву ; Никшић : Филозофски факултет ; Подгорица : Књижевна задруга Српског народног вијећа, 2011. – 419 стр.

Правно-историјска разматрања. – Сарајево ; Никшић : Филозофски факултет ; Подгорица : Књижевна задруга Српског народног вијећа, 2011. – 228 стр.

НАУЧНИ И СТРУЧНИ РАДОВИ. ПРИКАЗИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА

Доситеј и Црна Гора, Историјски записи. – Год. 62, бр. 3–4 (1989), стр. 5–9.

У част 250 годишњице рођења Доситеја Обрадовића.

Јован Р. Бојовић: 'Подгоричка скупштина 1918', Зборник Правног факултета. – Год. 15, бр. 19/21 (1989), стр. 331–339.

Представе странаца о друштвеном уређењу Црне Горе и улога Петра I на њиховом преиначавању, Историјски записи. – Год. 62, бр. 3–4 (1989), стр. 51–60.

Рад Петра Првог на народном просвјетљивању и повезивању са Доситејем Обрадовићем, Историјски записи. – Год. 62, бр. 1–2, (1989), стр. 23–32.

Расељавање становника краја никшићког крајем XVIII вијека и улога Петра Првог на њиховом задржавању, Историјски записи. – Год. 62, бр. 3–4 (1989), стр. 77–83.

Избор наследника и тестамент владике Петра I, Васпитање и образовање. – Бр. 4 (1990), стр. 58–63.

Јован Р. Бојовић: 'Подгоричка скупштина 1918. године', Историјски записи. – Год. 63, бр. 3–4 (1990), стр. 193–196.
Приказ.

Л. А. Котљарскаја, М. М. Фрејденберг: 'Из историје отаџбинске славистике. П.А. Ровински о Црној Гори', Калињин, 1989, Историјски записи. – Год. 63, бр. 3–4 (1990), стр. 204–206.
Приказ.

Мисаона и практична универзалност посланица митрополита Петра Првог Петровића, Историјски записи. – Год. 63, бр. 3–4 (1990), стр. 73–96.

Поводом чланка др Војислава Миљанића 'Ка расветљавању неких детаља из живота предака Петровић Његош испод планине Његоша', Историјски записи. – Год. 63, бр. 3–4 (1990), стр. 147–154.

Становништво словенског поријекла у Албанији – Међународни научни скуп, Цетиње, 1990, Историјски записи. – Год. 63, бр. 3–4 (1990), стр. 223–229.

Скуп је одржан 21–23. јуна 1990. године у Цетињу.

Утицај Новог завјета на посланице митрополита Петра I Петровића, Историјски записи. – Год. 63, бр. 3–4 (1990), стр. 21–28.

Босанско-херцеговачки устанак 1875. на раскрићу интереса Србије и Црне Горе, Историјски записи. – Год. 64, бр. 1–2 (1991), стр. 145–149.

Јован Р. Бојовић, Мирослав Лукетић, Божидар Шекуларац: 'Паитровске исправе'. Књига 2. – Будва, 1990, Историјски записи. – Год. 64, бр. 1–2 (1991), стр. 250–252.

Приказ.

Нека научна сазнања, предања, усмене творевине и осврт на топономастичка обележја везана за словенско становништво у Албанији. – У: Становништво словенског поријекла у Албанији : (зборник радова са међународног научног скупа одржаног у Цетињу 21, 22. и 23. јуна 1990). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991, стр. 337–349.

Херцеговина почетком 19. вијека на основу неких руских извора, Историјски записи. – Год. 64, бр. 1–2 (1991), стр. 109–114.

Владо Стругар: 'Срби, Хрвати, Словенци и Трећа Југославија', Београд, Стручна књига, 1991, 360 страна, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 291–293.

Приказ.

Јован Р. Бојовић: 'Љетопис манастира Пива', Подгорица, Историјски институт Црне Горе, 1992, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 303–304.

Приказ.

Љубомир Дурковић Јакишић: 'Србија и Ватикан', Краљево–Крагујевац, Српска православна црква, 1990, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 277–279.

Приказ.

Неки примјери кривичних одредби Законика обичег, црногорског и брдско почетком XIX вијека, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 179–185.

Павле Радусиновић: 'Становништво и насеља Зетске равнице од најстаријег до новијег доба', Никишић, 1991, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 315–316.

Приказ.

Турско учешће у мјешовитом суду око умира на Цетињу 1743. године, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 127–131.

Његошеви стваралачки напојници (поводом 180. годишњице рођења), Историјски записи. – Год. 66, бр. 1–4 (1993), стр. 163–166.

Осврт на изворе и историографију о Црној Гори у вријеме митрополита Петра I Петровића. – У: Извори и историографија о Црној Гори : радови са научног скупа, Титоград, 17. и 18. децембар 1990. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 1993, стр. 121–126.

Петар I Петровић: 'Посланице'. Припремио Чедо Вуковић. – Цетиње, 1993, Историјски записи. – Год. 66, бр. 1–4 (1993), стр. 258–261.

Веза Херцеговине са рашким крајем током 19. и почетком 20. вијека. – У: Области Старе Рашке крајем XIX и почетком XX века : (зборник радова са научног скупа поводом осамдесетогодишњице ослобођења милешевског краја од турске власти. – Пријепоље : Дом револуције, 1994, стр. 37–45.

Неки разлози у прилог деидеологизације историје. – У: Историјска наука и настава историје у савременим условима : радови са научног скупа, Подгорица, 20. и 21. октобра 1993. – Подгорица : ЦАНУ. – Књ. 14. 1994, стр. 297–301.

Психоаналитичке компоненте страха и његов историјски ехо, Историјски записи. – Год. 67, бр. 1–2 (1994), стр. 121–128.

Архитекта у улози рушитеља или југословенска дезинтеграција из другог угла : поводом књиге Бошка С. Вукчевића 'Tito Architect of Yugoslav Desintegration', Rivercross Publishing, In (127 East 5 th Street, New York, New York 10022), Историјски записи. – Год. 68, бр. 4 (1995), стр. 281–283.

Издајник, квислинг, колаборационист...шта је то? – инерција окамењених теорија или реликт острашћене свијести, Историјски записи. – Год. 68, бр. 4 (1995), стр. 35–49.

Мистификације као агенс научних скретања, Историјски записи. – Год. 68, бр. 3 (1995), стр. 89–105.

Утицај дјела Петра Првог на поезију његовог насљедника. – У: Петар II Петровић Његош : личност, дјело и вријеме : радови са научног скупа Београд – Цетиње, 27–30. септембар 1993. – Подгорица : ЦАНУ, 1995, стр. 239–245.

У Херцеговини под Турцима нијесу могла постојати два правна система, Историјски записи. – Год. 68, бр. 1 (1995), стр. 183–199.

Бошко С. Вукчевић: 'Идеолошки, етнички и вјерски сукоби у Југославији 1941–1945. године', Подгорица, 1996, 508 стр, Историјски записи. – Год. 69, бр. 4 (1996), стр. 171–176.

Варваризам као витештво у обичајном праву племенског друштва Црне Горе до краја 18. вијека, Историјски записи. – Год. 69, бр. 1 (1996), стр. 47–57.

Историографска вриједност Пелагићевог моралног бича, Историјски записи. – Год. 69, бр. 3 (1996), стр. 91–94.

Кроз мреже интеридеологија – поводом временловне књиге проф. др Зорана Лакића: 'Историја и историографија', у издању Историјског института Црне Горе и 'Либертаса' из Бијелог Поља, Никшић 1996, Одзиви (Бијело Поље) 1996, стр. 27–31.

Нови бљескови старог сјаја. Поводом књиге 'Бјелополска гимназија 1926–1996', Бијело Поље, 1996, Историјски записи. – Год. 69, бр. 3 (1996), стр. 121–123.

Интернационализам као национални антипод, негатор и елиминатор. – У: Други свјетски рат – 50 година касније : радови са научног скупа, Подгорица, 20–22. септембар 1995. – Подгорица : ЦАНУ ; [Београд] : САНУ, 1997, стр. 309–314.

Кроз даљине и свете и клете. Поводом књиге 'Бој Црногораца и Брђана с Махмут пашом 1796. године', Цетиње, Светигора, 1996, Историјски записи. – Год. 70, бр. 2 (1997), стр. 163–169.

Нека имовинско правна рјешења у Црној Гори 16. и 17. вијека, Историјски записи. – Год. 70, бр. 2 (1997), стр. 129–139.

Неке етичке димензије руковођења и командовања владике Петра Првог – Светог. – У: *Битка за Црну Гору : Мартинићи – Круси 1796–1996 : зборник радова са научног скупа*, 1997, стр. 93–101.

Превирања у Рашкој области крајем 19. и почетком 20. вијека, Историјски записи. – Год. 70, бр. 3 (1997), стр. 157–169.

Варијабилне сфере Николе Петровића у историјском процесу развоја Црне Горе. – У: *Краљ Никола – личност, вријеме и дјело : зборник радова*. Т. 2. – Подгорица : ЦАНУ, 1998, стр. 381–389.

Еписко-будничке координанте владике Василија Петровића, Војно-историјски гласник. – Бр. 1–2 (1998), стр. 5–12.

Петар Први – Свети, као духовно – свјетовни вођа. – У: *Дани Марка Миљанова, културна, научна и књижевна манифестација, зборник радова*, Медун, Подгорица, Никшић, Херцег Нови, [7. до 9. маја] 1997. – Подгорица : Културно-просвјетна заједница, 1998, стр. 53–61.

Положај жене у племенском друштву Црне Горе до краја 18. вијека. – У: *Зборник радова / Десети конгрес историчара Југославије, [Београд], (15–17. јануар 1998)*. – Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1998, стр. 195–203.

Слободарски ехо грчког устанка у Црној Гори и духовно повезивање у доба Петра Првог – Светог (Реферат са Научног скупа “Грчко-црногорски односи”, одржаног 15, 16. и 17. маја 1998. на Филозофском факултету у Никшићу, стр. 1–12.

Ујединитељско расположење у Црној Гори 1918. године уз осврт на каснија растакања и недоумице. – У: *Црна Гора у Првом свјетском рату : зборник радова са округлог стола Историјског института*. Књ. 2. – Подгорица : Историјски институт, 1998, стр. 73–80.

Општи имовински законик као еклатантан примјер како се правно хармонизују обичајне норме, Зборник Правног факултета. – Год. 22/23. – бр. 30 (1998/1999), стр. 157–162.

Југославија и свјетски интереси крајем 20. стољећа. – У: *Југославија на размеђу епоха : радови са научног скупа*, Подгорица, 29–30. септембар 1998. Подгорица : ЦАНУ, 1999, стр. 355–361.

Неки разлози кашњења парламентаризма у друштвеном животу Црне Горе. – У: *Парламентаризам у Црној Гори – историјски коријени и развој : зборник радова са округлог стола Историјског института Црне Горе*. Књ. 4. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1999, стр. 293–300.

Рашки појас свесрпских веза и значаја Пљевља у њему, Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 1 (1999), стр. 171–181.

Улога Грахова у црногорско-херцеговачким ослободилачким и културним везама. – У: Међународно признање Црне Горе : зборник радова са научног скупа, Никшић, 11–12. мај 1998. год. – Подгорица : ЦАНУ : Историјски институт Црне Горе ; Никшић : Филозофски факултет, 1999, стр. 343–352.

Законик обичи црногорски и брдски као свједочанство порока тога времена. – У: Двјеста година Законика обшчег црногорског и брдског : радови са научног скупа, Подгорица, 30. октобар 1998. – Подгорица : ЦАНУ, 2000, стр. 123–129.

Пленидбене акције из Црне Горе крајем 16. и у 17. вијеку, Историјски записи. – Год. 73, бр. 3–4 (2000), стр. 109–123.

Сујевјерје као саставни дио традиције у култури Црне Горе. – У: Традиционална народна култура у Црној Гори : зборник радова са научног скупа. – Подгорица : ЦАНУ, 2000, стр. 203–208.

Стваралац као самоиздавач (Поводом три самостално објављене књиге проф. др Богумила Храбака: 'Никшић до почетка 19. вијека', Београд, 1997; 'Фоча до краја 18. вијека', Београд, 1999. и 'Подгорица до почетка 19. вијека', Београд, 2000), Историјски записи. – Год. 73, бр. 3–4 (2000), стр. 281–284.

Вјерска трансформација Срба рашког појаса послје турских освајања, Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 2 (2001), стр. 139–145.

Кривошијски устанак и 'Стојанов вакат', Народна мисао (Никшић) – Бр. 3–4 (2001), стр. 35–41.

Слобода, вјера и национални дух владајуће лозе Петровић. – У: Династија Петровић Његош : радови са научног скупа, Подгорица, 29. октобар – 1. новембар 2001. – Подгорица : ЦАНУ, 2002, стр. 273–281.

Црна Гора у сусрет постуставним изазовима и уједињењу – осврт на неке особености развитка парламентарне демократије почетком 20. вијека, Радови, Филозофски факултет Српско Сарајево. – Књ. 10 (2001), стр. 97–104.

Државно-правна визија Црне Горе у личности и дјелу књаза Николе у вријеме доношења Устава 1905. године. – У: Устав за Књажевину Црну Гору од 1905. године у свом времену : зборник радова са научног скупа. – Подгорица : ЦАНУ, 2006, стр. 157–163.

Историјска мисао и завичајна историја. – У: Завичајна историја у Црној Гори : зборник радова са научног скупа. – Подгорица : ЦАНУ, 2007, стр. 99–104.

Андрија Јовићевић као свједок преломне етапе развоја у друштвеном животу Црне Горе. – У: Личност и дјело Андрије П. Јовићевића, зборник радова са научног скупа. – Подгорица : ЦАНУ, 2009, стр. 19–23.

Вјера и национални осјећај као моралне снаге Баја Пивљанина. – У: Бајо Пивљанин у историји, књижевности и легенди : зборник радова са симпозијума одржаног у Плужинама 22. и 23. јула 2005. године. – Подгорица : Удружење Пивљана, 2009, стр. 67–70.

Критичко-историјска поузданост дјела Ровинског о Црној Гори. – У: Павле Ровински и Црна Гора : зборник радова са научног скупа. – Подгорица : ЦАНУ, 2009, стр. 45–50.

Обичајна и језичка разградња традиционалног духовног наслеђа Црне Горе. – Етнологија града у Црној Гори, зборник радова са научног скупа, 2009, стр. 99–105.

Историја Владике Василија као историографски збор. – У: О стању и коришћењу архивске грађе за историју Црне Горе : радови са округлог стола, Подгорица, 24. септембра 2010. – Подгорица : ЦАНУ, 2015, стр. 141–147.

Срби – Црногорци, Летопис Бањана и Рудина. – Бр. 3 (2018), стр. 615–619.

РАДОВИ ОБЈАВЉЕНИ У МЕЂУНАРОДНИМ ЧАСОПИСИМА

Besoins et motifs de voyages („Tourisme“ – AIX – Marseille. 1976.) pages 35.

Des Tourisme sur ia fleuve Alille (Vichi, 1976.), pages 13.

Petar I kao duhovni vođa, (Glasnik S.K.I. „Njegoš“, Illinois SAD) Published by Serbian Historical & Cultural Society „Njegos“, 79/99. Chicago, Illinois U.S.A. 16–21.

Privatni život Petra I i lični moralni primjeri (Glasnik S.K.I. „Njegoš“, Illinois SAD) Published by Serbian Historical & Cultural Society „Njegos“, 79/99. Chicago, Illinois U.S.A. 21–24.

Poslanice kao specifičan književni oblik, (Glasnik S.K.I. „Njegoš“, Illinois, SAD) Published by Serbian Historical & Cultural Society „Njegos“ 79/99. Chicago, Illinois U.S.A. 24–29

Moralne pouke poslanica usmjerene na postizanje sloge i jedinstva, (Glasnik S.K.I. „Njegoš“, Illinois SAD) Published by Serbian Historical & Cultural Society „Njegos“, 79/99. Chicago, Illinois U.S.A. 29–43

У трагању за фактографском грађом и истином, “Слобода” Чикаго 1998. (Liberty USA XLIII ChichagoII 1998.) 23–27 .

Ватиканско-прозелитски покушаји продора на православне просторе и злоупотреба ћирилско-методијског курса крајем другог миленијума, Крестјанскиј господарствениј Универзитет имени Кирила и Методија (Зборник радова о Ћирилу и Методију), Луга (Русија). – XI (1999), стр. 37–27.

ЛИТЕРАТУРА О ЧЕДОМИРУ ЛУЧИЋУ

Чизмовић, Милисав: *Чедомир М. Лучић: 'Митрополит Петар Први Петровић', Титоград, Историјски институт Црне Горе, 1991, Историјски записи. – Год. 65, бр. 1–4 (1992), стр. 281–282.*

Приказ.

Лучић Чедомир М. (Бањани, Никшић, 1940), историчар и књижевник. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр.411.

Алексић, Будимир: *In memoriam: Проф. др Чедомир Лучић (1939–2014), Смисао (Подгорица). – Год. 3, бр. 1–2 (2014), стр. 156–159.*

Јововић, Васиљ: *Чедомир М. Лучић (1940–2014), Историјски записи. – Год. 87, бр. 3–4 (2014), стр. 209–212.*

In memoriam.

Споменица научника и књижевника Чедомира М. Лучића / Ћоровићеви сусрети [и] Научни скуп историчара, Гацко, 2016 ; [приређивач и уредник Радослав Милошевић]. – Никшић : Епархија будимљанско-никшићка ; Подгорица : Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори ; Гацко : Просвјетно и културно друштво Просвјета ; Требиње : Удружење књижевника Српске, 2016. – 390 стр.

ДРАГИЦА ЂУРАШЕВИЋ-МИЉИЋ

БИОГРАФИЈА

Основну школу и гимназију је завршила у Београду. Дипломирала је на Филозофском факултету (група за историју умјетности) у Београду 1978. године. Магистарску тезу *Готика у архитектури Котора* одбранила је на истом факултету 1991. године. Бави се проучавањем средњовјековне умјетности, првенствено архитектуром сакралних објеката.

Од 1982. године радила је као асистент на Културолошком факултету на Цетињу, а 1989. године почиње да ради као виши истраживач у Историјском институту Црне Горе.

У Центру савремене умјетности Црне Горе радила је од 1996. године, као музејски савјетник и рукодилац музејског одјељења. Са те позиције пензионисана је 2012. године. Током рада у Центру савремене умјетности била је аутор и организатор бројних изложби, као и аутор више текстова за каталоге.

Члан је Одбора за ликовне умјетности ЦАНУ.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

Касносредњовјековне палате у Котору и Бару, Историјски записи. – Год. 70, бр.4 (1987), стр.85–101.

Стилске особености архитектуре краја 19. и почетка 20 века на Цетињу, Перистил (Загреб). – Год. 32, бр. 31/32 (1988/1989), стр. 121–126.

Готика у архитектури Котора, Историјски записи. – Год. 64, бр. 1–2 (1991), стр. 5–50.

Један мало познати опис цркава и манастира у Црној Гори, Историјски записи. – Год. 69, бр.4 (1996), стр. 103–112.

Судбина раносредњовјековних споменика у Црној Гори, Матица. – Год. 2, бр. 7/8 (2001), стр. 49–72

Подгорица са околином као могуће седиште Зетске епископије. – У: Сто двадесет година од ослобођења Подгорице : зборник радова са Научног скупа, Подгорица 2–3. децембар 1999. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2002, стр. 249–257.

Истраживања средњовјековног градитељства у Црној Гори. – Матица. – Год. 4, бр. 13/14 (2003), стр.133–160.

Научно наставни и педагошки рад Павла Мијовића, Матица. – Год. 11, бр. 43 (2010), стр. 519–524.

Архитектура у доба краља Николе, Матица. – Год. 16, бр. 64 (2015), стр. 371–398.

ЛИТЕРАТУРА О ДРАГИЦИ БУРАШЕВИЋ-МИЉИЋ

Ђурашевић-Миљич, Драгица (Београд, 1952), историчар умјетности. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 200–201.

ЛЕНКА БЛЕХОВА-ЧЕЛЕБИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођена је 7. фебруара 1961. године у Прагу, Чешка.

Студије на Филозофском факултету Карловог универзитета у Прагу завршила 1985. године, специјалност класична филологија – чешки језик. Звање доктора наука стекла је 1986. године на Филозофском факултету Карловог Универзитета у Прагу, као и 2002. године на Универзиту у Новом Саду.

Од 1985. до 1986. године радила као докторант у Институту за чешки језик Академије наука Чехословачке, одсјек Рјечника старог чешког језика. Од 1986. до 1992. године радила у Кабинету за грчке, римске и латинске студије Академије наука Чехословачке, одсјек Рјечника средњовјековног латинског. Од 1993. до 2007. године радила је у Историјском институту Универзитета Црне Горе, одсјек средњовјековне историје. Од 2007. године ради у Историјском институту Академије наука Чешке Републике, одсјек историје средњег вијека.

Сарађује са ЦАНУ на пројекту издавања средњовјековних докумената – Монтенегрина.

Добитница је награде „21. новембар“ – за допринос извањца култури града Котора.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Жене средњовјековног Котора. – Подгорица : ЦИД, 2002. – 411 стр.

Хришћанство у Боки : 1200–1500 : которски дистрикт. – Подгорица : Побједа : Историјски институт Црне Горе ; Цетиње : Народни музеј Црне Горе, 2006. – 649 стр.

ЧЛАНЦИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У
ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Препис IV књиге нотарских списа у Државном архиву у Котору, Историјски записи. – Год. 69, бр. 2 (1996), стр. 81–98.

Ванбрачна дјеца (кћери) у которским латинским списима 1326–1470, Историјски записи. – Год. 70, бр. 2 (1997), стр. 113–126.

Јосеф Јаначек: 'Рудолф II и његово доба', Праг, Пасека, 1997, стр. 565, Историјски записи. – Год. 70, бр. 3 (1997), стр. 197–207.
Приказ.

Живот жене у Котору у XV вијеку. – У: Зборник радова X Конгреса историчара Југославије. – Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1998, стр. 507–518.

Дојилџе у латинским списима которских нотара : (1331–1472. године). – У: Средњовјековна историја Црне Горе као поље истраживања : зборник радова са округлог стола Историјског института. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1999, стр. 295–303.

Примјери исправа везаних за управљање црквеним добрима у VII нотарској књизи Историјског архива Котор (1440–1442), Историјски записи. – Год. 73, бр. 1–2 (2000), стр. 283–296.

Помени куге у которским нотарским списима 1326–1503, Историјски записи. – Год. 75, бр. 1–2 (2002), стр. 31–54.

Глагољашење и трагови уније у средњовјековном Котору, Матица. – Год. 6, бр. 22/23 (2005), стр. 293–316.

Жене у духовним институцијама средњовјековоног Котора, Истраживања (Нови Сад). – Бр. 16 (2005), стр. 37–51.

Посљедице економске кризе по католичку цркву у Котору крајем средњег вијека: historia calamitatum, Croatica christiana (Zagreb). – XXIX, 56 (2005), стр. 35–54.

Римска курија и Котор крајем средњег вијека, Бока (Херцег Нови). – Бр. 25 (2005), стр. 165–182.

Неки сегменти проучавања историје средњовековне цркве на црногорском приморју. – У: Панонија – Балкан – Средоземље : зборник радова. – Нови Сад : Војвођанска академија наука и уметности, 2007, стр. 7–23.

Вјерска слика Боке Которске почетком XVI вијека – архивска свједочанства, Croatica christiana (Zagreb). – XXXI, 60 (2007), стр. 90–104.

ПРИРЕЂИВАЧ

Лексикон латинских правних изрека / избор и превод са латинског Ленка Блехова Челебић. – Цетиње : Antica Montenegrina, 1996. – 244 стр.

ЛИТЕРАТУРА О ЛЕНКИ БЛЕХОВОЈ–ЧЕЛЕБИЋ

Фолић, Звездан: *Ленка Блехова-Челебић: 'Хришћанство у Боки 1200–1500. : которски дистрикт', Подгорица 2006, 653, Историјски записи. – Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 393–396.*

Приказ.

Челебић-Блехова Ленка (Праг, 1961), филолог, историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 140.

ЈАСМИНА ЂОРЂЕВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођена је 1968. године у Приштини. Диломирала је оријенталну филологију на Филолошком факултету у Београду. На Филозофском факултету у Београду завршила је постдипломске студије из националне историје XVI–XVIII вијека. Магистрирала је 1995. године, на тему „Драчевица и Риђани средином XVI вијека“. У Историјском институту Црне Горе је радила од 1993. до 2004. године. Радни однос након тога наставила је у Заводу за школство Црне Горе.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Драчевица и Риђани средином XVI вијека. – Београд : Задужбина Андрејевић, 1997. – 130 стр.

Историја : [уџбеник] за VII разред основне школе / Јасмина Ђорђевић, Радован Поповић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2001. – 125 стр.

Поновљена изд.: 2003, 2004

Историја : [уџбеник] за VIII разред основне школе / Славко Бурзановић, Јасмина Ђорђевић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2001. – 135 стр.

Поновљена изд. 2003, 2004. 2006

Historia : për klasën VII të shkollës fillore / Jasmina Gjorgjeviq, Radovan Popoviq. – Podgoricë : Enti i teksteve dhe i mjeteve mësimore, 2002. – 125 стр.

Historia : për klasën VIII të shkollës fillore / Sllavko Burzanoviq, Jasmina Gjorgjeviq. – Podgoricë : Enti i teksteve dhe i mjeteve mësimore, 2002. – 135 стр.

Историја : за девети разред деветогодишње основне школе / Славко Бурзановић, Јасмина Ђорђевић. – 3. прерађено изд. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2008. – 143 стр.

Објављено више издања.

Historia : për klasën IX të shkollës fillore nëntëvjeçare / Sllavko Burzanoviq, Jasmina Gjorgjeviq. – Podgoricë : Enti i teksteve dhe i mjeteve mësimore, 2009. – 146 стр.

Објављено више издања.

Историја : за девети разред деветогодишње основне школе / Славко Бурзановић, Јасмина Ђорђевић. – 3. прерађено изд., 5. Репринт. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2009. – 143 стр.

Историја религије : изборни предмет : VIII и IX разред / [израдили Јасмина Ђорђевић, Радован Поповић, Драгоје Ђокић]. – Подгорица : Завод за школство, 2009.

Историја Црне Горе : предметни програми : за црногорску дијаспору : [приручник за наставнике] / Јасмина Ђорђевић, Радован Поповић – Подгорица : Центар за исељенике Црне Горе, 2011.

ЧЛАНЦИ И ПРИКАЗИ У ЧАСОПИСИМА

Гласник ЦАНУ, бр. 8 и 9 / 1995, Историјски записи. – Год. 69, бр. 1 (1996), стр. 207–209.

Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Приказ.

Ономастичка кретања у Драчевини и Риђанима крајем XV и у првој половини XVI вијека, Историјски записи. – Год. 69, бр. 1 (1996), стр. 103–128.

Љиљана Чолић: 'Турски документи за историју Српске православне цркве'. Приштина, Фонд Глише Елезовића, 1996, стр. 112, Историјски записи. – Год. 70, бр. 1 (1997), стр. 171–172.

Приказ.

Друштвено-политички и стручни оквири школске историје, Матица. – Год. 1, бр.4/5 (2000/2001), стр. 135–142.

Турцизми о храни и спремању хране, Ревизија Форум. – Год. 4, бр. 14 (2009), стр. 33–36.

ЛИТЕРАТУРА О ЈАСМИНИ ЂОРЂЕВИЋ

Пајовић, Радоје: Јасмина Ђорђевић: *Драчевица и Риђани средином XVI вијека*, Београд, 1997, 131 стр, Историјски записи. – Год. 70, бр. 3 (1997), стр. 209–213.

Приказ.

Борђевић Јасмина. – У: Личности црногорске просвјете : лексикон. Књ. 1 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 201–202.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

Борђевић Јасмина. – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 184.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

ЖЕЉКО ВУЈАДИНОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 1. јуна 1966. у Никшићу. Студије историје, латинског језика и римске књижевности завршио је на Филозофском факултету у Сарајеву. Магистрирао је (2001) на Одељењу за историју Филозофског факултета у Београду одбраном рада *Проблеми исламизације у Црној Гори*.

Радио је на Филозофском факултету у Сарајеву, у Економској школи и у Историјском институту Црне Горе у Подгорици, као и на Универзитету у Бањалуци (Филозофски, Правни и Факултет политичких наука).

Значајно је допринио организацији међународних конференција о Јасеновцу и другим стратиштима у НДХ у Другом свјетском рату, као и у реализацији неколико пројеката у вези са научним обиљежавањем стогодишњице избијања Првог свјетског рата.

Коаутор је два уџбеника историје за основну и средње школе у Републици Српској, координатор је и редактор Енциклопедије Републике Српске, уредник њене Редакције за историју и етнологију и члан је Одбора за историјске науке Академије наука и умјетности Републике Српске (АНУ РС), Бањалука.

Био је секретар редакције часописа *Историјски записи* и одговорни уредник часописа *Радови Филозофског факултета у Бањалуци*.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

Југословенска историографија о бојевима на Мартинићима и Крусима 1796. године, Историјски записи. – Год. 69, бр. 3 (1996), стр. 53–59.

Прилог историји историографије о Црној Гори : осврт на радове од 1989–1997, Југословенски историјски часопис. – Год. 30, бр. 2 (1997), стр. 173–210.

Десети Конгрес историчара СР Југославије. Београд, 15, 16. и 17. јануара 1998, Историјски записи. – Год. 71, бр. 1–2 (1998), стр. 319–320. У: *ИЗ.* – Год. LXXI, бр. 1–2 (1998), стр. 319–320.

Јасмина Борђевић: 'Драчевица и Риђани средином XVI вијека', Београд, 1997, Југословенски историјски часопис. – Год. 31, бр. 1–2 (1998), стр. 245–246.

Приказ.

Живко Ђурковић и Андрија Баћовић: 'Војводе Баћовићи'. – Никшић, АБЦ – Графика Београд, 1997, 229 страна, Историјски записи. – Год. 72, бр. 1–2 (1999), стр. 299–301.

Приказ.

Атос и руско–српске везе (Поводом књиге: Дмитриј Васиљевич Зубов: 'Афон и Россия, духовне связи', Москва, 2000, 431), Историјски записи. – Год. 74, бр. 1–2 (2001), стр. 247–253.

Руски манастир на Атосу. – Коаутор Душан Крцуновић.

Атос и руско–српске везе (Поводом књиге: Дмитриј Васиљевич Зубов: 'Афон и Россия, духовне связи', Москва, 2000, 431), Градишки зборник. – Бр. 4 (2002), стр. 122–129.

Владарска лоза Петровић Његош поријекло, родослов, династичка обиљежја. – У: Династија Петровић Његош : радови са научног скупа, Подгорица, 29. октобар – 1. новембар 2001. – Подгорица : ЦАНУ 2002, стр. 555–562.

БРАНИСЛАВ МАРОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 5. марта 1933. у Бољевићима, општина Бар. Основну школу завршио је у родном селу, а гимназију на Цетињу. Студије историјских наука на Филозофском факултету у Загребу дипломирао је 1963. године. Докторирао је на Универзитету у Приштини (Филозофски факултет) 1983. године.

Радни вијек започео је као новинар у Радио Титограду 1964. године. Новинарски посао наставио је у Служби за информације и документацију Скупштине СР Црне Горе, чији је био дугогодишњи руководилац.

У Скупштини СР Црне Горе је радио до 1995. године на радним мјестима савјетника, вишег савјетника и секретара скупштинских комисија. У Историјском институту Црне Горе бавио се углавном проучавањем економске историје Црне Горе, све до одласка у пензију 2000. године.

У Друштву историчара Црне Горе активно је радио више од двадесет година. Био је члан Управе, затим секретар и предсједник Друштва историчара Црне Горе у два мандата. Такође, био је члан Предсједништва Савеза историчара Југославије и члан његове Комисије за економску историју и члан Одбора за историју ЦАНУ.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАТОР)

Друштвено-економски развој Црне Горе 1945–1953. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Универзитетска ријеч, 1987. – 353 стр.

Сточарство Црне Горе 1860–1953. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998. – 321 стр.

Привредна комора Црне Горе 1928–2000. – Подгорица : Привредна комора Црне Горе, 2002. – 286 стр.

- Економска историја Црне Горе.* – Подгорица : ЦИД, 2006. – 479 стр.
- Економска историја Црне Горе. Т 2.* – Подгорица : Побједа, 2008. – 524 стр.
- 100 година жељезнице Црне Горе* / [аутори текстова Славко Бурзановић, Бранислав Маровић ... и др.]. – Цетиње : Обод ; Подгорица : Жељезнице Црне Горе, 2009. – 144 стр.
- Комунисти Црне Горе и црногорско национално питање 1919–1989.* – Никшић : Центар за геополитику, 2017. – 200 стр.
- Економска историја Црне Горе : (од најранијих времена до краја XX вијека.* – 2. изд. – Подгорица : Привредна комора Црне Горе, 2018. – 668 стр.
- Теме из економске историје Црне Горе : (од друге половине XIX вијека до 1976.* – Подгорица ДОБ, 2018. – 226 стр.

ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

- Редовна годишња скупштина Друштва историчара Црне Горе (30. марта 1974. године у Никшићу),* Историјски записи. – Год. 26, књ. 30, св. XXX, 3–4 (1973), стр. 493.
- Семинар за наставнике и професоре историје,* Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 3–4 (1977), стр. 873–874.
Одржан у Будви 20–23. јануара 1977.
- Скупштина Друштва историчара СР Црне Горе на делегатским основама,* Историјски записи. – Год. 30, књ. 34, св. 3–4 (1977), стр. 874–875.
Одржана у Будви 21. I 1977. године. Рад Скупштине.
- Од Црногорске народне скупштине до Уставотворне скупштине Црне Горе (15. априла 1945. – 31. децембра 1946.),* Историјски записи. – Год. 33 (53), бр. 2 (1980), стр. 157–177.
- Раст и структура чланства КП Црне Горе 1945–1953,* Пракса. – Бр. 3 (1982), стр. 125–137.
- Раст и структура чланства Савеза комуниста Црне Горе 1945–1981,* Пракса. – Бр. 4 (1982), стр. 117–135.
- Симпозијум ‘Улога шума у привредном животу наших народа у прошлости’,* Глажурт 7–9. XI 1983, Историјски записи. – Год. 36 (56), бр. 3–4 (1983), стр. 206.
- Стање привреде у Боки Которској крајем 1944. и почетком 1945. године.* У: Раднички покрет, народноослободилачки рат и револуција у Боки Которској : (зборник радова са научног скупа одржаног у Херцег Новом 26, 27. и 28. новембра 1981. године. – Титоград : Историјски институт

СР Црне Горе ; Херцег Нови: Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР-а општине, 1983, стр. 61–70.

Развој шумарства и дрвне индустрије у Црној Гори 1945–1956, Acta historico–economica Jugoslavie. – Књ. 10 (1983), стр. 159–168.

Аграрна реформа у никшићком срезу 1945–1946. – У: Никшић у предрадном револуционарном покрету и НОР-у : зборник радова. – Никшић : Центар за марксистичко образовање „Никола Ковачевић“, 1983, стр. 437–445.

Привредна дјелатност народне власти у Црној Гори 1941–1945, Acta historico–economica Jugoslavie. – Књ. 11 (1984), стр. 223–232;

Аграрна реформа у Црној Гори 1945–1946 (реферат на X конгресу историчара Југославије, VII секција). – У: X Конгрес историчара Југославије : зборник радова. – Београд : Завод за уџбенике и наставна средства, 1998.

Колонизација Црногораца у Војводини 1945–1946, Пракса. – Бр. 5 (1986), стр. 39–51.

Дискусија која је само у нечему била потебна, Историјски записи. – Год. 60, бр. 2–3 (1987), стр. 183–191.

Реаговање на текст др Душана Вучковића „Поводом чланка *Развој шумарства и дрвне индустрије у Црној Гори 1945–1956* који је објављен у *Историјским записима* бр. 3 / 1986.

Неки покушај унапређивања сточарства у Црној Гори у раздобљу 1875–1914, Acta historico–economica Jugoslavie. – Књ. 14 (1987).

Дјелатност Сретена Вукосављевића као вијећника и народног посланика 1945–1953. – У: XII научни скуп „Сеоски дани Сретена Вукосављевића“, Пријепоље, 18, 19, 20. јуни 1987. године. – Пријепоље : Заједница културе : Дом револуције, 1988, стр. 47–62.

Економска историја Црне Горе на страницама ‘Записа’, Историјски записи. – Год. 63, бр. 1–2 (1990), стр. 147–155.

Критичка анализа прилога из економске историје објављених у Записима (1927–1941). – У: Извори и историографија о Црној Гори : радови са научног скупа, Титоград, 17. и 18. децембар 1990. – Подгорица : ЦАНУ, 1993, стр. 189–198.

Јован Бојовић: ‘Записници сједница владе Народне Републике Црне Горе 1945–1951’, Подгорица, Историјски институт Црне Горе, 1994, стр. 293, Историјски записи. – Год. 67, бр. 3–4 (1994), стр. 187–189.

Благота Радовић: ‘Привредне прилике у Црној Гори између два свјетска рата’, Подгорица, Културно просвјетна заједница Подгорице, 1994, стр. 485, Историјски записи. – Год. 68, бр. 2 (1995), стр. 178–184.

Приказ.

Бранко Радовић: 'Спољна трговина Црне Горе 1980–1990', Подгорица, 1995, стр. 335, Историјски записи. – Год. 68, бр. 4 (1995), стр. 273–276. Приказ.

Никола Л. Гаћеша: 'Радови из аграрне историје и демографије', Нови Сад, 1995, 556 стр, Историјски записи. – Год. 69, бр. 2 (1996), стр. 163–166. Приказ.

Рајко Кликовац: 'Дуван и дуванска привреда у Црној Гори', Никшић, 1994, стр. 291, Историјски записи. – Год. 69, бр. 2 (1996), стр. 181–184. Приказ.

Спољно тржиште и извоз стоке и сточних производа Црне Горе у XIX и почетком XX вијека, Историјски записи. – Год. 69, бр. 1 (1996), стр. 143–158. Поглавље из студије „Сточарство Црне Горе 1860–1953”.

Шербо Раодер: 'Животна питања Црне Горе 1918–1929,' књига I, Бар, 1995, стр. 189, Историјски записи. – Год. 69, бр. 1 (1996), стр. 199–202. Приказ.

Др Душан Ј. Мартиновић: 'Портрети' VI, Цетиње, 1997, стр. 325, Историјски записи. – Год. 70, бр. 2 (1997), стр. 171–172. Приказ.

Народна власт у Црној Гори и рјешавање привредних питања и њен допринос побједи над фашизмом 1941–1945. – У: Други свјетски рат – 50 година касније : радови са научног скупа, Подгорица, 20–22. септембар 1995. – Подгорица : ЦАНУ ; [Београд] : САНУ, 1997, стр. 323–335.

Педесет година Друштва историчара Црне Горе, Историјски записи. – Год. 70, бр. 3 (1997), стр. 123–135.

Василије Ј. Милић: 'Јавне финансије у Црној Гори (ретроспектива и савремено доба)', Подгорица, Историјски институт Црне Горе, 1998, 259 страна, Историјски записи. – Год. 71, бр. 1–2 (1998), стр. 291–293. Приказ.

Војислав Вулековић Бољевић (1923–1998): *in memoriam*, Историјски записи. – Год. 71, бр. 1–2 (1998), стр. 329–330.

'Голи оток 1949–1956'. Зборник радова са научног скупа, Подгорица, Црногорска академија наука и умјетности, 1998, 350 страна, Историјски записи. – Год. 71, бр. 3–4 (1998), стр. 243–245. Скуп је одржан у Подгорици, 27. јуна 1995. године.

Др Мирослав Лукетић: 'Туризам у Будви 1918–1941', Будва, 1997, 323 стране, Историјски записи. – Год. 71, бр. 1–2 (1998), стр. 299–301. Приказ.

Никола I економски развој државе – планови и остварења, у: Краљ Никола – личност, дјело и вријеме. Т. 1. – Подгорица : ЦАНУ, 1998, стр. 557–573.

Проф. др Бранко Петрановић: 'Југославија на размеђу (1945–1950)', Подгорица, Црногорска академија наука и умјетности, 1998, 531 страна, Историјски записи. – Год. 71, бр. 3–4 (1998), стр. 237–238.
Приказ.

Утицај економске блокаде Југославије на живот информбировских логораша. – У: Голи оток 1949–1956 : зборник радова са научног скупа. – Подгорица : ЦАНУ, 1998, стр. 79–82.

Краљ Никола – личност, дјело и вријеме. Том I и II, Подгорица, Црногорска академија наука и умјетности, 1998, 1095 страна, Историјски записи. – Год. 72, бр. 1–2 (1999), стр. 279–281.
Приказ.

Новодобијени градови и њихов значај за економски развитак Црне Горе. – У: Међународно признање Црне Горе : зборник радова са научног скупа, Никшић, 11–12 мај 1998. – Подгорица : ЦАНУ : Историјски институт Црне Горе ; Никшић : Филозофски факултет, 1999, стр. 243–246.

Економска питања у раду Црногорске народне скупштине 1906–1914. – У: Парламентаризам у Црној Гори, историјски коријени и развој : зборник радова са округлог стола Историјског института Црне Горе, књ. 4. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1999, стр. 285–291.

Благота Радовић: 'Привредне прилике у Црној Гори између два свјетска рата', Подгорица, 2000, стр. 274, Историјски записи. – Год. 73, бр. 1–2 (2000), стр. 321–324.
Приказ.

Трговачко-индустријска и занатска комора у Подгорици 1928–1941. – У: Стодвдесет година од ослобођења Подгорица : зборник радова са научног скупа, Подгорица, 2–3. децембар 1999. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000, стр. 117–154.

Василије Ј. Милић: 'Новац, кредит и банке Црне Горе (До краја XX вијека)', Подгорица, Историјски институт Црне Горе, 2001, стр. 410, Историјски записи. – Год. 74, бр. 3–4 (2001), стр. 313–315.
Приказ.

Вирпазар, административни, привредни и културни центар Црмнице. – У: Црмница – наслеђе и будућност : зборник радова са симпозијума одржаног на Виру, 12–13. јула 2002. – Подгорица : Удружење Црмничана „Црмница“ : Мермонт, 2002, стр. 51–56.

Привредно законодавство Николе I Петровића. – У: Династија Петровић Његош : зборник радова са научног скупа. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2002, стр. 203–213.

Пруга Београд – Бар. У: 100 година жељезница Црне Горе, Цетиње : Обод ; Подгорица : Жељезнице Црне Горе, 2008, стр. 97–123.

Увођење социјалистичке економије у Црној Гори, Матица. – Год. 10, бр. 37/38 (2009), стр. 333–378.

Привредно законодавство Николе I Петровића, Гласник [Привредне коморе Црне Горе]. – Год. 54, бр. 9 (2018), стр. 92–93.

ПРИРЕЂИВАЧ. УРЕДНИК. РЕЦЕНЗЕНТ

Радовић, Благота: *Привредне прилике у Црној Гори између два свјетска рата* / [рецензенти Бранислав Маровић, Обрен Благојевић]. – Подгорица : културно-просвјетна заједница, 1994. – 485 стр.

Ворен, Витни: *Црна Гора – злочин Мировне конференције* / приредио Бранислав Маровић. – Подгорица : Културно-просвјетна заједница, 2000. – 78,73 стр.

Црмница – наслеђе и будућност : зборник радова са симпозијума одржаног на Виру, 12–13. јула 2002 / [уредник Бранислав Маровић], – Подгорица : Удружење Црмничана “Црмница” : Мермонт, 2002. – 225 стр.

Црмница : родослови и братства / [главни и одговорни уредник Бранислав Маровић]. – Вирпазар : Редакција Монографије о Црмници, 2005. – 474 стр.

Црмница : општи дио / [главни и одговорни уредник Бранислав Маровић]. – Вирпазар : Редакција Монографије о Црмници, 2009. – 464 стр.

Црмница : личности / [главни уредник и аутор пројекта Бранислав Маровић]. – Вирпазар : Редакција Монографије о Црмници, 2014. – 451 стр.

ЛИТЕРАТУРА О БРАНИСЛАВУ МАРОВИЋУ

Гаћеша, Никола Л.: *Др Бранислав Маровић: ‘Сточарство Црне Горе 1860–1953’*, Подгорица, Историјски институт Црне Горе, 1998, 316 страна, Историјски записи. – Год. 71, бр.1–2 (1998), стр. 287–290.

Маровић Бранислав (Бољевићи/Црмница, 1933), историчар. – У: Историјски лексикон Црне Горе: К – Пер : Књ. 4 / [аутори Шербо Растодер ... и др.]. – Подгорица : Daily Press – Вијести, 2006, стр. 857.

Андријашевић, Живко М.: *Бранислав Маровић: 'Економска историја Црне Горе', I-II, Подгорица, ЦИД/Побједа, 2006/2008, Архивски записи.* – Год. 15, бр. 1–2 (2008), стр. 145–149.

Приказ.

Маровић Бранислав (Бољевићи, Вирпазар, 1933), историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 436.

Радоман, Александар: *Драгоцијен прилог проучавању црногорског националног питања : (др Бранислав Маровић, 'Комунисти Црне Горе и црногорско национално питање 1919–1989', Центар за геополитику, Никишић, 2017), Архивски записи.* – Год. 23, бр. 2 (2016), стр. 224–229.

Андријашевић, Живко: *Комунисти и црногорска нација : (Бранислав Маровић, 'Комунисти Црне Горе и црногорско национално питање 1919–1989' Подгорица, 2017), Montenegrin journal for social science.* – Год. 1, бр. 2 (2017), стр. 247–253.

Глушчевић, Вукајло: *Др Бранислав Маровић, 'Комунисти Црне Горе и црногорско национално питање 1919–1989', Центар за геополитику Филозофског факултета, Никишић, 2017, Историјски записи.* – Год. 90, бр. 1–2 (2017), стр. 131–138.

Приказ.

НЕНАД ПЕРОШЕВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 1. августа 1973. године у Никшићу, гдје је завршио основну и средњу школу. На Филозофском факултету у Никшићу дипломирао 1999. године, магистрирао 2005. године, на Филозофском факултету у Београду, а докторирао 2010. на Катедри за историју Филозофског факултета у Новом Саду.

Од априла 2000. до марта 2004. радио је у Историјском институту у Подгорици као асистент-приправник. Од студијске 2003/04. ангажован је на Филозофском факултету у Никшићу гдје и данас ради. Од студијске 2009/10. до 2014/15. године, изводио је и наставу на Студијском програму за образовање учитеља у Беранама. Од 2007. ангажован је на Факултету политичких наука у Подгорици као хонорарни сарадник, а затим и као професор у настави. У звање доцента изабран је 2011. а у звање ванредног професора изабран је 2016. Од 2015. на Филозофском факултету обавља и дужност продекана за развој и финансије.

Од 2011. члан је Удружења професора историје Црне Горе ХИП-МОНТ и од 2015. предсједник је управног одбора овог удружења. Од 2015. члан је Савјета ЈУ Музеји и галерије Никшић.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (КОАУТОР)

Култура модерног доба / Нада Томовић, Ненад Перошевић. – Никшић : Центар за културу, 2011. – 361 стр.

ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Развој индустрије пива у Никшићу: (1896–1956), Историјски записи. – Год. 78, бр. 1–4 (2005), стр. 93–107.

Изградња и почетак рада Жељезаре у Никшићу (1951–1956), Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 119–131.

Оснивање и изградња сељачких радних задруга у никшићком срезу, Архивски записи. – Год. 14, бр. 1–2 (2007), стр. 113–132.

Хенрик Ангел, 'Синови црних планина', Никшић, 2007, Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 363–365.
Приказ.

Бојка Ђукановић, 'Апотеоза Црној Гори. Лорд Тенисон и премијер Гледсон о Црној Гори', Филозофски факултет, Никшић, 2008, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 363–365.
Приказ.

Привредни криминал у Црној Гори са посебним освртом на Никшић (1945–1955), Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 241–252.

Нада Томовић: 'Русија и српско питање у анексионој кризи у Босни 1908–1909. године', Подгорица, 2008, Библиографски вјесник. – Год. 38, бр. 1–2–3 (2009), стр. 248–251.
Приказ.

Просвјетне прилике у никшићком срезу и граду Никшићу (1944–1955), Васпитање и образовање. – Бр. 3 (2009), стр. 125–136.

Ђорђе Борозан, Гојко Николић, 'Историјаки атлас', Подгорица, 2009, Васпитање и образовање. – Бр. 1 (2010), стр. 209–210.
Приказ.

Карактер друштвено-економског и културног развоја Никшића за вријеме књаза (краља) Николе I Петровића, Историјски записи. – Год. 83, бр. 4 (2010), стр. 237–249.

Укидање вјерске наставе у школама у Црној Гори, Васпитање и образовање. – Бр. 2 (2010), стр. 205–213.

Школе за образовање наставног кадра у Црној Гори 1945–1953, Васпитање и образовање. – Бр. 4 (2010), стр. 201–212.

Изградња жељезничке пруге Никшић – Титоград 1947–1948, Токови. – Бр. 1 (2012), стр. 93–107.

О студијском програму за историју (основне студије) Филозофског факултета у Никшићу у Болоњском процесу, Херодот (Подгорица). – Бр. 1 (2013), стр. 15–17.

Образовање и васпитање дјеце са инвалидношћу у Црној Гори 1945–1955, Васпитање и образовање. – Бр. 4 (2014), стр. 231–238.

Рад Петра II Петровића Његоша на отварању школа у Црној Гори, Токови. – Бр. 1 (2014).

Сердар Мркоје Мијушковић : (Илија М. Мијушковић: 'Сердар Мркоје Мијушковић', Књижевна заједница "Владимир Мијушковић", Никшић, 2012), Токови. – Бр. 1 (2014), стр. 299–301.

Приказ.

Agriculture development in the district of Nikšić, Montenegro (1945–1955) / Ненад Перошевић, Горан Баровић, Пољопривреда и шумарство. – Год. 61, бр. 2 (2015), стр. 201–213.

Партијска штампа у Црној Гори 1944–1952. године = The Communist Party's press in Montenegro from 1944–1952, Медијски дијалози. – Год. 8, бр. 21 (2015), стр. 213–224.

Развој просвјете у никшићком срезу за вријеме обнове И првог петогодишњег плана (1945–1951). – У: Просвјетне прилике у Црној Гори : 1834–2014 : зборник радова са научног скупа одржаног на Цетињу 30. октобра 2014. године. – Цетиње : Основна школа „Ђеђош“, 2015, стр. 31–45.

Развој и рад партијске организације никшићког среза : (1945–1955), Токови. – Бр. 1–2 (2016), стр. 57–73.

РАДОВИ У МЕЂУНАРОДНИМ ПУБЛИКАЦИЈАМА

Propaganda during the Second World War / N. Perošević, M. Vukanović. – U: Once upon a time ... We lived together“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, 2014, str. 115–123.

Пропаганда током Другог свјетског рата / Н. Перошевић, М. Вукановић. – У: „Некада давно ... Живјели смо заједно“, EUROCLIO – European Association of History Educators. – Скопје, 2014, стр. 115–123.

Живот партизана / Н. Перошевић, М. Вукановић. – У: „Некада давно ... Живјели смо заједно“, EUROCLIO – European Association of History Educators. – Скопје, 2014, стр. 123–135.

I don't know whose those airplanes are, but the bombs are ours / N. Perošević, M. Vukanović. – U: „Once upon a time ... We lived together“, EUROCLIO – European Association of History Educators, – Skopje, 2014, str. 257–265.

Life of the Partisans / N. Perošević, M. Vukanović. – U: „Once upon a time ... We lived together“, EUROCLIO – European Association of History Educators. – Skopje, 2014, str. 123–135.

Не знам чији су авиони, али су бомбе наше / Н. Перошевић, М. Вукановић. – У: „Некада давно ... Живјели смо заједно“, EUROCLIO – European Association of History Educators. – Скопје, 2014, стр. 257–265.

Просвјетивање народа и проблем неписмености у Црној Гори и Југославији 1945–195 / Н. Перошевић, М. Кривокапић, *Annales* (Копар). – Бр. 2 (2016), стр. 317–330.

Чување и/или губљење етнолингвистичког идентитета истарских Црногораца / Н. Перошевић, М. Кривокапић, *Acta Histriae* (Копар). – No 1 (2016), стр. 463–490.

ЛИТЕРАТУРА О НЕНАДУ ПЕРОШЕВИЋУ

Кнежевић, Саша: *Приказ књиге Наде Томовић и Ненада Перошевића: 'Култура модерног доба', Центар за културу Никшић, 2011*, *Civis : Montenegrin Journal of Political Science*. – Год. 2, бр. 2 (2013), стр. 107–109.

Перошевић Ненад. – У: *Личности црногорске просвјете : лексикон*. Књ. 2 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 182.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

Перошевић Ненад. – У: *Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић*. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 550–551.

Кратка биографија. – Са фотографијом.

ВАСИЉ ЈОВОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 20. септембра 1970. године у Никшићу, гдје је завршио основну и средњу школу. Завршио је Филозофски факултет у Никшићу, одсјек историја-географија, школске 1999/00. године.

Од 1. 7. 2000. до 31. 10. 2002. године радио је на радном мјесту приправника у Историјском институту Црне Горе у Подгорици. Од 2002. године ангажован је на Филозофском факултету у Никшићу. Од 1. јуна 2006. године до 1. октобра 2011. године хонорарно је обављао послове библиотекара управника Библиотеке Филозофског факултета.

На Филозофском факултету у Новом Саду магистрирао је марта 2011. године на теми „Балшићи и Котор“. На истом факултету јуна 2016. године одбранио је докторску дисертацију „Средњовјековне историјске теме у периодици на простору Црне Горе 1835–1941. године“.

Од септембра 2017. године ради на Православној богословији „Свети Петар Цетињски“ – Цетиње као наставник за предмет Општа историја.

Област научног интересовања је медиавистика, национална историја Црне Горе у средњем и новом вијеку и савременом добу, историјска географија, методика наставе историје и географије, библиотекарство и архивистика.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (КОАУТОР)

Комуникација међу људима и народима на подручју Црне Горе / Босиљка Канкараш и група аутора, [Васиљ Јововић, Славко Бурзановић, Мирослав Кољеншић, Милисав Поповић]. – Подгорица : Удружење за заштиту и развој, 2001. – 347 стр.

Манастир Успења Пресвете Богородице на Кому : 1417–2017 / [аутори текстова Васиљ Јововић ... [и др.]]. – Цетиње : Светигора, 2017. – 237 стр.

ЧЛАНЦИ У ИСТОРИЈСКИМ ЗАПИСИМА

Срђан Божовић, Дивизија „Принц Еуген“, Панчево, 2011. године, Историјски записи. – Год. 85, бр. 1–2 (2012), стр. [201]–202.
Приказ.

Чедомир М. Лучић (1940–2014), Историјски записи. – Год. 87, бр. 3–4 (2014), стр. 209–212.
In memoriam.

‘Ниш и Византија’ – тринаести међународни научни скуп, Ниш, 3–5. јун 2014., Зборник радова XIII, Ниш, 2015, 550 стр, Историјски записи. – Год. 88, бр. 1–2 (2015), стр. 243–247.
Приказ зборника.

ВАЖНИЈИ РАДОВИ ОБЈАВЉЕНИ У
ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Балишићи између католичанства и православља. – У: Хрватско-црногорски додир / црногорско-хрватски додир : идентитет повијесне и културне баштине Црногорског приморја : зборник радова. – Загреб : Хрватски институт за повијест : Матица хрватска, 2009, стр. 215–225.

Културно-историјско насљеђе Балишића, Архивски записи. – Год. 17, бр. 1 (2010), стр. 21–32.

Културно-историјско насљеђе Балишића и његова валоризација. – У: Геокологија XXI вијека : теоријски и апликативни задаци : зборник реферата са Међународног симпозијума, Жабљак–Никшић. – Никшић : Филозофски факултет, 2010, стр. 619–626.

Балишићи (поријекло и династичка власт), Токови. – Бр. 1–2 (2011), стр. 137–147.

Културно насљеђе Балишића у Скадарском басену и његова валоризација. – У: Скадарско језеро: стање и перспективе: радови са међународног научног скупа одржаног у Подгорици и Скадру, 19–21. јун 2010. године, том I. – Подгорица : ЦАНУ, 2011, стр. 311–317.

Односи Сандаља Хранића и Балишића око Котора крајем XIV и почетком XV в., Архивски записи. – Год. 18, бр. 1 (2011), 149–154.

Помени Балишића у радовима Богумила Храбака. – У: Књига абстраката са Међународног научног скупа „Живот и дјелоакадемика Богумила Храбака“, Косовска Митровица, 6–8. октобар 2011, стр. 39.

Балишићи и албанска властела. – У: Балишићи : зборник радова са скупа Балишићи, Иванова Корита, 21–22. септембра 2011, Подгорица : Матица црногорска, 2012, стр. 259–278.

Радич Црнојевић и Балишићи око Котора, Токови. – Бр. 1 (2012), стр. 193–201.

Милански едикт и провинција Prevalis, Токови. – Бр. 2 (2013), стр. 101–115.

Помени Балишића и Османских Турака у црногорској периодици (Грлица и Орлић), Васпитање и образовање. – Бр. 3 (2013), стр. 191–202.

Породичне везе Црнојевића са околним феудалним господарима, Матица. – Год. 15, бр. 56–57 (2013/2014), стр. 207–226.

Извори и историографија о османској владавини на простору Црне Горе (средњовјековни период), Алманах. – Бр. 61–62 (2014), 205–212.

Са Међународног научног скупа „100 година од одласка Османлија са Балкана : цивилизација или окупација – што су нам оставили“, Подгорица, 12–15. октобар 2012. године.

Средњовјековне историјске теме у црногорској периодици између два свјетска рата (1918–1941), Архивски записи. – Год. 21, бр. 1 (2014), стр. 93–105.

Средњовјековни манастири у скадарском басену у периодици на простору Црне Горе од 1835. до 1941. године, Истраживања. – Бр. 25 (2014), стр. 293–300.

Средњовјековни црквени споменици Боке Которске, Радови : часопис за хуманистичке и друштвене науке, (Бања Лука). – Бр. 19 (2014), стр. 145–154.

Цигани на Балканском полуострву у вријеме освајања Османских Турака у XIV и XV вијеку, Медијски дијалози. – Год. 7, бр. 18 (2014), стр. 23–28.

Војислављевићи у периодици на простору Црне Горе. – Војислављевићи : зборник радова са скупа Војислављевићи, Иванова Корита, 29. септембар 2012. године. – Подгорица : Матица црногорска, 2015, стр. 309–315.

Манастири задужбине Немањића (у црногорској периодици од 1835. до 1941), Смисао (Подгорица). – Бр. 1–2 (2015), стр. 145–156.

Ободска штампарија у црногорској периодици (1835–1941), Октоих. – Год. 5, бр. 6 (2015), стр. 132–138.

Односи Ђурађа II Страцимировића Балишића са Османским Турцима 80-тих година XIV вијека, Прилози Института за историју Универзитета у Сарајеву. – Књ. 44 (2015), стр. 9–21.

Османски извори о Балишићима, Архивски записи. – Бр. 1 (2015), стр. 129–138.

Средњовјековни градови у Зети (у периодици на простору Црне Горе 1835–1941), Слово. – Бр. 46–47 (2015), стр. 179–192.

Средњовјековни путеви на Балканском полуострву (теме из историјске географије заступљене у црногорској периодици од 1835. до 1941. г.), Токови, 1 (2015), стр. 23–30.

Античке теме у црногорској периодици. – У: Зборник радова с анучног скупа: Антика и савремени свет данас, Београд, 25–27. септембар 2015. године, Београд : Друштво за античке студије Србије, 2016, стр. 116–127.

Градови и грађани византијског свијета у црногорској периодици (1835–1941). – У: XIV међународни научни скуп „Ниш и Византија – Градови и грађани византијског свијета“, зборник радова, Ниш 3–5. јуна 2015. године, Ниш, 2016, стр. 87–99.

Манастири Херцеговине у црногорској периодици (1835–1941). – У: Споменница научника и књижевника Чедомира М. Лучића. – Никшић : Епархија будимљанско-никшићка ; Подгорица : Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори ; Гацко : Просвјетно и културно друштво Просвјета ; Требиње : Удружење књижевника Српске, 2016, стр. 147–151.

Мојковачка битка у југословенској периодици између два свјетска рата (1918–1941), Токови. – Бр. 1–2 (2016), стр. 29–37.

Немањићи и Бока Которска у периодици на простору данашње Црне Горе (1835–1941), Бока. – Бр. 36 (2016), стр. 55–71.

Преглед средњовјековних историјских тема и перспективе истраживања у црногорској периодици (1835–1941). – У: Стање и перспективе истраживања у хуманистичким и друштвеним наукама : зборник радова са научног скупа (Бањалука, 13. и 14. новембар 2015. године). – Бањалука : Филозофски факултет, 2016, стр. 287–302.

Свети Јован Владимир у историји и предању, Српски југ. – Год. 9, бр. 10 (2016), стр. 145–149.

Свети Јован Владимир у црногорској периодици између два свјетска рата (1918–1941), Црквене студије. – Бр. 13 (2016), стр. 237–251.

Свети Јован Владимир у црногорској периодици (1945–2016), Српска баштина. – Год. 1, бр. 1–2 (2016), стр. 36–41.

Старе повеље и писма у периодици на простору данашње Црне Горе (1835–1941), Слово. – Бр. 48 (2016), стр. 175–189.

Дукља – Зета у црногорској периодици (1835–1941) са освртом на име и границе, Српска баштина. – Бр. 2 (2017), стр. 108–117.

Историја владавине Црнојевића. – У: Манастир Успења Пресвете Богородице на Кому : 1417–2017. – Цетиње : Светигора, 2017, стр. 19–29.

Contacts between Duklja/Zeta and the Apennine Peninsula in the Middle Ages as a Topic in Montenegrin Periodicals in 1835–1941, Balcanica. – Књ. 48 (2017), стр. 229–242.

Косовска битка у црногорској штампи (1835–1941), Српска баштина. – Год. 2, бр. 1 (2017), стр. 51–70.

Немањићи на простору данашње Црне Горе (1835–1941). – У: Трећи међународни интердисциплинарни скуп младих научника друштвених и хуманистичких наука „Контексти“, 1. децембра Нови Сад 2015 : зборник радова. – Нови Сад : Филозофски факултет, 2017, стр. 665–680.

Свети Јован Владимир према Византији – у српској књижевности и историографији. – У: *Ниш и Византија – Византија кроз време и простор*, 3–5. јун 2016. године, зборник радова, 15. – Ниш : Град Ниш : Универзитет : Православна епархија нишка : Нишки културни центар, 2017, стр. 165–172. (у коауторству са Будимиром Алексићем)

Досадашња истраживања геноцида у Велици (28. јула 1944. године), Годишњак за истраживање геноцида. – Бр. 10 (2018), стр. 83–110.

Култ Светог Саве на простору данашње Црне Горе између два свјетска рата (1918–1941), Српска баштина. – Год. 3, бр. 1–2 (2018), стр. 59–72.

Помени Божидара и Вићенца Вуковића у црногорској периодици (1935–1941), Црквене студије. – Бр. 15 (2018), стр. 217–232.

Свети Јован Владимир у црногорској периодици (1835–1914). – У: У спомен и славу Светог Јована Владимира. Књ. 6–2, Археологија, историја умјетности, књижевност и етнографија. – Цетиње : Митрополија црногорско-приморска : Светигора, 2018, стр. 304–312.

Традиција српске средњовјековне државе (династије Немањића, Балшића, Лазаревића, Бранковића, Црнојевића) у штампи на простору Црне Горе у вријеме Петровића Његоша, у: *Манастир Свете Тројице – Стањевићи 1338–2018*, уредник Јован Маркуш, Светигора – Туристичка организација општине Будва, Цетиње–Будва, 2018, стр. 3–73.

УРЕДНИК. ПРИРЕЂИВАЧ

У спомен и славу Светог Јована Владимира. Књ. 2, св. 1 : историјски и богословски текстови о Светом Јовану Владимиру (избор) / [приређивач Васиљ Л. Јововић]. – Цетиње : Митрополија црногорско-приморска : Светигора, 2016. – 418 стр.

У спомен и славу Светог Јована Владимира. Књ. 2, св. 2 : књижевно–историјски, књижевни и умјетнички текстови о Светом Јовану Владимиру (избор). – Цетиње : Митрополија црногорско–приморска : Светигора, 2016. – 467 стр.

У спомен и славу Светог Јована Владимира. Књ. 3 : Свети краљ (избор текстова) / [приређивач Васиљ Л. Јововић]. – Цетиње : Митрополија црногорско-приморска : Светигора, 2017. – 514 стр.

У спомен и славу Светог Јована Владимира. Књ. 4 : Култ Светог Јована Владимира / [приређивачи Васиљ Јововић, Благоје Рајковић]. – Цетиње : Митрополија црногорско-приморска : Светигора, 2017. – 253 стр.

У спомен и славу Светог Јована Владимира. Књ. 6: Међународни научни скуп “Свети Јован Владимир кроз вијекове – историја и предање (1016–2016)” / уредници Васиљ Јововић, Гојко Перовић и Велибор Ђомић. – Цетиње : Митрополија црногорско-приморска : Светигора, 2018. – 2 књ. (303 ; 336 стр.).

У спомен и славу Светог Јована Владимира. Књ. 7: Хиљаду година љубави / уредници Васиљ Јововић, Гојко Перовић. – Цетиње : Митрополија црногорско-приморска : Светигора, 2018. – 314 стр.

МИРКО РИЛИ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 1977. године у Никшићу, гдје је завршио основну и средњу школу. Основне студије, група историја–географија на Филозофском факултету у Никшићу, уписао је школске 1995/1996, а завршио 2000. године. Исте године уписао је постдипломске студије на Филозофском факултету у Београду. Магистарски рад „Црна Гора и Албанци 1897–1904. године“ одбранио је 2011. године. У Историјском институту радио је 2001–2011. год.

Област његовог научног интересовања јесте проблематика црногорско-албанских односа на прелазу из XIX у XX вијек.

Учествовао је (октобар 2010. год.) на научном скупу „Никола I Петровић Његош у друштвеном животу Црне Горе и Балкана“ са темом „Политика књаза Николе према католичким албанским племенима у скадарској Малесији 1878–1903“.

АДНАН ПЕПИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен 15. марта 1970. године у Рожајама.

Завршио је Универзитет у Анкари, арапски језик и књижевност. Магистарска теза: *Üsküp Beyi İshakoğlu İsa Bey'in Osmanlı Hakimiyet'nin Kosova, Sancak ve Bosna Topraklarına Girmesindeki Rol ve Önemi (1439–1469)*, *Ankara Üniversitesi Sosyal ve Bilimler Enstitüsü. Tarih (Genel Türk Tarihi) Anabilim Dalı*, Ankara 2002.

У Институту радио од 2001. до 2011, као магистар наука, асистент за истраживање.

Предмет његовог научног интересовања је оријентална филологија.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

ЧЛАНЦИ И ПРИКАЗИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Mehmed Subhi, 'Karadağ ve Ordusu, Istanbul Kitabhane-i Islam ve Askeri', 1317, 92 c, Алманах. – Бр. 15–16 (2003), стр. 287–289.

Приказ.

Турско племе Калач, Алманах. – Бр. 19–20 (2004), стр. 204–210.

Podgorica'nın Kısa Bir Tarihçesi : The Short History of Podgorica. – У: ОТАМ (Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi), 2006, стр. 273–283.

Заим Аземовић, Зећир Лубодер, 'Урезано у камену и памћењу', Ел-Кели-мех, Нови Пазар, 2007, Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 352–355.

Приказ.

Један документ из османске архиве, Алманах. – Бр. 37–38 (2007), стр. 241–243.

Подгоричка тврђава у другој половини 16. вијека, Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 227–245.

Градови на црногорском приморју под османском влашћу, Алманах. – Бр. 41–42 (2008), стр. 193–199.

Драгана Кујовић, 'Најчешћи антропоними оријенталног и псеудо-оријенталног поријекла у Црној Гори', Подгорица, 2008, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 353–355.

Приказ.

Први помени села Злоглавље у османским документима, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 193–199.

Османска власт на Црногорском приморју. – У: Хрватско-црногорски додири / црногорско-хрватски додири : идентитет повијесне и културне баштине Црногорског приморја : зборник радова. – Загреб : Хрватски институт за повијест : Матица хрватска, 2009, стр. 315–330.

Значај Бранислава Ђурђева за изучавање хисторије Црне Горе. – У: Научно дјело академика Бранислава Ђурђева : зборник радова са Међународног округлог стола одржаног у Сарајеву 4. децембра 2009. – Сарајево : Академија наука и умјетности Босне и Херцеговине, 2010, стр. 85–90.

Новине 'Malumat' о посјети књаза Николе Истамбулу 1899. године, Историјски записи. – Год. 83, бр. 2 (2010), стр. 239–248.

The 'Malumat' Newspaper on Prince Nikola's visit to Istanbul in 1899. – У: 130 Years of established diplomatic relations between Montenegro and Great Powers after it gained independence in 1878 : paper collection. – Podgorica : Historical Institute of Montenegro, 2011, стр. 271–280.

Посадници у тврђави Подгорица у 16. стољећу. – У: IV uluslararası güneydoğu Avrupa türkolojisi sempozyumu bildirileri = [Referati sa IV. međunarodnog turkološkog simpozijuma Jugoistočne Evrope = Proceedings of the IVth International South-east Europe Turkology Symposium] : (03.–07. Aralık 2007, Zagreb). – Prizren : Bal–Tam, 2011.

Изградња тврђаве Подгорица у односима Црнојевића и Османлија, Ревизија Форум. – Год. 7, бр. 21 (2012), стр. 59–65.

РЕЦЕНЗЕНТ

Матовић, Алија: *Рожаје и околина, људи и догађаји : (1912–1945) : прилог хисторији Бошњака* / [рецензент Аднан Пепић]. – Рожаје : Центар за бошњачке студије, 2009. – 219 стр.

ЖЕЉКО БЈЕЛЕТИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 13. октобра 1977. у Требињу.

Основну школу и гимназију је завршио у Билећи. Завршио Филозофски факултет у Никшићу. Одбранио је магистарски рад на Филозофском факултету у Београду са насловом „Економски развој Црне Горе од 1953. до 1958. године“.

Радио је као истраживач–сарадник у Историјском институту Црне Горе.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

ЧЛАНЦИ

Учешће бораца из Црне Горе у јунским догађајима у Херцеговини 1941. године, Историјски записи. – Год. 78, бр. 1–4 (2005), стр. 235–244.

Планирање и самоуправљање у привреди Црне Горе од 1945–1958. године, Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 319–333.

Развој пољопривреде Црне Горе од 1945. до 1958. године, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 253–272.

Друштвено-економска кретања у Црној Гори током друге половине XX вијека / Раденко Шћекић, Жељко Бјелетић, Историјски записи. – Год. 88, бр. 3–4 (2015), стр. 163–185.

МИЛАН ШЋЕКИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 14. септембра 1979. у Бару. Филозофски факултет завршио у Косовској Митровици, (одсјек историја). Магистрирао на теми *Црногорска дипломатија у Балканским ратовима* на Факултету правних наука (Универзитет Доња Горица) – одсјек међународни односи. Докторант Хуманистичких студија одсјек Политичка теорија. Докторска теза: *Црногорска политичка мисао 1905–1941.*

Радио у Историјском институту 2017–2018. Предмет његовог научног интересовања је историја Црне Горе у првој половини XX вијека.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Историја : уџбеник за трећи разред гимназије / Драгутин Паповић ... Милан Шћекић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2016. – 131 стр.

Историја : уџбеник за четврти разред гимназије / Милан Шћекић, Живко Андријашевић, Вања Вуковић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2016. – 131 стр.

Иза линија фронта : Црна Гора 1914–1916. – Подгорица : Матица црногорска, 2017. – 373 стр.

Сто догађаја из историје Црне Горе / Живко Андријашевић, Милан Шћекић. – Подгорица : Нова Побједа, 2018. – 215 стр.

Сто личности Црне Горе : 1918–2018 / Живко Андријашевић, Милан Шћекић. – Подгорица : Нова Побједа, 2018. – 125 стр.

Црногорски владари / Живко Андријашевић, Милан Шћекић. – Подгорица : дневне новине, 2018. – 283 стр.

ЧЛАНЦИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Црна Гора и Доњи Васојевићи у сусрет рату на Балкану (1908–1912), Архивски записи. – Год. 20, бр. 2 (2013), стр. 61–88.

Бројно стање и трошкови издржавања албанске емиграције у Црној Гори, Гласник Народног музеја Црне Горе. – Књ. 10 (2014), стр. 89–102.

Глад у Црној Гори (1914–1916), Архивски записи. – Год. 21, бр. 2 (2014), стр. 9–44.

Насиља османских власти у прекограничним крајевима Црне Горе (1908–1912), Архивски записи. – Год. 21, бр. 1 (2014), стр. 35–60.

Инциденти на црногорско-османској граници (1908–1912), Војноисторијски гласник. – Бр. 2 (2014).

Аустроугарски заробљеници у Црној Гори (1914–1915), Матица. – Год. 16, бр. 63 (2015), стр. 247–294.

Изгреди црногорске војске и цивила у Босни (1914–1915), Матица. – Год. 16, бр. 64 (2015), стр. 249–278.

Један документ о третману аустроугарских официра у црногорском заробљеништву, Архивски записи. – Год. 22, бр. 2 (2015), стр. 145–148.

Повлачење српске војске и избјеглица у Црној Гори (1915–1916), Матица. – Год. 16, бр. 62 (2015), стр. 113–156.

Стање на црногорско-албанској граници (1914–1915). – У: Црна Гора у Првом свјетском рату : зборник радова са међународног научног скупа, Цетиње, 15. и 16. октобар 2014. – Подгорица : Матица црногорска, 2015, стр. 373–416.

Стање на црногорско-албанској граници након заузимања Скадра (1915–1916), Гласник народног музеја Црне Горе. – Књ. 11 (2015), стр. 47–65.

Неки извјештаји о османским насиљима у прекограничним крајевима уочи Балканских ратова (1908–1912), Гласник Одјељења хумаистичких наука ЦАНУ. – Бр. 3 (2016), стр. 241–275.

Рањени и болесни црногорски војници у Босни (1914–1915), Матица. – Год. 16, бр. 65 (2016), стр. 359–390.

Црна Гора и албански устанак 1912. године, Матица. – Год. 17, бр. 68 (2016), стр. 127–144.

Црногорски добровољци у Првом свјетском рату (1914–1916), Матица. – Год. 17, бр. 66 (2016), стр. 223–256.

Академик Миомир Дашић као истраживач прошлости Црне Горе. – У: Професору Миомиру Дашићу у почаст : зборник радова са округлог стола посвећеног академику Миомиру Дашићу поводом 85 година живота и 60 година научног рада. – Никшић : Универзитет Црне Горе, Филозофски факултет, 2017, стр. 71–74.

Молбе емиграната Османског царства црногорским властима (1910–1911), Матица. – Год. 18, бр. 69 (2017), стр. 401–432.

Османски заробљеници у Црној Гори (1912–1913). – У: Црна Гора и Османско царство : искуство међудржавних односа : Зборник радова са међународног скупа, Подгорица 23. и 24. новембар 2015. – Подгорица : Матица црногорска, стр. 507–545.

Црна Гора и албански прваци (1910–1912), Матица. – Год. 18, бр. 70 (2017), стр. 289–306.

Стање на црногорско-албанској граници уочи Првог свјетског рата (1913–1914, Архивски записи. – Год. 24, бр. 1–2 (2017), стр. 7–56.

Црногорски муслимани у црногорској војсци током Првог свјетског рата (1914–1916), Montenegrin journal for social science. – Год. 1, бр. 2(2017), стр. 201–218.

Муслимани из новоослобођених крајева Црне Горе : (1914–1916), Матица. – Год. 19, бр. 75 (2018), стр. 295–328.

Муслимани из новоослобођених крајева Црне Горе : (1914–1916), Алманах. – Бр. 79/80 (2018), стр. 157–181.

Непријатељи комунизма у државној управи барског среза 1945. године, Матица. – Год. 19, бр. 73 (2018), стр. 163–186.

Ратне операције црногорске војске у спичанском крају, Годишњак Матице црногорске, 2018, стр. 205–207.

Стање на црногорско-албанској граници уочи Првог свјетског рата (1913–1914), Гласник Народног музеја Црне Горе. – Књ. 13 (2018), стр. 67–94.

БИО-БИБЛИОГРАФИЈЕ
САДАШЊИХ НАУЧНИХ РАДНИКА
ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА

СЕНКА РАСПОПОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођена 22. јула 1953. у Беранама, гдје је завршила основну школу и гимназију. Филозофски факултет, Група за историју, завршила у Београду 1979. Магистрирала је на Филозофском факултету у Београду на теми *Култура у Црној Гори 1945–1952*. Докторирала је 1995. године на Филозофском факултету у Београду на теми *Културна политика Зетске бановине*.

Од 1980. године ради у Историјском институту, у којем је бирана у сва научна звања. У оквиру програма постдипломских магистарских студија *Историја/Историја културе и историјска антропологија*, који је организован у институту, од 2013. до 2015. године, држала је наставу из предмета *Културна историја Црне Горе у 19. и 20. вијеку*.

Предмет њеног научног интересовања је културна историја Југославије, културна историја Црне Горе, савремени процеси (културна политика, спољна културна политика, културне везе). У току научног рада вршила је архивска истраживања на Цетињу, у Београду, Бечу, Москви и Санкт Петербургу.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Културна политика у Зетској бановини: 1929–1941. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : SANUS, 2002. – 349 стр.

ОЕБС у Црној Гори : 1997–2009 / Сенка Бабовић-Распоповић, Иван Лакковић. – Подгорица : Историјски институт Универзитета Црне Горе : Мисија ОЕБС-а у Црној Гори, 2011. – 225 стр.

Катуни Кучке планине : монографија / [група аутора ; уредник Иван Лаковић]. – Подгорица : Универзитет Црне Горе, 2017. – 280 стр.

ЧЛАНЦИ И ПРИКАЗИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

‘Тито, радничка класа и синдикати’. Београд, 1979, Историјски записи. – Год. 33, књ. 42, св. 1 (1980), стр. 147–148.

Приказ Зборника радова са научног скупа одржаног у Београду 7. и 8. фебруара 1978. године.

Љубинка Трговчевић: ‘Научници Србије и стварање југословенске државе 1914–1920’, Београд, 1986, Историјски записи. – Год. 60, бр. 2–3 (1987), стр. 250–252.

Приказ.

‘Браћа Влаховић 1917: прилози за историографију Топличког устанка’, приредио Миодраг Влаховић, Београд, 1987, Историјски записи. – Год. 61, бр. 1–2 (1988), стр. 265.

Приказ.

Љубодраг Димић: ‘Агитпроп култура, агитпроповска фаза културне политике у Србији 1945–1952’, Београд, 1988, Историјски записи. – Год. 62, бр. 3–4 (1989), стр. 191–192.

Приказ.

Општински избори 1936. у беранском и андријевичком срезу, Историјски записи. – Год. 64, бр. 3–4 (1991), стр. 61–64.

Саопштење са научног скупа „Комунисти на општинским изборима у Црној Гори 1936. године”, који је одржан у Котору, 23. и 24. новембра 1987. године.

Културна политика у Црној Гори 1929–1941 : осврт на изворе и литературу. – У: Извори и историографија о Црној Гори : радови са научног скупа, Титоград, 17. и 18. децембра, 1990. – Подгорица : ЦАНУ, 1993, стр. 197–205.

Идеја историје – предмет моралне обавезе. – У: Историчар и савремена епоха : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 1. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1997), стр. 157–160.

Љубодраг Димић: Културна политика у Краљевини Југославији 1918–1941, Београд, 1996, Историјски записи. – Год. 70, бр. 4 (1997), стр. 291–296.

Питање Ловћена у тајној преписци аустроугарских дипломата (мај–јул) 1914. – У: Црна Гора у Првом свјетском рату : зборник радова са округлог стола Историјског института. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1998, стр. 213–222.

Пљевља у додиру с политиком 'интегралног југословенства', Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 1 (1999), стр. 193–205.

Политичко-пропагандни рад Централног прес-бироа у Зетској бановини и сусједству, Историјски записи. – Год. 72, бр. 3–4 (1999), стр. 91–100.

Aleksandar Jakir: 'Dalmatien Zwischen den Weltkrigen', Munchen, 1999, стр. 534, Историјски записи. – Год. 73, бр. 1–2 (2000), стр. 341–342.

Приказ.

Митрополија Црногорско-приморска 1929–1941 (Прилог питању Црквено–административног преуређења), Историјски записи. – Год. 73, бр. 1–2 (2000), стр. 133–139.

Предговор. – У: Братство Бабовићи / Раослав Рашко Д. Бабовић, Миљан В. Бабовић. – Београд : САНУ ; Коњухе : Братство Бабовићи, 2000, стр. 9–10.

Предговор. – У: Родослов братства Кукавчевића : (Лаковића, Новаковића, Стојановића, Пејовића) / Милорад В. Пејовић. – Подгорица : Побједа, 2000, стр. 5.

Формирање Зетске бановине и социјално-економски услови за увођење југословенске идеологије у њен унутрашњи живот, Историјски записи. – Год. 74, бр. 1–2 (2001), стр. 153–165.

Гускова Е.И.: 'История югославского кризиса(1990–2000)', Москва, 2001, 720 стр, Историјски записи. – Год. 74, бр. 3–4 (2001), стр. 327–328.

Приказ.

Руски утицај на културно-просвјетну политику династије Петровић–Његош. – У: Династија Петровић Његош : радови са научног скупа, Подгорица, 29. октобар – 1. новембар 2001. / редакциони одбор Миомир Дашић ... [и др.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2002, стр. 407–412.

Рецензија на рукопис 'Врућа граница' Радомана В. Срдановића. – У: Врућа граница : [истините приче] / Радоман В. Срдановић. – Андријевица : Комови, 2003, стр. 276.

От утра до полночи они занимаются наукою... : Михаил Раеский и первые средние шкоство в Черногории. – У: Роднина : российский исторический журнал. Специальный выпуск, 2006, стр. 45–47.

Le Monténégro et les Bouchies de Kotor dans les 'Mémoires' du maréchal Français Auguste Marmont et dans les 'Notes' de Vladimir Bronevski, au début du XIXe siècle, Историјски записи. – Год. 82, бр. 3–4 (2009), стр. 75–84.

Црна Гора и Бока Которска у 'Мемоарима' француског маршала Огиста Мармона и 'Записима' руског официра Владимира Броневског, почетком 19. вијека, Историјски записи. – Год. 82, бр. 3–4 (2009), стр. 85–94.

Црна Гора и спољна културна политика Русије у другој половини 19. и почетком 20. вијека, Историјски записи. – Год. 82, бр. 1–2 (2009), стр. 53–79.

Ф.М. Достоевский и Великий Восточный кризис: 1875–1878 г. – У: Славјанский мир в третьем тысячелетии / [редакционная коллегия: Боголюбова Г. В. ... и др.]. – Москва : Институт славяноведения РАН, 2010, стр. 549–557.

Прва деценија црногорске државне независности (1878–1888) – пут ка Европи, Историјски записи. – Год. 83, бр. 2 (2010), стр. 139–146.

Жене са лицем у прошлости Црне Горе : из рецензије. – У: Жене у Црној Гори : од 1790 до 1915 : историјска читанка / [ауторка пројекта и уредница Наташа Нелевић]. – Подгорица : НОВА – Центар за феминистичку културу, 2011, стр. 8–9.

The First Decade of Montenegrin State Independence (1878–1888) – the Path to Europe. – У: 130 Years of established diplomatic relations between Montenegro and Great Powers after it gained independence in 1878 : paper collection. – Podgorica : Historical Institute of Montenegro, 2011, стр. 155–164.

Црна Гора и спољна културна политика Русије у другој половини XIX и почетком XX вијека. – У: Россия и Балканы в течение последних 300 лет : Юбилейное издание, посвященное трехсотлетию черногорско–русских отношений 1711–2011.г : Международная научная конференция, Бар, 2011. Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Москва : Фонд поддержки публичной дипломатии им. А. И. Горчакова : Институт Российской истории РАН : Институт Славяноведения РАН, 2012.

Immovable cultural heritage of the katuns at Kući mountains / Иван Лаковић, Копривица Татјана, Александра Капетановић, Олга Пелцер-Вујачић, Сенка Бабовић Распоповић. – У: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, September 14–16, 2016 Montenegro : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, стр. 59.

The culture of nutrition and habitation at the Kući mountains' katuns. – У: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, September 14–16, 2016 Montenegro : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, стр. 34.

УРЕДНИК, ПРИРЕЂИВАЧ. САРАДНИК.

Црногорски законици : [1796–1916] : правни извори и политички акти од значаја за историју државности Црне Горе : зборник докумената. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998. – 5 књ.

Н. М. Потапов : руски војни агент у Црној Гори. Т. 1, Извјештаји, рапорти, телеграми, писма : 1902–1915. г. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Санус ; Москва : Институт за руску историју Руске академије наука : Руски државни војно-историјски архив : Научни савјет РАН за историју међународних односа и спољне политике i, 2003. – 791 стр.

Н. М. Потапов : руски војни агент у Црној Гори. Т. 2, Дневник : 1906–1907, 1912, 1914–1915 г. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Санус ; Москва : Институт за руску историју Руске академије наука : Руски државни војно-историјски архив : Научни савјет РАН за историју међународних односа и спољне политике i, 2003. – 838 стр.

Црна Гора и Русија : материјали за историју односа Црне Горе и Русије у периоду владавине црногорских митрополита Саве и Василија Петровића 1742–1766 : книга посвећује се трехстолетию черногорско-руских отношений (1711–2011) / [приређивачи Радослав Распоповић, Варвара Борисовна Хлебникова, Сенка Бабовић Распоповић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : САНУС ; Москва : Институт за руску историју РАН : Амбасада Црне Горе у Русију, 2011. – 698 стр.

Петр II Петрович Негош и Россия : русско-черногорские отношения в 1830–1850-е гг. : документы. – Москва : Университет Димитрия Пожарского, 2013. – 748 стр.

Црна Гора и Бугарска. Књ. 1, Црна Гора и Бугарска у документима Централног државног архива Републике Бугарске = Черна Гора и Българија. Кн. 1, Черна Гора и Българија в документите на Централния държавен архив на Република Българија / [приредили Илиана Илијева, Сенка Бабовић Распоповић и Радослав Распоповић] – Подгорица : САНУС ; Софија : Национални историјски музеј, 2015. – 979 стр.

Црна Гора и Њемачки Рајх : документи из политичког архива Службе иностраних послова у Берлину 1906–1914. Том 1, (1905–1910) = Montenegro und das Deutsche Reich : dokumente aus dem politischen archiv des Auswärtigen amts in Berlin 1906–1914. Bd. 1, (1905–1910) / [priredili Senka Raspopović, Konrad Clewing, Radoslav Raspopović]. – Podgorica : Univerzitet Crne Gore : SANUS ; Regensburg : Institut für Ost-und Südosteuropaforschung, 2016. – 746 стр.

ЛИТЕРАТУРА О СЕНКИ БАБОВИЋ-РАСПОПОВИЋ

Аранитовић, Добрило: *Сенка Бабовић-Распоповић*. – У: Споменица Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992, стр. 115.

Био-библиографска биљешка.

Бабовић-Распоповић Сенка (Беране, 1953), историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 39.

Кнежевић, Саша: *Др Сенка Распоповић, др Konrad Clewing и др Радослав Распоповић, 'Црна Гора и Њемачки Рајх – документи из политичког архива Службе иностраних послова у Берлину 1906–1914', Историјски записи*. – Год. 90, бр. 3–4 (2017), стр. 193–195.

Приказ.

ДРАГАНА КУЈОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођена је 22. децембра 1958. у Сарајеву, гдје је завршила основну школу и класичну гимназију. Дипломирала је на Одсјеку за оријенталистику (арапски језик и књижевност и перзијски језик и књижевност) 1981. године на Филозофском факултету Универзитета у Сарајеву. Магистрирала на Филолошком факултету у Београду 1988. и докторирала на Филолошком факултету у Београду 1997. године на теми *Аналитичка трансформација глагола у савременом писаном арапском језику*.

На матичном факултету радила је као асистент и виши асистент за арапски језик (синтакса) од 1981. до 1992. године. Од 1993. до 2000. године била је асистент и доцент (од 1998) за арапски језик и књижевност на Катедри за оријенталну филологију Филолошког факултета Универзитета у Београду. У Историјски институт Црне Горе прелази 2001. године, у којем је бирана у сва научна звања, а гдје и данас ради као научни савјетник.

На постдипломским магистарским студијама хуманистичких наука из области историје/историје културе и историјске антропологије, које су организоване у Историјском институту Универзитета Црне Горе, била је продекан за наставу и предавала Оријентално-исламску културу у Црној Гори, Исламску палеографију са епиграфиком и Лингвистику говора и теорију комуникације.

Њен научни опус је доминантно усмјерен на оријенталистичка истраживања, првенствено на писану грађу на оријенталним језицима у музејским и архивским фондовима, евидентирање културно-историјских споменика оријентало-исламског карактера, област семиотике и анализе музеолошког дискурса, на књижевно преводилаштво (са арапског језика), представљање података о оријентално-исламским културно-просвјетним установама, истраживање позајмљеница оријенталног поријекла, као посебног сегмента лексичког система и неодвојивог дијела истраживања историје културних релација, достигнућа или додира појединих заједница у одређеном времену или окружењу, истражи-

вање оријентално-исламског идентитетског знака. Њена лингвистичка истраживања су, у првом реду, из области лингвистичке арабистике, и то углавном у оквирима синтаксе арапског књижевног језика и анализе лексиколошких феномена.

Била је члан редакције часописа Историјски записи до 2018. године и члан Вијећа за друштвене науке УЦГ. Члан је редакције часописа Прилози Института за историју у Сарајеву. Потпредсједник је Суда части УЦГ.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Аналитичко трансформисање глагола у савременом арапском књижевном језику. – Подгорица: аутор, 2004. – 197 стр.

Траговима оријентално-исламског културног наслеђа у Црној Гори. – Подгорица : Алманах, 2006. – 160 стр.

Најчешћи антропоними оријенталног и псеудооријенталног поријекла у Црној Гори, Подгорица : Побједа : Матица црногорска, 2008.– 112 стр.

Писани трагови исламског оријента у архивским и музејским фондovima Црне Горе – оглед из историје културе. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2014. – 98. стр.

Школска литература на оријенталним језицима у архивским и музејским фондovima Црне Горе. – Подгорица : Историјски институт, 2014. – 184. стр.

У руци перо, у души љубав према Књизи – каталог рукописа насталих или похрањених у Црној Гори, Подгорица, 2016. (зборник настао као резултат рада на пројекту *Ауторска и преписивачка дјелатност на оријенталним језицима (арапски, турски, персијски) у Црној Гори (XVI–XIX в.)*, у оквиру макро пројекта *Културно-историјско наслеђе Црне Горе до XIX вијека*, електронско издање www.orientalmuseum.me).

ПРИРУЧНИЦИ. РЈЕЧНИЦИ. ЛЕКСИКОНИ

Текстови и вјежбања за студенте III и IV године арапског језика : скрипта. – Филозофски факултет у Сарајеву, 1990.

Арапско-српски речник. – Београд : Паидеиа, 2006. – 392 стр.

Crnogorsko-arapski konverzacijski vodič. – Podgorica : EDUCO Centar, 2015, elektronsko izdanje.

Arapsko-srpski rečnik. – Beograd : Paideia : Službeni glasnik, 2017. – IX, 400 str.

ЧЛАНЦИ. ПРИКАЗИ. ПРЕДГОВОРИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ
ОБЈАВЉЕНИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

- Муфтић, Теуфик: Арапско писмо* (приказ). – ПОФ, 1986, Сарајево.
- Калеш, Хасан и Камил Бухи: Српскохрватско-арапски речник* (приказ). – ПОФ, 1990, Сарајево.
- Проблеми савремене арапске лексикологије*, Радови Филозофског факултета, Сарајево, 1990.
- Упоредна анализа колоквијализама у рјечницима*, ПОФ (Сарајево). – 40/1990, стр. 19–24.
- Турцизми употребљавани за делове одеће у северозападној Боки током 18. века.* – У: Оријенталистика 70 : зборник радова. – Београд : Филолошки факултет, 1997, стр. 95–101.
- Још један покушај да се утврди аутентични Хајатов корпус.* – У: О персијској књижевности : referati sa naučnog skupa povodom 75 godina od pojavljivanja prevoda Хајатове поезије у Југославији, а који је одржан на Филолошком факултету 9. децембра 1998. – Београд : Филолошки факултет : Културни центар Исламске Републике Ирана, 1998, стр. 57–60.
- Белешка о књизи.* – У: Глас учитеља / Џубран Халил Џубран. – Београд : Паидеиа, 1999, стр. 5–7.
Предговор.
- Белешка о књизи.* – У: Сломљена крила / Џубран Халил Џубран. – Београд : Паидеиа, 2000, стр. 5–9.
Предговор.
- Граматика зависности и основни реченични обрасци у савременом арапском књижевном језику*, Ријеч. – Год. 6, бр.1–2 (2000), стр. 112–119.
- Прилог проучавању пљеваљске баштине*, Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 2 (2001), стр. 245–254.
- Хусеин-пашина џамија: трагом записа и предања*, Историјски записи. – Год. 74, бр. 1–2 (2001), стр. 99–106.
- Основни подаци о просвјетним установама орјентално-исламског карактера у Црној Гори*, Историјски записи. – Год. 75, бр. 1–2 (2002), стр. 69–79.
- Просвјетне установе оријентално-исламског карактера или тзв. 'турске школе' у Пљевљима, Беранама и Бијелом Пољу*, Васпитање и образовање. – Бр. 1 (2002), стр. 253–263.
- Неколико свједочанстава као прилог илустрацији просвјетних прилика у новоослобођеним крајевима Црне Горе током 1913. године*, Историјски записи. – Год. 76, бр. 1–4 (2003), стр. 195–211.

Прилози за проучавање утицаја оријентално–исламске цивилизације у Црној Гори : одабрана библиографија и преглед писане грађе у архивским и музејским фондовима Црне Горе – Бар, Беране, Бијело Поље, Будва, Цетиње, Котор, Пљевља, Подгорица, Библиографски вјесник. – Год. 33, бр. 1–2–3 (2004), стр. 5–25.

Активност Културно-просвјетног друштва „Гајрет” у Црној Гори према писању истоименог листа, Историјски записи. – Год. 78, бр. 1–4 (2005), стр. 207–225.

Сегмент културне прошлости Пљеваља: активност и значај тзв. ‘турских школа’, Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 4 (2005), стр. 57–64.

Predgovor. – U: Glas učitelja / Halil Džubran ; prevela sa arapskog Dragana Kujović. – Beograd : Paideia, 2006, str. 5–7.

Радови аутора и преписивача на оријенталним језицима из Црне Горе (или настали у Црној Гори), Алманах. – Бр. 35–36 (2006), стр. 21–28.

U traganju za savršenim. – U: Plavi plamen : ljubavna pisma Džubrana Halila Džubran Mej Zijadi / Halil Džubran. – Beograd : Paideia, 2006, str. 5–15.

Predgovor.

Активност Културно-просвјетног друштва „Гајрет” у Црној Гори према писању истоименог листа, Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 6 (2007), стр. 81–93.

Антропоними оријенталног поријекла у Црној Гори, Матица. – Год. 8, бр. 29/30 (2007), стр. 201–252 ; бр. 31 (2007), стр. 435–494.

Оптицај турског новца у Црној Гори. – У: Новац у Црној Гори : радови са научног скупа Цетиње, 19–20. април 2006. године. – Цетиње : Државни архив ; Подгорица : Историјски институт : Централна банка, 2007, стр. 167–176.

Оријентално-исламски сегмент културне историје Црне Горе на страницама ‘Записа (Историјских записа)’, Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 65–71.

Име оријенталног поријекла и псеудооријентални антропонијски неологизам, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 201–207.

Узеир Бећовић, ‘Гајрет у Пљевљима’, Подгорица: Алманах, Сарајево: Графокомерц, 2007 (Сарајево : Графичко предузеће), 356 стр. : илустр. ; 25 цм. – (Библиотека Баштина / Алманах, Подгорица), Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 325–327.

Приказ.

Једно од свједочанстава заједничке прошлости: школска литература на оријенталним језицима, Ревивија Форум (2009), стр. 41–44.

Прилог реконструкцији система оријентално-исламског школства у Црној Гори: уибеници на оријенталним језицима – Архивско одјељење (Беране), фонд Завичајног музеја у Пљевљима, Архивски фонд Хусеин-пашине џамије, Алманах. – Бр. 45–46 (2009), стр. 51–71.

‘Есад Дураковић : духовна биографија’, разговарао Изедин Шикало, Сарајево, Добра књига, 2010, Историјски записи. – Год. 83, бр. 3 (2010), стр. 169–171.

Исељавање Муслимана из Црне Горе након Берлинског конгреса као тема на страницама Историјских записа, Историјски записи. – Год. 83, бр. 2 (2010), стр. 181–188.

Неки незаобилазни елементи у разматрањима о великим промјенама у црногорском друштву (1878–1915), Историјски записи. – Год. 83, бр. 3 (2010), стр. 135–142.

Прилог проучавању нашег културног наслеђа : оријентално-исламска писменост и црногорски културни стереотипи, Историјски записи. – Год. 83, бр. 4 (2010), стр. 141–148.

Радови аутора и преписивача на оријенталним језицима из пљеваљског краја, Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 7 (2010), стр. 57–62.

Смаил-ага Ченгић између два епска портрета, Историјски записи. – Год. 83, бр. 1 (2010), стр. 101–110.

Muslim Emigration from Montenegro After the Congress of Berlin as a Topic on the Pages of History Records. – U: 130 Years of established diplomatic relations between Montenegro and Great Powers after it gained independence in 1878 : paper collection. – Podgorica : Historical Institute of Montenegro, 2011, str. 201–209.

Уибеници на оријенталним језицима у архивским и музејским фондовима Црне Горе – поријекло присуства, улога и значај оријентално-исламске писмености у свеукупном културном животу црногорског друштва, Историјски записи. – Год. 84, бр. 3–4 (2011), стр. [7]–35.

Одрази процеса исламизације у антропонијском фонду Црне Горе, Ревивија Форум. – Год. 7, бр. 21 (2012), стр. 53–56.

Антропоним као израз културне посебности, Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 8–9 (2013), стр. 99–104.

Арапски језик као повезница у оквирима једног од сегмената културног идентитета Црне Горе, Нови Муаллим. – Бр. 60 (зима 2014), стр. 31–35.

Ауторска и преписивачка дјелатност на оријенталним језицима (арапски, персијски, турски) у Црној Гори (XVI–XIX в.) – сегмент оријентално-исламског рукописног наслеђа похрањен у Гази Хусрев-беговој библиотеци у Сарајеву, Историјски записи. – Год. 87, бр. 1–2 (2014), стр. 229–248.

Најзначајнији рукописи на оријенталним језицима похрањени у музејским и архивским фондовима Црне Горе или настали у Црној Гори, Алманах. – Бр. 59–60 (2014), стр. 97–106.

Писани трагови исламског оријента у архивским и музејским фондовима Црне Горе – оглед из историје културе : изложба, Историјски записи. – Год. 87, бр. 3–4 (2014), стр. 203–204.
Приказ изложбе.

A Rethoric of Arabic 'Harf' in Oriental-Islamic Cultural Identity in Montenegro, Journal of YENİ TÜRKİYE, Rumeli Balkanlar Special Issue Volume 70/ V, 5293–5298

Исељавање муслиманског становништва из Црне Горе након Берлинског конгреса : (запажања о Пљевљима као једном од исељеничких праваца тог времена), Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 10–11 (2015), стр. 93–100.

Псеудооријентални антропонимијски неологизам – покушај или начин осавремењавања антропонимијског инвентара. – У: О идентитету : радови са научног скупа, Подгорица, 11. и 12. април 2013. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2015, стр. 593–598.

Written Traces in Archives and Museums of Montenegro – An Essay in History of Culture, Islam in the Balkans – Unexpired Hope. Т. 3 / urednik: Muhammet Savas Kafkasyali. – ТИКА Ankara ; Belgrade : Bucharest ; Budapest ; Chisinau : Kiev ; Podgorica ; Sarajevo ; Skopje ; Tirana ; Zagreb : ТИКА, 2016, стр. 249–265.

Oriental-Islamic Cultural Identity in Montenegro – A Museum Artefact Story, Annales, Series Historia et Sociologia (Cопар). – 26, бр. 1 (2016), стр. 13–24.

Оријентално-исламско наслеђе у Црној Гори између религијског предзнака, невидљивости и идентитетске посебности у мултикултуралном контексту : писана грађа на оријенталним језицима у Архиву Одбора Исламске заједнице у Бару – од евидентирања до покушаја вредновања, Историјски записи. – Год. 89, бр. 1–2 (2016), стр. 143–166.

Осврт: Сегменти оријентално-исламске културе у Црној Гори, као теме магистарских радова одбрањених у оквиру постдипломских магистарских студија (Студијски програм: Историја културе и историјска антропологија) у Историјском институту УЦГ, Историјски записи. – Год. 91, бр. 1–2 (2018), стр. 39–46.

ПРЕВОДИ

Абдалхамид Банхадуга: Емигрант, Одјек, Сарајево, 1983 (превод приповијетке).

Џубран Халил Џубран: 'Глас учитеља', (избор лирских записа) / превела с арапског Драгана Кујовић. – Београд: Паидеиа, 1999. – 111 стр.

Џубран Халил Џубран: Плави пламен (љубавна писма Џубрана Халила Џубрана Меј Зијади). – Београд : Паидеиа, 1999. – 135 стр.

Абдалхамид Банхадуга: Седам зрака, Стварање (октобар–децембар 2000), стр. 112–141 (избор из истоимене збирке приповједака и биљешка о писцу–превод са арапског).

Џубран Халил Џубран: 'Сломљена крила' / превод с арапског Драгана Кујовић. – Београд : Паидеиа, 2000. – 96 стр.

Нагиб Махфуз: 'Хиљаду и једна ноћ' / превод с арапског Драгана Кујовић. – Београд: Паидеиа, 2001. – 206 стр.

Џубран Халил Џубран: Нимфе из долине / превод с арапског Драгана Кујовић. – Београд : Паидеиа, 2005. – 87 стр.

Џубран Халил Џубран: Песак и пена (збирка афоризама) / превод с арапског Драгана Кујовић. – Београд : Паидеиа, 2005. – 121 стр.

Џубран Халил Џубран: 'Побуњени духови' / превод с арапског Драгана Кујовић. – Београд : Паидеиа, 2005. – 141 стр.

Џубран Халил Џубран: 'Глас учитеља', (избор лирских записа) / превела с арапског Драгана Кујовић. – Београд : Паидеиа, 2006. – 139 стр.

Džubran Halil Džubran: 'Plavi plamen : ljubavna pisma Džubrana Halila Džubran Mej Zijadi' / prevod sa arapskog i predgovor Dragana Kujović. – Beograd : Paideia, 2006. – 147 str.

Џубран Халил Џубран: 'Сломљена крила' / превела с арапског Драгана Кујовић. – Београд: Паидеиа, 2014. – 123 стр.

РЕЦЕНЗЕНТ. ЧЛАН РЕДАКЦИЈЕ. САРАДНИК

O persijskoj književnosti : referati sa naučnog skupa povodom 75 godina od pojavljivanja prevoda Hajatove poezije u Jugoslaviji, a koji je održan na Filološkom fakultetu 9. decembra 1998 / [organizatori] Filološki fakultet Beogradskog univerziteta [i] Kulturni centar pri ambasadi Islamske Republike Iran ; [redakcioni odbor Radmilo Marojević, Rade Božović, Dragana Kujović]. – Beograd : Filološki fakultet : Kulturni centar Islamske Republike Irana, 1998. – 88 str.

Bošnjaci/Muslimani Crne Gore u istorijskim izvorima : (1806–2006). Knj. 5, *Leksikon Bošnjaka/Muslimana Crne Gore* / urednici Šerbo Rastoder, Sait Šabotić ; saradnici na izradi *Leksikona* Adis Balota ... [et al.]. – Podgorica : Almanah, 2016. – 360 str.

Dacić, Nadir: *Beogradski Gajret “Osman Đikić”* / [recenzent Dragana Kujović]. – Beograd : Fakultet islamskih nauka ; Sarajevo : Naučnoistraživački institut „IBN SINA“, 2016. — 397 str.

Čogurić, Aleksandar: *Avdo Međedović: ‘Ženidba Smailagić Meha’ – odraz orijentalno-islamskoga kulturnoga obrasca u Crnoj Gori* / [recenzent Dragana Kujović]. – Cetinje : Fakultet za crnogorski jezik i književnost, 2018. – 196 str.

ЛИТЕРАТУРА О ДРАГАНИ КУЈОВИЋ

Растодер, Шербо: *Драгана Кујовић, ‘Траговима оријентално–исламског културног наслеђа у Црној Гори’*, *Алманах, Подгорица 2006*, Алманах. – Бр. 35–36 (2006), стр. 323–325.

Приказ.

Пепић, Аднан: *Драгана Кујовић, ‘Најчешћи антропоними оријенталног и псеудооријенталног поријекла у Црној Гори’*, *Подгорица, 2008*, *Историјски записи*. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 353–355.

Приказ.

Фолић, Звездан: *Драгана Кујовић, ‘Траговима оријентално-исламског културног наслеђа у Црној Гори’*, *Алманах, Подгорица 2006*, *Историјски записи*. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 329–330.

Приказ.

Кујовић Драгана (Сарајево, 1958), арабиста. – У: *Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић*. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 375.

Пашић, Е.: *Озрачје исламског оријента : изложба: ‘Писани трагови исламског оријента у музејским и архивским фондовима Црне Горе – оглед из историје културе’ др Драгане Кујовић*, Ревизија Форум. – Год. 9, бр. 33 (2015), стр. 55–56.

Приказ.

Радош, Ружа: *Драгана Кујовић, Школска литература на оријенталним језицима у архивским и музејским фондовима Црне Горе*, *Повијесни прилози 48*, Хрватски институт за повијест (2015.), 175–203.

Приказ.

Јововић, Васиљ: *Двије вриједне књиге др Драгане Кујовић : ‘Школска литература на оријенталним језицима у архивским и музејским фондовима Црне Горе’ (Историјски институт Универзитета Црне Горе, Подгори-*

ца, 2014) : 'Писани трагови исламског оријента у музејским и архивским фондовима Црне Горе – оглед из историје културе' (Историјски институт Универзитета Црне Горе, Подгорица, 2014), Архивски записи. – Год. 21, бр. 2 (2014), стр. 225–228.

Приказ

СЛАВКО БУРЗАНОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 27. маја 1960. у Никшићу. Наставнички факултет, Група за историју и географију, завршио је у Никшићу, 1981. На Филозофском факултету у Београду, Одсјек за историју, дипломирао је 1993. и магистрирао 1999. са тезом *Италијанско-црногорски синдикат: Барско друштво 1903–1915*. Докторску дисертацију *Црна Гора у италијанској спољној политици 1873–1923 године* на Одсјеку за историју Филозофског факултета у Никшићу одбранио је у фебруару 2016. године.

Од 1984. до 1995. године радио је у Основној школи „Сутјеска“ у Подгорици. Од октобра 1995. запослен је у Историјском институту УЦГ.

Академске 2002/3. и 2003/4. био је ангажован као сарадник на Филозофском факултету у Никшићу, Одсјек за историју и географију а од 2007. до 2010. године као предавач на Одсјеку за италијански језик и књижевност на предмету *Италијанска цивилизација*.

Бави се проучавањем црногорске историје у другој половини XIX и првој половини XX вијека. Уже подручје његовог интересовања су црногорско-италијански односи у истом периоду. Истраживао је у архивима у Венецији, Барију, Торину, Трсту, Бечу, Задру, Загребу, Љубљани и Београду. Члан је уређивачког одбора часописа *Mediterranean Journal of Social Sciences* и редакције Историјских записа.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Историја : [уџбеник] за VIII разред основне школе / Славко Бурзановић, Јасмина Ђорђевић ; [коаутор за наставне јединице из историје Албанаца Пјетро Ивезај] . – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2001. – 135 стр.

Поновљена изд. 2003, 2004. 2006

Комуникација међу људима и народима на подручју Црне Горе / Босиљка Канкараш... Славко Бурзановић... [и др.]. – Подгорица : Удружење за заштиту и развој, 2001. – 347 стр.

Historia : për klasën VIII të shkollës fillore / Sllavko Burzanoviq, Jasmina Gjorgjeviq. – Podgoricë : Enti i teksteve dhe i mjeteve mësimore ; = Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2002. – 135 str.

Историја : за девети разред деветогодишње основне школе / Славко Бурзановић, Јасмина Ђорђевић. – 3. прерађено изд. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2008. – 143 стр.
Објављено више издања.

Historia : për klasën IX të shkollës fillore nëntëvjeçare / Sllavko Burzanoviq, Jasmina Gjorgjeviq. – Podgoricë : Enti i teksteve dhe i mjeteve mësimore, 2009. – 146 стр.
Објављено више издања.

Историја : за девети разред деветогодишње основне школе / Славко Бурзановић, Јасмина Ђорђевић. – 3. прерађено изд., 5. Репринт. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2009. – 143 стр.
Штампано више издања: 2010, 2011, 2014, 2015, 2016, 2017, њ.

100 година жељезнице Црне Горе / [аутори Славко Бурзановић, Бранислав Ковачевић ... ет ал. . – Цетиње : Обод ; Подгорица : Жељезнице Црне Горе, 2009. – 144 стр.

Италијанско посланство на Цетињу = Italian embassy in Cetinje / Славко Бурзановић, Александар Дајковић. – Цетиње : Национална библиотека Црне Горе “Ђурђе Црнојевић” ; Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2015. – 91 стр.

САД и Црна Гора : мисија Америчког црвеног крста у Црној Гори (1919–1922) / Небојша Чагоровић, Славко Бурзановић. – Подгорица : Црвени крст Црне Горе, 2018. – 221 стр.

ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Мемоари Милоја Јовановића – Моје успомене из Црне Горе, Архивски записи. Бр. 1–2 (1997), стр. 125–134.

Андрија Радовић и ‘перперско питање’, Архивски записи. – Год. 5, бр. 1–2 (1998), стр. 108–111.

Др Никола Шкерковић : биобиблиографска биљешка, Гласник [Народне библиотеке „Радосав Љумовић“]. – Год. 4, бр. 6/7 (1998), стр. 60–61.

О једном документу из 1897. г. о италијанској политици према Албанији и Црној Гори, Историјски записи. – Год. 71, бр. 3–4 (1998), стр. 193–198.

Писмо Антониа Балдација министру иностраних послова Италије, Висконтију Венсоти, Болоња, 27. октобра 1897. год.

Сувише владара и ратова, а мало друштва и културе, Матица. – Год. 1, бр. 4/5 (2000/2001), стр. 143–152.

У уџбеницима.

Барско друштво. – У: Комуникација међу људима и народима на подручју Црне Горе. – Подгорица : Удружење за заштиту и развој, 2001, стр. 123–125.

Италијанске и француске радиотелеграфске станице у Црној Горри. – У: Комуникација међу људима и народима на подручју Црне Горе. – Подгорица : Удружење за заштиту и развој, 2001, стр. 147–153.

Foto hronika Compagnie D'Antivari, Архивски записи. – Бр. 1–2 (2001), стр. 25–30.

Јован Пламенац. – У: Црмница – наслеђе и будућност : зборник радова са симпозијума одржаног на Виру, 12–13. јула 2002. – Подгорица : Удружење Црмничана „Црмница“ : Мермонт, 2002, стр. 193–196.

Записник са исљеђења Новице Радовића / уводни дио написао Славко Бурзановић, Матица. – Год. 4, бр. 15/16 (2003), стр. 261–326.

О животу и раду Новице Радовића, црногорског политичара и публицисте (1890–1945).

Ислеђење Јова М. Поповића и Душана Вучинића / уводни текст написао Славко Бурзановић, Матица. – Год. 5, бр. 17 (2004), стр. 347–394.

Саслушање судије Војислава Гојнића / уводни текст написао Славко Бурзановић, Матица. – Год. 5, бр. 18/19 (2004), стр. 377–430.

Неколико необјављених докумената из личне архиве Јована С. Пламенца о насиљима, злочинима и покритавању муслимана 1912–1913, Алманах. – Бр. 25–26 (2004), стр. 285–318.

Неколико извјештаја црногорског агента у Скадру Рада Турова Пламенца, Архивски записи. – Год. 12, бр. 1–2 (2005), стр. 165–184.

Ђенерал Радомир Вешовић, 'Мемоари', Унирекс, Подгорица 2005, Историјски записи. – Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 403–404.
Приказ.

Moderni sviluppi istituzionali in un principato patriarcale: il caso del Montenegro. У: Schegge d'impero, pezzi d'Europa : Balcani e Turchia fra continuità e mutamento 1804–1923. – Gorizia : Libreria Editrice Goriziana, 2006, стр. 171–181.

Antonio Baldacci e Montenegro. – У: *Contesti Adriatici : studi di italianistica comparata.* – Roma : ARACNE editrice, 2008, стр. 69–89.

Антонио Балдачи и Црна Гора, Матица. – Год. 9, бр. 34–35 (2008), стр. 91–110.

Вирпазар – Бар : прва црногорска железница. – У: 100 година железнице Црне Горе. – Цетиње : Обод ; Подгорица : Железнице Црне Горе, 2009, стр. 23–52.

Дјело Виале де Сомијера као историјски извор о Црној Гори, Историјски записи. – Год. 82, бр. 3–4 (2009), стр. [149]–155.

L'Oeuvre de Vialla de Sommières – une source pour l'histoire du Montenegro, Историјски записи. – Год. 82, бр. 3–4 (2009), стр. 140–147.

Црногорска мисија грофа Серафина Мацолонија, Матица. – Год. 10, бр. 39 (2009), стр. 81–92.

Један неуспјели државни пројекат Јована Пламенца из 1941. године : истраживања, Матица. – Год. 11, бр. 41–42 (2010), стр. 143–178.

Црногорски мотиви на насловницама Акила Белтрама, Арт Централа. – Бр. 1 (2009), стр. 91–92.

Црногорске мисије Чезара Дурандоа, Историјски записи. – Год. 83, бр. 2 (2010), стр. 97–109.

Античко римско наслеђе у Црној Гори и италијанска спољна политика / Славко Бурзановић, Татјана Копривица, Матица. – Год. 12, бр. 48 (2011), стр. 219–230.

Montenegrin Missions of Cesare Durando. – U: 130 Years of established diplomatic relations between Montenegro and Great Powers after it gained independence in 1878 : paper collection. – Podgorica : Historical Institute of Montenegro, 2011, str. 111–124.

Италијанские дипломатические представители в Цетинье о черногорско-русских взаимоотношениях. – У: Россия и Балканы в течении последних 300 лет. – Подгорица–Москва 2012, стр. 399–410.

Montenegrin Mission of Cesare Durando. – U: Studi sull'Europa orientale, un bilancio storiografico. Una nuova generazione di storici (1970–2010) / a cura di G. Motta. – Firenze : Passigli, 2012, 113–123.

Италија и Црна Гора у анексионој кризи 1908–1909, Историјски записи. – Год. 86, бр. 1–2 (2013), стр. 85–110.

Италијанско посланство на Цетињу = Italian embassy in Cetinje / Славко Бурзановић, Александар Дајковић, Изградња (Београд). – Год. 57, бр. 7/8 (2013), стр. 275–284.

Montenegro in the Italian Foreign Policy during the Balkan Wars (1912–1913). – U: Empires and Nations from the 18th to the 20th century.– Volume 2, eds. A. Biagini, G. Motta, Cambridge Scholars Publishing, 2014, str. 284–290.

Црна Гора у плановима Гарибалдија, Матица. – Год. 15, бр. 58 (2014), стр. 155–168.

Montenegrin mountains as the subject matter of the study by italian scientific and expert mission in the late 19th and the early 20th century. – U: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, shallenges and perspectives”, Žabljak, September 14–16, 2016 Montenegro : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, стр. 38.

Вико Мантегаца и Црна Гора / Slavko Burzanović, Olivera Popović, Матица. – Год. 18, бр. 71 (2017), стр. 233–262.

Посјета црногорског краља Николе Италији 1873. године и питање црногорске независности. – У: Црна Гора и Италија – књижевне, културне и језичке везе : радови са научног скупа, Подгорица, 31. октобар 2016. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2017, стр. 19–27.

Црногорска писма у архиву Антонија Балдачија / Цвијета Брајичић, Славко Бурзановић, Историјски записи. – Год. 90, бр. 3–4 (2017), стр. 155–173.

Il ricordo dei soldati italiani nel Montenegro attraverso tre storie. – U: Caro Nemico. Soldati pistoiesi e toscani nella resistenza in Albania e Montenegro, 1943–1945, ed. L. Tosi, Pistoia, 2018, str. 197–201.

Progetto Doclea, Montenegro: un’antica città romana da ‘ricostruire’ / ko-autor Slavko Burzanović. – U: Atti del XIV Congresso internazionale di riabilitazione del patrimonio. La conservazione del patrimonio artistico, architettonico, archeologico e paesaggistico (CICOP 2018), a cura di V. Porcari, Napoli, 2018, str. 1183–1197.

Црна Гора и Сједињене Америчке Државе (1821–1921). – У: САД и Црна Гора : мисија Америчког Црвеног крста у Црној Гори (1919–1922). – Подгорица : Црвени крст Црне Горе, 2018.

ПРИРЕЂИВАЧ. РЕЦЕНЗЕНТ

Хајдуковић, Нико: *Мемоари* / приредио Славко Бурзановић. – Подгорица : ЦИД, 2000. – 622 стр.

Пламенац, Илија: *Мемоари* / приредили Живко М. Андријашевић, Славко Бурзановић. – Подгорица : ЦИД : Удружење Црмничана „Црмница“, 2004. – 297 стр.

Министарство финансија : зборник докумената 1879–1915 / приредио Славко Бурзановић. – Подгорица : ЦИД, 2005. – 506 стр.

Министарство иностраних дјела : 1879–1915 : зборник докумената / приредио Славко Бурзановић. – Подгорица : ЦИД, 2007. – 508 стр.

Црмница : 1879 : збирка докумената / [приредио Славко Бурзановић]. – Подгорица : Удружење Црмничана „Црмница“, 2008. – 406 стр.

Министарство војно : 1879–1916 : зборник докумената / приредио Славко Бурзановић. – Подгорица : ЦИД, 2010. – 576 стр.

Црна Гора у спољној политици Италије = Montenegro nella politica estera d'Italia : 1861–1881 : [dokumenti]. [Т.]1 : од оснивања италијанског конзулата у Скадру до избијања велике Источне кризе : 1861–1875 / приредили Љиљана Алексић-Пејковић, Славко Бурзановић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2011. – 615 стр.

Кујачић, Јован Ст.: *Из моје прошлости : уставна борба у Црној Гори (1906–1912) : један прилог историји Црне Горе / [приређивач Славко Бурзановић]. – Подгорица : Народна библиотека “Радосав Љумовић”, 2017. – 200 стр.*

Симовић, Слободан: *Пипери у Другом свјетском рату / [рецензенти Славко Бурзановић, Маријан Машо Милјић, Драган Митов Ђуровић]. – Подгорица : Савез удружења бораца НОР-а и антифашиста Црне Горе, 2018. – 579 стр.*

ЖАРКО ЛЕКОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 26. септембра 1965. у Прибоју. Завршио Филозофски факултет УЦГ. Магистрирао 2000. на Филозофском факултету у Београду на тему: *Дробњак у првој половини 19. вијека*, а докторску дисертацију на тему *Дробњак 1850–1918* одбранио јула 2010. на истом факултету.

У Историјском институту Црне Горе запослен је од 1. маја 1998. и тренутно ради на мјесту вишег научног сарадника за националну историју Црне Горе у XIX и XX вијеку. Члан је Научног вијећа Историјског института Црне Горе и Одбора за историју Црногорске академије наука и умјетности. Предмет његовог научног интересовања је историја Црне Горе у 19. вијеку, племенска историја Црне Горе, руско-црногорски односи, историја Српске православне цркве.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Дробњак у првој половини XIX вијека. – Београд : МРГ, 2001. – 269 стр.

Дробњак у првој половини XIX вијека. – Подгорица : Графо Црна Гора, 2007. – 296 стр.

Манастир Бијела / аутор историјског дијела Жарко Лековић. – Београд : Манастир Бијела, 2008. – 128 стр.

Дробњак од 1850. до 1918. – Подгорица : Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, 2012. – 671 стр.

Тара – граница и спона Црне Горе и Османског царства. – Никшић : Институт за српску културу, 2016. – 287 стр.

Манастир Свете Тројице – Стањевићи : 1338–2018 [аутори текстова Амфилохије Радовић ... Жарко Лековић ... и др.]. – Цетиње : Светигора ; Будва : Туристичка организација општине Будва, 2018. – 429 стр.

Херцеговачке историјске теме. – Никшић : Институт за српску културу, 2018. – 239 стр.

ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Предраг Вукић: 'Љетописи основних школа у Књажевину Црној Гори (1885–1908), зборник докумената', Државни архив Црне Горе, Цетиње, 2003, стр. 880, Историјски записи. – Год. 76, бр. 1–4 (2003), стр. 321–323.

Приказ.

Српска револуција и Стара Херцеговина. – У: Српска револуција 1804–1815. и Босна и Херцеговина : [зборник радова са научног скупа, Вишеград, 25–26. јуна 2004.]. – Бања Лука : Академија наука и умјетности Републике Српске, 2004, стр. 125–140.

Учешће Дробњака у Првом српском устанку. – У: Први српски устанак и Рашка област : зборник радова. – Пријепоље : Милешевски културни клуб "Свети Сава", 2004, стр. 135–150.

Др Бранко Бабић : 'Грбови и заставе-грбовни симболи, двоглави орао у Црној Гори до 1916. године', Цетиње 2005. стр. 155, Историјски записи. – Год. 78, бр. 1–4 (2005), стр. 341–343.

Приказ.

Друштвено-економске прилике у Новопазарском санијаку крајем XIX и почетком XX вијека, Милешевски записи. – Бр. 6 (2005), стр. 169–182.

Одјек Првог српског устанка у Полимљу и револуционарна кретања до 1813. године. – У: Одјек Првог српског устанка у Полимљу и пријепољском крају : (1804–1813) : зборник радова са научног скупа поводом двестогодишњице Првог српског устанка. – Пријепоље : Музеј, 2005, стр. 51–65.

Поштанска служба у Црној Гори за вријеме Петровића, Историјски записи. – Год. 78, бр. 1–4 (2005), стр. 151–188.

Прилике у Дробњаку 1814–1830. год. – У: На извору Вукова језика : зборник радова, Жабљак, 2005. – Жабљак : Скупштина општине, 2005, стр. 139–161.

Тара – граница и спона Црне Горе и Пљеваљског краја, Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 4 (2005), стр. 65–76.

Зоран Лакић : 'Вријеме, политика, наука', Црногорска академија наука и умјетности, Подгорица 2005, стр. 489, Историјски записи. – Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 447–449.

Приказ.

Политичке, културне и социјалне прилике у Пренђанима крајем XIX и почетком XX вијека, Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 5 (2006), стр. 69–79.

Бајо Пивљанин – прилози за биографију, Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 247–255.

Горње Полимље – миграциона кретања у XIX вијеку, Милешевски записи. – Бр. 7 (2007), стр. 221–233.

Карактеристике историјских кретања и економско стање Пренђана на крају XIX и почетком XX вијека у свијетлу докумената из црногорских архива, Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 6 (2007), стр. 23–38.

Приказ генезе двоглавог орла : (Др Бранко Бабић: 'Грбови и заставе, грбовни симболи – двоглави орао у Црној Гори до 1916. године', Цетиње, 2005. стр. 155), Гласник [Народне библиотеке „Радосав Љумовић“]. – Год. 11, бр. 14–15 (2007), стр. 184–188.

Томаш Ђоровић, 'Шавник из заборава', самостално издање, Шавник, Београд, 2007. године, 221 стр, Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 349–351.

Приказ.

Црногорско-србијанска сарадња 1804–1813. год. – У: Први српски устанак у Црној Гори и Херцеговини и хришћанска Европа : (1804–1813) : зборник радова са Међународног научног скупа Острог – Подгорица, 8–10. октобар, 2004. – Цетиње ; Београд : Светигора, 2007, стр. 221–242.

Бајо Пивљанин – прилози за библиографију. – У: Бајо Пивљанин у историји, књижевности и легенди : зборник радова са симпозијума одржаног у Плужинама 22. и 23. јула 2005. године. – Подгорица : Удружење Пивљана, 2009, стр. 75–83.

Др Зоран Лакић, 'Дијалог у историографији', Унирекс, Подгорица, 2008, стр. 490, Гласник српски. – Год. 1, бр. 1–2 (2009), стр. 173–175.

Приказ.

Манастири у Дробњаку. – У: Спомен места – историја – сећања. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2009, стр. 201–211.

Црногорско-србијанска сарадња : 1804–1813. године, Гласник српски. – Год. 1, бр. 1–2 (2009), стр. 73–101.

Дјело академика Миомира Дашића – примјер научног стваралаштва једног члана ЦАНУ. – У: Дјело академика Миомира Дашића у огледалу стручне и научне критике : Округли сто, Беране, 16.07.2009. – Бијело Поље : Пегаз, 2010, стр. 59–62.

Дробњак након Берлинског конгреса, Историјски записи. – Год. 83, бр. 2 (2010), стр. 279–293.

Дробњаци који су емигрирали у САД крајем XIX и почетком XX вијека, Историјски записи. – Год. 83, бр. 3 (2010), стр. 143–154.

Манастир Доброловица и његова улога у Полимљу и Потарју, Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 7 (2010), стр. 91–104.

Никола I Петровић Његош и Дробњаци, Историјски записи. – Год. 83, бр. 4 (2010), стр. 225–236.

Светосавска традиција у Дробњаку. – У: Древнохришћанско и светосавско наслеђе у Црној Гори : зборник радова. – Београд : Православни богословски факултет Универзитета, Институт за теолошка истраживања ; Цетиње : Светигора, 2010, стр. 324–336.

Шаулићи на Језерима. – У: На извору Вукова језика : зборник радова са VI научног скупа Жабљак, 30 – 31. јул 2009. – Подгорица : Фондација Вукове задужбине Жабљак–Шавник–Плужине, 2010, стр. 301–315.

The Drobnjak Region After the Congress of Berlin. – U: 130 Years of established diplomatic relations between Montenegro and Great Powers after it gained independence in 1878 : paper collection. – Podgorica : Historical Institute of Montenegro, 2011, str. 315–331.

Светосавска традиција у Дробњаку, Светосавски зборник. – Бр. 1 (2011), стр. 75–83.

Батрић Марјановић: 'Васојевићки главари' – репринт издање, Холмија, 2012, Историјски записи. – Год. 85, бр. 1–2 (2012), стр. 197–199.
Приказ.

Вукић Илинчић: 'Бомбашка и Васојевићка афера', Издавачки центар Матице српске Друштва чланова у Црној Гори, Никшић, 2012, стр. 295, Историјски записи. – Год. 85, бр. 3–4 (2012), стр. [177]–179.
Приказ.

Отношение России к черногорским, горным и герцеговинским племенам в 1750–1830. – У: Россия и Балканы в течение последних 300 лет : Юбилейное издание, посвященное трехсотлетию черногорско-русских отношений 1711–2011. г. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Москва : Фонд поддержки публичной дипломатии им. А. И. Горчакова : Институт Российской истории ран : Институт Славяноведения ран, 2012, стр. 91–109.

Светосавска традиција у Херцеговини, Голија. – Год. 9, бр. 16 (2012), стр. 6–13.

Црна Гора и устанак у Херцеговини 1882. године. – У: Херцеговина под аустроугарском окупацијом од 1878. до 1918. године : [(зборник радова)], – Билећа ; Гацко : СПКД “Просвјета” ; у Београду : Фонд “Светозар и Владимир Ћоровић”, 2012, стр. 357–380.

У оквиру Ћоровићевих сусрета, 2011.

Црногорски емигранти у САД крајем XIX и почетком XX вијека са освртом на иселенике из Дробњака, Медијски дијалози. – Год. 1, бр. 11 (2012), стр. 479–487.

Злочини над српским православним становништвом пљеваљског краја (1870–1912), Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 8–9 (2013), стр. 175–188.

Значајно историјско дјело : Миомир Дашић, ‘Васојевићи од помена до 1860’, Издавачки центар Матице српске – Друштва чланова у Црној Гори, Никшић – Београд, 2011, 575 стр, Смисао (Подгорица). – Бр. 2 (2013), стр. 237–239.

Зоран Лакић: ‘Токови историје у Црној Гори’, Подгорица, 2011, Медијски дијалози. – Год. 6, бр. 15 (2013), стр. 655–658.

Приказ.

Манастир Довоља, Гласник Завичајног музеја Пљевља. – Књ. 8–9 (2013), стр. 59–74.

Радоман В. Срдановић: ‘Косорићи – породична историја’, ново измијењено и допуњено издање, Подгорица, 2011, стр. 364, Историјски записи. – Год. 86, бр. 1–2 (2013), стр. 231–234.

Приказ.

Руско-црногорски односи од средине 18. и у првим деценијама 19. вијека, Медијски дијалози. – Год. 6, бр. 15 (2013), стр. 421–448.

Светислав Шестовић: ‘Шестовићи кроз времена’, Подгорица, 2013, Историјски записи. – Год. 86, бр. 3–4 (2013), стр. 253–256.

Приказ.

Вукајло-Мишо Глушчевић, Зоран Раонић: ‘Тара и Тарани’, Историјски институт Црне Горе, Подгорица, 2014, Историјски записи. – Год. 87, бр. 3–4 (2014), стр. 217–220.

Приказ.

Зоран Лакић: ‘Црна Гора у књигама историографским’, Никшић–Београд: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, 2012, с.475, Медијски дијалози. – Год. 7, бр. 20 (2014), стр. 857–860.

О људима Српске цркве : Светлана Луганскаја: ‘Људи Српске цркве – историја, судбина, традиција’, Москва 2014, издавачка кућа Никеја, 378 страна, Смисао. – Год. 3, бр. 1–2 (2014), стр. 163–167.

Приказ.

О научном методу и научном моралу историчара у дјелу академика Миомира Дашића. – У: Књига порука и поука : расправа на Округлом столу одржаном 18. јула 2014. године у Беранама о књизи Миомира Дашића „Спорења у историографији“ – о врлинама и манама „учитељице живота“ : зборник радова са Округлог стола. – Беране : Центар за културу, 2014, стр. 85–95.

Ослобођење Црне Горе од фашистичких окупатора. – У: Зборник радова са међународног научног скупа „Јашко-Кишињевска операција : мит и реалност“ : поводом 80-десетогодишњице ослобођења Молдавије и Југоистичне Европе од фашистичке окупације, Кишињев, Молдавија, 2014, стр. 156–170.

(Рад на руском језику).

‘Био-библиографија академика Миомира Дашића’ – друго допуњено издање, саставио Добрило Аранитовић, Подгорица, 2015, стр. 270, Историјски записи. – Год. 88, бр. 1–2 (2015), стр. 251–254.

Приказ.

Геополитичке промјене и значај цркве на простору Старе Херцеговине и Полиња (XV–XIX вијек), Радови Филозофског факултета, Филозофске науке (Пале). – Бр. 17 (2015), стр. 339–354.

Грађа о Дробњацима у архивима Црне Горе и Србије. – У: О стању и коришћењу архивске грађе за историју Црне Горе : радови са округлог стола, Подгорица, 24. септембар 2010. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2015, стр. 235–246.

Пива и Дробњак у борбама за ослобођење 1861–1878, Историјски записи. – Год. 88, бр. 1–2 (2015), стр. 97–116.

Political Developments and Unrests in Old Rascia and Old Herzegovina during Ottoman Rule / Šćekić, R., Leković, Ž., Premović, M. „Балканика (Београд). – Књ. 46 (2015), стр. 79–106.

Дробњаци у Првом балканском рату, Музеологија. – Бр. 1 (2016), стр. 15–36.

Духовни живот у Београдском пашалуку : Недељко Радосављевић: ‘Православна црква у Београдском пашалуку 1766–1831’ (управа Васељенске патријаршије), Историјски институт Београд, 2007, стр. 516, Српска баштина. – Год. 1, бр. 1–2 (2016), стр. 127–130.

Приказ.

Научна историографија о кнезу Јовану Владимиру, Српска баштина. – Год. 1, бр. 1–2 (2016), стр. 7–17.

Ослобођење Бијелог Поља и Пљеваља 1912. године, Гласник Одјељења хуманистичких наука ЦАНУ. – Бр. 3 (2016), стр. 277–295.

Црна Гора, Брда и Стара Херцеговина у српској револуцији (1804–1833). – У: Српска револуција и обнова државности Србије : двеста година од Другог српског устанка : зборник радова . – Београд : Историјски институт ; Чачак : Међуопштински историјски архив, 2016, стр. 53–72.

Црна Гора и рјешавање проблема избјеглица. – У: Документи и материјали међународних конференција у Вене (2015 г.) и Пироте (2016 г.). – Москва : К единству!, 2016, стр. 359–367.
(На руском језику).

Црногорско друштво у деценији од проглашења самосталности, Српска баштина. – Год. 1, бр. 1–2 (2016), стр. 74–81.

Епско-гусларска традиција у Дробњаку. – У: Стваралачки феномен Радован Бећировић Требјешки : зборник радова. – Никшић : Институт за српску културу, 2017, стр. 101–121.

Манастир Подмалинско, Српска баштина. – Бр. 2 (2017), стр. 81–90.

Племенска историја у стваралаштву академика Миомира Дашића. – У: Професору Миомиру Дашићу у почаст : зборник радова са округлог стола посвећеног академику Миомиру Дашићу поводом 85 година живота и 60 година научног рада. – Никшић : Универзитет Црне Горе, Филозофски факултет, 2017, стр. 27–40.

Положај жене у селима Дурмиторског краја (18–21. вијек). – У: Село Балкана : континуитети и промене кроз историју : зборник радова. – Београд : Историјски институт ; Сирогојно : Музеј на отвореном „Старо Село“, 2017, стр. 157–178.

Смисао историје. – У: Документи и материјали међународних конференција у Фесалониках (2016 г.) и Берлине (2017 г.). – Москва : К единству!, 2017, стр. 311–319.
(Рад на руском језику).

Хроника бурних времена : Коста Радовић, ‘Чуј небо, види земљо’, Штампар Макарије, Београд, Октоих, Подгорица, 2017, стр. 285, Српска баштина. – Бр. 2 (2017), стр. 227–231.
Приказ.

Борбе за ослобођење Бара 1877, Српска баштина. – Год. 3, бр. 1–2 (2018), стр. 46–58.

Миљан Дробњак: ‘Дробњаци из Штитара код Берана – хронологија и родослов’, Херцег Нови, 2019, стр. 324, Историјски записи. – Год. 91, бр. 1–2 (2018), стр. 267–270.
Приказ.

О поријеклу Куча : Предраг Р. Петровић, ‘Поријекло Куча – Мрњавчевића (историографска расправа према документарним изворима и

предању о поријеклу)’, Подгорица, 2017. ; Предраг Р. Петровић, ‘Поријекло Куча – Дрекаловића (према млетачким анализама и документима (историографска расправа)’, I дио, Подгорица, 2016. ; Предраг Р. Петровић, ‘Поријекло Куча – Дрекаловића, преци Кастриоти и Масареџи (историографска истраживања)’, II дио, Подгорица, 2016, Српска баштина. – Год. 3, бр. 1–2 (2018), стр. 211–216.

Приказ.

Племенска историја на страницама ‘Записа – Историјских записа, Историјски записи. – Год. 91, бр. 1–2 (2018), стр. 77–91.

ПРИРЕЂИВАЧ

Дробњак и Потарје : пјесме / сакупио, приредио и предговор написао Жарко Лековић. – Подгорица : Графо Црна Гора, 2007. – 373 стр.

Шаранци у документима / сакупио, приредио и предговор написао Жарко Лековић. – Подгорица : Новограф, 2013. – 204 стр.

Споменица војводе Јоксима Кнежевића / приредио Жарко Лековић. – Подгорица : Холмија, 2014. – 67 стр.

РЕЦЕНЗЕНТ

Оташевић, Бранислав: *Милован Ђилас : скице за портрет / [рецензент Жарко Лековић]. – Подгорица : Књижевна задруга Српског народног вијећа, 2013. – 564 стр.*

Стаматовић, Александар: *Историја Митрополије Црногорско-приморске до 1918. године / [рецензент Жарко Лековић]. – Цетиње : Светигора, 2014. – 620 стр.*

Вукотић, Батрић С.: *Родослов Вукотића из Праге код Никшића / [рецензент Жарко Лековић]. – Подгорица : Књижара “Летера”, 2015. – 224 стр.*

Глушчевић, Вукајло: *Хероизам у рату и ентузијазам у слободи : чланци из НОБ-а и послјератне изградње / [рецензенти Жарко Лековић, Раденко Шћекић]. – Подгорица : Елит, 2015. – 309 стр.*

Ђурановић, Божо: *Војвода Јоксим Кнежевић : 1826–1886 / [рецензент Жарко Лековић]. – Никшић : Голијски сабор културе, 2015. – 92 стр.*

Мијушковић, Илија М.: *Његош је рекао – Орман / [рецензенти Жарко Лековић, Слободан Касалица]. – Подгорица : Унирекс, 2015. – 128 стр.*

Шестовић, Светислав: *Један из епског доба – барјактар Раде Шестовић / [рецензент Жарко Лековић]. – Подгорица : Унирекс, 2015. – 207 стр.*

Радовић, Слободан ; Касалица, Божидар: *Вријеме братоубилаштва : грађански рат у Пљевљима 1941–1951* / [рецензент Жарко Лековић]. – Пљевља : Одбор за изградњу цркве Помирнице, 2016. – 483 стр.

Билинац, Ранко М. ; Петровић, Далибор: *Православни храмови ужег градског језгра у Сарајеву до 1941. године* / [рецензент Жарко Лековић]. – Фоча : Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“, 2017. – 309 стр.

Булатовић, Милан: Бихор : антрополошка проучавања / [рецензент Жарко Лековић]. – Бијело Поље : Центар за дјелатности културе “Војислав Булатовић – Струњо”, 2017. – 375 стр.

Вукотић, Батрић С.: *Вукотићи : са војводом Петром од Чева до Праге и Никшићког поља* / [рецензент Жарко Лековић]. – Подгорица : Књижара Летера, 2017. . 343 стр.

Дробњак, Милан: *Дробњаџи из Штитара код Берана : хронологија и родослов* / [рецензент Жарко Лековић]. – Беране : Братство Дробњака, 2018. – 324 стр.

Струњаш, Бојан: *Живот и страдање пароха косаничког Божидара Ђосовића* / [рецензенти Будимир Алексић, Жарко Лековић, Војислав Касалица]. – Никшић : Институт за српску културу, 2018. – 231 стр.

ТАТЈАНА КОПРИВИЦА

БИОГРАФИЈА

Рођена је 4. новембра 1974. у Никшићу, гдје је завршила основну школу и гимназију. Историју умјетности на Филозофском факултету у Београду завршила је 1999. На истом факултету 2007. године је одбранила магистарски рад *Опатија Богородица Ратачка*. У априлу 2016. године, на Филозофском факултету у Београду, одбранила је докторску дисертацију *Архитектура касноантичке Дукље. Могућност реконструкције*.

Од новембра 1999. године до марта 2001. године радила је као професор историје умјетности у гимназији „Стојан Церовић“ у Никшићу. Од априла 2001. године је запослена у Историјском институту УЦГ.

У периоду 2012–2015. године била је асистенткиња на предметима *Умјетност касне антике и раног хришћанства на тлу Црне Горе* и *Културна историја Црне Горе у XIX и XX вијеку* на постдипломским магистарским студијама Историја/историја културе и историјска антропологија у Историјском институту УЦГ. Од 2016. године предавач је на Факултету драмских умјетности и Факултету ликовних умјетности УЦГ на Цетињу, на предметима *Историја умјетности I–VI* и *Историја умјетности Црне Горе I–II*.

Области њеног истраживања су касноантичка и средњовјековна умјетност у Црној Гори и црногорска културна баштина.

Чланица је Црногорске националне комисије за UNESCO, Одбора за ликовне умјетности ЦАНУ, Црногорског националног комитета ICOMOS–а, Друштво историчара умјетности Црне Горе, Координационог тима Музеја историје жена Црне Горе, Радне групе за припрему преговора о приступању Црне Горе Европској унији за област правне тековине Европске уније која се односи на преговарачко поглавље 26 – *Образовање и култура*.

БИБЛИОГРАФИЈА
ПОСЕБНА ИЗДАЊА. УЏБЕНИЦИ (АУТОР. КОАУТОР)

Ликовна култура : за седми разред деветогодишње основне школе / Ана Миљковац, Татјана Копривица. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2006. – 80 стр.

Објављено више изд.: 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018.

Ликовна култура : за трећи циклус деветогодишње основне школе / Ана Миљковац, Татјана Копривица. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2006. – 102 стр.

Објављено више издања.

Водич кроз Владу Републике Црне Горе / [уредници Драган Копривица, Милена Јовановић и Милица Ковачевић ; ауторка другог поглавља Татјана Копривица]. – Подгорица : ЦДТ – Центар за демократску транзицију, 2007. – 72 стр.

Kultura e artit figurativ : për ciklin e tretë të shkollës fillore nëntëvjeçare : manuali për arsimtarët / Ana Milkovac, Tatjana Koprivica. – Podgoricë : Enti i teksteve dhe i mjeteve mësimore, 2007. – 194 str.

Изд. 2008.

Kultura e artit figurativ : për klasën e shtatë të shkollës fillore nëntëvjeçare : teksti mësimor / Ana Milkovac, Tatjana Koprivica. – Podgoricë : Enti i teksteve dhe i mjeteve mësimore, 2007. – 80 str.

Изд. 2017.

Ликовна култура : за осми разред деветогодишње основне школе / Ана Миљковац, Татјана Копривица. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2007. – 100 стр.

Више изд.: 2008, 2009, 2010, 2011, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018.

Водич кроз државне институције [еп] / [ауторка поглавља о историјату институција Татјана Копривица]. – Подгорица : ЦДТ – Центар за демократску транзицију, 2008. – 2 CD-а.

Ликовна култура : за девети разред деветогодишње основне школе / Ана Миљковац, Татјана Копривица. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2008. – 101 стр.

Више изд.: 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018.

Kultura e artit figurativ : për klasën e nëntë të shkollës fillore nëntëvjeçare / Ana Milkovac, Tatjana Koprivica. – Podgoricë : Enti i teksteve dhe i mjeteve mësimore, 2009. – 102 str.

Водич кроз Владу Црне Горе / [ауторке издања Милана Чабаркапа и Татјана Копривица]. – Подгорица : ЦДТ – Центар за демократску транзицију, 2010. – 72 стр.

Guide Through the Government of Montenegro / [authors Milana Čabarkapa i Tijana Koprivica ; translation Ana Kovačević Kadović]. – Podgorica : CDT – Center for Democratic Transition, 2010. – 72 стр.

Ликовна радионица : уџбеник за седми, осми или девети разред основне школе / Ана Миљковац, Татјана Копривица. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2013. – 104 стр.

ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Црква Светог Павла у Котору, Историјски записи. – Год. 74, бр. 1–2 (2001), стр. 77–97.

Фреска са представом светог Христифора у Старом Бару, Историјски записи. – Год. 77, бр. 1–4 (2004), стр. 145–154.

‘Организована’ умјетност, Матица. – Год 6, бр. 24 (2005), стр. 143–184.

Дон Франо Булић као истраживач културне баштине Црногорског приморја. – У: Хрватско-црногорски додири / црногорско-хрватски додири : идентитет повијесне и културне баштине Црногорског приморја : зборник радова. – Загреб : Хрватски институт за повијест : Матица хрватска, 2009, стр. 795–801.

Једна скица за групни портрет црногорских умјетника : (1949–1950), Арт Централa. – (2009), стр. 68–69.

Културне прилике у Боки Которској у вријеме Илирских провинција, Историјски записи. – Год. 82, бр. 3–4 (2009), стр. 173–179.

Les Circonstances culturelles dans les Bouches de Kotor pendant la période des provinces Illyriennes, Историјски записи. – Год. 82, бр. 3–4 (2009), стр. 181–187.

Међународни научни скуп „Црна Гора, Бока Которска и Илирске провинције 1807–1813“, Котор, 19. октобар 2009. године, Историјски записи. – Год. 82, бр. 1–2 (2009), стр. 221–222.
Приказ научног скупа.

Савремена ликовна умјетност у црногорској периодици 1997–2007. – У: Проблеми у црногорској савременој ликовној умјетности, радови са округлог стола Подгорица, 12. јун 2008. године. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2009, стр. 75–79.

Споменици и побједници. – У: За право, част и слободу Црне Горе : (зборник радова са научног скупа поводом 90. годишњице Божићњег устанка црногорског народа). – Цетиње : Фондација „Свети Петар Цетињски“, 2009, стр. 189–196.

Међународни научни скуп „Никола I Петровић Његош у друштвеном животу Црне Горе и Балкана, Цетиње, 25–26. октобра 2010“, Историјски записи. – Год. 83, бр. 1 (2010), стр. 287–288.
Приказ скупа.

Мештровићев коњанички споменик краљу Александру Карађорђевићу на Цетињу, Арт Централа. – Бр. 3 (2010), стр. 90–91.

Никола I Петровић Његош и истраживање Дукље, Историјски записи. – Год. 83, бр. 4 (2010), стр. 215–223.

Црна Гора и међународне изложбе у другој половини XIX и почетком XX вијека, Историјски записи. – Год. 83, бр. 2 (2010), стр. 217–238.

Античко римско наслеђе у Црној Гори и италијанска спољна политика / Славко Бурзановић, Тајјана Копривица, Матица. – Год. 12, бр. 48 (2011), стр. 219–230.

Montenegro and International Exhibitions in the second half of 19th and early 20th century. – U: 130 Years of established diplomatic relations between Montenegro and Great Powers after it gained independence in 1878 : paper collection. – Podgorica : Historical Institute of Montenegro, 2011, str. 245–269.

Sacral topography of late antique and early christian Doclea (Montenegro): the first modern preliminary investigation. – U: Actual problems of theory and history of art. Vol. 1, Collection of articles : Materials of the International Conference of Young Specialists December 1–5, 2010 / ed. Svetlana Maltseva, Ekaterina Stanjukovich–Denisova. – St. Petersburg : Profession, 2011, str. 25–32.

Русские авторы путевых заметок и исследователи о Дукле (Диоклегии). У: Россия и Балканы в течение последних 300 лет : Юбилейное издание, посвященное трехсотлетию черногорско–русских отношений 1711–2011.г. Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Москва : Фонд поддержки публичной дипломатии им. А. И. Горчакова : Институт Российской истории ран : Институт Славяноведения ран, 2012, стр. 515–526.

Британска археолошка мисија у Црној Гори 1893. године. – У: О римском граду Доклеи у Црној Гори. – Подгорица : Друштво за изучавање старина Мнемосина, 2013, стр. 61–64.

Journal Entries and Photographic Documentation of J. A. R. Munro Related to the Archaeological Exploration of Doclea (Montenegro) in 1893, Zograf. – Br. 37 (2013), str. 1–15.

Дневничке забљешке и фотодокументација Ц. А. Р. Мунроао археолошким истраживањима Доклеје (Монтенегро) 1893. године, Историјски записи. – Год. 87, бр. 1–2 (2014), стр. 67–89.

Montenegro through the Lens of the Marubi Atelier. – U: Empires and Nations from the 18th to the 20th century, Volume 1, eds. A. Biagini, G. Motta, Cambridge, 2014, str. 242–248.

The Abbey of the Virgin of Ratac—A Significant Cult Center at the Eastern Coast of the Adriatic. – U: *Beyond Adriatic Sea, A Plurality of Identities and Floating Borders in Visual Culture, Collection of Papers*, ed. S. Brajović, Novi Sad, 2015, str. 53–77.

A GIS database of cultural heritage on Montenegrin Katuns (Kuči mountain and Durmitor) : outcomes and challenges / Pelcer-Vujačić Olga, Tatjana Koprivica, Sandra Kovačević. – U: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, 2016 : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, str. 81.

Katuni : baština, stvarnost i perspektiva = The Katuns heritage, reality and perspective / Tatjana Koprivica, Ivan Laković, Luxury inflight magazine. – Br. 8 (2016), str. 74–79.

Katuns of the Kuči mountains : quantitative analysis / Ivan Laković, Aleksandra Kapetanović, Tatjana Koprivica, Olga Pelcer-Vujačić. – U: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, 2016 : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, str. 60.

Cottages in katuns cultural landscape – architectural features of cottages (gladas) in Kučka mountain / Kapetanović Aleksandra, Laković, Ivan, Tatjana Koprivica, Olga Pelcer-Vujačić. – U: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, 2016 : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, str. 55.

Cultural–historical heritage within the Durmitor area / Koprivica Tatjana, Laković Ivan, Kapetanović Aleksandra. – U: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, 2016 : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, str. 57.

Градитељска баштина катуна на Кучкој планини / Александра Капетановић, Иван Лаковић, Татјана Копривица, Олга Пелцер-Вујачић, Историјски записи. – Год. 90, бр. 1–2 (2017), стр. 91–107.

Градитељско наслеђе катуна на Кучкој планини / Капетановић, А., Копривица, Т., Лаковић, И. – У: *Катуни кучке планине.* – Подгорица : Историјски институт Универзитета Црне Горе, 2017, стр. 23–51.

Италијански допринос истраживањима Дукље крајем XIX и почетком XX вијека. – У: Црна Гора и Италија – књижевне, културне и језичке везе : радови са научног скупа, Подгорица, 31. октобар 2016. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2017, стр. 19–27.

Joint Archaeological Laboratory Italia Montenegro: the Doclea Valley / L. Alberti, T. Koprivica, *Archeologia e Calcolatori* 28.1 (2017), pp. 309–312.

ГИС база катуна на Кучкој планини – изазови и могућности / Олга Пелцер-Вујачић, Сандра Ковачевић, Татјана Копривица. – У: Одрживи развој планинских подручја – искуства, изазови и перспективе : [радови са научног скупа одржаног на Жабљаку, 14–16. септембра 2016. год.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2018, стр. 223–231.

Đorđe Pelinović: 'The Abbot of the Abbey of the Virgin of Ratac (Montenegro)', *Aevum* 92 fasc. 2, 2018, str. 491–508.

Катуни Кучке планине / Иван Лаковић, Александра Капетановић, Татјана Копривица, Олга Пелцер-Вујачић. – У: Одрживи развој планинских подручја – искуства, изазови и перспективе : [радови са научног скупа одржаног на Жабљаку, 14–16. септембра 2016. год.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2018, стр. 209–222.

Progetto Doclea, Montenegro: un'antica città romana da 'ricostruire' / koautor Tatjana Koprivica. – У: *Atti del XIV Congresso internazionale di riabilitazione del patrimonio. La conservazione del patrimonio artistico, architettonico, archeologico e paesaggistico (CICOP 2018)*, a cura di V. Porcari, Napoli, 2018, str. 1183–1197.

ИВАН ЛАКОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 19. 6. 1974. у Подгорици, гдје је завршио основну школу и гимназију. Завршио је Филозофски факултет у Београду 2000. године. На истом факултету је 2005. године магистрирао на тему *Западна војна помоћ Југославији 1951–1958.* и, 2013, одбранио докторску дисертацију *Војни односи Југославије и САД 1949–1961.* године.

Области његовог интересовања су војно-дипломатска историја друге половине XX вијека, као и културно наслеђе сезонских планинских насеља. Од априла 2001. године запослен је у Историјском институту Универзитета Црне Горе у Подгорици. Члан је Научног вијећа Института и редакције часописа *Историјски записи.*

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Западна војна помоћ Југославији 1951–1958. – Подгорица : Историјски институт, 2006 . –293 стр.

The Tito–Stalin Split and Yugoslavia’s military opening toward the West, 1950–1954 : in NATO’s backyard / by Ivan Laković and Dmtar Tasić – anham [etc.] : Lexington Books, [2016]. – XIV, 285 str.

Катуни Кучке планине : монографија / [аутори фотографија и илустрација Иван Лаковић ... и др. ; уредник Иван Лаковић]. – Подгорица : Универзитет Црне Горе, 2017. – 280 str.

ЧЛАНЦИ. ПРИКАЗИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Неки аспекти модернизације конвенционалног стрељачког наоружања војске Краљевине СХС и Краљевине Југославије, Историјски записи. – Год. 74, бр. 3–4 (2001), стр. 195–212.

Војна помоћ САД Југославији у наоружању артиљеријских и оклопно-механизованих јединица 1951–1958. године, Војно-историјски гласник. – Бр. 1–2 (2005), стр. 98–116.

Операционализација програма војне помоћи САД Југославији 1951–1958, Историјски записи. – Год. 78, бр. бр. 1–4 (2005), стр. 109–142.

‘Балкански пакт 1953/1954’, зборник докумената, Војноисторијски институт, Београд 2005, Историјски записи. – Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 443–446.

Приказ.

Западна војна помоћ Југославији као увод у стварање Балканског пакта. – У: Балкански пакт 1953/1954 : зборник радова са међународног научног скупа, Београд, 2005. – Београд : Институт за стратегијска истраживања, 2008, стр. 201–215.

Извјештај о студијском боравку у САД : 14. 6 – 21. 8. 2008, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 395–396.

Југославија и пројекти колективне безбједности 1950–1960. – У: *Спољна политика Југославије : 1950–1961 : зборник радова*. – Београд : Институт за новију историју Србије, 2008, стр. 275–291.

Научни скуп „Сто тридесет година од успостављања дипломатских односа Црне Горе са Великим силама након стицања независности 1878“, Подгорица, 20. и 21. октобар 2009, Историјски записи. – Год. 82, бр. 1–2 (2009), стр. 217–219.

Приказ скупа.

‘Министарство војно. Зборник докумената 1879–1916’, уред. Славко Бурзановић, ЦИД, Подгорица 2010, Војноисторијски гласник. – Бр. 1 (2010), стр. 201–205.

Међународни научни скуп „Црна Гора и САД 1905–1918“, Подгорица, 24. VI 2010, Историјски записи. – Год. 83, бр. 1 (2010), стр. 285–286.

Приказ скупа.

Виђење Тита у америчким документима 1951–1958. – У: Тито : виђења и тумачења. – Београд : Институт за новију историју Србије : Архив Југославије, 2011, стр. 237–248.

Югославские оценки и ожидания нападения СССР 1948–1955. – У: Россия и Балканы в течение последних 300 лет : Юбилейное издание, посвященное трехсотлетию черногорско-русских отношений 1711–2011.г. – Подгорица. : Историјски институт Црне Горе ; Москва : Фонд поддержки публичной дипломатии им. А. И. Горчакова : Институт Российской истории ран : Институт Славяноведения РАН, 2012, стр., стр. 373–388.

Миљан Милкић: 'Трићанска криза у војно-политичким односима Југославије са великим силама 1943–1947', Београд, 2012, Историјски записи. – Год. 86, бр. 3–4 (2013), стр. 257–258.

Приказ.

Прилог проучавању југословенске војне политике 1958–1961. године, Историјски записи. – Год. 86, бр. 3–4 (2013), стр. 227–237.

The Fear and The Solution. Yugoslavia between the Soviet Threat and the Western Military Aid 1948–1958. – U: Empires and Nations from the Eighteenth to the Twentieth Century, Volume 2, Editor(s): Antonello Biagini, Giovanna Motta. – Cambridge Scholars Publishing, 2014, pp. 487–495.

ЈРВ у програму војне помоћи САД Југославији 1951–1958. године. – У: Сто година српског војног ваздухопловства : зборник радова. Књ. 1, Историјски развој. – Београд : Медија центар „Одбрана“, 2014, стр. 229–254.

Il mare Adriatico nei piani degli approvvigionamenti di materiale bellico alla Jugoslavia all'inizio degli anni cinquanta del XX secolo, Acta Histriae 23–2015/4, pp. 749–764.

From London to Osimo; American attitude on Yugoslav-Italian settling the Trieste question. – U: Bucarelli, M., Monzali, L., Pupo, R. & Riccardi, L. (eds.) Italy, Yugoslavia and International Politics in The Age of Détente, P.I.E. Peter Lang s.a. Editions scientifiques internationales, International issues, Vol. 38, 205, pp. 23–38.

Immovable cultural heritage of the katuns at Kuči mountains / Laković Ivan... [et al.]. – U: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, 2016 : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, str. 59.

Characteristics of traditional rural constructions for animal corral in the Adriatic–Ionian area / Laković Ivan... [et al.]. – U: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, 2016 : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, str. 58.

Katuns of the Kuči mountains : quantitative analysis / Ivan Laković, Aleksandra Kapetanović, Tatjana Koprivica, Olga Pelcer-Vujačić. – U: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, 2016 : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, str. 60.

Katuni : baština, stvarnost i perspektiva = The Katuns heritage, reality and perspective / Tatjana Koprivica, Ivan Laković, Luxury inflight magazine. – Br. 8 (2016), str. 74–79.

The katuns in montenegrin history. – U: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, 2016 : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, str. 24.

Cottages in katuns cultural landscape – architectural features of cottages (gladas) in Kučka mountain / Kapetanović Aleksandra, Laković, Ivan, Tatjana Koprivica, Olga Pelcer-Vujačić. – U: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, 2016 : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, str. 55.

Cultural-historical heritage within the Durmitor area / Koprivica Tatjana, Laković Ivan, Kapetanović Aleksandra. – U: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, 2016 : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, str. 57.

Analysis of the Characteristics of Traditional Rural Constructions for Animal Corrals in the Adriatic–Ionian Area / Picuno, C. A., Laković, I., Roubis, D., Picuno, P., Kapetanović, A., Sustainability 9 (2017), 1441.

Градитељска баштина катуна на Кучкој планини / Александра Капетановић, Иван Лаковић, Татјана Копривица, Олга Пелцер-Вујачић, Историски записи. – Год. 90, бр. 1–2 (2017), стр. 91–107.

Хроника активности истраживача из Историског института УЦГ на истраживању културно-историјског наслеђа током пројекта ‘Валоризација црногорских катуна кроз одрживи развој пољопривреде и туризма’, Историски записи. – Год. 90, бр. 3–4 (2017), стр. 179–185.

ЛИТЕРАТУРА О ИВАНУ ЛАКОВИЋУ

Распоповић, Радослав: *Мр Иван Лаковић, ‘Западна војна помоћ Југославији 1951–1958’*, Историски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 345–348.

Лаковић Иван (Подгорица, 1974), историчар. – У: Лексикон црногорске културе / Никола Рацковић. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 389.

РАДЕНКО ШЋЕКИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 20. септембра 1978. у Бијелом Пољу, гдје је завршио основну и средњу школу.

Студије историје и географије завршио је на Филозофском факултету УЦГ 2003. године. Магистрирао је на Факултету политичких наука УЦГ, 2006. године, са темом *Развој и средства политичке пропаганде*. На Факултету политичких наука Универзитета у Београду докторирао децембра 2010, радом *Политичка пропаганда у Црној Гори у последњој деценији XX вијека*.

У Историјском институту је запослен од 2003. године, тренутно у звању вишег научног сарадника.

Предмети његовог научног интересовања су политичка и друштвена кретања, као и политичка пропаганда у Црној Гори.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Медији и новинарство у пракси / Мирко Јаковљевић, Раденко Шћекић. – Београд : NNK–Internacional, 2018. – 203 стр.

ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Европски безбједоносни идентитет – покушаји осамостаљења европске политике одбране и и безбједности, Историјски записи. – Год.78, бр. 1–4 (2005), стр. 245–267.

Политичка пропаганда, појам и одређење и посебан осврт на пропаганду у доба комунизма, Историјски записи. – Год. 79, бр. 1–4 (2006), стр. 193–211.

Момчило Д. Пејовић, 'Монографија Цетињске гимназије 1880–1920', Обод, Цетиње, 2007, Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 339–341.

Приказ.

Политички маркетинг у времену глобализације – примјери земаља Западне Европе и САД, Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 149–173.

Извјештај о студијском боравку у Словенији 01. октобар 2006 – 31. март 2008, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 397–398.

Никола Самарџић, 'Историја Шпаније', Плато, Београд, 2005, 804 стр, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 367–370.

Приказ.

Оглед о теорији сукоб цивилизација у постхладноратовском добу: (поводом смрти Самуела Хантингтона писца књиге 'Сукоб цивилизација = The Clash of Civilizations'), Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 305–318.

Роберт Хачинсон, 'Опус Деи' (Дјело Божје), књиге I–II, Београд, Народна књига, Политика, 2006, 191 стр. и 208 стр, Историјски записи. – Код. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 337–340.

Приказ.

Светислав Мариновић, 'Црногорски двобој', Побједа, Подгорица, 2008, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 381–383.

Приказ.

Зачетак политичке пропаганде – од старовјековне до доба просвијетног апсолутизма, Историјски записи. – Год. 82, бр. 1–2 (2009), стр. 143–156.

Средње Полимље и Потарје током Првог српског устанка, Милешевски записи. – Бр. 8 (2009), стр. 181–194.

Добрило Аранитовић: 'Дјело академика Миомира Дашића у огледалу стручне и научне критике', Подгорица, ЦИД, 2008, стр. 386, Историјски записи. – Год. 83, бр. 1 (2010), стр. 293–295.

Приказ

Говор мржње на ex-YU простору – примјер Црне Горе током прве половине 90-тих година XX вијека, Медијска култура. – Бр. 1 (2010), стр. 229–239.

Идеја црногорске државне независности у унутарполитичком животу Црне Горе крајем XX и почетком XXI вијека, Историјски записи. – Год. 83, бр. 2 (2010), стр. 295–308.

Култура и политика – од употребљивости до цензуре : књиге, штампа, филм, Библиографски вјесник. – Год. 39, бр. 1/3 (2010), стр. 265–274.

Масовни медији као средство политичке пропаганде у Црној Гори, Медијски дијалози. – Год. 3, бр. 7 (2010), стр. 33–45.

О мом професору Миомиру Дашићу и његовом дјелу. – У: Дјело академика Миомира Дашића у огледалу стручне и научне критике : Округли сто, Беране, 16.07.2009. – Бијело Поље : Пегаз, 2010, стр. 63–66.

Paul Garde: 'Balkanske rasprave – o riječima i ljudima', Zagreb, 2009, Библиографски вјесник. – Год. 39, бр. 1/3 (2010), стр. 397–398.
Приказ.

Paul Garde: 'Balkanske rasprave – o riječima i ljudima', Zagreb, 2009, Медијски дијалози. – Год. 3, бр. 7 (2010), стр. 203–204.
Приказ.

САД и простор Балкана, са посебним освртом на Црну Гору крајем 20. и почетком 21. вијека, Историјски записи. – Год. 83, бр. 3 (2010), стр. 155–168.

Тоталитарна пропаганда фашизма и национал-социјализма, Историјски записи. – Год. 83, бр. 1 (2010), стр. 181–194.

Црна Гора од распада СФРЈ до референдума 2006. године : аспект ослањања на Запад у спољној политици, Токови. – Бр. 2 (2010), стр. 127–138.

Аника Скочван, Петар Влаховић, Војислав Суботић: 'Бисери Старе Раишке', ЗУНВБ, Београд, 2010, Историјски записи. – Год. 84, бр. 1–2 (2011), стр. 165–166.
Приказ.

Богумил Храбак на страницама 'Историјских записа'. – У: Живот и дело академика Богумила Храбака : међународни тематски зборник. – Косовска Митровица : Филозофски факултет, 2011, стр. 511–525.

'Догађања народа у Црној Гори – политичко-пропагандни оквир, Матица. – Год. 12, бр. 45 (2011), стр. 295–328.

Др Зоран Лакић, 'Токови историје у Црној Гори', Књижевна задруга, Подгорица, 2011, Библиографски вјесник. – Год. 40, бр.1/3 (2011), стр. 350–351.
Приказ.

The Idea of Montenegrin State Independence in the Internal Political Life of Montenegro in the Late 20th and early 21st century. – У: 130 Years of established diplomatic relations between Montenegro and Great Powers after it gained independence in 1878 : paper collection. – Podgorica : Historical Institute of Montenegro, 2011, str. 333–348.

Интернет као вид политичке промоције и маркетинга, Медијски дијалози. – Год. 4, бр. 10 (2011), стр. 497–502.

Медијска култура, Медијски дијалози. – Год. 4, бр. 10 (2011), стр. 383–385.

Момчило Пудар: 'Свет без господара', Београд, 2010, Медијски дијалози. – Год. 4, бр. 10 (2011), стр. 703–704.
Приказ.

Мр Дарко Бакић: 'Дипломатски представници Црне Горе у Цариградском посланству Станко Радоњић и Гавро Вуковић', Подгорица, 2011, Архивски записи. – Год. 18, бр. 1 (2011), стр. 205–207.
Приказ.

Политика и медији – у свијету медијских интеграција, Медијски дијалози. – Год. 4, бр. 9 (2011), стр. 239–254.

Политички живот Црне Горе кроз политичко-пропагандни плакат, Гласник Народног музеја Црне Горе. – Бр. 7 (2011), стр. 35–45.

Сјеверни дио данашње Црне Горе током првих вјекова отоманске управе, Библиографски вјесник. – Год. 40, бр. 1/3 (2011), стр. 205–216.

Спот као средство политичко-пропагандног дјеловања и изборног маркетинга у Црној Гори, Медијски дијалози. – Год. 4, бр. 8 (2011), стр. 219–225.

Средства политичке пропаганде у Црној Гори, Матица. – Год. 12, бр. 48 (2011), стр. 83–136.

Технологија владања у Црној Гори, Матица. – Год. 12, бр. 46/47 (2011), стр. 63–92.

Дарко Танасковић: 'Неоосманизам – повратак Турске на Балкан', Београд, 2010, Медијски дијалози. – Год. 5, бр. 13–14 (2012), стр. 917–919.

Дифузна и одложена пропаганда – видови прикривеног пропагандног дјеловања : (примјер Црне Горе), Токови. – Бр. 1 (2012), стр. 79–92.

Медијска култура : број 2 – Саморегулација, НВО Цивилни форум, Никшић, 2011, Медијски дијалози. – Бр. 11 (2012), стр. 537–540.

Некоторые детерминанты политики России на Балканах. – У: Россия и Балканы в течение последних 300 лет : Юбилейное издание, посвященное трехсотлетию черногорско-русских отношений 1711–2011 г. – Подгорица : Историски институт Црне Горе ; Москва : Фонд поддержки публичной дипломатии им. А. И. Горчакова : Институт Российской истории РАН : Институт Славяноведения РАН, 2012, стр., 143–150.

Обавјештајно-психолошко ратовање – историјски осврт, Медијска култура. – Год. 5, бр. 13/14 (2012), стр. 111–128.

Полимље и Пештер током XVIII вијека – немири и етнички додори, Милешевски записи. – Књ. 9 (2012), стр. 133–149.

Политика и медији – симбиоза технологије и владања, Библиографски вјесник. – Год. 41, бр. 1/3 (2012), стр. 427–435.

Политика и медији у свијетлу нових технологија, Медијски дијалози. – Бр. 11 (2012), стр. 281–295.

Политичка превирања у Црној Гори 1996–1998, Матица. – Год. 13, бр. 49 (2012), стр. 121–166.

Политички сензационализам у медијима, Медијска култура. – Бр. 3 (2012), стр. 73–83.

Политички спектакл и политички маркетинг као reality show, Медијски дијалози. – Бр. 12 (2012), стр. 475–486.

Рат и пропаганда – историјски осврт, примјери и анализе, Војно дело. – Бр. 3 (2012), стр. 389–401.

Савремено друштво и политика у свијетлу комуникационих технологија, Гласник Народног музеја Црне Горе. – Бр. 8 (2012), стр. 233–244.

Светислав Мариновић: 'Двобој кроз вјекове', Подгорица, 2011, Библиографски вјесник. – Год. 41, бр. 1/3 (2012), стр. 459–459.
Приказ.

Црна Гора – карактеристике и друштвено-политички услови у вријеме избијања југословенске кризе. Гласник Одјељења друштвених наука ЦАНУ. – Књ. 21 (2012), стр. 363–393.

Аутократизам и ауторитарност као доминантно стање друштва : (примјер Црне Горе током друге половине 19. и почетка 20. вијека), Медијски дијалози. – Год. 6, бр. 15 (2013), стр. 363–376.

Балкан као простор пројимања цивилизацијских утицаја у свијетлу неоосманистичког концепта, Осврт : глас Муслимана Црне Горе. – Год. 4, бр. 5 (2013), стр. 63–82.

Вриједна историја једног поднебља и времена : Жарко Лековић: 'Дробњак од 1850. до 1918', Медијски дијалози. – Бр. 17 (2013), стр. 919–920.
Приказ.

Мит о слободним медијима – таблоиди и публицитет, Медијски дијалози. – Год. 6, бр. 16 (2013), стр. 411–426.

Неке анализе и пресјек савременог спољнополитичког ангажмана Турске и Русије у региону Југоисточне Европе, Војно дело. – Бр. 4 (2013), стр. 62–80.

Неке контроверзе савремене перцепције Његоша, Библиографски вјесник. – Год. 42, бр. 3 (2013), стр. 167–172.

Политички ПР, медији и спин-докторинг, Култура. – Бр. 139 (2013), стр. 245–251.

Технологија манипулативног дјеловања: осврт на десет стратегија манипулације људима, Ноама Чомског, Медијски дијалози. – Бр. 17 (2013), стр. 447–461.

Жељко Рutowић, Јанко Николовски: 'Слободан приступ информацијама, теоријско-практични аспекти', Никшић–Нови Сад: Цивилни форум, Форин, 2014, Медијски дијалози. – Бр. 20 (2014), стр. 861–863.
Приказ.

Народи без државе, Медијски дијалози. – Бр. 18 (2014), стр. 7–22, (Не) зависни медији – сурова реалност и огледало професионализма, Медијски дијалози. – Бр. 19 (2014), стр. 93–101.

Неке контроверзе савремене перцепције Његоша, Медијски дијалози. – Бр. 20 (2014), стр. 727–734.

Од османизма до геономије – Турска и Балкан крајем XX и почетком XXI вијека : неке анализе и пресјек савременог спољнополитичког ангажмана Турске у региону, Алманах. – Бр. 63–64 (2014), стр. 237–258.

Политика и пропаганда: манипулативни ефекти медијског простора. – У: Тематски зборник радова [са трећег међународног научног скупа Наука и савремени универзитет, 2013]. [Том 1], Историографија и савремено друштво. – Ниш : Филозофски факултет, 2014, стр. 623–632.

'Тара и Тарани' – Вукајло Мишио Глушчевић, Зоран Раонић, Историјски институт, Подгорица, 2014, Библиографски вјесник. – Год. 43, бр. 1/3 (2014), стр. 318–319.
Приказ.

Друштвено-економска кретања у Црној Гори током друге половине XX вијека / Раденко Шћекић, Жељко Бјелетић, Историјски записи. – Год. 88, бр. 3–4 (2015), стр. 163–185.

Здравко Делетић: 'Истраживање историје', Косовска Митровица, 2013, Медијски дијалози. – Бр. 21 (2015), стр. 535–537.
Приказ.

Зоран Лакић: 'Историја и историчари Црне Горе', Црногорска академија наука и умјетности, 2017, Историјски записи. – Год. 88, бр. 3–4 (2015), стр. 271–272.
Приказ.

Културни идентитет и глобализација у 21. вијеку – мјесто простора Црне Горе у процесу преобликовања глобалне стварности. – У: О идентитету : радови са научног скупа, Подгорица, 11. и 12. април 2013. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2015, стр. 411–423.

Лобирање, групе за притисак и медији, Медијски дијалози. – Бр. 21 (2015), стр. 133–148.

Маријан Премовић, 'Жупа Будимља у Средњем вијеку', Државни архив Црне Горе, Цетиње, 2012, Историјски записи. – Год. 88, бр. 1–2 (2015), стр. 249–250.

Приказ.

The Media and the wars in Western Balkans in the last decade of the XX century, Journal of Liberty and International Affairs (JLIA). – Vol. 1, No. 2 (2015), str. 78–85.

Political Developments and Unrests in Old Rascia and Old Herzegovina during Ottoman Rule / Šćekić, R., Leković, Ž., Premović, M., Balcanica. – Књ. 46 (2015), str. 79–106.

Political life in Montenegro in the transition period / Radenko Šćekić, Željko Rutović, Journal of Eurasian Studies (AVID) (Istanbul). – God. 4, br. 2 (2015), str. 254–277.

Политичка писменост и медији, Медијски дијалози. – Бр. 22 (2015), стр. 77–83.

У фокусу историје и геополитике полуострво Крим (1774–2014), Историјски записи. – Год. 88, бр. 1–2 (2015), стр. 117–133.

Утицај геоекономије на државе Југоисточне Европе, Economics & Economy. – Vol. 3, No.6 (2015), 61–71.

Вијек геополитичке голготе : (1915–2015). – У: Век српске Голготе : (1915–2015). Књ. 1, Историја. – Косовска Митровица : Филозофски факултет Универзитета у Приштини, 2016, стр. 471–487.

Geopolitical strategies and modernity: Multipolar world of nowadays, Journal of Liberty and International Affairs (JLIA). – Vol.1, No.3 (2016), str. 84–92.

Информација као роба у савременој геополитици, Медијски дијалози. – Књ. 24 (2016), стр. 257–266.

Медији у служби геополитике, Медијски дијалози. – Књ. 23 (2016), стр. 113–121.

Neoliberalism in geoeconomics : the case of Southeast Europe / Раденко Шћекић, Мимо Драшковић, Милица Делибашић, Journal of International Studies. – Vol. 9, No.1 (2016), str. 66–75.

Неолиберализам и геоекономија / Раденко Шћекић, Милица Делибашић, Социо-економски есеји. – Год. 2, бр. ½ (2016), стр. 69–75.

Политичка (не)креативност у медијима, In Medias Re : часопис филозофије медија. – Год. 5, бр. 9 (2016), стр. 1259–1268.

Политички аспекти и контроверзе вјеродостојности медија. – У: Вјеродостојност медија – недостижан сан : [радови са научног скупа, Подгорица, 25. септембар 2015. године. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2016, стр. 65–74.

Политички дискурс – од комуникације до манипулације / Раденко Шћекић, Жељко Рутовић, *Lingua Montenegrina.* – Бр. 18 (2016), стр. 263–276.

The Process of political reconciliation in the former Yugoslavia, Sfera Politicii. – Бр. 2 (188) (2016), стр. 31–38.

Црногорско народно право у пракси и традицији : Чедомир Божићевић: 'Сула Радов – европски рационализам и црногорско обичајно право', Данилов Град: Културно-информативни центар "Бијели Павле", 2015, Медијски дијалози. – Бр. 23 (2016), стр. 641–644.

Глобализација и геополитичке промјене у новом миленијуму. – У: Глобализација и глокализација : међународни тематски зборник. – Косовска Митровица : Филозофски факултет Универзитета у Приштини ; Београд : Српско социолошко друштво : Институт за политичке студије, 2017, стр. 945–954.

Историчар на размеђи епоха. – Професору Миомиру Дашићу у почаст : зборник радова са округлог стола посвећеног академику Миомиру Дашићу поводом 85 година живота и 60 година научног рада, Филозофски факултет Никшић, 15. новембар 2015. – Никшић : Универзитет Црне Горе, Филозофски факултет, 2017, стр. 75–80.

Осврт на развој пропаганде, Матица. – Год. 18, бр. 72 (2017), стр. 99–124.

Politička previranja u arapskom svijetu : nestabilnosti i priliv migranata na Zapadni Balkan / Jelisaveta Blagojević, Radenko Šćekić, *Annales : anali za istrske in mediteranske študije, Series Historia et Sociologia (Koper).* – Br. 3 (2017), str. 537–552.

Постмодерни медији у ери геополитичке мултиполарности, Медијски дијалози. – Бр. 27–28 (2017), стр. 213–220.

Црна Гора на геополитичкој мапи Турске : интереси, сарадња, изазови. – У: Црна Гора и Османско царство : искуство међудржавних односа : зборник радова са међународног научног скупа, Подгорица, 23. и 24. новембар 2015. – Подгорица : Матица црногорска, 2017, стр. 11–38.

Геополитика и људска права – употреба и медијска конструкција. – Медијски дијалози. – Бр. 31 (2018), стр. 179–188.

Мејнстрим и алтернативни медији као поље и средство политичке борбе. – У: Филозофија медија: медији и алтернатива : зборник радова са научног скупа, Јагодина–Кончарево, 6–8. септембар 2017. – Јагодина : Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, 2018, стр. 279–286.

Миомир Дашић: 'Школа, историја, политика', Издавачи Унирекс и Унирекс Груп, Подгорица/Београд, 2018, Историјски записи. – Год. 91, бр. 1–2 (2018), стр. 261–265.

Приказ.

Политиколошке и општедруштвене теме на страницама часописа 'Историјски записи', Историјски записи. – Год. 91, бр. 1–2 (2018), стр. 93–100.

Утицај политике на културу и медије, Медијски дијалози. – Бр. 30 (2018), стр. 115–126.

Црна Гора у епохи геополитичких промјена 1988–2018, Матица. – Год. 19, бр. 74 (2018), стр. 7–22.

МИЉАН ГОГИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 28. 9. 1978. у Бијелом Пољу. Основну и средњу школу је завршио у Мојковцу. Дипломирао је на Одељењу за историју Филозофског факултета Универзитета у Београду 2008. године. На истом факултету завршио је 2011. године мастер студије на тему *Средњовјековна манастирска властелинства на територији Републике Црне Горе*. Докторску дисертацију *Политичко и друштвено уређење Котора у другој половини XII и XIII вијеку* одбранио је 2018. године на истом факултету.

Као професор историје, радио је у основним и средњим школама у Мојковцу у периоду од октобра 2008. до децембра 2010. године.

У Историјском институту Универзитета Црне Горе ради од децембра 2010. године, најприје као истраживач сарадник, а затим, од новембра 2011. године у статусу вишег истраживача.

У току школске 2017/18. и 2018/19. године, као сарадник у настави, држао је вјежбе на студијском програму за историју Филозофског факултета у Никшићу. Члан је Вијећа Института и секретар редакције часописа Историјски записи.

БИБЛИОГРАФИЈА

Рударска производња у средњовјековном Брскову, Историјски записи. – Год. 83, бр. 1 (2010), стр. 195–213.

Русија и Балкан током последња три стољећа, Историјски записи. – Год. 84, бр. 3–4 (2011), стр. 123–126.

Приказ научног скупа који је одржан у Бару 17. и 18. октобра 2011. године

Деятельность русских ученых 19 века по опубликованию источников об истории Черногории в Средние века. – У: Россия и Балканы в течение последних 300 лет : Юбилейное издание, посвященное трехсотлетию черногорско-русских отношений 1711–2011.г. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Москва : Фонд поддержки публичной дипломатии

им. А. И. Горчакова : Институт Российской истории РАН : Институт Славяноведения РАН, 2012, стр. 527–538.

Гаврилов зборник : (прилог реконструкцији), Историјски записи. – Год. 85, бр. 3–4 (2012), стр. [165]–175.

Библиографија радова о Првом свјетском рату објављених у часопису 'Записи / Историјски записи', Историјски записи. – Год. 87, бр. 3–4 (2014), стр. 135–139.

A Contribution to the study of the life of the livestock population in medieval Zeta. – У: International Conference «Sustainable development of mountain areas – experiences, shallenges and perspectives», Žabljak, 2016 : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, str. 48.

Римокатоличка жупа Новога Брда у позном средњем вијеку, Радови Завода за повијесне знаности ХАЗУ у Задру. – Књ. 56 (2016), стр. 1–26.

Котор на размеђи XII и XIII вијека. – У: Стефан Немања–преподобни Симеон Мироточиви : зборник радова. – Беране : Епископија Будимљанско-никшићка, Манастир Ђурђеви Ступови, Цетиње: Митрополија црногорско-приморска, Цетињски манастир ; Београд : Институт за историју уметности, Филозофски факултет : Институт за српски језик САНУ, 2016, стр. 269–280.

Прилог проучавању циборијума из сакристије катедрале Св. Трипуна посвећеног петилевријенцима из осме деценије XII вијека, Историјски записи. – Год. 90, бр. 1–2 (2017), стр. 7–36.

Промоција књиге: 'Црна Гора и Њемачки Рајх. Документи из политичког архива Службе иностраних послова у Берлину 1906–1914. (Том I. 1905–1910)', Историјски записи. – Год. 90, бр. 3–4 (2017), стр. 175–177.

Прилог проучавању сточарства у средњовековном Котору. – У: Одрживи развој планинских подручја – искуства, изазови и перспективе : [радови са научног скупа одржаног на Жабљаку, 14–16. септембра 2016. год.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2018, стр. 191–198.

ОЛГА ПЕЛЦЕР-ВУЈАЧИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођена 19. 2. 1977. године у Београду, гдје је завршила основну школу и гимназију. Студије историје на Филозофском факултету Универзитета у Београду је завршила 2001. године. На истом факултету је магистрирала децембра 2006. године, са тезом *Правни уговори о дојењу у римском Египту*. Одбранила је докторску тезу *Друштво Лидије и Фригије од I до III века н. е.* јула 2015. године.

Била је запослена на Катедри за историју старог века Филозофског факултета Универзитета у Београду од јула 2003. до марта 2013. године, прво као истраживач–приправник, а од 2007. као истраживач–сарадник. Од октобра 2013. године ради у Историјском институту Универзитета Црне Горе као виши истраживач и научни сарадник за област *Античка историја на тлу Црне Горе и источног Медитерана*.

Област њеног научног интересовања је античка историја на простору источног Медитерана, епиграфика и античко културно наслеђе.

БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА

Дојиље у римском Египту. – Београд : Утопија, 2009. – 122 стр.

ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Две дедикације Јупитеру из Народног музеја у Шанцу / Ферјанчић С., Пелцер О., *Museum* (Шабац). – Бр. 7 (2006), стр. 25–35.

Свакодневни живот у римском Египту: контрацепција, Зборник Матице српске за класичне студије. – Књ. 9 (2007), стр. 177–186.

Античке студије и преведена литература. – У: Европске идеје, античка цивилизација и српска култура : зборник радова. – Београд : Друштво за античке студије Србије : Службени гласник, 2008, стр. 295–300.

New Inscriptions from Pannonia and Dalmatia / Ferjančić, S., Pelcer, O., Babić, M., *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik* 169 (2009), str. 245–248.

P. Oxy 5061, *The Oxyrhynchus Papyri*, vol. 75, edited with translations and notes by H. Maehler, C. E. Roemer, R. Hatzilambrou, *Graeco-Roman Memoirs*, No. 96, published by The Egypt Exploration Society with the support of The Arts and Humanities Research Council and The British Academy, London 2010, 127.

Roman Senators from Lydia and Phrygia I to III century AD (Preliminary research), *Зборник Матице српске за класичне студије*. – Књ. 13 (2011), стр. 195–202

Истакнуте породице у Лидији и Фригији у римском периоду. – У: *Антика и савремени свет и рецепција античке културе : зборник радова*. – Београд : Друштво за античке студије Србије, 2012, стр. 269–276.

Мирослава Мирковић: *‘Municipium S. римски град у Коминама код Пљеваља’*, *Београд, 2013*, *Историјски записи*. – Год. 86, бр. 3–4 (2013), стр. 249–250.

Приказ.

Фанула Папазоглу и развој грчке епиграфике у Србији. – У: *Антика и савремени свет : научници, истраживачи и тумачи : зборник радова*. – Београд : Друштво за античке студије Србије, 2013, стр. 319–323.

Saxa Loquuntur – камење говори, уколико га пустимо, *Историјски записи*. – Год. 87, бр. 1–2 (2014), стр. 91–98

И. Стевовић, *‘Праевалис. Образовање културног простора касноантичке провинције. Праевалис. Praevalis. The Making of the cultural space of the late antique period’*, *Подгорица 2014*, стр. 200, *Историјски записи*. – Год. 88, бр. 1–2 (2015), стр. 239–241.

Приказ.

Прилог проучавању илирског идентитета у римским насељима на тлу Црне Горе, *Историјски записи*. – Год. 88, бр. 3–4 (2015), стр. 69–78.

A GIS database of Montenegrin Katuns (Kuči mountain and Durmitor) : outcomes and challenges / Pelcer-Vujačić Olga, Sandra Kovačević. – U: *Digital Heritage. Progress in Cultural Heritage : Documentation, Preservation, and Protection. 6th International Conference, Euro Med 2016, Nicosia, Cyprus, October 31 – November 5, 2016, Proceedings, Part II*. (Springer International Publishing), 2016, str. 72–80.

A GIS database of cultural heritage on Montenegrin Katuns (Kuči mountain and Durmitor) : outcomes and challenges / Pelcer-Vujačić Olga, Tatjana Koprivica, Sandra Kovačević. – U: *International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”*,

Žabljak, 2016 : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, str. 81.

Immovable cultural heritage of the katuns at Kuči mountains / Иван Лаковић, Копривица Татјана, Александра Капетановић, Олга Пелцер-Вујачић, Сенка Бабовић-Распоповић. – У: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, September 14–16, 2016 Montenegro : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, стр. 59.

Katuns of the Kuči mountains: quantitative analysis / Ivan Laković, Aleksandra Kapetanović, Tatjana Koprivica, Olga Pelcer-Vujačić. – U: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, 2016: Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, str. 60.

Cottages in katuns cultural landscape – architectural features of cottages (gladas) in Kučka mountain / Kapetanović Aleksandra, Laković, Ivan, Tatjana Koprivica, Olga Pelcer-Vujačić. – U: International Conference “Sustainable development of mountain areas – experiences, challenges and perspectives”, Žabljak, 2016 : Book of Abstracts. – Podgorica : University of Montenegro, Biotechnical Faculty, 2016, str. 55.

Билатерална сарадња Историјског института УЦГ током 2017. године, Историјски записи. – Год. 90, бр. 3–4 (2017), стр. 187–191.

Veteran Settlements in Illyricum during the reign of Tiberius / Snežana Ferjančić, Olga Pelcer-Vujačić. – U: Tiberius in Illyricum. Contributions to the history of the Danubian provinces under Tiberius' reign (14–37 AD). – Budapest–Debrecen, 2017, str. 55–65.

Градитељска баштина катуна на Кучкој планини / Александра Капетановић, Иван Лаковић, Татјана Копривица, Олга Пелцер-Вујачић, Историјски записи. – Год. 90, бр. 1–2 (2017), стр. 91–107

Some Notes on Familial Relations in Roman Lydia and Phrygia 1st to 3rd Century, Annales, Series Historia et Sociologia. – God. 27, br. 3 (2017), str. 465–476.

Увод / Иван Лаковић, Сенка Бабовић-Распоповић, Олга Пелцер-Вујачић. – У: *Катуни Кучке планине : монографија* / [уредник Иван Лаковић]. – Подгорица : Универзитет Црне Горе, 2017, стр. 11–20.

ГИС база катуна на Кучкој планини – изазови и могућности / Олга Пелцер-Вујачић, Сандра Ковачевић, Татјана Копривица. – У: Одрживи развој планинских подручја – искуства, изазови и перспективе : [радови са научног скупа одржаног на Жабљаку, 14–16. септембра 2016.год.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2018, стр. 223–231.

Дојиље у старој повијести. – У: Славне жене старе повијести : животи жена у друштвима старог свијета / Младен Томорад и сурадници. – Самобор : Меридијани ; Загреб : Хрватски студији Свеучилишта, 2018, стр. 287–297.

Illyrian Identity in South-eastern Dalmatia from Augustus to Diocletian. – У: ΤΗ ΠΡΟΣΦΙΛΕΣΤΑ– ΤΗ ΚΑΙ ΠΑΝΤΑ ΑΡΙΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΡΧΙΣΣΗ : Ученици и колеге професора Фанулу Папазоглу. – Београд : САНУ, 2018, стр. 163–172.

Катуни Кучке планине / Иван Лаковић, Александра Капетановић, Татјана Копривица, Олга Пелцер-Вујачић. – У: Одрживи развој планинских подручја – искуства, изазови и перспективе : [радови са научног скупа одржаног на Жабљаку, 14–16. септембра 2016.год.]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2018, стр. 209–222.

Progetto Doclea, Montenegro: un'antica città romana da 'ricostruire' / ko-autor Olga Pelcer Vujačić. – У: Atti del XIV Congresso internazionale di riabilitazione del patrimonio. La conservazione del patrimonio artistico, architettonico, archeologico e paesaggistico (CICOP 2018), a cura di V. Porcari, Napoli, 2018, str. 1183–1197.

From East to West. Military recruitment of eastern soldiers in Legio VII Claudia and Legio XI Claudia. – У: Стољеће храбрих : римско освајање и отпор старосједилаца у Илирику за вријеме Августа и његових наслједника : [радови Међународног скупа одржаног у Загребу 22–26.9.2014.] / [уредници Марина Милићевић Брадач, Dino Demicheli]. – Загреб : Филозофски факултет Свеучилишта у Загребу, Одсек за археологију, 2018, стр. 157–162.

БОЖЕНА МИЉИЋ

БИОГРАФИЈА

Рођена је 28. 9. 1990. године на Цетињу. Основну школу и гимназију је завршила у Подгорици. На Филозофском факултету у Новом Саду дипломирала је 2013. године. Магистарску тезу *Фридрих II Хоенштауфен – средњовековни ренесансни владар*, одбранила је 2015. године на Катедри за средњи вијек Филозофског факултета у Новом Саду.

Од 2015. до 2019. године била је запослена као кустос у Историјском музеју Црне Горе на Цетињу. Током рада у Историјском музеју учествовала је на изради сталне поставке Историјског музеја, а аутор је изложбе *На страни правде и слободе – легат Вељка Влаховића*.

Члан је ICOM-а (Међународног савјета музеја), NIPMONT-а (Удружења професора историје Црне Горе) и EUROCLIO (Међународног удружења професора историје).

Докторске студије је уписала 2017. године на *De Montfort University* у Лестеру, у Великој Британији, као добитник стипендије Универзитета. Тема докторских студија је *The trajectory of Yugoslav history and politics through the lens of popular Music 1980–2006*.

Од марта 2019. године запослена је као виши истраживач у Историјском институту Црне Горе.

Области њеног интересовања су историја, култура и друштво Црне Горе и бивше Југославије у другој половини двадесетог вијека.

БИБЛИОГРАФИЈА

ПОСЕБНА ИЗДАЊА (КОАУТОР)

Легат Вељка Влаховића : На страни правде и слободе / каталог тексто–ви Божена Миљич, Љиљана Карацић. – Цетиње : Народни музеј Црне Горе, 2018. – 59 стр.

ЧЛАНЦИ

Осамсто година Magna Carte Libertatum, Матица. – Год. 16, бр. 62 (2015), стр. 31–44.

На страни правде и слободе, легат Вељка Влаховића. – У: Легат Вељка Влаховића : На страни правде и слободе. – Цетиње : Народни музеј Црне Горе, 2018, стр.4–21.

Црна Гора друге половине XX вијека у 'Историјским записима', Историјски записи. – Год. 91, бр. 1–2 (2018), стр. 101–115.

РУКОВОДИОЦИ БИБЛИОТЕКЕ
ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА

МАРКО ЦАМАЈ

БИОГРАФИЈА

Рођен је 4. октобра 1947. године у селу Вуксанлекићи, општина Титоград (Подгорица). Основну и средњу школу је завршио у Тузима. Дипломирао на Филозофском факултету Универзитета „Кирил и Методије“ у Скопљу, група Класична филологија, у јуну 1974. године. Магистрирао је јула 1989. године у Загребу, радом „Језички контакти и карактеристике говора Малисора“. Докторску дисертацију под насловом „Ономастика Малесије“ одбранио је јула 1995. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

Аутор је целокупних планова и програма за предмет Латински језик за средње и високо образовање у Црној Гори – члан Националног савјета за образовање, надзорник за наставу латинског језика у Црној Гори при Министарству просвјете и науке Владе Црне Горе, члан редакције часописа за науку о језику и књижевности „Ријеч“, члан Одбора за језик и Одбора за историју Црногорске академије наука и умјетности.

По завршетку студија радио је као професор латинског језика и историје Старог вијека у гимназији „25. мај“ у Тузима (1974–1977), а затим и у Медицинској школи у Подгорици (1977–1981). Крајем 1981. године запослио се у Историјском институту СР Црне Горе у Подгорици, прво као руководилац библиотеке и сарадник у Архиву, а од септембра 1989. године у научном сектору Института као асистент истраживач, а од априла 1996. године као научни истраживач. Био је амбасадор државне заједнице Србија и Црна Гора у Тирани.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА УЏБЕНИЦИ

Latinski jezik I – za studente romanskih jezika (skripta). – Nikšić : Filološki fakultet.

Latinski jezik II – za studente romanskih jezika (skripta). – Nikšić : Filološki fakultet.

Latinski jezik I – za studente medicine (skripta). – Podgorica : Univerzitet Crne Gore, Medicinski fakultet.

Linguam latinam discimus : udžbenik latinskog jezika za treći razred gimnazije / Marko Camaj, Ana Klikovac, Žaneta Andrijašević. – Podgorica : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2008. – 145 str.

Linguam latinam discimus : libri i gjuhës latine për klasën e tretë të gjimnazit / Žaneta Andrijašević, Marko Camaj, Ana Klikovac. – Podgoricë : Enti i teksteve dhe i mjeteve mësimore, 2009. – 145 str.

Linguam latinam discimus : udžbenik latinskog jezika za treći razred gimnazije / Žaneta Andrijašević, Marko Camaj, Ana Klikovac. – 2. izd. – Podgorica : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2009. – 148 str.

Linguam latinam discimus : udžbenik latinskog jezika za treći razred gimnazije / Žaneta Andrijašević, Marko Camaj, Ana Klikovac. – Podgorica : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2014. – 148 str.

Linguam latinam discimus : udžbenik latinskog jezika za treći razred gimnazije / Žaneta Andrijašević, Marko Camaj, Ana Klikovac. – Podgorica : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2016. – 148 str.

Linguam latinam discimus : udžbenik latinskog jezika za treći razred gimnazije / Žaneta Andrijašević, Marko Camaj, Ana Klikovac. – Podgorica : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2017. – 148 str.

Linguam latinam discimus : udžbenik latinskog jezika za treći razred gimnazije / Žaneta Andrijašević, Marko Camaj, Ana Klikovac. – Podgorica : Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2018. – 148 str.

ЧЛАНЦИ У КЊИГАМА И ЧАСОПИСИМА

Чедомир Марковић: 'Неолит Црне Горе', Београд, 1985, Историски записи. – Год. 60, бр. 4 (1987), 227–229.
Приказ.

О изборима 1936. године у тушкој, грудској, затријебачкој и хотској општини, Историски записи. – Год. 64, бр. 3–4 (1991), стр. 209 – 212.

Саопштење са научног скупа „Комунисти на општинским изборима у Црној Гори 1936. године”, који је одржан у Котору, 23. и 24. новембра 1987. године.

Поговор. – У: Андрија Јовићевић: Малесија. – Фототипско изд. – Подгорица : ЦИД, 1997, стр. I–IX.

Filološko-lingvistička važnost dokumenta 'Kuvendi i Arbenit', Studime Filologjike (Tirana). – Br. 1–2 (2004), str. 138–145.

O turcizmima u albanskom jeziku, Revija Forum. – God. 4, br. 14 (2009), str. 37–39.

Лексикон истакнутих албанских лингвиста, Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 16–17, бр. 20–21 (2012/2013), стр. 213–214. Приказ.

ЛИТЕРАТУРА О МАРКУ ЦАМАЈУ

Цамај Марко (Camaј Mark). – У: Личности црногорске просвјете : лексикон. Књ. 2 / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2015, стр. 119–120.
Кратка биографија. – Са фотографијом.

Цамај Марко (Camaј Mark). – У: Лексикон личности црногорске просвјете / Радован Дамјановић. – Подгорица : Завод за уџбенике и наставна средства, 2018, стр. 101.
Кратка биографија. – Са фотографијом.

МАРИЈАН МАШО МИЉИЋ

БИОГРАФИЈА

Маријан Машо Миљић (књижевник, публициста, историограф и библиограф) је рођен 5. августа 1951. године, у селу Лука, општина Жабљак. Гимназију је завршио у Бијелом Пољу 1971. године. Дипломирао је на Групи за општу књижевност са теоријом књижевности на Филолошком факултету у Београду 1977. године. Радио је као професор у Образовном центру на Цетињу 1979. и 1980. године. Као библиотекар у Централној библиотеци „Ђурђе Црнојевић“ на Цетињу радио је до 1989. године, када прелази за руководиоца Библиотеке Историјског института у Подгорици, гдје је радио до одласка у пензију, 2018. године.

Био је предсједник Друштва библиотекара Црне Горе, члан Управног одбора и Савјета Централне библиотеке Црне Горе. Члан је Матице црногорске, црногорског ПЕН-а и Сената Дукљанске академије наука и умјетности.

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА ПОСЕБНА ИЗДАЊА (АУТОР. КОАУТОР)

Ђавоље лази. – Цетиње : Обод, 1982. – 58 стр.

Вријеме таштинe. – Никшић : Унирекс ; Подгорица : Народна библиотека „Радосав Љумовић“ ; Нови Сад : Књижевна заједница Новог Сада, 1995. – 179 стр.

Црногорски државни и династички грбови / [аутори текстова Маријан–Машо Миљић, Александар Саша Самарцић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Графо Црна Гора, 2006. – [32] стр. : илустр.

Двадесет први мај = The Twenty First of May : монографија / [група аутора]. – Подгорица : ПГ Журнал, 2007. – 206 стр.

Медова : 1916–2008 : у спомен потопљеним црногорским добровољцима / [Маријан Миљић, Илир Чапуни, Илија Петровић]. – Подгорица : Центар за иселјенике Црне Горе, 2008. – 92 стр.

100 година жељезнице Црне Горе / [аутори Славко Бурзановић...Машо Миљевић... ет ал.]. – Цетиње : Обод ; Подгорица : Жељезнице Црне Горе, 2009. – 144 стр.

Црногорци у Јужној Америци / [аутори Гордан Стојовић, Маријан Миљевић]. – Подгорица : Центар за иселенике Црне Горе, 2012. – 331 стр.

Вијек сјећања : страдање црногорских добровољаца под Медовом 1916 : [Медова 1916–2016] / [група аутора]. – Подгорица : Матица црногорска ; [с. л] : Удружења Црногораца у Америци и Канади и Управа за дијаспору, 2016. – 193 стр.

ЧЛАНЦИ, ПРЕДГОВОРИ, ПОГОВОРИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У КЊИГАМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Прилог библиографији радова о манастиру Пива. – У: Четиристо година Манастира Пива : (зборник радова са научног скупа одржаног у Плужинама 16. и 17. јула 1987). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991, стр. 209–230.

Ријеч приређивача. – У: Медаковић, Милорад Г.: *Владика Данило*. – Цетиње : Обод, 1997, стр. 107–115.

Ријеч приређивача. – У: Повјесница црногорска : [одабране историје Црне Горе до краја XIX вијека] / [приредио Маријан Машо Миљевић]. – Подгорица : Унирекс ; Београд : Унирекс МБ, 1997, стр. XIX–XXVII.

Прилог изучавању настанка и дјеловања црногорске политичке емиграције, с посебним освртом на Црну Гору и династију Петровић Његош у емигрантским публикацијама до 1914. године. – У: Међународно признање Црне Горе : зборник радова са научног скупа, Никшић, 11–12. мај 1998. год. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности : Историјски институт Црне Горе ; Никшић : Филозофски факултет, 1999, стр. 477–507.

Селективна библиографија др Томице Никчевића. – У: Никчевић, Томица: *Политичке струје у Црној Гори у процесу стварања државе у XIX вијеку : (отпор стварању државе)*. – 2. издање. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Никшић : Центар за културу : Коло, 1999, стр. 249–254.

Јусовача – казнени завод у Подгорици (1893–1945). – У: Сто двадесет година од ослобођења Подгорице: зборник радова са научног скупа, Подгорица, 2. – 3. децембар 1999. – Подгорица: Историјски институт Црне Горе, 2000.

Дурмиторски крај у ‘Слободној мисли’, с посебним освртом на језик и књижевност. – У: Дурмиторски зборник 2 : зборник радова са научног

скупа „На извору Вукова језика” који је одржан на Жабљаку 21. и 22. јула 1997. године. – Жабљак : Општина Жабљак, 1997.

Апотеоза Његошу – лабудова пјесма Нова Вуковића. – У: Живот и дјело академика Нова Вуковића : радови са научног скупа „Живот и дјело академика Нова Вуковића”, одржаног у Жабљаку 21. и 22. јула 2003. године [у оквиру манифестације] На извору Вукова језика. – Жабљак : Скупштина општине, 2003, стр. 175–182.

Био-библиографија Вука Врчевића. – У: Врчевић, Вук: *Живот Петра II Петровића Његоша, владике црногорскога.* – Никшић : ЈУ центар за културу ; Подгорица : Октоих, 2003, стр. 123–162.

Вуле Кнежевић историчар и пјесник. – У: На извору Вукова језика : III научни скуп 2000. – Жабљак : Скупштина општине, 2005, стр. 131–138.

Кроз томни вилајет књижевног саздања Јеврема Брковића : предговор. – У: Откривање црногорске Атлантиде : (савремена критика о књижевном дјелу Јеврема Брковића). – Подгорица : ДАНУ, Одјељење за књижевност и језик, 2006, стр. 9–18.

Државно васкрснуће Црне Горе. – У: Двадесет први мај = The Twenty First of May : монографија / [група аутора]. – Подгорица : ПГ Журнал, 2007, стр. 176–200.

Кохерентна синтеза кривичноправне историје Црне Горе. – У: Мариновић, Светислав: *Казнена историја Црне Горе.* – Подгорица, 2007, стр. 739–749.

Поговор.

Ријеч приређивача. – У: Павићевић, Бранко: *Студије, расправе и чланци / приредио Маријан-Машо Миљић.* – Подгорица : ЦИД, 2007, стр. 5–14.

Прилог библиографији о медовској катастрофи. – У: Медова : 1916–2008 : у спомен потопљеним црногорским добровољцима / [Маријан Миљић, Илир Чапуни, Илија Петровић]. – Подгорица : Центар за иселјенике Црне Горе, 2008, стр. 81–91.

Бајо Пивљанин – прва општецрногорска личност из народа у турско доба. – У: Бајо Пивљанин у историји, књижевности и легенди : зборник радова са симпозијума одржаног у Плужинама 22. и 23. јула 2005. године. – Подгорица : Удружење Пивљана, 2009, стр. 121–142.

Габела – Зеленика. – У: *100 година жељезнице Црне Горе / [аутори Славко Бурзановић...Машо Миљић... ет ал.].* – Цетиње : Обод ; Подгорица : Жељезнице Црне Горе, 2009, стр. 7–22.

Подгорица – Скадар. – У: *100 година жељезнице Црне Горе / [аутори Славко Бурзановић...Машо Миљић... ет ал.].* – Цетиње : Обод ; Подгорица : Жељезнице Црне Горе, 2009, стр. 127–137.

Слово уз ово издање. – У: Мажуранић, Иван: *Smért Čengić-age = Смрт Смаил Аге Ченгића* [приштампани текст]. – Репринт “Искриног” изд. из 1846. године. – Подгорица : Дукљанска академија наука и умјетности, 2009, стр. 7–17.

Шћепан Мали и Стефан Зановић. – У: *Трагање за истинитим животописом Шћепана малог : научни скуп : зборник радова* Брчели, Црмница, 18.10. 2009. – Подгорица : Удружење Црмничана „Црмница“, 2010, стр. 105–108.

Бригадир Крсто Зрнов Поповић под трновим вијенцем црногорске судбине. – У: Научни скуп Генерал Крсто Зрнов Поповић : (1881–1947) : личност, дјело, вријеме : зборник радова, Цетиње, Владин дом, 1. и 2. јул 2011. – Подгорица : Дукљанска академија наука и умјетности, 2011, стр. 561–577.

Кукавичја јаја у онтолошком гнијезду научне истине о Црној Гори и Црногорцима. – У: Фалсификати црногорске прошлости : серијал : зборник радова. – Подгорица : Дукљанска академија наука и умјетности, 2011, стр. 269–285.

Секула Дрљевић између демонизације и историјске истине. – У: Др Секула Дрљевић : личност, дјело, вријеме : зборник радова. – Подгорица : Дукљанска академија наука и умјетности, 2011, стр. 337–348.

Црнојевићи и Петровићи. – У: Црнојевићи : зборник 1 : радови са скупа Црнојевићи – значај за црногорску државу и културу, Иванова Корита, 9–10. септембар 2010. – Подгорица : Матица црногорска, 2011, стр. 357–368.

Егор Петрович Ковалевский и Петр II Петрович Негош. – У: Россия и Балканы в течение 300 лет : юбилейное издание, посвященное трехсотлетию черногорско-российских отношений 1711–2011 / Международная научная конференция, Бар, 17–18. Октябрь 2011. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Москва : Фонд Поддержки Публичной дипломатии имени А. М. Горчакова : Институт Российской истории РАН : Институт Славяноведения РАН, 2012, стр. 495–515.

Економске прилике у држави Балшића : (кроз литературу). – У: Балшићи : зборник радова са скупа Балшићи, Иванова Корита, 21–22. септембар 2011. – Подгорица : Матица црногорска, 2012, стр. 177–188.

Између народног предања и историјске истине : легенда о настанку Павиног Поља. – У: Коњевић, Веселин: Вранешка легенда : предање о Пави : између историје и легенде. – 2. изд. – Бијело Поље : Пегаз, 2012, стр. 7–11.

Poetica Miscellanea Јеврема Брковића. – У: Брковић, Јеврем: *Живио и преживио.* – Подгорица : Daily Press, 2012, стр. 13–39.

Црногорска исељавања у вези са матицом. – У: *Црногорци у Јужној Америци* / [аутори Гордан Стојовић, Маријан Миљић]. – Подгорица : Центар за исељенике Црне Горе, 2012, стр. 15–59.

Црногорска исељавања у Јужну Америку. – У: *Црногорци у Јужној Америци* / [аутори Гордан Стојовић, Маријан Миљић]. – Подгорица : Центар за исељенике Црне Горе, 2012, стр. 53–124.

‘Црногорски књижевни лист’ свједок година које нијесу ‘појели скакавци’ и његова велика мисија. – У: Брковић, Јеврем: *Освједочени свједок* : (како се ЦКЛ боруо за независну Црну Гору). – Подгорица: ДАНУ, 2012, стр. 9–16.
Предговор.

Бој на Шаранцима на Преображеније 6/18. августа 1862 : уз 150-годишњицу. – У: На извору Вукова језика : зборник радова са VII научног скупа Жабљак, 30–31. јул 2012. – Подгорица : Фондација Вукове задужбине Жабљак–Шавник–Плужине, 2013, стр. 237–257.

Допринос Радоја Радојевића ослобођењу и афирмацији црногорскога националног и културног идентитета. – У: Радоје Радојевић : живот и дјело : зборник радова. – Подгорица : Институт за црногорски језик и књижевност, 2013, стр. 63–84.

Дукљански период црногорске прошлости у историографском опусу Радослава Ротковића. – У: Радослав Ротковић : живот и дјело : зборник радова с научног скупа одржаног на Цетињу 30. маја 2014. – Цетиње : Факултет за црногорски језик и књижевност, 2014, стр. 91–95.

Књига Слободана Симовића о учешћу Пипера у Првом свјетском рату и прилог племенском пантеону: поговор. – У: Симовић, Слободан: *Пипери у Првом свјетском рату.* – Подгорица : Савез удружења бораца НОР-а и антифашиста Црне Горе, 2014, стр. 435–442.

Палимпсест сјећања – Мемоари Јеврема Брковића. – У: Брковић, Јеврем: *Мемоари из три доба* : (писац – писци – писма). – Подгорица : Daily Press, 2014, стр. 7–72.

Уводно слово. – У: Шобајић, Максим: *Старине у Зети* / приредила Зорица Мрваљевић. – Подгорица : ЈУ Музеји и галерије Подгорице, 2014, стр. 31–44.

Династија Војислављевић у црногорској, хрватској и српској историографији (монографске публикације) : преглед. – У: Војислављевићи : зборник радова са скупа Војислављевићи, Иванова Корита, 29. септембар 2012. – Цетиње ; Подгорица : Матица црногорска, 2015, стр. 405–664.

Допринос др Секуле Дрљевића правној историји Црне Горе. – У: Др Секула Дрљевић и Црна Гора : зборник радова са научног скупа у Колашину 24.07.2015. године. – Цетиње : Црногорски културни форум, 2015, стр. 191–218.

У ореолу части и славе – Ормани под барјаком црногорским : предговор. – У: Мијушковић, Илија М.: *Његош је рекао – Орман.* – Подгорица : Унирекс, 2015, стр. 5–8.

Библиографија о медовској катастрофи. – У: Вијек сјећања : страдање црногорских добровољаца под Медовом 1916 : [Медова 1916–2016]. – Подгорица : Матица црногорска ; [с. л] : Удружења Црногораца у Америци и Канади и Управа за дијаспору, 2016, стр. 165–192.

Драма историје преточена у естетску стварност. – У: Борислав Цимеша: *С оне стране живота : роман.* – 2. измијењено и допуњено изд. – Цетиње : Црногорски културни форум, 2016, стр. 309–313.

Прослов уз ово издање. – У: Павићевић, Бранко: *Стварање црногорске државе.* – Подгорица : Унирекс : Unireks Grup, 2016, стр. I–XII.

Црногорски добровољци. – У: Вијек сјећања : страдање црногорских добровољаца под Медовом 1916 : [Медова 1916–2016]. – Подгорица : Матица црногорска ; [с. л] : Удружења Црногораца у Америци и Канади и Управа за дијаспору, 2016, стр. 11–49.

Свети Јован Владимир у ретроспективној црногорској библиографији : (1494–1994). – У: 1000-годишњица светог Јована Владимира : зборник радова са научне конференције 21. октобар 2016. године, ЦАНУ, Подгорица. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности, 2017, стр. 311–327.

Божидар и Вићенцо Вуковић у Ретроспективној црногорској библиографији (1494–1994). – У: Божидар Вуковић Подгоричанин : зборник. – Подгорица : Секретаријат за културу и спорт Главног града, 2018, стр. 99–120.

Пиперска трилогија. – У: Симовић, Слободан: Пипери у Другом свјетском рату. – Подгорица : Савез удружења бораца НОР-а и антифашиста Црне Горе, 2018, стр. 517–526.

Предговор. – У: Панаева, Јелена: *Цвијеће мојих надања : стихови.* – Цетиње : Национална библиотека Црне Горе “Ђурђе Црнојевић”, 2018, стр. 7–20.

ЧЛАНЦИ, ПРИКАЗИ И ДРУГИ ПРИЛОЗИ У ЧАСОПИСИМА

Зоран Лакић: ‘Историја и историографија’, Бијело Поље, Подгорица, 1995, 327 стр, Историјски записи. – Год. 69, бр. 2 (1996), стр. 147–153. Приказ.

Његошева смрт и (не)аутентичност једног текста, Гласник народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 3, бр. 4/5 (1996), стр. 107–117.

Црногорска дијаспора : (прилог ујеловитом сагледавању проблематике црногорског исељеништва), Матица. – Год. 1, бр. 2 (2000), стр. 161–182.

Божидар Шекуларац: 'Црна Гора у доба Војислављевића', Цетиње, 2007, 184 стр, Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 335–337.

Приказ.

Божидар Шекуларац, 'Ономастикон Горњих Села', Цетиње, 2008, 159 стр, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 375–376.

Приказ.

Др Василије Јововић, Нада Драшковић, 'Записи – Историјски записи : 1927–2007 : библиографија', Подгорица, Историјски институт Црне Горе, 2008. Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 319–320.

Приказ.

Др Светислав Мариновић, 'Казнена историја Црне Горе', Подгорица, 2007, 759 стр, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 331–335.

Приказ.

Преломна црногорска пobjеда : поводом стoпедесетогодишњице битке на Граховцу (1858–2008), Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 409–419.

Уредници и редакције 'Записа' и 'Историјских записа' – 1927–2007 : био–библиографске биљешке, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 17–66.

Смаил-ага између стварности и легенде, Матица. – Год. 10, бр. 39 (2009), стр. 181–192.

'Библиографски вјесник' – гласило са потврђеним педесетогодишњим угледом, традицијом и ауторитетом (1961–2011), Библиографски вјесник, бр. 1–2–3 (2011), стр. 17–22.

Јегор Петровић Коваљевски и Његош, Гласник народног музеја Црне Горе, нова серија. – Бр. 9 (2012), стр. 61–90.

Трагична опсада Скадра (1912/13 – 2012/13), Библиографски вјесник, бр. 1–2–3 (2012), стр. 417–426.

Барска битка 1042. године у шуму времена, Црногорски анали. – Год. 1, бр. 3 (2013), стр. 185–194.

Јадранка Селхановић: 'Култ Совјетског Савеза и Стаљина у Црној Гори 1945–1948', Подгорица, Државни архив Црне Горе, 2012, 230 стр, Историјски записи. – Год. 86, бр. 1–2 (2013), стр. 239–246.

Приказ

Јусовача – казнени завод у Подгорици (1893–1945), Црногорски анали. – Бр. 2 (2013), стр. 287–297.

Његошева завјештања и аманети, Црногорски анали. – Год. 1, бр. бр. 4 (2013), стр. 171–184.

Прилог питању пресељења Историјског института Црне Горе из Цетиња у Титоград 1959. године : уз 65. годишњицу Историјског института Црне Горе, Историјски записи. – Год. 86, бр. 1–2 (2013), стр. 197–205.

У ореолу славе и бесмртности: поводом двјестогодишњице Његошевог рођења, Библиографски вјесник. – Год. 42, бр. 3 (2013), стр. 7–14.

Црногорска пјесма над пјесмама, Матица. – Год. 14, бр. 55 (2013), стр. 189–198.

О Његошевој пјесми *Ноћ скупља вијека*.

Игор Петровић Ковалевић и Петар II Петровић Његош, Црногорски анали. – Год. 2, бр. 5–6 (2014), стр. 189–222.

Кад је Ријеч била Бог : о посланицама Петра I, Библиографски вјесник. – Бр. 1–2–3 (2014), стр. 267–270.

Право Црне Горе на опстанак : ('Црногорско питање (1918–1931)'; приредио Новак Аџић; уредник Милорад Поповић; Отворени културни форум, 2014.), Црногорски анали. – Год. 2, бр. 7–8 (2014), стр. 463–470.

Страдање црногорских добровољаца под Медовом 24. XII 1915 / 6. I 1916, Црногорски анали. – Год. 2, бр. 7–8 (2014), стр. 197–245.

Музеј зла и отпора : о Јусовачи – нашој Бастиљи, Комуна. – Бр. 17 (2015), стр. 436–437.

Нова књига о Пиперима : Слободан Симовић, 'Пипери у Првом свјетском рату', Подгорица, 2014, Гласник Народне библиотеке „Радосав Љумовић“. – Год. 18–19, бр. 22–23 (2014/2015), стр. 151–158.

Црногорски исељеници у Латинској Америци : црногорско исељеништво кроз историју, Годишњак Матице црногорске. – (2013/2015), стр. 139–160.

Јевто А. Ружић као поуздани свједок и тумач црногорског војног и државног слома у Првом свјетском рату, Црногорски анали. – Год. 3, бр. 10 (2016), стр. 139–172.

Плава гробница на кућном прагу : стољеће сјећања : од Медове до Ловћенске виле : 1916–2016, Комуна. – Бр. 18 (2016), стр. 454–455.

Први помени Црне Горе, Матица. – Год. 17, бр. 67 (2016), стр. 383–396.

Стогодишњица Мојковачке битке (1916–2016), Црногорски анали. – Год. 3, бр. 9 (2016), стр. 117–121.

Чије су наше кости : уз стољетни јубилеј Мојковачке битке, Комуна. – Бр. 18 (2016), стр. , стр. 452–454.

О неким фалсификатима црногорске прошлости, Црногорски анали. – Год.4, бр. 12 (2017), стр. 269–274

Парламентаризам у ретроспективној Црногорској библиографији : (1494–1994), Правни зборник. – Бр. 1 (2017), стр. 243–281.

Петар II Петровић Његош између Ероса и Танатоса, Матица. – Год. 18, бр. 69 (2017), стр. 181–206.

Шћепан Мали најмистериознија личност црногорске историје: поводом 250 година од ступања на чело Црне Горе, Годишњак Матице црногорске. – (2016/2017), стр. 207–213.

‘Глас Црногорца’ као историјски извор, Библиографски вјесник. – Год. 47, бр. 1–3 (2018), стр. 489–493.

Одлазак великог ерудите и неуморног истраживача: Војислав Д. Ничевић (1946–2018), Годишњак Матице црногорске. – (2017/2018), стр. 397–400.

Повјесница владике Василија: прва ‘Историја о Црној Гори’ (1754), Комуна. – Бр. 29 (2018), стр. 770.

Саво В. Микић: ‘Ускоци између Мораче и Дробњака’, Боан, 2017, с. 766, Медијски дијалози. – Год. 11, бр. 31 (2018), стр. 281–287. Приказ.

ПРИРЕЂИВАЧ (КЊИГА И ЧЛАНАКА)

Медаковић, Милорад Г.: *Владика Данило* / [приредио Маријан-Машо Миљић]. – Цетиње : Обод, 1997. – 118 стр.

Повјесница црногорска : [одабране историје Црне Горе до краја XIX вијека] / [приредио Маријан Машо Миљић]. – Подгорица : Унирекс ; Београд : Унирекс МБ, 1997. – XXVII, 811 стр.

Бајза, Јозеф: *Црногорско питање* / приредили Бранислав Ковачевић, Маријан Миљић, Матица. – Год. 4, Бр. 13/14 (2003), стр. 327–377.

Бан црногорски Новица Церовић : (1805–1895) / приредили Драган Кујовић, Маријан-Машо Миљић. – Подгорица : Графо Црна Гора, 2005. – 569 str., [24] str. s tablama.

Дробњачке давије и пресуде : (1872–1902) / [приредили] Бранислав Ковачевић, Маријан Машо Миљић. – Подгорица : Графо Црна Гора, 2005. – 564 стр., [16] стр. с факс.

Црна Гора и Црногорци у ‘Новој Европи’ / приредили Бранислав Ковачевић, Маријан Машо Миљић. – Подгорица : Побједа, 2005. – 654 стр.

Вуксан, Душан Д.: *Грађа за историју Црне Горе : (избор). Књ. 1, (1245–1851)* / припремили: Бранко Павићевић и Маријан-Машо Миљић. – Подгорица : Унирекс ; Цетиње : Светигора, 2006. – 618 стр.

Откривање црногорске Атлантиде : (савремена критика о књижевном дјелу Јеврема Брковића) / књигу припремио и предговор написао Маријан Машо Миљић. – Подгорица : ДАНУ, Одјељење за књижевност и језик, 2006. – 648 стр.

Црногорци у Пероју 1657–2007 / сабрао и приредио Маријан Миљић. – Подгорица : Центар за исељенике Црне Горе, 2007. – 995 стр., XXVI стр. с таблама.

Павићевић, Бранко: *Студије, расправе и чланци /* приредио Маријан–Машо Миљић. – Подгорица : ЦИД, 2007. – 744 стр.

Ђурановић, Васо Ј.: *Звања црногорских државних установа и службеника : 1860–1916 /* податке сабрао Васо Ј. Ђурановић ; допунио и за штампу приредио Маријан Машо Миљић. – Подгорица : Побједа, 2009. – 123 стр.

Мажуранић, Иван: *Smért Čengić-age = Смрт Смаил Аге Ченгића* [приштампани текст]. – Репринт „Искриног“ изд. из 1846. године. – Подгорица : Дукљанска академија наука и умјетности, 2009. – 126 стр.
Приштампани текст је репринт издање из 1857. године.

Зановић, Стефан: *Шћепан Мали :* прилози, текстови, документа , библиографија / приредили Драган Кујовић, Маријан Миљић. – Подгорица : Графо Црна Гора, 2010. – 579 стр.

Вайза, József: *Crnogorsko pitanje /* Jožef Bajza ; pripremili i priredili Božidar Nikolić i Marijan-Mašo Miljić. – 1. izd. na crnogorskom jeziku. – Podgorica : Dukljanska akademija nauka i umjetnosti, 2011. – 191, 60 str.

Дрљевић, Секула: *Да је вјечна Црна Гора /* одабрали и припремили Божидар Николић, Маријан Машо Миљић. – Подгорица : ДАНУ, 2011. – 275 стр.

Едхолм, Ерик аф: *Црногорска скадарска епонеја : запажања за вријеме мисије Црногорској армији током Првог балканског рата 1913. године /* припремили и приредили Божидар Николић и Маријан Машо Миљић. – Подгорица : Дукљанска академија наука и умјетности, 2011. – 186 стр.

Ораовац, Томо: *Знамените Црногорке /* [приредио Маријан Машо Миљић]. – Фототипско изд. из 1940. – Подгорица : Унирекс : Unireks grup ; Београд : Јаникс, 2013. – 143 стр.

Божовић, Миро: *Пад Ловћена и слом Црне Горе 1915. године /* приредио Маријан Машо Миљић, Матица. – Год. 16, бр. 63, 2015, стр. 501–540.

Вуксан, Душан Д.: *Потоњи дани самосталности Црне Горе /* приредио Маријан Машо Миљић, Матица. – Год. 16, бр. 63, 2015, стр. 181–246.

Кујовић, Драган: *Црна Гора као судбина* / приредили Веселин Веско Коњевић. Маријан Машо Миљић. – Цетиње : Црногорски културни форум, 2016. – 872 стр.

Павићевић, Бранко: *Стварање црногорске државе* / [приредио Маријан Машо Миљић]. – Подгорица : Унирекс : Unireks Grup, 2016. – 440 стр.

Вуксан, Душан Д.: *Црна Гора у европском рату : документи : 1914–1916* / Душан Д. Вуксан ; приредио, предговор и поговор написао и библиографију саставио Маријан Машо Миљић. – Подгорица : Матица црногорска, 2017. – 508, [12] str.

Панаева, Јелена: *Цвијеће мојих надања : стихови* / приредио Маријан Машо Миљић. – Цетиње : Национална библиотека Црне Горе „Ђурђе Црнојевић“, 2018. – 127 str.

ЛИТЕРАТУРА О МАРИЈАНУ МАШУ МИЉИЋУ

Кнежевић, Саша: *Бранислав Ковачевић и Маријан Машо Миљић, 'Дробњачке давије и пресуде 1872–1902', Графо Црна Гора. Подгорица, 2005, Историјски записи. – Год. 78, бр. 1–4 (2005), стр. 351–353.*
Приказ.

Кнежевић, Саша: *Маријан Машо Миљић, 'Црногорци у Пероју 1657–2007', Центар за исељенике Црне Горе, Подгорица 2007, 995 стр, Историјски записи. – Год. 80, бр. 1–4 (2007), стр. 377–378.*
Приказ.

Андријашевић, Живко: *Последњи чин историјске драме : М. Миљић, И. Чапуни, 'Медова 1916–2008. (У спомен потопљеним добровољцима)', Центар за исељенике Црне Горе, Подгорица, 2008, Дијаспора Црне Горе. – Год. 6, бр. 23 (2008), стр. 19–20.*
Приказ.

Andrijašević, Živko: *The last act of a historical drama : M. Miljić, I. Čapuni, 'Medova 1916–2008'. In Memory of the Drowned Volunteers)* Montenegro Diaspora Centre, Podgorica, 2008, Diaspora of Montenegro. – God. 6, № 23 (2008), sr. 19–20.

Кнежевић, Саша: *Маријан Миљић, Илир Чапуни, 'Медова 1916–2008 : у спомен потопљеним добровољцима)', Центар за исељенике Црне Горе, Подгорица, 2008, Историјски записи. – Год. 81, бр. 1–4 (2008), стр. 371–373.*
Приказ.

Миљић Маријан (Лука, Жабљак, 1951), професор, библиотекар, књижевник. – У: Рацковић, Никола: Лексикон црногорске културе. – Подгорица : ДОБ, 2009, стр. 486.

Кнежевић, Саша: *Гордан Стојовић, Маријан Миљић: Црногорци у Јужној Америци*, Центар за исељенике Црне Горе, Подгорица, 2012, Историјски записи. – Год. 84, бр. 3–4 (2011), стр. 131–133.

Приказ.

Додеровић, Мирослав: *Црногорска емиграција : (Гордан Стојовић и Маријан Миљић: 'Црногорци у Јужној Америци', Центар за исељенике Црне Горе, Подгорица 2012)*, Токови. – Бр. 2 (2013), стр. 317–319.

СНЕЖАНА ЈОВАНОВИЋ

БИОГРАФИЈА

Снежана Јовановић (Подгорица, 1970). Основне и магистарске студије завршила на Универзитету Црне Горе, а академски назив доктор библиотекарства и информатике стекла одбраном докторске тезе на Универзитету у Београду, Филолошки факултет – Катедра библиотекарство и информатика. Од 2018. године запослена у Историјском институту Црне Горе, као руководилац Библиотеке.

У току дугогодишњег радног ангажовања у области библиотекарства (Универзитет Црне Горе) боравила у Марибору ради имплементације COBISS система у Црној Гори (2003). Комисија Министарства културе Црне Горе додјелила јој је стручно звање библиотекар савјетник (2018).

СЕЛЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЈА

ЧЛАНЦИ У ЧАСОПИСИМА И ЗБОРНИЦИМА РАДОВА

Examination of the influence of chemical composition on properties of Al-Si alloys as cast at room and elevated temperatures, *Materiali in tehnologije*. – Год. 39, бр. 1–2 (2005), стр. 47–50;

Кооперативни online библиографски систем и сервис (COBISS) на универзитету Црне Горе, Библиолошки гласник. – Год. 3, бр. 1–2 (2005), стр. 159–166.

Examination of the influence of heat treatment on the properties of Al-Si alloys, *Steel research international*, 8(2007)78, стр. 648–653.

Трансформација БИС-а на Универзитету Црне Горе у складу са Болоњском декларацијом, *Васпитање и образовање*. – Бр. 3 (2009), стр. 133–137.

Организациона култура у академским библиотекама, Васпитање и образовање. – Бр. 4 (2010), стр. 175–180.

Моделовање будућности универзитетских библиотека, Васпитање и образовање. – Бр. 2 (2012), стр. 164–168.

Free access to information. – U: 12th International seminar of mathematical models and modeling in laserplasma processes and advanced science technologies, Budva may 31 – june 7, 2014, str. 71–72.

The concept of college library. – U: 13th International seminar of mathematical models and modeling in laserplasma processes and advanced science technologies, Budva 30. may – june 7, 2015.

Savremeno upravljanje kvalitetom visokoškolskih biblioteka : savremeni menadžment. – U: Prva međunarodna konferencija bibliotekara, arhivista i muzeologa, LAM, Montenegro, 2018”, Cetinje, 24. i 25. maj 2018.

АДМИНИСТРАТИВНО И ТЕХНИЧКО ОСОБЉЕ
ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА И БИБЛИОТЕКЕ

БИБЛИОТЕЧКИ РАДНИЦИ

Босиљка Радовановић, књижничарка од 1957. до 1960.
Верица Стојановић, књижничарка 1960.
Ана Калуђеровић, књижничарка од 1997.

РАДНИЦИ АРХИВА ЗА РАДНИЧКИ ПОКРЕТ

Јагода Радуловић, архивски помоћник
Спасоје Дурковић, архивски помоћник
Драгица Лопичић, архивски помоћник 1959.
Јелка Јовановић, архивски помоћник
Драгослав Бојовић, архивски помоћник
Јадранка Селхановић, архивски помоћник

АДМИНИСТРАЦИЈА

Милосав Бабић, секретар Института од 1959.
Шпиро Секулић, секретар Института од 1966. до 1981.
Вучић Тодоровић, в.д. секретара од 1981. до 1986.
Рајко Чађеновић, секретар Института од 1986. до 2005.
Јелена Ђукановић, секретарка Института од 2005.
Мирко Гајовић, вршилац дужности секретара Института, 2016–2017.
Бранка Рогач, вршилац дужности секретара Института, 2017–2018.
Вучић Тодоровић, шеф рачуноводства од 1950. до 1989.
Слободанка Ћоровић Конатар, руководитељка финансијско-рачуноводствене службе од 1989. до 1993.
Наста Мијановић, руководитељка финансијско-рачуноводствене службе од 1998. до 2000.
Мр Љиљана Вукчевић, руководитељка финансијско-рачуноводствене службе од 2006. до 2016.

Предраг Кркаловић, руководилац финансијско-рачуноводствене службе од 2016. до 2017.

Мр Ранко Ракочевић, руководилац финансијско-рачуноводствене службе од 2018.

Вукица Поповић, 1959, дактилографкиња

Милева Вучинић, 1959, дактилографкиња

Слободанка Шћеповић, дактилографкиња од 1959. до 1968.

Милка Војиновић, дактилографкиња од 1966. до 1980.

Милодарка Матовић Радуловић, дактилографкиња од 1968. до 1996.

Душанка Петровић, дактилографкиња до 1992.

Станка Радуловић, радница у администрацији од 1959. до 1988.

Милодарка Кокотовић, радница у администрацији од 1988. до 2016.

Перса Обреновић, радница у администрацији од 1996.

Милан Дамјановић, радник у администрацији од 1984.

Даница Ајковић, радница на одржавању хигијене од 1955. до 1978.

Нада Губеринић, радница на одржавању хигијене од 1978. до 1991.

Милена Секулић, радница на одржавању хигијене од 1991. до 2016.

Милена Лабовић, радница на одржавању хигијене од 2017.

Саво Вукићевић, курир од 1959.

Михаило Вукчевић, курир од 1964.

Љепосава Булајић, курир од 1966. до 1984.

ПОЛАЗНИЦИ ПОСТДИПЛОМСКИХ СТУДИЈА
КОЈИ СУ МАГИСТРИРАЛИ У ИСТОРИЈСКОМ ИНСТИТУТУ

СПИСАК ПОЛАЗНИКА

Који су магистрирали и стекли звање на програму постдипломских магистарских студија *Историје/историје културе и историјске антропологије*, организованом у Историјском институту Универзитета Црне Горе и теме њихових магистарских радова:

- **Бранко Вуковић:** „У сјенци мушкарца: Жена у Црној Гори на почетку XIX вијека у путописној литератури“
- **Мирко Јовановић:** „Почеци хришћанства на простору римског града Доклеје и њеног агера“
- **Александар Чогурић:** „Авдо Међедовић Женидба Смаилагић Меха – одраз оријентално-исламскога културнога обрасца у Црној Гори“
- **Марина Шоћ:** „Идеје антисемитизма у Европи у XIX вијеку“
- **Маша Јововић:** „Петар Лубарда у Црној Гори (1946-1951)“
- **Зерина Ћатовић:** „Улога критичке праксе у ослобађању од стереотипа и универзализацији филмског језика на примјеру стваралаштва црногорских редитеља: Стојановић, Ђукановић, Николић“
- **Зорица Стијеповић:** „Подгорица у културном простору Црне Горе посљедњих деценија XIX вијека“
- **Тијана Вујовић:** „Тијело као медиј у умјетности перформанса: Студија случаја перформанса на Ех-Југословенском простору“
- **Миле Баковић:** „Доклеја, Храмови. Археолошки контекст и стилско-хронолошка анализа“
- **Милица Николић:** „Однос појединца и заједнице као један од основних антрополошких феномена приказан кроз филмове „Догвил“ Ларс Вон Трира и „Смрт господина Голуже“ Живка Николића“
- **Ана Абрамовић-Орландић:** „Антропологија ткања и плетења на Балкану“
- **Ирвин Масличић:** „Естетика ручно тканих ћилима у сјеверним дјеловима Црне Горе (Беране, Петњица, Бијело Поље, Рожаје, Плав и Гусиње)“
- **Бошко Иковић:** „Археолошки локалитети на територији општине Даниловград од праисторије до позног средњег вијека“
- **Љиљана Бајчетић:** „Култура свакодневице Пљеваља тридесетих

година XX вијека“

- **Петар Лекић:** „Латински хагионими у Црној Гори“
- **Бранкица Недовић:** „Рукописна књига Шестоднев Јована Егзарха и Козме Индикоплова у манастиру Св. Тројица код Пљеваља“
- **Нада Баковић:** „Ликовни педагози – истакнути ствараоци подгоричке гимназије 1907-2007“
- **Марина Челебић:** „Мотив жене у стваралаштву Риста Стијовића“
- **Никола Поповић:** „С. М. Љубиша у културној историји Црне Горе у другој половини XIX вијека“
- **Бојана Шупељак:** „Старе турске кованице у нумизматичким и етнографским збиркама Црне Горе: Културна парадигма као задати оквир у селекцији, груписању и рецепцији музејског материјала“

ПРОЈЕКТИ И МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ

ПРОЈЕКТИ ИЗ ПРОГРАМА РАДА ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА 1970 – 2018.

Државне реформе у Црној Гори 1902–1903. године, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1970 – руководи-лац: Томица Никчевић

Помени црногорских племена у которским споменицима, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1970 – руководилац: Ристо Ковијанић

Спровођење (извршавање) одлука Берлинског конгреса у Црној Гори 1878–1884, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дје-латности, 1970–1970 – руководилац: Новак Ражнатовић

Просвјетни и културни развитак у Црној Гори од 1918–1941. годи-не, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1970 – руководилац: Ђоко Пејовић

Турска грађа о Црној Гори (XV–XIX вијек), пројекат Републичког фон-да за финансирање научних дјелатности, 1970–1970 – руководилац: Ха-сан Шабановић

Народна власт у Црној Гори, пројекат Републичког фонда за финанси-рање научних дјелатности, 1970–1971 – руководилац: Зоран Лакић

Црна Гора уочи Кримског рата 1851–1854 године, пројекат Републич-ког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1971 – руководи-лац: Бранко Павићевић

Црногорска народна омладина 1941–1945 године, пројекат Републич-ког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1972 – руководи-лац: Славко Станишић

КПЈ у Црној Гори 1918–1921, пројекат Републичког фонда за финан-сирање научних дјелатности, 1970–1972 – руководилац: Јован Бојовић

Однос КПЈ према припадницима грађанских партија 1941–1945, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1972 – руководилац: Радоје Пајовић

Организациони развитак КПЈ у Црној Гори од 1941–1945. године, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1972 – руководилац: Павле Милошевић

Грађа о раду Централне комисије 1813–1914, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1974 – руководилац: Славко Мијушковић

НОП у окупираним градовима, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1974 – руководилац: Мило Стругар

Црна Гора од краја XVIII до средине XIX вијека, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1975 – руководилац: Ђоко Пејовић

Преглед радничког покрета у Црној Гори до 1945. године, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1975 – руководилац: Јован Бојовић

Привреда Црне Горе од 1918–1941. године, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1975 – руководилац: Обрен Благојевић

Спољна политика Црне Горе од 1856–1860 године, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1976 – руководилац: Радоман Јовановић

Државно уређење Црне Горе 1878–1903; Државно уређење Црне Горе 1878–1905; Црна Гора 1878–1903, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1979 – руководилац: Новак Ражнатовић

НОП у Црној Гори од средине 1942. године до капитулације Италије, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1971 – руководилац: Ђуро Вујовић

Црногорска федералистичка странка, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1974 – руководилац: Димитрије Вујовић

Црна Гора у плановима Аустроугарске на почетку XX вијека – однос Црне Горе и Аустроугарске 1903–1914, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1970–1980 – руководилац: Новица Ракочевић

Историја филозофије између два рата, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1972–1976 – руководилац: Ђоко Пејовић

Историја радничког покрета у југоисточној Европи, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1973–1973

Црна Гора у првој години НОР-а, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1973–1978 – руководилац: Ђуро Вујовић

Црна Гора и ослободилачки покрет у горњем Полимљу од почетка XIX вијека до 1878, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1973–1974 – руководилац: Миомир Дашић

Санџак у НОР-у 1941–1945 године, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1973–1985 – руководилац: Данило Јауковић

Италијанска окупациона политика и окупациони систем у Црној Гори, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1973–1978 – руководилац: Радоје Пајовић

КПЈ у Црној Гори 1929–1941, пројекат Републичког фонда за финансирање научних дјелатности, 1973–1981 – руководилац: Јован Бојовић

Међународни положај и спољна политика Југославије од 1918. до данас и КПЈ–СКЈ и међународни комунистички покрет, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1975–1975

Политички живот у Црној Гори 1918–1941 године, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1975–1979 – руководилац: Димитрије Вујовић

Историја Црне Горе 1903–1918 године, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1976–1979 – руководилац: Новица Ракочевић

Зета у вријеме Стевана Дечанског, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1977–1978 – руководилац: Марица Маловић

Личност и дјелои доктора Лазара Томановића, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1977–1980 – руководилац: Ђоко Пејовић

Државно и друштвено уређење Црне Горе 1851–1878 (Црна Гора 1852–1878), пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1977–1983 – руководилац: Радоман Јовановић

Црногорска војска 1878–1912 године, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1979–1980 – руководилац: Бранко Бабић

Изабрани списи Блажа Јовановића, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1979–1980 – руководилац: Радоје Пајовић

Титова ријеч Црној Гори, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1979–1982 – руководилац: Радоје Пајовић

Односи Црне Горе и Француске за вријеме I свјетског рата, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1979–1983 – руководилац: Јован Бојовић

Котор у XIII и XIV вијеку, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1979–1985 – руководилац: Марица Маловић

Римске цесте и насеља на територији Црне Горе, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1980–1983 – руководилац: Смаил Чекић

Организациони развој КПЈ у Црној Гори од 1941–1945. године, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1980–1984 – руководилац: Ђуро Вујовић

Црна Гора према Скадарском санџаку 1878–1908, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1980–1985 – руководилац: Новак Ражнатовић

Парламентаризам у Црној Гори, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1980–1985 – руководилац: Новица Ракочевић

Црногорска интелигенција (1918–1841), пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1980–1985 – руководилац: Перко Војиновић

Карактеристике говора и језички контакти у титоградској Малесији, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1980–1990 – руководилац: Марко Цамај

Црногорски кадрови у НОР-у, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1981–1981 – руководилац: Милија Станишић

Култура и просвјета у Црној Гори у НОР-у 1941–1945, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1981–1983 – руководилац: Зоран Лакић

Ђирилски рукописи у Зети – Црној Гори од почетка XIII до краја XV вијека, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1981–1985 – руководилац: Божидар Шекуларац

Развој становништва зетске равнице од најстаријих времена до 1971. године, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1981–1985 – руководилац: Павле Радусиновић

Односи Црне Горе и Италије од 1878–1914, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1981–1985 – руководилац: Љиљана Алексић

Библиографија Записа и Историјских записа, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1982–1982 – руководилац: Василије Јововић

Роми у Црној Гори, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1982–1982 – руководилац: Момчило Лутовац

Културно историјски споменици у Црној Гори, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1982–1984 – руководилац: Јован Бојовић

Доњи Васојевићи – берански крај, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1982–1985 – руководилац: Миомир Дашић

Историја Савеза комуниста – период 1919–1945, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1982–1986 – руководилац: Јован Бојовић

Концентрациони логор Бар, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1982–1986 – руководилац: Ђуро Вујовић

Пресуде “добрих људи“ Боке Которске од првих помена до краја XIX вијека, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1983–1984 – руководилац: Весна Вичевић

Финансије Црне Горе 1796–1860, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1983–1987 – руководилац: Данило Алексић

Италија и проблеми Црне Горе (1914–1920), пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1983–1985 – руководилац: Драгољуб Живојиновић

Затвори и логори у Црној Гори 1941–1945 године, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1983–1988 – руководилац: Ђуро Вујовић

Извори за историју радничког покрета и револуције, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1983–1990 – руководилац: Славко Станишић

Критичко објављивање извора, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1984–1985 – руководилац: Драгоје Живковић

Земљорадничка странка у Црној Гори између два свјетска рата, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1984–1985 – руководилац: Лука Вукчевић

Односи између Црне Горе и Русије у XVIII вијеку, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1984–1986 – руководилац: Растислав Петровић

Уједињење Црне Горе и Боке Которске – зборник грађе, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1984–1986 – Редакција: академик Славко Мијушковић, председник, проф. др Јован Р. Бојовић, замјеник председника, проф. др Радоман Јовановић, секретар, др Милош Милошевић, редактор, академик Јевто Миловић, мр Весна Вичевић, проф. др Божидар Шекуларцац

Црногорско-руски односи од Париског до Берлинског конгреса 1856–1878, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1984–1989 – руководилац: Радоман Јовановић

Писма Петра I Петровића Његоша, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1984–1990 – руководилац: Јевто Миловић

Црногорски НОП одред за операције у Санџаку, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1985–1987 – руководилац: Ђуро Батрићевић

Историја народа и народности Југославије – дио за Црну Гору, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1985–1989 – руководилац: Јован Бојовић

Историја Савеза комуниста Црне Горе у вишетомној Историји Југославије, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1985–1990 – руководилац: Радоје Пајовић

Историографија Црне Горе, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1986–1986 – руководилац: Новак Ражнатовић

Преглед међународних уговора и других аката од међународног правног значаја за Црну Гору 1711–1920, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1986–1986 – руководилац: Радоман Јовановић

Становништво у Боки Которској крајем XVIII и почетком XIX вијека, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1986–1988 – руководилац: Драгана Радојичић

Средњовјековни натписи и записи у Зети, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1986–1990 – руководилац: Божидар Шекуларац

Занатство у Боки Которској у средњем вијеку, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1986–1990 – руководилац: Марица Маловић

Југословенска мисао у Црној Гори, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1986–1990 – руководилац: Новица Ракочевић

Бар под млетачком влашћу, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1988–1990 – руководилац: Тадија Бошковић

Кадрови револуције II, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1989–1989 – руководилац: Милија Станишић

Цетињска митрополија и ослободилачка борба Црне Горе у XVII и у првој половини XIX вијека, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1989–1990 – руководилац: Новак Ражнатовић

Дипломатски односи Црне Горе и САД, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1989–1990 – руководилац: Милан Булајић

Друштво Црне Горе у Другом свјетском рату, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1989–1990 – руководилац: Радоица Лубурић

Људске и материјалне жртве у II свјетском рату, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1989–1990 – руководилац: Томислав Жугић

Топалска комунизад (Херцег Нови) самоуправна народна општина у XVIII вијеку, пројекат СИЗ-а за научне дјелатности СР Црне Горе, 1989–1990 – руководилац: Драгана Радојичић

Италијански ратни војни суд за Црну Гору 1941–1943 – Tribunale militare di guerra del Montenegro, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1992–1993 – руководилац: Радоје Пајовић

Црна Гора 1948–1953 (друштвене промјене и политички живот), истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1992–1994 – руководилац: Бранко Петрановић

Црногорско-руски односи 1711–1918 – документи истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1992–1994 – руководилац: Јован Бојовић

Средњовековна архитектура на тлу Црне Горе истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1992–1994 – руководилац: Божидар Шекуларац

Ономастика Малесије, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1992–1994 – руководилац: Божидар Шекуларац, истраживач Марко Цамај

Бомбардовање градова у Црној Гори у II свјетском рату, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1994–1995 – руководилац: Бранислав Ковачевић

Муслиманско становништво у Црној Гори од 1878 до 1941. године, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1995–1996 – руководилац: Шербо Растодер

Утицај Црногораца школованих у Русији на друштвено политички живот у Црној Гори у периоду 1830 – 1918. године, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1995–1996 – руководилац: Момчило Пејовић

Црна Гора у Другом свјетском рату, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1995–1997 – руководилац: Радоје Пајовић

Духовне и културне везе Албанаца и Црногораца од XV до XX вијека, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1995–1997 – руководилац: Бранислав Ковачевић, извршилац пројекта Марко Цамај

Правни систем у Црној Гори од средине XIX вијека до 1918. године, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1995–1997 – руководилац: Чедомир Лучић

Сточарство Црне Горе 1860–1945 године, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1995–1997 – руководилац: Бранислав Маровић

Здравство и здравствена култура у XVIII вијеку у Црној Гори, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1995–1997 – руководилац: Драгана Радојичић

Херцег-Нови од пада под османску власт до краја XVI вијека, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1996–1998 – руководилац: Миомир Дашић, извршилац пројекта Јасмина Ђорђевић

Ободска штампарија, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1996–1998 – руководилац: Божидар Шекуларац

Положај жене у Котору у XIV и XV вијеку, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1996–1998 – руководилац: Милош Милојевић

Вишетомна историја Црне Горе у 8 књига, пројекат Министарства просвјете и науке, 1997–1998 – руководилац: Бранислав Ковачевић

Културне везе Црне Горе и Русије у другој половини XIX вијека и почетком XX вијека, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1997–2000 – руководилац: Сенка Бабовић-Распоповић

Сенат Црне Горе и Брда, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1998–2000 – руководилац: Чедомир Лучић

Средњовјековни рукописи и инкунабуле као извор за историју Црне Горе, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1999–2001 – руководилац: Божидар Шекуларац

Вјерски живот у Црној Гори 1945–1963, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 1999–2001 – руководилац: Бранислав Ковачевић

Црногорско-италијански односи 1896–1916, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2000–2002 – руководилац: Радоје Пајовић

Извори за историју Црне Горе XV – XIX вијек (грађа османске провенијенције), истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2000–2002 – руководилац: Божидар Шекуларац

Од заостале до модерне библиотеке Историјског института Црне Горе – дугорочни развој, пројекат Министарства просвјете и науке, 2000–2002 – руководилац: Бранислав Ковачевић

Дробњак 1850–1918, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2001–2003 – руководилац: Бранислав Ковачевић, истраживач: Жарко Лековић

Социолошко-демографска анализа кретања становништва у подгоричкој општини 1945–1991, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2001–2003 – руководилац: Слободан Вукићевић, истраживач: Вукајло Глушчевић

Црна Гора и Албанци, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2003–2005 – руководилац: Ђорђе Борозан

Средњовјековни рукописи и инкунабуле као извор за историју Црне Горе, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2004–2006 – руководилац: Божидар Шекуларац

Црна Гора и велике силе 1878–1903, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2003–2006 – руководилац: Радослав Распоповић

Руски конзулат у Дубровнику и Црна Гора од Париског мира до Берлинског конгреса (1856–1878), истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2003–2005 – руководилац: Сенка Бабовић-Распоповић

Школовање средњошколске и студентске омладине из Црне Горе у Краљевини Југославији 1918–1941, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2003–2005 – руководилац: Момчило Д. Пејовић

Утицаји оријентално-исламске цивилизације у Црној Гори истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2001–2004 – руководилац: Драгана Кујовић

Свештенство у которским архивским изворима XIV и XV вијека, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2003–2005 – руководилац: Ленка Блехова-Челебић

Социолошко-демографска анализа кретања становништва у подгоричкој општини 1945–1991, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2003–2004 – руководилац: Сретен Вујовић, истраживач: Вукајло Глушчевић

Црногорско-италијански односи 1896–1916, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2003–2004 – истраживач: Славко Бурзановић

Држава и вјерске заједнице у Црној Гори 1945–1965, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2003–2004 – руководилац: Бранислав Ковачевић, истраживач: Звездан Фолић

Западна војна помоћ Југославији, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2003–2004 – руководилац: Бранислав Ковачевић, истраживач: Иван Лаковић

Подгорица и њена околина у XVI и XVII вијеку у османским катастарским књигама (tari tahrir defteri) – с освртом на остале дјелове данашње Црне Горе који су припадали Скадарском санџаку у том периоду, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2003–2005 – руководилац: Ђорђе Борозан, истраживач: Аднан Пепић

Богородица Ратачка, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2003–2004 – руководилац: Божидар Шекуларац, истраживач: Татјана Копривица

Црна Гора и Албанци 1897–1904, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке, 2004–2005 – руководилац: Ђорђе Борозан, истраживач: Мирко Рили

Антропоними оријенталног поријекла (преузети из арапског, персијског и турског језика) у Црној Гори, истраживачки пројекат Министарства просвјете и науке Црне Горе, 2005–2007 – руководилац: Драгана Кујовић

Спољна политика Црне Горе 1878–1918, научно–истраживачки пројекат финансиран од Министарства просвјете и науке Црне Горе 2008–2011, руководилац: Радослав Распоповић

Балиићи између Турске и Млетачке републике, научно–истраживачки пројекат финансиран од Министарства просвјете и науке Црне Горе 2008–2011, руководилац: Божидар Шекуларац

Школска литература на оријенталним језицима похрањена у архивским и музејским фондovima Црне Горе, научно–истраживачки пројекат финансиран од Министарства просвјете и науке Црне Горе 2008–2011, руководилац: Драгана Кујовић

Политичка пропаганда у Црној Гори у периоду 1989–2000, научно–истраживачки пројекат финансиран од Министарства просвјете и науке Црне Горе 2008–2011, руководилац: Звездан Фолић, истраживач: Раденко Шћекић

Албанци у Црној Гори, научно–истраживачки пројекат финансиран од Министарства просвјете и науке Црне Горе 2008–2011, руководилац: Звездан Фолић, истраживач: Мирко Рили

Миграције становништва Црне Горе у XX вијеку, научно–истраживачки пројекат финансиран од Министарства просвјете и науке Црне Горе 2008–2011, руководилац: Вукајло Глушчевић

Град Дукља у касно–античком и средњовјековном периоду, научно–истраживачки пројекат финансиран од Министарства просвјете и науке Црне Горе 2008–2011, руководилац: Божидар Шекуларац и Иван Стевовић, истраживач: Татјана Копривица

Црногорско–руски односи у првој половини XIX вијека – Вријеме владавине Петра II Петровића Његоша, билатерални пројекат Руског историјског института РАН, Историјско–документарног департмана МИД Русије и Историјског института Црне Горе, 2009–2013 – руководилац: Радослав Распоповић, чланови тима: Сенка Бабовић–Распоповић, Ђорђе Борозан, Момчило Д. Пејовић

Културно–повијесни контакт између Медитерана, Централне Европе и Балканског полуострва. Примјер источне Јадранске обале, билатерални пројекат Министарства науке Црне Горе и Републике Словеније 2012–2013, партнер Универзитет Приморска – Научно–истраживачки центар у Копру – руководилац: Радослав Распоповић, члан тима: Ленка Булатовић Савелић

Од Прешерна и Његоша до самосталних националних држава – билатерални пројекат Министарства науке Црне Горе и Републике Словеније 2012–2013, партнер Institutum Studiorum Humanitas Љубљана – руководилац: Радослав Распоповић, чланови тима: Сенка Бабовић–Распоповић, Жарко Лековић, Раденко Шћекић

Црна Гора и Југоисточна Европа у спољној политици Великих сила у првој половини XX вијека – национални пројекат финансиран од Министарства науке и Министарства културе, 2012–2016 – руководилац: Радослав Распоповић, чланови тима: Сенка Бабовић–Распоповић, Момчило Д. Пејовић, Иван Лаковић, Славко Бурзановић

Друштвена историја и културно–историјско наслеђе Црне Горе од раног средњег вијека до почетка XIX вијека – национални пројекат финансиран од Министарства науке и Министарства културе, 2012–2016 – руководиоци: Звездан Фолић и Драгана Кујовић, чланови тима: Драгана Кујовић, Татјана Копривица, Миљан Гогич

Дипломатија у избјеглиштву – Из дипломатског архива краља Николе и црногорских влада у егзилу 1916–1921 – Министарство културе Црне Горе, финансиран од Министарства културе Црне Горе у 2013. години – Програм заштите и очувања културних добара; носилац: Историјски институт Универзитета Црне Горе, реализатор: Радослав Распоповић

Хабзбуршка монархија у социјалном животу Црне Горе 1860–1912 – билатерални пројекат Министарства науке Црне Горе и Републике Аустрије (2013–2014), – руководилац: Радослав Распоповић, чланови тима: Сенка Бабовић–Распоповић, Неда Донат

Културно–историјско наслеђе источне обале Јадрана – билатерални пројекат Министарства науке Црне Горе и Републике Хрватске (2013–2015) – руководилац: Звездан Фолић, чланови тима: Драгана Кујовић, Татјана Копривица

Доклеа у Књажевини–Краљевини Црној Гори – Истраживање, заштита и презентација–публиковање студије са зборником докумената – Министарство културе Црне Горе, финансиран од Министарства културе Црне Горе у 2014. години – Програм заштите и очувања културних добара; носилац: Историјски институт Универзитета Црне Горе, реализатор: Татјана Копривица

Monumenta Montenegrina Vaticana – истраживања докумената у Тајном ватиканском архиву – Министарство културе Црне Горе, финансиран од Министарства културе Црне Горе у 2014. години – Програм заштите и очувања културних добара; носилац: Историјски институт Универзитета Црне Горе, реализатор: Радослав Распоповић, Славко Бурзановић, Јадранка Нералић, Катарина Митровић

Писани трагови исламског оријента у музејским и архивским фондovima Црне Горе – Министарство културе Црне Горе, финансиран од Министарства културе Црне Горе у 2014. години – Програм заштите и очувања културних добара; носилац: Историјски институт Универзитета Црне Горе, реализатор: Драгана Кујовић

Дигитализација античких натписа Црне Горе – Министарство културе Црне Горе, финансиран од стране Министарства културе Црне Горе у 2014. и 2015. години – Програм заштите и очувања културних добара; носилац: Историјски институт Универзитета Црне Горе, реализатор: Олга Пелцер-Вујачић

Артефакти материјалне културе оријентално-исламског сегмента у Црној Гори – динамика и начин попуњавања фондова и њиховог сиромашења према музејским евиденцијама и расположивој научној литератури, финансиран од стране Министарства културе Црне Горе у 2015. години – Програм заштите и очувања културних добара; носилац: Историјски институт Универзитета Црне Горе, реализатор: Драгана Кујовић

Фото-монографија и изложба – Црна Гора у објективу ателеа Маруби, финансиран од стране Министарства културе Црне Горе у 2015. години – Програм заштите и очувања културних добара; носилац: Историјски институт Универзитета Црне Горе, реализатори Радослав Распоповић, Славко Бурзановић, Татјана Копривица

Медитеранска културна баштина: Италија и Црна Гора, перцепције и перспективе (2015–2016) – билатерални пројекат Министарства

науке Црне Горе и Националног истраживачког савјета Републике Италије (CNR– ISMA) – руководилац пројекта Драгана Кујовић, чланови тима Татјана Копривица, Славко Бурзановић, Олга Пелцер-Вујачић

Valorizing the Montenegrin Katuns through sustainable development of agriculture and tourism – KATUN (КАТУН – Валоризација црногорских катуна кроз одрживи развој пољопривреде и туризма) – INVO / HERIC (Higher Education and Research for Innovation and Competitiveness in Montenegro) пројекат, Министарство науке 2015–2017 – чланови пројектног тима из Историјског института: Иван Лаковић, Сенка Бабовић-Распоповић, Татјана Копривица, Олга Пелцер-Вујачић

Црна Гора и Црногорци у руској периодици, финансиран од стране Министарства културе Црне Горе у 2016. години – Програм заштите и очувања културних добара; носилац: Историјски институт Универзитета Црне Горе, реализатор: Момчило Д. Пејовић

Виртуелна презентација оријентално-исламског наслеђа у Црној Гори, финансиран од стране Министарства културе Црне Горе у 2016. години – Програм заштите и очувања културних добара; носилац: Историјски институт Универзитета Црне Горе, реализатор: Драгана Кујовић

Историјат епиграфских истраживања у Црној Гори (Epigraphica Montenegro), финансиран од стране Министарства културе Црне Горе у 2016. години – Програм заштите и очувања културних добара; носилац: Историјски институт Универзитета Црне Горе, реализатор: Олга Пелцер-Вујачић

Друштвено–економска историја, културна баштина, садашњост и будућност планинских паињака и привремених насеља у Црној Гори и Словенији (2016–2017) – билатерални пројекат Министарства науке Црне Горе и Републике Словеније – партнер Филозофски факултет, Универзитет у Љубљани, руководилац: Иван Лаковић, чланови тима: Татјана Копривица, Олга Пелцер-Вујачић

Archaeological survey in the Doclea valley (Podgorica, Montenegro): walking from Prehistory to early Medieval ages – партнерски пројекат са CNR –ISMA (2017–2018) – руководилац: Татјана Копривица, чланови тима: Славко Бурзановић, Олга Пелцер-Вујачић

Црна Гора и Аустрија – политичке, друштвене и културне везе у XIX и XX вијеку – билатерални пројекат Министарства науке Црне Горе и Републике Аустрије (2017–2019), партнер Центар за студије југоисточне Европе, Универзитет у Грацу (Zentrum für Südosteuropastudien) – руководилац: Иван Лаковић, чланови тима: Радослав Распоповић, Сенка Бабовић-Распоповић, Татјана Копривица, Славко Бурзановић, Олга Пелцер-Вујачић, Миљан Гогић

Ревитализација културне баштине кроз историјске анализе и нове примијењене технологије: интеграција између хуманистичких и природних наука – билатерални пројекат Министарства науке Црне Горе и Националног истраживачког савјета Републике Италије (CNR) (2017–2019), партнер ITABC–CNR – руководилац: Татјана Копривица, чланови тима: Славко Бурзановић, Иван Лаковић, Олга Пелцер-Вујачић

Црногорско – хрватски историјски, књижевни и културни односи – билатерални пројекат Министарства науке Црне Горе и Републике Хрватске (2017–2018) – руководилац: Славко Бурзановић, чланови тима: Татјана Копривица, Весна Килибарда, Оливера Поповић

Будућност прошлости: истраживање и валоризација античког града Дукље у Црној Гори – Пројекти од великог значаја на основу Споразума о научној и технолошкој сарадњи између Владе Црне Горе и Владе Републике Италије (2018–2020) – руководилац: Татјана Копривица, чланови тима: Славко Бурзановић, Иван Лаковић, Олга Пелцер-Вујачић

Планине у одређењу идентитета Словеније и Црне Горе (2018–2020) – билатерални пројекат Министарства науке Црне Горе и Републике Словеније – партнер Филозофски факултет, Универзитет у Љубљани, руководилац: Олга Пелцер-Вујачић, чланови тима: Иван Лаковић, Татјана Копривица, Славко Бурзановић

GIS за локалну културну баштину: методологија базирана на примјерима катуна Кучке планине у Црној Гори и локалитетима културних рута Пекинг–Тианђин–област Хеибеи у Кини (2019–2020) билатерални пројекат Министарства науке Црне Горе и НР Кине – партнер Универзитет у Тианђину, руководилац: Олга Пелцер-Вујачић, чланови тима: Иван Лаковић, Татјана Копривица, Славко Бурзановић

Италијанска археологија у Црној Гори: историја и перспективе за научну сарадњу (2019–2020) билатерални пројекат Министарства науке Црне Горе и Националног истраживачког савјета Републике Италије (CNR), партнер ISMA–CNR – руководилац: Татјана Копривица, чланови тима: Славко Бурзановић, Иван Лаковић, Олга Пелцер-Вујачић

Црна Гора на политичкој и културној мапи Европе – CLIO MAP, грант за научноистраживачке пројекте Министарства науке, 2019–2020 – руководилац: Радослав Распоповић

МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ

- Споразум о сарадњи Дукљанске академије наука и умјетности и Историјског института (19. децембар 2007.);
- Споразум о сарадњи Архива спољне политике руске империје и Института славистике Руске академије науке са Историјским институтом Црне Горе (16. јуна 2009);
- Споразум о сарадњи Архива Србије и Историјског института Црне Горе (24. августа 2009);
- Протокол о сарадњи Историјског института Црне Горе и Турске агенције за међународну сарадњу и развој (ТИКА) о реконструкцији и санацији зграде Историјског института Црне Горе (7. јуна 2010);
- Протокол о сарадњи Историјског института Црне Горе и Фототеке Комбџетере Маруби у Скадру (3. јуна 2010);
- Споразум о сарадњи Историјског института Црне Горе и Историјског института у Београду (17. марта 2011);
- Споразум о сарадњи са Санктпетербуршким државним универзитетом и Универзитетом Црне Горе (19. априла 2011);
- Споразум о сарадњи Историјског института Црне Горе и хрватског Института за повијест (19. маја 2011);
- Уговор о сарадњи Institutum studiorum humanitatis у Љубљани и Историјског института (2. јуна 2011);
- Споразум о сарадњи Историјског института Црне Горе и Балканолошког института САНУ (22. марта 2012);
- Протокол о научној сарадњи Историјског института Црне Горе и Института за народно памћење у Варшави (10. маја 2012);
- Споразум о сарадњи Историјског музеја Србије и Историјског института Црне Горе (4. јуна 2012);
- Споразум о сарадњи Историјског института Црне Горе и Историјског музеја Србије (4. јуна 2012);
- Protocollo Esecutivo dell'accordo quadro tra associazione Culturale Indentita Europea (Italia), Istituto di Studi Storicopolitici Sanmarinesi-Isspos (San Marino), El Istituto Storico dell'Universita de Montenegro (15. октобра 2012);

- Executive Protocol of the General Agreement for Cooperation Between the University of Rome “La Sapienza” (Italy) and the Montenegro University of Podgorica (Montenegro) (15. октобар 2012);
- Договор Универзитета Црне Горе и Кијевског националног универзитета „Тарас Шевченко“ (3. децембра 2012);
- Споразум о сарадњи Историјског института Црне Горе и Института за историју у Сарајеву (10. јуна 2013);
- Споразум о сарадњи Руског државног универзитета хуманистичких наука и Историјског института Црне Горе (15. новембра 2013);
- Уговор о сарадњи Конзерваторског одјела у Сплиту (10. децембар 2013.);
- Споразум о сарадњи Историјског института Универзитета Црне Горе и Тулског државног универзитета Руске Федерације (25. априла 2014);
- Споразум Историјског института Црне Горе и Државне академије словенске културе из Москве (28. априла 2014);
- Споразум о сарадњи Историјског института Црне Горе и Математичког института САНУ (28. маја 2014);
- Споразум о сарадњи Историјског института Црне Горе и Института за историју уметности у Београду (септембар 2014.);
- Споразум Историјског института Црне Горе и Фонда за јавну дипломатију „Александар Горчаков“ (3. октобра 2014);
- Споразум о академској сарадњи Лабораторије за просторне хуманистичке науке, Школе за архитектуру Универзитета Тианђин, Кина и Историјског института Универзитета Црне Горе (8. октобра 2018);
- Споразум о сарадњи Историјског института Универзитета Црне Горе и Центра за студије Југоисточне Европе Универзитета у Грацу, Аустрија (13. децембра 2018).

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ
ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА

ПРЕГЛЕД ИЗДАЊА ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА (1948–2018)

1949.

НЕКОЛИКО докумената о мисији кнеза Долгоруковог у Црној Гори: (1769) / приопћио и објаснио Стјепан Антољак. – Цетиње : Историјски институт Н. Р. Црне Горе, 1949 (Дубровник : „Иво Чубелић“). – 76 стр. ; 22 цм. – (Зборник за проучавање Петра II Петровића Његоша ; 3) Кор. ств. насл.: Мисија кнеза Долгорукова у Црној Гори

ОРЕШКОВИЋ, Фридрих

Мемоари о исправљању границе између Далмације и Црне Горе / од Фридриха Орешковића из 1838 год. ; писани по наређењу К.[Клеменса] В.[Венцела] Л.[Лотара] Метерниха ; предговор написао, превео и саопштио Јевто М. Миловић. – Цетиње : Историјски институт НР Црне Горе, 1949 (Дубровник : „Иво Чубелић“). – 78 стр., [1] ил. с геогр. картом ; 23 цм. – (Зборник за проучавање Петра II Петровића Његоша ; 2)

SOMIJER, Viala de

Tri Francuza o Crnoj Gori : (Viala, Delari, Lenorman) / предговор написао, превео и протумачио Андрија В. Лаиновић. – Цетиње : Историјски институт НР Црне Горе, 1949. – 157 стр. : илустр. ; 22 цм. – (Серија „Странци о Црној Гори“ ; 1)

1950.

ЛЕКИЋ, Душан

Спољна политика Петра I Петровића Његоша : (1784–1830). – Цетиње : Народна књига, 1950 (Цетиње : Обод). – 342 стр. ; 21 цм. – (Библиотека Историјског института НР Црне Горе)

ВРЧЕВИЋ, Вук

Огранци за историју Црне Горе. – Цетиње : Народна књига, 1950 (Цетиње : Обод). – Књ. <1–> : слика аутора ; 20 цм. – (Библиотека Историског института НР Црне Горе / Народна књига, Цетиње)

ВУКЧЕВИЋ, Мило

Црна Гора и Херцеговина : уочи рата 1874–1876. – Цетиње : Народна књига, 1950 (Цетиње : Обод). – 292 стр. ; 24 цм. – (Библиотека Историског института НР Црне Горе / Народна књига, Цетиње)

1951.

ВУКСАН, Душан Д.

Петар I Петровић Његош и његово доба / [регистар личних и географских имена израдили Андрија Лаиновић и Јевто Миловић ; одговорни уредник Јагош Јовановић]. – Цетиње : Народна књига, 1951 (Дубровник : Градска тискара „Иво Чубелић“). – 391 стр. ; 24 цм. – (Научно друштво НР Црне Горе, Историски институт ; књ. 2)

РАДОЈЧИЋ, Никола

О најтамнијем одељку Барског родослова. – Цетиње : Народна књига, 1951 (Београд : Рад). – 88 стр. : илустр., фотогр. ; 25 цм. – (Научно друштво НР Црне Горе / Историски институт ; књ. 1)

1952.

ЈОВАНОВИЋ, Јагош

Марко Миљанов : историска и књижевна студија. – Цетиње : Народна књига, 1952 (Цетиње : Обод). – 221 стр. ; 20 цм

СЕРГЕЈЕВСКИ, Димитрије

Средњевјековно гробље код Петрове цркве у Никишићу. – Цетиње : Народна књига, 1952 (Цетиње : Обод). – 30 стр. : илустр. ; 24 цм

1954.

ВИШЊИЋ, Петар М.

Нека борбена дејства II ударног корпуса у првој половини 1944 године. – Цетиње : Историски институт НР Црне Горе, Одељење народно-ослободилачке борбе, 1954. – 60 стр. ; 24 цм

ВАСОВИЋ, Милорад С.

Ловћен и његова подгорина : регионално-географска испитивања. – Цетиње : Научно друштво НР Црне Горе, Одјељење за природно-математичке науке, 1955. – 105 стр. : илустр. ; 24 цм

РАДОНИЋ, Јован

Ђурађ II Бранковић : ‘деспот Илирика’. – Цетиње : Научно друштво НР Црне Горе, Историски институт, 1955. – 206 стр. : родосл. таблице ; 24 цм

СТАНОЈЕВИЋ, Глигор

Црна Гора у доба владике Данила / Глигор Станојевић. – Цетиње : Историски институт НР Црне Горе, Одјељење за проучавање црногорске историје, 1955. – 216 стр. ; 25 цм

1956.

ДУРКОВИЋ-Јакшић, Љубомир

Димитрије Вујић : прилог историји самозванаца у Црној Гори. – Цетиње : Историски институт НР Црне Горе, Одјељење за проучавање црногорске историје, 1956. – 53 стр. ; 24 цм.

ПЕТРОВИЋ Његош, Петар II

Његошева биљезница / [редакциони одбор Јагош Јовановић ... и др.]. – Цетиње : Историски институт, 1956. – 209 стр., [1] пресавијени лист с факс. : факс. ; 21 цм

ШКРИВАНИЋ, Гавро А.

Косовска битка : (15 јуна 1389). – Цетиње : Историски институт НР Црне Горе, 1956. – 107 стр. : граф. прикази ; 24 цм

1957.

КОВИЈАНИЋ, Ристо

Културни живот старог Котора : (XIV–XVIII вијек). Књ. 1, Средња школа (Гимназија), Грчка сликарска школа, Грађевинска школа, Ковачка школа / Р. Ковијанић, И. Стјепчевић. – Цетиње : Историски институт НР Црне Горе, Одјељење за проучавање црногорског приморја, 1957. – 208 стр., [4] листа с таблама ; 25 цм.

КОВИЈАНИЋ, Ристо

Културни живот старог Котора : (XIV–XVIII вијек). Књ. 2, Љекари, апотекари, апотеке / Р. Ковијанић, И. Стјепчевић. – Цетиње : Историски институт НР Црне Горе, Одјељење за проучавање црногорског приморја, 1957. – 122 стр., [3] листа с таблама, [2] стр. с таблама ; 25 цм.

МИЛУТИНОВИЋ, Милан М.

Географски материјализам. – Титоград : Историски институт НР Црне Горе, Одјељење за проучавање државе и права, 1957. – 308 стр. ; 25 цм

1958.

ЂУРОВИЋ, Мирчета

Трговачки капитал у Црној Гори у другој половини XIX и почетком XX вијека. – Цетиње, 1958. – 277 стр., [5] савијених лист. : табеле ; 24 цм

ЛАИНОВИЋ, Андрија В.

Побједа на Граховцу 1858 године у списима савременика. – Цетиње, 1958. – 224 стр., [12] листова с таблама : илустр. ; 24 цм

МАРТИНОВИЋ, Нико С.

Валтазар Божишић. 1, Историја кодификације црногорског имовинског права. – Цетиње, 1958. – 322 стр. : слика В. Божишића ; 25 цм

1959.

БУЛАЈИЋ, Жарко

Аграрни односи у Црној Гори : (1878–1912). – Титоград : Историски институт НР Црне Горе, 1959. – 284 стр., [3] вишеструко пресавијена листа : табеле ; 24 цм

ЂУРОВИЋ, Мирчета

О акционарским друштвима у Црној Гори. – Титоград : Историски институт Народне Републике Црне Горе, 1959. – 53 стр. ; 24 цм

МИЛОВИЋ, Ђорђе Д.

Прилог проучавању кривичних судова добрих људи у Комунистичкој топаљској (млетачки период). – Титоград : Историски институт НР Црне Горе, 1959. – 91 стр. ; 24 цм

ШКРИВАНИЋ, Гавро А.

Именик географских назива средњовековне Зете. – Титоград : Историски институт НР Црне Горе, 1959. – 131 стр., [2] листа с таблама, [1] вишеструко пресавијени лист (геогр. карта у бојама).

ЂУРОВИЋ, Мирчета

Црногорске финансије : 1860–1915. – Титоград : Историски институт, 1960. – 460 стр., [5] табла : илустр. ; 24 цм

МИЈОВИЋ, Павле

Бокопоторска сликарска школа XVII–XIX вијека : И. Зограф Даскал Димитрије / Павле Мијовић. – Титоград : Историски институт, 1960. – 94 стр., XXIV стр. с таблама : илустр. ; 25 цм

ФРАНЕТОВИЋ, Динко

Хисторија поморства и рибарства Црне Горе : до 1918 године. – Титоград : Историски институт, 1960. – 595 стр., [3] листа с цртежима црногорских застава у бојама, [3] пресавијена листа с геогр. картама : илустр. ; 24 цм

1962.

ВУЈОВИЋ, Димитрије

Уједињење Црне Горе и Србије. – Титоград : Историски институт, 1962. – 568 стр. ; 23 цм.

ПЕЈОВИЋ, Ђорђевић Д.

Исељавања Црногораца у XIX вијеку. – Титоград : Историјски институт, 1962. – 487 стр., [1] пресавијени лист с геогр. картом ; 24 цм

1963.

КОВИЈАНИЋ, Ристо

X Помени црногорских племена у которским споменицима : (XIV–VI вијек). Књ. 1. – Титоград : Историјски институт, 1963. – 262 стр. ; 24 цм

ЛАКИЋ, Зоран

Народноослободилачка борба у Црној Гори : 1941–1945 : хронологија догађаја / Зоран Лакић, Радоје Пајовић, Гојко Вукмановић. – Титоград : Историјски институт, 1963. – 764 стр. ; 25 цм.

ШКЕРОВИЋ, Никола П.

Црна Гора за вријеме Првог свјетског рата : односи са Србијом, капитулација. – Титоград : Историјски институт, 1963. – 159 стр. ; 24 цм

1965.

ВУЧКОВИЋ, Душан

Капиталистичко искоришћавање шума у Црној Гори. – Титоград : [с.н.], 1965 (Титоград : Графички завод). – 531 стр., [1] пресавијен лист с картом шумске вегетације ; 24 цм
На врху насл стр.:Историјски институт СР Црне Горе.

1966.

ЋИРИЋ-Богетић, Љубинка

Комунице у Црној Гори у XIX и почетком XX века. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1966. – 269 стр. ; 25 цм

1969.

ВУЧКОВИЋ, Душан

Дрвна индустрија у Црној Гори : 1873–1941. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1969. – 139 стр. : табеле ; 24 цм

ЖЕНЕ Црне Горе у револуционарном покрету : 1918–1945. / [колектив аутора]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1969. – 301 стр. : илустр. ; 24 цм

1971.

ВУЈОВИЋ, Димитрије

Црна Гора и Француска : 1860–1914. – Цетиње : Обод ; Титоград : Историјски институт СРЦГ, 1971 (Цетиње : Обод). – 515 стр. ; 24 цм. – (Из прошлости Црне Горе / Обод, Цетиње [и] Историјски институт СРЦГ, Титоград ; књ. 3)

ПЕЈОВИЋ, Ђорђије Д.

Развитак просвјете и културе у Црној Гори : 1852–1916 / Ђ. [Ђорђије] Д. Пејовић. – Цетиње : Обод ; Титоград : Историјски институт, 1971. – 403 стр., [1] пресавијени лист с таблом : табеле, обрасци ; 24 цм + Исправке ([1] лист). – (Из прошлости Црне Горе / Обод, Цетиње [и] Историјски институт, Титоград ; књ. 2)

1972.

ВУЧКОВИЋ, Душан

Шумарство и ловство у Црној Гори : у другој половини XIX и почетком XX вијека. – Титоград, 1972. – 253 стр. ; 24 цм

1973.

ПЕЈОВИЋ, Ђоко Д.

Политика Црне Горе у Затарју и Горњем Полимљу : 1878–1912. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1973. – 200 стр. ; 24 цм

1976.

БОЈОВИЋ, Јован Р.

Напредни омладински покрет у Црној Гори : 1918–1941. – Титоград : Историјски институт Црне Горе ; Цетиње : Обод, 1976. – 415 стр. ; 25 цм. – (Из прошлости Црне Горе ; књ. 5)

ВУЈОВИЋ, Ђуро

Ловћенски НОП одред и његово подручје у народнослободилачкој борби : 1941–1945. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Цетиње ; Београд : Обод, 1976. – 760 стр. ; 25 цм. – (Из прошлости Црне Горе ; књ. 4)

1977.

ЈОВАНОВИЋ, Радоман

Политички односи Црне Горе и Србије : 1860–1878. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Цетиње : Обод, 1977. – 338 стр. ; 25 цм. – (Из прошлости Црне Горе ; књ. 7)

ПАЈОВИЋ, Радоје

Контрареволуција у Црној Гори : четнички и федералистички покрет : 1941–1945. – Титоград : Историјски институт Црне Горе ; Цетиње : Обод, 1977. – 616 стр. ; 24 цм. – (Из прошлости Црне Горе ; књ. 6)

1979.

РАЖНАТОВИЋ, Новак

Црна Гора и Берлински конгрес. – Титоград : Историјски институт СРЦГ ; Цетиње : Обод, 1979. – 337 стр., [1] пресавијени лист : геогр. карта ; 24 см. – (Из прошлости Црне Горе / Историјски институт СРЦГ, Титоград [и] Обод, Цетиње ; књ. 8)

1981.

ПАЈКОВИЋ, Ђоко

Токовима револуције : чланци, говори, полемике. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1981. – 222 стр. ; 24 цм

РАКОЧЕВИЋ, Новица

Политички односи Црне Горе и Србије : 1903–1918. – Цетиње : Историјски институт Црне Горе : Обод, 1981. – 314 стр. ; 24 цм. – (Из прошлости Црне Горе ; књ. 9)

1982.

БОЈОВИЋ, Јован Р.

Законик књаза Данила / Јован Р. Бојовић. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1982. – 188 стр. : факс., геог. карте ; 25 цм. – (Из прошлости Црне Горе ; књ. 11)

ПЕЈОВИЋ, Ђоко Д.

Просвјетни и културни рад у Црној Гори : 1918–1941. – Цетиње [тј.] Титоград : Обод [тј.] Историјски институт СР Црне Горе, 1982. – 283 стр. ; 24 цм. – (Из прошлости Црне Горе ; књ. 10)

1983.

БОЈОВИЋ, Јован Р.

Писана дјелатност Комунистичке партије Југославије у Црној Гори : 1919–1936. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1983. – 155 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Из прошлости Црне Горе ; књ. 13)

ЈОВАНОВИЋ, Радоман

Црна Гора и велике силе : 1856–1860. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1983. – 275 стр. : [1 лст. геогр. карта] ; 26 цм. – (Из прошлости Црне Горе ; књ. 12)

РАКОЧЕВИЋ, Новица

Црна Гора и Аустро-Угарска : 1903–1914. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1983. – 206 стр. ; 25 цм. – (Из прошлости Црне Горе ; књ. 14)

1984.

Le MONTÉNÉGRO dans les relations internationales / [rédacteur Jovan R. Bojović]. – Titograd, 1984. – 230 str. ; 25 cm. – (Editions spéciales)

РЕВОЛУЦИОНАРНИ покрет и народноослободилачки рат у херцеговском крају : 1918–1945. : (хронологија догађаја) / Буро Вујовић [ет ал.]. – [Титоград] ; Херцег-Нови : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР-а општине, 1984. – 195 стр. ; 25 цм. – (Посебна издања / Историјски институт СР Црне Горе [и] Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР-а општине Херцег-Нови)

СТАНИШИЋ, Милија

Кадрови револуције : Црногорци на руководећим дужностима у НОР-у народа и народности Југославије (1941–1945). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Побједа : Марксистички центар ЦК Савеза комуниста ЦГ, 1984. – 567 стр. ; 25 цм. – (Из прошлости Црне Горе. Посебна издања)

ЦРНА Гора у међународним односима / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград, 1984. – 226 стр. ; 25 цм. – (Библиотека Посебна издања)

1985.

ВЕСОВИЋ, Милан

Вељко Влаховић : сећања, хронологија, библиографија / Милан Весовић, Милан Матић, Јосип Вучковић. – [1. изд.]. – Београд : Институт за савремену историју : Партизанска књига ; Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1985. – 373 стр., [39] стр. с таблама (фотогр.) ; 25 цм

ВУКЧЕВИЋ, Лука

Црна Гора у босанско-херцеговачкој кризи 1908–1909. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Побједа, 1985. – 319 стр. ; 25 цм. – (Посебна издања / Историјски институт СР Црне Горе [и] Побједа, Титоград)

1986.

ПЕШИЋ, Вукашин

Патријархални морал Црногораца : чојство и јунаштво Црногораца као систем морала. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1986. – 188 стр. : илустр. ; 25 цм. – (Библиотека Посебна издања)

1987.

КРКЕЉИЋ, Бранко Ј.

Санџачке легенде. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Београд : Удружење за његовање револуционарних традиција и културноисторијских наслеђа „Вељко Влаховић“, [1987?] (Београд : „Слободан Јовић“). – 435 стр. : илустр., фотогр. ; 25 цм

МАРОВИЋ, Бранислав

Друштвено-економски развој Црне Горе 1945–1953. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Универзитетска ријеч, 1987. – 353 стр. ; 24 цм. – (Посебна издања / Историјски институт СР Црне Горе)

ШЕКУЛАРАЦ, Божидар Б.

Дукљанско-зетске новеле. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1987. – 292 стр. : факс. ; 25 цм. – (Из прошлости Црне Горе; књ. 15)

1988.

БОЈОВИЋ, Милоња

Учитељска школа у Цетињу : 1922–1945. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Универзитетска ријеч, 1988. – 248 стр. ; 24 цм. – (Посебна издања / Историјски институт СР Црне Горе)

ВУЈОВИЋ, Ђуро

Организациони развој Комунистичке партије Југославије у Црној Гори : 1941–1945. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; [Никшић] : Универзитетска ријеч, 1988. – 206 стр. : табеле ; 24 цм. – (Посебна издања / Историјски институт СР Црне Горе, Титоград)

ИВАНОВИЋ, Драгутин Драго

Poruke : zapisi iz žice: Jusovača, Kuća Rogošića, Skadar–Тера, Vari, Foda, Koliflorito di Folinjo. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Никшић : Универзитетска ријеч, 1988. – 449 стр. ; 25 цм. – (Библиотека Посебна издања)

ПЕТРОВИЋ Његош, Петар I

Петар I Петровић Његош : [писма и други документи] / [приредио] Јевто М. Миловић. – Титоград : Историјски институт Црне Горе : Универзитетска ријеч : Архив Црне Горе, 1987–1988. – 2 књ. : факс., фотогр. ; 25 цм. – (Посебна издања / Историјски Институт СР Црне Горе)
Књ. 1 : (1780–1820). – 1987. – VII, 828 стр.
Књ. 2 : (1821–1830). – 1988. – 921 стр.

1989.

ВОЛИНОВИЋ, Перко

Политичка и национална мисао црногорске интелигенције : (1918–1941). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Београд : Научна књига ; Никшић : Универзитетска ријеч, 1989. – 210 стр. ; 24 цм

ВОЛИНОВИЋ, Перко

Црногорска интелигенција : (од половине XVIII вијека до 1918. године). – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Никшић : Универзитетска ријеч, 1989. – 315 стр. ; 25 цм

ЈОВОВИЋ, Василије

Записи – Историјски записи : 1927–1987. : библиографија. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Универзитетска ријеч, 1989. – 370 стр. ; 24 цм. – (Посебна издања / Историјски институт СР Црне Горе)

1991.

БОЈОВИЋ, Јован Р.

Избеглице из Албаније у Црну Гору 1991. године. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – 256 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања)

ЛУЧИЋ, Чедомир М.

Митрополит Петар Први Петровић. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – 249 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Из прошлости Црне Горе ; књ. 18)

РАДУСИНОВИЋ, Павле С.

Становништво и насеља Зетске равнице од најстаријег до новијег доба / Павле С. Радусиновић. – Никшић : Универзитетска ријеч ; [Титоград] : Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – 2 књ. (521 стр., [2] сав. листа; 341 стр., [2] сав. листа) : илустр. ; 25 цм. – (Библиотека Посебна издања)

1992.

БОЈОВИЋ, Јован Р.

Усвајање текста Општег имовинског законика за Књажевину Црну Гору / [истражио, обрадио и приредио] Јован Р. Бојовић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992. – 200 стр. : илустр. ; 23 цм. – (Из прошлости Црне Горе ; књ. 17)

ЉЕТОПИС манастира Пива / [приредио] Јован Р. Бојовић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992. – 365 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Из прошлости Црне Горе ; књ. 19)

ПАЈКОВИЋ, Ђоко

Ратна свједочења / за штампу приредио Радоје Пајовић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992. – 550 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања)

СПОМЕНИЦА Историјског института Црне Горе : 1948–1988. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1992. – 304 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања).

1994.

ЛУБУРИЋ, Радоица

Врући мир хладног рата : хладни рат и сукоб Стаљин–Тито у карикатурама совјетске, информбировске и политемигрантске штампе. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1994. – 233 стр. : илустр. ; 24 цм

ПЕТРАНОВИЋ, Бранко

Југославија, велике силе и балканске земље : 1945–1948 : (искуства *‘народне демократије’ као партијске државе*) / Бранко Петрановић, Сава Даутовић. – Београд ; Подгорица : Историјски институт, 1994. – 427 стр. ; 20 цм. – (Библиотека Посебна издања)

РАДОВИЋ, Ратко

Предратни и ратни дани : 1935–1945. – Београд : Стручна књига ; Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1994. – 409 стр. ; 24 цм

ШЕКУЛАРАЦ, Божидар

Трагови прошлости Црне Горе : средњовјековни натписи и записи у Црној Гори крај VIII – почетак XVI вијека. – Цетиње : Државни архив Црне Горе : Штампарија Обод ; Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1994. – 387 стр. : илустр. ; 24 цм

1995.

БОЉЕВИЋ-Вулековић, Војислав

Црмничко племе Бољевићи у прошлости Црне Горе : историјско-етнолошка студија. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1995. – 675 стр. : илустр. ; 24 цм

ДЕЛЕТИЋ, Здравко

Настава историје у Црној Гори : од 1834. до 1918. године. – [1. изд.]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Беране : Информативни центар Беране, 1995. – 319 стр. ; 24 цм

ЛАКИЋ, Зоран

Историја и историографија. – Бијело Поље : Либертас ; Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1995. – 328 стр. : илустр. ; 22 цм

ЛУБУРИЋ, Радоица

Друштво Црне Горе у Другом свјетском рату : (1939–1949) : прилози за историју. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе : Културно-просвјетна заједница, 1995. – 209 стр. ; 24 цм

РАДОЈИЧИЋ, Драгана

Ношња и барокна одјећа у XVIII вијеку. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Никшић : ИТП Унирекс Д.Д., 1995. – 58 стр. + [XVI] табли : илустр. ; 28 цм

СТАНИШИЋ, Милија

Руководећи кадрови народноослободилачке борбе у Црној Гори : 1941–1945. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Београд : Војноисторијски институт Војске Југославије, 1995. – 651 стр. ; 24 цм. – (Из прошлости Црне Горе. Посебна издања)

1996.

РАСПОПОВИЋ, Радослав М.

Diplomatija Crne Gore = Diplomatie du Monténégro : 1711–1918. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Београд : Војска, 1996 (Бездан : Војводина). – 696 стр. ; 24 цм. – (Војна књига ; књ. 1060)

1997.

ВУЈОВИЋ, Ђуро

Црна Гора у народноослободилачком рату 1941–1945. – Подгорица, 1997. – 421 стр. ; 24 цм : слика аутора. – (Библиотека Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

ЂУРИШИЋ, Митар

Приморска оперативна група. – Београд : Војноисторијски институт ; Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1997. – 285 стр. : илустр. ; 24 цм

ЛАКИЋ, Зоран

Историја и историографија. – 2. изд. – Бијело Поље : Либертас ; Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1997. – 318 стр. : илустр. ; 21 цм

1998.

АНДРИЈАШЕВИЋ, Живко М.

Црногорске теме. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998. – 174 стр. ; 23 цм

ИВАНОВИЋ, Драгутин В.

Људи и вријеме : 1941–1942. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998. – 403 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања. Из прошлости Црне Горе.)

КОКЕЛ, Pjer

Istorija Crne Gore i Bosne / preveo s francuskog Vladeta Cvijović ; priredili Branislav Kovačević, Vladeta Cvijović. – Podgorica : Istorijski institut Crne Gore : CID, 1998 (Beograd : Vojna štamparija). – 492 str., [1] presavijeni list s geogr. kartom ; 21 cm. – (Biblioteka Svjedočanstva / CID, Podgorica)

МАРОВИЋ, Бранислав

Сточарство Црне Горе : 1860–1953. – Подгорица : Ис, 1998. – 321 стр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

МИЛИЋ, Василије Ј.

Јавне финансије у Црној Гори : (ретроспектива и савремено доба). – [3. допуњено изд.]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998. – 292 стр., [1] лист с таблом : стат. табеле ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања)

НИШИЋ, Момчило

Културно наслеђе Пиве. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998 (Краљево : Слово). – 373 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Монографије)

1948 : Југославија и Коминформ : педесет година касније / [студије Ранко Петковић... и др.] – Београд : Међународна политика : Службени лист СРЈ : Архив Југославије : Правни факултет : Факултет политичких наука ; Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998 (Београд : Међународна политика). – 337 стр. ; 20 цм.

1999.

ИВАНОВИЋ, Драгутин В.

Апенинске немирне зоре : запис: од логора Колфиорита до Виса. – Подгорица, 1999. – 465 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

НИКЧЕВИЋ, Томица

Политичке струје у Црној Гори у процесу стварања државе у XIX вијеку : (отпор стварању државе) / Томица Никчевић. – 2. изд. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Никшић : Центар за културу : Коло, 1999. 256 стр. ; 24 цм. – (Из прошлости Црне Горе. Посебна издања)

ЧОВЈЕК који је видио даље – Алекса Павићевић / [приредио Владислав Павићевић]. – Подгорица, 1999. – 244 стр. : илустр. ; 20 цм. – (Библиотека Посебна издања)

2000.

ДАШИЋ, Миомир

Огледи из историје Црне Горе : (студије о догађајима од краја VIII вијека до 1918). – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000. – 405 стр., [11] стр. с геогр. картама ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања)

ЖАРКОВИЋ, Видоје

Стазама слободе : [сјећања]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000. – 219 стр. : ауторова слика ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања)

ИВАНОВИЋ, Драгутин В.

Појединци заборављају – народи памте : (Италија виђена очима пријатеља). – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000. – 230 стр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања)

ИВАНОВИЋ, Драгутин В.

Стазама ратног пријатељства. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000. – 304 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

ПЕЈОВИЋ, Момчило Д.

Школовање Црногораца у иностранству : 1848–1918. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Службени лист Црне Горе, 2000. – 672 стр. : илустр. ; 25 цм. – (Посебна издања / Историјски институт Црне Горе [и] Службени лист Црне Горе)

ШАЛЕТИЋ, Момчило М.

Ждребаник : 130 година основне школе. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000. – 169 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

2001.

БРАЈИЧИЋ, Радуле С.

Моји мемоари / приредили Олга Брајичић, Нада Мартиновић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2001. – 219 стр. : илустр. ; 23 цм. – (Библиотека Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

VEDOVI, Timoleone

Statistički podaci o Crnoj Gori / prevod Izabela Melončeli, Aleksandra Stojanović ; (priredili Radoslav Raspopović...(et al.). – Podgorica : Историјски институт Црне Горе : Санус, 2001. – 328 стр. ; 24 цм. – (Библиотека Меморија ; књ. 1)

КНЕЖЕВИЋ, Саша

Црна Гора и Велика Британија : одабрани радови. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2001. – 270 стр. : илустр. ; 21 цм. – (Библиотека Посебна издања)

МИЛИЋ, Василије Ј.

Новац, кредит и банке Црне Горе : привредне финансије Црне Горе до краја XX вијека. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2001. – 419 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања)

MONUMENTA Montenegrina. Knj.1, [t. 1], Arhiepiskopije Duklja i Prevalitana – Acta metropolitana / приредио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превела Ана Кликовац. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2001. – IX, 249 стр. ; 29 цм. – (Из прошлости Црне Горе. Посебна издања / Историјски институт Црне Горе, Подгорица)

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 2, [t. 1], Arhiepiskopije Duklja i Prevalitana – Scriptores ecclesiastici / приредио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превела Ана Кликовац. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2001. – 162 стр. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 2, t. 2, *Skiti–Sarmati, Goti i Grci, pisci IV vijeka* / приредио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превела Ана Кликовац. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2001. – 162 стр. : фак., истор. карте ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 3, t. 1, *Vrijeme kraljeva* / приредио, предговор и рјечник написао Војислав Д. Никчевић ; превели Миле Богески, Ана Кликовац, Весна Хрватин. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2001. – 287 стр. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 4, t.1, *Arhiepiskopija barska* / приредио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превео Миле Богески. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2001. – 394 стр. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 5, t. 1, *Crkve podložnice Barske arhieskopije* / приредио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превео Миле Богески. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2001 (Цетиње : Обод). – 202 стр. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 6, t. 1, *Episkopi Kotora i Episkopija i Mitropolija Risan* / приредио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превела Ана Кликовац. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2001 (Цетиње : Обод). – 329 стр. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 7, *Arhiepiskop barski Jovan Drugi, Istorija Mongola* / приредио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превела с француског Корнелија Никчевић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2001 (Цетиње : Обод). – 146 стр. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 8, t. 1, *Razni spisi* / приредио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превела Ана Кликовац. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2001 (Цетиње : Обод). – 169 стр. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

РОВИНСКИ, Павел Аполонович

Из ратног живота Црне Горе / [превео и припремио Миролуб Ралевић]. – Подгорица, 2001. – 160 стр. : слика аутора ; 24 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

ФОЛИЋ, Звездан

Вјерске заједнице у Црној Гори : 1818–1953 : прилози за историју. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Друштво историчара Црне Горе, 2001. – 214 стр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања)

2002.

БАБОВИЋ-Распоповић, Сенка

Културна политика у Зетској бановини : 1929–1941 / Сенка Бабовић-Распоповић ; [превод резимеа Ема Миљковић Бојанић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : САНУС, 2002. – 349 стр. ; 25 цм
ВУКМАНОВИЋ, Гојко П.

Концентрациони логор у Бару : 1942–1943. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2002. – 490 стр. : илустр. ; 25 цм. – (Библиотека Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

ИВАНОВИЋ, Драгутин В.

Рани дани. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2002. – 278 стр. : илустр. ; 23 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 9. T. 1, T. 2, Mihail Psel, Dioptra / приредио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превео Светозар Николић. Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2002. – (297, 608 стр.) : факс. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

2003.

ИВАНОВИЋ, Драгутин В.

На крилима слободе : (од острва Вис до Соче) / Драгутин Драго В. Ивановић. – Подгорица, 2003. – 438 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања)

ЛУЧИЋ, Чедомир М.

Сенат Црне Горе и Брда / Чедомир М. Лучић. – Српско Сарајево : Универзитет Републике Српске, Филозофски факултет ; Подгорица : Универзитет Црне Горе, Историјски институт, 2003. – 234 стр. ; 24 цм

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 10, Dukljanski prezviter : Kraljevstvo Slovena / припремио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превео [са латинског] Миле Богески. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2003. – 218 стр. : илустр. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

ПОТАПОВ, Николај Михаилович

Н. М. Потанов : руски војни агент у Црној Гори. Т. 1, Извјештаји, рапорти, телеграми, писма : 1902–1915. г. / редакцијски одбор А. [Андреј] Н. [Николаевич] Сахаров ... [и др.] ; А. [Андреј] Н. [Николаевич] Са-

харов, Р.[Радослав] Распоповић (одговорни уредници) ; [приређивачи = составители: Н.[Нина] И.[Ивановна] Хитрова...и др. ; превод са руског на српски језик С.[Сенка] Распоповић и Р.[Радослав] Распосповић ; превод са француског на руски језик Л. Гарадецка ; превод са руског на српски језик Делџфуза Кузњецова]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Санус ; Москва : Институт за руску историју Руске академије наука : Руски државни војно-историјски архив : Научни савјет РАН за историју међународних односа и спољне политике, 2003. – 791 стр. : илустр., геогр. карте ; 25 цм

ПОТАПОВ, Николај Михаилович

Н. М. Потапов : руски војни агент у Црној Гори. Т. 2, Дневник : 1906–1907, 1912, 1914–1915 г. / редакцијски одбор А.[Андреј] Н.[Николаевич] Сахаров, Р.[Радослав] Распоповић (одговорни уредници) ; [превели са руског Александар Терзић, Марија Межинска, Бранислава Трбојевић Керечки ; са француског Ема Миљковић Бојанић ; са њемачког Даница Јанковић, Зорица Гвозденовић ; приредио Радослав Распоповић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Санус ; Москва : Институт за руску историју Руске академије наука : Руски државни војно-историјски архив : Научни савјет РАН за историју међународних односа и спољне политике, 2003. – 838 стр : илустр. ; 25 цм

2004.

ИВАНОВИЋ, Драгутин В.

Разбијање окова – свјетлост слободе. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2004. – 464 стр., [46] стр. са прилозима : илустр. ; 25 цм. – (Библиотека Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

ИВАНОВИЋ, Драгутин В.

Civilni internirci – Crnogorci iz logora Kolfiorito = Internati civili – Montenegrini dal campo Colfiorito. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2004. – 374 стр. : илустр. ; 20 цм. – (Библиотека Затвори и логори)

ЛУЧИЋ, Чедомир М.

Власт и спољни утуцаји у Црној Гори : 1851–1918 / Чедомир М. Лучић. – Српско Сарајево : Универзитет Републике Српске, Филозофски факултет ; Подгорица : Универзитет Црне Горе, Историјски институт, 2004. 472 стр. : [1] пресавијени лист са географ. карт. ; 24 цм

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 6, t. 2, Kotor i Risan od 325. do 1200. godine / приредио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превела Лада Јагушт-Аккад. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2004. – 706 стр. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

ПАВИЋЕВИЋ, Бранко

Историја Црне Горе. Књ. 4, Сздање црногорске националне државе : 1796–1878. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Побједа, 2004. – 2 књ. (428 стр., [40] стр. с таблама, [6] пресавијених листова с геогр. картама) (360 стр., [28] стр. с таблама, [5] пресавијених листова с геогр. картама) : илустр. ; 25 цм

РАСТОДЕР, Шербо

Црна Гора у егзилу 1918–1925. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Алманах, 2004. – Књ. <1–2> ; 25 цм

Књ. 1. – 455 стр.

Књ. 2. – декларације, прогласи, програми, апели, меморандуми, ноте, мемоари, протестна писма, 692. стр.

2005.

ЖАРКОВИЋ, Видоје

Стазама слободе 1941–1945 : сјећања. – Подгорица : Побједа : Историјски институт Црне Горе, 2005. – 246 стр. : илустр. ; 24 цм

ИСТОРИЈА Црне Горе. Књ. 1, Од најстаријих времена до краја XII вијека / [аутори Зарије Бешић ... и др. ; карте, скице и цртежи Сретен Марковић и Панче Пеливански]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Побједа, 2006. – XIII, 508 стр., [50] стр. с таблама : илустр. ; 25 цм + географске карте ([4] стр.)

(Репринт издање из 1967. године)

ИСТОРИЈА Црне Горе. Књ. 2, Од краја XII до краја XV вијека / [аутори Сима Ћирковић ... и др.]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Побједа, 2006. – 2 књ. ; илустр. – 25 цм.

Т. 1 : *Црна Гора у доба Немањића.* – XII, 350 стр., [81] стр. с таблама + географска карта ([1] стр.).

Т. 2 : *Црна Гора у доба обласних господара.* – 592 стр., [85] стр. с таблама. (Репринт издање из 1970. године)

КНЕЖЕВИЋ, Саша

Велика Британија и анексиона криза. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2005. – 356 стр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања)

MONUMENTA Montenegrina. Књ.1, т. 2, Duklja i Prevalitana do 400. године / приредио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превела Ана Кликовац. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2005. – 436 стр. : илустр. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

ОДГОВОРИ црногорских судова на министарске наредбе Валтазара Богшишића : анкета из 1893 / [приредио] Радослав М. Распоповић ; [уредник Ђорђе Борозан]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : САНУС, 2005. – 153 стр. : факс. ; 25 цм. – (Едиција Правно-историјско наслеђе)

РАСПОПОВИЋ, Радослав М.

Руски конзулат у Котору и Црна Гора : 1804–1806. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2005. – 217 стр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања)

РАСПОПОВИЋ, Радослав М.

Црна Гора и Русија : огледи и есеји. – Београд : Службени лист Србије и Црне Горе ; Подгорица : Историјски институт Црне Горе : САНУС, 2005. – 429 стр., [24] стр. с таблама : илустр. ; 24 цм

САЈМОН, Џејмс Ф.

Каква је то нација : Томас Цеферсон, Џон Маршал и епска борба за стварање Сједињених Америчких Држава / превела Милица Спремић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : САНУС, [2005]. – 348 стр. ; 25 цм. – (Библиотека Преводи)

СТАНИШИЋ, Милија

Дубински слојеви тринаестојулског устанка у Црној Гори. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2005. – 360 стр. : слика аутора ; 25 цм. – (Библиотека Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

TREDVEJ, Džon D.

Соко и орао : Црна Гора и Аустро-Угарска 1908–1914. / превод Слободанка Глишић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : САНУС, 2005. – XIX, 286 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Преводи / Историјски институт Црне Горе [и] САНУС, Подгорица)

2006.

БЛЕХОВА Челебић, Ленка

Хришћанство у Боки : 1200–1500 : которски дистрикт. – Подгорица : Побједа : Историјски институт Црне Горе ; Цетиње : Народни музеј Црне Горе, 2006. – 649 стр. : илустр. ; 24 цм

ЛАКОВИЋ, Иван

Западна војна помоћ Југославији : 1951–1958. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2006. – 293 стр. : илустр. ; 25 цм. – (Библиотека Посебна издања)

МИЉИЋ, Маријан

Црногорски државни и династички грбови / [аутори текстова Маријан Машо Миљић, Александар Саша Самарџић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Графо Црна Гора, [2006]. – [32] стр. : илустр. ; 14 x 21 цм

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 6, t. 3, Kotor i Risan od 1200. do 1350. godine / припремио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превела Лада Јагушт-Аккад. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2006. – 763 стр. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

ПАВИЋЕВИЋ, Бранко

Историја Црне Горе. Књ. 4, Сздање црногорске националне државе : 1796–1878. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Побједа, 2006. – 2 књ. (428 стр., [40] стр. с таблама, [6] пресавијених листова с геогр. картама) (360 стр., [28] стр. с таблама, [5] пресавијених листова с геогр. картама) : илустр. ; 25 цм
(Репринт из 2004).

СТАНОЈЕВИЋ, Глигор

Историја Црне Горе. Књ. 3, Од почетка XV до краја XVIII вијека. Т. I / [аутори Глигор Станојевић, Милан Васић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Побједа, 2006. – [8], 644 стр., [42] стр. с таблама : илустр. ; 25 цм
(Репринт издање из 1975. године)

ФИШЕР, Дејвид Хакет

Вашингтонов прелазак / превод Слободанка Глишић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : САНУС, 2006. – X, 572 стр. : илустр. ; 25 цм. – (Библиотека Преводи)

2007.

БАКИЋ, Миле

Архивистика. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2007. – 290 стр. ; 21 цм

ИВАНОВИЋ, Драгутин В.

Музеј логора Колфиорито ди Фолињо споменик пријатељства народа Умбрије. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2007. – 428 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

ИВАНОВИЋ, Драгутин В.

Осврти. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2005–2007. – Књ. <1–3> : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

ЛУБУРИЋ, Радоица

Врући мир хладног рата : хладни рат и сукоб Стаљин–Тито у карикатурама совјетске, информбировске и политемигрантске штампе. – 2. изд. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Побједа, 2007 (Подгорица : Побједа). – X, 263 стр. : илустр. ; 24 цм

MONUMENTA Montenegrina. Књ. 1, т. 3, Duklja i Prevalitana od Teodosija II do Justina I / припремио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превела Ана Кликовац. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2007. – 530 стр. : илустр. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 11, *Krstaški ratovi* / припремио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превео [са латинског] Миле Богески. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2007. – 409 стр. : геогр. карте ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

ФОЛИЋ, Звездан

Држава и вјерске заједнице у Црној Гори : 1945–1965. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Цетиње : Централна народна библиотека Црне Горе „Ђурђе Црнојевић“, 2007. – 519 стр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања / Историјски институт Црне Горе, Подгорица)

2008.

ГЛУШЧЕВИЋ, Вукајло

Социолошко-демографска анализа кретања становништва у подгоричкој општини 1945–1991. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2008. – 352 стр. : илустр. ; 24 цм

ИВАНОВИЋ, Драгутин В.

Комесарови записи. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2008. – 286 стр. : илустр. ; 24 цм

ЈОВОВИЋ, Василије

Записи – Историјски записи : библиографија : 1927–2007 / Василије Јововић, Нада Драшковић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2008. – 822 стр. ; 21 цм

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 1, t. 5, *Mixti Praevalitani* / припремио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превео са латинског Миле Богески. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2008. – 511 стр. : илустр. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

MONUMENTA Montenegrina. Knj. 5, t. 2, *Barska arhiepiskopija do 1400. godine* / припремио и предговор написао Војислав Д. Никчевић ; превели са латинског Миле Богески, са грчког Ана Кликовац. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2008. – 848 листова : илустр. ; 29 цм. – (Посебна издања. Из прошлости Црне Горе)

ТОМОВИЋ, Нада

Русија и српско питање у анексионој кризи у Босни 1908–1909. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2008. – 355 стр. ; 25 цм. – (Библиотека Посебна издања)

2009.

ВУЈОВИЋ, Ђуро

Загарач кроз историју [приредили Жељко Вујовић; Дејан Вујовић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2009. – 155 стр., [5] листова с таблама (од тога 4 пресавијена) : илустр. ; 21 цм

2010.

ПРОГЛАШЕЊЕ Николе I Петровића Његоша за краља 1910. и његова посјета Русији 1912. : фото-албум посвећен стогодишњици јубилеја / приредили Радослав Распоповић и Оксана Игоревна Морозан ; [преводиоци Александар Терзић, Маријана Ђивуљски, Окасана Сергејевна Жерноваја] = Коронација Николу I Петровича Његоша в 1910. г. и его визит в Россију в 1912 г. : фотоал'бом, посвјашћеннуџ столетнему јубилеју. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Посол'ство Россијскоџ Федерацији в Черногорији : Санус, 2010. – 237 стр. : фотогр. ; 29 цм. – (Библиотека Јубилеји)

2011.

BAVOVIĆ-RASPOPOVIĆ, Senka

OEBS u Crnoj Gori : 1997–2009 / Senka Babović-Raspopović, Ivan Laković. – Podgorica : Istorijски Institut Univerziteta Crne Gore : Misija OEBS u Crnoj Gori, 2011. – 225 str. ; 30 cm + 1 CD-ROM

2014.

ГЛУШЧЕВИЋ, Вукајло

Тара и Тарани / Вукајло Мишо Глушчевић, Зоран Раонић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2014. – 563 стр. : илустр. ; 21 цм
КУЈОВИЋ, Драгана

Писани трагови исламског оријента у музејским и архивским фондovima Црне Горе : оглед из историје културе. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2014. – 98 стр. : фотогр. ; 21 цм. – (Библиотека Посебна издања)

КУЈОВИЋ, Драгана

Школска литература на оријенталним језицима у архивским и музејским фондovima Црне Горе / Драгана Кујовић. – Подгорица, 2014. – 184 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања)

2015.

БУРЗАНОВИЋ, Славко

Italijansko poslanstvo na Cetinju = La legazione d'Italia a Cettigne / С. Бурзановић, А. Дајковић ; [преводителъка Марија Тереза Албано ; ауторка фотографија Анка Гардашевић]. – Цетиње : Национална библиотека Црне Горе „Ђурђе Црнојевић“ ; Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2015. – 91 стр. : илустр. ; 25 цм

2017.

КАТУНИ Кучке планине : монографија / [аутори фотографија и илустрација Иван Лаковић ... и др. ; уредник Иван Лаковић]. – Подгорица : Универзитет Црне Горе, 2017. – 280 str. : fotogr. ; 30 cm

ЗБОРНИЦИ ДОКУМЕНАТА

ЗБОРНИК докумената из историје Црне Горе : (1685–1782) / спремио за штампу Јевто М. Миловић. – Цетиње : Историски институт НР Црне Горе, 1956. – IV, 459 стр. : факс. ; 24 цм

ЗАВНО : Земаљско антифашистичко вијеће народног ослобођења Црне Горе и Боке : збирка докумената / одабрао и уредио Зоран Лакић. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1963. – 297 стр. ; 24 цм

ИЗВОРИ за историју радничког покрета и револуције у Црној Гори : (1918–1945). Сер. 1. Књ. 1, (1918–1929) / одабрао и приредио Јован Р. Бојовић. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1971. – 636 стр. ; 24 цм

ЦАСНО : Црногорска антифашистичка скупштина народног ослобођења : 1944–1945 : збирка докумената / одабрао и припремио Зоран Лакић. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1975. – 625 стр. ; 24 цм

ПЕТАР II Петровић Његош : грађа 1830–1851 / [приредио] Јевто Миловић. Титоград : Универзитетска ријеч : Историјски институт СР Црне Горе ; [Будва] : Медитеран, [198–?]-<1990>. – Књ. <1–6> ; 24 цм
Књ. 2 : (1832). – Никшић : Унирекс, Подгорица : [Историјски институт], 1993. – 534 стр.
Књ. 4 : (1845–1847). – 1986. – 722 стр.
Књ. 5 : (1848–1849). – 1987. – 801 стр.
Књ. 6 : (1850–1851). – 1990. – 614 стр.

ПРЕГЛЕД развоја међунар[о]дноправних односа југословенских земаља. Св. 6, Преглед међународних уговора и других аката значајних за међународне односе Црне Горе 1700–1918. године / [redakciona komisija = comite de redaction Borislav T. Blagojević ... et al. ; prevod na francuski jezik = traduction en français Bogdan Babović, Steva Jovanović]. – Београд : Институт за међународну политику и привреду ; Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1987 (Београд : Просвета). – XXIV, 149 стр. ; 24 цм.

ДРУГИ конгрес Савеза комуниста Црне Горе : стенографске биљешке / приредили: Бранислав Ковачевић, Славко Станишић, Миле Бакић. – Титоград : Републички центар за културно–умјетничку дјелатност : Историјски институт СР Црне Горе, 1990. – 201 стр. ; 24 цм. – (Извори за историју радничког покрета Црне Горе. Серија 3 ; књ.2)

ЦРНОГОРСКО-руски односи : 1711–1918. = Черногорско–рускије одношенија : 1711–1918 гг. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Москва : Институт славјановеденија и балканистики АН СССР, 1992. Књ. <1–> : илустр. ; 24 цм. – (Посебна издања. *Тематске збирке извора*)

ЗАПИСНИЦИ сједница Владе Народне Републике Црне Горе : 1945–1951 / [приредио] Јован Р. Бојовић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1994. – 293 стр. ; 24 цм. – (Посебна издања / Историјски институт Црне Горе, Подгорица)

ПОДГОРИЧКИ срез у народноослободилачком рату : 1941–1945 : зборник докумената, Документа народноослободилачког покрета / приредио Славко Станишић ; сарадници Јагода Радуловић, Драгослав Бојовић. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе : Културно-просвјетна заједница ; Цетиње : Државни архив Републике Црне Горе : Штампарија Обод, 1996. – 2 књ. ; 24 цм
Књ. 1: 1941–1943. – 1995. – IV, 504 стр.
Књ. 2: 1943–1945. – II, 646 стр.

ПОДГОРИЧКА гимназија : 1919–1941 : документи / [приредио] Чедомир Пејовић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998. – 440 стр. : илустр. ; 25 цм. – (Из прошлости Црне Горе. Посебна издања / Историјски институт Црне Горе, Подгорица)

УЈЕДИЊЕЊЕ Црне Горе и Боке Которске : 1813–1814. године : збирка докумената / [редакција Славко Мијушковић ... [ет ал.] ; уредник Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998. – 2 књ. (XIV, 681; 716 стр.) : факс. ; 24 цм. – (Посебна издања / Историјски институт Црне Горе, Подгорица)

ЦРНОГОРСКИ законици : [1796–1916] : правни извори и политички акти од значаја за историју државности Црне Горе : зборник докумената / приредили Бранко Павићевић, Радослав Распоповић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1998. – 5 књ. : табеле ; 24 цм. – (Из прошлости Црне Горе. Едиција Правно-историјско наслеђе. Сер. 1 ; књ. 1 ; књ. 2 ; књ. 3 ; књ. 4 ; књ. 5)

ПОМИРЕЊЕ Југославије и СССР-а : 1953–1955 : тематска збирка докумената / приредио Радоица Лубурић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1999. – 789 стр. : фотогр. ; 24 цм

ЦРНОГОРСКИ ратни парламент : (1941–1945) : документа / одабрао и уредио Зоран Лакић. – (2. допуњено и проширено изд.). – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2003 (Подгорица : Побједа). – 410 стр. : слика аутора ; 25 цм

Први пут објављено 1963. год. под ств. насл.: Завно Црне Горе и Боке.

СКРИВАНА страна историје : црногорска буна и одметнички покрет 1918–1929 : документи / [приредио] Шербо Растодер. – 2. изд. – Цетиње : Централна народна библиотека Црне Горе „Ђурђе Црнојевић“ ; Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Алманах, 2005. – Књ. <1–4> : илустр. ; 20 цм

ПОМИРЕЊЕ Југославије и СССР-а 1953–1955 : тематска збирка докумената / приредио Радоица Лубурић. – 2. изд. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : Побједа, 2007. – IX, 809 стр. : фотогр. ; 24 цм

ЦРНА Гора и САД : у документима Националног архива у Вашингтону 1905–1918 = Montenegro and the USA : in the documents of the National archives and record administration in Washington, D. C., 1905–1918 / [приредио Radoslav Raspopović ; преводилац докумената Marijana Kotur ; преводилац предговора Vanja Jančić ; преводилац uvoda i sadržaja Anthony Wock]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : САНУС, 2010. – 590 стр., [16] листова с таблама ; 25 цм. – (Библиотека Јубилеји)

ЦРНА Гора и Русија : материјали за историју односа Црне Горе и Русије у периоду владавине црногорских митрополита Саве и Василија Петровића 1642–1766 / [приређивачи Радослав Распоповић, Варвара Борисовна Хлебникова, Сенка Бабовић-Распоповић ; преводиоци докумената Тања Голубовић Суботин, Људмила Јоксимовић] ; редакциони одбор А. Н. Сахаров и Р. М. Распопович ; (одговорни уредници) Н. И Хитрова ...[и др.]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Москва : Институт за руску историју РАН : Амбасада Црне Горе у Русију ; Подгорица : Санус, 2011. – 698 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Јубилеји)

ЦРНА Гора у спољној политици Италије. Књ.1, Од оснивања Италијанског конзулата у Скадру до разграничења Црне Горе на основу Берлинског уговора : 1861–1881 : [документи] / приредили Љиљана Алексић-Пејаковић, Славко Бурзановић ; [преводиоци Марија Тереза Албано, Даринка Радовић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2011– (Подгорица : ДПЦ). – Књ. <1–> : илустр. ; 25 цм. – (Библиотека Извори за историју Црне Горе / Историјски институт Црне Горе, Подгорица)

ЦРНА Гора и Француска : дипломатија у избјеглишту – у документима из дипломатског архива краља Николе I и црногорских влада у егзилу 1916–1920 = Le Montenegro et la France : diplomatie en exil – dans les documents provenant des archives diplomatiques du roi Nicolas et des gouvernements Monténégrines en exil 1916–1920. Књ. 1 / приредио Радосав Распоповић ; преводиоци докумената са француског и енглеског језика Јасна Крајчевић и Маријана Котур, преводилац на француски језик Перса Алигрудиф. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе : САНУС, 2014. – 813 стр. : илустр. ; 25 цм. – (Библиотека Јубилеји / Историјски институт Црне Горе [и] САНУС, Подгорица)

ЦРНА Гора и Бугарска. Књ. 1, Црна Гора и Бугарска у документима Централног државног архива Републике Бугарске = *Cerna Gora i B"lgarija. Kn. 1, Cerna Gora i B"lgarija v dokumentite na Centralnija d"ržaven arhiv na Republika B"lgarija* / [приредили Илиана Илијева, Сенка Бабовић Распоповић и Радослав Распоповић ; [преводац докумената са бугарског језика Биљана Васић, преводиоци дјелова текста на бугарски језик Илиана Илиева и Сојан Санкулов ; израда регистра Радослав Распоповић]. – Подгорица : САНУС ; Софија : Национални историјски музеј, 2015 (Подгорица : Артграфика). – 979 стр., [16] стр. с таблама : илустр. ; 25 цм. – (Библиотека Дипломатске свеске ; бр. 1)

ЦРНА Гора и Њемачки Рајх : документи из политичког архива Службе иностраних послова у Берлину 1906–1914. Т. 1 : (1905–1910) = *Montenegro und das Deutsche Reich : Dokumente aus dem politischen Archiv des Auswärt gen Amts in Berlin 1906–1914. T. 1 : (1905–1910)* / [priredili Senka Raspopović, Konrad Clewing, Radoslav Raspopović ; prevodioci sa njemačkog jezika Aleksandra Popović, sa francuskog i engleskog jezika Jasna Krajčević i Olga Pelcer, sa italijanskog jezika Olivera Popović, prevodilac svih tekstova na njemački jezik Konrad Clewing]. – Podgorica : Univerzitet Crne Gore : SANUS ; Regensburg : Institut für Ostund Südosteuropaforschung, 2016. – 746 str.: ilustr. ; 24 cm. – (Biblioteka Jubileji / Istorijски институт Црне Горе [i] SANUS, Podgorica)

ЗБОРНИЦИ РАДОВА СА НАУЧНИХ СКУПОВА

ДУРМИТОРСКА партизанска република : [1941–1942.] : материјали са научног скупа одржаног у Жабљаку 24, 25. и 26. августа 1977. године / [организатори] Историјски институт СР Црне Горе и скупштинске општина Жабљак, Шавник и Плужине ; [припремни одбор Мијушко Шибалић ... [и др.]]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Жабљак ; Плужине ; Шавник : Скупштина општине, 1979. – 924 стр. : илустр. ; 25 цм

РАДНИЧКИ покрет народноослободилачки рат и револуција у Боки Которској : (зборник радова научног скупа одржаног у Херцег-Новом 26, 27. и 28. новембра 1981. године) / [одговорни уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе ; Херцег-Нови : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР-а општине, 1983. – 2 књ. (620 стр., [1] савијен лист ; 692 стр.) : илустр. ; 24 цм + географ. карта. – (Посебна издања / Историјски институт Црне Горе [и] Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР-а општине Херцег-Нови)

ПРЕЛОМНИ догађаји народнослободилачког рата у Црној Гори 1943. године : (зборник радова са научног скупа одржаног 19. и 20. XII 1983.) / [организатори] Историјски институт СР Црне Горе [и] Марксистички центар ЦК СК Црне Горе ; [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе, 1985. – 547 стр. : табеле ; 25 цм. – (Посебна издања / Историјски институт СР Црне Горе [и] Марксистички центар ЦК СК Црне Горе, Титоград)

ПЕТРОВАЧКА комуна 1920. године – прва комунистичка општина на Јадрану : (зборник радова са научног скупа одржаног 23, 24 и 25. новембра 1984) / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Марксистички центар ЦК СК Црне Горе ; Будва : Историјски архив, 1986. – 410 стр. : ноте ; 25 цм. – (Посебна издања / Историјски институт СР Црне Горе, Титоград)

ЗАТВОРИ и логори у Боки Которској и Бокелји у затворима и логорима ван Боке 1941 – 1945 : (зборник радова са научног скупа одржаног у Херцег–Новом, 20. и 21. децембра 1985. године) / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Самоуправни фонд за његовање и развијање револуционарних традиција НОР–а општине, 1987. – 661 стр. : факс. ; 24 цм. – (Посебна издања / Историјски институт СР Црне Горе, Титоград)

РЕВОЛУЦИОНАРНИ покрет у срезу цетињском : 1918–1945. : зборник радова са научног скупа одржаног у Цетињу 14, 15. и 16. новембра 1984. године/ [организатор] Историјски институт СР Црне Горе ; [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе : Одбор за монографију „Револуционарни покрет у срезу цетињском 1918–1945“, 1988. – VIII, 590 стр. ; 25 цм

КОСОВСКИ бој у историји, традицији и стваралаштву Црне Горе : [зборник радова] : реферати са научног скупа Титоград, 25. октобра 1989. године / редакциони одбор Милосав Бабовић...[и др.] ; уредник Милосав Бабовић. – Титоград : Црногорска академија наука и умјетности : Историјски институт СР Црне Горе ; Београд : Стручна књига, 1990. – 277 стр. ; 24 цм. – (Научни скупови / Црногорска академија наука и умјетности ; књ. 21. Одјељење умјетности ; књ. 7)

На извору Вукова језика : [зборник радова са научног скупа одржаног у Шавнику 7. и 8. јула 1988] / [организатор Историјски институт Црне Горе ; уредник Јован Р. Бојовић. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – 501 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Посебна издања / Историјски институт СР Црне Горе) (Дурмиторски зборник ; 1)

СТАНОВНИШТВО словенског поријекла у Албанији : (зборник радова са међународног научног скупа одржаног у Цетињу 21, 22. и 23. јуна 1990) / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991 ([Београд] : Стручна књига). – 1120 стр., [1] пресавијени лист са геогр. картом : илустр. ; 24 цм. – (Посебна издања / Историјски институт СР Црне Горе)

УЈЕДИЊЕЊЕ Црне Горе и Боке Которске : 1813–1814. године : (зборник радова са научног скупа одржаног у Котору 10–12. новембра 1988) / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – 422 стр., [1] вишеструко пресавијен лист са геогр. картом : илустр. ; 24 цм. – (Посебна издања / Историјски институт СР Црне Горе, Титоград)

ЧЕТИРИСТО година манастира Пива : (зборник радова са научног скупа одржаног у Плужанима [т.ј. Плужиницама] 16. и 17. јула 1987) / [уредник Јован Р. Бојовић]. – Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1991. – 235 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Посебна издања / Историјски институт СР Црне Горе)

БИТКА за Црну Гору : Мартинићи – Круси 1796–1996 : зборник радова са научног скупа / [уредник Бранислав Ковачевић ; редакција Бранислав Ковачевић, Радоје Пајовић, Радоман Јовановић]. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе : Културно-просвјетна заједница, 1997. – 375 стр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања / Историјски институт Републике Црне Горе [и] Културно-просвјетна заједница, Подорица)

МОЈКОВАЧКА операција : 1915–1916 : зборник радова са научног скупа / [одговорни уредници Петар Качавенда, Славко Вукчевић, Бранислав Ковачевић]. – [1. изд.]. – Београд : ИСИ–Институт за савремену историју : Војноисторијски институт Војске Југославије : Савез удружења ратника ослободилачких ратова Србије 1912–1920. и потомака ; Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1997. – 438 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Посебна издања / Институт за савремену историју, Београд)

МЕЂУНАРОДНО признање Црне Горе : зборник радова са научног скупа, Никшић, 11–12. мај 1998. год. / [уредник Бранислав Ковачевић]. – Подгорица : Црногорска академија наука и умјетности : Историјски институт Црне Горе ; Никшић : Филозофски факултет, 1999 (Подгорица : Побједа). – 510 стр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања / Историјски институт Црне Горе)

СТО двадесет година од ослобођења Подгорице : зборник радова са научног скупа / уредник Бранислав Ковачевић ; редакција Живко Андријашевић... [и др.]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000 (Подгорица : Штампариија Обод). – 710 стр. : илустр. ; 24 цм. – (Библиотека Посебна издања / Историјски институт Црне Горе, Подгорица)

130 Years of established diplomatic relations between Montenegro and Great Powers after it gained independence in 1878 : paper collection / [organizational comitee Radoslav Raspopović ...et al. ; translation by Marijana Kotur]. – Ed. Jubilees. – Podgorica : Historical Institute of Montenegro, 2011 (Podgorica : Pobjeda). – 368 str. ; 25 cm

РОССИЯ и Балканы в течение последних 300 лет : Юбилейное издание, посвященное трехсотлетию черногорско-русских отношений 1711–2011. 2 : Международная научная конференция, Бар, 17–18. октября 2011. года / [редактор Радослав Распоповић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Москва : Фонд поддержки публичной дипломатии им. А. И. Горчакова ; Институт Российской истории РАН ; Институт Славяноведения РАН, 2012. – 605 стр. : илустр. ; 31 cm

ЗБОРНИЦИ РАДОВА СА ОКРУГЛОГ СТОЛА ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА

ИСТОРИЧАР и савремена епоха : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 1 / [главни и одговорни уредник Бранислав Ковачевић ; редакција Радослав Распоповић...[и др.]]. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1997. – 205 стр. ; 24 cm

ЦРНА Гора у Првом свјетском рату : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 2 / [главни и одговорни уредник Бранислав Ковачевић ; редакција округлог стола Радослав Распоповић ... и др. ; превод резимеа на француски Перса Алигрудих]. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе, 1998. – 246 стр. ; 24 cm

СРЕДЊОВЈЕКОВНА историја Црне Горе као поље истраживања : зборник радова са округлог стола Историјског института. Књ. 3 / [главни и одговорни уредник Бранислав Ковачевић ; редакција округлог стола Радослав Распоповић...[и др.] ; превод резимеа на француски Перса Алигрудих]. – Подгорица : Историјски институт Републике Црне Горе. – 464 стр. ; 24 cm

ПАРЛАМЕНТАРИЗАМ у Црној Гори – историјски коријени и развој : зборник радова са округлог стола Историјског института Црне Горе. Књ. 4 / [главни и одговорни уредник Бранислав Ковачевић ; редакција округлог стола Радослав Распоповић...[и др.] ; превод резимеа на француски језик Перса Алигрудих]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 1999 (Подгорица : Принт). – 334 стр. ; 25 cm

ФОТОТИПСКА ИЗДАЊА

ГЛАС Црногорца : недјељни лист за политику и књижевност 1873. године / [уредник Душан Мартиновић]. – Фототипско изд. – Цетиње : Централна народна библиотека СР Црне Горе „Ђурђе Црнојевић“ ; Титоград : Историјски институт СР Црне Горе, 1987 (Београд : Космос). – 1 књ. ([год.] 1873. разл. паг.) ; 48 цм. – (Фототипско издање / Централна народна библиотека СР Црне Горе „Ђурђе Црнојевић“ ; књ. 14)

ТРОЈИЧАНИН, Гаврило, монах

Врхобрезнички летопис : књига староставна из 1650. / монах Гаврило Тројичанин ; приредили Владета Цвијовић, Бранислав Ковачевић. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2000 (Цетиње : Обод). – XXII, [656], 34 стр. ; 24 цм. – (Из прошлости Црне Горе. Посебна издања / Историјски институт Црне Горе)
Фототипско изд.

ЛАИНОВИЋ, Андрија В.

Побједа на Граховцу 1858. године у списима савременика / Андрија В. Лаиновић. – 2. изд. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2008 (Подгорица : АП Принт). – 224, [20] стр. с таблама : илустр. ; 24 цм. – (Едиција Културно наслеђе / Историјски институт Црне Горе, Подгорица) Фототипско изд. из 1958.

TRATÉ de Berlin = Berlinski ugovor : 1878. / [приредио Радослав Распоповић ; превод Јасна Крајчевић]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе, 2009 (Београд : Цицero принт). – XLIII стр. ; 39 цм. – (Библиотека Јубилеји)

Ово издање је публикувано на основу факсимила примјерка из Русије.

НАУТИКА : предавања Марка Мартиновића руским морнарима у Перасту 1697–1698 = Лекции Марка Мартиновича руским морјакам в Перасте 1697– 1698 / [приређивачи В. М. Згребин, Ж. Л. Левшини ; преводиоци Људмила Станишић, Маријана Ђивуљски]. – Подгорица : Историјски институт Црне Горе ; Москва : Фонд Поддржки Публичної дипломатији имени А. М. Горчакова ; Санкт Петербург : Россијскаја национална библиотека, 2015. – 292 стр. : илустр., факс. ; 30 цм. – (Библиотека Посебна издања / Историјски институт Црне Горе, Подгорица)

СПОЉНИ САРАДНИЦИ
ИСТОРИЈСКОГ ИНСТИТУТА

АВРАМОВ, Смиља^{*1} – Београд, Србија
АВРАМОВСКИ, Живко^{*} – Београд, Србија
AGNOLI, Francesco Mario^{*} – Болоња, Италија
АЈЛЕС, Kornelija – Љубљана, Словенија
ALBERTI, Lucia – Рим, Италија
АЛЕКСЕЈЕВ, Валери Аркадијевич^{*} – Русија
АЛЕКСИЋ-ПЕЈКОВИЋ, Љиљана^{*} – Београд, Србија
АЛИБАБИЋ, Шефика^{*} – Београд, Србија
АЛИХОЏИЋ, Рифат – Црна Гора
АНДРИЈАШЕВИЋ, Живко^{*} – Црна Гора
АНТОВИЋ, Јелена^{*} – Црна Гора
АНТОВИЋ, Дарко^{*} – Црна Гора
АНТОЉАК, Стјепан^{*} – Загреб, Хрватска
АНШАКОВ, Јуриј П.^{*} – Москва, Русија
АРАНИТОВИЋ, Добрило^{*} – Београд, Србија
ARСНЕР, Romy – Грац, Аустрија
АРТАМОНОВ, Владимир А.^{*} – Москва, Русија
АСАНОВИЋ, Душан – Дабо^{*} – Црна Гора
АТЛАГИЋ, Марко^{*} – Приштина, Србија
БАБИЋ, Ванда^{*} – Задар, Хрватска
БАКИЋ, Дарко^{*} – Црна Гора
БАКИЋ, Миле^{*} – Црна Гора
БАНОВИЋ, Бранко^{*} – Црна Гора
БАРЈАКТАРОВИЋ Ланзарди, Маријета^{*} – Црна Гора
ВАТОВСКИ, Henryk^{*} – Краков, Пољска
БАТРИЋЕВИЋ, Ђуро^{*} – Црна Гора
БАЦКОВИЋ, Слободан^{*} – Црна Гора
БЕЛОВ, Михаил В.^{*} – Волгоград, Русија
БЕРЕТИЋ, Нада^{*} – Београд, Србија
БЕРИЋ, Душан П.^{*} – Косовска Митровица, Србија
БЕРОШ, Јосип^{*} – Хрватска

Спољни сарадници Историјског института УЦГ, који су обиљежени звјездицом, објављивали су своје радове на страницама *Историјских записа*; за потпуније податке погледати *Библиографију Историјских записа 1927-2018*.

БЕРТОША, Мирослав – Пула, Хрватска
BESSE, Jean-Paul – Париз, Француска
БЕЋИР, Јово* – Црна Гора
БЕХМЕН, Горан* – Сарајево, БиХ
ВЕСНЕРЕЛЛИ, Alberto* – Рим, Италија
ВIEBER, Florian – Грац, Аустрија
БИНГ, Алберт – Загреб, Хрватска
БИШКУП, Маријан – Загреб, Хрватска
VIAGINI, Antonello* – Рим, Италија
БЈЕЛИЦА, Јеврем* – Црна Гора
БЈЕЛИЦА, Јевто* – Црна Гора
БЈЕЛИЦА, Обрад* – Црна Гора
БЛАГОЈЕВИЋ, Јелисавета* – Црна Гора
БЛАГОЈЕВИЋ, Милош – Београд, Србија
БЛАГОЈЕВИЋ, Обрен – Црна Гора
БЛУДИЛИНА, Наталија Д.* - Русија
БОГДАНОВИЋ, Александар* – Црна Гора
БОГДАНОВИЋ, Бранко* - Београд, Србија
БОГЕТИЋ, Љубинка* - Београд, Србија
БОГИЋЕВИЋ, Војислав* - Сарајево, БиХ
БОГИЋЕВИЋ, Чедомир* – Црна Гора
БОГОЈЕВИЋ, Драган* – Црна Гора
БОГОЈЕВИЋ-ГЛУШЧЕВИЋ, Невенка* – Црна Гора
БОДРОЖИЋ, Милица* – Београд, Србија
БОЖИЋ, Иван* – Београд, Србија
БОЖОВИЋ, Бојан* – Црна Гора
БОЈАНИЋ, Славко* – Црна Гора
БОЈКОВИЋ, Душан* – Београд, Србија
БОЈОВИЋ, Бошко И.* – Париз, Француска
БОЈОВИЋ, Милан* – Црна Гора
БОЉЕВИЋ-ВУЛЕКОВИЋ, Војислав – Црна Гора
БОНДАРЈЕВА, Елена Анатолијевна* – Русија
БОРОВИНИЋ, Блажо* – Црна Гора
БОРОВИНИЋ, Љубо* – Црна Гора
БОРОЗАН, Бранислав* – Црна Гора
БОРОЦКИ, Венијамин*
БОШКОВИЋ, Бранко* – Црна Гора
БОШКОВИЋ, Ђурђе* – Београд, Србија
БОШКОВИЋ, Милорад А. – Црна Гора
БРАЖАЛИЋ, Ешреф* – Сарајево, БиХ
БРАЈЧИЋ, Цвијета* – Црна Гора
БРАЈОВИЋ, Миливоје* – Црна Гора

БРАЈОВИЋ, Саша* – Београд, Србија
БРАЛИЋ, Анте – Задар, Хрватска
БРАНКАЧК, Јан* – Лајпциг, Њемачка
БРКОВИЋ, Милко – Мостар, БиХ
БУБАЛО, Ђорђе* – Београд, Србија
БУГАНОВ, Александар* – Москва, Русија
БУДЕЧ, Горан – Загреб, Хрватска
БУЈУКЛИЋ, Жика* – Београд, Србија
БУЛАЈИЋ, Жарко* – Црна Гора
БУЛАТОВИЋ, Анђелка* – Нови Сад, Србија
БУЛАТОВИЋ, Милан* – Црна Гора
БУЛАТОВИЋ, Радомир* – Црна Гора
БУТОРАЦ, Марина – Загреб, Хрватска
BUSARELLI, Massimo* – Рим, Италија
БУЖАНЧИЋ, Радослав* – Сплит, Хрватска
ВАСИЋ, Миролjub* – Београд, Србија
ВАСИЛИК, Владимир – Санкт Петербург, Русија
ВЕССНЮ, Edoardo* – Италија
ВЕЛИМИРОВИЋ ЖИЖИЋ, Оливера* – Црна Гора
ВЕХАР, Маја – Љубљана, Словенија
ВИНАВЕР, Вук* – Београд, Србија
ВИЦКОВИЋ, Михаило* – Црна Гора
ВИЧЕВИЋ, Весна* – Црна Гора
ВИШЊАКОВ, Јарослав В.* – Москва, Русија
ВЛАХОВИЋ, Петар* – Црна Гора
ВОЈВОДИЋ, Михаило – Београд, Србија
ВОЛИНОВИЋ, Драгица* – Црна Гора
ВОЛИНОВИЋ, Новица* – Црна Гора
ВОЛИНОВИЋ, Милета* – Црна Гора
ВОРОБЉОВА, Ирина* – Москва, Русија
ВРАЧАР, Милена* – Црна Гора
ВРЗИЋ, Милена* – Београд, Србија
ВУЈОВИЋ, Ђуро* – Црна Гора
ВУЈОШЕВИЋ, Ђоко* – Црна Гора
ВУЈОШЕВИЋ, Јован* – Београд, Србија
ВУЈОШЕВИЋ, Никола* – Црна Гора
ВУЈАЧИЋ, Велимир* – Црна Гора
ВУЈАЧИЋ, Слободан* – Црна Гора
ВУЈЧИЋ, Немања* – Београд, Србија
ВУКАДИНОВИЋ, Вуко* – Црна Гора
ВУКАДИНОВИЋ, Срђа* – Црна Гора
ВУКАНОВИЋ, Радован* – Црна Гора

ВУКИЋ, Предраг* – Црна Гора
ВУКИЋЕВИЋ, Борис* – Црна Гора
ВУКИЋЕВИЋ, Слободан* – Црна Гора
ВУКИЋЕВИЋ-ЈАНКОВИЋ, Весна* – Црна Гора
ВУКМАНОВИЋ, Јован* – Црна Гора
ВУКМАНОВИЋ, Саво* – Црна Гора
ВУКОВИЋ, Горан – Грац, Аустрија
ВУКОВИЋ, Миодраг - Мишко* – Црна Гора
ВУКОВИЋ, Раде* – Црна Гора
ВУКОВИЋ, Чедо* – Црна Гора
ВУКОТИЋ, Божидар* – Црна Гора
ВУКОТИЋ, Драгутин* – Црна Гора
ВУКОТИЋ, Јово Д.* – Београд, Србија
ВУКОТИЋ ЛАЗАР, Марта* – Косовска Митровица, Србија
ВУКЧЕВИЋ, Лука* – Црна Гора
ВУКЧЕВИЋ, Младен* – Црна Гора
ВУКЧЕВИЋ, Славко – Београд, Србија
ВУЧЕТИЋ, Биљана* – Београд, Србија
ВУЧЕНИЋ, Стево* – Црна Гора
ВУЧКОВИЋ, Душан* – Црна Гора
ВУЧКОВИЋ, Жељко* – Црна Гора
ВУШОВИЋ-ЛУЧИЋ, Звездана* – Црна Гора
ГАВРИЛОВИЋ, Анђела Ђ.* – Београд, Србија
GAZUY, Dominique* – Француска
ГАЛИЈАШ, Армина – Грац, Аустрија
ГАЋЕША, Никола Л.* – Нови Сад, Србија
ГВОЗДЕНОВИЋ, Славка* – Црна Гора
ГЛЕДОВИЋ, Богдан* – Београд, Србија
ГЛИГОРИЈЕВИЋ, Бранислав* – Београд, Србија
ГЛИШИЋ, Венцеслав* – Београд, Србија
ГОБОВИЋ, Гојко* – Црна Гора
GORI, Маја – Рим, Италија
ГРАФЕНАУЕР, Бого* – Љубљана, Словенија
ГРБОВИЋ, Гојко* – Црна Гора
ГРГИЋ-МАРОЈЕВИЋ, Ивана – Задар, Хрватска
ГРИЈАК, Зоран – Загреб, Хрватска
ГРКОВИЋ МЕЉЦОР, Јасмина – Нови Сад, Србија
ГРОСУЛ, Владимир Ј.* – Москва, Русија
ГУБЕРИНИЋ, Радомир П.* – Црна Гора
ГУЛИН, Анте – Загреб, Хрватска
ГУСКОВА, Елена* – Москва, Русија
ГУШТИН, Митја – Копар, Словенија

ДАНИЛОВИЋ, Јелена – Београд, Србија
ДАШИЋ-РАСПОПОВИЋ, Татјана* – Црна Гора
ДЕЛЕТИЋ, Здравко* – Црна Гора
ДЕМОВИЋ, Михо – Загреб/Дубровник, Хрватска
D'EREDITA, Antonio – Рим, Италија
ДЕСПОТ, Мирослава* – Загреб, Хрватска
ДИМИЋ, Љубодраг* – Београд, Србија
ДИНИЋ КНЕЖЕВИЋ, Душанка – Нови Сад
DI PALMA, Bruna – Напуљ, Италија
ДОБРАШИНОВИЋ, Добрашин* – Црна Гора
ДОДА, Исмаил* – Црна Гора
ДОНАТ-КРИВОКАПИЋ, Неда* – Црна Гора
ДОСТЈАН, Ирина С.* – Москва, Русија
ДРАГИЋЕВИЋ, Милица М.* – Црна Гора
ДРАГОЈЕВИЋ, Павле* – Црна Гора
ДРАГОЈЛОВИЋ, Драгољуб* – Београд, Србија
ДРАКИЋ, Спасо* – Црна Гора
ДРАШКОВИЋ, Небојша* – Црна Гора
ДРЉЕВИЋ, Саво* – Црна Гора
ДРОБЊАКОВИЋ, Лазар* – Црна Гора
ДУРКОВИЋ-ЈАКШИЋ, Љубомир* – Београд, Србија
ЂАКОВИЋ, Спасоје* – Београд, Србија
ЂЕЛЕН, Мајра* – Питсбург, САД
ЂОКОВИЋ, Драгиша* – Црна Гора
ЂОНОВИЋ, Ранко* – Црна Гора
ЂОРЂЕВИЋ, Нада* – Београд, Србија
ЂУКАНОВИЋ, Бојка – Црна Гора
ЂУКИЋ, Мирко Р.* – Црна Гора
ЂУРАШКОВИЋ, Луција* – Црна Гора
ЂУРЂЕВ, Бранислав* – Сарајево, БиХ
ЂУРЕТИЋ, Веселин* – Црна Гора
ЂУРИЧИН, Биљана* – Црна Гора
ЂУРИЋ, Маја* – Црна Гора
ЂУРИЧКОВИЋ, Бошко* – Црна Гора
ЂУРИШИЋ, Ксенија* – Црна Гора
ЂУРОВИЋ, Војислав* – Црна Гора
ЂУРОВИЋ, Смиљана* – Црна Гора
ЕГИЋ, Обрад* – Задар, Хрватска
ЕКМЕЧИЋ, Милорад* – Београд, Србија
ЕЛЕЗОВИЋ, Глиша* – Сарајево, БиХ
ЕРДЕЉАН, Јелена* – Београд, Србија
ESSEN, Andrzej* – Краков, Пољска

ЖЕРАВЧИЋ, Момчило В.* – Црна Гора
ЖИВКОВИЋ, Валентина* – Београд, Србија
ЖИВКОВИЋ, Драгоје* – Црна Гора
ЖИВКОВИЋ, Душан* – Црна Гора
ЖИВОЈИНОВИЋ, Драгољуб Р. – Београд, Србија
ЖИВОТИЋ, Александар* – Београд, Србија
ЖУТИЋ, Никола* – Београд, Србија
ЖУГИЋ, Стојан* – Црна Гора
ЖУГИЋ, Томислав* – Црна Гора
ЗАГАРЧАНИН, Младен* – Црна Гора
ЗАРУБИЦА, Милорад М. – Црна Гора
ЗЕКОВИЋ, Вељко* – Црна Гора
ЗЕЧЕВИЋ, Момчило – Београд, Србија
ЗОГОВИЋ, Радован* – Црна Гора
ЗЛОДИ, Здравка – Загреб, Хрватска
ЗЛОКОВИЋ, Игњатије* – Црна Гора
ЗЛОКОВИЋ, Максим* – Црна Гора
ZÖLLER, Martin* – Њемачка
ZWITTER, Žiga – Љубљана, Словенија
ИВАНОВИЋ, Божица* – Црна Гора
ИВАНОВИЋ, Здравко* – Црна Гора
ИВАНОВИЋ, Златко* – Црна Гора
ИВАНОВИЋ, Радомир В.* – Црна Гора
ИВАНОВИЋ, Слободан* – Црна Гора
ИВЕТИЋ, Велимир* – Црна Гора
ИМАМОВИЋ, Енвер* – Сарајево, БиХ
ИЛИЕВА, Илиана* – Софија, Бугарска
ИКОВИЋ, Бошко* – Црна Гора
ИЛИНЧИЋ, Вукић* – Црна Гора
ЈАКОВЕНКО, Игор Г.* – Москва, Русија
ЈАЛИМАМ, Салих* – Сарајево/Мостар, БиХ
ЈАНКОВИЋ, Блажо С.* – Црна Гора
ЈЕЛУШИЋ, Синиша* – Црна Гора
ЈЕРКОВ, Слободан* – Црна Гора
ЈЕРОТИЋ, Владета* – Београд, Србија
ЈОВАНОВИЋ, Александар* – Београд, Србија
ЈОВАНОВИЋ, Блажо* – Црна Гора
ЈОВАНОВИЋ, Димитрије* – Црна Гора
ЈОВАНОВИЋ, Жарко* – Црна Гора
ЈОВАНОВИЋ, Јован* – Црна Гора
ЈОВАНОВИЋ, Лидија* – Црна Гора
ЈОВАНОВИЋ, Надежда* – Црна Гора

ЈОВАНОВИЋ, Новак* – Црна Гора
ЈОВАНОВИЋ, Мирослав – Београд, Србија
ЈОВИЋ, Катарина* – Београд, Србија
ЈОВИЋЕВИЋ, Божидар* – Црна Гора
ЈОВИЋЕВИЋ, Босилка* – Црна Гора
ЈОВИЋЕВИЋ, Владимир* – Црна Гора
ЈОВОВИЋ, Васо* – Црна Гора
ЈОВОВИЋ, Иван* – Црна Гора
ЈОВОВИЋ, Милорад* – Црна Гора
ЈОКИЋ, Љиљана* – Црна Гора
ЈОКСИМОВИЋ, Александар* – Црна Гора
ЈОЦОВИЋ-ОДАВИЋ, Равиојла* – Осиек, Хрватска
ЈУШКОВИЋ, Велимир – Миле* – Црна Гора
CAVALLI, Daniel* – Париз, Француска
КАЛУЂЕРОВИЋ, Иван Т.* – Црна Гора
КАПЕТАНОВИЋ, Александра – Црна Гора
КАПИЦИЋ, Хамдија* – Сарајево, БиХ
КАПОР, Амброз* – Корчула, Хрватска
КАРАСЈОВ, Виктор Георгиевич* – Москва, Русија
КАРБИЋ, Дамир – Загреб, Хрватска
CARTENY, Andrea* – Рим, Италија
КАСАЛИЦА, Слободан* – Црна Гора
KASSER, Carl* – Грац, Аустрија
CATTARUZZA, Amael* – Котегвидан, Француска
КАТИЋ, Реља* – Београд, Србија
КАТИЋ, Срђан* – Београд, Србија
КАТУШИЋ, Маја* – Загреб, Хрватска
КАФКАСЈАЛИ, Muhammet Savaş – Анкара, Турска
КАЧАВЕНДА, Петар* – Београд, Србија
КЕСТЕРЧАНЕК, Франо* – Дубровник, Хрватска
КИЛИБАРДА, Весна* – Црна Гора
КИЛИБАРДА, Гојко М.* – Црна Гора
КЛАИЋ, Нада* – Загреб, Хрватска
КЛАНЧИЋ, Љубица* – Загреб, Хрватска
CLEWING, Konrad – Регенсбург, Њемачка
КОВАЧЕВИЋ, Катарина* – Београд, Србија
КОВАЧЕВИЋ, Стево* – Црна Гора
КОВИЈАНИЋ, Ристо* – Црна Гора
КОНДИЋ, Павле* – Црна Гора
КОРАЋ, Војислав* – Београд, Србија
КОРАЋ, Милорад* – Црна Гора
КОВАЧИЋ, Вања* – Трогир, Хрватска

КОВАЧИЋ, Славко – Сплит, Хрватска
КОВИЋ, Милош* – Београд, Србија
COQUIN, Francois-Xavier* – Париз, Француска
КОЛЕНДИЋ, Петар* – Београд, Србија
COLOSI, Francesca – Рим, Италија
КОСИК, Виктор И.* – Москва, Русија
КОСТИЋ, Васко* – Црна Гора
КОСТИЋ, Милица* – Црна Гора
COZZOLINO, Marielena – Молисе, Италија
КНЕЖЕВИЋ, Саша* – Црна Гора
КРАМАР, Rostisław – Варшава, Пољска
КРЕВС, Марко – Љубљана, Словенија
КРЕСТИЋ, Василије* – Београд, Србија
КРЕСТИЋ, Петар* – Београд, Србија
КРИВАЋЕВИЋ-ДРАГОВИЋ, Милица* – Црна Гора
КРКЕЉИЋ, Бранко Ј.* – Црна Гора
КУДРИЈАВЦЕВА, Елена П. – Москва, Русија
КУМАНЕВ, Виктор А.* – Москва, Русија
КУСТУДИЈА, Иван Ђ.* – Црна Гора
ЛАДИЋ, Зоран – Загреб, Хрватска
ЛАЖЕТИЋ, Предраг* – Београд, Србија
ЛАЗИЋ, Борис – Париз, Француска
ЛАЗИЋ, Мирослав* – Београд, Србија
ЛАЛИЋ, Зоран* – Црна Гора
ЛАЛОВИЋ, Владан* – Црна Гора
ЛАЛОВИЋ, Драгутин* – Црна Гора
ЛАЛОШЕВИЋ, Илија – Црна Гора
ЛАЛОШЕВИЋ, Јована* – Црна Гора
ЛАМПИЧ, Барбара – Љубљана, Словенија
ЛАУШЕВИЋ, Саво* – Црна Гора
ЛЕВЕНТАЛ, Зденко* – Београд, Србија
ЛЕГРАДИЋ, Рудолф* – Загреб, Хрватска
ЛЕКОВИЋ, Драгутин – Драго* – Црна Гора
ЛЕКОВИЋ, Мишо* – Црна Гора
LETI MESSINA, Tommaso – Рим, Италија
ЛЕНАМАНН, Ralf* – Дрезден, Немачка
ЛИСАЦ, Андрија Љубомир* – Словенија
ЛОМПАР, Драгица* – Црна Гора
ЛОПИЧИЋ, Јанко* – Црна Гора
LORRY, Bernard* – Париз, Француска
ЛУКАЧ, Душан* – Београд, Србија
ЛУКЕТИЋ, Мирослав* – Црна Гора

ЛУКИЋ, Василије* – Црна Гора
ЛУКИЋ, Божидар* – Црна Гора
ЛУКОВИЋ, Петко* – Црна Гора
ЛУПИС, Виноције В. – Дубровник, Хрватска
ЛУТОВАЦ, Предраг* – Црна Гора
ЛУЧИЋ, Саво* – Црна Гора
МАЈНАРИЋ, Иван – Загреб, Хрватска
МАКСИМОВИЋ, Недељко*
МАЛАЈ, Винко* – Црна Гора
МАЛИКОВИЋ, Драги* – Косовска Митровица, Србија
МАЛОВИЋ-ЂУКИЋ, Марица* – Београд, Србија
МАНОЈЛОВИЋ, Мирјана* – Црна Гора
МАРКОВИЋ, Владо* – Црна Гора
МАРКОВИЋ, Марко* – Црна Гора
МАРКОВИЋ, Милорад* – Црна Гора
МАРКОВИЋ, Саво* – Црна Гора
МАРКОВИЋ, Саша* – Париз, Француска
МАРКУШ, Божо* – Црна Гора
МАРОЈЕВИЋ, Радисав* – Црна Гора
МАРТИНОВИЋ, Вељко* – Црна Гора
МАРТИНОВИЋ, Душан* – Црна Гора
МАРТИНОВИЋ, Јован Ј.* – Црна Гора
МАРТИНОВИЋ, Марија* – Црна Гора
МАРТИНОВИЋ, Марина* – Црна Гора
МАРТИНОВИЋ, Мишо* – Црна Гора
МАРТИНОВИЋ, Нико* – Црна Гора
МАРТИНОВИЋ, Срђа* – Црна Гора
МАСТИЛОВИЋ, Драга* – Источно Сарајево, БиХ
МАТКОВИЋ, Стјепан* – Загреб, Хрватска
МАТКОВИЋ, Хрвоје* – Загреб, Хрватска
МАТКОВСКИ, Александар* – Скопље, Македонија
МЕДЕНИЦА, Радосав* – Црна Гора
MEROŁA, Pasquale – Леће, Италија
МИЈАТОВИЋ, Вуксан* – Црна Гора
МИЈОВИЋ КОЧАН, Стијепо – Загреб, Хрватска
МИЈУШКОВИЋ, Илија М.* – Црна Гора
МИЈУШКОВИЋ, Милутин* – Црна Гора
МИКИЋ, Ђорђе* – Црна Гора
МИЛАДИНОВИЋ, Милан М.* – Београд, Србија
МИЛЕНКОВИЋ, Драги* – Београд, Србија
МИЛЕНКОВИЋ, Тома* – Београд, Србија
МИЛИКИЋ, Милош* – Црна Гора

МИЛИЋ, Даница* – Београд, Србија
МИЛИЋ, Ђорђе* – Црна Гора
МИЛИЋЕВИЋ, Наташа* – Београд, Србија
МИЛКИЋ, Миљан* – Београд, Србија
МИЛОВИЋ, Ђорђе* – Црна Гора
МИЛОШЕВИЋ, Миладин* – Београд, Србија
МИЛОШЕВИЋ, Милош* – Црна Гора
МИЛОШЕВИЋ, Павле* – Црна Гора
МИЛОШЕВИЋ, Слободан Д.* – Београд, Србија
МИЛУНОВИЋ, Лука* – Црна Гора
МИЛУТИНОВИЋ, Бранислав – Београд, Србија
МИЛУТИНОВИЋ, Коста* – Црна Гора
МИЉАНИЋ, Војислав* – Црна Гора
МИЉКОВИЋ БОЈАНИЋ, Ема* – Београд, Србија
МИКША, Петер – Љубљана, Словенија
МИРАНОВИЋ, Анастасија* – Црна Гора
МИРАНОВИЋ, Предраг* – Црна Гора
МИРКОВИЋ, Милка*
МИТРОВИЋ, Катарина* – Београд, Србија
МИЋЕВИЋ-ЂУРИЋ, Татјана* – Црна Гора
МИХАЛИЧЕК, Марија* – Црна Гора
МИХАЉЧИЋ, Раде* – Београд, Србија
МЛАЦОВИЋ, Душан – Љубљана, Словенија
МОЈАШЕВИЋ, Будо М.* – Црна Гора
MORGANTI, Adolfo* – Сан Марино
MOSCATI, Paola – Рим, Италија
МОШИН, Владимир* – Београд-Загреб-Скопље
МРКАИЋ, Благота* – Црна Гора
МУЉАЧИЋ, Жарко* – Задар, Хрватска
MOORE, Roderick, В.* – САД
МУРАШОВА, Људмила*
МУШОВИЋ, Ејуп* – Нови Пазар, Србија
НАГРАДИЋ, Слободан* – Бања Лука, БиХ
НАРОЧНИЦКАЈА, Наталија А.* – Москва, Русија
NASO, Alessandro – Рим, Италија
НЕМИРОВСКИ, Евгениј Љвович* – Москва, Русија
НЕРАЛИЋ, Јадранка* – Загреб, Хрватска
НЕШОВИЋ, Слободан – Београд, Србија
НИКЕЗИЋ, Новак* – Црна Гора
НИКОЛИЋ, Војин* – Црна Гора
НИКЧЕВИЋ, Војислав Д.* – Црна Гора
НИКЧЕВИЋ, Томица* – Црна Гора

НИКИФОРОВ, А.*
НИКИФОРОВ, Константин В. – Москва, Русија
НИКОЛИЋ, Гојко – Црна Гора
НОВАКОВИЋ, Бојан* – Црна Гора
НОВАКОВИЋ, Драган* – Црна Гора
НИКОЛОВСКИ, Димитар* – Стоби, Македонија
ОБРАДОВИЋ, Марија* – Београд, Србија
ОГРИН, Матеј – Љубљана, Словенија
ОДАК Михаиловић, Марина* – Београд, Србија
ОРОВИЋ, Ирена* – Црна Гора
ОРУЏ, Natice* – Анкара, Турска
ОРШОЛИЋ, Тадо – Задар, Хрватска
ОТАШЕВИЋ, Душан* – Црна Гора
ЌЗАН, Uğur* – Киршехир, Турска
ПАВИЋ, Милорад
ПАВИЋЕВИЋ, Бранко* – Црна Гора
ПАВЛОВИЋ, Илија* – Црна Гора
ПАВЛОВИЋ, Срђа* – Црна Гора
ПАЈКОВИЋ, Ђоко* – Црна Гора
РАЛОМБІНИ, Augusto – Рим, Италија
ПАПИЋ, Томо* – Црна Гора
ПАПАДРИАНОС, Јоанис* – Солун, Грчка
ПАПОВИЋ, Драгутин* – Црна Гора
ПАПОВИЋ, Станко* – Црна Гора
ПАТКОВИЋ, Миленко* – Црна Гора
ПЕЈОВИЋ, Лазар – Црна Гора
ПЕЈОВИЋ, Снежана* – Црна Гора
ПЕЈОВИЋ, Чедомир* – Црна Гора
ПЕРАЗИЋ, Гавро – Београд, Србија
ПЕРИШИЋ, Мирослав* – Београд, Србија
ПЕРОВИЋ, Драгиша* – Црна Гора
RESCARIN, Sofia – Рим, Италија
ПЕТРОВИЋ, Драгољуб С.* – Београд, Србија
ПЕТРОВИЋ, Ђурђица – Београд, Србија
ПЕТРОВИЋ, Јелена – Љубљана, Словенија
ПЕТРОВИЋ, Раде* – Сарајево, БиХ
ПЕТРОВИЋ, Растислав В.* – Црна Гора
ПЕТРОВИЋ, Соња* – Црна Гора
ПЕШИЋ, Вукашин* – Црна Гора
ПИЖУРИЦА, Крсто* – Црна Гора
ПИЛЕТИЋ, Светозар* – Црна Гора
ПИСАРЕВ, Јуриј Алексеевич* – Москва, Русија

ПОЗНАНОВИЋ, Жељко* – Црна Гора
ПОПИВОДА, Вељко А.* – Црна Гора
ПОПОВ, Чедомир* – Нови Сад, Србија
ПОПОВИЋ, Златомир*
ПОПОВИЋ, Јован* – Црна Гора
ПОПОВИЋ, Милутин* – Црна Гора
ПОПОВИЋ, Никола Б. – Београд, Србија
ПОПОВИЋ, Стеван* – Црна Гора
ПОПОВИЋ, Тома* – Београд, Србија
ПРЕКИЋ, Аднан* – Црна Гора
ПРЕЛЕВИЋ, Илија* – Црна Гора
ПРЕМОВИЋ, Маријан* – Црна Гора
ПРЕРАДОВИЋ, Дубравка* – Лион, Француска
PRESTILEO, Fernanda – Рим, Италија
ПРИЈАТЕЉ-ПАВИЧИЋ, Ивана* – Задар, Хрватска
ПРИМАКОВ, Јевгениј М. – Москва, Русија
ПРОМТЗЕР, Christian* – Грац, Аустрија
ПУШИЋ, Илија* – Црна Гора
РАДИЧЕВИЋ, Вецо* – Црна Гора
РАДИЋ, Радивој* – Београд, Србија
РАДИЋ, Радмила* – Београд, Србија
РАДОВИЋ, Драгутин* – Црна Гора
РАДОВИЋ, Ратко* – Црна Гора
РАДОЈЕВИЋ, Мира* – Београд, Србија
РАДОЊИЋ, Вукашин* – Црна Гора
РАДОЊИЋ, Радован* – Црна Гора
РАДОЊИЋ-РАС, Светозар* – Црна Гора
РАДУЛОВИЋ, Здравка* – Црна Гора
РАДУНОВИЋ, Магдалена* – Црна Гора
РАДУНОВИЋ, Ристо В.* – Црна Гора
РАДУСИНОВИЋ, Милорад П.* – Црна Гора
РАДУСИНОВИЋ, Павле С.* – Црна Гора
РАИЧЕВИЋ, Перо* – Црна Гора
РАЈИЋ, Сузана* – Београд, Србија
РАЈКОВИЋ, Никола* – Црна Гора
РАКОЧЕВИЋ, Петар Т.* – Црна Гора
РАКОЧЕВИЋ, Радомир Л.* – Црна Гора
РАСТОВИЋ, Александар* – Београд, Србија
РАСТОДЕР, Шербо* – Црна Гора
РАЧИЋ, Мирко* – Црна Гора
РАШОВИЋ, Драгиша* – Црна Гора
РЕГАН, Крешимир – Загреб, Хрватска

RIVICHINI, Sergio – Рим, Италија
РИСТИЋ, Снежана* – Београд, Србија
РОИЋ, Сања – Загреб, Хрватска
РОКАИ, Петар – Нови Сад, Србија
РОТКОВИЋ, Радослав* – Црна Гора
РУДИЋ, Петар* – Црна Гора
РУДЈАКОВ, Павел* – Кијев, Русија
РУТОВИЋ, Жељко* – Црна Гора
САМАРЦЕВА, Елена И.* – Тула, Русија
САУЛАЧИЋ, Марија – Црна Гора
СБУТЕГА, Антон* – Црна Гора
СЕКУЛИЋ, Шпиро* – Црна Гора
СЕКУЛОВИЋ, Горан* – Црна Гора
СЕКУЛОВИЋ, Марко* – Црна Гора
СЕЛИНИЋ, Слободан* – Београд, Србија
СИМИЋ, Предраг* – Београд, Србија
СИНДИК, Душан* – Београд, Србија
СКВОРЦОВА, Елена* – Москва, Русија
СЛАПШАК, Светлана – Љубљана, Словенија
СМИРНОВА, Ирина* – Москва, Русија
SMITH, Nathaniel* – Вашингтон, САД
СОКОЛИ, Хелидон* – Скадар, Албанија
СПАСИЋ, Крунослав Ј.* – Београд, Србија
СПРЕМИЋ, Момчило – Београд, Србија
СРЗЕНТИЋ, Марко* – Црна Гора
СТАМАТОВИЋ-ВУЧКОВИЋ, Славица – Црна Гора
СТАНИШИЋ, Милија* – Црна Гора
СТАНКОВИЋ, Ђорђе* – Београд, Србија
СТАРОВЛАХ, Милош* – Црна Гора
СТЕВОВИЋ, Иван* – Београд, Србија
СТИЈОВИЋ, Светозар* – Црна Гора
СТОЈАНОВИЋ, Милинко Б.* – Црна Гора
СТОЈАНОВИЋ, Петар Ђ.* – Црна Гора
СТОЈОВИЋ, Зарија* – Црна Гора
СТОЛИЋ, Ана* – Београд, Србија
СТРИКОВИЋ, Јован* – Црна Гора
СТРУГАР, Владо – Београд, Србија
СУЋИЋ, Марко С.* – Црна Гора
SFAMENI, Carla – Рим, Италија
ТАДИЋ, Милун П.* – Црна Гора
ТАНАСКОВИЋ, Дарко* – Београд, Србија
ТАСИЋ, Дмитар* – Београд, Србија

ТЕЛЕБАК, Милорад* – Црна Гора
ТЕРЗИЋ, Милан* – Београд, Србија
ТИМОФЕЈЕВ, Алексеј – Београд, Србија
ТОМИЋ, Радослав – Загреб, Хрватска
ТОМОВИЋ, Нада* – Црна Гора
ТОМОВИЋ-ШУНДИЋ, Соња* – Црна Гора
ТОПЛАК, Цирила – Љубљана, Словенија
ТОРОЛСКИ, Jerzi* – Познањ, Пољска
ТОШИЋ, Десимир* – Београд, Србија
ТОШИЋ, Буро* – Београд, Србија
TREADWAY, John, D. * – Ричмонд, САД
ТРИФУНОВИЋ, Ђорђевије* – Црна Гора
ЋЕТКОВИЋ, Јован* – Црна Гора
ЋИРКОВИЋ, Сима* – Београд, Србија
ЋУК, Ружа* – Београд, Србија
ЋУЛАФИЋ, Доброслав-Торо* – Црна Гора
УЛЧАР, Милена* – Београд, Србија
УСКОКОВИЋ, Божидар* – Црна Гора
ФЕРЈАНЧИЋ, Снежана* – Београд, Србија
FIDENZI, Elisa – Рим, Италија
ФИЛИПОВИЋ, Драгутин С.*
ФИЛИПОВИЋ, Љиљана* – Црна Гора
ФИСКОВИЋ, Игор* – Загреб, Хрватска
FLORENCE ФАБИЈАНЕС, Sabine – Загреб, Хрватска
ФОЛИЋ, Милутин* – Црна Гора
ХАМБО, Семир* – Сарајево, БиХ
ХАМОВИЋ, Милош* – Београд, Србија
ХАЦИБРАХИМОВИЋ, Максут Џ.* – Црна Гора
НЕ, Је – Тјанђин, Кина
ХИТРОВА, Нина Ивановна* – Москва, Русија
ХЛЕБНИКОВА, Варвара Борисова* – Москва, Русија
HRUBON, Anton – Братислава, Словачка
ЦВИЈОВИЋ, Миливоје* – Црна Гора
ЦЕРОВИЋ, Вук* – Црна Гора
ЦИЦМИЛ, Предраг* – Црна Гора
ЦИГАЛЕ, Дејан – Љубљана, Словенија
ЦРНИЋ-ПЕЈОВИЋ, Марија* – Црна Гора
ЧАЋЕНОВИЋ, Јован* – Црна Гора
ЧОРАЛИЋ, Ловорка* – Загреб, Хрватска
ЧИЗМОВИЋ, Милисав* – Црна Гора
ЧИЛИКОВ, Александар* – Црна Гора
ЧОБЕЛИЋ, Никола* – Црна Гора

ЧУБРОВИЋ, Зорица* – Црна Гора
ЧУКИЋ, Горан* – Црна Гора
ЧУЛИЋ, Грацијела – Црна Гора
ЧУРЧИЋ, Лазар* – Тител, Србија
ЧУТУРИЛО, Стево* – Београд, Србија
ШАБОТИЋ, Саит* – Црна Гора
ШАКОТИЋ, Вељко* – Црна Гора
ШАЛЕТИЋ, Момчило М.* – Црна Гора
ШЕМЈАКИН, Андреј Л. – Москва, Русија
ШИМУНОВИЋ, Љерка – Сплит, Хрватска
ШИСТЕК, Франтишек* – Праг, Чешка
ШКАРОВСКИ, Михаил В.* – Москва, Русија
ШОЉАГА, Сања* – Црна Гора
ШТИХ, Петер – Љубљана, Словенија
ШТОКОВИЋ, Алојз – Пула, Хрватска
ШТРАЈН, Дарко – Љубљана, Словенија
ШЋЕПАНОВИЋ, Жељко* – Црна Гора
ШЋЕПАНОВИЋ, Јефто-Чајо* – Црна Гора
ШЋЕПАНОВИЋ, Милован-Мушо* – Црна Гора
ШЋЕПАНОВИЋ, Слободан* – Црна Гора
SCHUBERT, Gabriella* – Јена, Њемачка
ШУКОВИЋ, Мијат* – Црна Гора
ШУКОВИЋ, Радивоје* – Црна Гора
ШУШЊИЋ, Ђуро – Београд, Србија

РЕГИСТАР ИМЕНА И ГЕОГРАФСКИХ ПОЈМОВА

- А**
 Абрамовић, Ана 61, 571.
 Аврамов, Смиља 312, 619.
 Аврамовић, Сима 259.
 Аврамовски, Живко 286, 309, 619.
 Адам, Аља 60.
 Аземовић, Заим 483.
 Ајковић Даница 72, 570.
Албанија 171, 178, 213, 214, 216, 217, 218, 219, 220, 226, 227, 275, 312, 631.
 Албано, Марија Тереза 610, 613.
 Алексејев, Валери Аркадијевич 619.
 Алексић, Будимир 449, 521.
 Алексић, Данило 577.
 Алексић, Зарија 277, 420.
 Алексић-Пејковић, Љиљана 126, 351, 362, 365, 391, 512, 576, 613, 619.
Алжир 89.
 Алибабић, Шефика 619.
 Алигрудич, Перса 613, 617.
 Алимпић, Миливоје 359.
 Алихоџић, Рифат 619.
Америка 338.
 Амфилохије Радовић 513.
 Андрејевић Губастов, Константин 182.
 Андријашевић, Живко М. (Andrijašević, Živko) 66, 172, 181, 182, 183, 189, 190, 193, 220, 233, 230, 233, 236, 345, 469, 487, 511, 565, 600, 619.
Андријевица 192, 206, 294, 296, 319, 339, 493.
Андријевички срез 274, 300.
 Анђелић, Љубо 65, 88, 273, 274, 300, 328.
 Аникеев, В. В. 390.
 Анисимов, М. Ју. 245.
Анкара (Ankara) 483, 502, 625, 629.
 Антовић, Дарко 619.
 Антовић, Јелена 619.
 Антољак, Стјепан 589, 619.
 Антонић, Здравко 304, 326.
 Аншаков, Јуриј П. 619.
 Аншаков, Јуриј Петровић 245, 394.
 Аранитовић, Добрило 109, 127, 134, 161, 280, 323, 368, 369, 379, 383, 395, 406, 410, 414, 415, 421, 436, 439, 496, 518, 534, 619.
 Арсов, Љупчо 286.
 Артамонов, Владимир А. 619.
 Асановић, Душан-Дабо 619.
 Асановић, Никола 294.
 Атлагић, Марко 200, 619.
Аустрија 68, 586, 588, 619, 620, 622, 625, 630.
Аустро-Угарска 352, 353, 354, 358, 369, 595, 607.
 Аџић, Марија 97, 126, 127, 406.
 Аџић, Новак 562.
 Agnoli, Francesco Mario 619.
 Ајлес, Корнелија 619.
Albania 511.
 Alberti, Lucia 528, 619.
Ancona 331.
 Andrijašević, Zhaneta 552.
 Andrijašević, Žaneta 552.
 Archer, Rory 619.
Athenas 139.
Athene 354.
 Aubin, Michel 161.
- Б**
 Бабић, Бранко 514, 515, 575.
 Бабић, Ванда 619.
 Бабић, Милосав 71, 546, 569.
 Бабовић, Милосав 615.
 Бабовић, Миљан В. 493.

- Бабовић, Раослав Рашко Д. 493.
 Бабовић-Распоповић, Сенка (Babović-Rasporović, Senka) 59, 60, 61, 66, 260, 491, 494, 495, 496, 529, 547, 580, 581, 583, 584, 586, 604, 605, 613, 614.
 Бадалић, Јосип 85.
 Бајза, Јожеф 172, 190, 563.
 Бајовић, Милан 66, 278, 417.
 Бајчетић, Љиљана 61, 571.
 Бакић, Дарко 536, 619.
 Бакић, Миле 133, 187, 210, 221, 608, 611, 619.
 Бакић, Митар 20, 179.
 Бакић, Радован 201, 344.
 Баковић, Миле 61, 571.
 Баковић, Нада 61, 571.
 Балдаци, Антонио (Baldacci, Antonio) 510.
Балкан (Balkan) 15, 28, 60, 87, 91, 104, 106, 139, 142, 144, 147, 148, 153, 216, 216, 223, 235, 239, 242, 249, 250, 251, 256, 257, 290, 297, 299, 309, 311, 312, 313, 345, 350, 353, 354, 355, 358, 359, 361, 362, 367, 388, 390, 391, 399, 410, 428, 431, 434, 454, 477, 478, 487, 488, 511, 518, 519, 526, 530, 535, 536, 537, 538, 540, 543, 564, 598.
Балканско полуострво 477, 478, 583.
Балканы 256, 257, 297, 365, 494, 510, 516, 526, 531, 536, 543, 558, 617.
Банат 103.
 Банашевић, Никола 267.
 Бановић, Бранко 619.
 Банхадуга, Абдалхамид 503.
Бања Лука (Бањалука) 294, 298, 461, 477, 478, 514, 628.
Бањани 449.
 Бањевић, Бранко 326, 327.
Бар 81, 141, 147, 181, 182, 186, 192, 193, 195, 204, 256, 257, 275, 276, 277, 278, 297, 308, 346, 352, 372, 377, 420, 463, 466, 468, 494, 500, 510, 558, 577, 578, 617.
 Баранин, Душан 101.
Баре 345.
Баре Жугића 144.
 Барјактаровић Ланзарди, Маријета 619.
 Баровић, Горан 473.
 Батаковић, Душан Т. 160, 369.
 Батрићевић, Ђуро 109, 158, 194, 314, 393, 578, 619.
 Батрићевић, Јагош 103, 109.
 Баћовић, Андрија 462.
 Баћовић, Чедомир 347.
 Бацковић, Слободан 619.
 Белов, Михаил В. 619.
Београд (Beograd) 22, 23, 25, 26, 27, 38, 66, 68, 74, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 96, 97, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 119, 122, 123, 125, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 135, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 147, 149, 153, 154, 156, 157, 158, 159, 160, 162, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 184, 185, 188, 189, 190, 191, 192, 197, 203, 204, 205, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 225, 226, 227, 231, 232, 239, 240, 243, 244, 246, 248, 249, 250, 251, 253, 258, 259, 261, 269, 271, 272, 276, 279, 281, 283, 284, 285, 286, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 299, 300, 301, 302, 304, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 322, 323, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 336, 338, 340, 341, 343, 345, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 356, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 372, 373, 374, 375, 377, 378, 381, 382, 385, 386, 387, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 397, 398, 401, 402, 403, 406, 409, 410, 411, 412, 415, 419, 420, 424, 425, 427, 428, 429, 430, 431, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 441, 442, 444, 445, 446, 447, 451, 452, 454, 457, 458, 461, 462, 465, 466, 468, 471, 478, 481, 485, 491, 492, 493, 497, 498, 499, 500, 503, 504, 507, 510, 513, 515, 516, 517, 518, 519, 523, 529, 530, 531, 533, 534, 535, 536, 541, 543, 544, 545, 546, 548, 551, 552, 555, 556,

- 563, 564, 567, 587, 590, 594, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 607, 611, 615, 616, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633.
- Беране** 103, 200, 201, 203, 210, 230, 290, 327, 338, 496, 500, 501, 515, 518, 521, 535, 544.
- Беретић, Нада 619.
- Берић, Душан П. 619.
- Берковић, Милан 131.
- Берош, Јосип 619.
- Бергоша, Мирослав 620.
- Бећир, Јово 620.
- Бећовић, Узеир 500.
- Бехмен, Горан 620.
- Бешић, Зарија 267, 605.
- Бијело Поље (Bijelo Polje)** 103, 143, 151, 157, 177, 191, 192, 202, 204, 283, 308, 365, 445, 500, 515, 521, 535, 558, 560, 599, 600.
- Билећа** 294, 517.
- Билинац, Ранко М. 521.
- Биљановић, Војислав 142.
- Биљарда** 25.
- Бинг, Алберт 620.
- БиХ (BiH)** 288, 295, 417, 620, 621, 623, 624, 625, 627, 628, 629, 632.
- Бићаћ (Bihać)** 131, 141, 284, 285.
- Бишкуп, Маријан 620.
- Бјелајац, Миле 231.
- Бјелановић, Илија Бјелош 70.
- Бјеласица** 200, 210.
- Бјелетић, Жељко 67, 485, 538.
- Бјелица, Јеврем 620.
- Бјелица, Јевто 620.
- Бјелица, Михаило 352.
- Бјелица, Обрад 620.
- Бјелопољски срез** 308, 365.
- Бјут, Монтана** 383.
- Благојевић, Јелисавета (Blagojević, Jelisaveta) 540, 620.
- Благојевић, Милош 620.
- Благојевић, Обрен 193, 196, 205, 343, 468, 564, 620.
- Благојевић, Слободан 269.
- Блед** 79, 83.
- Блехова-Челебић, Ленка 60, 66, 232, 453, 455, 581, 607.
- Блудилина, Наталија Д. 620.
- Боан** 563.
- Богавац, Томислав Л. 192.
- Богдановић, Александар 620.
- Богдановић, Бранко 620.
- Богески, Миле 603, 604, 609.
- Богетић, Гвозденија 268.
- Богетић, Љубинка 593, 620.
- Богић, Витомир 92.
- Богићевић, Војислав 620.
- Богићевић, Неђо 340.
- Богићевић, Чедомир 226, 236, 344, 540, 620.
- Богишић, Валтазар (Bogišić, Valtazar) 77, 78, 85, 86, 87, 89, 90, 94, 95, 147, 148, 592.
- Богојевић, Драган 620.
- Богојевић-Глушчевић, Невенка 259, 620.
- Богољубова, Г. В. 494.
- Бодрожић, Милица 620.
- Божић, Иван 620.
- Божовић, Бојан 620.
- Божовић, Борислав 132.
- Божовић, Бранислав 326.
- Божовић, Вукашин 70.
- Божовић, Миро 564.
- Божовић, Срђан 476.
- Бойович, Јован Р. 159, 160.
- Бојанић, Славко 620.
- Бојковић, Душан 620.
- Бојовић, Бошко И. 60, 620.
- Бојовић, Драгослав 71, 133, 134, 346, 569, 612.
- Бојовић, Јован Р. (Bojović, Jovan R.) 34, 65, 108, 109, 121, 135, 136, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 174, 209, 210, 227, 252, 268, 286, 288, 289, 304, 305, 315, 331, 333, 341, 342, 349, 368, 388, 410, 442, 443, 444, 465, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 594, 595, 596, 597, 598, 611, 612, 614, 615, 616.
- Бојовић, Милан 620.
- Бојовић, Милоња 597.
- Бока** 19, 87, 140, 142, 144, 147, 148, 202, 423, 425, 427, 454, 478.
- Бока Которска (Boka Kotorska)** 18, 87, 93, 107, 118, 123, 124, 125, 138, 146, 147, 154, 156, 157, 167, 182, 188, 240, 242, 252, 289, 318, 322, 333, 342, 343, 375, 376, 378, 388, 392, 414, 424,

- 425, 426, 427, 429, 431, 432, 436, 454, 464, 477, 478, 494, 525, 577, 578, 612, 614, 615, 616.
- Боково** 219, 227.
- Бољевић, Драгољуб Драго 186.
- Бољевић-Вулековић, Војислав 191, 466, 599, 620.
- Бондарјева, Елена Анатолијевна 620.
- Борета, Сања 226.
- Боровинић, Блажо 620.
- Боровинић, Љубо 620.
- Боровчанин, Драго 307.
- Борозан, Бранислав 194, 620.
- Борозан, Ђорђе 34, 66, 178, 194, 213, 214, 215, 217, 224, 225, 226, 227, 235, 259, 339, 345, 472, 581, 582, 583, 607.
- Бороцки, Венијамин 620.
- Босна и Херцеговина** 22, 47, 80, 122, 140, 174, 175, 179, 279, 280, 295, 310, 330, 353, 354, 366, 367, 387, 388, 390, 401, 415, 417, 426, 484, 514.
- Бошковић, Бранко 620.
- Бошковић, Ђурђе 620.
- Бошковић, Крсто 284.
- Бошковић, Марко 26.
- Бошковић, Милорад А. 620.
- Бошковић, Петко Ђ. 192.
- Бошковић, Руђер 93.
- Бошковић, Стојан 86.
- Бошковић, Тадија 578.
- Бражалић, Ешреф 620.
- Брајичић, Олга 193, 602.
- Брајичић, Радуле С. 184, 193, 602.
- Брајичић, Цвијета 511, 620.
- Брајовић, Милан-Мишо 371.
- Брајовић, Миљивоје 315, 393, 620.
- Брајовић, Саша (Braјović S.) 225, 527, 621.
- Бралић, Анте 621.
- Бранкачк, Јан 621.
- Братислава (Bratislava)** 431, 432, 632.
- Братоножићи** 298.
- Брашошковић, Слободанка 420.
- Брглез, Аља 49.
- Брда** 27, 442, 519, 544, 580, 604.
- Бриер, Марк 107.
- Брковић, Јеврем 273, 558, 559.
- Брковић, Милко 621.
- Броз, Јосип Тито 143, 180, 330.
- Бубало, Ђорђе 621.
- Буганов, Александар 621.
- Бугарска** 245, 354, 495, 614, 624.
- Будва (Budva)** 81, 118, 127, 149, 150, 151, 156, 161, 196, 197, 209, 210, 223, 290, 323, 332, 341, 347, 348, 388, 389, 430, 443, 466, 479, 500, 513, 611, 615.
- Будеч, Горан 621.
- Будимпешта** 430, 435.
- Бужанчић, Радослав 621.
- Бујуклић, Жика 621.
- Букова Пољана 410.
- Булајић, Жарко 265, 268, 279, 592, 631.
- Булајић, Љепосава 72, 570.
- Булајић, Милан 177, 179, 290, 579.
- Булатовић Савелић, Ленка 583.
- Булатовић, Анђелка 621.
- Булатовић, Бранко 263.
- Булатовић, Милан 521, 621.
- Булатовић, Радомир 175, 177, 310, 621.
- Булатовић, Ранислав 270.
- Бурзан, Данило 346.
- Бурзановић, Славко (Burzanović, Slavko) 60, 167, 457, 458, 464, 475, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 526, 530, 556, 557, 583, 584, 585, 586, 610, 613.
- Бурић, Михаило 194, 335.
- Бурчевић, Рифат Тршо 142.
- Буторац, Марина 621.
- Бухи, Камил 499.
- България** 245, 246, 432, 495.
- Babović, Bogdan 611.
- Bak, Ruža 284.
- Balota, Adis 504.
- Barbu, Vasa 201.
- Bari** 597.
- Batowski, Henryk 619.
- Becherelli, Alberto 620.
- Belgrade** 218, 251, 352, 353, 403, 429, 502.
- Berlin** 246, 248, 251, 255, 258, 260, 354, 495, 501, 516, 614, 618.
- Bern** 391.
- Besse, Jean-Paul 620.
- Biagini, Antonello 511, 527, 531, 620.
- Bieber, Florian 620.
- Blagojević, Borislav T. 611.
- B'lgarija** 614.
- Bock, Anthony 613.
- Borozan, Gjorgje 214, 215.
- Brković, Savo 300.

- Brno** 432, 433.
 Bronevski, Vladimir 493.
 Bucarelli, Massimo 531, 621.
Bucharest 502.
Budapest 502, 547.
Buenos Aires 433.
 Burović, Kaplan 299.
 Burzanović, Sllavko 457, 458, 508.
- В**
- Вальская, Б. А. 90.
Вараждин 87.
Варна 354.
Варшава (Varšava) 118, 251, 626.
 Василевич, Федор Чижов 19.
 Василик, Владимир 621.
 Васильевич, Дмитриј Зубов 462.
 Васић, Биљана 614.
 Васић, Милан 267, 294, 608.
 Васић, Миролуб 144, 298, 621.
 Васовић, Милорад 284, 590.
Васојевићи 116, 154, 157, 233, 360, 365, 367, 368, 376, 389, 488, 516, 517, 577.
Ватикан 219, 444.
 Вацлик, Жан (Vaclik, Jean) 19, 106, 334.
 Велебит, Владимир 185.
 Велецкаја, Н. 96.
Велика Албанија 178, 213, 214, 218, 219, 220, 226, 227.
Велика Британија 184, 221, 602, 606.
 Велимировић Жижих, Оливера 621.
 Велимировић, Здравко 293.
Веље Брдо 99, 118.
 Весовић, Милан 140, 438, 596.
 Вехар, Маја 621.
 Вешовић, Мирко 81, 89.
 Вешовић, Радомир 509.
 Вешовић, Радослав 81.
Византија 476, 478, 479.
 Винавер, Вук 621.
Вирпазар 186, 233, 278, 377, 467, 468, 469, 510.
Вис 604.
 Вицковић, Михаило 621.
 Вичевић, Весна 577, 578, 621.
Вишеград 514.
 Вишњаков, Јарослав В. 621.
 Вишњић, Петар М. 590.
 Владика Василије 209, 249.
 Владика Василиј III Петровић 250.
 Владика Данило 556, 563.
 Владиславић, Сава Рагузинскирско 81.
 Влаховић, Вељко 142, 549, 550, 596.
 Влаховић, Миодраг 492.
 Влаховић, Петар 97, 161, 221, 224, 161, 431, 436, 535, 621.
 Влаховић, Станко В. 378.
Вогошћа 163.
 Војвода, Снежана 211.
Војводина (Vojvodina) 83, 100, 136, 168, 249, 286, 345, 353, 424, 429, 465, 599.
 Војводић, Михаило 259, 299, 410, 621.
 Војиновић, Драгица 621.
 Војиновић, Милета 621.
 Војиновић, Милка 71, 570.
 Војиновић, Новица 146, 621.
 Војиновић, Перко 66, 127, 406, 411, 414, 576, 597.
 Ворен, Витни 468.
 Воробљова, Ирина 621.
Врање 366.
Врањина 199.
 Врачар, Милена 621.
Врбаска бановина 411, 412.
 Врзић, Милена 621.
 Врчевић, Вук 172, 173, 185, 194, 557, 590.
 Вугделић, Драган 196.
 Вујадиновић, Жељко 66, 461.
 Вујачић, Велимир 621.
 Вујачић, Милан 26.
 Вујачић, Слободан 316, 621.
 Вујисић, Михаило 26.
 Вујић, Димитрије 591.
 Вујичић, Рајко 221, 225.
 Вујовић, Дејан 372, 609.
 Вујовић, Димитрије Димо (Vujović, Dimitrije Dimo) 65, 113, 121, 125, 126, 127, 128, 149, 176, 178, 187, 289, 290, 308, 311, 313, 314, 342, 373, 385, 387, 400, 401, 405, 592, 593.
 Вујовић, Ђуро (Vujović, Đuro) 34, 65, 125, 176, 180, 190, 192, 288, 304, 316, 334, 341, 343, 346, 347, 371, 372, 377, 378, 379, 574, 576, 577, 594, 597, 600, 609, 621.
 Вујовић, Жељко 372, 609.

- Вујовић, Мирко П. 284.
 Вујовић, Новица 211.
 Вујовић, Саво 92.
 Вујовић, Сретен 581.
 Вујовић, Тијана 61, 571.
 Вујошевић, Божо М. 160.
 Вујошевић, Војка 71.
 Вујошевић, Токо 621.
 Вујошевић, Јован 621.
 Вујошевић, Никола 621.
 Вујошевић, Станислав-Рако 153.
 Вујчић, Немања 621.
 Вукадиновић, Вуко 621.
 Вукадиновић, Срђа 621.
 Вукановић, М. (Vukanović, M.) 473.
 Вукановић, Радован 328, 621.
 Вукић, Предраг 194, 207, 514, 622.
 Вукићевић, Борис 622.
 Вукићевић, Милан 23, 81.
 Вукићевић, Саво 72, 570.
 Вукићевић, Слободан 581, 622.
 Вукићевић-Јанковић, Весна 622.
 Вукмановић, Гојко П. 65, 137, 185, 275, 277, 278, 282, 326, 344, 346, 420, 593, 604.
 Вукмановић, Јован 354, 622.
 Вукмановић, Саво 94, 622.
 Вукмановић, Светозар-Темпо (Vukmanović, Svetozar -Tempo) 302, 307.
Вуковар 119, 140.
 Вуковић, Божидар Подгоричанин 209, 560.
 Вуковић, Боса 282, 283.
 Вуковић, Бранко 61, 88, 571.
 Вуковић, Вања 487.
 Вуковић, Вићенцо 560.
 Вуковић, Војин 190, 378.
 Вуковић, Гавро 221, 244, 271, 536.
 Вуковић, Горан 622.
 Вуковић, Драгољуб 191.
 Вуковић, Миодраг-Мишко 622.
 Вуковић, Михаило 79.
 Вуковић, Ненад 226.
 Вуковић, Ново 293.
 Вуковић, Раде (Vuković, Rade) 306, 310, 622, 626.
 Вуковић, Радован 81.
 Вуковић, Чедо 125, 288, 444, 622.
 Вукосављевић, Сретен В. 85, 291, 294, 298, 362, 363, 426, 465.
 Вукославчевић, Петар 49.
 Вукотић Лазар, Марта 622.
 Вукотић, Батрић С. 520, 521.
 Вукотић, Божидар 622.
 Вукотић, Вукота 223.
 Вукотић, Драгутин 127, 622.
 Вукотић, Ђорђе 216.
 Вукотић, Јанко 78, 316.
 Вукотић, Јово Д. 622.
 Вуксан, Душан Д. 23, 101, 564, 565, 590.
Вуксанлекићи 551.
 Вукчевић, Бошко С. 445.
 Вукчевић, Драган К. 225.
 Вукчевић, Душан 65.
 Вукчевић, Лука 413, 577, 596, 622.
 Вукчевић, Љиљана 71, 569.
 Вукчевић, Миладин 49.
 Вукчевић, Михаило 72, 570.
 Вукчевић, Младен 622.
 Вукчевић, Ристо 265.
 Вукчевић, Славко (Vukčević, Slavko) 178, 188, 308, 616, 622.
 Вулетић, Саво 186.
 Вуловић, Милан К. 193, 343.
 Вуловић, Светислав 86.
 Вурдеља, Дмитар 147.
 Вучековић, Душан 265, 268.
 Вучетић, Биљана 622.
 Вучинић, Милева 71, 570.
 Вучинић, Стево 224, 226, 622.
 Вучковић, Војислав Ј. 387.
 Вучковић, Душан 382, 383, 593, 594, 622.
 Вучковић, Жељко 622.
 Вучковић, Јосип 438, 596.
 Вучковић, Никола 389.
 Вушовић, Драгиња 194.
 Вушовић, Иван 89.
 Вушовић, Ранко 172, 194.
 Вушовић-Лучић, Звездана 622.
 Vecchio, Edoardo 621.
 Vedovi, Timoleone 602.
 Voujovitch, Dimitrije-Dimo 126.
 Vučeković, Duško 293.
- Г**
Габела 557.
 Гавриловић, Анђела Ђ. 622.
 Гавриловић, Вера С. 304.

- Гавриловић, Славко 351.
 Гаговић, Арсеније 256.
 Газивода, Павле 192, 205.
 Гајовић, Мирко 71, 569.
 Галијаш, Армина 622.
 Гарадецка Ј. 605.
 Гардашевић, Анка 613.
 Гаћеша, Никола Ј. 192, 466, 468, 622.
Гацко 294, 299, 417, 449, 478, 517.
 Гвозденовић, Анто 314, 393.
 Гвозденовић, Зорица 605.
 Гвозденовић, Славка 622.
 Гелчић, Ј. 172.
 Гледовић, Богдан 622.
 Глигоријевић, Бранислав 622.
 Глишић, Венцеслав 175, 227, 309, 622.
 Глишић, Слободанка 607, 608.
 Глушчевић, Божидар 263, 265, 267.
 Глушчевић, Вукајло 66, 160, 277, 419, 420, 421, 422, 469, 517, 520, 538, 581, 583, 609, 610.
Гњили поток 192.
 Гобовић, Гојко 622.
 Гогић, Јанко 266.
 Гогић, Миљан 59, 66, 543, 583, 586.
Голи оток 170, 177, 291, 292, 439, 466, 467.
Голија 516.
 Голубовић Суботин, Тања 613.
 Гопчевић, Спиридон 20.
Горње Полимље 515.
Горњи Милановац 156.
Горњи Цеклин 406, 407.
 Горчакова, А. И. 297, 494, 516, 526, 531, 536, 543, 617.
 Горчакова, А. М. 256, 257, 558, 618.
Градина 135, 162.
 Графенауер, Бого 622.
Грахово (Grahovo) 103, 104, 108, 109, 110, 111, 447.
Грац, Аустрија 619, 620, 622, 625, 630.
 Грбовић, Гојко 622.
 Гргић-Маројевић, Ивана 622.
 Гргуревић, Осман 236.
 Гргуревић, Томислав 342.
 Гријак, Зоран 622.
 Грковић Мејџор, Јасмина 622.
 Гросул, Владимир Ј. 622.
 Губеринић, Нада 72, 570.
 Губеринић, Радомир П. 622.
 Гузина, Ружица 402.
 Гулин, Анте 622.
 Гусјев, В. Е. 95.
 Гускова, Јелена Ј. 177, 493, 622.
 Гуштин, Митја 622.
 Garde, Paul 535.
 Gazuy, Dominique 622.
 Girault, Rene 126.
 Gjorgjeviq, Jasmina 457, 458, 508.
 Gori, Maja 622.
Grèce 105.
- Д**
 Дајковић, Александар 508, 510, 610.
 Даковић, Анто 314.
Далмација 141, 202, 353.
 Дамјановић, Звонко 343.
 Дамјановић, Милан 67, 72, 570.
 Дамјановић, Радован 102, 111, 128, 162, 198, 211, 227, 228, 242, 270, 280, 323, 348, 395, 407, 436, 459, 474, 553.
Данилов Град 540.
Даниловград 129, 134, 195, 223, 269, 270, 283, 284, 317, 338, 379, 385, 394, 395.
 Даниловић, Јелена 623.
 Даутовић, Сава 169, 178, 313, 598.
 Дашић, Миомир (Dašić, Miomir) 20, 21, 23, 24, 26, 65, 111, 121, 126, 127, 128, 149, 150, 158, 159, 176, 187, 188, 191, 225, 226, 259, 294, 318, 354, 356, 365, 367, 368, 369, 370, 379, 395, 407, 413, 414, 489, 493, 517, 541, 575, 577, 580, 601.
 Дашић-Распоповић, Тајјана 623.
 Дедијер, Владимир 412.
 Делетић, Здравко 538, 599, 623.
 Делибашић, Милица 539.
 Делибашић, Раде 194.
 Демовић, Михо 623.
 Деспот, Мирослава 623.
 Деспотовић, Видоје 299.
 Джурова, Аксинија 201.
 Диздаревић, Зија 115.
 Димић, Љубодраг 181, 214, 217, 218, 225, 227, 315, 492, 623.
 Динић Кнежевић, Душанка 623.
 Добрашиновић, Добрашин 623.
 Добречић, Никола 414.

- Добричанин, Секула 405.
Добрска Жупа 113, 127, 128.
 Дода, Исмаил 623.
 Додеровић, Мирослав 211, 225, 566.
 Дожић, Гаврило 26, 220, 293.
 Домазетовић, Љубомир 178.
 Дона, Х. 84.
 Донат-Кривокапић, Неда 584, 623.
Доња Бијела 281, 323.
Доња Морача 405.
Доњи Васојевићи 488, 577.
Доњи Загарач 379.
 Достјан, Ирина С. 623.
 Достоевский, Ф.М. 494.
 Драгићевић, Милица М. 623.
 Драгићевић, Ристо 25, 31, 64, 65, 92, 94, 101, 365, 404.
 Драговић, Будимир Р. 338, 345.
 Драговић, Вук 87.
 Драговић, Марко 16, 20, 21.
 Драгојевић, Павле 623.
 Драгојловић, Драгољуб 623.
 Дракић, Спасо 623.
Драчевица 333, 334, 457, 458, 462.
 Драшковић, Александар 123, 161.
 Драшковић, Биљана 346.
 Драшковић, Мимо 539.
 Драшковић, Нада 15, 561, 609.
 Драшковић, Небојша 623.
Дрезден 626.
Дреновштица 347, 348.
 Дрљевић, Саво 623.
 Дрљевић, Секула 223, 345, 558.
 Дробњак, Милан 521.
 Дробњак, Миљан 519.
 Дробњаковић, Лазар 623.
 Дубравић, Н. 82.
Дубровник 213, 222, 589, 590, 623, 625, 627.
Дујева 349, 356.
 Дукић, Душан 82.
Дукља (Duklja) 172, 215, 227, 235, 345, 478, 479, 583, 602, 606, 608, 623.
 Дураковић, Есад 501.
 Дурковић Јакшић, Љубомир 31, 444, 591, 623.
 Дурковић, Спасоје 70, 569.
Дурмитор (Durmitor) 120, 132, 143, 144, 148, 149, 155, 170, 295, 410, 527, 532, 546.
- Дурмиторски крај** 556.
 D'eredita, Antonio 623.
 Dacić, Nadir 504.
Dalmatia 546, 548.
Debrecen 547.
 Demicheli, Dino 548.
Deutsche Reich 246, 260, 495, 614.
 Di Palma, Bruna 623.
Doclea 185, 333, 335, 336, 511, 526, 528, 548, 585.
 Durando, Cesare 510.
- Ђ**
 Ђаковић, Ђуро 139.
 Ђаковић, Спасоје 623.
 Ђелен, Мајра 623.
 Ђивуљски, Маријана 610, 618.
 Ђилас, Милован 321, 520.
 Ђокић, Драгоје 458.
 Ђоковић, Драгиша 623.
 Ђоковић, Милош О. 394.
 Ђомић, Велибор 480.
 Ђоновић, Јанко 89.
 Ђоновић, Ранко 623.
 Ђорђевић, Јасмина 66, 333, 457, 458, 459, 462, 507, 508, 580.
 Ђорђевић, Мирослав 359.
 Ђорђевић, Нада 623.
 Ђукановић, Бојка 472, 623.
 Ђукановић, Борислав 224.
 Ђукановић, Вера 281, 323.
 Ђукановић, Јелена 67, 71, 569.
 Ђукановић, Ратко 191.
 Ђукић, Мирко Р. 623.
 Ђукић, Трифун 89, 101.
 Ђуковић, Здравко 378.
 Ђурановић, Божо 520.
 Ђурановић, Васо Ј. 564.
 Ђурашевић-Миљић, Драгица 66, 451, 452.
 Ђурашковић, Анђа 141.
 Ђурашковић, Луција 623.
 Ђурђев, Бранислав 400, 401, 623.
 Ђуретић, Веселин 174, 306, 332, 623.
 Ђурић, Маја 623.
 Ђуричин, Биљана 623.
 Ђуричковић, Бошко 309, 623.
 Ђуришић, Ксенија 623.
 Ђуришић, Митар 350, 360, 374, 406, 600.

- Буришић, Павле 326, 336, 378.
 Бурковић, Живко 462.
 Буровић, Боса 282.
 Буровић, Војислав 96, 395, 623.
 Буровић, Драган 345, 512.
 Буровић, Жарко 295, 297.
 Буровић, Мирослав 288.
 Буровић, Мирчета 34, 73, 87, 261, 263, 265, 267, 268, 269, 270, 399, 591, 592.
 Буровић, Ратко 81, 94.
 Буровић, Смиљана 153, 623.
 Đikić, Osman 504.
 Đurović, Momir 298.
- Е**
- Европа** 73, 222, 249, 255, 432, 434, 515, 583.
Европска унија 58.
 Егић, Обрад 623.
 Едхолм, Ерик 564.
 Екар, Ијасент 106.
 Екмечић, Милорад 354, 623.
 Елезовић, Глиша 623.
 Ердџан, Јелена 623.
 Ердџановић, Јован 83.
Египт 546.
 Essen, Andrzej 623.
Europa orientale 510.
- Ж**
- Жабљак (Žabljak)** 132, 135, 144, 149, 162, 170, 222, 286, 292, 294, 295, 296, 298, 331, 340, 375, 414, 476, 494, 511, 514, 516, 527, 531, 532, 544, 547, 555, 557, 559, 566, 614.
 Жарковић, Видоје 183, 220, 336, 601, 606.
Ждробаник 193, 344, 602.
 Жељезнов, Душан 326.
 Жеравчић, Момчило В. 624.
 Живанов, Миодраг 95.
 Живковић, Валентина 624.
 Живковић, Драгоје 333, 343, 577, 624.
 Живковић, Душан 286, 302, 305, 342, 624.
 Живковић, Милош 172, 189.
 Живоиновић, Драгољуб Р. 232, 253, 577, 624.
 Животић, Александар 624.
- Жутић, Стојан 624.
 Жутић, Томислав (Žugić, Tomislav) 289, 298, 302, 312, 395, 579, 624.
 Жуевич, Живоин 390.
Жупа Будимља 539.
Жупа никшићка 129.
 Жутић, Никола (Žutić, Nikola) 176, 181, 219, 312, 624.
- З**
- Загарач** 372, 379, 609.
 Загарчанин, Младен 624.
Загреб (Zagreb) 22, 23, 78, 79, 80, 81, 82, 85, 90, 106, 107, 115, 116, 120, 127, 130, 140, 141, 142, 175, 176, 185, 204, 207, 220, 222, 223, 224, 233, 234, 241, 248, 252, 264, 276, 279, 284, 285, 287, 300, 302, 303, 305, 307, 311, 326, 328, 330, 357, 359, 360, 364, 372, 375, 376, 378, 399, 400, 404, 414, 433, 441, 451, 454, 463, 476, 484, 502, 507, 525, 535, 548, 551, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 630, 631, 632.
Задар 35, 209, 619, 621, 622, 623, 628, 629, 630.
Зајечар 145.
 Зановић, Стефан 558, 564.
Западна села Боке Которске 426.
 Зарубица, Миливоје 343.
 Зарубица, Милорад М. 624.
 Зачевић, Момчило 175.
 Згребин, В. М. 248, 618.
 Зековић, Вељко 624.
 Зековић, Радосав 317.
 Зековић, Сретен 184, 195, 343.
Зеленика 557.
 Зеновић, Стјепан 82.
Зета (Zeta) 18, 25, 82, 181, 199, 200, 203, 206, 208, 209, 215, 227, 234, 255, 345, 402, 403, 412, 444, 477, 478, 479, 554, 559, 575, 576, 592, 598.
Зетска бановина 25, 143, 203, 393, 491, 493.
Зетско језеро 108.
 Зечевић, Миодраг 179, 316.
 Зечевић, Момчило 177, 224, 226, 624.
 Зиројевић, Олга 353.

Зиројевић, Радојица 286.
 Златичанин, Илија 104, 171.
Злоглавље 484.
 Злоди, Здравка 624.
 Злоковић, Игњатије 96, 624.
 Злоковић, Максим 624.
 Змајевић, Андрија 82.
 Зоговић, Радован 150, 266, 624.
 Золак, Велибор 196, 197, 323, 347, 348.
 Зорић, Илија 23.
 Зорић, Михаило 26.
 Зорић, Павле 116.
Зрењанин (Zrenjanin) 201, 428.
Zapadni Balkan 540.
 Zecević, Momčilo 312.
 Zöllner, Martin 624.
 Zoltan, Csuka 91.
 Zwitter, Žiga 624.

И

Иванград 145, 146, 287, 376.
Иванова Корита 207, 223, 234, 235, 476, 477, 558, 559.
 Ивановић Баришић, Милина 424, 431.
 Ивановић, Александар 89.
 Ивановић, Божина 624.
 Ивановић, Драгутин Драго В. 180, 192, 193, 194, 195, 196, 343, 344, 597, 600, 601, 604, 605, 608, 609.
 Ивановић, Здравко 210, 225, 624.
 Ивановић, Златко 624.
 Ивановић, Јелена 225, 257.
 Ивановић, Милан М. 65, 279, 280.
 Ивановић, Милован 184, 185, 193, 194, 335, 344.
 Ивановић, Никола 314.
 Ивановић, Радомир В. 226, 290, 298, 624.
 Ивановић, Слободан 624.
 Иванович, Фјодор Гјутчев 202.
 Иванушић, Милутин 92, 93, 95.
 Ивезај, Пјетро 507.
 Иветић, Велимир 624.
 Ивовић, Јован С. 401.
Израел 435.
 Иковић, Бошко 61, 571, 624.
 Илијева, Илиана 246, 495, 614, 624.
 Илинчић, Вукић 516, 624.
 Илић, Невенка 152.
 Илић, Предраг 220.

Илић, Танасије З. 353.
Илица 353, 390.
 Имамовић, Енвер 624.
Источна Херцеговина 387.
Источно Сарајево 627.
Италија 77, 164, 193, 253, 344, 360, 510, 511, 528, 577, 585, 601, 619, 620, 621, 622, 623, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632.
 Ičević, Dušan 335.
 Ilić, Nevenka 309.
Iinois 448.
Iran 503.
Istanbul 483, 484, 539.
Italy (Italia) 67, 511, 531, 587.

Ј

Јагодина 540.
 Јагушт-Аккад, Лада 605, 607.
Јајце 414.
 Јаковенко, Игор Г. 624.
 Јаковљевић, Мирко 533.
 Јалимам, Салих 624.
 Јаначек, Јосеф 454.
 Јанковић, Блажо С. 277, 624.
 Јанковић, Бранимир М. 271.
 Јанковић, Даница 605.
 Јанковић, Драгослав 359.
 Јањић, Душан 345.
Јасеновац 176, 177, 283, 308, 318.
 Јауковић, Данило 575.
Језера 393.
 Јелушић, Синиша 297, 624.
Јена, Њемачка 633.
 Јерков, Слободан 624.
 Јеротић, Владета 624.
 Јовановић, Александар 624.
 Јовановић, Батрић 175, 187, 276, 327.
 Јовановић, Блажо (Jovanović, Blažo) 32, 133, 173, 186, 307, 335, 336, 337, 338, 339, 341, 624.
 Јовановић, Димитрије 624.
 Јовановић, Жарко С. 181, 624.
 Јовановић, Илија Ф. 158.
 Јовановић, Јагош 30, 31, 33, 34, 64, 65, 83, 99, 101, 102, 590, 591.
 Јовановић, Јелка 70, 569.
 Јовановић, Јован 405, 624.
 Јовановић, Јован Змај 84.
 Јовановић, Лидија 624.

- Јовановић, Милена 524.
 Јовановић, Мирко 61, 571.
 Јовановић, Мирослав 388, 625.
 Јовановић, Надежда 142, 160, 624.
 Јовановић, Новак 160, 192, 625.
 Јовановић, Радивоје 95.
 Јовановић, Радоман 34, 65, 125, 188,
 192, 282, 283, 343, 349, 385, 386,
 388, 394, 395, 405, 574, 575, 578,
 594, 595, 616.
 Јовановић, Снежана 67, 70, 567.
 Јовић, Катарина 625.
 Јовићевић, Андрија 26, 122, 296, 448,
 553.
 Јовићевић, Божидар 625.
 Јовићевић, Босиљка 625.
 Јовићевић, Владимир Д. 295, 319,
 438, 625.
 Јовићевић, Иво 179, 191, 342.
 Јовићевић, Нико 191.
 Јовићевић, Никола 179, 342.
 Јововић, Василије 182, 183, 561, 577,
 597, 609.
 Јововић, Васиљ 67, 210, 449, 475, 479,
 480, 504.
 Јововић, Васо 625.
 Јововић, Иван 208, 625.
 Јововић, Маша 61, 571.
 Јововић, Милорад 625.
 Јововић, Нада 71,
 Јокић, Бранко 298.
 Јокић, Љиљана 625.
 Јоксимовић, Александар 625.
 Јоксимовић, Људмила 613.
 Јоцовић-Одавић, Равиојла 625.
Југоисточна Европа 15, 60, 68, 155,
 213, 222, 235, 244, 249, 428, 537, 539,
 575, 583, 586, 588.
Југославија 36, 38, 43, 47, 124, 155,
 167, 169, 170, 175, 176, 177, 178, 187,
 189, 216, 217, 290, 292, 305, 306, 311,
 312, 313, 314, 321, 334, 340, 377, 439,
 444, 446, 467, 530, 598, 601.
 Јустин, Јанез 60.
 Јушковић, Велимир-Миле 625.
 Јакић, Aleksandar 493.
 Јанчић, Vanja 613.
 Јелић, Ivan 285.
 Јовановић, Steva 611.
 József, Bajza 172, 564.
- К**
 Кадовић, Павле Р. 340.
 Калезић, Блажо 394.
 Калезић, Слободан 298.
 Калеси, Хасан 499.
 Калуђеровић, Ана 67, 70, 569.
 Калуђеровић, Иван Т. 625.
 Канкараш, Босиљка 475, 508.
 Капетановић, Александра (Kapetanova-
 vić, Aleksandra) 494, 527, 528, 532,
 547, 548, 625.
 Каписода Стањевић, Љубомир 204.
 Капицић, Хамдија 388, 399, 625.
 Капор, Амброз 625.
 Карасев, В. Г. 390.
 Карасјов, Виктор Г. 154, 625.
 Караџић, Љиљана 549.
 Караџић, Павле 288.
 Караџић, Стојан 393.
 Карбић, Дамир 625.
 Касалица, Божидар 521.
 Касалица, Војислав 521.
 Касалица, Слободан 520, 625.
 Касаткин, Н. И. 160.
 Катић, Реља 625.
 Катић, Срђан 625.
Катуни Кучке планине 492, 528, 529,
 547, 548.
 Катушић, Маја 625.
 Качавенда, Петар (Kačavenda, Petar)
 132, 188, 290, 378, 616, 625.
 Кековић, Владимир 344.
 Кенеди, Роберт Ц. 247.
 Кестерчанек, Франо 625.
Кијев (Кијев) 250, 631.
Кикинда 291.
 Килибарда, Весна 226, 333, 586, 625.
 Килибарда, Гојко М. 625.
 Килибарда, Новак 97.
 Килибарда, Ристо 309.
Кина 67, 588, 632.
 Кирова, К. Е. 389.
 Киршехир, Турска 629.
Кишињев 518.
 Клаић, Нада 625.
 Кланчић, Љубица 625.
 Кликовац, Ана (Klikovac, Ana) 172, 552,
 602, 603, 606, 608, 609.
 Кликовац, Рајко 466.
 Кнежевић, Вуле 557.

- Кнежевић, Јелена 226.
 Кнежевић, Саша 184, 197, 221, 260, 345, 369, 379, 440, 474, 496, 565, 566, 602, 606, 626.
 Ковачевић, Бранислав (Kovačević, Branislav) 49, 66, 102, 109, 110, 111, 127, 128, 133, 160, 162, 165, 166, 172, 173, 184, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 278, 308, 310, 313, 338, 342, 343, 344, 345, 347, 379, 394, 563, 565, 579, 580, 581, 582, 600, 611, 612, 616, 617, 618.
 Ковачевић, Катарина 625.
 Ковачевић, Милица 524.
 Ковачевић, Никола Стари 145.
 Ковачевић, Сандра (Kovačević, Sandra) 527, 528, 546, 547.
 Ковачевић, Стево 625.
 Ковачић, Вања 625.
 Ковачић, Славко 626.
 Ковијанић, Ристо 360, 361, 367, 400, 573, 591, 593, 625.
 Ковић, Милош 626.
 Којовић, Антун 352.
 Кокел, Пјер 188.
 Кокотовић, Милодарка 72, 570.
Колашин (Kolašin) 87, 152, 156, 203, 273, 274, 284, 288, 306, 332, 335, 341, 357, 362, 363, 366, 370, 378, 399, 409, 410.
 Колендић, Петар 626.
 Кољеншић, Мирослав 475.
Комани 185.
 Комненић Џаковић, Јелисавка 377.
Комови 206, 294, 296, 319, 493.
 Конгратева, В. Н. 389.
 Кондић, Павле 241, 625.
 КонстантINESКУ, Ал. К. 84.
Кончарево 540.
 Коњевић, Веселин В. 211, 345, 558, 565.
Коњухе 493.
Копар (Korag) 474, 502, 622.
 Копривица, Андрија 80.
 Копривица, Веселјко 230, 236.
 Копривица, Татјана (Koprivica, Tatjana) 60, 494, 510, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 532, 546, 547, 582, 583, 584, 585, 586.
 Кораћ, Војислав 625.
 Кораћ, Милорад 395, 625.
Корчула 625.
 Косик, Виктор И. 626.
Косово (Kosovo) 47, 116, 136, 160, 173, 214, 216, 218, 219, 220, 295, 297, 311, 317, 374, 428, 429, 435.
Косовска Митровица 297, 298, 299, 318, 319, 320, 322, 429, 476, 535, 538, 539, 540, 619, 622, 627.
 Костић, Бранко 316.
 Костић, Васко 626.
 Костић, Лаза 79.
 Костић, Милица 225, 250, 257, 270, 421, 626.
Котегвидан 625.
 Котљарскаја, Ј. А. 443.
Котор (Kotor) 48, 56, 81, 85, 86, 108, 118, 154, 188, 225, 242, 257, 264, 285, 287, 333, 342, 366, 376, 388, 389, 424, 454, 475, 493, 500, 525, 544, 576, 603, 606, 607.
Крагујевац 444.
 Крајчевић, Јасна 613, 618.
Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца (СХС) 22, 177, 218, 223, 234, 322, 335, 530.
Краљево 390, 444, 600.
 Кревс, Марко 626.
 Крестић, Василије 626.
 Крестић, Петар 626.
 Криваћевић-Драговић, Милица 626.
 Кривокапић, М. 474.
 Кркаловић, Предраг 71, 570.
 Кркљевић, Бранко Ј. 142, 158, 159, 596, 626.
 Крстонијевић, Милош 191.
Круси 169, 291, 334, 343, 393, 394, 446, 461, 616.
Крушевац 231, 434.
Крушево 149.
 Крцуновић, Душан 462.
 Кудријавцева, Елена П. 626.
 Кузњецова, Делффуза 605.
 Кујачић, Јован Ст. 512.
 Кујовић, Драган 195, 563, 564, 565.
 Кујовић, Драгана (Dragana Kujović) 59, 60, 233, 484, 497, 500, 503, 504, 581, 582, 583, 584, 585, 610.
 Кујовић, Драгиња 203.
 Куманев, Виктор А. 626.
Курикуће 199, 210.

- Курпејовић, Авдул 230, 236.
 Кустудија, Иван Ђ. 626.
 Кустудија, Иво 314.
 Кучан, Виктор 180.
Кучи (Kući) 100, 272, 494, 527, 531, 532, 546, 547.
 Кушевски, Војислав Д. 109, 110.
 Кфар Хароех 435.
 Kafkasyalı, Muhammet Savaş 502, 625.
 Kalezić, Zarko 304.
 Kasser, Carl 625.
Katuni 527, 532.
Katuns of the Kući mountains 527, 532, 547.
Kiev 502.
 Kirilić, E. M. 247.
 Knezheviq, Sasha 214, 215.
 Kokel, Pjer 600.
Koper 540.
 Korprivica, Tijana 525.
Kosovë e Metohi 145.
 Kotur, Marijana 613, 617.
 Kovačević Kadović, Ana 525.
 Kovačević, Vojo 308.
 Krajičević, Jasna 614.
 Kramar, Rostisław 626.
Kući mountains 494, 527, 531, 532, 547.
- Л**
 Лабовић, Ђурица 276.
 Лабовић, Милена 67, 72, 570.
 Ладић, Зоран 626.
 Лажетић, Предраг 626.
 Лазаревић, Божо 153.
 Лазић, Борис 626.
 Лазић, Мирослав 626.
 Лаиновић, Андрија 108, 109, 110.
 Лаиновић, Андрија (Lainović, Andrija) 29, 30, 31, 33, 35, 36, 64, 65, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 150, 151, 169, 187, 590, 592, 618.
Лајпциг 20, 621.
 Лакић, Зоран (Lakić, Zoran) 25, 34, 65, 95, 126, 127, 128, 131, 137, 140, 158, 159, 168, 169, 174, 177, 191, 192, 193, 196, 226, 254, 275, 277, 281, 282, 283, 284, 285, 288, 291, 293, 295, 298, 302, 310, 311, 312, 323, 326, 330, 340, 346, 356, 370, 375, 394, 406, 438, 439, 440, 514, 515, 517, 535, 538, 560, 573, 576, 593, 599, 600, 612.
 Лаковић, Ђуро 194, 317.
 Лаковић, Иван (Laković, Ivan) 60, 225, 492, 527, 528, 529, 532, 547, 548, 582, 583, 585, 586, 607, 610.
 Лалић, Зоран 626.
 Лаловић, Владан 626.
 Лаловић, Драгутин 626.
 Лалошевић, Илија 626.
 Лалошевић, Јована 626.
 Лампич, Барбара 626.
 Латковић, Видо 23, 94.
 Лаушевић, Саво 626.
 Левентал, Зденко 626.
 Левшини, Ж. Ј. 248, 618.
 Леградић, Рудолф 626.
 Лежан, Гијом 107.
 Лекић, Душан 100, 589.
 Лекић, Зарија 277.
 Лекић, Никола Ј. - Горанин 308.
 Лекић, Петар 61, 571.
 Лекић, Радован 274, 300.
 Лекић, Саво 206.
 Лековић, Драгутин 125, 626.
 Лековић, Жарко (Leković, Ž.) 60, 422, 513, 518, 520, 521, 537, 539, 581, 583.
 Лековић, Крсто 205.
 Лековић, Мишо 314, 374, 626.
Ленинград 81, 91.
 Лењин 83, 91, 115, 139, 265, 268.
Лењинград 91, 94, 135, 199.
Лесковац 179, 252.
Ливеровићи 129.
Ливно 103.
 Лисац, Андрија Љубомир 626.
Ловћен 590.
 Ломпар, Драгица 626.
Лондон (London) 213, 220, 439, 531, 546.
 Лончар, Драгомир 181, 315.
 Лопичић, Драгица 70, 569.
 Лопичић, Ђорђе Н. 79, 92, 104, 109, 110, 111, 258, 327.
 Лопичић, Јанко К. 184, 353, 626.
 Лошиловская, И. И. 402.
 Лубодер, Зефир 483.
 Лубурић, Радоица 66, 173, 179, 182, 183, 191, 193, 195, 196, 219, 232, 313, 317, 318, 437, 439, 440, 598, 599, 608, 612, 613.

- Луга (Русија)** 449.
 Луганскаја, Светлана 517.
Лука 298, 413, 477, 514, 555, 565, 577, 596, 622, 628.
 Лукач, Душан 158, 626.
 Лукетић, Мирослав 94, 96, 161, 196, 197, 210, 323, 347, 348, 388, 443, 466, 626.
 Лукић Крстановић, Мирослава 430, 433.
 Лукић, Божидар 627.
 Лукић, Василије 31, 160, 340, 627.
 Луковић, Петко 627.
 Лупис, Виниције В. 627.
 Лутовац, Момчило С. 420, 577.
 Лутовац, Предраг 627.
 Лучић, Саво 627.
 Лучић, Чедомир М. 66, 161, 210, 441, 449, 476, 580, 598, 604, 605.
 Львовна, Ирма Фадеева 392.
 Lehmann, Ralf 626.
Leipzig 19.
 Leti Messina, Tommaso 626.
 Lorry, Bernard 626.
- Љ**
 Љаљевић, Семир 236.
 Љепаве, Јово 93.
 Љубиша, Никола Ст. 85.
 Љубиша, Стјепан Митров 84.
Љубљана (Ljubljana) 22, 79, 80, 82, 121, 132, 137, 287, 312, 374, 432, 433, 435, 507, 583, 585, 586, 587, 619, 621, 622, 624, 626, 628, 629, 631, 632.
 Љушић, Радош 438.
- М**
 Мадираца, Ф. 172.
 Мажуранић, Иван 558, 564.
 Мајић, Драгољуб 88.
 Мајнарић, Иван 627.
Македонија 47, 108, 145, 216, 286, 331, 353, 391, 433, 627, 629.
 Максимовић, Миливоје Ј. 341.
 Максимовић, Недељко 627.
 Максимовић-Вуковић, Милосава 137.
 Малај, Винко 627.
 Малбаша, Предраг 345.
 Малевски, Христо 109.
Малесија 553.
 Малетић, Душан 286.
 Маликовић, Драги 318, 320, 627.
 Маловић, Марица 575 576, 578.
 Маловић-Ђукић, Марица 627.
 Манојловић, Мирјана 627.
 Манојловски, Методија 108, 110.
 Мантегаца, Вико 511.
 Мариновић, Жарко 138.
 Мариновић, Светислав 534, 537, 561.
 Мариновић-Пејовић, Даница 216, 217.
 Марјановић, Батрић 516.
 Марковић, Владо 180, 342, 347, 377, 627.
 Марковић, Вукашин 87, 138.
 Марковић, Марко 627.
 Марковић, Милан 226.
 Марковић, Милорад 142, 298, 308, 627.
 Марковић, Мома 300.
 Марковић, Момир М. 297.
 Марковић, Саво 208, 627.
 Марковић, Саша 627.
 Марковић, Светозар 286.
 Марковић, Сретен 606.
 Марковић, Стоја 141.
 Марковић, Чедомир 552.
 Маркович, Вукашин 118.
 Маркуш, Божо 627.
 Маркуш, Јован 479.
 Маровић, Бранислав (Marović, Brani-slav) 66, 161, 176, 181, 185, 192, 193, 194, 233, 309, 421, 463, 464, 466, 468, 469, 596, 600.
 Маројевић, Радисав 627.
Маргинићи 169, 188, 291, 319, 334, 343, 393, 394, 446, 616.
 Мартиновић, Вељко 627.
 Мартиновић, Душан Ј. 97, 161, 169, 182, 192, 307, 318, 334, 368, 466, 618, 627.
 Мартиновић, Јован Ј. 627.
 Мартиновић, Крсто В. 86.
 Мартиновић, Марија 627.
 Мартиновић, Марина 627.
 Мартиновић, Мираш 205.
 Мартиновић, Митар Бошков 182.
 Мартиновић, Мишо 627.
 Мартиновић, Нада 193, 602.
 Мартиновић, Нико С. 31, 33, 65, 93, 94, 95, 96, 97, 172, 194, 195, 223, 226, 269, 301, 392, 592, 627.

- Мартиновић, Петар 26, 28.
 Мартиновић, Саво Матов 80.
 Мартиновић, Срђа 627.
 Мартићеновић, Марине 434.
 Маршал, Цон 607.
 Маслича, Ирвин 61, 571.
 Масонича, Никола М. 346.
 Матилић, Драга 627.
Матаруге 204.
 Матић, Милан Б. 140, 181, 438, 596.
 Матици, М. 304.
 Матковић, Анте 146.
 Матковић, Стјепан 627.
 Матковић, Хрвоје 627.
 Матковски, Александар 627.
 Матовић Радловић, Милодарка 72, 570.
 Матовић, Алија 484.
 Матуновић, Александар 180.
 Махфуз, Нагиб 503.
 Машановић, Марко 86.
 Медаковић, Милорад 18, 19, 90, 556, 563.
 Медведовић, Драган 252.
 Меденица, Мирко 26.
 Меденица, Радосав 23, 361, 366, 627.
 Меденица, Спасоје 88.
Медова 555, 556, 557, 560, 565.
 Медојевић, Рајко 157.
 Медојевић, Слободан Б. 345.
Медун 225, 292, 446.
 Межинска, Марија 605.
 Мештеровић, Јулка 402.
 Мијановић, Бошко 203, 204.
 Мијановић, Наста 71, 569.
 Мијатовић, Вуксан 627.
 Мијовић Кочан, Стијепо 627.
 Мијовић, Павле 592.
 Мијушковић, Веселин 159.
 Мијушковић, Зора 306, 308.
 Мијушковић, Илија М. 473, 520, 560, 627.
 Мијушковић, Милутин 627.
 Мијушковић, Славко 366, 574, 578, 612.
 Микић, Ђорђе 627.
 Микић, Саво В. 345, 563.
 Микша, Петер 628.
 Миладиновић, Милан М. 627.
 Милаковић, Димитрије 16, 18, 19, 90.
 Милановић, Милан Р. 427.
 Милановић, Ниша 148.
 Милатовић, Арсо 121.
 Милатовић, Вељко 336.
 Милатовић, Војка 121.
 Миленковић, Драги 627.
 Миленковић, Тома 627.
 Милетић, Антун 176, 308.
 Милетић, Светозар 100.
 Миликић, Милош 627.
 Милић, Василије Ј. 466, 467, 600, 602.
 Милић, Даница 628.
 Милић, Ђорђевић 628.
 Милић, Радосав 109, 187.
 Милићевић, Јован 386.
 Милићевић, Наташа 628.
 Милкић, Миљан 531, 628.
 Миловановић, Никола 300.
 Миловић, Ђорђе 160, 592, 628.
 Миловић, Јевто М. 31, 35, 86, 240, 392, 402, 578, 589, 590, 611.
 Миловић, Милорад 109, 110, 111.
 Милојевић, Милош 580.
 Милорадовић, Софија 424.
 Милошевић, Антон Дон 88.
 Милошевић, Гавро 26.
 Милошевић, Миладин 180, 313, 628.
 Милошевић, Миљивој С. 86.
 Милошевић, Милош 125, 178, 179, 191, 628.
 Милошевић, Павле 143, 158, 389, 409, 410, 574, 628.
 Милошевић, Радослав 449.
 Милошевић, Слободан 306, 628.
 Милошевић, Слободан Д. 628.
 Милуновић, Лука 628.
 Милуновић, Саво 26.
 Милутиновић, Бранислав 628.
 Милутиновић, Вукалица Ђедо 133, 169, 192, 341.
 Милутиновић, Иван Милутин 81, 271, 272,
 Милутиновић, Коста 159, 160, 161, 353, 628.
 Милутиновић, Милан М. 591.
 Милутиновић, Сима 18.
 Миљанић, Војислав 628.
 Миљанић, Гојко 310, 373.
 Миљанић, Михаило П. 296.
 Миљанић, Нико 322.

- Миљевић, Божена 549.
 Миљевић, Маријан Машо (Miljić, Marijan-Mašo) 34, 70, 173, 190, 555, 556, 557, 559, 563, 564, 565, 566, 607.
 Миљковац, Ана 524, 525.
 Миљковић Бојанић, Ема 604, 605, 628.
 Минић, Вуксан 362.
 Миновић, Ж. 304.
 Мирановић, Анастасија 628.
 Мирановић, Предраг 628.
 Мирјачић, Слободан 286, 287.
 Мирковић, Мијо 264.
 Мирковић, Милка 628.
 Мирковић, Мирослава 546.
 Митровић, Андреј 366.
 Митровић, Јеремија 95.
 Митровић, Катарина 584, 628.
 Митрофан Бан, митрополит 234.
 Мићевић-Ђурић, Татјана 628.
 Михаиловић, Божо Ђ. 404.
 Михаличек, Марија 628.
 Михаљевић, Јово 372.
 Михалчић, Раде 109, 176, 197, 294, 323, 369, 628.
 Мишић, Милан 345.
 Млацовић, Душан 628.
 Мојашевић, Будо М. 628.
 Мојковац 200, 202, 365.
Молдавија 518.
Молисе, Италија 626.
 Момчиловић, Ђорђе 409.
Монтана 381, 383.
Монтенегро (Montenegro) 18, 19, 20, 67, 104, 105, 120, 121, 126, 167, 204, 220, 221, 242, 245, 246, 247, 248, 251, 253, 256, 260, 287, 297, 298, 327, 331, 352, 353, 355, 361, 363, 364, 382, 391, 421, 473, 484, 494, 495, 501, 502, 509, 510, 511, 512, 516, 525, 526, 527, 528, 531, 532, 535, 539, 544, 547, 548, 565, 568, 579, 585, 587, 613, 614, 617.
Морача 319, 364, 366, 405.
 Морозан, Оксана Игоревна 248, 610.
Москва 16, 17, 68, 80, 81, 90, 91, 92, 95, 96, 118, 135, 137, 155, 159, 160, 177, 199, 219, 220, 244, 245, 247, 248, 250, 254, 256, 257, 297, 344, 359, 365, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 394, 402, 432, 433, 434, 442, 462, 493, 494, 495, 510, 516, 517, 519, 526, 531, 536, 543, 558, 588, 605, 612, 613, 617, 618, 619, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 628, 629, 630, 631, 632, 633.
Мосори 385, 395.
Мостар 79, 80, 621, 624.
 Мошин, Владимир 209, 628.
 Мрваљевић, Зорица 559.
 Мркајић, Благога 628.
 Мујић, Мухамед А. 105.
 Мук, Адолф 142, 150.
 Муљачић, Жарко 628.
 Мур, Родерик 259.
 Мурашова, Људмила 628.
 Мусић, Срђан 426.
 Муфтић, Теуфик 499.
 Мушовић, Ејуп 308, 314, 320, 628.
 Maehler, H. 546.
 Maltseva, Svetlana 526.
 Marmont, Auguste 493.
Marseille 448.
 Maštrović, Vjekoslav 85.
 Međedović, Avdo 504.
 Melončeli, Izabela 602.
 Merola, Pasquale 627.
 Milićević Bradač, Marina 548.
 Milkovac, Ana 524.
Montenegrin Katuns 527, 546, 585.
Monténégro 106, 126, 147, 148, 156, 160, 161, 173, 190, 244, 249, 255, 349, 354, 364, 386, 391, 493, 595, 599.
 Monzali, L. 531.
 Moore, Roderick, B. 628.
 Morganti, Adolfo 628.
 Moscati, Paola 628.
 Motta, Giovanna 510, 531.
Munchen 493.
Municipium S. 546.
- Н**
 Наградић, Слободан 628.
Напуљ 623.
 Нарочницакаја, Наталија А. 628.
 Недељков, Љиљана 424.
 Недовић, Бракица 61, 571.
 Нелевић, Наташа 494.
 Немировски, Евгениј Љвович 203, 628.
 Ненадовић, Љуба 387.

- Ненадовић, Слободан 174.
 Ненезић, Драган С. 334.
 Ненезић, Петар 394.
 Нералић, Јадранка 584, 628.
Неретва 130, 329, 373.
 Нешовић, Слободан 308, 628.
 Никач, Жељко 258.
 Никезић, Новак 628.
 Никезић, Радомир 342.
 Никитин, С. А. 388.
 Никић, Душан 310.
 Никифоров, А. 629.
 Никифоров, Константин В. 629.
 Никола, Поповић 61, 571.
 Николић, Божидар (Nikolić, Božidar) 66, 163, 564.
 Николић, Војин 628.
 Николић, Гојко 215, 227, 472, 629.
 Николић, Милица 61, 571.
 Николић, Светозар 604.
 Николовски, Димитар 629.
 Николовски, Јанко 538.
 Никпрелевић, Ђорђе 344.
 Никчевић, Војислав Д. 172, 185, 186, 194, 206, 207, 209, 563, 603, 604, 606, 607, 608, 609, 628.
 Никчевић, Војислав П. 194, 209.
 Никчевић, Корнелија 603.
 Никчевић, Милорад 204, 346.
 Никчевић, Томица 65, 96, 146, 171, 173, 350, 360, 556, 573, 601, 628.
Никшић (Nikšić) 93, 104, 108, 110, 115, 119, 122, 129, 145, 146, 148, 155, 156, 157, 163, 166, 167, 168, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 181, 185, 189, 190, 191, 194, 203, 207, 209, 218, 225, 226, 230, 233, 234, 236, 253, 268, 283, 286, 287, 288, 291, 292, 293, 299, 306, 308, 309, 314, 315, 318, 325, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 339, 341, 345, 346, 347, 348, 372, 375, 377, 394, 398, 411, 412, 413, 420, 421, 424, 430, 438, 440, 441, 442, 444, 445, 446, 447, 449, 462, 464, 465, 466, 467, 469, 471, 472, 473, 474, 476, 478, 489, 513, 514, 516, 517, 519, 520, 521, 536, 538, 540, 552, 555, 556, 557, 597, 598, 599, 601, 611, 616.
Никшићки срез 287, 375.
 Нинковић, Леонтије 144.
 Нишић, Момчило 600.
 Новак, Виктор 22, 88, 90.
 Новаковић, Бојан 629.
 Новаковић, Драган 629.
 Новаковић, Стојан 368.
Нови Бечеј 103.
Нови Винодолски 80, 107.
Нови Пазар (Novi Pazar) 294, 483, 628.
Нови Сад (Novi Sad) 79, 83, 85, 119, 147, 168, 173, 179, 190, 191, 219, 227, 249, 286, 287, 336, 353, 364, 367, 409, 424, 429, 430, 454, 466, 479, 527, 538, 555, 621, 622, 623, 630, 631.
 Нолт, Алис 187.
Napoli 511, 528, 548.
 Naso, Alessandro 628.
New York 445.
Nicosia 546.
Њ
Његуши 182, 193, 343.
Њемачка 315, 621, 624, 625, 626, 633.
Њемачки Рајх 258, 260, 495, 496, 544, 614.
 Njegoš 299, 448.
О
Области Старе Рашке 290, 444.
 Обрадовић, Вуксан 200, 210.
 Обрадовић, Марија 629.
 Обреновић, Перса 67, 72, 570.
 Огризовић, Михајло 300.
 Огрин, Матеј 629.
 Одак Михаиловић, Марина 629.
Озринићи 163, 216.
 Ојданић, Ђорђије 206.
Опатија 326, 332, 523.
 Опачић, Петар 629.
 Ораовац, Томо 28, 564.
Ораси 239, 242.
 Орешковић, Фридрих 86, 589.
 Орландић, Марко 344.
Орлов крш 117.
 Оровић, Ирена 629.
 Оровић, Саво 89, 92.
 Оршалић, Тадо 629.

- Осијек** 139, 625.
Османско царство 235, 489, 540.
 Остојић, Марко 195.
 Острогорски, Георгије 401.
 Оташевић, Бранислав 520.
 Оташевић, Душан 182, 193, 343, 629.
Охрид 80, 285.
Old Herzegovina 518, 539.
Old Rascia 518, 539.
 Огус, Натице 629.
Osimo 531.
- П**
 Павић, Милорад 629.
 Павићевић, Алекса 183, 601.
 Павићевић, Бранко 17, 19, 21, 65, 101, 181, 185, 186, 195, 197, 221, 245, 246, 253, 268, 339, 344, 345, 387, 557, 560, 564, 565, 573, 606, 608, 612, 629.
 Павићевић, Вуко 402, 403, 405.
 Павићевић, Ђоко 140.
 Павићевић, Јован 126.
 Павићевић, Љубо 265.
 Павловић, Илија 629.
 Павловић, Јован 92.
 Павловић, Момчило 179, 182.
 Павловић, Срђа 629.
 Павловић, Цветко 210, 211.
 Павлович, Николај I Романов, руски цар 18.
 Пајевић, Арса 171, 189, 272.
 Пајковић, Ђоко 145, 178, 337, 342, 595, 598, 629.
 Пајовић, Боривој 409.
 Пајовић, Радоје (Рајовић, Радоје) 49, 65, 133, 137, 145, 159, 180, 188, 191, 192, 193, 194, 195, 197, 230, 274, 275, 277, 282, 285, 326, 327, 330, 331, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 377, 378, 379, 394, 458, 574, 575, 576, 579, 580, 581, 593, 598, 616.
Пале 295, 518.
 Палташић, Андрија 87.
 Панаева, Јелена 560, 565.
 Пандевски, Манол 391.
Панонија 454.
 Пантић, Мирослав 343.
 Пантовић, Бранислав 431.
- Панчево** 83, 476.
 Пападрианос, Јоанис 629.
 Папазоглу, Фанула 546, 548.
 Папић, Нико 32.
 Папић, Томо 629.
 Паповић, Драгутин 223, 230, 234, 235, 236, 487, 629.
 Паповић, Станко 629.
Париз 249, 620, 625, 626, 627.
 Патковић, Миленко 629.
 Пашић, Е. 504.
Паштровићи 172, 190, 293, 430.
 Пејановић, Ђуро 194.
 Пејовић Ђорђије Д. 34, 386, 405, 593, 594.
 Пејовић, Ђорђије Ђоко 27, 34, 65, 96, 119, 125, 269, 307, 363, 386, 397, 405, 406, 407, 412, 573, 574, 575.
 Пејовић, Здравко 343.
 Пејовић, Лазар 629.
 Пејовић, Милорад В. 493.
 Пејовић, Момчило Д. 59, 60, 66, 239, 242, 534, 580, 581, 583, 585, 602.
 Пејовић, Снежана 629.
 Пејовић, Чедомир 96, 192, 231, 612, 629.
- Пекинг** 586.
 Пелагић, Васа 84, 413.
 Пеливански, Панче 606.
 Пелцер-Вујачић, Олга (Pelcer-Vujačić Olga) 66, 494, 527, 528, 532, 545, 546, 547, 548, 584, 585, 586, 614.
 Пепић, Аднан 60, 483, 484, 504, 582.
 Перазић, Гавро 245, 252, 258, 367, 629.
 Перић, Ж. 183.
 Перичић, Едуард 204.
 Перишић, Мирослав 629.
 Перишић, Радмила 96.
 Перовић, Гојко 480.
 Перовић, Драгиша 629.
 Перовић, Миљивоје 360.
 Перовић, Милутин 95, 125, 405.
 Перовић, Олга 194.
 Перовић, Пуниша 85.
 Перовић, Ранко 345.
 Перовић, Сретен 96.
 Перовић, Чедомир (Perović, Čedomir) 152, 309.
 Перошевић, Н. (Perošević, N.) 67, 227, 471, 473, 474.

- Перуновић, Велизар 149, 390.
 Перуновић, Станко Ј. 328.
 Петковић, Ранко 175, 601.
 Петковић, Сретен 364.
 Петкович, Константин 19.
 Петрановић, Бранко (Petranović, Bran-
 ko) 169, 174, 175, 176, 177, 178, 179,
 181, 191, 192, 196, 292, 306, 308, 312,
 313, 315, 347, 378, 467, 579, 598.
 Петрић, Драгомир 191.
 Петричевић, Бранко Кађа 153.
Петровац на Мору 172.
 Петровић Његош 16, 17, 81, 92, 94,
 96, 101, 151, 172, 190, 223, 232, 234,
 240, 242, 254, 256, 293, 298, 322,
 339, 394, 402, 441, 443, 445, 447,
 462, 468, 481, 493, 516, 526, 556,
 562, 563, 590, 597, 611.
 Петровић, Василије 16, 245.
 Петровић, Вељко 85.
 Петровић, Далибор 521.
 Петровић, Данило књаз 135, 223, 339.
 Петровић, Даринка књегиња 114, 125,
 387, 401.
 Петровић, Драго 402.
 Петровић, Драгољуб С. 310, 316, 629.
 Петровић, Душанка 72, 570.
 Петровић, Ђурђица 436, 629.
 Петровић, Илија 555, 557.
 Петровић, Јелена 60, 629.
 Петровић, Јелена 629.
 Петровић, Коваљевски Јегор (Ковалев-
 ский, Егор Петрович) 19, 558, 561,
 562.
 Петровић, Милић Ф. 225.
 Петровић, Никола књаз 116, 117, 224,
 343, 351, 447, 481, 484.
 Петровић, Никола краљ 188, 217, 253,
 292, 322, 393, 427, 446, 467.
 Петровић, Петар I, Свети Петар Це-
 тињски 233, 338, 475, 525.
 Петровић, Предраг Р. 519, 520.
 Петровић, Раде 388, 629.
 Петровић, Растислав 577.
 Петровић, Растислав В. 629.
 Петровић, Соња 67, 629.
 Петровић-Његош, Никола I 17, 234,
 242, 256, 322, 481, 516, 526.
 Петровић-Његош, Петар I 16, 101,
 339, 442, 449, 590, 597, 598.
 Петровић-Његош, Петар II 92, 94,
 96, 151, 240, 256, 339, 402, 445, 562,
 563, 611.
 Петрович, Михаил 190.
 Петрович-Његош, Василий 91.
 Петрович-Његош, Петр I 610.
 Петрович-Његош, Петр II 17, 81, 245,
 495, 558.
Петроград 244.
Петрограде 251.
 Петрушић, Владимир-Мујо 146.
Печуј 218.
 Пешић, Бранислав Д. 179, 183.
 Пешић, Вукашин (Pešić, Vukašin) 315,
 629.
Пештер 537.
Пива 137, 203, 205, 294, 296, 518.
 Пижурица, Крсто 368, 629.
 Пијаде, Моша 143, 374, 375, 376.
 Пиксанов, Николај Кирјаковић 81, 91.
 Пилетић, Јоле 92, 93.
 Пилетић, Светозар 629.
Пипери 99, 101, 102, 345, 512, 559,
 560, 562.
 Писарев, Јуриј Алексеевич 126, 359,
 365, 629.
Плав 415.
 Пламенац, Илија 70, 511.
 Пламенац, Јован 509.
 Пламенац, Милутин 31, 64, 92.
 Пламенац, Раде Т. 157.
 Пламенац, Саво Д. 96.
 Плана, Ш. 95.
 Пленча, Душан 300.
 Плетерски, Винко 175.
Плитвице 251.
Плужине 144, 205, 222, 286, 294, 296,
 298, 331, 340, 375, 440, 516, 559,
 614.
Пљевља 61, 148, 202, 225, 254, 259,
 284, 294, 299, 334, 409, 419, 421,
 447, 493, 499, 500, 501, 502, 514,
 515, 516, 517, 521.
Подгорица (Podgorica) 15, 18, 19, 34,
 48, 51, 56, 57, 72, 97, 100, 101, 102,
 103, 104, 109, 111, 115, 123, 124,
 125, 127, 128, 133, 134, 154, 155,
 157, 158, 161, 162, 166, 167, 168,
 169, 170, 171, 172, 173, 178, 179,
 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186,

- 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 200, 201, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 239, 240, 241, 242, 244, 245, 246, 247, 248, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 264, 266, 269, 270, 272, 274, 276, 278, 280, 283, 284, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 321, 323, 326, 327, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 356, 358, 367, 368, 370, 372, 376, 377, 378, 379, 382, 383, 392, 393, 394, 395, 404, 405, 406, 407, 410, 414, 415, 419, 420, 421, 422, 424, 427, 430, 436, 437, 438, 439, 440, 442, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 452, 453, 454, 455, 457, 458, 459, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 472, 474, 475, 476, 477, 478, 483, 484, 487, 488, 489, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 498, 500, 501, 502, 504, 505, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 534, 535, 536, 537, 538, 540, 541, 543, 544, 546, 547, 548, 551, 552, 553, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 582, 585, 587, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 616, 617, 618.
- Подловћенска Црна Гора** 374.
 Подунавац, Милан 224.
 Пожар, Петар 190.
 Познановић, Жељко 630.
Познањ, Пољска 632.
 Полексих, Љубомир 360.
Полимље 201, 211, 361, 362, 515, 534, 537.
Полуострво Крим 539.
Пољска 19, 619, 623, 626, 632.
 Попивода, Вељко А. 630.
 Попов А.Н. 19.
- Попов, Чедомир 126, 321, 386, 390, 630.
 Поповић, Василије Р. 144.
 Поповић, Васил 387.
 Поповић, Владимир Тусја 316.
 Поповић, Вукица 71, 570.
 Поповић, Ђорђевић Ђорђа 20.
 Поповић, Златомир 630.
 Поповић, Јован П. 179, 180, 298, 319, 630.
 Поповић, Крсто Зрнов 317, 338, 558.
 Поповић, Марко Миљанов 100, 101, 350, 351, 354, 368, 590.
 Поповић, Милисав 475.
 Поповић, Милорад 562.
 Поповић, Милутин 630.
 Поповић, Миодраг 91.
 Поповић, Никола Б. 571, 630.
 Поповић, Оливера (Popović, Olivera) 511, 586, 614.
 Поповић, Петар И. 367.
 Поповић, Радован 457, 458.
 Поповић, Симо 70, 157, 158, 368.
 Поповић, Стеван 630.
 Поповић, Тома 630.
 Поповић-Мутаповић, Мутап 298.
 Порфирогенит, Константин 207.
 Потапов, Николај Михаилович 247, 250, 495, 604, 605.
Потарје 362, 520, 534.
Поточило 129, 134.
Праг 138, 138, 311, 453, 454, 455, 633.
 Предић, Урош 85.
 Прекић, Аднан 630.
 Прелевић, Илија 630.
 Премовић, Маријан (Premović, M.) 201, 211, 518, 539, 630.
 Прерадовић, Дубравка 630.
 Прибиловић, Казимир 306.
Призрен (Prizren) 107, 184, 185, 351, 431, 484.
 Пријатељ-Павичић, Ивана 630.
Пријеполје 290, 291, 294, 298, 362, 363, 426, 444, 465, 514.
 Пријић, Александар 266.
 Примаков, Јевгениј М. 630.
Приштина 168, 200, 304, 311, 320, 351, 375, 458, 619.
 Протић Жарко Ж. 88.
 Протић, Жарко Д. 88, 96, 196.

- Псково** 81, 92.
 Пудар, Момчило 536.
Пула 620, 633.
 Пулевић, Вукић 205, 383.
 Пупин, Михаило 82, 83, 85, 362, 364.
 Путилов, Б. Н. 95.
 Пушић, Илија 630.
 Рајовић, Радоје 230, 326.
 Palombini, Augusto 629.
 Panić, Radovan 284.
Pannonia 546.
 Papadopolos, Dušan 285.
Paris 104, 120, 148, 150, 161, 250.
 Pelinović, Đorđe 528.
Pescarin, Sofia 629.
 Picuno, С. А. 532.
 Picuno, Р. 532.
Podgoricë 214, 215, 230, 326, 457, 458, 508, 524, 552.
 Попов, Р. 126.
 Popović, Aleksandra 614.
 Popović, Radovan 457.
 Pospišilova, Jana 433.
 Potapov, Nikolai Mihailovich 251.
Praha 168, 310, 329, 433.
 Prestileo, Fernanda 630.
Prevalitana 172, 602, 606, 608.
 Promitzer, Christian 60, 630.
 Protopsaltis, E. G. 105.
 Pupo, R. 531.
- Р**
 Радановић, Божидар Бошко 147, 150.
 Радевић, Милорад 409.
 Раденић, Андрија 352, 353.
 Радић, Радивој 630.
 Радић, Радмила 220, 231, 630.
 Радић, Стјепан 120.
 Радичевић, Вецо 630.
 Радичевић, Филип 79.
 Радовановић, Босилка 70, 569.
 Радовановић, Драгана 424.
 Радовановић, Миљана 96.
 Радовановић, Слободан 402.
 Радовић, Андрија 79, 508.
 Радовић, Благота 465, 467, 468.
 Радовић, Бранко 466.
 Радовић, Велимир 132.
 Радовић, Вељо 327.
 Радовић, Даринка 613.
 Радовић, Драгутин 630.
 Радовић, Буза 266.
 Радовић, Јоксим 79.
 Радовић, Коста 519.
 Радовић, Миљан 201, 230, 327.
 Радовић, Новица 172, 189.
 Радовић, Ратко 599, 630.
 Радовић, Слободан 521.
 Радовић, Срђан 436.
 Радойичич, Драганы 434.
 Радоичић, Ђорђе 31.
 Радојевић, Данило 335, 345, 346.
 Радојевић, Мира 630.
 Радојевић, Радоје 339, 559.
 Радојичић, Бранко 194, 336, 344.
 Радојичић, Драгана (Radojičić Dragana) 66, 423, 424, 430, 431, 433, 434, 435, 436, 578, 579, 580, 599.
 Радојичић, Никола 590.
 Радоман, Александар 226, 469.
 Радонић, Јован 590.
 Радоњић, Вукашин 191, 630.
 Радоњић, Јован 18, 86, 209.
 Радоњић, Катарина 209.
 Радоњић, Радован 222, 344, 345, 630.
 Радоњић, Станко 536.
 Радоњић-Рас, Светозар 630.
 Радосављевић, Недељко 518.
 Радосавовић, Илија 271, 272, 279.
 Радош, Ружа 504.
 Радуловић, Здравка 630.
 Радуловић, Јагода 70, 133, 134, 569, 612.
 Радуловић, Јован 378.
 Радуловић, Костадин 183.
 Радуловић, Пуниша М. 334.
 Радуловић, Станка 72, 570.
 Радуновић, Магдалена 630.
 Радуновић, Миомир 294.
 Радуновић, Ристо В. 630.
 Раеский, Михаил 493.
 Ражнатовић, Јован 26.
 Ражнатовић, Новак 65, 319, 349, 356, 362, 369, 573, 576, 578, 579, 594.
Развршје 88, 414.
 Раичевић, Перо 630.
 Рајић, Сузана 630.
 Рајковић, Благоје 480.
 Рајковић, Никола П. 155, 630.
 Рајнван, Михаило 26.

- Рајовић, Видак 192.
 Ракочевић, Батрић-Баћо М. 308.
 Ракочевић, Новица 65, 155, 157, 158, 210, 258, 299, 352, 357, 362, 369, 370, 406, 574, 575, 576, 578, 595.
 Ракочевић, Петар Ј. 327.
 Ракочевић, Петар Т. 630.
 Ракочевић, Радомир Ј. 368, 630.
 Ракочевић, Ранко 67, 71, 570.
 Ралевић, Мирољуб 603.
 Раонић, Зоран 420, 422, 517, 538, 610.
 Раосављевић, Рајко 366.
 Расел, Цефри Б. 231.
 Распоповић, Р. Јо. 250.
 Распоповић, Радослав (Raspopović, Radoslav) 13, 34, 59, 60, 61, 66, 67, 191, 188, 216, 237, 243, 245, 246, 247, 248, 250, 253, 254, 256, 257, 258, 259, 260, 295, 297, 349, 367, 370, 495, 496, 532, 581, 582, 583, 584, 586, 599, 602, 605, 606, 607, 610, 612, 613, 614, 617.
 Распопович, Радослав 245, 247, 613.
 Раствовић, Александар 630.
 Раходер, Јасмина 414.
 Раходер, Рифат 166, 172, 196.
 Раходер, Шербо (Rastoder, Šerbo) 97, 102, 128, 162, 180, 181, 192, 193, 196, 197, 210, 220, 226, 227, 230, 235, 259, 269, 316, 326, 327, 348, 356, 379, 395, 406, 414, 466, 468, 504, 579, 606, 613, 630.
 Рагковић, Миленко 277, 420.
 Рацковић, Никола 97, 101, 102, 109, 111, 127, 134, 162, 198, 227, 235, 242, 250, 270, 272, 274, 278, 323, 347, 348, 356, 379, 383, 395, 410, 414, 421, 436, 440, 449, 452, 455, 469, 496, 504, 532.
 Рачић, Мирко 630.
Рашка област 514.
 Рашовић, Драгиша В. 129, 197, 277, 346, 630.
 Реган, Крешимир 630.
Регенсбург 625.
 Рецић, Енвер 122.
 Рибар, Иван 130.
Рибница 107.
 Ридли, Цаспер 184.
Риђани 333, 334, 457, 458, 462.
Ријека Бојана 252.
Ријека Мушовића 274.
Ријека Црнојевића 81, 116, 127, 128, 296, 349, 356.
Ријечка нахија 122.
Рикардо 265, 268.
 Рили, Мирко 60, 481, 582, 583.
Рим 114, 619, 620, 621, 622, 623, 625, 626, 628, 629, 630, 631, 632.
 Ристић, Марко 180.
 Ристић, Снежана 631.
 Ристовић, Милан 109, 110, 196.
 Ровински, Павел Аполонович 19, 80, 81, 92, 93, 179, 180, 430, 443, 448, 604.
 Ровински, Павле 430, 448.
Ровца 366.
 Рогановић, Лазар 368.
 Рогач, Бранка 71, 569.
Рожаје 484.
 Роић, Сања 631.
 Рокаи, Петар 631.
Россија 17, 244, 245, 250, 256, 257, 297, 391, 394, 432, 462, 494, 495, 510, 516, 526, 531, 536, 543, 558.
 Ростовцев, М. 415.
 Ротковић, Радослав 158, 343, 347, 559, 631.
 Руварац, Иларион 21.
 Рудић, Петар 631.
 Рудјак, Павел 631.
 Ружић, Јевто А. 562.
Русија 16, 21, 24, 74, 99, 100, 106, 116, 138, 155, 180, 235, 241, 242, 244, 245, 248, 249, 250, 251, 254, 255, 256, 257, 259, 268, 318, 392, 449, 472, 494, 495, 537, 543, 577, 580, 583, 607, 609, 610, 613, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 628, 629, 630, 631, 632, 633.
 Рутовић, Жељко (Rutović, Željko) 538, 539, 540, 631.
 Rastoder, Šerbo 230, 326.
Regensburg 246, 495, 614.
Republique Francaise 121.
 Ribichini, Sergio 631.
 Riccardi, L. 531.
Risan 603, 605, 607.
 Roemer, C. E. 546.
Roma 510.
 Roșu, Costa 211.

Rošu, Kosta 201.
Roubis, D. 532.

С

Сајмон, Џејмс Ф. 607.
Салтиков-Шчедрина, М. Е. 94.
Самарцева, Елена И. 631.
Самарцић, Александар 200, 210, 535.
Самарцић, Никола 205, 534.
Сан Марино (San Marino) 67, 587, 628.
Санкт Петербург 19, 244, 248, 491, 618, 621.
Санкулов, Сојан 614.
Санџак (Sandžak) 83, 116, 136, 160, 294, 362, 373, 375, 575.
Сарајево (Sarajevo) 66, 79, 80, 92, 97, 105, 115, 119, 122, 139, 140, 159, 174, 177, 208, 279, 280, 288, 304, 307, 310, 330, 350, 353, 354, 366, 382, 387, 388, 390, 400, 401, 404, 414, 425, 426, 442, 447, 484, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 604, 605, 620, 623, 624, 625, 627, 629, 632.
Саулачић, Марија 631.
Сахаров, Андреј Николаевич 247, 604, 605, 613.
Сбутега, Антон 631.
Свети Стефан 172, 190, 431.
Светозарево 286.
Северозападна Бока Которска 436.
Секулић, Бајо 79.
Секулић, Милена 72, 570.
Секулић, Шпиро 71, 569.
Секуловић, Горан 314, 631.
Секуловић, Марко 631.
Селинић, Слободан 631.
Селић, Миодраг 378.
Село Жлијеби 427.
Селхановић, Јадранка 71, 346, 561, 569.
Сергејевна Жерноваја, Окасана 610.
Сергејевски, Димитрије 590.
Сикимић, Биљана 424.
Симић, Предраг 631.
Симовић, Слободан 345, 512, 559, 560, 562.
Синдик, Душан 631.
Сировач 345.
Сирогојно (Sirogojno) 431, 434, 435, 519.

Сједињене Америчке Државе - САД (SAD) 74, 117, 124, 163, 245, 251, 255, 256, 259, 261, 366, 381, 383, 435, 448, 508, 511, 516, 517, 529, 530, 531, 534, 535, 579, 607, 613, 623, 628, 631, 632.
Сјеклоћа, Вељко Л. 252, 293, 317.
Скадар (Skadar) 225, 297, 557, 597, 631.
Скадарски Санџак 208, 576, 582.
Скадарско језеро 108, 199, 252, 476.
Скворцова, Елена 631.
Сковран, Аника 535.
Сковранек, Јержи 118.
Скоко, Саво 359.
Скопје 106, 107, 109, 139, 145, 147, 158, 285, 286, 308, 328, 331, 353, 391, 433, 473.
Скопље 22, 103, 108, 109, 110, 111, 240, 351, 551, 627, 628.
Славонија 119, 141.
Славонски Брод 119, 139, 140, 141.
Слапшак, Светлана 58, 60, 631.
Слијепчевић, Ђоко 177.
Словачка 632.
Словенија (Slovenija) 47, 137, 435, 619, 621, 622, 624, 626, 628, 629, 631, 632, 633.
Смирнова, Ирина 631.
Соколи, Хелидон 631.
Соколова, В. К. 95.
Солун 235, 359, 362, 629.
Сомиер, Виала де (Somijer, Viala de) 19, 104, 510,
Сорбони 103, 135.
Софија 95, 246, 355, 424, 495, 614, 624,
Софија 428, 431, 432.
Сочица, Лазар 79, 222.
Спајић, Небојша 314.
Спасић, Крунослав Ј. 631.
Сплит (Split) 85, 86, 141, 306, 529, 588, 621, 626, 633.
Спремић, Милица 607.
Спремић, Момчило 631.
Спуж 99, 194, 317, 394, 403.
Србија 47, 79, 81, 82, 83, 122, 177, 219, 248, 249, 294, 312, 352, 353, 354, 361, 364, 365, 366, 390, 392, 429, 433, 437, 438, 444, 551, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626,

- 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633.
 Срдановић, Радоман В. 493, 517.
 Срдих, Ђорђе 90.
Средње Полимље 362, 534.
Средоземље 454.
 Срзентић, Марко 631.
Српска Црња 103.
Српско Сарајево 442, 447, 604, 605.
СССР 81, 91, 113, 137, 149, 163, 180, 182, 183, 193, 196, 219, 232, 281, 318, 439, 440, 442, 531, 612, 613.
 Ст. Крањчевић, Силвије 83.
 Стаљин 173, 191, 196, 328, 437, 438, 439, 561, 598, 608.
 Стаматовић, Александар 520.
 Стаматовић-Вучковић, Славица 631.
 Станишић, Милија 148, 174, 175, 306, 317, 332, 347, 576, 579, 596, 599, 607, 631.
 Станишић, Славко 31, 65, 71, 129, 133, 134, 187, 315, 573, 577, 611, 612.
 Станковић, Ђорђе 631.
 Станојевић, Глигор 65, 87, 267, 591, 608.
Стара Херцеговина 514, 518, 519.
Стара Црна Гора 371.
 Старовлах, Милош 169, 225, 283, 315, 631.
 Стевовић, Иван 59, 546, 583, 631.
 Стефановић Караџић, Вук 18, 80, 91, 152, 192, 400.
 Стефановић-Бановић, Милеса 431.
 Стијенски, Радуле 82.
 Стијеповић, Зорица 61, 571.
 Стијовић, Светозар 631.
 Стипанић, Ернест 125.
 Стјепчевић, И. 591.
Стоби, Македонија 629.
 Стојанковић, Владимир 359.
 Стојановић Милинко Б. 177, 318, 631.
 Стојановић, Верица 70, 569.
 Стојановић, Зоран 226.
 Стојановић, Милинко Б. 631.
 Стојановић, Петар Ђ. 265, 268, 631.
 Стојанчевић, Владимир 214, 252, 321, 366, 367, 387.
 Стојковић, Живорад 79.
 Стојовић, Гордан 556, 559, 566.
 Стојовић, Зарија 631.
 Стојовић, Милан 291, 347.
 Столарска, Хелена 94.
 Столић, Ана 631.
 Стриковић, Јован 631.
Струга 287.
 Стругар, Блажо А. 354.
 Стругар, Владо 65, 90, 96, 121, 149, 150, 176, 188, 226, 289, 298, 300, 314, 321, 343, 369, 400, 405, 444, 631.
 Стругар, Мило 394, 574.
 Струњаш, Бојан 521.
 Суботић, Војислав 535.
Суботица 22, 415.
 Суђић, Марко С. 631.
Сутјеска 125, 329, 373.
Saint Petersburg (St. Petersburg) 251, 526.
Sanxhak 145.
 Schubert, Gabriella 633.
Serbia 432, 433.
 Sfameni, Carla 631.
 Shabotiq, Sait 214, 215.
Shkodër 171.
Skopje 473, 502.
 Smith, Nathaniel 631.
Sofia 92, 139, 629.
 Sommières, Vialla de (Sommiere, Viala de) 510, 589.
South-east Europe (Southeastern Europe) 429, 484.
South-eastern Dalmatia 548.
 Stalin 529.
 Stojanović, Aleksandra 602.
 Stokes, Gale 126.
 Stoličná-Mikolajová, Rastislava 431.
 Subhi, Mehmed 483.
- Т**
 Тадић, Милун П. 631.
 Танасковић, Дарко 536, 631.
Тара 420, 421, 422, 513, 514, 517, 538, 610.
 Тасић, Дмитар (Tasić, Dmitar) 529, 631.
 Татар, Петар Ј. 362.
 Телебак, Милорад 632.
 Терзић, Александар 605, 610.
 Терзић, Велимир 362.
 Терзић, Милан 195, 196, 632.
 Терзић, Петар 178.
 Терић, Маријана 211.
 Тесемников, В.А. 159.

- Тесла, Никола 84.
Тианђин 67, 586, 588.
Тиват 342, 376.
 Тимофејев, Алексеј 632.
 Тиодоров, Јован 339.
Тител, Србија 633.
 Тито (Тито) 144, 145, 173, 179, 180, 184, 191, 196, 216, 225, 304, 322, 331, 437, 438, 439, 445, 492, 529, 530, 598, 608.
Титов Велес 139.
Титово Ужице (Titovo Užice) 79, 285.
Титоград (Titograd) 16, 40, 51, 65, 73, 78, 79, 88, 93, 94, 100, 101, 107, 114, 115, 118, 120, 121, 122, 123, 125, 126, 130, 131, 132, 133, 136, 137, 138, 140, 142, 143, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 165, 166, 167, 168, 173, 174, 175, 176, 178, 187, 190, 191, 196, 200, 202, 209, 235, 240, 246, 252, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 271, 273, 275, 277, 279, 282, 283, 285, 286, 287, 288, 289, 300, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 312, 313, 321, 326, 327, 329, 330, 331, 332, 333, 340, 341, 342, 346, 349, 350, 351, 352, 354, 355, 356, 358, 362, 364, 369, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 378, 381, 382, 385, 386, 388, 391, 392, 395, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 405, 406, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 420, 426, 442, 443, 444, 449, 463, 464, 465, 472, 492, 551, 556, 562, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 611, 614, 615, 616, 618.
Тјанђин, Кина 632.
 Тодоровић, Вучић 71, 569.
 Толстој 89.
 Томановић, Лазар 81, 82, 226.
 Томашевић, Јован 147, 276.
 Томић, Радослав 632.
 Томић, Слободан Бобан 203.
 Томовић, Нада 348, 471, 472, 609, 632.
 Томовић-Шундић, Соња 632.
 Томорад, Младен 548.
 Топлак, Цирила 632.
 Тошић, Десимир 315, 321, 632.
 Тошић, Ђуро 632.
 Трајковић, Верољуб 179.
 Трбојевић Керечки, Бранислава 605.
 Трговчевић, Љубинка 492.
Требаљево 369, 370.
Требње 79, 80, 299, 449, 478, 485.
Трешњевик 192.
 Трифуновић, Ђорђије 632.
 Трифуновић, Предраг 231.
Трогир 625.
 Тројичанин, Гаврило, монах 184, 190, 618.
Трубјела 129.
 Туђман, Фрањо 276.
 Тузовић, Хусеин Цено 346.
Тула, Русија 631.
Турска 538, 573, 625, 629.
Тутин 308.
 Terzić, Aleksandar 247.
Timișoara 291.
Tirana 171, 502, 553.
Tiranë 171.
 Topolski, Jerzi 632.
 Treadway, John D. 59, 60, 632.
 Tredvej, Džon D. 607.
 Tripković, Đoko 292.
Tula 251.
 Т
 Паласан, Јован 317, 336.
 Патовић, Зерина 61, 571.
 Петковић, Јован 350, 632.
 Пирић Богетић, Љубинка 401, 593, 620.
 Пирковић, Сима 109, 154, 197, 267, 372, 387, 606, 632.
 Поровић, Светозар 84.
 Поровић, Томаш 515.
 Поровић-Конатар, Слободанка 71, 569.
 Пук, Ружа 632.
 Пулафић, Доброслав-Торо 632.
 Пупић, Драго 179, 378.
 Пуфка, Коста 146.
 У
Ужичка република (Užička republika) 175, 285, 309.
 Ујевић, Тин 117.
 Улићевић, Марко 265.
Улцињ 377.
 Улчар, Милена 632.

- Ускоковић, Божидар 632.
 Ускоковић, Борислав 142.
 Ускоковић, Јагош 378.
Ускоци 393, 563.
 Ursulesku, Florin 201.
- Ф**
 Ферјанчић, Снежана (Ferjančić, Snežana) 545, 546, 547, 632.
 Филиповић, Бранко Н. 195.
 Филиповић, Драгутин С. 632.
 Филиповић, Љиљана 632.
 Филиповић, Милева 305, 306.
Финска 163.
 Фисковић, Игор 632.
 Фишер, Дејвид Хакет 608.
ФНРЈ 43, 78, 79, 87, 182.
 Фолић, Звездан 59, 60, 66, 210, 221, 230, 235, 236, 242, 326, 327, 455, 504, 582, 583, 584.
 Фолић, Милутин 311, 632.
Фоча 447, 521.
 Франетовић, Динко 350, 592.
Француска (Francuska) 106, 114, 119, 122, 126, 148, 245, 390, 593, 613, 620, 622, 625, 626, 627, 630.
 Фрејденберг, М. М. 443.
 Fidenzi, Elisa 632.
Firenze 510.
 Florence Fabijanec, Sabine 632.
Foda 597.
 Foliq, Zvezdan 230, 326.
France 106, 120, 121, 126, 148, 245, 613.
- Х**
 Хадри, Али 304, 351.
 Хајдуковић, Нико 70, 511.
 Хамбо, Семир 632.
 Хамовић, Милош 174, 179, 632.
 Хацин, Ловро 326.
 Хачинсон, Роберт 534.
 Хацибрахимовић, Макут Ц. 632.
 Хенрик, Ангел 472.
Херцег Нови 36, 87, 125, 133, 142, 146, 147, 148, 156, 167, 202, 252, 265, 268, 287, 288, 322, 327, 331, 341, 342, 372, 375, 376, 378, 390, 423, 425, 426, 436, 446, 465, 519, 579, 580, 595, 614.
Херцеговина 85, 148, 149, 171, 189, 255, 294, 330, 426, 444, 445, 478, 485, 515, 516, 517, 590.
 Хитрова, А. И. 391.
 Хитрова, Нина Ивановна 245, 605, 613, 632.
 Хлебникова, Варвара Борисова 495, 613, 632.
Хобокен, САД 435.
 Холечек, Јозеф 350, 351.
 Храбак, Богумил 185, 297, 315, 366, 535.
 Хрватин, Весна 603.
Хрватска (Hrvatska) 22, 23, 47, 74, 81, 85, 95, 140, 141, 168, 171, 178, 241, 285, 313, 330, 584, 586, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632.
 Хусић, Аладин 208.
 Hatzilambrou, R. 546.
 He, Jie 632.
 Hrubon, Anton 632.
- Ц**
Цавтат 86, 154.
 Цамај, Марко (Camaј, Marko) 49, 66, 70, 551, 552, 553, 576, 579, 580.
Цариград 93, 210, 536.
 Цветковић, Славољуб 346.
 Цвијић, Јован 122, 148, 149, 430.
 Цвијовић, Владета (Cvijović, Vladeta) 166, 179, 184, 188, 189, 190, 191, 342, 600, 618.
 Цвијовић, Миливоје 632.
 Цвјетковић, Марко 352, 402.
Цеље 80.
 Цемовић, Марко 28, 157.
 Церовић, Вук 632.
 Церовић, Новица 195, 563.
 Церовић, Рајко 343.
Цетиње (Cetinje) 16, 17, 20, 23, 25, 30, 31, 32, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 86, 87, 90, 93, 94, 97, 99, 100, 101, 103, 104, 106, 109, 113, 114, 116, 117, 120, 122, 124, 125, 126, 128, 133, 134, 140, 141, 147, 149, 151, 152, 155, 157, 158, 159, 161, 167, 168, 169, 170, 172, 174, 179, 180, 182, 184, 187, 188, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211,

- 213, 215, 217, 221, 222, 223, 225, 550, 551, 555, 559, 561, 563, 564,
 226, 227, 230, 233, 234, 235, 240, 565, 573, 574, 575, 576, 579, 580,
 241, 242, 254, 253, 255, 262, 267, 581, 582, 583, 585, 586, 590, 591,
 269, 273, 274, 282, 283, 284, 289, 593, 594, 595, 596, 600, 601, 602,
 293, 295, 298, 300, 306, 307, 314, 606, 607, 614, 619, 620, 621, 622,
 322, 323, 326, 333, 334, 337, 338, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629,
 342, 343, 344, 345, 346, 347, 349, 630, 631, 632, 633.
 350, 352, 353, 356, 358, 362, 367, Црнић, Марија 327.
 368, 369, 372, 375, 377, 379, 382, Црнић-Пејовић, Марија 632.
 385, 391, 392, 393, 395, 397, 398, Црнојевић, Ђурђе 176.
 400, 401, 403, 404, 405, 406, 407, Црнојевић, Иван 88, 89.
 413, 426, 443, 444, 445, 453, 455, Црнојевић, Радич 477.
 464, 466, 468, 473, 475, 478, 479, Црнојевић, Стефан (Стефаница) 223,
 480, 488, 500, 504, 508, 510, 513, 224.
 514, 515, 516, 520, 525, 526, 534, Самај, Mark 553.
 539, 544, 549, 550, 555, 556, 557, Carteny, Andrea 625.
 558, 559, 560, 561, 563, 564, 565, Cattaruzza, Amael 625.
 568, 589, 590, 591, 592, 593, 594, Cavalli, Daniel 625.
 595, 599, 603, 607, 609, 610, 611, **Cerna Gora** 126.
 612, 613, 618, **Cetinë** 205.
 Цигале, Дејан 632. **Cettigne** 610.
 Цимеша, Борислав 560. **Chicago** 448.
 Цицмил, Обрад 401. Clewing, Konrad 246, 260, 495, 496,
 Цицмил, Предраг 632. 614, 625.
Црница 186, 222, 233, 275, 467, 468, Colosi, Francesca 626.
 509, 511, 512, 558. Coquin, Francois-Xavier 626.
Црна Гора 18, 19, 21, 22, 24, 27, 43, Cozzolino, Marilena 626.
 47, 78, 80, 82, 100, 110, 114, 119, 121, Crnišanin, Ramiz 294.
 123, 125, 126, 133, 145, 148, 154, **Cyprus** 546.
 156, 161, 167, 168, 170, 172, 173, Ц
 179, 180, 182, 183, 184, 188, 189, Чабаркапа, Милана (Џабаркапа, Мила-
 190, 192, 195, 197, 201, 202, 205, на) 524, 525.
 208, 210, 211, 213, 215, 218, 219, Чагоровић, Небојша 227, 508.
 220, 221, 222, 223, 224, 227, 233, Чађеновић, Јован 632.
 244, 245, 246, 249, 250, 253, 255, Чађеновић, Рајко 71, 569.
 257, 258, 259, 260, 267, 275, 276, Чапуни, Илир (Саруни I.) 555, 557, 565.
 284, 286, 290, 291, 293, 294, 299, **Чачак** 519.
 302, 303, 305, 308, 319, 320, 321, Чекић, Смаил 66, 415, 576.
 322, 326, 330, 333, 334, 335, 337, Челебић, Марина 61, 571.
 338, 343, 344, 345, 349, 351, 352, **Черна Гора** 245, 495.
 353, 354, 355, 356, 357, 358, 360, Черчил, Винстон 315.
 361, 363, 364, 367, 368, 369, 371, **Чехословачка** 87, 163.
 372, 374, 376, 379, 385, 386, 387, **Чешка** 453, 633.
 389, 390, 392, 394, 395, 398, 401, Чизмовић, Милисав 161, 449, 632.
 402, 403, 404, 406, 413, 419, 420, **Чикаго** 448.
 424, 430, 437, 438, 442, 446, 447, Чиликов, Александар 225, 632.
 448, 468, 481, 487, 488, 489, 492, Чобелић, Никола 632.
 494, 495, 496, 507, 508, 510, 511, Чогурић, Александар (Џогурић, Алек-
 512, 513, 517, 519, 520, 525, 526, sandar) 61, 504, 571.
 528, 530, 535, 537, 540, 541, 544,

- Чолаковић, Родољуб 84.
 Чолић, Љилана 458.
 Чоралић, Ловорка 632.
 Чубриловић, Васа 153, 289, 359.
 Чубровић, Зорица 633.
 Чукић, Горан 633.
 Чулиновић, Фердо 92, 116.
 Чулић, Грацијела 633.
 Чупић, Чедомир 226.
 Чуровић, Слободан М. 298.
 Чурчић, Лазар 633.
 Чутурило, Стево 633.
 Џеро, Zlatko 285.
Серна Нора 329.
- Ц**
- Цаковић, Вукоман 377.
 Цеферсон, Томас 607.
 Цубран Халил Цубран (Džubran Halil Džubran) 499, 500, 503.
- Ш**
- Шабановић, Хасан 573.
Шабац 545.
 Шаботић, Саит (Šabotić, Sait) 214, 215, 236, 504, 633.
Шавник 144, 222, 286, 296, 298, 323, 331, 340, 375, 413, 515, 516, 559, 614.
 Шакотић, Вељко 633.
 Шалетић, Момчило М. 193, 344, 633.
 Шантић, Алекса 92.
 Шарановић, Милован 338.
Шаранци 135, 161, 162, 193, 393, 520, 559.
 Шарова, Крумка 95.
 Шекуларац, Божидар 49, 66, 156, 161, 182, 191, 192, 193, 200, 201, 208, 209, 210, 211, 233, 343, 345, 366, 443, 561, 576, 578, 579, 580, 581, 582, 583.
 Шемјакин, Андреј Ј. 633.
 Шепић, Драгован 360.
 Шеровић, Петар 82.
 Шестовић, Светислав 517, 520.
 Шибалић, Вук 393.
- Шибалић, Мијушко 334, 340, 413, 614.
 Шијаковић, Богољуб 313.
 Шикало, Изедин 501.
 Шимуновић, Љерка 633.
 Шистек, Франтишек 633.
 Шкаровски, Михаил В. 633.
 Шкеровић, Никола П. 82, 360, 508, 593.
 Шкриванић, Гавро А. 591, 592.
 Шљиванчанин, Велимир Ж. 193.
 Шобајић, Максим 82, 559.
 Шобић, Жарко 194.
 Шољага, Сања 633.
 Шоћ, Марина 61, 571.
 Шоћ, Перо 31, 359.
 Шошкић, Милорад 26.
Шпанија 119.
 Шпилер, Јурај 326.
 Штих, Петер 633.
 Штоковић, Алојз 633.
 Штрајн, Дарко 59, 60, 633.
 Шћекић, Милан 67, 487.
 Шћекић, Раденко (Ščekić, Radenko) 67, 226, 242, 422, 485, 518, 520, 533, 538, 539, 540, 583.
 Шћепановић, Жарко 314, 362, 393, 406.
 Шћепановић, Жељко 633.
 Шћепановић, Јефто-Чајо 633.
 Шћепановић, Милован-Мушо 633.
 Шћепановић, Слободан 633.
 Шћеповић, Слободанка 71, 570.
 Шуваковић, Урош 299.
 Шувар, Мира 185.
 Шуковић, Мијат 97, 183, 195, 220, 266, 334, 633.
 Шуковић, Радивоје 194, 405, 406, 633.
 Шупељак, Бојана 61, 571.
 Шушњић, Ђуро 59, 633.
 Šuković, Petar 284.
- Özcan, Uğur 629.
Washington, D. C. 245, 613.
Western Balkans 539.
Wien 220.
 Woitsch, Jiri 433.
Yugoslave 105, 150.
Yugoslavia 352, 353, 361, 403, 529, 531, 540.

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-86-7664-206-9
COBISS.CG-ID 20173828